

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

65. gadagājums

2022. gada 27. decembris

Saturs

EIROPAS PARLAMENTS

2022.–2023. GADA SESIJA

2022. gada 6.–9. jūnija sēdes

PIEŅĒMTIE TEKSTI

I Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi

REZOLŪCIJAS

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

2022/C 493/01 Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par Komisijas 2021. gada ziņojumu par Turciju (2021/2250(INI)) 2

2022/C 493/02 Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par EĀDD Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedi (2021/2102(INI)) 19

2022/C 493/03 Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par ES un drošības problēmām Indijas un Klusā okeāna reģionā (2021/2232(INI)) 32

2022/C 493/04 Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par ES salām un kohēzijas politiku: pašreizējais stāvoklis un turpmāk risināmie jautājumi (2021/2079(INI)) 48

2022/C 493/05 Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par kopējās zivsaimniecības politikas regulas 17. panta īstenošanu (2021/2168(INI)) 62

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

2022/C 493/06 Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija rezolūcija par drošību Austrumu partnerības reģionā un kopējās drošības un aizsardzības politikas nozīmi (2021/2199(INI)) 70

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

2022/C 493/07	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par cilvēktiesību stāvokli Siņdzjanā, tostarp Siņdzjanas policijas lietām (2022/2700(RSP))	96
2022/C 493/08	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par tiesu sistēmas kā represīva instrumenta izmantošanu Nikaragvā (2022/2701(RSP))	100
2022/C 493/09	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par mediju brīvības pārkāpumiem un žurnālistu drošības aizskārumiem Gruzijā (2022/2702(RSP))	104
2022/C 493/10	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par tiesiskumu un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējamo apstiprināšanu (ANM) (2022/2703(RSP))	108
2022/C 493/11	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par Parlamenta tiesībām nākt klajā ar iniciatīvām (2020/2132(INI))	112
2022/C 493/12	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par tiesību uz abortu globālu apdraudējumu: iespējamo tiesību veikt abortu atcelšanu ASV Augstākajā tiesā (2022/2665(RSP))	120
2022/C 493/13	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par aicinājumu sasaukt konventu, lai grozītu Līgumus (2022/2705(RSP))	130
2022/C 493/14	Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par jaunu tirdzniecības instrumentu, ar ko aizliegt piespiedu darbā saražotus produktus (2022/2611(RSP))	132

IETEIKUMI

Eiropas Parlaments

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

2022/C 493/15	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija ieteikums Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par ES ārpolitiku, drošības un aizsardzības politiku pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu (2022/2039(INI))	136
---------------	--	-----

III Sagatavošanā esoši tiesību akti

Eiropas Parlaments

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

2022/C 493/16	Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija lēmums par <i>Margreet Fröberg</i> iecelšanu atlases komitejā, kura izveidota saskaņā ar 14. panta 3. punktu Padomes 2017. gada 12. oktobra Regulā (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (2022/2043(INS))	148
2022/C 493/17	Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam, par to, lai pagarinātu Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Amerikas Savienotajām Valstīm, no otras puses, par <i>Galileo</i> un GPS satelītu navigācijas sistēmu un saistīto programmu veicināšanu, nodrošināšanu un izmantošanu (06531/2022 – C9-0147/2022 – 2022/0005(NLE))	149

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

2022/C 493/18	P9_TA(2022)0227 Eiropola pilnvaru stiprināšana: brīdinājumu ievadīšana SIS ***I Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) 2018/1862 par Šengenas informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās groza attiecībā uz Eiropola ievadītiem brīdinājumiem (COM(2020)0791 – C9-0394/2020 – 2020/0350(COD)) P9_TC1-COD(2020)0350 Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2022. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/..., ar ko groza Regulu (ES) 2018/1862 attiecībā uz informatīvu brīdinājumu par trešo valstu valstspiederīgajiem Savienības interesēs ievadīšanu Šengenas Informācijas sistēmā (SIS)	150
2022/C 493/19	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku un tā īstenošanas protokolu (COM(2021)0589 – 12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300(NLE))	151
2022/C 493/20	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija nenormatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku un tā īstenošanas protokolu (12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300M(NLE))	152
2022/C 493/21	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza attiecībā uz aviācijas devumu Savienības visas tautsaimniecības mēroga emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā un globālā tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu (COM(2021)0552 – C9-0319/2021 – 2021/0207(COD))	158
2022/C 493/22	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK attiecībā uz paziņošanu gaisakuģu operatoriem, kuri darbojas Eiropas Savienības teritorijā, par emisiju izlīdzināšanas apmēru globālā tirgus pasākuma satvarā (COM(2021)0567 – C9-0323/2021 – 2021/0204(COD))	198
2022/C 493/23	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības (COM(2021)0555 – C9-0321/2021 – 2021/0200(COD))	202
2022/C 493/24	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz darbības jomu, izpildes noteikumu vienkāršošanu, dalībvalstu 2030. gada mērķrādītāju noteikšanu un apņemšanos zemes izmantojuma, mežsaimniecības un lauksaimniecības sektorā līdz 2035. gadam kopīgi panākt klimatneitralitāti groza Regulu (ES) 2018/841 un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999 (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))	232
2022/C 493/25	Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) 2019/631 groza, lai stiprinātu CO ₂ emisiju standartus jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem atbilstoši Savienības vērienīgākajiem mērķiem klimata jomā (COM(2021)0556 – C9-0322/2021 – 2021/0197(COD))	295

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

2022/C 493/26

P9_TA(2022)0241

Starptautiskā iepirkuma akts ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par trešo valstu preču un pakalpojumu piegāvi Eiropas Savienības publiskā iepirkuma iekšējam tirgum un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības preču un pakalpojumu piegāvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem (COM(2016)0034 – C9-0018/2016 – 2012/0060(COD))

P9_TC1-COD(2012)0060

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2022. gada 9. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/... par trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piegāvi Savienības publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piegāvi trešo valstu publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem (Starptautiskā iepirkuma akts – *IPI*) 332

Izmantoto simbolu saraksts

- * Apspriežu procedūra
- *** Piekrišanas procedūra
- **I Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums
- **II Parastā likumdošanas procedūra: otrais lasījums
- ***III Parastā likumdošanas procedūra: trešais lasījums

(Procedūras veids ir atkarīgs no akta projektā ierosinātā juridiskā pamata.)

Parlamenta grozījumi:

Jaunais teksts ir norādīts **treknā slīprakstā**. Svītrojumi ir apzīmēti ar simbolu ■ vai svītrojumu. Aizstātās vietas norādītas, iezīmējot jauno tekstu **treknā slīprakstā** un dzēšot vai svītrojot tekstu, kurš tiek aizstāts.

EIROPAS PARLAMENTS

2022.–2023. GADA SESIJA

2022. gada 6.–9. jūnija sēdes

PIEŅEMTIE TEKSTI

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

REZOLŪCIJAS

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2022)0222

2021. gada ziņojums par Turciju

Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par Komisijas 2021. gada ziņojumu par Turciju (2021/2250(INI))
(2022/C 493/01)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 19. oktobra paziņojumu “2021. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku” (COM(2021)0644) un tam pievienoto 2021. gada ziņojumu par Turciju (SWD(2021)0290),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1529 (2021. gada 15. septembris), ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (IPA III) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2005. gada 3. oktobra sarunu programmu Turcijai un to, ka — tāpat kā visu pievienošanās valstu gadījumā — Turcijas iestāšanās ES ir atkarīga no tās pilnīgas atbilstības Kopenhāgenas kritērijiem, un nepieciešamību normalizēt tās attiecības ar visām ES dalībvalstīm, tostarp Kipras Republiku,
- ņemot vērā deklarāciju, ar ko 2005. gada 21. septembrī nāca klajā Eiropas Kopiena un tās dalībvalstis un kura sekoja Turcijas deklarācijai, kuru tā sniedza pēc Ankaras nolīguma Papildprotokola parakstīšanas 2005. gada 29. jūlijā, un kurā cita starpā noteikts, ka atzīšana no visu dalībvalstu puses ir nepieciešams sarunu komponents, un to, ka Turcijai ir jāturpina normalizēt attiecības ar visām dalībvalstīm un pilnībā jāīsteno Ankaras nolīguma Papildprotokols attiecībā uz visām dalībvalstīm, bez ierobežojumiem un diskriminācijas atceļot visus šķēršļus brīvai preču aprītei, arī transportlīdzekļiem noteiktos ierobežojumus,
- ņemot vērā ES un Turcijas 2016. gada 18. marta un 2015. gada 29. novembra paziņojumus,
- ņemot vērā Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Turcijas Republiku par tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras uzturas neatļauti ⁽²⁾ (ES un Turcijas Atpakaļuzņemšanas nolīgums),
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 26. jūnija, 2019. gada 18. jūnija un 2021. gada 14. decembra secinājumus par paplašināšanos un stabilizācijas un asociācijas procesu, Padomes 2019. gada 15. jūlija un 14. oktobra secinājumus par Turcijas nelikumīgajām urbšanas darbībām Vidusjūras austrumdaļā, Eiropadomes 2019. gada 12. decembra, 2020. gada 1. un 2. oktobra un 15. un 16. oktobra un 2021. gada 24. jūnija secinājumus, visus pārējos attiecīgos Padomes un Eiropadomes secinājumus, ES ārlietu ministru 2020. gada 15. maija paziņojumu un to 2020. gada 14. augusta videokonferences par situāciju Vidusjūras austrumdaļā galvenos rezultātus, ES ārlietu ministru 2020. gada 27. un 28. augusta neoficiālās “Gimnijas” sanāksmes iznākumu un 2021. gada 25. marta Eiropadomes dalībnieku paziņojumu par Vidusjūras austrumdaļu,

⁽¹⁾ OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 134, 7.5.2014., 3. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā Padomes 2019. gada 11. novembra Lēmumu (KĀDP) 2019/1894 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Turcijas neatļautajām urbšanas darbībām Vidusjūras austrumdaļā ⁽³⁾, kas atjaunots ar Padomes 2020. gada 6. novembra Lēmumu (KĀDP) 2020/1657 ⁽⁴⁾ un Padomes 2021. gada 11. novembra Lēmumu (KĀPD) 2021/1966 ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Turcijas dalību Eiropas Padomē un NATO;
- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 26. maija paziņojumu “Piektais gada ziņojums par Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā” (COM(2021)0255),
- ņemot vērā Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres 2021. gada 25. februāra vēstuli par NVO darbības un biedrošanās brīvības ierobežošanu terorisma apkarošanas vārdā un Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres 2021. gada 17. jūnija vēstuli par *LGBTI* personu cilvēktiesībām,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Ministru komitejas attiecīgās rezolūcijas, tostarp 2022. gada 2. februāra un 2021. gada 2. decembra starpposma rezolūciju par Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma izpildi lietā Kavala pret Turciju, 2021. gada 2. decembra starpposma rezolūciju par Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma izpildi lietā *Selahattin Demirtaş v. Turkey* (Nr. 2), 2021. gada 16. septembra starpposma rezolūciju par Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma izpildi lietā *Cyprus v. Turkey*, un 2007. gada 17. oktobra rezolūciju, 2009. gada 9. marta starpposma rezolūciju un deviņus sekojošos lēmumus par Eiropas Cilvēktiesību tiesas sprieduma izpildi lietā *Ülke v. Turkey*,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 46. pantu, kurā noteikts, ka līgumslēdzējas puses apņemas ievērot galīgo Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumu ikvienā lietā, kurā tās ir puses, un attiecīgi Turcijas pienākumu īstenot visus Eiropas tiesu spriedumus,
- ņemot vērā attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas par Kipru, tostarp 1964. gada 4. marta Rezolūciju Nr. 186 (1964), kurā atkārtoti apstiprināta Kipras Republikas suverenitāte, 1984. gada 11. maija Rezolūciju Nr. 550 (1984) par separātisma darbībām Kiprā un 1992. gada 25. novembra Rezolūciju Nr. 789(1992), kurā visas Kipras jautājumā iesaistītās personas tiek mudinātas apņemties īstenot uzticības veicināšanas pasākumus, kas izklāstīti šajā rezolūcijā, kurā ir noteikts, ka ir nepieņemami mēģinājumi jebkurā Varošanas daļā izmitināt cilvēkus, kas nav tās iedzīvotāji, un tiek aicināts nodot šīs teritorijas pārvaldību ANO;
- ņemot vērā 2020. gada decembra Likumu Nr. 7262 par masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas finansēšanas novēršanu, kurš izmanto terorisma apkarošanas pasākumus, lai mērķtiecīgi vērstos pret pilsonisko sabiedrību,
- ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas Juridiskās un cilvēktiesību komitejas 2021. gada 6. janvāra ziņojumu par NVO darbības ierobežojumiem Eiropas Padomes dalībvalstīs,
- ņemot vērā UNESCO 2020. gada 10. jūlija paziņojumu par Ajasofju (Stambula),
- ņemot vērā organizācijas “Reportieri bez robežām” publicēto 2022. gada pasaules preses brīvības indeksu, kurā Turcija ierindojas 149. vietā no 180 valstīm, organizācijas “Amnesty International” ziņojumu 2020/21 un organizācijas “Human Rights Watch” 2022. gada ziņojumu par pasauli,

⁽³⁾ OV L 291, 12.11.2019., 47. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 372 I, 9.11.2020., 16. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 400, 12.11.2021., 157. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Turciju, jo īpaši 2021. gada 19. maija rezolūciju par Komisijas 2019.–2020. gada ziņojumu par Turciju ⁽⁶⁾, 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par politiskās opozīcijas, jo īpaši Tautas demokrātiskās partijas (HDP), apspiešanu Turcijā ⁽⁷⁾, 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par cilvēktiesību stāvokli Turcijā, jo īpaši *Selahattin Demirtaş* un citu pārliecības dēļ ieslodzīto lietu ⁽⁸⁾, 2020. gada 26. novembra rezolūciju par spriedzes palielināšanos Varošā pēc Turcijas nelikumīgajām darbībām un steidzamo nepieciešamību atsākt sarunas ⁽⁹⁾, 2015. gada 15. aprīļa rezolūciju par pret armēņiem vērstā genocīda 100. gadskārtu ⁽¹⁰⁾, 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par īstenošanas ziņojumu par ES trasta fondiem un Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā ⁽¹¹⁾ un 2021. gada 24. novembra rezolūciju par Padomes nostāju attiecībā uz Eiropas Savienības 2021. finanšu gada budžeta grozījuma Nr. 5/2021 projektu: humānā palīdzība bēgļiem Turcijā ⁽¹²⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0149/2022),
- A. tā kā Turcija kā ES kandidātvalsts ir svarīga partnere ekonomikas jomā un svarīga ES kaimiņvalsts un stratēģiskā partnere tādās būtiskās kopīgu interešu jomās kā tirdzniecība, migrācija, sabiedrības veselība, klimats, zaļā pārkārtošanās, drošība un terorisma apkarošana;
- B. tā kā 2020. gadā saglabājās ievērojams Turcijas ekonomiskās integrācijas līmenis ar ES, šai valstij esot sestajai lielākajai ES tirdzniecības partnerei, savukārt ES joprojām ir pati lielākā Turcijas tirdzniecības partnere un tās lielākais ārvalstu tiešo ieguldījumu (ĀTI) avots; tā kā Turcija pašlaik saskaras ar ekonomiskām un finansiālām grūtībām, kas vēl vairāk saasina pandēmijas ietekmi uz ekonomiku;
- C. tā kā nesen ir pavisam priekšu darbs pie ES drošības dimensijas, iegūstot struktūru un būtību, un tā kā Turcija ir ārkārtīgi vērtīga partnere kā NATO sabiedrotā un stratēģiskā partnere, kas ieņem svarīgu vietu Eiropā un kam ir būtiska geostratēģiskā loma Melnās jūras drošības arhitektūrā un jo īpaši Ukrainas drošībā, tai saskaroties ar Krievijas agresiju; tā kā Turcija ir izrādījusi noraidošu nostāju attiecībā uz Somijas un Zviedrijas pievienošanos NATO un izvirzījusi politiskus nosacījumus; tā kā ir svarīgi, lai pašreizējos nopietnajos apstākļos visi NATO sabiedrotie rīkotos tālredzīgi un ātri ratificētu Somijas un Zviedrijas pievienošanās protokolus;
- D. tā kā Turcija uzņem lielāko bēgļu skaitu pasaulē, proti, gandrīz 4 miljonus reģistrētu bēgļu no Sīrijas, Irākas un Afganistānas, un tā kā ES finansējums šīm kopienām ir apliecinājis savu vērtību, palīdzot Turcijai ātri reaģēt uz bēgļu un viņu uzņēmējkopienu humanitārajām un attīstības vajadzībām;
- E. tā kā pēc veiktajiem pasākumiem, lai mazinātu saspīlējumu starp ES un Turciju, kā arī starp Turciju un dažām ES dalībvalstīm Vidusjūras austrumdaļā, Eiropadome piedāvāja veicināt pozitīvāku dinamiku ES un Turcijas attiecībās — ar nosacījumu, ka tiek turpināts konstruktīvs darbs; tā kā jo īpaši Eiropadome pauda gatavību pakāpeniski, samērīgi un atgriezeniski iesaistīties sadarbībā ar Turciju vairākās kopīgu interešu jomās — ar nosacījumu, ka nesenā saspīlējuma starp ES un Turciju, jo īpaši saistībā ar situāciju Vidusjūras austrumdaļā, deeskalācija tiek turpināta un ka Turcija iesaistās konstruktīvi un ievēro iepriekšējos Eiropadomes secinājumos izklāstītos nosacījumus, proti, par labām kaimiņattiecībām un cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošanu;

⁽⁶⁾ OV C 15, 12.1.2022., 81. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 99, 1.3.2022., 209. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 456, 10.11.2021., 247. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 425, 20.10.2021., 143. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 328, 6.9.2016., 2. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 132, 24.3.2022., 88. lpp.

⁽¹²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0466.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- F. tā kā kandidātvalsts statuss norāda uz to, ka valsts ir gatava pakāpeniski pieskaņoties ES *acquis* visos aspektos, tostarp attiecībā uz vērtībām, interesēm, standartiem un politiku, ievērot un atbalstīt Kopenhāģenas kritērijus, pieskaņoties ES politikai un mērķiem un bez diskriminācijas veidot un uzturēt labas kaimiņattiecības ar ES un visām tās dalībvalstīm; tā kā pēdējo gadu ES ziņojumu analīze liecina, ka Turcija joprojām ir ļoti attālināta no ES vērtībām un tās normatīvā satvara un šī plaīsa faktiski pieaug tādās pamatjombās kā starptautisko tiesību ievērošana, tiesiskums, cilvēktiesības, individuālās brīvības, pilsoniskās tiesības un vārda brīvība, kā arī labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība; tā kā Turcijas pilsoniskās sabiedrības un demokrātiju atbalstošo spēku saiknes ar ES joprojām ir spēcīgas, jo ES ir cieši apņēmusies sniegt atbalstu Turcijas pilsoņiem un organizācijām, kas veicina Eiropas normas un vērtības;
- G. tā kā pagājušajā gadā ES un Turcijas attiecības vidēji ir saglabājušās stabilas, jo — līdztekus ar regulāriem konfliktiem un saspīlējumu — vienlaikus pastāvēja ciešāka sadarbība un dialogs par vairākiem jautājumiem; tā kā šī rezolūcija atspoguļo šo situāciju, paužot gandarījumu par pozitīvām norisēm un norādot uz turpmāku potenciālu attiecībās, vienlaikus norādot uz atlikušajām problēmām — jo īpaši attiecībā uz tiesiskumu un pamattiesībām, pārkāpjot Kopenhāģenas kritērijus, starptautisko tiesību pārkāpumiem vai notiekošajām provokācijām pret Kipras Republiku; tā kā, lai šajā rezolūcijā pienācīgi novērtētu Turcijas progresu (vai progresa trūkumu) cilvēktiesību un tiesiskuma jomā, kas ir pievienošanās procesa pamatā, ir svarīgi aprakstīt konkrētos mehānismus, kā tiek grautas brīvības, tam visam kopumā izraisot šo vispārējo regresu attiecībā uz Eiropas standartiem; tā kā šāda pieeja nozīmē, ka ir nepieciešams plašāks tvērums un ir nevis vienkārši jāstādā milzīgais to iedzīvotāju un grupu saraksts, kuri cieš no šiem lēmumiem, bet gan ir arī faktiski jānosaka tie valsts iestāžu operatori un tās struktūras, kas savā konkrētajā darbības jomā ir atbildīgas par šo bažas raisošo situāciju; tā kā kritikai ir jābūt mērķtiecīgai, nevis vispārējai;

Vispārējs novērtējums un jaunākās norises

1. atkārtoti pauž bažas par pastāvošo plaīsu starp Turciju un ES vērtību un standartu ziņā un par to, ka joprojām trūkst politiskās gribas veikt vajadzīgās reformas, lai jo īpaši pievērstos nopietnajām bažām par tiesiskuma un pamattiesību stāvokli, kurš joprojām negatīvi ietekmē pievienošanās procesu, neraugoties uz Turcijas atkārtotajām deklarācijām par mērķi pievienoties ES; uzsver, ka pēdējo divu gadu laikā ir bijusi vērojama pastāvīga lejupslīde Turcijas saistībās attiecībā uz pievienošanās procesu; uzskata, ka bez skaidra un nozīmīga progresa šajā jomā Parlaments nevar paredzēt pievienošanās sarunu atsākšanu ar Turciju, kas faktiski ir apstājušās kopš 2018. gada; atgādina, ka pievienošanās process ir un paliks uz nopelniem balstīts process, kas ir pilnībā atkarīgs no katras valsts gūtajiem objektīvajiem panākumiem;
2. norāda, ka, neraugoties uz nelielu uzlabošanos vispārējās ES un Turcijas attiecībās pagājušajā gadā un jo īpaši pēdējos mēnešos, Turcijas valdībai pieņemot vairāk uz sadarbību vērstu attieksmi, līdztekus ciešākai sadarbībai un dialogam par vairākiem jautājumiem vienlaikus ir pastāvējuši regulāri konflikti, un attiecības ar kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm, jo īpaši Grieķiju un Kipras Republiku, joprojām ir sarežģītas; pauž cerību, ka šīs pastāvošās grūtības ir iespējams pārvarēt un aizstāt ar noturīgāku un patiesi pozitīvāku dinamiku; atzinīgi vērtē augsta līmeņa dialogu starp ES un Turciju par klimata pārmaiņām, kurš risinājās 2021. gada 16. septembrī, un to, ka Turcija ir formulējusi savu zaļo kursu, ir ieviesusi vērienīgus iekšpolitiskos pasākumus klimata jomā un 2021. gada 6. oktobrī ratificēja Parīzes nolīgumu; atzinīgi vērtē augsta līmeņa dialogu par migrāciju un drošību, kurš risinājās 2021. gada 12. oktobrī un kurā galvenā uzmanība tika pievērsta sadarbības stiprināšanai migrācijas pārvaldības jomā, cilvēku tirdzniecības un organizētās noziedzības apkarošanai un teroristu uzbrukumumu novēršanai; atzinīgi vērtē 2021. gada 1. decembra augsta līmeņa dialogu par sabiedrības veselību, kura diskusiju centrā bija ciešāka sadarbība pārrobežu veselības apdraudējumu jomā, tostarp — īstermiņā — cīņā pret Covid-19 pandēmiju; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Covid-19 sertifikātu savstarpējo atzīšanu 2021. gada augustā;
3. norāda, ka, lai gan pievienošanās sarunas joprojām ir apstājušās, Turcija ir atjauninājusi savu nacionālo rīcības plānu attiecībā uz pievienošanos ES, lai tas aptvertu 2021.–2023. gadu; turklāt norāda uz progresu, ko Turcija guvusi, ciešāk saskaņojot tiesību aktus ar ES *acquis* tādās jomās kā konkurences tiesību akti, tās nacionālā kvalifikāciju sistēma un Eiropas Pētniecības telpa, kā arī tā rezultātā labāku Turcijas sniegumu pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”;
4. atkārtoti pauž stingru pārliecību, ka Turcija ir stratēģiski nozīmīga valsts politikas, ekonomikas un ārpolitikas ziņā — partnere, kurai ir svarīga nozīme plašākā reģiona stabilitātē, un sabiedrotā — tostarp NATO ietvaros —, ar kuru ES vēlas atjaunot attiecības, balstoties uz dialogu, cieņu un savstarpēju uzticēšanos; šajā sakarībā atzinīgi vērtē nesenos Turcijas iestāžu augstākajā līmenī sniegtos paziņojumus par Turcijas valdības atkārtotu apņemšanos ieturēt virzību uz ES, taču

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

mudina Turcijas iestādes to vārdus pārvērst darbos un ar konkrētiem faktiem un lēmumiem apliecināt šo apņemšanos; uzskata, ka, ja apstākļi to ļauj, būtu vēl vairāk jāpastiprina dialogs ar Turcijas iestādēm un partneriem visos līmeņos, lai veicinātu uzticības atjaunošanu un samazinātu turpmākas konfrontācijas iespējas — saskaņā ar Eiropadomes nostāju sadarboties ar Turciju pakāpeniskas, samērīgas un atgriezeniskas iesaistes veidā; šajā sakarībā aicina Padomi atsākt apturēto augsta līmeņa politisko dialogu un augsta līmeņa nozaru dialogus par ekonomiku, enerģētiku un transportu, kā arī ES un Turcijas Asociācijas padomi — ciešā saistībā ar situācijas uzlabošanas pamatbrīvību un tiesiskuma jomā;

5. pauž dziļas bažas par pašreizējo ekonomisko situāciju Turcijā, kas līdz ar naudas devalvāciju un pieaugot inflācijai, un pastāvīgi pieaugot dzīves dārdzībai, sagādā grūtības un dziļāku nabadzību arvien lielākam iedzīvotāju skaitam; norāda, ka pašreizējā situācija ir attīstījies gadiem ilgi, bet 2021. gada decembrī tā pārvērtās par valūtas krīzi, kas vēl vairāk saasina pandēmijas izraisītās sekas attiecībā uz ekonomiku; pauž bažas par prezidenta iejaukšanos un uzticamības trūkumu tādām struktūrām — kas paredzētas kā neatkarīgas struktūras — kā, piemēram, centrālā banka un Turcijas Statistikas institūts *TurkStat (Türkiye İstatistik Kurumu, TÜİK)*; šajā sakarībā norāda, ka šo abu iestāžu darbības neatkarība ir izšķirošs kritērijs, lai varētu pievienoties ES; turklāt uzsver, ka Turcijas sliktie rādītāji attiecībā uz tiesiskuma ievērošanu nopietni ietekmē arī valsts reputāciju un ka juridiskās noteiktības trūkums varētu nopietni ietekmēt valsts spēju piesaistīt ārvalstu ieguldījumus; uzskata, ka stiprākas un ciešākas attiecības ar ES palīdzētu mazināt dažas grūtības un palīdzētu celt Turcijas iedzīvotāju dzīves līmeni;

6. norāda, ka 2021. gada oktobrī Finanšu darījumu darba grupa pievienoja Turciju to jurisdikciju sarakstam, kuras tiek uzskatītas par tādām, kas nespēj cīnīties pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, teroristu finansēšanu un ieroču izplatīšanas finansēšanu; pauž cerību, ka Turcija var ātri demonstrēt vajadzīgo progresu attiecīgo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (NILL/TFN) pasākumu īstenošanas uzlabošanā;

7. pauž vēlmi stiprināt un padziļināt savstarpējās zināšanas un saprašanos starp Turcijas un ES dalībvalstu sabiedrībām, veicinot kultūras izaugsmi un sociālo un kultūras apmaiņu un apkarojot jebkādas sociālo, reliģisko, etnisko vai kultūras aizspriedumu izpausmes; pauž pilnīgu apņemšanos turpināt atbalstīt Turcijas neatkarīgo pilsonisko sabiedrību jebkuros apstākļos un jebkādā attiecību satvarā, kas nākotnē varētu rasties;

Tiesiskums un pamattiesības

8. pauž nožēlu par to, ka Turcijā turpina pasliktināties cilvēktiesību stāvoklis, tostarp — par regresu attiecībā uz pamatbrīvībām, demokrātiju un tiesiskumu; uzskata, ka pašreizējais represīvais pārvaldes veids, kura galvenie pilāri ir tiesiskā regulējuma ļaunprātīga izmantošana — jo īpaši izmantojot apsūdzības terorismā un ierobežojot vārda brīvību — un tiesu iestāžu neatkarības trūkums, ir apzināta, neatlaidīga un sistemātiska valdības politika, kas izstrādāta, lai — tiešā veidā vai ar atturošu ietekmi — apspiestu jebkādu kritikas izpausmi; pauž sašutumu par to, ka, lai īstenotu šo politiku, Turcijas valsts iestādes ir gatavas klaji un pastāvīgi neievērot savas starptautiskās un vietējās juridiskās saistības, piemēram, tās, kas izriet no Turcijas dalības Eiropas Padomē;

9. uzstāj, ka izšķirošo pamattiesību un brīvību jomu, kam ir galvenā nozīme pievienošanās procesā, nevar atdalīt un nošķirt no vispārējām attiecībām ar ES, un uzsver, ka Parlamentam tas joprojām ir nozīmīgs šķērslis tālākai virzībai uz jebkādu pozitīvu programmu, ko varētu piedāvāt Turcijai un kam vajadzētu būt atkarīgai arī no starptautisko tiesību un labu kaimiņattiecību un reģionālās sadarbības pamatprincipa pilnīgas ievērošanas;

10. aicina Turciju pilnībā īstenot visus Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 46. pantu, kas ir beznosacījumu pienākums, kurš izriet no Turcijas dalības Eiropas Padomē un ir nostiprināts tās konstitūcijā; pauž visstingrāko nosodījumu par Stambulas 13. Smago noziegumu krimināltiesas neseno nolēmumu, ar ko *Osman Kavala* tika piespriests mūža ieslodzījums pastiprinošos apstākļos — pēc viņa atrašanās netaisnīgā, nelikumīgā un nelegitīmā ieslodzījumā vairāk nekā četrarpus gadus; uzskata, ka *O. Kavala* tika notiesāts uz nepamatotu apsūdzību pamata nolūkā aplklusināt kritizētājus un neļaut paust kritisku viedokli Turcijā; atkārtoti aicina Turcijas iestādes rīkoties saskaņā ar to starptautiskajām un valsts saistībām un ievērot Eiropas Cilvēktiesību tiesas galīgo spriedumu šajā lietā, un nekavējoties atbrīvot *O. Kavala*; pauž nosodījumu un nožēlu par pastāvīgajiem centieniem un mēģinājumiem pagarināt *O. Kavala* ieslodzījumu, izmantojot virkni sarežģītu un izvairīgu tiesas taktiku — tostarp apvienojot un sadalot lietas — un pastāvīgus pārkāpumus; pauž sašutumu, ka tiesas piespriestais mūža ieslodzījums pastiprinošos apstākļos ir pamatots ar Turcijas Kriminālkodeksa 312. pantu (mēģinājums gāzt valdību, izmantojot spēku un vardarbību), neraugoties uz to, ka Eiropas

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

Cilvēktiesību tiesa savos nolēmumos jau ir konkrēti noraidījusi šo apsūdzību; pieņem zināšanai Eiropas Padomes Ministru komitejas atkārtotos lēmumus, kuros tā mudina atbrīvot O. Kavala un kas vainagojās ar to, ka ar pagaidu rezolūcijām 2021. gada decembrī un 2022. gada februārī vēsturiski tika sākta pienākumu neizpildes procedūra pret Turciju par šīs valsts atteikšanos ievērot Eiropas Cilvēktiesību tiesas galīgo spriedumu; norāda, ka pienākumu neizpildes procedūras liecina par to, ka Turcija kā Eiropas Padomes dalībvalsts un ES kandidātvalsts ir nopietni pārkāpusi savus pienākumus;

11. atkārtoti pauž stingru nosodījumu un nožēlu par to, ka Turcija ar prezidenta dekrētu ir izstājusies no Eiropas Padomes Konvencijas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija) — šis lēmums jo īpaši dod pamatu satraukumam, ņemot vērā to, ka valstī joprojām ir liels feminicīda un cita veida vardarbības gadījumu skaits, un tas nozīmē milzīgu kritumu atpakaļ attiecībā uz centieniem veicināt valstī sieviešu tiesības; atkārtoti aicina Turcijas valdību atcelt šo neizskaidrojamo lēmumu, kas ir klajš Eiropas pamatvērtību pārkāpums un būs daļa no Turcijas pievienošanās procesa novērtējuma; šajā sakarībā aicina Turcijas iestādes īstenot pilnīgas neiecietības politiku un novērst un apkarot vardarbību pret visām sievietēm un meitenēm, sniegt atbalstu cietušajām personām un saukt vainīgos pie atbildības, tikmēr pilnībā īstenojot Turcijas Likumu Nr. 6284 par ģimenes aizsardzību un vardarbības pret sievietēm novēršanu un visus pasākumus, kas noteikti attiecīgajā Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā; pauž dziļas bažas par apsūdzību, ko iesniedzis Stambulas ģenerālprokurora biroja Intelektuālo un rūpniecisko noziedzumu birojs, kurš cenšas panākt, lai tiktu slēgta platforma “Mēs apturēsim feminicīdu” (“*Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu*”, KCDP) — tā ir viena no Turcijas lielākajām un ievērojamākajām sieviešu tiesību grupām, kura cīnās pret dzimumvardarbību, — apsūdzot to sabiedrības morāles pārkāpšanā;

12. norāda, ka ir svarīgi Turcijā ievērot pulcēšanās un demonstrāciju brīvību, kas ir nostiprināta tās konstitūcijā un ir pozitīvs pienākums, kas izriet no tās statusa kā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas pusei; pauž nožēlu par nopietno regresu attiecībā uz pulcēšanās un demonstrāciju brīvību, kas arvien vairāk tiek pakļauta spiedienam, ņemot vērā to, ka provinču gubernatori regulāri izmanto un paplašina protestu un demonstrāciju aizliegumus, pārmērīgi izmanto spēku pret miermīlīgiem demonstrantiem un žurnālistiem, pastāvot tiesībaizsardzības amatpersonu vispārējai nesodāmībai, un ka demonstrantiem tiek piespriesti administratīvie sodi un kriminālvajāšana ar apsūdzībām par darbībām, kas saistītas ar terorismu; pauž īpašas bažas par Vanas provinces gubernatora noteikto aizliegumu, kas Vanā ir spēkā jau vairāk nekā piecus gadus; pauž nožēlu par Turcijas policijas spēku vērsanos pret žurnālistiem publiskajos protestos, tostarp ar Turcijas Drošības ģenerāldirekcijas (*Emniyet Genel Müdürlüğü*, EGM) 2021. gada aprīļa direktīvu, kurā uzdots Turcijas policijas spēkiem nepieļaut, ka protesti un demonstrācijas tiek atspoguļoti presē, un kuru pēc tam apturēja administratīvā tiesu iestāde — Valsts padome; atkārtoti aicina iestādes atteikties no apsūdzībām pret Bosfora Universitātes studentiem, kuri tiek apsūdzēti par to, ka viņi izmanto savas tiesības uz miermīlīgu pulcēšanos, un uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt akadēmisko brīvību un universitāšu autonomiju; šajā sakarībā pauž bažas par neseno lēmumu atcelt no amata trīs ievēlētos dekānus Bosfora Universitātē, kuras pašreizējais rektors tika iecelts ar prezidenta dekrētu 2021. gada augustā; atzinīgi vērtē Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) 2021. gada 4. februāra paziņojumu, kurā atgādināts, ka Covid-19 pandēmiju nevar izmantot kā līdzekli kritisku viedokļu aplūsināšanai, un kurā nosodīta augsta līmeņa amatpersonu naida runa pret LGBTI studentiem; stingri nosoda to, ka policija nesēn vardarbīgi apspieda 9. praida gājieni Bosfora Universitātē, pielietojot pret studentiem nelikumīgu pārmērīgu spēku un arestējot daudzus dalībniekus;

13. atkārtoti pauž nopietnas bažas par nesamērīgiem un patvaļīgiem pasākumiem, kas ierobežo vārda brīvību; atzīmē, ka Turcijā turpinās samazināties cietumos ieslodzīto žurnālistu skaits un ka pēdējā laikā ir palielinājies attaisnojošo spriedumu skaits lietās pret žurnālistiem; prasa atbrīvot un attaisnot visus žurnālistus, rakstniekus, mediju darbiniekus un sociālo mediju lietotājus, kuri joprojām ir nelikumīgi aizturēti tikai par savu profesionālo un pilsonisko tiesību īstenošanu; atzinīgi vērtē nesēnos administratīvās tiesu iestādes — Valsts padomes nolēmumus, ar kuriem tika apturēta dažu Preses kartes noteikumu punktu izpilde un policijas apkārtraksts, ar kuru bija aizliegts veikt audiovizuālos ierakstus publisku demonstrāciju laikā; vienlaikus pauž nopietnas bažas par to, ka turpinās patvaļīgi žurnālistu, mediju darbinieku un sociālo mediju lietotāju aresti, sistemātiska neskaidri formulētu apsūdzību teroristu nodarījumos izmantošana ar mērķi viņus aplūsināt, arvien pieaugošie ierobežojumi un cenzūra, ko piemēro sociālo mediju platformām, un piekoptā prakse veikt izmeklēšanu un cilvēku kriminālvajāšanu par, piemēram, tādām apsūdzībām kā iespējama necieņa pret islāma vērtībām; jo īpaši pauž sašutumu par to, ka tiek klaji ļaunprātīgi izmantots Turcijas Kriminālkodeksa 299. pants par prezidenta apvainošanu, par kuru var piespriest cietumsodu uz laiku no viena līdz četriem gadiem; uzskata par pilnīgi nesamērīgu to, ka kopš 2014. gada, kas bija pirmais gads, kopš prezidenta amatā atrodas R. T. Erdoğan, ir tikušas uzskatas vairāk nekā 160 000 izmeklēšanu, ierosinātas vairāk nekā 35 500 lietu un pasludināti vairāk nekā 12 800 notiesājošu spriedumu par prezidenta apvainošanu; aicina Turcijas iestādes grozīt tiesību aktus par prezidenta apvainošanu, lai tie atbilstu Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumiem, un ievērot Venēcijas komisijas ieteikumus, lai Turcijas tiesību aktus šajā jautājumā saskaņotu ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju; pauž īpašu sašutumu par lietu pret žurnālisti *Sedef Kabaş*, kurai pirmās instances tiesa Stambulas 36. Krimināltiesā nesēn piesprieda divus gadus un četrus mēnešus ilgu cietumsodu par to, ka viņa TELE1 televīzijas tiešraidē 2022. gada 14. janvārī esot “apvainojusi prezidentu”; pauž nožēlu par to, kāda ir izturēšanās pret viņu, kopš viņa tika apcietināta 2022. gada 22. janvāra pusnaktī veiktā kratīšanā pēc tam, kad pret viņu bija publiski vērsušās valdības augstākās amatpersonas, un kura bija 49 dienas pavadījusi pirmstiesas apcietinājumā, un nosoda to, ka

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

Stambulas ģenerālprokurora biroja sagatavotajā apsūdzībā tika prasīts cietumsods līdz pat 12 gadiem un 10 mēnešiem par dažādiem nodarījumiem; uzskata, ka šī lieta ir piemērs, kas skaidri parāda, kā 299. pants tiek ļaunprātīgi izmantots ar mērķi atturēt ikvienu žurnālistu vai pilsoni, kas varētu kritizēt prezidentu vai valdību; pauž bažas par 2022. gada 28. janvārī publicēto prezidenta cirkulāru par preses un apraides darbībām, jo tas varētu nozīmēt nelikumīgus pamattiesību un pamatbrīvību ierobežojumus; pauž bažas par to, ka no visām Eiropas Padomes dalībvalstīm Turcijai 2021. gadā bija visvairāk spriedumu Eiropas Cilvēktiesību tiesā saistībā ar vārda brīvības pārkāpumiem, un pauž nožēlu par to, ka Turcija joprojām ir starp tām valstīm, kurās visvairāk tiek apdraudēta preses brīvība;

14. apgalvo, ka joprojām pastāv bažas par kriminālvajāšanu, cenzūru un vajāšanu, kas pastāvīgi tiek vērsta pret žurnālistiem un neatkarīgiem medijiem Turcijā, un tas ir nekavējoties jārisina, jo tas grauj Turcijas sabiedrības demokrātisko strāvojumu; turklāt pauž bažas par uzbrukumiem žurnālistiem un oponentiem Eiropas Savienībā; aicina Turcijas Radio un televīzijas augstās padomes (*Radio ve Televizyon Üst Kurulu, RTÜK*) priekšsēdētāju atturēties no pārmērīgo naudas sodu un apraides aizliegumu piemērošanas, kas ierobežo Turcijas žurnālistu un raidorganizāciju leģitīmās tiesības uz vārda brīvību; pauž bažas par RTÜK draudiem bloķēt starptautiskās raidorganizācijas *Deutsche Welle*, *Euronews* un *Voice of America*, ja tās nepiesakās apraides licenču saņemšanai, kas ļautu veikt uzraudzību pār to pārraidē saturu; aicina RTÜK izbeigt diskriminējošos represīvos pasākumus pret neatkarīgām raidorganizācijām; pauž nožēlu par to, ka pieaug saimnieciska rakstura ietekme no valdības puses, tostarp nepārredzams publisko līdzekļu sadalījums (reklāma, publiskā iepirkuma pasūtījums), kas ļauj tai gandrīz pilnībā kontrolēt medijus; pauž bažas par valsts propagandas izplatīšanos no valsts un valdību atbalstošiem medijiem; aicina Preses reklāmas aģentūras (*Basın İlan Kurumu, BİK*) vadītāju nodrošināt, ka publiskās reklāmas aizliegumi nekalpo neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu reportāžu apspiešanai, kā tas notika dienas laikraksta "*Evrensel*" gadījumā, kas ir vēsturiski zemākais punkts Turcijas preses vēsturē; aicina Turcijas prezidentūras komunikācijas direktoru nodrošināt preses karšu pieteikumu ātru apstrādi un pārtraukt kriminālsūdzību un aizskarošas retorikas izmantošanu pret žurnālistiem; aicina Turcijas Lielo nacionālo asambleju veikt turpmākus pasākumus saistībā ar Turcijas Konstitucionālās tiesas 2022. gada janvāra spriedumu, kurā prasīts pārformulēt Interneta likuma 9. pantu, lai aizsargātu vārda un preses brīvību; pauž īpašu satraukumu par Kipras turku žurnālista *Ali Kashmir* lietu, kuram nesen tika aizliegts iecelot Turcijā un pret kuru tiek izvirzītas apsūdzības tiesā par to, ka viņš ir kritizējis Ankaru;

15. ņem vērā to, ka Turcija 2021. gadā pieņēma ceturto un piekto tieslietu paketi, kas, lai gan ir soli pareizajā virzienā, ir pieticīgi un nerisina galvenās problēmas; tomēr apgalvo, ka pašreizējās problēmas izriet ne tikai no problemātiskas likumdošanas, bet arī bieži vien rodas tādēļ, ka pietrūkst politiskās gribas īstenot spēkā esošos atbilstošos noteikumus; joprojām bažas par tiesiskuma un tiesu neatkarības pastāvīgu vājināšanos Turcijā apvienojumā ar valdības pēdējos gados veiktās masveida atļaišanas atturošo ietekmi, kā arī par izpildvaras publiskiem paziņojumiem par notiekošajām tiesvedībām, kas apdraud tiesu iestāžu neatkarību, objektivitāti un vispārējo spēju nodrošināt efektīvu tiesisko aizsardzību cilvēktiesību pārkāpumu gadījumā; ar nožēlu norāda šajā kontekstā, ka tiesu sistēmas reformas nenovērs šos fundamentālos trūkumus; uzsver, ka šī joma rada milzīgas bažas, jo tā ir funkcionējošas demokrātiskas sistēmas stūrakmens, kas kalpo iedzīvotājiem un darbojas iedzīvotāju labā; norāda uz to, ka Turcijas Konstitucionālajā tiesā 2021. gada janvārī tika iecelts tiesnesis, kurš bija nostrādājis Kasācijas tiesā tikai 20 dienas un kurš iepriekš ieņēma Stambulas galvenā prokurora amatu, kurā viņš bija iesaistīts pretrunīgās lietās — cita starpā lietās, kas ierosinātas pret *Osman Kavala*, *Gezi* parka protestu dalībniekiem un žurnālistiem *Can Dündar* un *Erdem Gül*; norāda, ka Tiesnešu un prokuroru padome (*Hâkimler ve Savcılar Kurulu, HSK*) ir galvenais elements, kas rada bažas par tiesu neatkarības trūkumu; atkārtoti aicina novērst nepilnības šīs padomes struktūrā un padomes locekļu atlases procedūrā, lai nodrošinātu tās neatkarību un izbeigtu tās patvaļīgo lēmumu pieņemšanu; stingri nosoda daudzus Turcijas tiesnešu un prokuroru atļaišanu un piespiedu atcelšanu no amata; atgādina, ka jebkāda atbrīvošana no amata un iecelšana amatā tiesu iestādēs būtu jāpakļauj īpaši stingrai pārbaudei, ka ir jāizliedz izpildvarai iekļauties tiesu iestāžu darbā vai mēģināt tās ietekmēt un ka, iecelot tiesas sastāvu, ir jāievēro neatkarības un objektivitātes principi; pauž sautumu par to, ka tiek vajāti advokāti, kas pārstāv personas, kuras apsūdzētas terorismā, un ka advokāti tiek saukti pie atbildības par to pašu noziegumu, ko piedēvē viņu klientam — vai par saistītu noziegumu —, tādā kontekstā, ka tas ir bijis nepārprotams šķērslis, tam, lai būtu iespējams izmantot tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesu pieejamību; mudina Turcijas valdību garantēt advokātu neatkarīgas darbības iespējas un atbrīvot ikvienu, kas nelikumīgi aizturēts tikai par to, ka pildījis savus likumīgos pienākumus; ar dziļām bažām norāda, ka, neraugoties uz ārkārtas stāvokļa oficiālu atcelšanu 2018. gada jūlijā, vēl ir spēcīgi jūtama tā ietekme uz demokrātiju un pamattiesībām un tas joprojām ietekmē daudzas personas — vairāk nekā 152 000 ierēdņu, viņu vidū skolotājus, ārstus, akadēmisko aprindu pārstāvjus (kuri iestājas par mieru), advokātus, tiesnešus un prokurorus, kuri tika patvaļīgi atlaisti un kuriem tiek pastāvīgi noteikti aizliegumi strādāt publiskajā sektorā vai pat vispār savā profesijā; uzsver, ka daudzas no šīm atļaišanām joprojām postoši ietekmē atļaistās personas, kā

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

arī viņu ģimenes, tostarp izraisot ilgstošu stigmatizāciju sociālajā un profesionālajā vidē; pauž nopietnas šaubas par Ārkārtas stāvokļa pasākumu izmeklēšanas komisijas kā iekšēja tiesiskās aizsardzības mehānisma darbību tās neatkarības un objektivitātes trūkuma dēļ; norāda, ka, neraugoties uz dažiem pakāpeniskiem uzlabojumiem, patvaļīgā pasu anulēšana joprojām ir būtisks pārvietošanās brīvības pārkāpums;

16. pauž bažas par to, ka Konstitucionālajā tiesā tiek iesniegts arvien lielāks skaits pieteikumu saistībā ar konstitucionālo tiesību pārkāpumiem, un par to, ka pēc šādu pārkāpumu atklāšanas netiek veiktas izmaiņas; norāda uz Konstitucionālās tiesas priekšsēdētāja nesējamiem paziņojumiem, kuros viņš atzīst, ka no vairāk nekā 66 000 iesniegumu, kas tika saņemti 2021. gadā, vairāk nekā 73 % attiecās uz tiesībām uz taisnīgu tiesu, un nodēvē šo situāciju par “katastrofālu”; apšaubā to, cik legitīmas ir tiesas procesuālo noteikumu izmaiņas, kas ļauj uz gadu atlikt lēmumu pieņemšanu;

17. norāda, ka principā ir atzinīgi vērtējams tas, ka Turcijas iestādes 2021. gada martā ir pieņēmušas jaunu rīcības plānu cilvēktiesību jomā; tomēr norāda, ka vairāki pamatjautājumi tajā paliek neatrisināti un ka valdības apņemšanās tiks novērtēta atbilstoši tam, kādā mērā plāns ir īstenots un kādas reformas ir veiktas, lai nodrošinātu, ka tas tiek attiecināts uz visiem iedzīvotājiem bez jebkādas diskriminācijas; mudina Turcijas iestādes pastiprināt centienus, lai efektīvi risinātu smago situāciju, kādā atrodas kurdī, armēņi, asīrieši un — jo īpaši mājokļu un izglītības ziņā — romu kopiena, kam joprojām nākas saskarties ar salīdzinoši augstāku nabadzības, bezdarba, diskriminācijas un atstumtības līmeni;

18. aicina pilnībā īstenot Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus un Eiropas Padomes Ministru komitejas pagaidu rezolūcijas par pārliecībā balstītu atteikšanos; šajā sakarībā norāda uz rīcības plānu, ko Turcijas iestādes iesniedza Ministru komitejai, un mudina tās izstrādāt turpmākus pasākumus, lai ar vajadzīgo tiesību aktu palīdzību nodrošinātu godīgas un pieejamas iespējas īstenot uz pārliecību balstītas atteikšanās no militārā dienesta tiesības; pauž bažas par to, ka, kopš 2017. gadā tika saņemts pirmais iesniegums, Konstitucionālajā tiesā pieaug tādu ar pārliecībā balstītu atteikšanos saistītu iesniegumu skaits, kuri vēl nav izskatīti un par kuriem nav bijusi nekāda būtiska saziņa ar iesniedzējiem; mudina veikt nepieciešamos juridiskos grozījumus, lai izbeigtu nebeidzamās kriminālvajāšanas un sodīšanas, kā arī atceltu visus ierobežojumus, kas personām, kuras īsteno uz pārliecību balstītu atteikšanos;

19. aicina Turcijas iestādes veicināt pozitīvas un efektīvas reformas domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvības jomā, dodot reliģiskajām kopienu iespēju iegūt juridiskas personas statusu un tiesības uz izglītību un piemērojot Venēcijas komisijas ieteikumus par reliģisko kopienu statusu, visus attiecīgos Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus un Eiropas Padomes rezolūcijas, cita starpā rezolūcijas par grieķu pareizticīgo iedzīvotājiem Gekčeadas (Imrozās) un Bozdžaadas (Tenedas) salā; aicina Turcijas valdību pastiprināt pašreizējos centienus, kas cita starpā saistīti ar alevītu identitātes publisku atzīšanu un saieta namu “*cemevi*” juridisko statusu un finansējumu, saskaņā ar attiecīgajiem Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumiem par obligātajām reliģijas un ētikas nodarbībām un alevītu lūgšanas vietām; aicina Turcijas iestādes pilnībā ievērot kultūras un reliģisko pieminekļu un simbolu vēsturisko un kultūras raksturu, jo īpaši tos, ko UNESCO klasificējusi kā pasaules kultūras mantojuma objektus; ar bažām norāda uz nesējamiem norisēm saistībā ar vēsturisko klosteri Sumela, kas ir iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma provizorisks sarakstā; atgādina, ka ir jāatceļ ierobežojumi attiecībā uz garīdznieku izglītošanu, iecelšanu amatā un pēctecību, jāļauj no jauna atvērt Halki teoloģisko semināru, kas ir slēgts kopš 1971. gada, un jānovērš visi šķēršļi, ļaujot tam pienācīgi darboties; atkārtoti aicina Turciju ņemt vērā to, kāda loma Ekumēniskajam patriarhātam ir pareizticīgajiem kristiešiem visā pasaulē, atzīt tā juridiskās personas statusu un to, ka publiski tiek izmantots garīdznieka tituls “ekumēniskais patriarhs”; pauž nožēlu par to, ka pēc atcelšanas 2013. gadā vēl joprojām nav publicēti jauni noteikumi, kas reglamentē ievēlēšanas kārtību kopienu, kas nav musulmaņi, nodibinājumos (“nemusulmaņu nodibinājumos”), un tas ir radījis nopietnas problēmas šo nodibinājumu pienācīgai pārvaldībai, jo nevar notikt valdes vēlēšanas; ar bažām norāda, ka joprojām tiek ziņots par naida runu un naida noziegumiem pret reliģiskajām minoritātēm, galvenokārt alevītiem, kristiešiem un ebrejiem, un ka izmeklēšanas joprojām nav bijušas efektīvas; mudina Turcijas iestādes efektīvi saukt pie atbildības pārkāpējus un pienācīgi aizsargāt visas reliģiskās minoritātes;

20. pauž nožēlu par Turcijas valdības pastāvīgo juridisko un administratīvo spiedienu uz pilsonisko sabiedrību un cilvēktiesību aizstāvjiem, juristiem, žurnālistiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, arodbiedrību aktīvistiem, etniskajām un reliģiskajām minoritātēm un daudziem Turcijas pilsoņiem un par pastāvīgi sarūkošo iespēju brīvi darboties Turcijā; nosoda pilsoniskās sabiedrības organizāciju, tostarp ievērojamu cilvēktiesību jomas NVO un mediju, patvaļīgo slēgšanu; aicina Turciju raudzīties uz kritikas vai pretrunīgu viedokļu paudējiem, tostarp cilvēktiesību aizstāvjiem, juristiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem un žurnālistiem, kā vērtīgiem sociālā dialoga veicinātājiem, nevis destabilizējošiem spēkiem, un ļaut

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

viņiem darboties saskaņā ar to pienākumiem un to kompetences un darbības jomas ietvaros un brīvi strādāt profesijā, jo tas nodrošina veselīgāku demokrātiju un sabiedrību kopumā; atkārtoti aicina Turcijas valdību pārskatīt 2020. gada decembra Likumu par masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas finansēšanas novēršanu, kas Turcijas Iekšlietu ministrijai un prezidentam piešķir plašas pilnvaras ierobežot NVO, uzņēmējdarbības partnerību, neatkarīgu grupu un apvienību darbību un kura mērķis, šķiet, ir vēl vairāk limitēt, ierobežot un kontrolēt pilsonisko sabiedrību; pauž bažas par Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāres un Parlamentārās asamblejas novērojumiem, kas norāda, ka cilvēktiesību organizācijas ir pirmās, kas tiks revidētas saskaņā ar šo likumu; aicina ES un tās dalībvalstis izdarīt lielāku spiedienu uz Turcijas valdību un pastiprināt atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem un neatkarīgai pilsoniskajai sabiedrībai Turcijā, tostarp — izmantojot attiecīgus finanšu instrumentus; aicina Komisiju, izmantojot Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*) un attiecīgās Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta – “Eiropa pasaulē” programmas, nodrošināt pietiekamu finansējumu pilsoniskajai sabiedrībai, nevalstiskajiem dalībniekiem un cilvēku savstarpējiem kontaktiem, lai piešķirtu prioritāti demokrātijas veicināšanas centieniem, kas varētu palīdzēt radīt politisko gribu, kas nepieciešama, lai nostiprinātu ES un Turcijas attiecības; aicina Komisiju izpētīt finansēšanas iespējas vietējām pašvaldībām attiecībā uz savstarpēju interešu projektiem; uzsver, ka *IPA III* finansālās palīdzības pamatā ir nosacījumi, kas saistīti ar pieeju “pamatjautājumi pirmajā vietā”, un šajā sakarībā atkārtoti prasa, lai *IPA* finansējums reformām Turcijā tiktu izmaksāts pilnīgi pārredzami un to tieši pārvaldītu ES vai atzīta starptautiska iestāde;

21. pauž dziļas bažas par *LGBTI* personu cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanos ar valdības ziņu, jo īpaši attiecībā uz fiziskiem uzbrukumiem un naida noziegumiem — jo īpaši pret transpersonām —, ieilgušajiem praida gājieni aizliegumiem visā valstī, pulcēšanās, biedrošanās un vārda brīvības ierobežojumiem un cenzūru medijos un tiešsaistē, un mudina Turcijas valdību aizsargāt viņu vienlīdzības un likumiskās tiesības; atgādina, ka ir jāpieņem pasākumi, lai nodrošinātu, ka visi iedzīvotāji var droši izmantot šīs brīvības; uzsver Turcijas valdības arvien homofobiskāko nostāju un to, ka augsta līmeņa amatpersonas izmanto naida runu pret *LGBTI* personām, kuras mērķis ir stigmatizēt un noteikt kriminālatbildību par *LGBTI* kopieni un kura var kalpot par augsni naida noziegumiem un būt spēcīgs faktors, kas veicina vajāšanu, diskrimināciju un potenciālu vardarbību; atgādina, ka Turcija saistības saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju paredz pienākumu apkarot diskrimināciju un vardarbību pret *LGBTI* personām, un mudina to pildīt savas saistības; aicina darba likuma pantā par diskriminācijas novēršanu kā aizsargājamus pamatus iekļaut seksuālo orientāciju, dzimumidentitāti un dzimumpazīmes; norāda uz viediem, kādos tiesvedība tiek izmantota, lai apklusinātu cilvēktiesību aizstāvjus, NVO un juristus un ierobežotu aktīvistus, jo īpaši *LGBTI* tiesību aizstāvjus; pauž bažas par kriminālizmeklēšanu pret Stambulas, Ankaras un Džarbakiras advokātu asociācijām un par lietu, kurā iesaistīti 2019. gada praida dalībnieki Tuvo Austrumu Tehniskajā universitātē Ankarā; atzinīgi vērtē attaisnojošo spriedumu šajā lietā; ar dziļām bažām seko līdzī notiekošajam tiesas procesam pret Ankaras Advokātu asociācijas valdi un prezidentu, kurā Ankaras galvenā prokuratūra vēlas panākt līdz diviem gadiem ilgu cietumsodu par iespējamu “valsts amatpersonas apvainošanu”, kritizējot Reliģisko lietu direktorāta (*Diyanet*) vadītāju, par atklāti homofobiskiem paziņojumiem, ar kuriem viņš nāca klajā 2020. gada 14. aprīlī, proti, apgalvojot, ka “islāms cīnās pret homoseksualitāti (...), jo tā izraisa slimības un samaitā paaudzes”; mudina Turcijas iestādes ieviest nepieciešamos juridiskos pasākumus, lai saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 21. pantu izbeigtu jebkādu diskrimināciju seksuālās orientācijas un dzimumidentitātes dēļ; aicina iestādes saskaņot krimināltiesību aktus par homofobiskiem un transfobiskiem naida noziegumiem ar Eiropas Komisijas vispārējo politikas ieteikumu Nr. 7 pret rasismu un neiecietību; mudina Turciju atcelt visas apsūdzības pret *LGBTI* pasākumu miermīlīgajiem dalībniekiem un atcelt ieilgušos aizliegumus praida pasākumiem;

22. pauž dziļas bažas par pastāvīgiem uzbrukumiem opozīcijas partijām, jo īpaši *HDP* un citām, tostarp Republikāņu tautas partiju (*CHP*), piemēram, izdarot pret tām spiedienu, piespiežot tās slēgt un apcietinot to biedrus — ar to visu tiek apdraudēta demokrātiskās sistēmas pienācīga darbība; uzsver, ka demokrātijas priekšnoteikums ir vide, kurā politiskās partijas, pilsoniskā sabiedrība un mediji var darboties bez draudiem vai patvaļīgiem ierobežojumiem;

23. ar lielām bažām norāda, ka Turcijas iestādes īpaši un pastāvīgi vērsas pret *HDP*, tās ievēlētajiem vadītājiem un tās partijas organizācijām, tostarp pret tās jaunatnes organizāciju, ierosinot krimināllietas, kā rezultātā pašlaik cietumā atrodas vairāk nekā 4 000 *HDP* biedru; turpina stingri nosodīt to, ka kopš 2016. gada novembra joprojām ir aizturēti bijušie *HDP* līdzpriekšsēdētāji *Selahattin Demirtaş* un *Figen Yüksekdağ*, un prasa viņus nekavējoties atbrīvot; pauž sašutumu par to, ka Turcijas iestādes pastāvīgi neievēro un nepiemēro Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēmumus, kas uzliek Turcijai pienākumu

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

nekavējoties atbrīvojot *Selahattin Demirtaş*; stingri nosoda apsūdzību ar mērķi panākt HDP partijas slēgšanu un aizliegumu politikā darboties 451 politiķim, tostarp lielākajai daļai HDP pašreizējās vadības, — apsūdzību, ko iesniedza Turcijas Kasācijas tiesas galvenais prokurors un ko Turcijas Konstitucionālā tiesa vienprātīgi pieņēma 2021. gada jūnijā, un kas neļauj viņiem veikt nekādu politisko darbību turpmākos piecus gadus; atgādina, ka pirms tam Konstitucionālā tiesa bija aizliegusi sešas kurdus atbalstošas politiskās partijas; ar lielām bažām norāda, ka HDP likvidācijas lieta ir kulminācija procesam, kurā tiek apspiesta partija un kurš turpinās vairākus gadus, un atkārtoti norāda, ka partijas aizliegšana būtu nopietna politiska kļūda, kas neatgriezeniski iedragātu plurālismu un demokrātijas principus; turklāt uzsver Ankaras 22. Smago noziegumu krimināltiesas lomu tā dēvētajā Kobanes lietā pret 108 personām, to vidū daudziem HDP politiķiem; norāda uz prokurora īpašo lomu un pieprasu skaidrību, jo īpaši attiecībā uz iespējamo politisko iejaukšanos, kas dokumentēta šajā lietā; turklāt jautā, kā tiesai izdevās nedēļas laikā izskatīt un pieņemt 3 530 lappušu garu dokumentu, neuzklausot atbildētājus;

24. pauž bažas par notiekošo lietu pret CHP priekšsēdētāja vietnieci *Gökçe Gökçen* saistībā ar izmeklēšanu pret visu partijas valdi par bukleta publicēšanu un izplatīšanu; pauž sašutumu par to, ka no trim pret viņu ierosinātajām tiesas prāvām Ankaras galvenā prokuratūra apsūdzēja *G. Gökçen* nodarījumā, kas saistīts ar šā bukleta publicēšanu, proti, par fizisku uzbrukumu prezidentam, par kuru ir paredzēts vismaz piecu gadu cietumsods; norāda — lai gan Ankaras 18. Augstā krimināltiesā šo tiesas prāvu noraidīja, joprojām turpinās divas citas tiesas prāvas par neslavas celšanu, kūdīšanu uz naidu un prezidenta goda aizskaršanu; joprojām pauž nopietnas bažas par pastāvīgo politisko un tiesisko vajāšanu, kas vērsta pret Stambulas provinces CHP priekšsēdētāju *Canan Kaftancıoğlu*, palielinot pret viņu vērstu tiesas prāvu skaitu; nosoda neseno Kasācijas tiesas lēmumu piespriest viņai trīs no pieciem sodiem — cietumsodu, kas ilgst 4 gadus un 11 mēnešus, un noteikt *C. Kaftancıoğlu* politisku aizliegumu; pauž bažas par Turcijas Zaļās partijas reģistrācijas procesa patvaļīgu novilcināšanu, kura Turcijas Iekšlietu ministrijai iesniedza pieteikumu apliecības saņemšanai par partijas izveides apstiprināšanu dienā, kad tā tika izveidota, 2020. gada septembrī, bet līdz šim apliecība vēl nav izsniegta;

25. nosoda atkārtotu deputāta statusa atcelšanu opozīcijas deputātiem, jo tas būtiski kaitē Turcijas parlamenta kā demokrātiskas iestādes tēlam; šajā sakarībā atgādina par neseno Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2022. gada 1. februāra spriedumu, kurā noteikts, ka, 2016. gadā atceļot HDP 40 deputātu imunitāti, ir pārkāptas viņu tiesības uz vārda brīvību un pulcēšanās brīvību; ar bažām seko līdzī *Dijarbakiru* pārstāvošās HDP deputātes *Semra Güzel* lietai, kura tiek apsūdzēta par iespējamu “dalību teroristu organizācijā” saistībā ar attēliem, kas uzņemti pirms pieciem gadiem, un kuras parlamentārā imunitāte tika atcelta 2022. gada 1. martā;

26. atkārtoti pauž nosodījumu par Turcijas iestāžu lēmumu atcelt no amata vairāk nekā 150 demokrātiski ievēlētus mērus, pamatojoties uz apšaubāmiem pierādījumiem, un patvaļīgi aizstāt viņus ar pilnvarotajiem, kurus iecēlusi centrālā valdība; nosoda to, ka pēc pēdējām vietējām vēlēšanām vien, kas notika 2019. gada 31. martā, valdība Turcijas dienvidaustrumos atcēla 48 no 65 demokrātiski ievēlētajiem HDP pārstāvošajiem mēriem un daudzus no viņiem aizstāja ar pilnvarotajiem; pauž stingru pārliecību, ka šie nelikumīgie lēmumi kaitē demokrātijai vietējā līmenī un ir tiešs uzbrukums pašiem pamatprincipiem un liedz miljoniem vēlētajū demokrātiski ievēlētu pārstāvību; aicina Turciju no amata atceltos mērus atjaunot amatā; pauž stingru nosodījumu tam, ka Turcijas valdība ir veikusi politiskus, leģislatīvus un administratīvus pasākumus, lai paralizētu pašvaldības, ko vada opozīcijas partiju mēri Stambulā, Ankarā un Izmirā;

27. ņem vērā nesenas vēlēšanu reformas, kas pieņemtas bez partiju vienprātības, un vēlēšanu sliekšņa pazemināšanu no 10 % līdz 7 %, kas joprojām ir pārāk augsts; ar bažām norāda uz izmaiņām provinču vēlēšanu padomju atlases procedūrā, kuras ir atbildīgas par balsu skaitīšanu un pārsūdzības procesiem un kuras līdz šim veidoja augstākā līmeņa tiesneši, bet tagad to sastāvs tiks izlozēts; atkārtoti aicina Turciju uzlabot plašāku vēlēšanu vidi visā valstī visos līmeņos, nodrošinot brīvus un godīgus konkurences apstākļus visiem kandidātiem un partijām un ievērojot Venēcijas komisijas un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas ieteikumus;

28. atzīst, ka Turcijai ir leģitīmas bažas par drošību un tiesības apkarot terorismu; tomēr uzsver, ka tas jādara, pilnībā ievērojot tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības; atkārtoti pauž stingru un viennozīmīgu nosodījumu par vardarbīgajiem teroristu uzbrukumiem, kurus īstenojusi Kurdistānas strādnieku partija (PKK), kas kopš 2002. gada ir iekļauta ES veidotajā teroristisko organizāciju sarakstā; norāda, ka Turcijai, Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm ir svarīgi cieši sadarboties cīņā pret terorismu, tostarp pret *Da'esh*; mudina Turcijas iestādes vēl tālāk turpināt centienus attīstīt ciešu

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

sadarbību ar ES cīņā pret terorismu, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu un saskaņot savus tiesību aktus par terorismu un ar to saistīto praksi ar Eiropas noteikumiem; ņem vērā notiekošās sarunas par starptautisku nolīgumu par personas datu apmaiņu starp Eiropu un Turcijas iestādēm, kas atbildīgas par noziedzības un terorisma apkarošanu; pauž cerību, ka šajās sarunās tiks atbalstīti Eiropas datu aizsardzības un pamattiesību standarti; vēlreiz aicina Turciju saskaņot savus datu aizsardzības tiesību aktus ar ES standartiem, lai tā varētu sadarboties ar Eiropu, un stiprināt noteikumu kopumu, kas paredzēts cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, teroristu finansēšanu un kibernetizāciju;

29. uzsver, ka preterorisma noteikumi Turcijā vēl ir pārāk plaši un tos izmanto diskrecionārā veidā, lai apspiestu valstī cilvēktiesības un jebkādu kritiku, tostarp — žurnālistus, aktīvistus un politiskos oponentus, un uzsver, ka varas iestādes, ļaunprātīgi izmantojot preterorisma tiesību aktus, mazina šo vienmēr pastāvošo draudu nopietno raksturu; norāda, ka šajā kontekstā joprojām notiek piespiedu pazušanas gadījumi; pauž dziļas bažas par iekšlietu ministra lēmumu sākt īpašu izmeklēšanu pret Stambulas metropoles pašvaldību, kas iekļauj vairāk nekā 550 tās darbinieku, par to iespējamām saiknēm ar teroristiem, kā arī par tiesu iestāžu atkārtoto vērsanos pret ievērojamu cilvēktiesību juristu un Cilvēktiesību asociācijas (İHD) līdzpriekšsēdētāju Öztürk Türkoğan, kuru tiesāja Ankaras 19. Smago noziegumu krimināltiesā, apsūdzot viņu "līdzdalībā nelikumīgā bruņotā organizācijā", pamatojoties uz apsūdzību, ko iesniegusi Ankaras galvenā prokuratūra, bet kurš beigās tika attaisnots;

30. joprojām pauž dziļas bažas par kurdu stāvokli valstī un stāvokli Turcijas dienvidaustrumos saistībā ar cilvēktiesību aizsardzību, vārda brīvību un politisko līdzdalību; ir īpaši nobažījies par daudzajiem ziņojumiem par tiesībsardzības amatpersonu iesaistīšanos spīdzināšanā un sliktu izturēšanos pret aizturētajiem, reaģējot uz saskaņotajiem un iespējamiem drošības apdraudējumiem Turcijas dienvidaustrumos; nosoda policijas veiktos aizturēšanas pasākumus, kas vērsti pret ievērojamiem pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem un politiskajiem oponentiem Turcijas dienvidaustrumos, un aicina Turciju nodrošināt cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību un drošību un nekavējoties sākt šo lietu neatkarīgu izmeklēšanu; nosoda etnisko un reliģisko minoritāšu apspiešanu, tostarp to, ka saskaņā ar Turcijas konstitūciju tādu grupu kā kurdu kopiena valodas joprojām ir aizliegts izmantot kā "dzimto valodu" izglītībā un visās sabiedriskās dzīves jomās; atgādina, ka tas ir starptautisko tiesību pārkāpums, — tiesību, kuras aizsargā personu tiesības apliecināt savu piederību etniskajai vai reliģiskajai minoritātei un izteikties savas minoritātes tradicionālajā valodā; uzsver, ka steidzami ir jāatjauno ticams politiskais process, kurā būtu iesaistītas visas attiecīgās partijas un demokrātiskie spēki un ar kuru varētu panākt kurdu jautājuma miermīlīgu atrisinājumu;

31. pauž stingru nosodījumu par ārpus Turcijas dzīvojošu Turcijas pilsoņu piespiedu izdošanu, nolaupīšanu vai aizvešanu ar varu, jo tādējādi tiek pārkāpts tiesiskuma un cilvēktiesību princips; mudina ES pievērsties šai bažas raisošajai praksei savās dalībvalstīs, kā arī kandidātvalstīs un asociētajās valstīs; pauž bažas par Turcijas valdības mēģinājumiem ietekmēt Turcijas diasporas locekļus ES, piemēram, ar Ārvalstīs dzīvojošo turku un saistīto kopienu prezidentūras (YTB, *Yurt dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı*) un Turcijas Reliģijas lietu pārvaldes Islāma savienības (DİTİB, *Diyanet İşleri Türk İslam Birliği*) starpniecību, kas varētu iejaukties ES demokrātiskajos procesos; šajā sakarībā nosoda nesenos nepieņemamos Turcijas valdību atbalstošo mediju uzbrukumus vairākiem Zviedrijas politiķiem, viņu vidū EP deputātei Evin Incir, tostarp dezinformāciju un nepamatotas apsūdzības, tostarp apsūdzības par pieslēšanos terorismam; pauž bažas par to, ka rasistiskā labējo ekstrēmistu kustība *Ülkü Ocakları* (pazīstama arī kā "Pelēkie vilki"), kas ir cieši saistīta ar valdošo koalīcijas partiju MHP (Nacionālistu kustības partija), izplešas ne vien pašā Turcijā, bet arī ES dalībvalstīs; aicina ES un tās dalībvalstis izskatīt iespēju aizliegt to apvienības ES valstīs; aicina dalībvalstis cieši uzraudzīt šīs organizācijas rasistiskās darbības un dot pretsparu tās ietekmei; aicina EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļas dokumentēt aizdomas par Turcijas īstenoto dezinformēšanu, jo īpaši Āfrikā, Rietumbalkānos un Tuvajos Austrumos, un Ziemeļāfrikā, un ziņot Eiropas Parlamentam par saviem konstatējumiem; pauž bažas par to, ka Turcijā dzīvojošajiem uiguriem arvien vēl draud aizturēšana un deportācija uz citām valstīm, kas viņus pēc tam varētu nodot Ķīnai, kur viņi varētu tikt pakļauti nopietnai vajāšanai; aicina Turcijas iestādes apturēt izdošanas līgumu ar Ķīnu ratificēšanu;

32. atkārtoti pauž bažas par to, ka Turcija atsakās īstenot Eiropas Padomes Komitejas spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanai ieteikumus; aicina Turciju ievērot pilnīgas neiecietības politiku pret spīdzināšanu un pienācīgi izmeklēt pastāvīgus un ticamus ziņojumus par spīdzināšanu, sliktu izturēšanos un necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos aizturēšanas, izmeklēšanas vai apcietinājuma laikā — lai izbeigtu nesodāmību un sauktu vainīgos pie atbildības; atzinīgi vērtē nesen veikto grozījumu noteikumus par cietumiem, aizstājot jēdzienu "pārmeklēšana ar izģēršanu" ar

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

“detalizēta meklēšana”, un aicina Ieslodzījumu vietu un aizturēšanas namu ģenerāldirektorātu nodrošināt tā pilnīgu īstenošanu, “ievērojot cilvēka cieņu un godu”, kā noteikts grozītajā regulējumā, jo joprojām pastāv ticami apgalvojumi par šādas prakses turpināšanu, tostarp attiecībā uz nepilngadīgajiem, kas apmeklē cietumus; pauž dziļas bažas par situāciju Turcijas pārpildītajos cietumos, kas pastiprina Covid-19 pandēmijas nāvējošo apdraudējumu ieslodzītajiem; turklāt pauž dziļas bažas par patvaļīgiem ierobežojumiem, kas noteikti ieslodzīto tiesībām uz medicīnisko aprūpi un apmeklējumu; uzsver, ka saskaņā ar datiem, ko sniegusi Cilvēktiesību asociācija Turcijā (*İHD, İnsan Hakları Derneği*), pašlaik cietumos atrodas 1 605 slimi ieslodzītie, no kuriem 604 ir smagi slimi; pauž nožēlu par to, ka cietumā arvien vēl tiek turēta bijusī parlamenta deputāte *Aysel Tuğluk*, neraugoties uz viņas smago veselības stāvokli, ko apliecināja medicīniskie ziņojumi, kurus pēc tam valsts tiesu medicīnas padome (*ATK*) noraidīja; prasa nekavējoties atbrīvot *Aysel Tuğluk*; pauž sašutumu, uzzinot par grūtnieču un nule dzemdējušu sieviešu apcietināšanu, un mudina Turciju atbrīvot visas attiecīgās sievietes un izbeigt šādu praksi apcietināt sievietes tieši pirms vai uzreiz pēc dzemdībām; pauž bažas par *HDP* deputāta *Ömer Faruk Gergerlioğlu* vajāšanu, kuram nesen liedza doties uz ārzemēm un pret kuru Kandiras galvenā prokuratūra uzsāka izmeklēšanu — šī lieta nesen tika izbeigta — saistībā ar apsūdzībām “valsts un tās struktūru apvainošanā”, “ekspertu ietekmēšanā” un “noziedzības un noziedznieku slavināšanā” pēc tam, kad viņš bija aicinājis atbrīvot *Aysel Tuğluk*;

33. pauž sašutumu par Turcijas ombuda ietiepīgo klusēšanu, ņemot vērā smago pamattiesību situāciju šajā valstī; aicina Turcijas galveno ombudu nodrošināt, ka viņa iestāde kļūst par noderīgu instrumentu Turcijas pilsoņiem un uzņemas aktīvu lomu, stiprinot tiesiskās aizsardzības līdzekļu pielietošanas kultūru, kā iestāde ir noteikusi savos mērķos; pauž nožēlu par to, ka ne ombuds, ne Turcijas Cilvēktiesību un līdztiesības iestāde, kas ir divas galvenās cilvēktiesību iestādes valstī, nav funkcionāli, strukturāli vai finansiāli neatkarīgas; mudina Turcijas iestādes veikt atbilstošus pasākumus, lai panāktu, ka šīs iestādes attiecīgos gadījumos pienācīgi ievēro Parīzes principus un Komisijas ieteikumu par līdztiesības iestāžu standartiem⁽¹³⁾; pauž nožēlu par to, ka daži Cilvēktiesību un līdztiesības iestādes locekļi ir izrādījuši negatīvu attieksmi pret cilvēka pamattiesībām, tostarp dzimumu līdztiesību, sieviešu tiesībām un *LGBTIK* tiesībām, un pauduši atbalstu tam, ka Turcija izstājas no Stambulas konvencijas; aicina Turcijas Lielās nacionālās asamblejas Cilvēktiesību izmeklēšanas komiteju pilnībā īstenot savas plašās pilnvaras, lai izmeklētu cilvēktiesību pārkāpumus valstī un sauktu pie atbildības par tiem vainīgos, un ierosināt tiesību aktu grozījumus, lai nodrošinātu valsts tiesību aktu saskaņošanu ar starptautiskajām cilvēktiesību konvencijām, kurām Turcija ir pievienojusies;

34. atgādina, ka arodbiedrību brīvībai un sociālajam dialogam ir izšķiroša nozīme plurālistiskas sabiedrības attīstībā un labklājībā; šajā sakarībā pauž nožēlu par pastāvošajiem likumdošanas trūkumiem darba un arodbiedrību tiesību jomā un uzsver, ka tiesības apvienoties, tiesības uz kopīguma sarunām un tiesības streikot ir darba ņēmēju pamattiesības; turklāt pauž bažas par to, ka darba devēji joprojām būtiski diskriminē arodbiedrības, kā arī par to, ka dažu arodbiedrību vadītāji un locekļi joprojām tiek atlaisti no darba, pakļauti aizskaršanai darba vietā un ieslodzīti; pauž bažas arī par to, ka sistemātiski tiek atlaisti darba ņēmēji, kuri mēģina organizēties; aicina Turcijas iestādes pieskaņoties Starptautiskās Darba organizācijas pamatstandartiem, kurus valsts ir apņēmusies ievērot, novērst šķēršļus, kas ierobežo arodbiedrību tiesību izmantošanu, un efektīvi izmantot sociālo dialogu, tostarp attiecībā uz sociālekonomiskās atveseļošanas pēc Covid-19 pasākumiem;

Plašākas ES un Turcijas attiecības un Turcijas ārpolitika

35. pauž patiesu atzinību par Turcijas iestāžu nepārprotamo atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei un to, ka tās nosoda neattaisnojamo Krievijas iebrukumu un militāro agresiju pret Ukrainu; uzsver, ka pašreizējā sarežģītajā laikā ļoti svarīga ir spēcīga ES un Turcijas sadarbība ārpolitikas un drošības politikas jomā, un šajā sakarībā atzinīgi vērtē Turcijas nelokāmo pievienošanos NATO un ES nostājai; uzsver, ka Turcija ir NATO sabiedrotā un stratēģiskā partnere, ar kuru mums ir kopīgas galvenās intereses; atzinīgi vērtē Turcijas lēmumu izmantot 1936. gada Montrē konvenciju, pieprasot visām Melnās jūras reģiona valstīm un valstīm, kas nav Melnās jūras valstis, pārtraukt tās jūras šaurumu šķērsošanu; turklāt atzinīgi vērtē Turcijas pašreizējo finansiālo un humāno palīdzību Ukrainai, kā arī Turcijas valdības atklāto nostāju darboties kā vidutājam starp konfliktā iesaistītajām pusēm; aicina Turciju pievienoties sankcijām un ierobežojošiem pasākumiem, ko ES noteikusi pret Krievijas un Baltkrievijas iestādēm un personām, kuras ir atbildīgas par nelikumīgo agresiju pret Ukrainu un daudzajiem starptautisko tiesību pārkāpumiem, kas notikuši kopš kara sākuma; šajā sakarībā uzsver, ka tas sagaida, ka Turcija saskaņā ar savu nostāju attiecībā uz Krievijas agresiju pret Ukrainu izvairosies kļūt par drošu patvērumu Krievijas kapitālam un ieguldījumiem, jo ar to nepārprotami tiktu apietas ES sankcijas; mudina Turciju slēgt savu gaisa telpu Krievijas gaisa kuģiem;

⁽¹³⁾ Komisijas Ieteikums (ES) 2018/951 (2018. gada 22. jūnijs) par līdztiesības iestāžu standartiem (OV L 167, 4.7.2018., 28. lpp.).

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

36. atzinīgi vērtē Turcijas centienus turpināt uzņemt lielāko bēgļu skaitu pasaulē; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka joprojām tiek piešķirts ES finansējums bēgļiem un uzņēmējkopienām Turcijā, un pauž apņemšanos saglabāt šo atbalstu arī turpmāk; prasa Komisijai nodrošināt vislielāko pārredzamību un precizitāti mehānisma, kas aizstās Bēgļu atbalsta mehānismu Turcijā, līdzekļu pārvaldībā un piešķiršanā, nodrošinot, lai līdzekļi tiktu nepastarpināti piešķirti galvenokārt bēgļiem un uzņēmējām kopienām un lai tos pārvaldītu organizācijas, kuras garantē pārskatatbildību un pārredzamību; atbalsta objektīvu novērtējumu par ES un Turcijas sadarbību bēgļu un migrācijas jautājumos un uzsver, ka ir svarīgi, lai abas puses ievērotu savas attiecīgās saistības saskaņā ar ES un Turcijas 2016. gada kopīgo paziņojumu un ES un Turcijas atpakaļuzņemšanas nolīgumu — attiecībā uz visām dalībvalstīm, tostarp atsākt 2020. gada martā pārtraukto atgriežamo personu atpakaļuzņemšanu no Grieķijas salām vai aktivizēt brīvprātīgo humanitārās uzņemšanas shēmu; uzstāj, ka ES un Turcijas paziņojuma īstenošanas procesa centrā jābūt pamatbrīvību ievērošanai; ļoti atzinīgi vērtē Turcijas pilsoniskās sabiedrības un vietējo iestāžu būtisko ieguldījumu bēgļu integrācijā; atbalsta labāku un plašāku piekļuvi aizsardzības pakalpojumiem konkrētām neaizsargātām grupām; aicina Turcijas valdību uzlabot Sīrijas bēgļu piekļuvi darba tirgum un ieviest pasākumus, lai novērstu bezvalstniecības risku Turcijā dzimušu sīriešu bērnu paaudzei; atzīst, ka Turcija saskaras ar migrācijas spiedienu, tomēr stingri iebilst pret jebkādu Turcijas valdības veiktu migrantu instrumentālizāciju; pauž bažas par to, ka joprojām tiek ziņots par afgāņu un citu personu, kas cenšas šķērsot robežu, kopēju raidīšanu atpakaļ un par patvaļīgām deportācijām uz Sīriju; pauž nosodījumu par cilvēku kontrabandu un cilvēktiesību pārkāpumiem, kuriem pakļauti bēgļi Turcijā; uzstāj, ka bēgļu atgriešanai jānotiek tikai brīvprātīgi un drošos apstākļos, un mudina Turciju nodrošināt starptautiskajām un valsts organizācijām plašāku piekļuvi deportācijas centriem, lai veiktu novērošanu un sniegtu palīdzību tiem, kurus paredzēts sūtīt atpakaļ; ar bažām norāda uz pazīmēm, ka pieaug rasistiski un ksenofobiski uzbrukumi ārvalstniekiem, kā arī tiek izmantots pret bēgļiem vērstis vēstījums un pieaug pret imigrāciju vērstis noskaņojums Turcijas politikā un sabiedrībā; norāda, ka 2021. gadā Kiprā tika reģistrēts pastāvīgs patvēruma pieteikumu skaita pieaugums, un atgādina par Turcijas pienākumu veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu jaunu jūras vai sauszemes maršrutu izveidi nelikumīgai migrācijai no Turcijas uz ES;

37. atkārtoti pauž atbalstu esošajai muitas savienībai un aicina Turciju ievērot tās saistības, tostarp likvidēt ar tarifiem nesaistītus šķērsļus brīvai aprītei; uzskata, ka tirdzniecības attiecību stiprināšana varētu radīt konkrētus ieguvumus Turcijas un ES dalībvalstu iedzīvotājiem, un tādēļ atbalsta Komisija priekšlikumu sākt sarunas par abpusēji izdevīgu muitas savienības modernizēšanu, kam tiktu pievienots efektīvs un iedarbīgs strīdu izšķiršanas mehānisms; tomēr brīdina, ka šādi muitas savienības modernizācijai būtu jābalstās uz stingriem nosacījumiem, kas saistīti ar cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, starptautisko tiesību un labu kaimiņattiecību ievērošanu, un ka tikai tad, ja Turcija pilnībā īsteno papildprotokolu, Ankaras nolīgumu varētu attiecināt uz visām dalībvalstīm bez atrunām un nediskriminējošā veidā; uzsver, ka abām pusēm jau no paša sarunu sākuma ir pilnībā jāapzinās šie demokrātiskie nosacījumi, jo Parlaments nepiekrītis galīgajam nolīgumam, ja nebūs rezultātu šajā jomā;

38. norāda, ka vīzu režīma liberalizācija būtu svarīgs solis ceļā uz tiešu personisku kontaktu atvieglošanu, un ka tas ir ļoti svarīgi Turcijas iedzīvotājiem, jo īpaši studentiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, uzņēmumu pārstāvjiem un cilvēkiem ar ģimenes saitēm ES dalībvalstīs; atkārtoti pauž atbalstu vīzu režīma liberalizācijas procesam, tiklīdz paredzētie nosacījumi būs pilnībā un efektīvi īstenoti, un mudina Turcijas valdību strādāt pie savas vīzu politikas saskaņošanas ar ES vīzu politiku un nediskriminējošā veidā attiecībā uz visām dalībvalstīm pilnībā ievērot 72 vīzu režīma liberalizācijas ceļvedī noteiktos kritērijus; uzsver, ka Turcijas progress, pildot sešus vēl neizpildītos kritērijus, ir ļoti niecīgs; norāda, ka jaunajā rīcības plānā cilvēktiesību jomā ir paredzēts paātrināt atlikušo kritēriju izpildi; uzsver, ka Turcijas preterorisma tiesību aktu un datu aizsardzības tiesību aktu pārskatīšana ir galvenie nosacījumi, lai būtu nodrošinātas pamattiesības un pamatbrīvības;

39. pauž nožēlu par to, ka komisārs O. Várhelyi nesēn mainīja Kaimiņattiecību politikas un paplašināšanās sarunu ģenerāldirektorāta (DG NEAR) struktūru, kurā ir integrēta par Turciju atbildīgā nodaļa kopā ar atbildīgajām nodaļām jautājumos par dienvidu kaimiņvalstīm; uzskata, ka šis solis, kas, iespējams, veikts efektivitātes un iekšējās organizācijas racionalizācijas nolūkā, ir nopietna politiska kļūda, ko arī ļoti kritizēja ne tikai Turcijas valdība, bet arī visi proeuropeiski noskaņotie Turcijas aktori;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

40. atzinīgi vērtē Turcijas valdības lēmumu ratificēt Parīzes klimata nolīgumu, tās apņemšanos līdz 2053. gadam kļūt oglekļneitrālai, kā arī tās paziņojumu par pielāgošanos Eiropas zaļajam kursam; uzskata, ka Eiropas zaļā kursa īstenošana ir svarīga iespēja ES un Turcijai saskaņot savu tirdzniecības un klimata politiku, un aicina ES šajā sakarībā cieši koordinēt un atbalstīt Turciju, lai īstenotu vērienīgus klimata aizsardzības pasākumus; norāda, ka ES aģentūrām un ES rūpniecības aliansēm var būt labvēlīga loma sadarbībā starp ES un Turciju zaļās pārveides jomā; aicina Turciju saglabāt progresu, saskaņojot savus tiesību aktus ar ES direktīvām un *acquis* vides un klimata politikas jomā; aicina Turcijas valdību veikt turpmākus pasākumus pēc tās paziņojuma un izstrādāt valsts stratēģiju un rīcības plānu būtiskai CO₂ emisiju samazināšanai; atzinīgi vērtē vides tiesību aizstāvju darbu un brīdina par lielo publiskās infrastruktūras projektu smago ietekmi uz vidi; ņem vērā 2021. gadā sāktu Stambulas kanāla būvniecību un uzsver vides aktīvistu un vides inženieru kameras brīdinājumus par to, ka kanāls apdraudēs jau tā trūcīgo Stambulas ūdensapgādi un degradēs apkārtējo ekosistēmu, tostarp dabisko līdzsvaru starp Melno jūru un Marmora jūru; aicina Turcijas iestādes nekavējoties rīkoties, lai aizsargātu Marmora jūru, un aizliegt jebkādas infrastruktūras projektus, kas vēl vairāk veicinātu šā ūdensobjekta piesārņošanu; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Turcijas valdības lēmumu piešķirt Marmora jūrai īpašu vides aizsardzības statusu; atkārtoti aicina Turcijas valdību apturēt savus plānus būvēt Akuju kodolektrostaciju un apspriesties ar kaimiņvalstu valdībām par jebkādam tālākām norisēm Akuju projektā, kas atradīsies reģionā, kurā ir iespējamas spēcīgas zemestrīces, un kas līdz ar to radītu nopietnu apdraudējumu ne vien Turcijai, bet arī visam Vidusjūras reģionam;

41. atzīst, ka Turcija var īstenot savu ārpolitiku saskaņā ar savām interesēm un mērķiem, taču sagaida, ka šīs politikas aizstāvēšanā tiks izmantota diplomātija un dialogs, kura pamatā ir starptautiskās tiesības, un tā, būdama kandidātvalsts, to arvien vairāk pieskaņos ES politikai; uzskata, ka ES un Turcijas sadarbībai ārpolitikas un drošības politikas jomā ir būtiska nozīme un ka turpmākajām ES drošības struktūrām, jo īpaši kaimiņvalstīs, ir nepieciešama stratēģiska sadarbība un labāka saziņa ar Turciju, lai tās būtu efektīvas; uzskata, ka ciešāku ES un Turcijas sadarbību var panākt vairākās ārpolitikas jomās, piemēram, attiecībā uz Ukrainu un Afganistānu; turklāt atgādina, ka ES un NATO joprojām ir Turcijas uzticamākās ilgtermiņa partneres starptautiskajā sadarbībā drošības jautājumos, un aicina Turciju saglabāt politisko saskaņotību ārpolitikas un drošības politikas jomā, ņemot vērā tās kā NATO dalībvalsts lomu un tās ES kandidātvalsts statusu; aicina Turcijas valdību godprātīgi izskatīt Somijas un Zviedrijas pieteikumus dalībai NATO, konstruktīvi iesaistīties centienos atrisināt iespējamus neatrisinātos jautājumus saskaņā ar ES vērtībām un juridiskajām prasībām un atturēties no jebkāda nepamatota spiediena izdarīšanas šajā procesā; šajā sakarībā pauž nožēlu par to, ka no visām kandidātvalstīm Turcija ir vismazāk pielāgojusies (14 %) kopējai ārpolitikai un drošības politikai (KĀDP) un kopējai drošības un aizsardzības politikai (KDAP), un atkārtoti aicina Turciju prioritārā kārtā mainīt šo tendenci, ņemot vērā kopīgās rīcības lielo potenciālu attiecībā uz dažādām problēmām reģionā un pasaulē; šajā sakarībā ar bažām norāda, ka Turcijas ārpolitika pēdējos gados ir nonākusi pretrunā ES prioritātēm KĀDP jomā, tostarp attiecībā uz Kaukāzu, Sīriju, Lībiju un Irāku;

42. atzinīgi vērtē neseno Turcijas un Armēnijas tuvināšanos attiecībā uz lēmumu sākt divpusējus kontaktus, īpašo pārstāvju iecelšanu un lidojumu atsākšanu starp abām valstīm; uzskata šo mēģinājumu par ļoti pozitīvu attīstību, kas pozitīvi ietekmē reģiona labklājību un drošību; mudina abas puses turpināt šos centienus, lai pilnībā normalizētu savas attiecības, un aicina ES aktīvi atbalstīt šo procesu; mudina Turciju likt pamatu patiesam izlīgumam starp Turcijas un Armēnijas tautām, tostarp strīda atrisināšanai par pret armēņiem vērsto genocīdu, un pilnībā ievērot savas saistības aizsargāt armēņu un citu kultūras mantojumu; pauž cerību, ka tas varētu veicināt attiecību normalizēšanos Dienvidkaukāzā; turklāt atzinīgi vērtē Turcijas diplomātiskos centienus normalizēt attiecības ar dažādām Tuvo Austrumu valstīm, jo īpaši ar Izraēlu; atkārtoti mudina Turciju atzīt pret armēņiem vērsto genocīdu;

43. norāda, ka, neraugoties uz dažām deeskalācijas pazīmēm Vidusjūras austrumdaļā kopš pēdējā ziņojuma par Turciju, nesen ir novērots jauns saasinājums; joprojām pilnībā apzinās, ka jebkāda pozitīvā dinamika jebkurā brīdī var viegli tikt pavērsta pretējā virzienā, kamēr joprojām nav atrisināti pamatjautājumi; šajā sakarībā pauž nožēlu par Turcijas amatpersonu nesenažiem paziņojumiem, kuros tiek apstrīdēta Grieķijas suverenitāte pār dažām tās salām, kuri ir kontrproduktīvi un izjauc drošības vidi šajā reģionā; turpina mudināt Turciju un visas iesaistītās ieinteresētās personas labticīgi mierīgi izšķirt strīdus un atturēties no jebkādas vienpusējas rīcības vai draudiem; jo īpaši turpina aicināt visas puses iesaistīties patiesā kolektīvā sadarbībā, lai risinātu sarunas par ekskluzīvo ekonomikas zonu (EEZ) un kontinentālā šelfa robežu noteikšanu, rīkojoties godprātīgi un atbilstīgi starptautiskajiem noteikumiem un principiem; šajā sakarībā nosoda Turcijas karakuģu pastāvīgo vēršanos pret pētniecības kuģiem, kas veic apsekojumus Kipras Republikas noteiktajā EEZ; turklāt nosoda Turcijas veiktos Grieķijas valsts gaisa telpas pārkāpumus, tostarp lidojumus pār apdzīvotām vietām un teritorijām, jo šādas darbības, kas ir pretrunā starptautiskajām tiesībām, pārkāpj gan ES dalībvalstu suverenitāti, gan to

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

suverēnās tiesības; pauž pilnīgu solidaritāti ar Grieķiju un Kipras Republiku; atkārtoti apstiprina Kipras Republikas tiesības slēgt divpusējus nolīgumus par tās EEZ un izpētīt un izmantot savus dabas resursus pilnīgā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; ar nožēlu atzīmē, ka vēl nav atsaukti Turcijas Lielās nacionālās asamblejas 1995. gadā pasludinātie *casus belli* Grieķijai; atzinīgi vērtē to, ka turpinās izpēti sarunas starp Grieķiju un Turciju, kuru mērķis ir risināt jautājumu par kontinentālā šelfa un EEZ robežu noteikšanu saskaņā ar starptautiskajām tiesībām; atkārtoti aicina Turcijas valdību parakstīt un ratificēt ANO Jūras tiesību konvenciju, kas ir daļa no ES *acquis*; šajā sakarībā atbalsta Kipras Republikas valdības aicinājumu Turcijai godprātīgi risināt sarunas par jūras robežu noteikšanu starp to attiecīgajām krasta līnijām, vai arī vērsties Starptautiskajā Tiesā, un aicina Turciju piekrist Kipras aicinājumam; atzinīgi vērtē Turcijas ieguldījumu gāzes piegādes drošībā, savienojot Anatolijas cauruļvadu (TANAP) ar pabeigto Adrijas jūras cauruļvadu (TAP); atkārtoti pauž atbalstu Eiropadomes priekšlikumam rīkot daudzpusēju konferenci par Vidusjūras austrumdaļu un uzsver, ka zaļais kurss un enerģētikas pārkārtošana varētu sniegt nozīmīgas iespējas, lai Vidusjūras austrumdaļā panāktu sadarbīgus, ilgtspējīgus un iekļaujošus enerģētikas risinājumus; aicina padarīt Vidusjūras austrumdaļu par patiesu zaļā kursa ārējās dimensijas katalizatoru;

44. pauž nožēlu par to, ka Kipras problēma joprojām nav atrisināta, un uzsver, ka risinājums saskaņā ar attiecīgajām ANO Drošības padomes rezolūcijām un saskaņotajā sistēmā pozitīvi ietekmēs Turcijas attiecības ar ES; atkārtoti pauž stingru pārliecību, ka vienīgais ilgtspējīgais Kipras jautājuma risinājums ir taisnīgs, visaptverošs un dzīvotspējīgs risinājums, ietverot tā ārējos aspektus, ANO sistēmas ietvaros, pamatojoties uz divu kopienu, divu zonu federāciju ar vienotu starptautisku juridiskas personas statusu, vienotu suverenitāti, vienotu pilsonību un politisku vienlīdzību, kā noteikts attiecīgajās ANO Drošības padomes rezolūcijās un saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un ievērojot principus, kas ir Savienības pamatā; pauž nožēlu par to, ka Turcijas valdība ir atteikusies no saskaņotā risinājuma pamata un ANO sistēmas un pati aizstāv divu valstu risinājumu Kiprā; aicina Turciju atteikties no šā nepieņemamā priekšlikuma par divu valstu risinājumu; turklāt aicina Turciju izvest savas armijas vienības no Kipras un atturēties no jebkādam vienpusējam darbībām, kas nostiprinātu salas pastāvīgo sadalīšanu, un atturēties no darbībām, kas maina demogrāfisko līdzsvaru; nosoda tā dēvētā Ekonomikas un finanšu protokola parakstīšanu starp Turciju un Kipras valdības nekontrolētajām teritorijām; nosoda to, ka Turcija turpina pārkāpt ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 550(1984) un Nr. 789 (1992), kurās Turcija tiek aicināta nodot Varošanas teritoriju tās likumīgajiem iedzīvotājiem ANO pagaidu pārvaldībā, atbalstot Varošanas pilsētas atvēršanu sabiedrībai; uzskata, ka šāda rīcība apdraud savstarpējo uzticēšanos un līdz ar to izredzes atsākt tiešas sarunas par Kipras problēmas visaptverošu risinājumu; šajā sakarībā pauž nopietnas bažas par neseno jaunajām nelikumīgajām darbībām nožogotajā Varošanas teritorijā saistībā ar jaunas pludmales daļas atvēršanu, kā arī par neseno parakstīto "Finanšu protokolu", ar kura starpniecību Turcija finansēs Varošanas atjaunošanas projektus; aicina Turcijas valdību atsākt dialogu, pamatojoties uz ANO formātu, kas ir vienīgais dzīvotspējīgais ceļš uz izlīgumu; mudina pēc iespējas drīzāk atsākt sarunas par Kipras atkalapvienošanu ANO ģenerālsēkretāra aizgādībā un no punkta, kurš tika apspriests, kad puses 2017. gadā Kranmontānā pameta sarunu galdū; atkārtoti aicina Turciju pildīt tās pienākumu pilnībā un nediskriminējoši īstenot Ankaras nolīguma Papildprotokols attiecībā uz visām dalībvalstīm, to vidū arī Kipras Republiku; pauž nožēlu par to, ka Turcija vēl joprojām nav panākusi progresu attiecību normalizēšanā ar Kipras Republiku; uzsver, ka sadarbība joprojām ir būtiska tādās jomās kā tieslietas un iekšlietas, kā arī aviācijas tiesību akti un gaisa satiksmes sakari ar visām ES dalībvalstīm, tostarp Kipras Republiku;

45. aicina Turciju nodrošināt Kipras turku kopienai nepieciešamo telpu, lai tā varētu rīkoties kā šīs salas likumīga kopiena, pamatojoties uz tiesībām, ko garantē Kipras Republikas konstitūcija; aicina Komisiju pastiprināt centienus sadarboties ar Kipras turku kopienai, atgādinot, ka tās vieta ir Eiropas Savienībā; aicina visas iesaistītās puses izrādīt drosmīgāku pieeju kopienu tuvināšanā; uzsver, ka pēc Kipras problēmas visaptverošas atrisināšanas ES *acquis* ir jāīsteno visā salā, un uzsver, ka tikmēr Kipras Republika ir atbildīga par centienu pastiprināšanu, lai veicinātu Kipras turku sadarbību ar ES; atzinīgi vērtē abu kopienu Bezwēsts pazudušo personu komitejas (CMP) svarīgo darbu un atkārtoti pauž atzinību par to, ka pēc pandēmijas smagākā posma Turcija pakāpeniski atkal nodrošina CMP piekļuvi attiecīgajiem objektiem, tostarp militārajām zonām; aicina Turciju pastiprināt centienus, sniedzot būtisku informāciju no tās militārajiem arhīviem, kā arī piekļuvi lieciniekiem slēgtajās teritorijās; aicina Turciju sadarboties ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām, jo īpaši Eiropas Padomi, lai novērstu un izskaustu nelikumīgu kontrabandu un kultūras mantojuma tīšu iznīcināšanu;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

46. atkārtoti pauž nosodījumu par Turcijas militāro intervenci Sīrijā, kas ir smags starptautisko tiesību pārkāpums un apdraud visa reģiona stabilitāti un drošību; aicina Turciju izbeigt nelikumīgo Sīrijas ziemeļu daļas un Afrinas okupāciju un atkārtoti norāda, ka drošības apsvērumi nevar attaisnot vienpusēju militāru darbību ārvalstī; nosoda to, ka Turcija un vietējie Sīrijas grupējumi Turcijas okupētajās teritorijās nesodīti pārkāpj civiliedzīvotāju tiesības un ierobežo viņu brīvības; nosoda Sīrijas bēgļu nelikumīgo pārvietošanu uz Sīrijas ziemeļu daļu nolūkā mainīt demogrāfisko situāciju pārsvarā kurdu apdzīvotā Sīrijas apgabalā; nosoda to, ka Turcija turpina nelikumīgi pārvest Sīrijas valstspiederīgos uz Turciju, lai viņi tiktu tiesāti par terorismu, kā rezultātā šiem cilvēkiem varētu tikt piespriests mūža ieslodzījums; nosoda notiekošos Turcijas uzbrukumus un nepārtraukto militāro klātbūtni Irākas teritorijā, jo īpaši uzbrukumus pārsvarā jezīdu apdzīvotajam Sindžāras reģionam, tādējādi liedzot tur atgriezties jezīdiem un kristiešiem, kuri 2014. gadā bēga no *Da'esh*;

47. aicina Turciju pilnībā apņemties ANO aizgādībā miermīlīgā ceļā atrisināt konfliktu Lībijā; norāda, ka pastāvīgā ārvalstu iejaukšanās Lībijā joprojām nopietni apdraud ANO vadītā Berlīnes procesa īstenošanu; aicina Turciju pilnībā ievērot ANO Drošības padomes noteikto ieroču embargo, pilnībā sadarboties ar ES militāro operāciju Vidusjūras reģionā (EUNAVFOR MED) *IRINI* un darīt iespējamu efektīvi norītēt sadarbībai starp šo operāciju un NATO operāciju *Sea Guardian*; atkārtoti pauž nosodījumu par divu saprašanās memorandu parakstīšanu starp Turciju un Lībiju — par visaptverošu drošības un militāro sadarbību un par jūras zonu robežu noteikšanu, kas ir savstarpēji saistīti un ar kuriem ir nepārprotami pārkāptas gan starptautiskās tiesības, gan attiecīgās ANO Drošības padomes rezolūcijas, gan ES dalībvalstu suverēnās tiesības; aicina Turciju pieņemt konstruktīvāku pieeju attiecībā uz situācijas Somālijā stabilizāciju un šajā jautājumā pastiprināt politisko un operatīvo koordināciju ar ES;

Tālākā ES un Turcijas attiecību virzība

48. uzstāj, ka demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām arī turpmāk vajadzētu būt ES un Turcijas attiecību pamatā jebkurā satvarā, kam būtu nelokāmi jābalstās uz starptautisko tiesību, multilaterālisma un labu kaimiņattiecību principu; atkārtoti apstiprina, ka pievienošanās process un tā uz vērtībām balstītā pieeja ir galvenais satvars ES un Turcijas attiecībām, tas ir vispēcīgākais instruments, lai izdarītu normatīvu spiedienu, un labākais satvars, kā atbalstīt Turcijas sabiedrības demokrātiskos un proeuropeiskos centienus un veicināt konvergenci ar ES; norāda, ka šajā stadijā Parlaments nesaskata nekādus argumentus par labu tam, lai attiecībā uz pievienošanās sarunu ar Turciju oficiālu apturēšanu tiktu grozīta tā nostāja par nosacījumiem; norāda, ka, nolemjot klaji neievērot Eiropas Cilvēktiesību tiesas saistošos nolēmumus attiecībā uz *Osman Kavala* un citu personu lietu, pašreizējā Turcijas valdība ir apzināti grāvusi jebkādu centienus atsākt pievienošanās procesu ES pašreizējos apstākļos; mudina abas puses pārskatīt savu attiecību pašreizējo stāvokli, izmantojot visaptverošu augsta līmeņa dialogu, un līdztekus pievienošanās procesam izpētīt papildu iespējas, piemēram, izmantojot modernizētu asociācijas nolīgumu, lai no jauna iesaistītos atjaunotā, līdzsvarotā un savstarpējā partnerībā, kas būtu atkarīga no stingras nosacījumu izpildes attiecībā uz demokrātiju, tiesiskumu, pamattiesībām un pamatbrīvībām;

49. norāda, ka pašreizējais stāvoklis ES un Turcijas attiecībās var dot neapmierinošus rezultātus; aicina atjaunot attiecību līdzsvaru, balstoties uz stabilajiem sadarbības pamatiem, kuru pamatā ir abpusējas intereses, kā arī veidojot uzticēšanos, lai novērstu neuzticēšanos, vienlaikus atturoties no vienpusējām darbībām un musinošiem paziņojumiem;

50. uzskata, ka ES būtu jāturpina īstenot visus iespējamus dialoga, kopīgas izpratnes un nostāju konverģences gadījumus ar Turciju; aicina Turciju iesaistīties konstruktīvā un labticīgā dialogā, tostarp par ārpolitikas jautājumiem, kuros Turcijai un ES ir pretēja nostāja, lai atkal rastu kopēju pamatu un vienotu izpratni ar ES, atjaunotu dialogu un sadarbību labu kaimiņattiecību jomā un atsāktu reformu procesu Turcijā; norāda, ka efektīvu virzību uz priekšu ļoti apgrūtina ES iestāžu atšķirīgās prioritātes, kas noteiktas spēkā esošajos ES un Turcijas attiecību regulējošajos satvaros; pauž nožēlu par to, ka trūkst ilgtermiņa stratēģijas, saskaņotas politikas un konsekventas vadības attiecībā uz Turciju ES sastāvā; aicina Komisijas un Eiropas padomes priekšsēdētājus un Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos izrādīt stingrāku, stratēģisku un vērtības balstītu vadību, nodrošinot pienācīgu pārskatatbildību Parlamenta priekšā; mudina ES iestādes un dalībvalstis izstrādāt saskaņotu un racionalizētu pieeju šim jautājumam, jo tas attiecas uz vienu no mūsu lielākajiem kaimiņiem un svarīgākajiem partneriem, tostarp ciešu sadarbību starp visām ES iestādēm; aicina EĀDD pastiprināt transatlantisko dialogu un sadarbību ar Džo Baidena administrāciju saistībā ar attiecībām ar Turciju;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

51. uzskata — lai uzlabotu vispārējo attiecību stāvokli, abām pusēm ir jālieto cieņpilna valoda, jācenšas novērst pastāvošos aizspriedumus un nepareizos priekšstatus un jānodrošina, ka sabiedrības viedoklī tiek ņemts vērā objektīvāks un pilnīgāks priekšstats par attiecīgo otru pusi, lai mainītu abu pušu aizvien sliktākos pieņēmumus vienai par otru; šajā ziņā aicina Komisiju sākt komunikāciju ar Turcijas sabiedrību, lai palielinātu tās informētību par ES; uzsver, ka kareivīga, revizionistiska un agresīva retorika tikai pastiprina abu pušu galējās nostājas un ka tīri konfrontējoša pieeja ir to personu interesēs, kuru mērķis ir nošķirt Turciju un ES;

52. aicina vēl vairāk integrēt Turciju ES tālredzīgās ilgtermiņa politikas programmās attiecībā uz izšķirošo zaļo un digitālo pārkārtošanos, kā arī veselības jomā, un aicina Komisiju arī turpmāk būt atvērta citām politikas jomām, kuras varētu interesēt abas puses, piemēram, tam, kā Turciju varētu vēl vairāk integrēt ES vērtības ķēdēs; atzinīgi vērtē Turcijas sabiedrības pastāvīgo spēcīgo līdzdalību ES programmās, jo īpaši izglītības, inovācijas, jaunatnes un sporta jomā, kuras veido ciešākas cilvēku savstarpējās partnerības un palīdz sinhronizēt zaļo un digitālo pārkārtošanos starp ES un Turciju; šajā sakarībā atzinīgi vērtē nolīgumus, ar ko Turcijai piešķir asociācijas statusu pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa”, “Erasmus+” un Eiropas Solidaritātes korpusam laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam; norāda, ka Komisija ir izveidojusi Turcijas investīciju platformu; aicina šo platformu pilnībā saskaņot ar ES politikas prioritātēm un nosacījumiem jaunizveidotajā Eiropas Fondā ilgtspējīgai attīstībai plus (EFIA+), lai noteiktu koordinētu starp Eiropas un starptautiskajām finanšu iestādēm atbilstīgas ieguldījumu iespējas gan valsts, gan vietējā līmenī, ņemot vērā zaļo un digitālo pārkārtošanos; uzsver, ka Parlamenta cieša iesaiste EFIA+ stratēģiskajā padomē, kas atbild par investīciju pārvaldi un apstiprina EFIA+ investīciju logu izveidi, ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu šā procesa demokrātisku pārraudzību;

53. atzinīgi vērtē to, ka Turcijas Lielā nacionālā asambleja beidzot ir piekritusi rīkot ES un Turcijas Apvienotās parlamentārā komitejas sanāksmi 2022. gada martā — pirmo šādu sanāksmi kopš 2018. gada decembra; joprojām uzskata, ka parlamentārais dialogs joprojām ir būtiska ES un Turcijas attiecību daļa, un pauž cerību, ka ES un Turcijas apvienotā parlamentārā komiteja atkal turpinās pienācīgi darboties;

o

o o

54. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, kā arī Turcijas Republikas prezidentam, valdībai un parlamentam un aicina šo rezolūciju iztulkot turku valodā.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

P9_TA(2022)0223

EĀDD Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedis**Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par EĀDD Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedi (2021/2102(INI))**

(2022/C 493/02)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu un jo īpaši tā 42. un 43. pantu,
- ņemot vērā Savienības oglekļneitralitātes mērķus 2030. un 2050. gadam,
- ņemot vērā 2020. gada 9. novembra Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedi,
- ņemot vērā 2021. gada 5. oktobra koncepciju par integrētu pieeju klimata pārmaiņām un drošībai,
- ņemot vērā ES koncepciju par vides aizsardzību un enerģētikas optimizāciju ES vadītās militārās operācijās un misijās,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 29. aprīļa Regulu (ES) 2021/697, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu (EAF) ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 60. apsvērumu, kurā noteikts 30 % ieguldījums klimata mērķu sasniegšanai, un tās 61. apsvērumu, kurā noteikts mērķis līdz 2027. gadam attiecīgi 7,5 % un 10 % no gada izdevumiem atvēlēt cīņai pret biodaudzveidības mazināšanos,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 9. jūnija Regulu (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē” ⁽²⁾ (“NDICI regulu), un jo īpaši tās 49. apsvērumu, kurā noteikts mērķis 30 % izdevumu atvēlēt klimata mērķu sasniegšanai,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 8. jūlija paziņojumu “Ūdeņraža stratēģija klimatneitrālai Eiropai” (COM(2020)0301),
- ņemot vērā NATO klimata pārmaiņu un drošības rīcības plānu,
- ņemot vērā EĀDD 2016. gada jūnija stratēģijas dokumentu “Globālā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija” un tā pēcpārbaudes ziņojumus,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 22. janvāra secinājumus par integrētu pieeju ārējiem konfliktiem un krīzēm,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 10. decembra secinājumus par sievietēm, mieru un drošību,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 20. janvāra secinājumus par klimata diplomātiju,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 25. janvāra secinājumus par Klimata un enerģētikas diplomātiju — Eiropas zaļā kursa ārējās dimensijas īstenošana,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. jūnija un 2021. gada 10. maija secinājumus par drošību un aizsardzību,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2017. gada 7. jūnija kopīgo paziņojumu “Stratēģiska pieeja izturētspējai ES ārējās darbības jomā” (JOIN(2017)0021),

⁽¹⁾ OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp.

⁽²⁾ OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā Komisijas 2020. gada darbības pārskatu — aizsardzības rūpniecība un kosmos,
  - ņemot vērā Komisijas 2021. gada 24. februāra paziņojumu “Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija” (COM(2021)0082),
  - ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus,
  - ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes 2021. gada 21. jūnija pētījuma ziņojumu par klimata pārmaiņām,
  - ņemot vērā NATO līderu 2021. gada jūnija lēmumus par klimatu un drošību,
  - ņemot vērā Starptautiskās militārās klimata un drošības padomes 2021. gada jūnija ziņojumu par pasaules klimatu un drošību,
  - ņemot vērā 2021. gada BIOSEC projekta noslēguma ziņojumu “Biodaudzveidība un drošība”, ko laikposmam no 2016. līdz 2020. gadam finansēja Eiropas Pētniecības padome (EPP),
  - ņemot vērā ADEPHI projektu “Laikapstākļu risks: klimata un drošības riska un prognozēšanas novērtējums”,
  - ņemot vērā projektus, ko līdzfinansē ES, piemēram, Sāhelas reģionā īstenoto projektu “FREXUS: drošības un klimatnoturības uzlabošana nestabilā kontekstā, izmantojot ūdensapgādes, energoapgādes un pārtikas nodrošinājuma saikni”,
  - ņemot vērā ANO dokumentus par cilvēka drošību un pienākumu to aizsargāt;
  - ņemot vērā 2021. gada 7. jūlija rezolūciju par ES un NATO sadarbību transatlantisko attiecību kontekstā ⁽³⁾;
  - ņemot vērā 2018. gada 3. jūlija rezolūciju par klimata diplomātiju ⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0084/2022),
- A. tā kā Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu vēl nepieredzētā veidā apdraud Eiropas drošības kārtību un rada spiedienu uz visām Savienības un tās dalībvalstu nozarēm un nepieciešamību tām kļūt spēcīgākām, noturīgākām un neatkarīgākām, jo īpaši aizsardzības, drošības, kibernetikas un kritiskās infrastruktūras, kā arī enerģētikas, tostarp energoefektivitātes, jomā;
- B. tā kā vides faktori dažādos tiešos un netiešos veidos var ietekmēt cilvēku un valstu drošību;
- C. tā kā klimata pārmaiņas un ar klimatu saistītā ietekme, tostarp vides degradācija, biodaudzveidības izzušana, atmežošana, pārtuksnešošanās, ekstrēmi laikapstākļi, ūdens un pārtikas trūkums, gaisa piesārņojums un dabas katastrofas veicina konfliktu vai krīžu rašanos un jau tagad apdraud vietējo, reģionālo un starptautisko drošību, stabilitāti un mieru; tā kā klimata pārmaiņas, kuru sekas jau tagad ir acīmredzamas un par kurām tiek prognozēts, ka tās vidējā termiņā un ilgtermiņā paātrināsies, ir kļuvušas par arvien dominējošāku risku pavairojošo faktoru, jo tās var veicināt dažu iepriekš jau pastāvējušu krīzes faktoru saasināšanos (piemēram, ekonomiskās nevienlīdzības palielināšanos vai spēcīgu politisko apspiešanu), un tās ir jauna drošības problēma, kuras risināšanai ir vajadzīgi pietiekami resursi — tāpat kā attiecībā uz hibrīddraudiem un kibernetiskajiem draudiem;

⁽³⁾ OV C 99, 1.3.2022., 105. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 118, 8.4.2020., 32. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- D. tā kā saikne starp klimata pārmaiņām un konfliktu var būt sarežģīta un klimata pārmaiņu konkrētā ietekme uz konfliktu galvenokārt ir atkarīga no konteksta; tā kā ir jāatbalsta sistemātiskākas un plašākas apmaiņas un savstarpēja bagātināšanās starp zinātniskajām kopienām, kas strādā pie klimata un drošības saiknes;
- E. tā kā klimata pārmaiņas joprojām ir miera un drošības darba kārtības centrā kā galvenais “draudu pavairotājs”, kas saasina pastāvošos sociālos, ekonomiskos un vides riskus, kuri var veicināt nemierus un potenciāli izraisīt vardarbīgus konfliktus; tā kā vides un klimata pārmaiņas un to sekas apvienojumā ar citiem faktoriem palielina iepriekš pastāvošo ievainojamību, spriedzi un riskus, nevis vienmēr pašas par sevi izraisa bruņotus starpvalstu vai starptautiskus konfliktus vai ir to tiešs iemesls; tā kā klimata pārmaiņas var atšķirīgi ietekmēt cilvēku drošību atkarībā no viņu dzimuma, sociālekonomiskā statusa, vecuma, seksuālās orientācijas, etniskās piederības, reliģijas (vai tās trūkuma), invaliditātes utt.; tā kā klimata pārmaiņas jo īpaši nesamērīgi negatīvi ietekmē marginalizētas grupas; tā kā ar klimata pārmaiņām saistītie drošības riski jo īpaši ietekmē ekonomiski nelabvēlīgā situācijā esošos iedzīvotājus un tiem ir sociālekonomiska ietekme; tā kā klimata pārmaiņas negatīvi ietekmē skarto teritoriju kultūras un dabas mantojumu;
- F. tā kā klimata krīze ietekmē gan cilvēku, gan valstu drošību; tā kā klimata pārmaiņas dažādos veidos ir saistīta ar politisko, etnisko un sociālekonomisko dinamiku un ir tiešs konflikta virzītājspēks, jo palielina katastrofu risku un rada papildu spiedienu uz ekosistēmām, tādējādi apdraudot cilvēku iztiku, ūdens un pārtikas nodrošinājumu un kritisko infrastruktūru, citstarp veicinot zemes izmantošanas maiņu un vides degradāciju;
- G. tā kā jūras līmeņa celšanās jau ir izraisījusi plūdus un sasāļošanas, radot lielu drošības un eksistenciālu risku zemiem piekrastes apgabaliem un salām; tā kā saskaņā ar Pasaules Bankas atjaunināto 2021. gada “Groundswell” ziņojumu klimata pārmaiņas varētu līdz 2050. gadam piespiest 216 miljonus cilvēku pārvietoties savas valsts teritorijā; tā kā ziņojumā arī norādīts, ka tūlītēja un konkrēta rīcība var ievērojami samazināt klimata migrācijas mērogu; tā kā ūdens trūkumam ir daudzšķautņaina ietekme uz cilvēku drošību un sociālpolitisko stabilitāti; tā kā klimata pārmaiņu dēļ tiks ietekmēta ūdensapgāde, jo īpaši jaunattīstības valstīs, bet globālais pieprasījums pēc ūdens pieaugs; tā kā klimata pārmaiņas palielina sausuma un plūdu risku; tā kā klimata pārmaiņu ietekme uz pārtikas cenām apdraud iztikas līdzekļus un izraisa iedzīvotāju pārvietošanu, slimības un badu, kā rezultātā migrācija sasniedz vēl nepieredzētu apjomu;
- H. tā kā Sāhelā mainīgo klimatisko apstākļu ietekme uz dabas resursu pieejamību apvienojumā ar tādiem faktoriem kā iedzīvotāju skaita pieaugums, vāja pārvaldība un zemes īpašumtiesību problēmas ir palielinājuši konkurenci uz nepietiekamiem dabas resursiem, jo īpaši auglīgu augsni un ūdeni, un ir izraisījusi spriedzi un konfliktus starp kopienām un iztikas līdzekļu grupām;
- I. tā kā klimata pārmaiņas ir viens no faktoriem, kas veido stratēģisko vidi, jo tās palielina riskus un ierobežojumus; tā kā klimata krīze rada ietekmi uz starptautisko sistēmu, kurā tā var saasināt ģeopolitisko spriedzi un mainīt līdzsvaru starp lielvarām; tā kā ļaunprātīgi dalībnieki klimata pārmaiņu problēmas izmanto, lai palielinātu savu ietekmi vai veicinātu karadarbību; tā kā polāro ledāju kušana palielina ģeopolitisko spriedzi, jo īpaši ap Ziemeļpolu;
- J. tā kā ASV bruņotie spēki dabas katastrofu dēļ jau zaudējuši vairāk militārā aprīkojuma un infrastruktūras nekā Afganistānā un Irākā bruņotajos konfliktos kopā; tā kā Baidena administrācija ir veikusi pozitīvus centienus cīņā pret klimata pārmaiņām, tostarp no jauna pievienojoties Parīzes nolīgumam un iekļaujot klimata pārmaiņas valsts drošības starposma stratēģiskajās vadlīnijās;
- K. tā kā bruņotie spēki ir vieni no lielākajiem fosilā kurināmā patērētājiem pasaulē;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- L. tā kā Savienības iekšzemes naftas un gāzes ražošana pastāvīgi samazinās; tā kā Savienība ir lielā mērā un arvien vairāk atkarīga no enerģijas, jo visas tās dalībvalstis ir enerģijas neto importētājas no ierobežota skaita trešo valstu un energoatkarības līmenis 2000.–2019. gada laikposmā palielinājās no 56 % līdz 61 %; tā kā nesena pētījumā ir aplēsts, ka oglekļa pēda dalībvalstu militārajām nozarēm, ietverot gan valstu bruņotos spēkus, gan militāro tehnoloģiju nozares ES teritorijā, 2019. gadā bija aptuveni 24,8 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta; tā kā enerģētikas pārkārtošanai, kā arī saistībā ar progresīvām ieroču sistēmām ir nepieciešama piekļuve kritiski svarīgām izejvielām, kuru piegādes ķēdes dažos gadījumos izraisa neaizsargātību, tostarp arī specializētiem MVU Eiropas aizsardzības nozarē, jo īpaši tad, ja tajās dominē ierobežots skaits trešo valstu;
- M. tā kā saskaņā ar Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) datiem transporta degviela veidoja 52 % no enerģijas patēriņa 22 dalībvalstīs, kuras sniedza datus par 2016. un 2017. gadu (šīs valstis veido 96,9 % no EAA dalībvalstu kopējiem izdevumiem aizsardzības jomā); tā kā saskaņā ar to pašu EAA apsekojumu militārā infrastruktūra un ēkas ir vēl viens liels enerģijas patērētājs, kuru apkure vien 2017. gadā vidēji veidoja 32 % dalībvalstu bruņoto spēku enerģijas patēriņa, no kuriem 75 % tika saražoti ar naftas degvielu un dabasgāzi;
- N. tā kā Krievijas agresīvā kara pret Ukrainu dēļ Savienība un tās dalībvalstis vēlas izbeigt fosilā kurināmā importu no Krievijas; tā kā Krievijas uzbrukuma Eiropas drošības kārtībai dēļ arī Eiropas bruņotajiem spēkiem ir jāklūst neatkarīgākiem no fosilā kurināmā importa, vienlaikus palielinot savu militāro spēku un misiju efektivitāti;
- O. tā kā dažas ES dalībvalstis savas plašās militārās jomas teritorijas izmanto, lai aizsargātu biodaudzveidību, piemēram, nepieļaujot helikopteru lidojumus virs ligzdošanas zonām;
- P. tā kā noziegumi pret vidi ir pasaulē ļoti bieži novērojama noziedzīga darbība un rada nopietnas bažas drošības jomā; tā kā šajā jautājumā ir vajadzīga ciešāka sadarbība starp ES un partnervalstīm, atbalstot valstis, kas attīsta to spējas apkarot noziegumus pret vidi;
- Q. tā kā noziegumi pret vidi ir kļuvuši par pasaulē ceturto lielāko noziedzīgi iegūtu līdzekļu nozari, kas pieaug trīs reizes straujāk nekā globālā ekonomika; tā kā Interpola un ANO Vides programmas 2016. gada ziņojumā tika lēsts, ka ienākumi no noziegumiem pret vidi sasniedz 258 miljardus ASV dolāru gadā, ietverot savvaļas dzīvnieku un augu nelikumīgu tirdzniecību, mežsaimniecības un zivsaimniecības noziegumus, atkritumu kontrabandu un nelikumīgu kalnrūpniecību;
- R. tā kā Interpola, *RHIPTO* un Globālās iniciatīvas pret transnacionāliem organizētiem noziegumiem 2018. gada ziņojumā tika konstatēts, ka noziegumi pret vidi ir lielākais finansiālais virzītājspēks konfliktiem un lielākais ienākumu avots nevalstiskajiem bruņotajiem grupējumiem un teroristu organizācijām, apstieidzot tādas tradicionālas nelikumīgās darbības kā nolaupīšana izpirkuma pieprasīšanai un narkotiku kontrabanda;
- S. tā kā aizsardzības nozare nav minēta 2015. gada Parīzes nolīgumā, un valstu valdībām pašām jālemj, vai aizsardzības nozares centienus iekļaut savās saistībās attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*); tā kā visām nozarēm ir jāpalīdz samazināt emisijas un vienlaikus jāpielāgojas klimata pārmaiņām, lai sasniegtu Savienības oglekļneitralitātes mērķus un saglabātu darbības efektivitāti; tā kā Francija 2020. gada septembrī nāca klajā ar savu jauno aizsardzības enerģētikas stratēģiju ar 34 ieteikumiem, lai samazinātu un optimizētu savu bruņoto spēku enerģijas patēriņu un uzlabotu energoapgādes drošību;
- T. tā kā pat nelielam kodolkaram būtu dramatisks humanitārās sekas un ļoti negatīva ietekme uz klimatu, izraisot badu un vairākus gadus saīsinot veģetācijas periodus;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- U. tā kā drošībai ir jābūt vides pārdomu centrālajam aspektam, lai izstrādātu, reālistiskus, ilgtermiņa un efektīvus ilgtspējīgas attīstības risinājumus cilvēku drošības un globālajai stabilitātes interesēs; tā kā līdz ar to Savienības ārējā darbībā arvien vairāk ir jāiekļauj klimata pārmaiņu un vides apsvērumi kā būtisks drošības risks un attiecīgi jāpielāgo stratēģijas un koncepcijas, procedūras, civilā un militārā aparātūra un infrastruktūra, spēju attīstība, tostarp apmācība un attiecīgā gadījumā institucionālā sistēma un pārskatbaidības mehānismi; tā kā Savienības drošības un aizsardzības politikai un tās instrumentiem būtu tiešā veidā jāpalīdz novērst un mazināt klimata krīzes negatīvo ietekmi uz drošību; tā kā pārvaldības un miera veidošanas instrumentu kopumā ir jāpievēršas saiknei starp klimatu un drošību;
- V. tā kā sakarā ar klimata pārmaiņu un ar klimatu saistīto seku ietekmi uz drošību klimata drošības pasākumi, t. i., klimata pārmaiņu ietekmes uz stratēģisko vidi un militārajām misijām prognozēšana un pielāgošanās tām, un to finansējums ir jāsaprot kā ieguldījums arī aizsardzībā un drošībā; tā kā NDICI izdevumu mērķis ir 30 % no septiņu gadu budžeta 80 miljardu EUR apmērā izmantot, lai atbalstītu klimata pasākumus, un no 7,5 % līdz 10 % gadā novirzīt vides aizsardzības un biodaudzveidības mērķiem;

Stratēģija un koncepcija

1. norāda, ka LES 21. pants nodrošina piemērotu juridisko pamatu Savienības ārējās darbības un kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) pielāgošanai 21. gadsimta svarīgākajām problēmām, kuru galvenais virzītājspēks ir klimata pārmaiņas un ar klimatu saistīti faktori; atgādina, ka LES 21. pants prasa, lai Savienība: c) saglabātu mieru, novērstu konfliktus un stiprinātu starptautisko drošību; (..) f) palīdzētu attīstīt starptautiskus pasākumus vides kvalitātes saglabāšanai un uzlabošanai, kā arī pasaules dabas resursu stabilai apsaimniekošanai (..); [un] g) palīdzētu iedzīvotājiem, valstīm un reģioniem, kurus skārušas dabas vai cilvēku izraisītās katastrofas”; uzsver, ka Savienības ārējās darbības, ārpolitikā, drošības un aizsardzības politikā, jo īpaši KDAP ir steidzami jāpaātrina un jāpadziļina ar konfliktiem saistītu klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanas jautājumu integrēšana; norāda, ka KDAP misiju un operāciju primārie mērķi saskaņā ar LES 42. panta 1. punktu un 43. panta 1. punktu ir miera uzturēšana, konfliktu novēršana un starptautiskās drošības stiprināšana operāciju norises vietās, kur tās ir izvietotas, vienlaikus nodrošinot pilnīgu darbības efektivitāti;
2. uzsver, ka ir steidzami jāizdara secinājumi par Eiropas drošības situācijas izmaiņām, ko izraisījis Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu, un jāpaātrina militāro spēju attīstības procesi, kā arī projekti, kuru mērķis ir militārās tehnoloģijas padarīt neatkarīgākas no fosilā kurināmā, vienlaikus palielinot misiju efektivitāti un cīņas spējas;
3. uzsver, ka, ņemot vērā pašreizējo karu Eiropas kontinentā, ir jāgarantē pastāvīga Eiropas bruņoto spēku energoapgāde, lai nodrošinātu Savienības teritorijas un pilsoņu pienācīgu aizsardzību; atzīst, ka piegādes drošības nolūkā var būt nepieciešami elastīgi īstermiņa pasākumi;
4. pauz stingru pārliecību, ka militārām darbībām un tehnoloģijām ir jāpalīdz sasniegt Savienības oglekļneitralitātes mērķus, lai veicinātu cīņu pret klimata pārmaiņām, neapdraudot misiju drošību un nemazinot bruņoto spēku operatīvās spējas; šajā sakarā uzsver, ka Savienības ārējā darbībā un dalībvalstu bruņotajiem spēkiem vajadzētu censties samazināt savu oglekļa pēdu un negatīvo ietekmi uz dabas resursiem un biodaudzveidību;
5. uzsver nepieciešamību uzlabot prognozēšanu, lai nepieļautu ietekmi uz ekosistēmu un klimata pārmaiņām gadījumos, kad tas varētu palielināt spiedienu uz bruņotajiem spēkiem vai radīt reģionālu spriedzi;
6. uzsver nepieciešamību steidzami investēt viedos un integrētos “visas sabiedrības” risinājumos, lai panāktu ievērojamu emisiju samazinājumu, izvairītos no klimata pārmaiņu smagākajām sekām un arī veiktu lielas investīcijas to valstu klimatnoturībā, kurām tas ir vajadzīgs, lai izvairītos no nestabilitātes, konfliktiem un lielām humanitārām katastrofām;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

7. aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) nodrošināt, ka vides aizsardzība, cīņa pret klimata pārmaiņām un ar klimatu saistītā ietekme tiek pienācīgi integrēta un iekļauta Savienības ārējā darbībā, sekojot NDICI regulas piemēram; prasa izstrādāt ar klimata problemātiku saistītas specifiskas stratēģijas, politikas virzienus, procedūras, pasākumus un spējas; aicina PV/AP nodrošināt, ka Savienības politikas klimata drošības un aizsardzības jomā izstrādē tiek īstenota uz cilvēka drošību vērsta pieeja; atzinīgi vērtē EĀDD nodomu civilās un militārās KDAP misijās un operācijās izstrādāt un iekļaut darbību kopumu ar mērķi savā darbā efektīvi iekļaut vides aspektus; atbalsta dalībvalstu spēju stiprināšanu, iekļaujot vides aspektus civilo un militāro misiju apmācības programmās un apmainoties ar paraugpraksi un speciālajām zināšanām;

8. prasa izstrādāt konkrētus kritērijus progresa novērtēšanai, risinot saikni starp klimata pārmaiņām, no vienas puses, un konfliktiem, no otras puses; aicina PV/AP katru gadu ziņot Parlamentam par sasniegto, izmantojot un izpildot šos kritērijus un rādītājus; aicina dalībvalstis ārvalstu militārās palīdzības programmās iekļaut zināšanas par klimata ietekmi uz drošību;

9. uzsver, cik svarīgi ir programmā “Stratēģiskais kompass” pievērsties saiknei starp klimata pārmaiņām, drošību un aizsardzību, lai noteiktu skaidrus mērķus un konkrētus pasākumus dalībvalstīm nolūkā stiprināt bruņoto spēku energoefektivitāti un pielāgoties klimata pārmaiņu visaptverošajai ietekmei uz drošību vidējā termiņā un ilgtermiņā — diapazonā no stratēģiskās prognozēšanas, apmācības un inovācijas līdz spēju attīstībai ES satvarā;

10. atgādina, ka nedrošību izraisa daudzi un dažādi savstarpēji saistīti pamatcēloņi, piemēram, nabadzība, valsts nestabilitāte, publiskās infrastruktūras un pakalpojumu trūkums, ļoti ierobežota piekļuve pamatprecēm, izglītības trūkums, korupcija utt., tostarp klimata pārmaiņas;

11. atgādina, ka Āfrikā un jo īpaši Sāhelā klimata pārmaiņu mijiedarbība ar tradicionāliem konflikta faktoriem (cita starpā disfunkcionāla valsts, sabiedrisko pakalpojumu trūkums un drošības vides pasliktināšanās) saasina vardarbības un terorisma problēmas;

12. prasa palielināt atbalstu centieniem risināt klimata pārmaiņu problēmu un uzlabot klimatneitrālas alternatīvas ES tuvākajās kaimiņvalstīs, proti, Rietumbalkānos, Austrumu partnerībā un dienvidu kaimiņreģionā, lai nepieļautu iespējamās drošības problēmas;

13. uzsver, ka klimata pārmaiņu dēļ Arktika pēdējo 50 gadu laikā ir sasilusi trīs reizes ātrāk nekā planētas vidējais rādītājs; uzsver, ka klimata pārmaiņas ir mainījušas ģeopolitisko situāciju Arktikā un rada ģeopolitisku izaicinājumu ES; uzsver, ka Arktika Eiropas Savienībai ir stratēģiski un politiski nozīmīgs reģions, un uzsver ES apņemšanos rīkoties atbildīgi, tiecoties panākt ilgtspējīgu un mierīgu šā reģiona attīstību; uzsver, ka Arktikai arī turpmāk jābūt mierīgas sadarbības telpai, un prasa veikt pasākumus, lai izvairītos no pasākumiem, kas noved pie lielākas militarizācijas; atgādina, ka ES valstis — Somija, Zviedrija un Dānija — ir Arktikas Padomes locekļi;

Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedis

14. atzinīgi vērtē Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedi (turpmāk tekstā — “ceļvedis”) un aicina EĀDD kopā ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem un EAA vajadzības gadījumā nodrošināt trīs darba virzienu — darbības dimensijas, spēju attīstības un partnerības — visaptverošu īstenošanu; aicina analizēt termiņus ceļveža pārskatīšanai un jo īpaši vispārējos mērķus pārskatīt daudz agrāk par 2030. gadu; aicina dalībvalstis veidot valsts struktūras mērķu atbalstam; mudina visus dalībniekus uzskatīt šo procesu par vienu no savām prioritātēm un izstrādāt un īstenot iniciatīvas saskaņā ar integrēto pieeju; uzsver bruņoto spēku svarīgo lomu ne tikai attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un vidi, bet arī to ietekmes mazināšanu, tostarp visaptveroši izmērot un kartējot bruņoto spēku vidisko pēdu, kā ierosināts ceļvedī; mudina PV/AP ierosināt dalībvalstīm tūlītēju rīcības programmu, kas sastāvētu no jau īstenojamām ceļvedī minētām prioritārām darbībām;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

15. jo īpaši atzinīgi vērtē ceļvedi paredzētos tūlītējos un īstermiņa ietekmes pasākumus 2020.–2021. gadam, jo īpaši ar mērīšanas spēju attīstību saistīto atviegloto ziņošanas procesu, kura pamatā ir rādītāji par KDAP misijās un operācijās sasniegto progresu saistībā ar videsko pēdu, tostarp par energoapgādi, ūdeni, atkritumu apsaimniekošanu utt.; uzsver nepieciešamību līdz 2024. gadam sagatavot detalizētākus novērtējumus, ņemot vērā gūto pieredzi un paraugpraksi, un iepirkuma ietvaros kā daļu no iepirkuma iekļaut stingrākas prasības atbilstošām tehniskām darbībām, lai mīkstinātu dzīviescikla pieeju, kas iekļauta 2012. gada militārajā koncepcijā par vides aizsardzību un energoefektivitāti ES vadītām militārām operācijām; uzsver nepieciešamību sistemātiski iekļaut klimata un vides apsvērumus militārajā tehnoloģijā, pētniecībā, iepirkumos un infrastruktūrā;

16. atzinīgi vērtē Komisijas, Padomes un EĀDD nesenas iniciatīvas klimata diplomātijas, drošības un aizsardzības jomā, jo īpaši klimata diplomātijas politikas satvaru, ceļvedi un koncepciju par integrētu pieeju klimata pārmaiņām un drošībai; aicina PV/AP nodrošināt, lai visas dažādās koncepcijas būtu pienācīgi sasaistītas un saskaņotas vienotā un konsekventā sistēmā; uzsver, ka tas ir jānosaka par prioritāti, un aicina PV/AP līdz 2023. gada jūnijam ziņot par paveikto;

17. pauž nožēlu par to, ka ceļvedi nav uzsvērts Savienības gaidāmais augstais pieprasījums pēc izmaksu ziņā konkurētspējīgas atjaunojamās enerģijas un alternatīvām degvielām, kas varētu rasties kā abpusēji izdevīgas iespējas, nodrošinot jaunus forumus sadarbībai un dialogam, abpusējus ekonomiskos ieguvumus, lielāku piegādes drošību un starptautisko stabilitāti; uzsver, ka tīra ūdeņraža īpašības padara to par vienu no kandidātiem, ar ko aizstāt fosilo kurināmo un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas militārajos spēkos;

18. lai liktu pamatus klimata pārmaiņu mazināšanas veicināšanai, aicina AP/PV līdz 2023. gada vidum iesniegt ES ārējās darbības oglekļa pēdas un ietekmes uz vidi novērtējumu; ņemot vērā KDAP misiju un operāciju sniegtās novērtētās informācijas sensitivitāti, uzsver, ka līdz 2023. gadam ir jāizstrādā jēgpilna metodika, lai kvantificētu visu ES drošības un aizsardzības darbību radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, tostarp emisijas no ražošanas, īpašuma un demontāžas, arī lai novērstu pašreizējo uzticamu un starptautiski salīdzināmu datu trūkumu; uzskata, ka ceļvedis būtu jāizmanto, lai rosinātu izstrādāt stratēģiju un panāktu precīzas valstu saistības samazināt militārās emisijas, tostarp prasot UNFCCC ietvaros un valstu parlamentiem iesniegt obligātos ziņojumus par militārā sektora emisijām, jo bez ziņošanas un pārredzamības nebūs spiediena samazināt emisijas un nebūs iespēju noteikt jebkādu saistību ietekmi;

19. prasa noteikt brīvprātīgus mērķus, lai samazinātu militāro misiju un operāciju siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitāti, un iesaistīties virzībā uz klimatneitralitātes panākšanu līdz 2050. gadam, tādējādi vēl vairāk uzlabojot darbības efektivitāti;

20. ierosina sākt izmēģinājuma projektu KDAP misiju un operāciju siltumnīcefekta gāzu emisiju mērīšanai un kartēšanai; uzskata, ka *EUFOR Althea* šajā ziņā būtu laba izvēle;

Visaptveroša un konsekventa pieeja

21. prasa rīkoties saskaņoti, lai strauji samazinātu klimata pārmaiņu mērogu un apjomu, krasi samazinot emisijas, lai nākotnē izvairītos no būtiskām, smagām vai katastrofālām sekām globālās drošības jomā; uzsver, ka ir jāpanāk visu drošības elementu, tostarp infrastruktūras, iestāžu un politikas, atbilstība klimatdrošībai un ka ir ātri jāpielāgojas pārmaiņu ietekmei;

22. ļoti atzinīgi vērtē to, ka Savienības jaunais globālās Eiropas instruments (*NDICI*) labi atspoguļo ātras, stingras un plašas ārējās rīcības klimata jomā steidzamību un nozīmi; šajā sakarā atzinīgi vērtē to, ka *NDICI* integrē rīcību klimata jomā un nodrošinās, ka 30 % no tās septiņu gadu budžeta 80 miljardu EUR apmērā atbalstīs klimata pasākumus; aicina Komisiju pilnībā ievērot šos mērķus un savos aprēķinos iekļaut tikai tādus pasākumus, kuriem ir skaidra klimata dimensija; atzinīgi vērtē to, ka finansējums netiek piešķirts investīcijām fosilajā kurināmajā un pasākumos, kam ir kaitīga vai būtiska negatīva ietekme uz vidi un klimatu; ļoti atzinīgi vērtē *NDICI* klimata drošības politiku (sk. *NDICI* regulas III pielikuma 3.1.(d) apakšdaļu); aicina Komisiju par prioritāti noteikt darbības, kuru mērķis ir panākt visaptverošus un iekļaujošus rezultātus,

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

sasaistot klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām ar konfliktu novēršanu un miera veidošanu; atzinīgi vērtē NDICI vides un klimata pārmaiņu programmu, vienlaikus uzsverot, ka palīdzībā nestabilām un konfliktu skartām valstīm jāiekļauj lielāks atbalsts vides pārvaldībai, tostarp iestāžu veidošanai; prasa NDICI miera, stabilitātes un konfliktu novēršanas programmas ietvaros izvērst visu miera veidošanas potenciālu; uzskata, ka NDICI pieejai klimata drošībai vajadzētu būt atsauces punktam attiecībā uz visām pārējām Savienības ārējām darbībām, un aicina PV/AP nodrošināt, ka jo īpaši KDAP tiek sinhronizēta ar šo pieeju; aicina Komisiju un EĀDD izmantot rezultātus no veiktajiem pētījumiem par jaunām klimata drošības ievainojamības problēmām, jo īpaši Sāhelā, Tuvajos Austrumos un Austrumāfrikā;

23. uzskata, ka klimata drošība būtu pilnībā jāintegrē Savienības konfliktu novēršanas un krīžu pārvarēšanas instrumentu kopumā, lai stiprinātu nestabilu valstu un skarto iedzīvotāju izturētspēju;

24. uzsver, ka ir jāpalielina Savienības stratēģiskās prognozēšanas, agrīnās brīdināšanas, situācijas apzināšanās un konfliktu analīzes spējas, izmantojot kvalitatīvus un kvantitatīvus datus un inovatīvas metodes no dažādiem avotiem; uzsver, ka papildus sistemātiskai sadarbībai ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām savs ieguldījums stratēģiskajā prognozēšanā, miera veidošanā, klimata un konfliktu pētniecībā būtu jāsniedz arī Savienības kosmosa programmām, ES Satelītcenram (*SatCen*) un ES Izlūkošanas un situāciju centram (*INTCEN*), EĀDD konfliktu prevencijas nodaļai, valstu pētniecības centriem, ideju laboratorijām, valstu izlūkdienestiem un Kopīgajam pētniecības centram (*KPC*); uzskata, ka ārkārtīgi svarīgi ir šādas zināšanas izmantot, lai pienācīgi izstrādātu turpmākās misijas, operācijas un darbības, ņemot vērā dažādus parametrus — sākot no mainīgajiem laikapstākļiem līdz vietējam politiskajam kontekstam; atzinīgi vērtē Eiropas kosmosa programmu, piemēram, *Copernicus*, būtisko nozīmi attiecībā uz to, lai izprastu klimata pārmaiņas un novērotu siltumnīcefekta gāzu emisijas; atgādina, ka ES decentralizētajām aģentūrām, jo īpaši *SatCen*, ir unikālas spējas vākt datus par klimata pārmaiņām un to drošības aspektiem visā pasaulē; norāda, ka ES kosmosa programmai ir būtiska nozīme arī klimata pārmaiņu drošības jautājumu risināšanā; atzinīgi vērtē *SatCen* pašreizējos centienus šajā jomā;

25. uzsver uz datiem balstītas politikas un programmu principu, kam jābūt klimata drošības programmu centrā; vienlaikus apzinās t. s. lielo datu pieejas un kvantitatīvo vides stresa indeksu ierobežojumus attiecībā uz konfliktu prognozēšanu, jo ar tiem saistīts risks pārāk maz uzmanības pievērst vietējam sabiedriskajam kontekstam; atgādina, ka dažās nestabilās valstīs nav pieejami uzticami dati, arī korupcijas un vāju pārvaldības struktūru dēļ, un tādā gadījumā varētu izmantot aizstājodus; uzskata, ka vietējo iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības zināšanām un iniciatīvām ir būtiska nozīme Savienības centienos novērst klimata pārmaiņu ietekmi uz konfliktiem;

26. aicina EĀDD un Komisiju nodrošināt, ka agrīnās brīdināšanas un konfliktu analīze ir pienācīgi saistīta ar agrīnu rīcību un reaģēšanu un ka ir izveidotas jēgpilnas stratēģiskās prognozēšanas spējas; šajā sakarā atzinīgi vērtē EĀDD pastāvīgi veikto analīzi par konfliktiem aptuveni 60 valstīs; atgādina, ka ir būtiski, lai rīcība klimata jomā būtu jutīga pret konfliktiem, izvairoties no netīšas kaitējuma nodarīšanas un, kad vien iespējams, veicinātu mieru;

27. uzsver, ka ir vajadzīga individuāla pieeja, tostarp reģionāli specifiska analīze un vietējā līmenī virzītas iniciatīvas, kas ir pielāgotas konkrētajai situācijai uz vietas; uzsver, ka nolūkā panākt centienu ilgtspēju ir svarīgi stiprināt kopienu noturību un atbalstīt vietējo līdzdalību un iekļaujošas vietējās pārvaldības struktūras; uzsver, ka iekļaujošas un atbildīgas attiecības ar vietējiem iedzīvotājiem un efektīvāki vides aizsardzības pasākumi, piemēram, piekļuve būtiskiem resursiem, arī palielina ES spēku un personāla drošību (misijas drošība); pauž pilnīgu atbalstu vides aizstāvjiem, jo viņi saskaras ar pieaugošām represijām dažās pasaules daļās; uzsver, ka valstis, kas samazina vides aizstāvju iespējas rīkoties, kaitē daudziem tiem, kuru prasmes ir visvairāk vajadzīgas, un kaitē ES interesēm šajā procesā;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

28. prasa īstenot starptautisku sadarbību, risinot problēmas, kas saistītas ar vides apstākļu izraisītu migrāciju, lai izstrādātu kopīgus risinājumus; aicina īpašu uzmanību pievērst pienācīgas palīdzības sniegšanai bērniem un jauniešiem;

29. uzskata, ka ar vidi saistīta miera veidošana būtu jāstiprina, jo tā ir viens no vispārējiem ilgtspējīgiem un taisnīgiem risinājumiem klimata pārmaiņu seku novēršanai un var arī radīt miera veidošanas iespējas, vienlaikus veicinot dialogu un sadarbību vietējā, valsts un starptautiskā līmenī (piemēram, par dabas resursu pārvaldību, piekļuvi zemei un ūdenim, vides aizsardzību, katastrofu riska mazināšanu, klimata bēgļu uzņemšanu utt.) un paverot iespējas pieņemt pārveidojošu pieeju ar mērķi novērst konfliktu pamatcēloņus un marginalizācijas strukturālos virzītājspēkus; uzsver nepieciešamību veicināt pirmskonflikta starpniecības iniciatīvas, tostarp izmantojot lielāku finansējumu ar NDICI starpniecību; uzsver nepieciešamību risināt vides jautājumus visā konflikta ciklā un arī pienācīgā veidā risināt pēckonflikta situāciju, jo tā var padarīt iedzīvotājus neaizsargātākus pret vides risku vai izraisīt noziegumu pret vidi vai postījumu pieaugumu (piemēram, mežu izciršanu) nepārvaldītās teritorijās;

30. uzsver, ka Savienības rīcībai klimata jomā vajadzētu būt iekļaujošai, ar mērķi veicināt dzimumu līdztiesību, tajā jāpiemēro ES uz cilvēktiesībām balstītā pieeja, tai jāveicina laba pārvaldība un jāīsteno jaunatnes, miera un drošības programma un programma "Sievietes, miers un drošība" saskaņā ar ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu III; jo īpaši aicina gan atbalstīt sievietes, jauniešus un pamatiedzīvotāju vietējo organizāciju iniciatīvas, gan gūt no tām pieredzi;

31. tāpat uzsver nepieciešamību KDAP misijās un operācijās norīkot klimata drošības ekspertus un mudina dalībvalstis atbalstīt šos centienus, nodrošinot šādus ekspertus; ierosina konkrēti uzdot ES delegācijām uzlabot ziņošanu par zemes un dabas resursu pārvaldību, kā arī par saistītajām sociālekonomiskajām un politiskajām norisēm; uzsver, ka ir svarīgi arī uzdot attiecīgajiem ES dalībniekiem cieši uzraudzīt situāciju reģionos, kurus smagi ietekmē klimata pārmaiņas un vides degradācija, piemēram, Sāhelā, Āfrikas ragā un Klusā okeāna reģionā, un izstrādāt mehānismus, lai monitorētu, novērtētu, dokumentētu un publiski paziņotu par ietekmi, gūto pieredzi un labāko praksi centienos panākt visaptverošus rezultātus, sasaistot pielāgošanos klimata pārmaiņām un miera veidošanu;

32. atzīnīgi vērtē pieaugošo uzsvāru uz saikni starp klimatu un drošību, kā arī NATO ģenerālsēkretāra Jensa Stoltenberga dalību 26. ANO Klimata pārmaiņu konferencē Glāzgovā (COP26) un prasa šajā sakarā īstenot konkrētu ES un NATO sadarbību;

Darbības dimensijas risināšana

33. atzīst, ka daudzas KDAP misijas tiek veiktas vietās, kuras smagi skar klimata pārmaiņas, daudzkārt palielinot šo misiju problēmas;

34. uzsver, ka klimata pārmaiņas var izraisīt arī iedzīvotāju pārvietošanu un radīt problēmas operāciju norises vietās; prasa skaidri apzināties klimata pārmaiņu drošības aspektus kā izšķirošu faktoru, kas militārajiem spēkiem būs jārisina ne tikai tāpēc, ka tas ietekmē militārās operācijas, bet arī prognozējot aizvien lielāku klimata izraisītu iedzīvotāju pārvietošanu, kas jau tagad ir lielāka nekā konfliktu izraisīta iedzīvotāju pārvietošana; tomēr norāda, ka bruņotie spēki nav pietiekami gatavi pasaules mainīgā klimata ietekmei uz drošību;

35. atbalsta klimatsensitīvas pieejas integrēšanu un pauž stingru pārliecību, ka dalībvalstīm ir steidzami jāpildvaro visas misijas un operācijas, kā arī visas Eiropas Miera mehānisma (EPF) darbības, lai sniegtu lielāku devumu integrētajā pieejā klimata drošības problēmu risināšanai, jo īpaši Sāhelas un Āfrikas raga reģionos, tādējādi virzoties arī uz operāciju izmaksu samazināšanu (energotatēriņa samazināšana, jaunu energoavotu izmantošana), vienlaikus uzlabojot misiju operatīvo efektivitāti;

36. uzsver, ka KDAP misijas un operācijas un EPF darbības var palīdzēt uzlabot attiecīgo uzņēmējvalstu klimatnoturību, un norāda, ka pozitīvs devums saistībā ar radīto vietējo vides ietekmi būtu jāiekļauj, neskarot to galvenos uzdevumus drošības un aizsardzības jomā, misiju dzīvotspēju un darbības efektivitāti, kā arī militārā un civilā personāla drošību to iezes stratēģijās; uzsver, ka darbības atkarības no fosilā kurināmā samazināšana dod labumu operatīvajai efektivitātei un

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

lietderībai, tostarp misijas personāla drošības uzlabošanai, samazinot loģistikas piegādes ķēdes, un KDAP iesaistes ticamības stiprināšanai, ņemot vērā ES globālo līderību klimata jomā;

37. atgādina, ka visām civilajām un militārajām KDAP misijām un operācijām un EPF darbībām vajadzētu būt daļai no plašākas politiskās stratēģijas, kas izstrādāta, lai veicinātu cilvēku drošību, un jācenšas palielināt vietējo drošības un stabilitātes līmeni; uzsver nepieciešamību integrēt klimata drošību un ar vidi saistītu miera veidošanu atjauninātajās ES koncepcijās par drošības sektora reformu un atbrūošanu, demobilizāciju un reintegrāciju, stiprinot attiecīgo vietējās pārvaldības struktūru noturību, jo īpaši attiecībā uz drošības pakalpojumu kvalitāti, iekļautību (jo īpaši attiecībā uz sievietēm, jauniešiem un marginalizēto grupu visā to daudzveidībā līdzdalību un tiesībām), pārskatbilstību un pārredzamību;

38. uzsver, ka pašlaik galveno klimata pārmaiņu ietekmes dēļ ir jāpaplašina civilās aizsardzības misijas, kas nav daļa no bruņoto spēku pamatdarbības;

39. aicina EĀDD garantēt, ka civilo misiju un militāro operāciju izstrādē ir paredzēta klimatsensitivitāte; uzsver, ka ir steidzami jānovērs iespēja, ka Savienības darbības nestabilās trešās valstīs veicina resursu nepietiekamību, būtiski svarīgu resursu cenu pieaugumu vai vides degradāciju un piesārņojumu; uzsver, ka ir jāizstrādā tāda misijas infrastruktūra un piegādes ķēde, kas ir klimatnoturīga un vidiski noturīga un sensitīva, kā arī pēc iespējas energooptimizēta un oglekļneitrāla; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi veikt apjomīgas investīcijas oglekļneitrālu degvielu un militāro sauszemes, jūras un gaisa transportlīdzekļu dzinēju sistēmu pētniecībā un izstrādē un izmantot jaunas tehnoloģijas, piemēram, mobilās saules enerģijas sistēmas, jo īpaši attiecībā uz statistiskām struktūrām, lai samazinātu atkarību no fosilā kurināmā, vienlaikus nodrošinot pēc iespējas labāku atbilstību starp darbības sniegumu un vidisko efektivitāti un neradot jaunas atkarības no ārvalstu dalībniekiem;

40. ierosina izveidot mācību programmu Eiropas Drošības un aizsardzības koledžas “mācībspēku apmācības” kursam, lai klimata un vides jautājumus integrētu parastajā militārās apmācības sistēmā taktiskā un stratēģiskā līmenī; uzskata, ka šādiem kursiem vajadzētu būt daļai no obligātas apmācības pirms nosūtīšanas klimata drošības konsultantiem KDAP misijās un operācijās, kā arī ES delegācijās;

41. uzskata, ka militārās infrastruktūras oglekļa pēdu varētu optimizēt, cenšoties panākt lielāku energoefektivitāti renovācijas un atjaunojamo energoresursu pielāgotas izmantošanas ziņā;

42. atzinīgi vērtē modernizācijas centienus, kas veikti, lai aprīkojumu pielāgotu klimata pārmaiņu izraisītām ārkārtējām temperatūras svārstībām, jo īpaši attiecībā uz ekodizaina šūnām iekārtu ilgzinātības nodrošināšanai;

43. uzsver, ka ir jāstiprina ES ar vidi saistītā miera veidošana un klimata drošība, iekļaujot uzdevumus un atbalstot centienus saistībā ar starpniecību, dialogu, civiliedzīvotāju aizsardzību, konfliktu risināšanu un izlīgumu, lai mazinātu klimata izraisītu spriedzi starp dažādām kopienām, kas konkurē par nepietiekamiem resursiem, piemēram, lauksaimniecības zemi vai ūdeni, un kas viegli veicina vardarbīgus bruņotus un ekstrēmistu grupējumus, pāraug bruņotus konfliktus vai pat starpvalstu karā; šajā sakarā uzsver, ka pielāgotām misijās cita starpā būtu jākoncentrējas uz integrētu miera veidošanu, ar vidi saistītu miera veidošanu un pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumiem, kā arī civilo konfliktu novēršanas spēju palielināšanu; ierosina, ka šādās pielāgotās misijās galvenā uzmanība jāpievērš šādiem jautājumiem:

a) klimata izraisīts resursu trūkums, kas veicina konfliktus un nestabilitāti,

b) kritiskā infrastruktūra nestabilās valstīs un kā to padarīt noturīgu drošības ziņā,

c) biodaudzveidības aizsardzība un aizstāvēšana, kas balstītos konflikta konteksta izpratnē, jo īpaši attiecībā uz ekosistēmām nestabilās un kara plosītās valstīs;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

Klimata pārmaiņu integrēšana militāro spēju attīstībā

44. norāda, ka visām Savienības un tās dalībvalstu izmantotajām militārajām spējām un dienestiem būtu jāsniedz ieguldījums ES klimata mērķu sasniegšanā un jāpielāgojas arvien sarežģītākiem klimata apstākļiem, lai, citstarp varētu garantēt savu uzdevumu izpildi gan ES, gan ārpus tās; attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām uzskata, ka dalībvalstu bruņotajiem spēkiem ir steidzami jāpielāgo savas spējas arvien sarežģītākiem klimatiskajiem apstākļiem;

45. prasa novērtēt klimata pārmaiņu izraisīto mainīgo laikapstākļu modeļu un biežāku ekstremālu laikapstākļu ietekmi uz bruņoto spēku operatīvo efektivitāti un no tā izrietošās spēju prasības;

46. uzsver, ka aizsardzības izdevumu palielinājumam, paturot prātā nepieciešamību saglabāt mūsu armiju mērķu vērienīgumu, nevajadzētu izraisīt emisiju pieaugumu un ka daļa no aizsardzības izdevumiem būtu jānovirza investīcijām tehnoloģijās un spējās būtiskai emisiju samazināšanai, piemēram, elektrifikācijai, un oglekļneitrālu degvielu izmantošanai, turklāt uzsverot, ka klimata un vides apsvērumi ir kļuvuši par svarīgu dzinējspēku; atgādina, ka ES un NATO militārie stratēģi un plānotāji jau vairāk nekā desmit gadus ir strādājuši pie jautājuma par to, kā bruņotie spēki var samazināt savu oglekļa pēdu; prasa ES un NATO izstrādāt kopīgu metodiku, kas palīdzētu sabiedrotajiem mērīt siltumnīcefekta gāzu emisijas no militārām darbībām un iekārtām un pieņemt emisiju samazināšanas mērķus; atgādina, ka enerģijas pēdas un degvielas pieprasījuma samazināšanās pozitīvi ietekmē arī misiju drošību un efektivitāti; šajā sakarā atzinīgi vērtē EAA darbības, jo īpaši "Go Green" politiku, koncepciju "Military Green", Enerģētikas un vides darba grupu, Apspriežu forumu par ilgtspējīgu enerģiju aizsardzības un drošības nozarē un Iniciatīvas forumu par aprites ekonomiku Eiropas aizsardzībā; prasa paātrināt un paplašināt šādus projektus un veikt to neatkarīgu ārēju novērtējumu;

47. norāda uz EAA secinājumu, ka ar sekojošo fosilā kurināmā patēriņa samazinājumu var mazināt izmaksas, emisijas un atkarību no avotiem ārpus Eiropas, un ka var ievērojami samazināt negadījumu skaitu, jo ir mazāk degvielas konvoju, kam pretinieks var uzbrukt, līdz ar to tiek atbrīvoti konvoju aizsardzībai agrāk nepieciešamie resursi, bet kopējās spējas tiek padarītas efektīvākas, uzlabojot noturību, mobilitāti un autonomiju; atgādina, ka dekarbonizētu degvielu īpatsvara palielināšana militārajā sektorā papildus klimatneitralitātei var palīdzēt palielināt piegādes drošību un stratēģisko autonomiju; uzsver, ka liels pieprasījums pēc fosilā kurināmā un gari piegādes maršruti palielina misiju un operāciju izmaksas un palielina drošības risku misiju personālam un līgumslēdzējiem;

48. aicina DEFIS ĢD, dalībvalstis, EĀDD un EAA attiecīgo ES fondu apgūšanā īstenot tādu pieeju, kas paredz zemu enerģijas, oglekļa un vidiskās pēdas nospiedumu, kā arī regulāri ziņot par sasniegto progresu; uzsver, ka koordinētas ES līmeņa pieejas ievērošana ir īpaši svarīga, uzsākot pētniecību, izstrādi, modernizāciju vai apvienošanas un kopīgas izmantošanas iniciatīvas, jo īpaši attiecībā uz militārām un divējāda lietojuma tehnoloģijām un spējām; atgādina, ka ir stratēģiski svarīgi attīstīt visus tehnoloģiskos aspektus un risināt visa dzīves cikla izmaksas kopā ar ES līmeņa standartizāciju un sertifikāciju, lai nodrošinātu, ka aprīkojums ir piemērots klimata krīzes seku pārvarēšanai; atzinīgi vērtē to, ka EAF palīdz integrēt klimata pasākumus ES politikas jomās un sasniegt vispārējo mērķi, proti, 30 % no ES budžeta izdevumiem atvēlēt klimata mērķiem — tas ir ES 2021.–2027. gada budžetam izvirzītais mērķis; atgādina, ka pētniecības un izstrādes darbības var novirzīt uz risinājumiem, kuru mērķis ir uzlabot efektivitāti, samazināt oglekļa pēdu un panākt ilgtspējīgu paraugpraksi; atzinīgi vērtē attiecīgās investīcijas 133 miljonu EUR apmērā, kas paredzētas pirmajā gada darba programmā, taču norāda, ka tas veido vien 11 % no kopējā EAF gada budžeta; atgādina par *NextGenerationEU* lomu attiecībā uz rīcību klimata jomā un aicina dalībvalstis izmantot valstu atveseļošanas plānu resursus, lai investētu savas militārās infrastruktūras zaļajā pārejā;

49. uzsver, ka ir jāpalielina investīcijas "zaļajā" aizsardzībā, jo īpaši lielāku daļu no ES budžeta finansētās militārās un duālās tehnoloģiskās inovācijas (aprīkojums, enerģija utt.) pētniecības un izstrādes novirzot oglekļneitrālai degvielai un piedziņas sistēmām militārām lidmašīnām, kuģiem un citiem transportlīdzekļiem, it sevišķi attiecībā uz nākotnē svarīgākajām ieroču sistēmām (piemēram, nākotnes kaujas gaisa sistēma (FCAS) un Eiropas galvenais kaujas tanks (EMBT))

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

un citām sistēmām, kas tiek izstrādātas ES nodrošinātajos satvaros; uzsver, ka, ņemot vērā šādu investīciju divējādo raksturu, tam ir spēcīga pozitīva plašāka ietekme uz civilo sektoru, jo īpaši uz grūtībās esošo civilās aviācijas nozari, kas meklē mazāk energoietilpīgus un rentablākus uzņēmējdarbības modeļus un tehnoloģijas; uzskata, ka priekšroku varētu dot ekodizainam, lai ierobežotu militāru iekārtu ietekmi uz vidi visā to dzīves ciklā, vienlaikus nodrošinot pēc iespējas labāku atbilstību starp darbības sniegumu un vidisko efektivitāti; uzskata, ka militāro tehnoloģiju elektrifikācija būtu vēl vairāk jāveicina un plaši jāfinansē, izmantojot Eiropas subsīdijas, ko piešķir no EAF, jo īpaši attiecībā uz ieroču sistēmām, kā arī attiecībā uz mājokļiem, kazarmām un saistītām apkures vai dzesēšanas sistēmām gan dalībvalstīs, gan militārās nometnēs, kad tās tiek izmantotas; atgādina, ka aizsardzības līdzekļu un to izmantošanas pielāgošana klimata pārmaiņām primāri ir dalībvalstu ziņā un ka ES pašai vēl nav savu spēju šajā jomā;

50. uzsver, ka ES ir pastāvīgi jāuzrauga un jāmazina jebkāda neaizsargātība un/vai atkarība, ko varētu izraisīt Eiropas bruņoto spēku "elektrifikācija", jo īpaši attiecībā uz piekļuvi būtiskām izejvielām; uzsver, ka Eiropas bruņoto spēku ekoloģizācija, kā arī to digitalizācija nekādā gadījumā nedrīkst radīt jaunu neaizsargātību vai mazināt Eiropas vai tās pilsoņu drošību;

51. prasa energoefektivitātes kritērijus un aprites ekonomikas principus integrēt spēju attīstības programmās un iepirkuma vadlīnijās, pamatojoties uz dalībvalstu pieredzi un EAA darbību ietvaros gūto pieredzi; aicina dalībvalstis strādāt pie procesa optimizācijas un videi draudzīgas sistēmas projektēšanas, būvniecības un ekspluatācijas, pamatojoties uz aprites principiem, jo īpaši attiecībā uz operatīvajiem štābiem un vietējiem birojiem; prasa stiprināt EAA, EAF un pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) lomu dalībvalstu atbalstīšanā, valstu paraugprakses izplatīšanā un regulāras vienādranga apmaiņas organizēšanā par zaļo aizsardzību un klimata pārmaiņu mazināšanu;

52. uzskata, ka ir pienācis laiks izstrādāt jaunus PESCO projektus, kuru mērķis ir noteikt standartus un kritērijus attiecībā uz energoefektivitāti, radīt jaunas spējas vai apvienot un modernizēt esošās; aicina dalībvalstis apsvērt iespēju izmantot PESCO, lai izveidotu militāro inženieru korpusu, kas pievērstos klimata izraisītu dabas katastrofu novēršanai un infrastruktūras aizsardzībai nestabilās valstīs; uzsver, ka ir svarīgi iekļaut periodiskus pārskatus, lai novērtētu šādu projektu progresu un novērstu trūkumus pēc iespējas ātrāk; atzinīgi vērtē kopīgo operāciju nozīmi civiliedzīvotāju glābšanā dabas katastrofās, piemēram, Francijas un Nīderlandes katastrofu pārvaldības HUREX mācības Karību jūras reģionā;

53. uzsver, ka klimata pārmaiņu un vides degradācijas problēmai būtu jāpievēršas nākotnē paredzētajā Civilās KDAP pakta pārskatīšanā, jo īpaši attiecībā uz klimata un vides aspektu integrēšanu operatīvajos uzdevumos un apmācības politikā;

Starptautiskās sadarbības palielināšana un multilaterālisma stiprināšana

54. atgādina, cik svarīga ir sadarbība kā stūrakmens ES vadošajai lomai cīņā pret klimata pārmaiņām, kā norādīts ceļvedī; atzinīgi vērtē notiekošo personāla apmaiņu ar ANO un NATO un uzsver nepieciešamību pēc ciešākas sadarbības šajā jomā; aicina EADD un attiecīgos Komisijas dienestus turpināt veidot dialogu ar citiem partneriem, piemēram, Āfrikas Savienību, Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju, Kanādu un Amerikas Savienotajām Valstīm; uzsver, ka ir arī jārisina pašreizējā problēma par uzticamu un starptautiski salīdzināmu datu trūkumu par enerģijas patēriņu un siltumnīcefekta gāzu emisijām aizsardzības nozarē;

55. uzsver, ka klimata drošības politikai jābūt vērstai ne tikai uz pielāgošanos satricinājumiem, resursu ierobežojumiem un augstākiem neprognozējamības līmeņiem, bet arī uz to, lai veicinātu dziļākas pārmaiņas, kas vajadzīgas, lai globālā līmenī atjaunotu ekoloģisko stabilitāti un līdzsvaru;

56. prasa saikni ar klimata drošību iekļaut kā jaunu prioritāro jomu ANO un ES Miera operāciju un krīžu pārvarēšanas stratēģiskajai partnerībā;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

57. norāda uz NATO pausto mērķi līdz 2050. gadam sasniegt oglekļa nulles emisijas; uzsver, ka 22 dalībvalstis ir arī NATO dalībvalstis, un aicina PV/AP nodrošināt emisiju samazināšanas mērķrādītāju, kritēriju un metodikas sinhronizāciju starp dalībvalstīm, jo tām ir viens spēku kopums; uzskata, ka NATO un ES būtu jānolemj klimata drošību uzskatīt par jaunu sadarbības un konkrētas rīcības jomu; konkrētāk aicina ES un NATO trešajā kopīgajā deklarācijā kā jaunu un ļoti konkrētu sadarbības jomu iekļaut klimata pārmaiņas un drošību;

58. uzsver parlamentārās diplomātijas svarīgo lomu starptautisko saišu stiprināšanā cīņā pret klimata pārmaiņām, tostarp ar Eiropas Parlamenta komiteju un delegāciju darbu, un prasa lielāku uzmanību pievērst saiknei starp klimatu un drošību;

59. uzsver, ka finansējuma trūkums klimata pārmaiņu jomā ir būtisks šķērslis klimata pārmaiņu jēgpilnai risināšanai un klimata drošības uzlabošanai; pauž nožēlu par to, ka 2009. gadā starptautiskā sabiedrība apsoltāja jaunattīstības valstīm piešķirt finansējumu 100 miljardu USD apmērā klimata jomā, taču šis solījums līdz COP26 joprojām vēl nebija izpildīts;

o

o o

60. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei un Komisijai.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

P9_TA(2022)0224

ES un drošības problēmas Indijas un Klusā okeāna reģionā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par ES un drošības problēmām Indijas un Klusā okeāna reģionā (2021/2232(INI))

(2022/C 493/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par jaunu ES un Ķīnas stratēģiju ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 1. marta rezolūciju par Krievijas agresiju pret Ukrainu ⁽²⁾,
- asamblejas 2022. gada 2. marta Rezolūciju ES-11/L.1, kurā pausta nožēla par Krievijas agresiju pret Ukrainu,
- ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2022. gada 24. marta rezolūciju ES-11/L.2 par humānajām sekām, ko radījusi agresija pret Ukrainu,
- ņemot vērā ES Stratēģisko kompasu, ko 2022. gada 24. martā atbalstīja Eiropadome,
- ņemot vērā Krievijas Federācijas un Ķīnas Tautas Republikas 2022. gada 4. februāra kopīgo paziņojumu par jaunu laikmetu starptautisko attiecību jomā un ilgtspējīgu attīstību pasaulē,
- ņemot vērā 2022. gada 22. februārī notikušo ministru forumu par sadarbību Indijas un Klusā okeāna reģionā,
- ņemot vērā 2021. gada 15. decembra rezolūciju par daudzpusējiem masu iznīcināšanas ieroču kontroles un atbrūošanās režīmiem: risināmās problēmas un perspektīvas ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. oktobra ieteikumu Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par ES un Taivānas politiskajām attiecībām un sadarbību ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 21. oktobra ieteikumu Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos attiecībā uz 10. Kodolieroču neizplatīšanas līguma pārskatīšanas procesa sagatavošanu, kodolieroču kontroli un kodolatbrūošanās iespējām ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. janvāra rezolūciju par savienojamību un ES un Āzijas attiecībām ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 18. aprīļa rezolūciju par Padomes lēmuma projektu par to, lai Savienības vārdā noslēgtu pamatnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Austrāliju, no otras puses ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 3. oktobra rezolūciju par ES politiskajām attiecībām ar Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju (ASEAN) ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 29. aprīļa ieteikumu Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par ES un Indijas attiecībām ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ OV C 117, 11.3.2022., 40. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0052.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0504.

⁽⁴⁾ OV C 184, 5.5.2022., 170. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 404, 6.10.2021., 240. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 456, 10.11.2021., 117. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 390, 18.11.2019., 172. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 346, 27.9.2018., 44. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 506, 15.12.2021., 109. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā 2018. gada 12. decembra normatīvo rezolūciju par projektu Padomes lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Stratēģiskās partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Japānu, no otras puses ⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par stāvokli ES kiberaizsardzības spēju jomā ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Eiropadomes 2021. gada 21. un 22. oktobra secinājumus,
- ņemot vērā Komisijas un AP/PV 2021. gada 16. septembra kopīgo paziņojumu par ES stratēģiju sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā (JOIN(2021)0024),
- ņemot vērā Francijas Indijas un Klusā okeāna reģiona stratēģijas 2021. gada jūlija atjauninājumu “Indijas un Klusā okeāna reģions: Francijas prioritāte”,
- ņemot vērā 2021. gada 3. decembrī notikušās ES un ASV augsta līmeņa apspriedes par Indijas un Klusā okeāna reģionu,
- ņemot vērā Komisijas un AP/PV 2021. gada 1. decembra kopīgo paziņojumu “Globālā vārteja” (JOIN(2021)0030),
- ņemot vērā Āzijas un Eiropas 13. sanāksmes (ASEM) 2021. gada 25. un 26. novembra samitu,
- ņemot vērā 2021. gada 5. oktobra koncepciju par integrētu pieeju klimata pārmaiņām un drošībai,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 16. aprīļa secinājumus par ES stratēģiju sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā,
- ņemot vērā 2021. gada 15. septembrī noslēgto AUKUS drošības paktu,
- ņemot vērā 2021. gada 14. jūnijā Briseles NATO samitā pieņemto paziņojumu,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. jūnija un 2021. gada 10. maija secinājumus par drošību un aizsardzību,
- ņemot vērā 2021. gada 8. maijā izveidoto ES un Indijas savienojamības partnerību,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 22. decembra Lēmumu (KĀDP) 2020/2188, ar ko groza Vienoto rīcību 2008/851/KĀDP par Eiropas Savienības militāro operāciju ar mērķi palīdzēt Somālijas piekrastē novērst un apkarot pirātismu un bruņotas laupīšanas, un atturēt no šādiem nodarījumiem ⁽¹²⁾,
- ņemot vērā ES un ASEAN 2020. gada 1. decembra kopīgo paziņojumu par savienojamību,
- ņemot vērā ES un Ķīnas 2022. gada 1. aprīļa augstākā līmeņa sanāksmi,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas vizīti Indijā 2022. gada 24.–25. aprīlī,
- ņemot vērā ES un Japānas 2022. gada 12. maija augstākā līmeņa sanāksmi,
- ņemot vērā G7 valstu ārlietu ministru 2022. gada 14. maija kopīgo paziņojumu,
- ņemot vērā Nīderlandes 2020. gada 13. novembra Indijas un Klusā okeāna reģiona stratēģiju “Indijas un Klusā okeāna reģions: pamatnostādnes Nīderlandes un ES sadarbības ar partneriem Āzijā stiprināšanai”,
- ņemot vērā 2020. gada 9. novembra Klimata pārmaiņu un aizsardzības ceļvedi,

⁽¹⁰⁾ OV C 388, 13.11.2020., 341. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 132, 24.3.2022., 102. lpp.

⁽¹²⁾ OV L 435, 23.12.2020., 74. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā Vācijas federālās valdības 2020. gada septembra dokumentu “Politikas pamatnostādnes Indijas un Klusā okeāna reģionam”,
  - ņemot vērā ES un Japānas 2019. gada 27. septembrī izveidoto partnerību ilgtspējīgas savienojamības un kvalitatīvas infrastruktūras jomā,
  - ņemot vērā Eiropas Komisijas un AP/PV 2019. gada 12. marta ieguldījumu Eiropadomes sanāksmē “ES un Ķīna — stratēģiska perspektīva”,
  - ņemot vērā ES 2018. gada 5. decembra Rīcības plānu dezinformācijas apkarošanai,
  - ņemot vērā ES un ASEAN 2019. gada 21. janvāra ministru sanāksmē pieņemto lēmumu izveidot ES un ASEAN stratēģisko partnerību,
  - ņemot vērā ES un Singapūras partnerības un sadarbības nolīgumu, kas 2018. gada 19. oktobrī parakstīts Briselē,
  - ņemot vērā Komisijas un AP/PV 2018. gada 19. septembra kopīgo paziņojumu “Eiropas un Āzijas savienojamība — ES stratēģijas pamatelementi” (JOIN(2018)0031),
  - ņemot vērā Padomes 2018. gada 28. maija secinājumus par ciešāku ES sadarbību drošības jomā ar Āziju,
  - ņemot vērā ASEAN un ES rīcības plānu 2018.–2022. gadam,
  - ņemot vērā 2016. gada 5. oktobrī noslēgto partnerattiecību nolīgumu par attiecībām un sadarbību starp ES un Jaunzēlandi,
  - ņemot vērā kopējo priekšlikumu Padomes 2016. gada 14. aprīļa lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu pamatnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Austrāliju, no otras puses (JOIN(2016)0008),
  - ņemot vērā 2014. gada 24. jūnija Eiropas Savienības Jūras drošības stratēģiju,
  - ņemot vērā 2013. gada 23. janvāra pamatnolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Korejas Republiku, no otras puses,
  - ņemot vērā paziņojumu preseī, ko 2021. gada 14. jūnijā sniedza valstu un valdību vadītāji, kuri piedalījās Ziemeļatlantijas Padomes sanāksmē Briselē,
  - ņemot vērā Pastāvīgās šķīrējtiesas 2016. gada 12. jūlija nolēmumu par Dienvidķīnas jūras arbitrāžu (Filipīnu Republika pret Ķīnas Tautas Republiku),
  - ņemot vērā 2021. gada 24. septembrī notikušo pirmo četrpusējā drošības dialoga (QUAD) samitu, kurā klātienē piedalījās ASV, Austrālijas, Japānas un Indijas politiskie līderi,
  - ņemot vērā ANO Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS),
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0085/2022),
- A. tā kā saskaņā ar ES definīciju Indijas un Klusā okeāna reģions sniedzas no Āfrikas austrumu krasta līdz Klusā okeāna salu valstīm; tā kā Indijas un Klusā okeāna reģions ir daudzveidīgs reģions, kurā dzīvo 60 % pasaules iedzīvotāju un atrodas septiņas G20 valstis, un tas ir nozīmīgs pasaules starptautiskās kārtības dalībnieks, un tajā atrodas ES politiskie, tirdzniecības un drošības partneri, kuru ietekme arvien pieaug;
- B. tā kā aptuveni 90 % Savienības ārējās tirdzniecības preču tiek pārvadātas pa jūru; tā kā Indijas un Klusā okeāna reģionā ir svarīgi ūdensceļi, kas ir būtiski Savienības tirdzniecībai, piemēram, Malakas šaurums, Dienvidķīnas jūra un Bābelmandeba šaurums;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- C. tā kā ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm aizvien vairāk ir jārisina ne vien līdzīgas drošības problēmas, bet arī netradicionālas problēmas; tā kā ES perspektīvas šajā reģionā atspoguļo to, ka politiskā ziņā ir jāatzīst nepieciešamība uzņemt lielāku atbildību, risinot globālās drošības problēmas;
- D. tā kā pēc prezidenta Xi Jinping aicinājuma Ķīnas un Krievijas prezidenti 2022. gada 4. februārī pirms Pekinas ziemas olimpisko spēļu atklāšanas ceremonijas parakstīja kopīgu dokumentu; tā kā kopīgajā paziņojumā cita starpā tika paziņots, ka abu valstu draudzībai "nav robežu", un tā kā ar šo paziņojumu Ķīna pirmo reizi oficiāli pievienojās Krievijas prasībai apturēt NATO paplašināšanos;
- E. tā kā saskaņā ar ziņojumiem plašsaziņas līdzekļos Ķīnas amatpersonas 2022. gada 4. februāra augstākā līmeņa sanāksmē lūdza Krievijas augstākajām amatpersonām neiebrukt Ukrainā pirms Pekinas Ziemas olimpisko spēļu beigām; tā kā tas varētu nozīmēt, ka pirms agresijas sākuma 2022. gada 24. februārī Ķīnas augstāko amatpersonu rīcībā bija zināma tieša informācija par Krievijas kara plāniem vai iecerēm;
- F. tā kā ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksme 2022. gada 1. aprīlī ES, atgādinot Ķīnas kā pasaules mēroga dalībnieces atbildību par miera un stabilitātes nodrošināšanu, aicināja Ķīnu atbalstīt centienus nekavējoties izbeigt asinsizliešanu Ukrainā, ņemot vērā Ķīnas kā ANO Drošības padomes pastāvīgās locekles lomu pasaulē un tās unikāli ciešās attiecības ar Krieviju;
- G. tā kā, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, kas sākās ar militāru iebrukumu 2022. gada 24. februārī, ANO Ģenerālā asambleja ar 141 balsi par, 5 balsīm pret, 35 valstīm atturoties un 12 valstīm nebalsojot, 2022. gada 2. martā pieņēma Rezolūciju ES-11/1, paužot nožēlu par Krievijas agresiju pret Ukrainu; tā kā neviena valsts Indijas un Klusā okeāna reģionā nebalsoja pret rezolūciju un tikai Ķīna, Indija, Madagaskara, Mozambika, Laosa, Dienvidāfrika, Šrilanka, Tanzānija un Vjetnama atturējās balsojumā par galīgo tekstu;
- H. tā kā neseno pieņemtais kopīgais paziņojums par ES stratēģiju sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā, kuras pamatā ir principiāla iesaistīšanās ilgtermiņa perspektīvā, norāda uz dziļu un vajadzīgu attīstību ES skatījumā uz tās interesēm, iespējām un problēmām Indijas un Klusā okeāna reģionā un vēlmi palielināt ietekmi tās vērtību un interešu aizstāvībā šajā reģionā, kura ģeopolitiskā un ekonomiskā nozīme pieaug; tā kā stratēģijas pamatā ir atklātas, stabilas un noteikumos balstītas reģionālās drošības arhitektūras veicināšana un ciešu attiecību, ilgtspējīgas tirdzniecības un sadarbības drošības jomā veidošana ar Indijas un Klusā okeāna reģiona reģionālajām organizācijām un valstīm; tā kā 2022. gada 22. februārī notikušais ministru forums par sadarbību Indijas un Klusā okeāna reģionā pulcēja ES dalībvalstu ārlietu ministrus un aptuveni 30 Indijas un Klusā okeāna reģiona valstu ārlietu ministrus un tā kā ES un tās dalībvalstis sanāksmē uzsvēra atbalstu pastiprinātai un ilgtermiņa iesaistei Indijas Klusā okeāna reģionā, veicot konkrētas darbības un uzlabojot drošības un aizsardzības dialogu un divpusējās attiecības ar reģiona partneriem;
- I. tā kā kopīgā paziņojuma "Globālā vārteja" mērķis ir mobilizēt līdz 300 miljardiem EUR ieguldījumiem, lai veicinātu viedas, tīras un drošas saiknes digitālajā, enerģētiskā un transporta nozarē un stiprinātu veselības, izglītības un pētniecības sistēmas visā pasaulē;
- J. tā kā pēdējos gados reģiona, jo īpaši Ķīnas Tautas Republikas, īstenotā dinamika ir izraisījusi intensīvu ģeopolitisko konkurenci, ko atspoguļo militāro izdevumu pieaugums, militāro spēku koncentrēšana un agresīvāka retorika, tādējādi apšaubot noteikumos balstīto starptautisko kārtību; tā kā tādēļ Indijas un Klusā okeāna reģionā ir radies jauns reģionālās un globālās konkurences centrs; tā kā nav ne visaptverošas reģionālās drošības kārtības, ne arī uzticēšanās veicināšanas mehānisma, lai mazinātu ar minēto saistītās problēmas un spriedzi; tā kā šāda dinamika nopietni apdraud stabilitāti un drošību reģionā un pasaulē, tieši ietekmējot ES kā reģiona valstu galvenā politiskā un ekonomiskā partnera stratēģiskās intereses; tā kā autoritārisma un demokrātijas ideoloģiskā cīņa reģionā var ierosināt līdzīgas cīņas visā pasaulē, tostarp Eiropas Savienības tuvumā; tā kā stabilam un mierīgam Indijas un Klusā okeāna reģionam, kas balstīts

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

uz starptautisko tiesību ievērošanu, ir izšķiroša nozīme ES drošības un interešu aizsardzībā; tā kā nestabilitātes pamatcēloņu, tādu kā nabadzība, sociālā netaisnība un cilvēktiesību pārkāpumi, novēršana ir priekšnoteikums miera un drošības nodrošināšanai Indijas un Klusā okeāna reģionā; tā kā ES ir apņēmusies nodrošināt cilvēku drošību, mieru un starptautiskās tiesības un cilvēktiesības;

- K. tā kā ES ir lielākā ārvalstu ieguldītāja un attīstības palīdzības sniedzēja Indijas un Klusā okeāna reģionā; tā kā ES ir nozīmīga tirdzniecības partnere un jau ir noslēgusi brīvās tirdzniecības nolīgumus ar reģiona valstīm vai arī risina sarunas par šādu nolīgumu noslēgšanu; tā kā ES jau tagad ir pieejams plašs partnerību un nolīgumu tīkls ar vairākām valstīm, piemēram, Japānu, Korejas Republiku, Austrāliju, Indiju, Jaunzēlandi, Vjetnamu un Singapūru, kā arī ar reģionālām organizācijām, piemēram, Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju (ASEAN) un Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu organizāciju (OACPS); tā kā ES klātbūtni šajā reģionā nodrošina tās dalībvalsts Francija, jo īpaši Francijas aizjūras departamenti Reinjona un Majota, kā arī Francijas Dienvidjūru un Antarktīkas teritorija Indijas okeāna reģionā un Jaunkaledonija Klusā okeāna reģionā, kā arī Francijas aizjūras kopienas Francijas Polinēzija un Volisa un Futuna; tā kā šajos Francijas reģionos dzīvo aptuveni 1,6 miljoni ES iedzīvotāju, tostarp vairāk nekā 7 000 militārpersonu; tā kā attiecīgi ES ir Indijas un Klusā okeāna reģiona vietējais dalībnieks;
- L. tā kā Dienvidķīnas jūrā atrodas vairāk nekā puse no pasaules zvejas kuģiem un tieši tur tiek nozvejoti aptuveni 12 % no pasaules zvejas resursiem; tā kā Savienība ir noslēgusi vairākus ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumus ar Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm (Mikronēzijas Federatīvās Valstis, Kuka salas, Zālamana salas, Kiribati, Madagaskara, Maurīcija, Mozambika un Seišelu salas) un tā kā Savienības zvejas flote darbojas gan Indijas, gan Klusajā okeānā; tā kā Savienība ir aktīva vairāku reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju (RZPO) locekle Indijas un Klusā okeāna reģionā (Indijas okeāna tunzivju komisija, Indijas okeāna dienvidu daļas zvejas nolīguma puses, Klusā okeāna rietumu un centrālās daļas zvejniecības komisija un Klusā okeāna dienvidu daļas RZPO); tā kā 2021. gada 25. februārī tika pieņemts Savienības pieteikums dalībai Klusā okeāna ziemeļu daļas zvejniecības komisijā un tā kā Savienība uztur augsta līmeņa dialogus par okeānu un zivsaimniecības jautājumiem ar Austrāliju, Indonēziju, Japānu un Jaunzēlandi; tā kā Savienība ir parakstījusi partnerattiecību nolīgumu ar Ķīnu par okeāniem; tā kā ES arī uztur dialogus un veido darba grupas ar Koreju, Taizemi un Taivānu par nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju;
- M. tā kā stabilitātes un kuģošanas brīvības nodrošināšanai Indijas un Klusajā okeānā ir izšķiroša nozīme globālās un reģionālās ilgtspējas un miera un ES stratēģisko interešu nodrošināšanā; tā kā ES ar kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) EUNAVFOR operāciju "Atalanta" ir iesaistīta reģiona jūras drošības atbalsta sniegšanā; tā kā Indijas un Klusā okeāna partneri atzinīgi novērtēja operāciju "Atalanta" un tās darbības saistībā ar pirātisma un bruņotas laupīšanas novēršanu, kā arī ieroču un narkotisko vielu nelikumīgas tirdzniecības uzraudzību; tā kā ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās pastiprināt pastāvīgo jūras spēku klātbūtni reģionā, cita starpā izmantojot koncepciju par koordinētu klātbūtni jūrā;
- N. tā kā Francijai ir militāras spējas, kas pastāvīgi izvietotas Āzijas un Klusā okeāna reģionā; tā kā varētu būt lietderīgi nodoties pārdomām par kārtību, kas attiecīgā gadījumā varētu ļaut izmantot šādu pastāvīgu Francijas spēku, jo īpaši Francijas Polinēzijas bruņoto spēku un Jaunkaledonijas bruņoto spēku, klātbūtni iespējamā Eiropas spēku koncentrēšanā;
- O. tā kā Ķīnas straujā militāro spēku koncentrēšana, tās aizvien uzstājīgāka rīcība un ekspansīvā politika Indijas un Klusā okeāna reģionā un militārās darbības Taivānas jūras šaurumā un Austrumķīnas jūrā un Dienvidķīnas jūrā, tostarp darbības kuģošanas brīvības ierobežošanai, kuras veic Ķīnas krasta apsardze un jūras milicija, kā arī tās tīšie un atkārtotie Taivānas gaisa aizsardzības identifikācijas zonas pārkāpumi, tās darbības ar mērķi mazināt Honkongas neatkarību un autonomiju, tās militāro spēku koncentrēšana pie Ķīnas un Indijas robežas un aizvien agresīvāka retorika un manipulatīvās dezinformācijas un mediju kampaņas rada lielāku saspīlējumu Indijas un Klusā okeāna reģionā; tā kā

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

ES jāsagatavo stratēģija, kuras pamatā ir reālā situācija uz vietas un kura vajadzības gadījumā ļautu tai reaģēt; tā kā reģionā pastāv paātrinātu bruņošanās sacensību draudi;

- P. tā kā Ķīnas uzstājība šajā reģionā attiecas ne tikai uz militāro jomu, bet ir īstenojusies arī ar agresīvu komercpraksi, kuras pamatā ir diplomātiska piespiešana, izmantojot kareivīgu parāda diplomātijas politiku; tā kā Ķīnas ekonomiskā un finansiālā ekspansija Indijas un Klusā okeāna reģionā un Eiropā ietver ieguldījumus kritiskajā infrastruktūrā; tā kā, izmantojot ekonomiskās intereses, Ķīna tiecas panākt ģeopolitisku ietekmi; tā kā Covid-19 krīze pierādīja, cik svarīgas ir uzticamas piegādes ķēdes un līdzsvarotākas ekonomiskās saites ar Ķīnu;
- Q. tā kā 2016. gada 12. jūlijā Pastāvīgā šķirējtiesa būtiskajā lietā nolēma, ka nav pierādījumu, ka Ķīnai vēsturiski būtu bijusi ekskluzīva kontrole pār teritorijām, kuras tā pieprasa Dienvidķīnas jūrā; tā kā Ķīna nav ņēmusi vērā šo nolēmumu un cita starpā uz mākslīgi izveidotām salām ir ierīkojusi militāras bāzes;
- R. tā kā Ķīna nav mazinājusi pārredzamības trūkumu un ir demonstrējusi nevēlēšanos iesaistīties sarunās par tās iespējamo dalību daudzpusējos kodolieroču kontroles instrumentos, kas ir ļāvis tai netraucēti uzkrāt lielu tehnoloģiski attīstītu vidēja darbības rādiusa ballistisko raķešu, piemēram, *Dong-Feng 26*, arsenālu;
- S. tā kā digitalizācija aizvien vairāk ietekmē starptautiskās sistēmas struktūru; tā kā starptautiskā standartu noteikšana un revolucionāras inovācijas tādās progresīvās tehnoloģijās kā mākslīgais intelekts, kvantu datošana, 5G un 6G ir stratēģiski svarīgas ES un tās digitālajai nākotnei un tā kā aizvien pieaug globālā konkurence par tehnoloģiju pārkumu, kurā Ķīna ieņem ievērojamu vietu;
- T. tā kā Amerikas Savienoto Valstu, Austrālijas, Indijas un Japānas vadītāji nesenojā QUAD samitā 2022. gada 24. maija kopīgajā paziņojumā vēlreiz uzsvēra brīva un atvērta Indijas un Klusā okeāna reģiona principus: brīvību, tiesiskumu, demokrātiskās vērtības, suverenitāti un teritoriālo integritāti; tā kā vadītāji paziņoja par vairākām jaunām iniciatīvām, kuru mērķis ir padziļināt sadarbību šajā reģionā, ieskaitot Indijas un Klusā okeāna valstu partnerību jūrlietu situācijas apzināšanās jomā;
- U. tā kā ASV prezidents Džo Baidens 2022. gada 23. maijā paziņoja, ka Amerikas Savienotās Valstis iejauksies militāri, ja Ķīna mēģinās ar spēku ieņemt Taivānu;
- V. tā kā 2022. gada 24. maijā četri Ķīnas bumbvedēji H-6 un divi Krievijas bumbvedēji Tu-95 veica kopīgus lidojumus ap Japānu un Korejas Republiku, kā dēļ abām valstīm nācās likt pacelties iznīcinātājiem, lai tie šos lidojumus uzraudzītu; tā kā kopīgie lidojumi notika tajā pašā dienā, kad ASV prezidents Baidens tikās ar saviem QUAD kolēģiem Tokijā;
- W. tā kā 2022. gada 23. maijā Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Bruneja Darusalama, Indija, Indonēzija, Japāna, Korejas Republika, Malaizija, Jaunzēlande, Filipīnu Republika, Singapūra, Taizeme un Vjetnama sāka procesu, kurā tiks izveidota Indijas un Klusā okeāna reģiona ekonomikas sistēma labklājībai ar mērķi šajā reģionā veicināt sadarbību, stabilitāti, labklājību, attīstību un mieru; tā kā Indijas un Klusā okeāna reģiona ekonomikas sistēma labklājībai ir alternatīva pieaugošajai Ķīnas komerciālajai klātbūtnei šajā reģionā;
- X. tā kā 2022. gada aprīlī Ķīna un Zālamana Salas parakstīja drošības sadarbības paktu, kas piesaistīja starptautisko uzmanību un izraisīja lielāku diplomātisko klātbūtni un iesaisti Klusā okeāna salu valstīs; tā kā 2022. gada 30. maijā, laikā, kad Ķīnas ārlietu ministrs Vans Ji apmeklēja 10 Klusā okeāna salu valstis, un pēc pieaugošām bažām šajās valstīs Ķīna paziņoja, ka tā aptur plānoto reģionālo nolīgumu ar Klusā okeāna salu valstīm ar nosaukumu "Ķīnas un Klusā okeāna salu valstu kopīgais attīstības redzējums", kura mērķis bija aptvert brīvās tirdzniecības un drošības sadarbību, tostarp tādas jomas kā policijas apmācība, kiberdrošība, jūras kartēšana un piekļuve resursiem; tā kā Mikronēzijas Federatīvo Valstu prezidents Deivids Panuelo šo priekšlikumu nosauca par "pašu transformatīvāko nolīgumu, kas mūsu

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

laikā ierosināts Klusā okeāna reģionā” un norādīja, ka tas “labākajā gadījumā var izraisīt jaunu auksto karu, bet sliktākajā — pasaules karu”; tā kā, neraugoties uz to, ka Ķīnai šo nolīgumu neizdevās panākt, tā Vana Ji reģionālo vizišu laikā parakstīja vairākus mazākus divpusējus nolīgumus ar Klusā okeāna valstīm;

- Y. tā kā klimata krīze rada ietekmi uz starptautisko sistēmu, kurā tā var saasināt ģeopolitisko spriedzi; tā kā Savienības ārējā darbībā arī Indijas un Klusā okeāna reģionā kā risku pastiprinātājs aizvien vairāk ir jāiekļauj apsvērumi, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un vides degradāciju, un attiecīgi jāpielāgo savas stratēģijas, koncepcijas un procedūras;
- Z. tā kā 1995. gada 15. decembrī ASEAN dalībvalstis parakstīja Līgumu, ar ko izveido no kodolieročiem brīvu zonu Dienvidaustrumāzijā (SEANWFZ līgums), kurā apņēmās Dienvidaustrumāzijas reģionu saglabāt kā zonu, kurā nav kodolieroču un citu masu iznīcināšanas ieroču,

ES rīcība saistībā ar drošības problēmām Indijas un Klusā okeāna reģionā

1. atzinīgi vērtē neseno pieņemto kopīgo paziņojumu par ES stratēģiju sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā; atzīst pievienoto vērtību, ko stratēģija sniedz kā pirmais reģionam paredzētās ES vienotās pieejas pamatelements, un atzinīgi vērtē stratēģijas iekļaujošo un daudzšķautņaino raksturu un drošības un aizsardzības iekļaušanu kā vienu no tās septiņām prioritārajām jomām; aicina ES izmantot stratēģiju kā instrumentu, lai efektīvi palielinātu savu klātbūtni un ietekmi reģionā, veicinot stratēģiskās saites un padziļinot visaptverošu dialogu un sadarbību ar līdzīgi domājošām reģiona valstīm un organizācijām drošības un aizsardzības jautājumos; uzskata, ka lielāka ES iesaistīšanās reģionā, pamatojoties uz vērtībām, veicinātu reģionālo drošību un labklājību un palīdzētu pārvarēt reģionālos saspīlējumus, kā arī radītu līdzsvarotākas attiecības starp reģionālajiem dalībniekiem; atgādina, ka stratēģija ir Eiropas komandas projekts un ka divpusējiem nolīgumiem būtu jāveicina ES pieeja, kā arī ES spēja ierosināt kopīgus risinājumus drošības problēmām; uzsver, ka miera, stabilitātes un kuģošanas brīvības saglabāšana Indijas un Klusā okeāna reģionā joprojām ir ārkārtīgi svarīga ES un tās dalībvalstu interesēm;

2. uzsver, ka Indijas un Klusā okeāna reģionā pastāv krasas atšķirības un ka visos gadījumos nav iespējams piemērot vienādu pieeju; atzinīgi vērtē holistisko pieeju un pozitīvo darba kārtību, kas izklāstīta ES stratēģijā, un uzsver, ka stratēģija pastāvīgi ir jāpielāgo strauji mainīgajam spēku līdzsvaram un stingri jābalsta Eiropas vērtībās, principos un normās, jo īpaši Līguma par Eiropas Savienību 21. pantā, kam būtu jāklūst par normatīvo satvaru Savienības līdzdalībai Indijas un Klusā okeāna reģionā; uzsver perspektīvas “drošība, attīstība, humanitāra rīcība” nozīmi;

3. uzsver, ka nelikumīgajam un neizprovocētajam Krievijas agresīvajam karam pret Ukrainu, kas sākās 2022. gada 24. februārī, būs dziļa un ilgstoša ietekme uz starptautiskajām attiecībām; uzsver, ka tāpēc ES ir jāturpina stiprināt savu Stratēģiskajā kompāsā noteikto starptautisko iesaisti, tostarp jo īpaši nozīmīgajā un stratēģiskajā Indijas un Klusā okeāna reģionā; atzīstot ciešākas attiecības starp Krieviju un Ķīnu, ko cita starpā apliecina to 2022. gada 4. februāra kopīgais paziņojums, pauž nopietnas bažas par to, ka Ķīnas vadība nav izteikusi skaidru nosodījumu šim nelikumīgajam karam, ar kuru tiek pārkāptas visas starptautiskās normas un tiesību aktus un kura rezultātā jau ir gājuši bojā vairāki tūkstoši militārpersonu un nevainīgu civiliedzīvotāju; stingri aicina Ķīnas vadību pildīt savus pienākumus kā ANO Drošības padomes pastāvīgajai loceklei un ne tikai nosodīt šo klajo Krievijas Federācijas pārkāpumu, bet arī izmantot savus ciešos kontaktus ar Krievijas prezidentu, lai mudinātu viņu nekavējoties pārtraukt šo vardarbīgo agresīvo karu, izvest visu karaspēku no Ukrainas teritorijas un pilnībā respektēt Ukrainas neatkarību un tās tautas gribu dzīvot mierā un brīvībā;

4. atzinīgi vērtē Indijas un Klusā okeāna reģiona valstu ārkārtīgi lielo atbalstu 2. marta balsojumā ANO Ģenerālajā asamblejā par Rezolūciju ES-11/L.1, paužot nožēlu par Krievijas agresiju pret Ukrainu, kā arī 24. marta balsojumā par rezolūciju ES-11/L.2 par agresijas pret Ukrainu humanitārajām sekām; atgādina, ka neviena reģiona valsts nebalsoja pret rezolūciju; uzskata, ka tas ir ļoti spēcīgs signāls par vispārēju atbalstu starptautiskajām tiesībām, mieram un starptautiskajai

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

sadarbībai reģionā; tomēr pauž nožēlu par to, ka, tāpat kā Ķīna, arī Indija, Madagaskara, Mozambika, Laosa, Dienvidāfrika, Šrilanka, Tanzānija un Vjetnama nolēma atturēties no balsošanas par galīgo tekstu; mudina šīs valstis neatstāt bez ievēribas reālo situāciju Ukrainā, starptautisko tiesību klajos pārkāpumus un briesmīgās ciešanas un nevainīgu civiliedzīvotāju nogalināšanu un tādējādi pārskatīt savu nostāju un pievienoties starptautiskās sabiedrības pārliecinošajam vairākumam, skaidri nosodot Krievijas agresīvo karu, un pievienoties starptautiskajiem centieniem panākt mieru Ukrainā un aizsargāt nevainīgus civiliedzīvotājus;

5. uzsver nepieciešamību nodrošināt ES vienotību kā priekšnoteikumu, lai sasniegtu atvērtas ES stratēģiskās suverenitātes mērķi, ņemot Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu un pieaugošos dažādos apdraudējumus un konkurenci starp lielvarām, it īpaši Amerikas Savienotajām Valstīm, Krieviju un Ķīnu; aicina Eiropas Savienības Padomē panākt lielāku vienotību jautājumā par pasākumu pieņemšanu, lai vērstos pret Ķīnas nedemokrātisko politiku un agresīvo rīcību, kas apdraud tās kaimiņvalstu suverenitāti un Indijas un Klusā okeāna reģiona stabilitāti; atgādina, ka ES vienotās pieejas pamatā jābūt pragmatiskai, principiālai un uz vērtībām balstītai ārpolitikai un drošības politikai ar mērķi sadarboties ar partneriem, ja iespējams, un vajadzības gadījumā rīkoties vienatnē, lai īstenotu Savienības stratēģisko solidaritāti un suverenitāti, un tā jāpapildina ar uzticamiem ārpolitikas instrumentiem, kā arī ar tās lēmumu pieņemšanas procesa reformu, jo īpaši pārejot uz kvalificētā balsu vairākuma balsojumu, kas veicinātu ātru reaģēšanu uz nopietnām drošības problēmām un sekmētu mieru, cilvēku drošību, ilgtspējīgu attīstību un demokrātiju; norāda, ka aizvien pieaugošā ASV iesaistīšanās Indijas un Klusā okeāna reģionā ietekmē Eiropas drošību, un tāpēc atkārtoti uzsver, ka ir vajadzīga spējīga Eiropas aizsardzības savienība; uzsver — lai strādātu kopā ar partneriem Indijas un Klusā okeāna reģionā, un, ņemot vērā Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, ES ir jāstiprina sava stratēģiskā autonomija, lai kļūtu par reālu globālo partneri; tādēļ atbalsta mērķi izveidot ātrās izvietojamas spēkus;

6. uzsver ES apņemšanos veicināt atvērtu, stabilu un uz noteikumiem balstītu reģionālās drošības arhitektūru, kuras pamatā ir demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību un starptautisko tiesību ievērošana un kura ietver drošas jūras sakaru līnijas, spēju veidošanu un pastiprinātu jūras spēku klātbūtni, ievērojot tiesisko regulējumu, kas noteikts ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (UNCLOS); aicina ES turpināt auglīgas divpusējās attiecības ar partneriem reģionā, tostarp ar Āfrikas Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm, kā arī cieši sadarboties ar citām liberālām demokrātijām un vēsturiskiem sabiedrotajiem, piemēram, NATO, ASV un Apvienoto Karalisti, jo īpaši saistībā ar Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu un arvien uzstājīgāku un agresīvāku Ķīnas rīcību, lai labāk risinātu kopīgas reģionālās un globālās drošības problēmas; uzsver, ka ar ANO un citu starptautisko organizāciju starpniecību ir jāveicina kopīgais mērķis panākt ilgtspēju un labklājību un jāstiprina multilaterālisms; atgādina, ka šo vērtību un principu neievērošana vai klaja pārkāpšana negatīvi ietekmētu ES būtiski svarīgās ekonomiskās un drošības intereses un tās iesaistīšanos divpusējās un reģionālās partnerībās un varētu izraisīt sankcijas;

7. mudina ES pieaugošajā ģeopolitiskajā konkurencē starp pasaules un reģionālajām lielvarām Indijas un Klusā okeāna reģionā pilnībā izmantot savu uzticama un autonoma globāla miera dalībnieka, uz kuru var paļauties, nostāju un reputāciju; atgādina, ka pievienotā vērtība, ko sniedz ES iesaiste Indijas un Klusā okeāna reģionā, ir tās visaptverošais civilās un militārās palīdzības pasākumu klāsts, tostarp labi izstrādāts nemilitārs ieguldījums; atgādina, ka ES ir plašs diplomātisko līdzekļu tīkls, lai veicinātu dialogu, mediāciju, konfliktu novēršanu un risināšanu, ieroču kontroli, atbrūošanu, ieroču neizplatīšanu un atteikšanos no kodolieročiem, kā arī juridiskus risinājumus un zinātību multilaterālisma jomā un uzticības veicināšanas pasākumu, kā arī korupcijas apkarošanas pasākumu izstrādē, ko varētu kopīgi izmantot ar partneriem, kuri rīkojas labticīgi; uzskata, ka ir jāstiprina dalībvalstu diplomātiskais un konsulārais tīkls reģionā un jāaizstāv ES un tās dalībvalstu vērtības un intereses; aicina ES iesaistīšanos reģionā un diplomātijas centienus ciešāk saistīt ar savām vērtībām un interesēm; aicina ES pastiprināt komunikācijas centienus saistībā ar Indijas un Klusā okeāna reģiona stratēģiju un iesaistīt partnervalstis tās īstenošanas procesā, lai stiprinātu attiecības drošības jomā un veicinātu stratēģijā ietvertu mērķu sasniegšanu;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

8. mudina ES stiprināt savu apņemšanos kopā ar tās Indijas un Klusā okeāna reģiona partneriem īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 par sievietēm, mieru un drošību, kā arī ANO Drošības padomes rezolūcijas 2250, 2419 un 2535 par jaunatni, mieru un drošību, piešķirot atbilstīgus budžeta līdzekļus efektīvai īstenošanai; uzsver sieviešu līdzdalības nozīmi un pozitīvo pievienoto vērtību miera uzturēšanā un miera veidošanā, tostarp sarunās un misijās;

Stratēģiskā suverenitāte, kuras pamatā ir multilaterālisms un noteikumos balstīta starptautiskā kārtība

9. uzskata, ka Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu, kas ir starptautisko tiesību klajā pārkāpums, kā arī Krievijas atteikums sākt mediāciju un vest godīgas sarunas, rada nopietnu apdraudējumu drošībai un stabilitātei pasaulē un brīvai un atklātai komunikācijai jūras, gaisa un kosmosa jomā un kiberjomā, kas ir būtiski reģionālo un globālo tirdzniecības maršrutu uzturēšanai; mudina Eiropas Ārējās darbības dienesta attiecīgās struktūras analizēt Krievijas agresīvā kara pret Ukrainu ietekmi uz ES politiku Indijas un Klusā okeāna reģionā, kā arī iespējamās reģionālā konflikta sekas uz ES ekonomiskajām un drošības interesēm, vienlaikus izvērtējot, kā ES varētu reaģēt uz drošības situācijas pasliktināšanos Indijas un Klusā okeāna reģionā; pauž dziļas bažas par Ukrainas kara ietekmi uz Indijas un Klusā okeāna valstu tautsaimniecībām, jo īpaši saistībā ar graudu, enerģijas un mēslošanas līdzekļu cenu pieaugumu; atkārtoti uzsver ES iespējamo stabilizējošo lomu šajā reģionā;

10. pauž nopietnas bažas par straujo Ķīnas militāro spēku koncentrēšanos, tostarp par nesen atklāto tās hiperskaņas raķešu izmēģinājumu un tās aizvien uzstājīgāko rīcību, kuras mērķis cita starpā ir izvirzīt savas teritoriālās prasības Austrumķīnas jūrā un Dienvidķīnas jūrā; uzsver, ka drošības “karstie punkti” un neatrisināti jautājumi, piemēram, Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas kodolprogramma, nesensais saspilējums attiecībā uz Ķīnas un Indijas robežām, demokrātijas apspiešana Honkongā un Makao, Ķīnas nevēlēšanās pildīt valsts un starptautiskajās tiesībās paredzētos pienākumus attiecībā uz cilvēktiesību, tostarp Siņdzjanas, Tibetas un Iekšējās Mongolijas minoritāšu tiesību, ievērošanu un Ķīnas radītie draudi Taivānas teritoriālajai integritātei, kas tiek īstenoti ar militārām darbībām, rada vēl lielāku slogu reģionālajai drošībai un stabilitātei; nosoda Ķīnas iebiedēšanas diplomātiju un manipulatīvās dezinformācijas kampaņas; pauž bažas arī par Ķīnas pastiprināto klātbūtni citos stratēģiskos reģionos, piemēram, Indijas okeānā, Klusā okeāna dienvidu daļā un Okeānijas reģionā, kā arī Arābijas jūrā;

11. atgādina, ka līdzšinējā šķelšanās vājināja ES spēju pieņemt kopēju nostāju attiecībā uz Ķīnu; uzsver, ka ES pieejai attiecībā uz Ķīnu ir jābūt vienotai, pragmatiskai, daudzšķautņainai un principiālai, ietverot sadarbību kopīgu interešu jautājumos ar globālu ietekmi, piemēram, attiecībā uz cīņu pret klimata pārmaiņām, tai jābūt balstītai uz cilvēktiesībām un starptautiskajiem tiesību aktiem, un jāietver arī konkurence ar Ķīnu attiecībā uz ekonomisku, politisku un stratēģisku alternatīvu nodrošināšanu trešām valstīm, kā arī tai jābūt Ķīnu konfrontējošai, un, iespējams, jāietver sankcijas jautājumos, kuros mūsu attiecīgie viedokļi būtiski atšķiras, piemēram, aizsargājot tādas ES vērtības kā demokrātija un cilvēktiesības un iestājoties pret vardarbīgu agresiju pret neatkarīgām valstīm un nosodot šādu pārkāpumu izdarītājus, tostarp tos, kas atbildīgi par nevainīgu civiliedzīvotāju nogalināšanu karadarbībā, ko starptautiskā sabiedrība var patlaban novērot Krievijas veiktajās darbībās Ukrainā;

12. atzinīgi vērtē ļoti piemērotā laikā sāktu jauno ES un ASV dialogu par Ķīnu un ES un ASV konsultāciju uzsākšanu par Indijas un Klusā okeāna reģionu un aicina īstenot koordinētu pieeju, lai padziļinātu sadarbību drošības jautājumos, cita starpā īstenojot transatlantisko parlamentāro dialogu nolūkā stiprināt daudzpusējās iestādes un reģionālās organizācijas, veicināt demokrātiju un uzlabot demokrātisko noturību Indijas un Klusā okeāna reģionā un ārpus tā; atzinīgi vērtē ASV nodomu veicināt reģiona stabilitāti, noturību un drošību; īpaši atzinīgi vērtē transatlantiskās kopienas spēcīgo vienotību, reaģējot uz Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, un uzskata to par ļoti spēcīgu signālu visai pasaulei, ka mēs esam apņēmušies ievērot savas vērtības un esam gatavi tās aizstāvēt, ja tās tiks apšaubītas;

13. ņem vērā neseno AUKUS trīspusējā drošības pakta noslēgšanu; pauž nožēlu par to, ka pirms šā procesa nenotika apspriešana, un atkārtoti pauž solidaritāti ar Franciju; pauž stingru pārliecību, ka spēcīgas ES un Austrālijas attiecības, kuru pamatā ir savstarpēja uzticēšanās un apspriedes, ir svarīgas reģiona stabilitātei un būtu jāturpina attīstīt, un AUKUS pakta noslēgšanai nevajadzētu tās ietekmēt; uzskata, ka AUKUS un QUAD ir svarīgi reģiona drošības arhitektūras elementi, un

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

uzsver, ka faktisku reģiona drošību ir iespējams panākt ar atklātu un iekļaujošu dialogu, iesaistot attiecīgos reģionālos dalībniekus, iesaistītos dalībniekus ārpus reģiona, kā arī starptautiskos dalībniekus; tāpēc aicina AP/PV kopā ar attiecīgajiem partneriem izskatīt iespējas izveidot pastāvīgu dialogu ar AUKUS un pārstāvību QUAD locekļu sanāksmēs arī tādās nemilitārās jomās kā klimata pārmaiņas, tehnoloģijas, veselība un tirdzniecība, lai saskaņotu mūsu centienus attiecībā uz Indijas un Klusā okeāna reģionu un stiprinātu sinerģiju; uzsver, ka ir jāturpina attīstīt un stiprināt ES un Apvienotās Karalistes sadarbības sistēmu, cita starpā arī ārpolitikas un drošības politikas jomā; norāda, ka Apvienotā Karaliste līdz šim nav izrādījusi interesi to darīt;

14. uzsver savienojamības būtisko nozīmi ES un tās dalībvalstu ģeopolitiskajās attiecībās un atzinīgi vērtē Komisijas un AP/PV 2021. gada decembrī iesniegto kopīgo paziņojumu par stratēģiju "Globālā vārteja", kuras mērķis ir palielināt ilgtspējīgu sadarbību ar līdzīgi domājošām valstīm un, izmantojot maigo varu, popularizēt Eiropas vērtības un nodrošināt spēcīgas un noturīgas partnerības; uzskata, ka šī iniciatīva var būt pievilcīga Ķīnas savienojamības stratēģijas alternatīva mūsu partneriem Indijas un Klusā okeāna reģionā un ārpus tā; uzsver, ka ir svarīga ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona sadarbība savienojamības jomā, lai varētu sekmīgi risināt jaunos drošības izaicinājumus, tostarp saistībā ar kibernetisko drošību, digitālo savienojamību, kritisko infrastruktūru, un uzskata, ka šādi sadarbībai būtu jāietver arī centieni, lai nodrošinātu globālās interneta infrastruktūras, ieskaitot zemūdens kabeļus, drošību; uzsver, ka ar ieguldījumiem savienojamībā ir svarīgi stiprināt klimata drošību un ilgtspējīgu attīstību; prasa ātri īstenot šo stratēģiju Indijas un Klusā okeāna reģionā, cita starpā īstenojot konkrētus un pamanāmus projektus;

15. pieņem zināšanai, ka ES Stratēģiskajā kompasā Indijas un Klusā okeāna reģions noteikts par ES svarīgu stratēģisko interešu reģionu, vienlaikus apzinot konkrētus mērķus, kas jāsasniedz reģionā, un vajadzīgās spējas, kas tam jāiegūst, pamatojoties uz kopīgu apdraudējumu novērtējumu; uzsver — lai reģionā un arī starptautiskā mērogā kļūtu par ticamu dalībnieci drošības jomā, ES ir jāpastiprina kopīgie spēju attīstības centieni, jo īpaši jūras jomā, liekot uzsvāru uz stratēģiski nozīmīgiem projektiem; iesaka turpināt ES un NATO sadarbību, lai reaģētu uz drošības problēmām, kas saistītas ar Indijas un Klusā okeāna reģionu, kā izklāstīts ES Stratēģiskajā kompasā;

Partnerību stiprināšana ar reģionālām organizācijām un demokrātiskām valstīm

16. atkārtoti norāda, ka viena no stratēģijas būtiskākajām iezīmēm ir jau esošo ar reģionālajiem dalībniekiem īstenoto partnerību stiprināšana un jaunu partnerību veidošana; uzsver — lai panāktu stabilitāti, ir vajadzīga vienota ES un tās tradicionālo reģiona sabiedroto rīcība; atzinīgi vērtē to, ka ES papildus dialogiem par kosmosu un jūras drošību plāno pastiprināt dialogu ar partneriem par drošību un aizsardzību, tostarp par terorisma apkarošanu, kibernetisko drošību, ieroču neizplatīšanu un atbrūņošanu, spēju veidošanu, hibrīddraudiem, jūras drošību un iejaukšanās un dezinformācijas apkarošanu, jo īpaši apmainoties ar paraugpraksi, uzlabojot stratēģisko komunikāciju un vācot pierādījumus, lai uzlabotu kolektīvo attiecināšanu un sankcijas, stiprinātu klimata drošību un reaģēšanu uz krīzēm, kā arī nodrošinātu efektīvu daudzpusēju reakciju uz Covid-19 krīzi un turpmākām globālām veselības krīzēm; atzinīgi vērtē arī to, ka ES norīko militāros konsultantus ES delegācijās šajā reģionā tāpat kā Ķīnā un Indonēzijā;

17. uzsver ES un ASEAN ilgstošo sadarbību drošības un aizsardzības jautājumos un atzinīgi vērtē neseno attīstību divpusējās attiecībās, tām kļūstot par stratēģiskām partnerattiecībām; atkārtoti pauž stingru apņemšanos atbalstīt ASEAN centrālo lomu un iekļaujošu daudzpusēju arhitektūru; aicina ES nostiprināt un paplašināt savu klātbūtni reģionā, padziļinot sadarbību ar ASEAN un tās dalībvalstīm; aicina ASEAN iesaistīt ES ASEAN aizsardzības ministru sanāksmē – plus un Austrumāzijas samitā; uzsver parlamentārās diplomātijas būtisko nozīmi demokrātijas stiprināšanā un cilvēktiesību veicināšanā reģionā un tāpēc mudina izveidot ES un ASEAN parlamentāro asambleju, kā arī vairāk un regulārāk veikt parlamentārās apmaiņas uz šo reģionu, tostarp saistībā ar 45. gadadienas samitu Briselē 2022. gadā; uzsver, ka ES būtu jāizpēta iespēja iesaistīties spēju veidošanas pasākumos kopā ar ASEAN tādās jomās kā civilo konfliktu novēršana, mediācija, miera veidošana un samierināšana, tostarp sadarbojoties ar citiem reģionālajiem partneriem šādu pasākumu īstenošanā;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

18. īpaši atzinīgi vērtē ciešo koordināciju ar Austrāliju, Japānu, Korejas Republiku un Jaunzēlandi, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, un atzinīgi vērtē ciešo sadarbību starp ES un šīm četrām valstīm, piemērojot sankcijas Krievijai un Baltkrievijai par to nelikumīgajām un necilvēcīgajām darbībām; atzinīgi vērtē dialoga stiprināšanu starp NATO un tās četriem partneriem Indijas un Klusā okeāna reģionā, proti, Austrāliju, Japānu, Korejas Republiku un Jaunzēlandi, proti, lai risinātu transversālus drošības jautājumus un uzlabotu savstarpējo situācijas apzināšanos par norisēm drošības jomā Eiroatlantijas un Indijas un Klusā okeāna reģionos, it īpaši NATO Ziemeļatlantijas Padomes (NAC) pārstāvju un šo četru Āzijas un Klusā okeāna reģiona valstu vēstnieku tikšanās, ko parasti dēvē par "NAC+4" formātu; aicina ES izveidot līdzīgu dialogu ar četriem partneriem Āzijas un Klusā okeāna reģionā; uzsver, ka sadarbības ar partneriem prioritārajām jomām jābūt saistītām galvenokārt ar spēju veidošanu, hibrīddraudiem, ieroču neizplatīšanu un reaģēšanu krīzes situācijās, kiberaizsardzību, civilo gatavību un ANO Sieviešu, miera un drošības programmu; aicina NATO izmantot savu 2030. gada pārdomu procesu, lai uzlabotu sadarbību ar partneriem nolūkā aizstāvēt kopīgās vērtības, konsolidēt demokrātiju reģionā, stiprināt noturību un uzturēt noteikumus balstīto starptautisko kārtību, vienlaikus nodrošinot lielāku saskaņotību starp politikas virzieniem attiecībā uz Ķīnu, pilnībā respektējot Eiropas Savienības lēmumu pieņemšanas un darbību autonomiju;

19. atzinīgi vērtē projektu "Uzlabot drošības sadarbību Āzijā un ar Āziju" un atbalsta tā īstenošanu; mudina regulāri organizēt militārpersonu apmaiņas un mācību braucienus, lai veicinātu savstarpēju sapratni un veicinātu kopēju stratēģiju pieeju;

20. atkārtoti uzsver, cik svarīga ir sekmīgi izveidotā stratēģiskā partnerība starp ES un Japānu, un uzsver mūsu partnerību drošības, aizsardzības un savienojamības jomā; norāda, ka Japāna ir vienīgais Indijas un Klusā okeāna reģiona partneris, kas īpaši minēts ES stratēģiskajā kompasā; atzinīgi vērtē ES un Japānas 2022. gada 12. maijā notikušās 28. augstākā līmeņa sanāksmes iznākumu, kurā līderi atkārtoti apstiprināja apņemšanos uzlabot sadarbību, lai panāktu brīvu un atvērtu Indijas un Klusā okeāna reģionu, pamatojoties uz kopīgām vērtībām un papildu stratēģijām reģionam; norāda, ka Japāna tradicionāli ir uzkrājusi īpašās zināšanas un pieredzi par sadarbību ar Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm; tādēļ aicina ES pastiprināt sadarbību ar Japānu, lai reģionā efektīvi stiprinātu sadarbību jūras drošības jomā, jo īpaši ar ASEAN; īpaši atzinīgi vērtē Japānas līdzdalību starptautiskajos centienos apkarot pirātiskas darbības Adenas līcī, rīkojot kopīgas mācības ar EUNAVFOR operācijas "Atalanta" kuģiem; aicina abus partnerus uzlabot sadarbību jūras drošības jomā un turpināt attīstīt sadarbību kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) ietvaros tādās jomās kā izlūkošana, spēju veidošana un kiberdrošība; atzinīgi vērtē ES un Japānas apņemšanos pastiprināt konsultācijas atbrūņošanās un ieroču neizplatīšanas jomā un saistībā ar Ukrainas karu vēl vairāk veicināt Kodolieroču neizplatīšanas līguma stiprināšanu; aicina ES un Japānu vēl vairāk paplašināt konsultācijas hibrīddraudu jomā, tostarp dialogus par cīņu pret dezinformāciju un iejaukšanos, ko veic valsts un nevalstiskie dalībnieki; īpaši atzinīgi vērtē Japānas ciešo sadarbību un tuvināšanos ar ES un ASV, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, un sankciju noteikšanu, reaģējot uz šo starptautisko tiesību klajo pārkāpumu; atzinīgi vērtē to, ka ir ātri sāka ES un Japānas sadarbība un koordinācija, lai saglabātu pasaules enerģijas tirgu stabilitāti, un pauž atzinību par Japānas izrādīto solidaritāti, nodrošinot ES sašķidrinātās dabasgāzes piegādes par pieņemamu cenu;

21. aicina ES turpināt stiprināt stratēģiskās partnerattiecības ar Indiju; šai sakarā atzinīgi vērtē ES un Indijas saistības drošības un aizsardzības jomā un to nesen uzsāktu dialogu par jūras drošību; aicina abas puses, arī izmantojot nesen izveidoto ES un Indijas savienojamības partnerību, vēl vairāk stiprināt savstarpējo operatīvo sadarbību jūrā, tostarp kopīgas mācības jūrā un pietāšanu ostās, kā arī darbības drošu jūras sakaru līniju aizsardzībai un to izveides veicināšanai; tāpat aicina ES un Indiju pastiprināt savstarpējo saskaņošanu un informācijas apmaiņu, lai labāk apzinātos situāciju Indijas un Klusā okeāna reģiona jūrās; atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētājas *Ursula von der Leyen* 24. un 25. aprīļa vizīti Indijā; uzsver, ka tas ir pozitīvs solis ceļā uz turpmāko partnerību stiprināšanu un divpusējās sadarbības padziļināšanu Indijas un Klusā okeāna reģionā; norāda, ka Indija ir svarīgs partneris jūras drošības vides veidošanā; atkārtoti norāda, ka Centrālāzijas un Dienvidāzijas stabilizācijai būtu jāklūst par ES un Indijas sadarbības galveno mērķi; pauž nožēlu par to, ka Indijas valdība nav paudusi skaidru nosodījumu par Krievijas nelikumīgo karu pret Ukrainu, un aicina Indijas valdību pārskatīt savu nostāju, ņemot vērā to, ka Krievija ir nepārprotami pārkāpusi starptautiskās tiesības; aicina Indiju kā pasaules lielāko demokrātiju nepalikāt vienaldzīgai laikā, kad notiek brutāls uzbrukums Ukrainai, kas ir viena no lielākajām Eiropas demokrātijām, un aicina Indijas valdību paust savu nostāju pret nevainīgu civiliedzīvotāju nogalināšanu un Vladimira Putina revizionistiskajām un brutālajām darbībām;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

22. uzsver, ka Eiropas Savienības un Austrālijas attiecībām ir dziļas vēsturiskas saknes un cilvēciska saikne, un to pamatā ir kopīgas vērtības un principi, piemēram, miers un drošība, kā arī demokrātijas, cilvēktiesību, dzimumu līdztiesības un tiesiskuma, tostarp starptautisko tiesību, ievērošana; atzinīgi vērtē pozitīvās norises ES un Austrālijas sadarbībā drošības un aizsardzības jomā pēdējos desmit gados un Austrālijas iesaistīšanos ES krīzes pārvarēšanas operācijās; aicina abus partnerus vēl vairāk uzlabot koordināciju un sinerģiju, lai veicinātu drošību un stabilitāti Indijas un Klusā okeāna reģionā, tostarp attiecībā uz kuģošanas brīvību, un iesaistīties diskusijās, lai apzinātu kopīgu interešu jomas turpmākajai sadarbībai drošības un sadarbības jautājumos; tomēr norāda, ka savstarpējo uzticēšanos ir ietekmējis apspriežu un informācijas trūkums par AUKUS nolīgumu; pauž vēlmi aizsardzības jomā panākt labu savstarpējo sadarbību; īpaši atzinīgi vērtē Austrālijas ciešo sadarbību un tuvināšanos ar ES un ASV, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, un sankciju noteikšanu, reaģējot uz šo starptautisko tiesību klajo pārkāpumu;

23. pauž bažas par Ķīnas neseno drošības nolīgumu ar Zālamanā salām, kas varētu ietekmēt Indijas un Klusā okeāna reģiona drošību; uzsver, ka Ķīnas jūras spēku iespējamā klātbūtne Zālamanā salās varētu kavēt Austrālijas piekļuvi jūras joslām gan tirdzniecības, gan militāriem mērķiem; uzsver, ka kuģošanas brīvībai Indijas un Klusā okeāna reģiona ūdeņos ir būtiska nozīme mieram pasaulē un reģionā, kas ir ES un tās partneru stratēģiskajās interesēs;

24. atzinīgi vērtē ES un Korejas Republikas labo sadarbību, cita starpā drošības un aizsardzības jomā, un brīdina, ka Korejas Tautas Demokrātiskās Republikas (KTDR) darbības kodolenerģijas jomā rada nopietnus draudus starptautiskajam mieram un drošībai un globālajiem atbrūņošanās un ieroču neizplatīšanas centieniem; stingri nosoda KTDR provokācijas, ko tā kopš 2022. gada sākuma pastiprinājusi, tostarp trīs tuva darbības rādiusa ballistisko raķešu palaišanu no Phenjanas Sunanas rajona 12. maijā, kā arī to, ka Koreja palaida trīs ballistiskās raķetes 25. maijā pēc tam, kad no Korejas Republikas bija devies prom ASV prezidents Baidens; ar nožēlu atzīmē, ka tas ir 17. šā gada lielo ieroču tests; uzsver Korejas Republikas izšķirošo lomu, ko tā pilda, atbalstīdama centienus panākt pilnīgu, pārbaudāmu un neatgriezenisku KTDR kodolprogrammas un ballistisko raķešu programmas izbeigšanu; aicina PV/AP un dalībvalstis izmantot savu uzticamību un kompetenci, lai rezultatīvi atbalstītu šos centienus, cita starpā — atbalstot miermīlīgu un diplomātisku risinājumu ciešā sadarbībā ar mūsu starptautiskajiem partneriem; stingri nosoda KTDR ballistisko raķešu testus un kodolizmēģinājumus un citas ar kodolieroču izplatīšanos saistītas darbības; mudina KTDR ātri parakstīt un ratificēt Līgumu par kodolizmēģinājumu vispārējo aizliegumu (CTBT) un atkal ievērot Kodolieroču neizplatīšanas līgumu un Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras (SAEA) vispārējais garantiju nolīgumu, vienlaikus nodrošinot, ka stājas spēkā tā papildprotokols; uzsver, ka ES un Korejas Republikas sadarbība kibernetikas jomā ir bijusi efektīvs līdzeklis, ar ko novērst KTDR un citu reģiona valstu kibernetikas uzbrukumus; aicina gan ES, gan Korejas Republiku vēl vairāk pastiprināt kopīgos centienus, lai apkarotu kibernetikas uzbrukumus un izveidotu noturīgu infrastruktūru; aicina ES un Korejas Republiku padziļināt sadarbību kosmosa politikas un tehnoloģiju jautājumos; īpaši atzinīgi vērtē Korejas Republikas ciešo sadarbību un tuvināšanos ar ES un ASV, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, un sankciju noteikšanu, reaģējot uz šo starptautisko tiesību klajo pārkāpumu;

25. uzskata, ka Indijas un Klusā okeāna reģionā Taivāna ir nozīmīga partnere un demokrātiska sabiedrotā, un stingri atbalsta tās demokrātisko virzību; uzsver ES ciešo atbalstu Taivānai un draudzību ar to un, ņemot vērā arī Krievijas karu pret Ukrainu, stingri noraida visus Ķīnas propagandas mēģinājumus izdarīt secinājumus par līdzību starp Krievijas karu Ukrainā un vispārējo drošības situāciju Taivānā, jo šīs situācijas būtiski atšķiras gan vēsturiski, gan arī analizējot Taivānas lomu reģionālā un globālā kontekstā; atzinīgi vērtē Taivānas pozitīvo lomu miera un drošības veicināšanā Indijas un Klusā okeāna reģionā un jo īpaši Taivānas jūras šaurumā; uzsver, ka ir vajadzīga ciešāka saskaņošana ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai Taivānas jūras šaurumā uzturētu mieru un stabilitāti; atkārtoti norāda, ka attiecības starp Ķīnu un Taivānu jāveido konstruktīvi, izmantojot dialogu, un ka nevienai no pusēm nevajadzētu izmantot piespiešanu vai destabilizējošu taktiku; stingri iebilst pret jebkādam vienpusējam darbībām, kas var apdraudēt *status quo* Taivānas jūras šaurumā, un uzskata, ka jebkādas izmaiņas Taivānas un Ķīnas kontinentālās daļas attiecībās nedrīkst veikt pret Taivānas iedzīvotāju gribu; aicina ES

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

stiprināt esošo partnerību ar Taivānu, lai veicinātu tādas kopīgas vērtības kā demokrātija, cilvēktiesības, tiesiskums un laba pārvaldība Indijas un Klusā okeāna reģionā, kopīgi strādātu saistībā ar tādiem jautājumiem kā drošas jūras sakaru līnijas un atvērta un droša gaisa telpa, kā arī iesaistītos kopīgos centienos cīņā pret klimata pārmaiņām; atbalsta ciešāku attiecīgo Eiropas un Taivānas aģentūru, NVO un ideju laboratoriju sadarbību un atkārtoti pauž atbalstu Taivānas kā novērotājas dalībai starptautiskajās organizācijās, tostarp Pasaules Veselības organizācijā; īpaši atzinīgi vērtē Taivānas ciešo sadarbību un tuvināšanos ar ES un ASV, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, un sankciju noteikšanu, reaģējot uz šo starptautisko tiesību klajo pārkāpumu;

26. atzinīgi vērtē Jaunzēlandes pozitīvo lomu miera un drošības uzturēšanā reģionā; atzinīgi vērtē to, ka ES un Jaunzēlandes partnerattiecību nolīgumā par attiecībām un sadarbību liela uzmanība ir pievērsta masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas apkarošanai un cīņai pret vieglo ieroču un kājnieku ieroču nelikumīgu tirdzniecību, tostarp novājinātās ekonomikas noturības stiprināšanai, kas ir būtisks drošības riska faktors; atzinīgi vērtē Jaunzēlandes ieguldījumu ES misijās, piemēram, EUNAVFOR operācijā "Atalanta"; atzinīgi vērtē Apvienotās komitejas neseno pieņemto lēmumu izpētīt turpmākās iespējas uzlabot sadarbību Indijas un Klusā okeāna reģionā, jo īpaši jūras drošības jomā, un pastiprināt apmaiņu saistībā ar cīņu pret terorismu, vardarbīgu ekstrēmismu un teroristisku saturu tiešsaistē, kā arī ārvalstu iejaukšanos un dezinformāciju; ar interesi gaida sadarbību, lai nodrošinātu starptautisko tiesību ievērošanu reģionā; īpaši atzinīgi vērtē Jaunzēlandes ciešo sadarbību un tuvināšanos ar ES un ASV, reaģējot uz Krievijas karu pret Ukrainu, un sankciju noteikšanu, reaģējot uz šo starptautisko tiesību klajo pārkāpumu;

27. aicina ES pastiprināt sadarbību ar Klusā okeāna valstīm, izmantojot Klusā okeāna salu forumu un jauno ES un OACPS nolīgumu; ierosina ES Indijas un Klusā okeāna reģiona stratēģijā iesaistīt jauno OACPS un ES Apvienoto parlamentāro asambleju un jo īpaši tās ES un Klusā okeāna valstu Reģionālo parlamentāro asambleju;

28. uzsver Indijas un Klusā okeāna reģiona partneru svarīgo ieguldījumu ES KDAP misijās un operācijās un tā iespējamo palielināšanu, izmantojot dalības pamatnolīgumus ar Austrāliju, Jaunzēlandi, Korejas Republiku un Vjetnamu, un aicina noslēgt turpmākus darbības pamatnolīgumus ar demokrātiskām partnervalstīm; atbalsta Indijas un Klusā okeāna reģiona partneru centienus izveidot savas miera uzturēšanas spējas;

29. aicina ES uzaicināt līdzīgi domājošus Indijas un Klusā okeāna reģiona partnerus piedalīties izraudzītos pastāvīgās strukturētās sadarbības projektos ar nosacījumu, ka trešo valstu dalība var notikt tikai izņēmuma gadījumos, katru gadījumu izskatot atsevišķi, pamatojoties uz saskaņotiem politiskajiem, būtiskajiem un juridiskajiem nosacījumiem; uzsver, ka šāda sadarbība varētu būt ES stratēģiskajās interesēs, cita starpā, kad runa ir par tehnisko zināšanu vai papildu spēju nodrošināšanu, un varētu uzlabot sadarbību un saskaņotību, jo īpaši tādu stratēģisku partneru kā Indijas un Klusā okeāna demokrātisko valstu gadījumā;

30. atzinīgi vērtē G7 valstu ārlietu ministru 2022. gada 14. maija paziņojumu, kurā uzsvērts, cik svarīgi ir saglabāt brīvu un atvērtu Indijas un Klusā okeāna reģionu, kas ir iekļaujošs un ko vada tādas vērtības kā pamatbrīvības, tiesiskums, demokrātijas principi, teritoriālā integritāte, kā arī miermīlīga un iekļaujoša strīdu izšķiršana; stingri atbalsta G7 valstu apņemšanos strādāt pie šā mērķa sasniegšanas, aizsargājot un veicinot uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību, uzlabojot reģionālo savienotību un uzlabojot valstu izturētspēju;

Globālo kopresursu brīvība: ES, Indijas un Klusā okeāna reģiona attiecību būtisks pamats***Jūras drošības dimensija***

31. uzsver, ka jūras drošība un kuģošanas brīvība, kas ir jānodrošina saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un jo īpaši UNCLOS, ir viena no galvenajām problēmām Indijas un Klusā okeāna reģionā; aicina pastiprināt ES ārējo darbību, jo īpaši diplomātiskos centienus, lai stiprinātu tiesiskumu atklātā jūrā un uzlabotu arī jūrlietu sadarbību ar Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm; aicina visas valstis, kas to nav izdarījušas, nekavējoties ratificēt UNCLOS; atzinīgi vērtē arī sistemātisku un koordinētu sistēmu izveidi, tostarp kopīgas mācības, piestāšanu ostās un cīņu pret pirātismu, kas veicinātu jūras diplomātiju un palīdzētu nodrošināt reģionālo jūras drošību;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

32. aicina ES un tās dalībvalstis saskaņoti un autonomi palielināt savas jūrniecības spējas reģionā, cita starpā izpētot veidus, kā nodrošināt pastāvīgu un ticamu Eiropas jūras spēku klātbūtni Indijas okeānā; uzsver, ka ir jāpalielina ES kā efektīva jūras drošības garanta spēja, un uzsver, ka ir jāapspriežas un jāpieņem lēmumi par vissvarīgākajām problēmām, kuras jārisina steidzami un kuras patiešām var atrisināt ar ES palīdzību un, cieši sadarbojoties ar partneriem reģionā, tostarp saistībā ar tās kuģu un apkalpju aizsardzību; uzsver, ka Francija ir vienīgā dalībvalsts, kura nodrošina pastāvīgu militāro klātbūtni Indijas okeānā; atzinīgi vērtē to, ka Nīderlande un Vācija ir nosūtījušas fregates uz šo reģionu; uzsver, ka nākotnē būs nepieciešams un varētu veikt vairāk šādu jūras spēku misiju, tostarp ES līmeņa misiju, kas integrētas saskaņotā un visaptverošā pieejā attiecībā uz reģiona drošību; atzinīgi vērtē līdz šim īstenotās EUNAVFOR "Atalanta" un Japānas, Korejas Republikas, Indijas, Vjetnamas, Omānas un Džibuti kopīgās jūras mācības un mudina šādas mācības rīkot biežāk; uzsver, ka EUNAVFOR operācijai "Atalanta" ir svarīga nozīme jūras diplomātijā; atzinīgi vērtē tās spēcīgo ieguldījumu Indijas okeāna reģiona drošībā, jo īpaši sekmīgi aizsargājot Pasaules Pārtikas programmas kuģus un ierobežojot pirātismu, un atzinīgi vērtē sinerģijas, kas izveidotas ar EUCAP Somalia un EUTM Somalia; atzinīgi vērtē arī sadarbību ar Jaunzēlandi un ASV jūras kara floti, kā arī darbu, kas veikts kopā ar NATO operāciju "Ocean Shield" un ar "Agenor", kas ir Eiropas vadītās iniciatīvas "Situācijas izpratne par situāciju jūrā Hormūzas šaurumā" (EMASOH) militārais komponents; aicina piekrastes dalībvalstis stiprināt savas militārās spējas jūrā, lai palielinātu ES klātbūtni un pamanāmību pasaules jūrniecības nozarē, un aicina ES paplašināt EUNAVFOR operācijas "Atalanta" ģeogrāfisko tvērumu tālāk Indijas okeānā; aicina dalībvalstis, kuras jau ir pastiprinājušas jūras spēku klātbūtni Indijas un Klusā okeāna reģionā, saskaņot savu pieeju ES forumos; šajā sakarā pauž gandarījumu par Ārlietu padomes neseno lēmumu sākt īstenot koordinētā klātbūtnes jūrā koncepciju Indijas okeāna ziemeļrietumos, izveidojot jūras interešu zonu, kas aptver jūras teritoriju no Hormūzas šauruma līdz dienvidu tropu lokam un no Sarkanās jūras ziemeļiem līdz Indijas okeāna centrālajai daļai, izmantojot dalībvalstu individuālos līdzekļus; prasa veidot spēcīgas sinerģijas ar EUNAVFOR operāciju "Atalanta"; atzinīgi vērtē ātro EUTM Mozambique aktivizēšanu;

33. atgādina — lai panāktu faktisku jūras drošību, attiecībā uz stabilitāti jūrā ir vajadzīgs plašāks redzējums, ņemot vērā problēmas, kas piekrastē saistītas ar korupciju, tiesiskumu, nelikumīgas zvejas pamatcēloņiem, narkotiku un ieroču kontrabandu un cilvēku tirdzniecību, pirātismu un komerciālo un rūpniecisko jūras darbību, tostarp fosilo energoresursu ieguves, vidisko ietekmi; aicina ES risināt šīs problēmas līdztekus daudz ierastākiem jūras drošības pasākumiem;

34. atzinīgi vērtē kopīgās jūras darbības un aicina ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona partnerus vairāk balstīties uz esošajiem jūrlietu sadarbības satvariem; aicina ES kopā ar partneriem apsvērt iespēju izveidot sistēmu starptautisko jūras tiesību pārkāpumu uzraudzībai Indijas un Klusā okeāna reģionā; uzsver pievienoto vērtību, ko ES sniedz iesaistīšanās reģionālās sadarbības forumos, piemēram, ES un ASEAN augsta līmeņa dialogā par sadarbību jūras drošības jomā, Āzijas un Eiropas sanāksmē un ASEAN Reģionālajā forumā;

35. aicina ES papildus savai klātbūtnei jūrā nodrošināt pastiprinātas jūrniecības spēju veidošanas programmas līdzīgi domājošiem partneriem, cita starpā turpinot īstenot CRIMARIO I un II projektus kā daļu no ES programmas "Kritiskie jūras ceļi" un paplašinot sadarbību attiecībā uz darbībām, kas paredzētas, lai uzlabotu informētību par jūrniecības jomu un informācijas apmaiņu; aicina ES izvērtēt iespēju paplašināt CRIMARIO ģeogrāfisko darbības jomu, aptverot Klusā okeāna dienvidu daļu;

36. norāda, ka zvejniecības pārvaldība ir būtisks jūras vides aspekts; mudina Savienību turpināt veicināt okeānu pārvaldību reģionā un jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību, īstenojot ilgtspējīgas zivsaimniecības sadarbības nolīgumus un piedaloties reģionālā zvejniecības pārvaldībā; aicina ES stiprināt sadarbību ar līdzīgi domājošiem starptautiskajiem partneriem, lai cīnītos pret pārzveju, jaudas pārpalikumu un nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju Indijas un Klusā okeāna reģionā, un jūras drošības dialogos ar Indijas un Klusā okeāna reģiona partneriem sistemātiski iekļaut zvejniecības pārvaldību; mudina ES turpināt veicināt zvejnieku dzīves un darba apstākļu uzlabošanu Indijas un Klusā okeāna reģionā saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas noteikumiem un konvencijām; aicina Komisiju nākamajā atjauninātajā paziņojumā par starptautisko okeānu pārvaldību, kas gaidāms 2022. gadā, īpašu uzmanību pievērst drošības un aizsardzības aspektiem;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs*Tehnoloģiju, kibertelpas, gaisa un kosmosa dimensija*

37. uzsver, cik nozīmīga ir informācija un kibernetikas kā globālās ekonomikas kritiskās infrastruktūras elements, kā arī demokrātijas aizsardzībai pret dezinformāciju un ļaunprātīgiem uzbrukumiem; atzinīgi vērtē ES centienus pastiprināt sadarbību kibernetikas jomā un attiecībā uz kibernetikas spēju veidošanu partneriem reģionā; aicina ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona partnerus pastiprināt sadarbību cīņā pret hibrīddraudiem, tostarp dezinformācijas kampaņām; uzsver, ka ES ir jākoordinē sadarbība ar līdzīgi domājošiem partneriem Indijas un Klusā okeāna reģionā saistībā ar kolektīvo attiecināšanu un mehānismiem, kuru mērķis ir apmainīties ar pierādījumiem un izlūkdatiem, kas būtu pamats kibernetikas sankciju noteikšanai; aicina ES un NATO saskaņot savas attiecīgās stratēģijas, kuru mērķis ir pienācīgi reaģēt uz reģiona valstu kibernetikas uzbrukumiem; aicina Padomi un Komisiju risināt dezinformācijas problēmu līdzīgi, kā tiek risināta problēma saistībā ar dezinformāciju, kas tiek izplatīta no ES austrumiem; ierosina izveidot neatkarīgu Indijas un Klusā okeāna reģiona ES stratēģiskās komunikācijas centru, ES delegācijā šajā reģionā iekļaujot šim nolūkam paredzētu personālu un resursus;

38. atzinīgi vērtē ES un vairāku Indijas un Klusā okeāna reģiona partneru sāktu sadarbību kibernetikas un aizsardzības jomā; aicina ES paātrināt ES kibernetikas tīkla izveidi, kura mērķis būtu veicināt kibernetikas normas un tiesisko regulējumu reģionā; prasa ES un līdzīgi domājošām Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm veicināt noteikumus balstītu, brīvu, atvērtu un drošu kibernetiku un stiprināt starptautisko kibernetikas regulējumu, cita starpā, izmantojot Budapeštas konvenciju, un atbalstīt iniciatīvas ANO sistēmā;

39. mudina ES izstrādāt reģionālās un globālās partnerības ar demokrātiskiem kritiski svarīgu tehnoloģiju ražotājiem šajā reģionā, lai izveidotu tehnoloģiski attīstītu demokrātiju globālu aliansi nolūkā pieņemt godīgas, atvērtas un vērtības balstītas normas un standartus attiecībā uz noteikumos balstītu, ētisku un antropocentrisku tehnoloģiju izmantošanu, ievērojot individuālo lietotāju privātumu, jo īpaši attiecībā uz mākslīgo intelektu un interneta pārvaldību; aicina nodrošināt ciešu sadarbību un koordināciju ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona valstu starpā, reaģējot uz iespējamiem traucējumiem pasaules piegādes ķēdēs, ko varētu radīt starptautiskās sankcijas pret Krievijas uzņēmumiem un ekonomikas nozarēm, un mazināt tos; aicina pastiprināt sadarbību ar demokrātiskiem partneriem Indijas un Klusā okeāna reģionā, lai izstrādātu pasaules mēroga noteikumus par mākslīgā intelekta izmantošanu militārā jomā un pilnīgi autonomu ieroču sistēmu vispārēju aizliegumu; prasa īstenot saskaņotu Eiropas mēroga stratēģisku pieeju reģionam, lai nodrošinātu kritiski svarīgo tehnoloģiju un materiālu piegādi un stiprinātu demokrātisko partneru spēju ražot šīs tehnoloģijas; prasa ieviest stingras politiskas un tehniskas prasības šādu tehnoloģiju iegādei no nedemokrātiskām reģiona valstīm, piemēram, Ķīnas;

40. prasa nodrošināt vienlīdzīgu un netraucētu piekļuvi gaisa telpai, balstoties uz starptautisko tiesību pilnīgu ievērošanu; atbalsta apņemšanos nodrošināt atvērtu un brīvu pārvietošanos, izmantojot tādas iniciatīvas kā ES un ASEAN Visaptverošais gaisa transporta nolīgums;

41. uzsver starptautiskās sadarbības un drošības kosmosa dimensijas pieaugošo nozīmi; pauž bažas par kosmosa ieroču izstrādi un izplatīšanu, kas palielina bruņošanās sacensību; uzsver, ka ir jāpaplašina reģionālā un globālā sadarbība un dialogs par kosmosa jautājumiem, tostarp ar ANO Kosmosa lietu biroja starpniecību, lai mazinātu spriedzi un novērstu kosmosa apbruņošanu; aicina ES izveidot sekmīgu sadarbību ar Korejas Republiku un Japānu kosmosa politikas un tehnoloģiju jomā un sākt sadarbību ar citiem reģiona partneriem saistībā ar kosmosa nozares prasmju pilnveidi un tehnoloģijām;

Netradicionālie drošības izaicinājumi

42. uzsver, ka ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona valstu, kā arī visas starptautiskās sabiedrības kopīgajās interesēs ir cīnīties pret vardarbīgu ekstrēmismu un propagandu; aicina ES izveidot projektu vardarbīga ekstrēmisma novēršanai un apkarošanai (PCVE), iekļaujot pasākumus, kuru mērķis ir stiprināt noturību pret vardarbīgu ekstrēmismu, piemēram, vienotu platformu ekstrēmisma apkarošanai Indijas un Klusā okeāna reģionā; aicina ES un līdzīgi domājošus partnerus Indijas un Klusā okeāna reģionā stiprināt sadarbību starp pretterorisma izlūkdienestiem, tostarp pastiprinot akadēmisko apmaiņu; uzsver, ka ir jāturpina veicināt Eiropola un Aseanapol sadarbību, kā arī Eiropola un valstu tiesībsardzības

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

iestāžu sadarbību, lai sekmētu labas prakses un speciālo zināšanu apmaiņu galvenajās interešu jomās, piemēram, terorisma apkarošanā, cīņā pret transnacionālo noziedzību, cilvēku un ieroču nelikumīgu tirdzniecību un migrantu kontrabandu; atgādina, ka cilvēku tirdzniecība Indijas un Klusā okeāna reģionā joprojām ir problēma; aicina ES atbalstīt partnerus šajā reģionā, lai palīdzētu tiem īstenot ANO Protokolu par cilvēku tirdzniecību un reģionālas iniciatīvas, piemēram, ASEAN Konvenciju pret cilvēku, jo īpaši sieviešu un bērnu, tirdzniecību;

43. aicina ciešāk sadarboties ar Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm, lai risinātu drošības problēmas, kuru izcelsme ir Afganistānā pēc tam, kad to pārņēma talibi, tostarp saistībā ar terorismu un narkotiku un cilvēku tirdzniecību, vienlaikus risinot arī humāno krīzi un draudus cilvēku drošībai;

44. uzsver, ka kodolieroču tehnoloģiju izplatīšanas risks un jaunu tehnoloģiski progresīvu kodolspēju un raķešu tehnoloģiju strauja veidošana un izvēršana Indijas un Klusā okeāna reģionā joprojām rada būtiskas bažas par reģionālo un globālo drošību; pauž nopietnas bažas par pastāvīgo atbrūošanās un bruņojuma kontroles arhitektūras vājināšanos; aicina ES un līdzīgi domājošas partnervalstis stiprināt sadarbību kodoldrošības un kodolieroču, ķīmisko un bioloģisko ieroču neizplatīšanas jomā un atbalsta ieroču tirdzniecības līguma īstenošanu un vispārēju piemērošanu Indijas un Klusā okeāna reģionā; aicina ES koordinēt sadarbību ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai iesaistītos intensīvā diplomātijā ar Ķīnu, ņemot vērā tās kodolarsenāla, tostarp kodolspējīgo hiperskaņas raķešu, patlaban notiekošo modernizāciju, lai panāktu vienošanos par vispārēju jaunu ieroču kontroles režīmu un efektīvu atbrūošanās un neizplatīšanas arhitektūru, jo īpaši attiecībā uz Līguma par vidēja un tuva darbības rādiusa kodolbruņojumu iespējamu pēcteci un jaunu Līgumu par stratēģisko uzbrukuma ieroču turpmāku samazināšanu un ierobežošanu, kas zaudēs spēku 2026. gadā, lai aizsargātu ES un starptautiskās drošības intereses; aicina saglabāt un uzturēt spēkā esošos starptautiskos atbrūošanās un ieroču neizplatīšanas līgumus un instrumentus; aicina valstis, kas neietilpst Kodolieroču neizplatīšanas līguma satvarā un kam pieder kodolieroči, atturēties no jebkādu ar militāro jomu saistītu kodoltehnoloģiju izplatīšanas un kļūt par līguma dalībniecēm; ļoti atzinīgi vērtē ES ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro risku mazināšanas izcilības centru iniciatīvu (CBRN), ko finansē no Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē", un aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu turpināt stiprināt mūsu Indijas un Klusā okeāna reģiona partneru apmācību un spēju veidošanu; atbalsta Līgumu, ar ko izveido no kodolieročiem brīvu zonu Dienvidaustrumāzijā (SEANWFZ līgums), kurā pausta apņemšanās reģionu saglabāt kā zonu, kurā nav kodolieroču un citu masu iznīcināšanas ieroču, un jo īpaši tā mērķi panākt kodolatbrūošanās;

45. uzsver, ka Indijas un Klusā okeāna reģionu ārkārtīgi ietekmē klimata pārmaiņas, kas reģionā rada nopietnas drošības problēmas; mudina ES partnerus Indijas un Klusā okeāna reģionā pastiprināt savu rīcību, lai risinātu klimata pārmaiņu problēmu saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem, un mudina ES atbalstīt šos partnerus emisiju un klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumu īstenošanā un palielināt to spējas novērtēt, prognozēt un pārvaldīt klimata pārmaiņu radītos drošības riskus; aicina ES ar klimatu saistītos drošības riskus iekļaut kā būtisku elementu ES un Indijas un Klusā okeāna reģiona valstu stratēģiskajā sadarbībā, kā arī, iesaistoties šajā reģionā, pilnībā īstenot ES aizsardzības un klimata ceļvedi;

46. atzinīgi vērtē ES plānu pastiprināt sadarbību ar Indijas un Klusā okeāna reģionu saistībā ar humānās palīdzības un katastrofu seku likvidēšanas spēju veidošanu; aicina ES un tās Indijas un Klusā okeāna partnervalstis katastrofu novēršanu un noturību pret tām izvīzīt par prioritāti un paātrināt Sendai ietvarprogrammas katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam īstenošanu;

o

o o

47. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Eiropas Ārējās darbības dienestam un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/ Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

P9_TA(2022)0225

ES salas un kohēzijas politika

Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par ES salām un kohēzijas politiku: pašreizējais stāvoklis un turpmāk risināmie jautājumi (2021/2079(INI))

(2022/C 493/04)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 174., 175. un 349. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1056, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Perifēro piejūras reģionu konferences salu komisijas 40. gadskārtējās ikgadējās kopsapulces 2021. gada 15. aprīļa galīgo deklarāciju,
- ņemot vērā Septīto vides rīcības programmu (VRP) un tajā izklāstītās koncepcijas,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 16. oktobra secinājumus par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam,
- ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas uzdevumā veikto pētījumu “Eiropas Savienības salas: pašreizējais stāvoklis un turpmāk risināmie jautājumi”, kas publicēts 2021. gada martā,
- ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas uzdevumā veikto pētījumu “Kohēzijas politika un klimata pārmaiņas”, kas publicēts 2021. gada martā,
- ņemot vērā atveseļošanas instrumentu *NextGenerationEU*,
- ņemot vērā Tālāko reģionu priekšsēdētāju 26. konferences nobeiguma deklarāciju, kas parakstīta Pontadelgadā 2021. gada 18. novembrī,
- ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas 2020. gada 10. decembra atzinumu par Eiropas Komisijas ziņojumu par atjaunotas stratēģiskās partnerības ar ES tālākajiem reģioniem īstenošanu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 7. decembra vienošanos par vispārēju pieeju ES noteikumu par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likmēm atjaunināšanai,
- ņemot vērā 2021. gada 18. maija rezolūciju par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda pārskatīšanu ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.

⁽²⁾ OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 37, 2.2.2021., 57. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 15, 12.1.2022., 2. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā 2018. gada 17. aprīļa rezolūciju par ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas stiprināšanu Eiropas Savienībā: Eiropas Komisijas septītais ziņojums ⁽⁵⁾,
  - ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai ⁽⁶⁾,
  - ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu ⁽⁷⁾,
  - ņemot vērā 2021. gada 14. septembra rezolūciju “Virzība uz spēcīgāku partnerību ar ES tālākajiem reģioniem” ⁽⁸⁾,
  - ņemot vērā 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ⁽⁹⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumus,
  - ņemot vērā Eiropas Reģionu komitejas 2020. gada 14. oktobra atzinumu par virzību uz dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu Vidusjūras salās,
  - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A9-0144/2022),
- A. tā kā tiek lēsts, ka Savienības salu reģionos iedzīvotāju skaits pārsniedz 20 000 000 (4,6 % no kopējā ES iedzīvotāju skaita); tā kā ES salu iedzīvotāji dzīvo aptuveni 2400 salās, kas pieder 13 dalībvalstīm;
- B. tā kā Eiropas salas, kurās ir ievērojams skaits strukturālu problēmu, jau lielākoties ir klasificētas kā kopējās statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) 2 vai NUTS 3 līmeņa salas;
- C. tā kā salas bieži saskaras ar vairāku un pastāvīgu ar dabas apstākļiem saistītu problēmu kombināciju, piemēram, nelielu teritoriju, lielākoties zemu iedzīvotāju blīvumu, tādām demogrāfiskām problēmām kā sezonāls demogrāfiskais spiediens, nelieliem tirgiem, divkāršu izolētību (sala un arhipelāgs), sarežģītu reljefu, kas ir ļoti līdzīgs kalnu reģioniem, atkarību no jūras un gaisa transporta un atkarību no neliela skaita produktu;
- D. tā kā demogrāfiskas pārmaiņas visas valstis un reģionus neietekmē vienādi, bet gan vairāk skar jau atpalikušus reģionus, tādējādi padziļinot pastāvošo teritoriālo un sociālo nevienlīdzību; tā kā depopulācija visvairāk skar lauku, nomaļus un tālākos reģionus, tostarp salas, un tā kā šīs teritorijas pamet galvenokārt jaunieši un sievietes, kā rezultātā tajās palielinās vecāka gadagājuma cilvēku īpatsvars, kas var paaugstināt sociālās izolētības risku;
- E. tā kā salu īpašās iezīmes ir atzītas LESD 174. pantā un tā kā šis pants joprojām netiek konkrēti piemērots, jo īpaši attiecībā uz ES salu teritorijām; tā kā šīs iezīmes būtu jāņem vērā ES politikā, proti, izstrādājot īpašu stratēģiju, Eiropas rīcības plānu un salu politikas programmu ar skaidri noteiktām rīcības prioritātēm;
- F. tā kā salu reģioni ir salīdzinoši mazāk attīstīti nekā to dalībvalsts kontinentālie reģioni un to IKP uz vienu iedzīvotāju ir zemāks;
- G. tā kā trīs ES dalībvalstis ir salas;

⁽⁵⁾ OV C 390, 18.11.2019., 53. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 316, 6.8.2021., 2. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.

⁽⁸⁾ OV C 117, 11.3.2022., 18. lpp.

⁽⁹⁾ OV C 232, 16.6.2021., 28. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- H. tā kā salu fiziskā nošķirtība un attālums no kontinentālās daļas rada papildu grūtības, tostarp attiecībā uz darba tirgu, ilgtspējīgiem transporta savienojumiem un mobilitāti, izejvielu un patēriņa preču importu, salu produktu pieejamību kaimiņos esošos ārējos tirgos, izglītību, veselības aprūpi, uzņēmējdarbību, ūdens un sanitārijas pieejamību, energoapgādi un atkritumu apsaimniekošanas iekārtām; tā kā šī ģeogrāfiskā nošķirtība ievērojami apgrūtina šādu teritoriju zaļo pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku;
- I. tā kā vienlīdzīgai piekļuvei kvalitatīviem un iekļaujošiem prasmju apguves, prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas pasākumiem, kā arī informācijai par prasmju resursiem, konsultācijām, izglītību un profesionālo apmācību visiem cilvēkiem, tostarp tiem, kas mīt reti apdzīvotos un mazapdzīvotos lauku un attālos apgabalos un salās, ir īpaši būtiska nozīme ilgtspējīgas konkurētspējas, sociālā taisnīguma un noturības ziņā;
- J. tā kā saskaņā ar LESD 349. pantu attiecībā uz tālākajiem reģioniem, kas lielākoties ir salas, ES ir jāpieņem īpaši pasākumi, kuru mērķis ir noteikt nosacījumus ES kopējās politikas piemērošanai minētajiem reģioniem, jo īpaši tādās jomās kā muitas un tirdzniecības politika, fiskālā politika, brīvās zonas, lauksaimniecības un zivsaimniecības politika, izejvielu un pirmās nepieciešamības preču piegādes nosacījumi, valsts atbalsts un nosacījumi piekļuvei struktūrfondiem un Savienības horizontālajām programmām; tā kā īpaši pasākumi visās minētajās jomās palīdz stiprināt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju Eiropas Savienībā;
- K. tā kā Covid-19 pandēmijas laikā sezonas un norīkotajiem darba ņēmējiem bieži vien nebija pieejami veselības aprūpes pamatpakalpojumi, pienācīgs mājoklis, individuālie aizsardzības līdzekļi un pietiekama informācija; tā kā viņiem uzņēmējās dalībvalstīs bieži vien bija tikai nepietiekama piekļuve sociālā nodrošinājuma sistēmām vai viņi nevarēja tām piekļūt vispār, tostarp viņiem nebija iespēju saņemt slimības pabalstu un izmantot īstermiņa bezdarba shēmas; tā kā darba ņēmēju mobilitāte ir ļoti atkarīga no pieejamajiem transporta līdzekļiem un tā kā tas jo īpaši skar darba ņēmējus no Savienības salām un tālākajiem reģioniem;
- L. tā kā Covid-19 krīzes ilgtermiņa sekas attiecībā uz sabiedrību, ekonomiku, vidi un kultūru Savienības salu teritorijās ir īpaši satraucošas un tā kā Eiropas atveseļošanā ir jāiekļauj salas un šajā procesā nav pieļaujams vēl vairāk padziļināt plaisu starp reģioniem; tā kā Covid-19 krīze ir apliecinājusi, ka salu ekonomikas ir ļoti neaizsargātas pret šādiem notikumiem;
- M. tā kā bieži vien augsto bezdarba līmeni salās, kurš parasti ir augstāks nekā kontinentālajā daļā, ir būtiski saasinājusi Covid-19 krīze, kas jo īpaši skar jauniešus;
- N. tā kā salas un tālākie reģioni ir klimata pārmaiņu priekšplānā, jo tos skar jūras līmeņa celšanās un piekrastes erozija, jūru un okeānu sasilšana un paskābināšanās, dabas katastrofu, piemēram, ciklonu, vulkānu izvirdumu, meža ugunsgrēku, vētru, plūdu un sausuma periodu, pieaugošais biežums un intensitāte, un pārtuksnešošanās problēmas, kas var negatīvi ietekmēt lauksaimniecību un pārtikas piegādi un izraisīt daudzveidīgu kaitējumu ekonomikai, sabiedrībai un videi; tā kā salas var būt lieliskas laboratorijas dažādiem ekoloģiskās pārkārtošanās procesiem un daudzas no tām cenšas panākt enerģētisko autonomiju, kuras pamatā ir atjaunīgie energoresursi;
- O. tā kā salām ir daudz resursu, kas būtu jāizmanto labāk;
- P. tā kā salās ir ārkārtīgi bagātīga bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas; tā kā klimata pārmaiņu ietekme īpaši apdraud salu ekosistēmas un tās būtu jāaizsargā;
- Q. tā kā daudzās salās iekšzemes teritorijas ekonomikas attīstības un pakalpojumu pieejamības ziņā atpaliek no piekrastes reģioniem;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- R. tā kā salās esošās lauku saimniecības, no kurām lielākā daļa ir mazas, saskaras ar šķēršļiem, ko rada to attālā atrašanās vieta, izolētība un vides apstākļi, atkarība no enerģijas no kontinentālās daļas, ierobežotā ražošanas daudzveidība vietējo un klimatisko apstākļu dēļ un lielā atkarība no vietējiem tirgiem, kā arī klimata krīze, vides degradācija, bioloģiskās daudzveidības zudums un pamatinfrastruktūras, piemēram, ceļu, ūdensapgādes, atkritumu apsaimniekošanas un digitālās un veselības infrastruktūras, trūkums; tā kā šīs strukturālās grūtības bieži vien saasina pilnvērtīgu vispārējas nozīmes pakalpojumu neesamība;
- S. tā kā salas, jo īpaši tālākajos reģionos, ir ļoti neaizsargātas pret sociālekonomiskām krīzēm, kā arī dabas katastrofām, piemēram, ekstrēmiem laikapstākļiem un vulkānisko aktivitāti; tā kā salas, ņemot vērā to ģeogrāfisko izolētību un grūtības saņemt no kontinentālām teritorijām pirmās nepieciešamības krājumus, piemēram, degvielu vai ūdeni, smagāk skar tādas parādības kā Covid-19 pandēmija, radot īpašas grūtības lauksaimniekiem; tā kā salu teritorijas Savienībā veido 80 % no Eiropas bioloģiskās daudzveidības, tajās mājā daudzas Eiropas endēmiskās sugas, tās var kalpot par patvērumu sugām, kurām draud izmiršana un vienlaikus tās ir arī vitāli svarīgas ziemošanas, apstāšanās vai šķērsošanas vietas migrējošiem putniem, zīdītājiem un bezmugurkaulniekiem, turklāt tās ir vērtīga ainavas un vides daļa, kam nepieciešama īpaša aizsardzība;
- T. tā kā ievērojama salu sociālekonomiskās attīstības daļa ir balstīta uz nozarēm, kurām ir ļoti sezonāls raksturs, piemēram, lauksaimniecību un tūrismu; tā kā lauksaimnieki salu reģionos īpaši cieš no zemākas konkurētspējas, jo viņiem ir jāsedz augstas transporta izmaksas un viņi nevar gūt labumu no apjomradītiem ietaupījumiem tāpēc, ka zeme daudzās salās ir ierobežots resurss; tā kā ES salām būs jāievēro stratēģija “No lauka līdz galdam”, kas ir būtiska Eiropas zaļā kursa sastāvdaļa, lai izstrādātu taisnīgas, veselīgas un videi nekaitīgas pārtikas apgādes sistēmas; tā kā šie reģioni var būt konkurētspējas ziņā ievērojami neizdevīgākā situācijā salīdzinājumā ar trešām valstīm, kuras bieži vien neievēro tādas pašas vides aizsardzības un pārtikas nekaitīguma standartus attiecībā uz ražošanu un kurās ir daudz zemākas darbaspēka izmaksas;
- U. tā kā stratēģijas “No lauka līdz galdam” ietekme uz ES lauksaimniecisko ražošanu var radīt nopietnas sekas šajos reģionos, ņemot vērā to zemo konkurētspēju attiecībā pret ārvalstu importu un to ražošanas dažādošanas problēmas;
- V. tā kā jūras un sauszemes bioloģiskā daudzveidība salās lielā mērā ir endēmiska un līdz ar to ir neaizsargātāka; tā kā salām var radīt bažas jūras un piekrastes piesārņojums, kā arī pārzveja un nelegāla, neregistrēta un neregulēta zveja, kam ir arvien lielāka ietekme uz salu vidi un kas ļoti nopietni skar nodarbinātību, mazapjoma zivsaimniecības nozari un vietējās kopienas;
- W. tā kā tālākajiem reģioniem un salām ir potenciāls palīdzēt nodrošināt ilgtspējīgu nākotni Eiropai tādās stratēģiskās nozarēs kā tīra enerģija, bioloģiskā daudzveidība un ekotūrisms,

Eiropas Savienības salu iezīmes un īpatnības

1. atzīst, ka izolētība ir pastāvīgs strukturāls šķērslis; norāda, ka tādēļ ir jāizstrādā integrācijas stratēģijas, lai salas varētu risināt problēmas un pārvarēt šķēršļus, ko rada to izolētība;
2. atgādina, ka LESD 174. pantā ir noteikts, ka Savienībai īpaša uzmanība jāpievērš Eiropas salām;
3. uzsver, ka Eiropas salām, lai gan tām ir kopīgas problēmas, ir atšķirīgas ģeogrāfiskās iezīmes un institucionālā struktūra, kas nozīmē, ka ir būtiski pieņemt elastīgus risinājumus, kuros ņemtas vērā šīs īpatnības;
4. pauž nožēlu par to, ka ES trūkst redzējuma attiecībā uz Eiropas salām, un prasa attīstīt šādu redzējumu un izmantot salu priekšrocības;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

5. norāda, ka LESD 349. pantā kā viens no apstākļiem, kas ierobežo deviņu tālāko reģionu attīstību, ir atzīta arī izolētība un ka izolētība ir minēta kā viens no apstākļiem, kas pasliktina to strukturāli nedrošo sociālo un ekonomisko situāciju; atgādina, ka LESD 349. pantā ir paredzēti īpaši pasākumi attiecībā uz minētajiem tālākajiem reģioniem; prasa attiecībā uz tālākajiem reģioniem ieviest īpašus noteikumus par tirgus kopīgo organizāciju, lai varētu ņemt vērā to teritoriju, uz kurām attiecas LESD 349. pants, īpašos vides, ģeogrāfiskos un sociālos apstākļus;
6. uzsver, ka Eiropas salu IKP un attīstības līmenis ir zemāks par ES un valstu, kurām tās pieder, vidējo rādītāju;
7. uzsver, ka viena salu no galvenajām problēmām ir ģeomorfoloģiskie un dabas apstākļi; norāda, ka salas parasti saskaras ar divkāršiem vai trīskāršiem dabas apstākļu radītiem apgrūtinājumiem, proti, izolētību, kalnainu reljefu un atrašanos arhipelāgā;
8. atgādina, ka izolētība rada strukturālas problēmas saistībā ar atkarību no jūras un gaisa transporta, kas ir sabiedriska pakalpojums, no kura ir atkarīga salās dzīvojošo Eiropas iedzīvotāju ikdienas dzīve, kā arī papildu izmaksas, kas saistītas ar preču, izejvielu, tostarp energopreču un patēriņa preču, importu un eksportu un pasažieru pārvadāšanu;
9. uzsver, ka arhipelāgu gadījumā šīs grūtības palielina dubultā un dažkārt trīskāršā izolētība;
10. uzsver iedzīvotāju skaita, izejvielu un visu veidu resursu nepietiekamību salās un atgādina, ka daudzās salās dzeramā ūdens un sanitārijas pieejamība, jo īpaši visām mājāsaimniecībām, ir īpaši būtisks cilvēku dzīves, lauksaimniecības attīstības, enerģijas ražošanas, salu ilgtspējas un tūristu uzņemšanas iespēju jautājums;
11. uzsver, ka salas to izolētības dēļ ir atkarīgas no kontinentālajiem tirgiem un ka tajās dažu pakalpojumu, piemēram, atkritumu apsaimniekošanas, izmaksas ir augstākas, kā arī palielinās atsevišķu preču izmaksas, jo īpaši mazās vai attālās salās, kas ir ļoti atkarīgas no importa;
12. uzsver, ka salu ekonomika ir orientēta uz primāro un terciāro sektoru un ka ļoti izteikta specializācija vājina ekonomikas struktūru, padarot to neaizsargātāku pret ekonomikas lejupslīdi un krīzēm; pauž bažas par ilgtermiņa norisēm, kas daudzās ES salās var radīt tādu ekonomiku, kura balstās tikai uz tūrismu, radot sezonālas problēmas, piemēram, finanšu resursu pieejamības atšķirības karstajā un klusajā tūrisma sezonā; tādēļ uzsver nepieciešamību dažādot salu ekonomiku, stiprinot to sekundārās nozares, lai nodrošinātu pareizu līdzsvaru un daudzveidīgu darba tirgu;
13. ar bažām norāda uz Covid-19 krīzes pašreizējām un ilgtermiņa sekām, kas saasina jau nestabilo situāciju daudzās ES salu teritorijās; ar bažām norāda, ka izolētības un ierobežotās izvēles dēļ salās garīgās veselības pasliktināšanās ir būtisks nestabilitātes riska faktors;
14. uzsver, ka Covid-19 krīzes sekas daudzās salās un tālākajos reģionos ir pat smagākas nekā kontinentālajā daļā, par ko liecina jūras kravu pārvadājumu cenu paaugstināšanās, un ka šīs sekas vēl vairāk saasina šiem reģioniem raksturīgās strukturālās sociālās un ekonomiskās grūtības; norāda, ka pašreizējais cenu pieaugums tikai padziļinās šīs grūtības;
15. atgādina dalībvalstīm, ka, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu, būtu jācenšas mazināt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās attīstības atšķirības starp salām un tālākajiem reģioniem un visattīstītākajiem reģioniem; aicina Komisiju, iesniedzot Parlamentam pārskata ziņojumu, norādīt, vai šis noteikums ir ievērots valstu atveseļošanas plānos;

Eiropas salu problēmas un tajās risināmie jautājumi***Klimata pārmaiņas un bioloģiskā daudzveidība***

16. uzsver, ka bioloģiskajai daudzveidībai salās ir raksturīgas unikālas bioģeogrāfiskas, filoģenētiskas un funkcionālas īpašības, ka salās atrodas ievērojams daudzums pasaules bioloģiskās daudzveidības un ka tās ir būtiskas nozīmīgu sugu vairošanās vietas, tomēr norāda, ka tās ir arī piedzīvojušas nesamērīgu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos; uzskata, ka ir vajadzīga mērķtiecīga reģionālā politika un pasākumi, piemēram, labāk koordinēta tehniskā palīdzība, lai aizsargātu un

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

atjaunotu salu unikālo bioloģisko daudzveidību un saglabātu to ierobežotos dabas resursus, piemēram, augsni un ūdeni, nolūkā saglabāt salu lauksaimniecības ražīgumu, jo īpaši ilgtspējīgu tradicionālo produktu ražošanu, un nodrošināt cilvēkiem iztikas līdzekļus, vienlaikus palīdzot sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt atbalstu lauksaimniekiem, kuri izmanto bioloģiskajai daudzveidībai nekaitīgu praksi, tostarp nodrošinot lielāku finansējumu un līdzfinansējuma likmes;

17. uzsver, ka daudzām salām ir raksturīga jutīga vide un endēmiska jūras un sauszemes bioloģiskā daudzveidība un ka tūrisma attīstība, jo īpaši dažās Vidusjūras salās, vēl vairāk palielina antropogēno spiedienu uz bioloģisko daudzveidību;

18. aicina īstenot mērķtiecīgu, ilgtspējīgu un efektīvu reģionālo politiku un rīcību attiecībā uz salām, lai stiprinātu salu spēju aizsargāt un atjaunot savu unikālo bioloģisko daudzveidību, veicinot zilo ekonomiku, kas vērsta uz ilgtspējīgu tūrisma un zivsaimniecību, un atbalstot jūras guļtnes pētniecību; aicina Komisiju novērtēt klimata pārmaiņu ietekmi uz salām;

19. atgādina, ka salas ir klimata pārmaiņu priekšplānā, jo īpaši tāpēc, ka tās skar jūras ūdenslīmeņa paaugstināšanās un jūru un okeānu sasilšana un paskābināšanās, pieaugošā pārtuksnešanās ietekme un dabas katastrofu skaita pieaugums;

20. aicina Komisiju izpētīt nepieciešamību uzlabot Eiropas Savienības Solidaritātes fondu un pielāgot to jaunajai realitātei un apdraudējumiem, piemēram, dabas katastrofām vai klimata pārmaiņu ietekmi, lai būtu iespējams reālistiskāk reaģēt uz šo parādību sekām;

21. aicina Komisiju nekavējoties izvērtēt, cik svarīgi ir pielāgot pašreizējos ārkārtas mehānismus, lai risinātu problēmas, ko rada aizvien smagākas dabas katastrofas, piemēram, vulkāna izvirdums Palmas salā (Spānija), kas ir vēl nepieredzēta sociāla un ekonomiska problēma, kuras novēršanai ir nepieciešama samērīga reakcija uz radīto kaitējumu;

22. ar bažām norāda uz risku, kas saistīts ar pārzveju un jūras un piekrastes piesārņojumu; prasa saistībā ar Parīzes nolīgumu un Eiropas zaļo kursu, tostarp Klimata aktu, sniegt īpašu atbalstu salām, jo tas ir būtiski, lai padarītu salas pietiekami elastīgas, noturīgas un tālredzīgas cīņā pret klimata pārmaiņām un pielāgojoties tām; prasa ES salās padarīt pieejamus instrumentus, ar kuriem kompensē Eiropas zaļā kursa negatīvo sociālo ietekmi;

23. prasa analizēt dabas katastrofu riska novēršanas stratēģijas, pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un reģionālo politiku, lai novērstu mājokļu un infrastruktūras izplatīšanos piekrastes palienēs vai teritorijās, kurās ir iespējami zemes nogrūvumi;

Piekļuve ūdenim un ūdens resursu apsaimniekošana

24. uzskata, ka salas var būt nozīmīga laboratorija ilgtspējas praksei tādās jomās kā tīra enerģija, aprites ekonomika, vieda mobilitāte, atkritumu apsaimniekošana un zilā ekonomika; uzskata, ka jo īpaši ir jāsaīsina izplatīšanas ķēdes, lai samazinātu izejvielu transportēšanas radītās emisijas un veicinātu aprites ekonomiku, kam ir liela nozīme salu konkurētspējas un pašpietiekamības stiprināšanā;

25. uzsver, ka gandrīz visas salas saskaras ar aizvien lielāku nedrošību vides resursu, jo īpaši ūdens resursu, ziņā; šajā sakarībā aicina Komisiju mobilizēt papildu finansējumu, lai sniegtu labāku atbalstu salu reģioniem saistībā ar piekļuvi ūdenim un ūdens resursu apsaimniekošanu, un pieņemt kopēju ūdens resursu apsaimniekošanas politiku attiecībā uz salām;

26. uzsver, ka ir jāveicina ūdens, jo īpaši notekūdeņu, attīrīšana un jāgarantē ilgtspējīgs ūdens cikls; atgādina, ka atsāļošana bieži vien ir dārgs un neefektīvs veids, kā nodrošināt visu salas ūdensapgādi; atgādina arī par problēmām, kas saistītas ar atkritumu apsaimniekošanu salu teritorijās, kurām ir ierobežoti resursi atkritumu uzglābšanai un pārstrādei, jo īpaši tūrisma sezonās, kad pieaug atkritumu rašanās; turklāt uzsver aprites ekonomikas stratēģisko lomu, kas ir jāpaplašina, iekļaujot tajā jūras atkritumu savākšanu un ekonomisku reciklēšanu;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs*Enerģētikas pārkārtošana*

27. prasa izstrādāt īpašus noteikumus un sniegt finansiālu atbalstu, lai palīdzētu salām sasniegt klimatneitralitātes mērķus, ņemot vērā ar tādām nozarēm kā enerģētika un transports saistītās papildu izmaksas, kā arī mobilo tehnoloģiju ietekmi uz salu energosistēmām; atzīst, ka, lai pārvaldītu nepastāvīgus atjaunīgos energoresursus, ir nepieciešami proporcionāli ļoti lieli ieguldījumi; prasa šīs izmaksas ņemt vērā tiesību aktu kopumā "Gatavi mērķrādītājam 55 %";

28. uzsver tiesību aktu kopuma "Gatavi mērķrādītājam 55 %" nepieciešamību un radītās iespējas; tomēr uzskata, ka šo likumdošanas pasākumu konkrētai īstenošanai būtu jāiet roku rokā ar ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšanu, jo salas paļaujas vienīgi uz gaisu un jūras transportu;

29. prasa paredzēt konkrētus kompensācijas pasākumus, lai nodrošinātu atlīdzinājumu par jebkādam negatīvām sekām salu ekonomiskajai, sociālajai un teritoriālajai kohēzijai, kuras salu atkarības dēļ no aviācijas un jūrniecības nozarēm varētu radīt pārkārtošanās process uz tīrāku ekonomiku un sabiedrību;

30. uzskata, ka cieša uzraudzība ir svarīga, lai nodrošinātu salu pilnīgu iekļaušanu zaļās jūras infrastruktūras attīstīšanā; prasa tādas infrastruktūras attīstīšanā, kuras mērķis ir dekarbonizēt gaisu un jūras transportu, par prioritāti noteikt salas; uzsver, ka salu strukturālo trūkumu dēļ to iedzīvotāji un uzņēmumi ir vairāk pakļauti cenu pieaugumam;

31. norāda, ka nelielo un izolēto energosistēmu dēļ salas saskaras ar ievērojamām problēmām energoapgādes jomā, jo tās elektroenerģijas ražošanas, transporta un apkures jomā parasti ir atkarīgas no importēta fosilā kurināmā;

32. uzskata, ka atjaunīgo energoresursu, tostarp plūdmaiņu enerģijas, izmantošanai vajadzētu būt prioritātei, jo tas sniegtu ievērojamus ieguvumus salām, vienlaikus ņemot vērā vietējo kopienu vajadzības, tostarp salu tradicionālās arhitektūras un vietējo dzīvotņu saglabāšanu; tādēļ prasa atbalstīt plaša atjaunīgās enerģijas avotu klāsta attīstīšanu, ņemot vērā salu ģeogrāfiskās īpatnības; atzinīgi vērtē salās ieviestās tīra ūdeņraža ražošanas programmas;

33. prasa noteikt uz atjaunīgajiem energoresursiem balstītu enerģētisko autonomiju par mērķi visām Eiropas salām, to atbalstot ar nepieciešamajiem finanšu resursiem, pakāpeniski pārtraucot izmantot fosilo kurināmo un ieviešot pasākumus, lai palielinātu ilgtspējīgas un atjaunīgās enerģijas potenciālu; prasa veikt papildu pētījumus, lai atkrastes atjaunīgo enerģiju padarītu pieejamāku cenas ziņā un piemērotāku dažādu jūras baseinu ģeogrāfiskajām īpatnībām;

34. uzsver, ka, lai panāktu efektīvu zaļo pārkārtošanos, ir būtiski uzlabot Eiropas salu vietējo iestāžu administratīvās spējas un attīstīt to potenciālu gan kā ekonomiskās, sociālās un teritoriālās konkurētspējas virzītājspēkiem, gan kā klimatam nekaitīgas iedzīvotāju uzvedības veicinātājiem; atgādina, ka šī pārkārtošanās ir atkarīga arī no stabilas pētniecības un inovācijas politikas un iniciatīvām, kas veicina sadarbību starp vietējām ieinteresētajām personām un vienlaikus sekmē pētniecības iestāžu plašāku izmantošanu salu teritorijās;

35. atgādina dalībvalstīm, ka to valsts pārkārtošanās plānos, kas paredzēti Taisnīgas pārkārtošanās fonda noteikumos, ir jāiekļauj īpašs pētījums un analīze par katru no to salām;

Ekonomikas un sociālā attīstība

36. uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt Eiropas salu vietējo ekonomisko struktūru, jo īpaši mikrouzņēmumus un mazos un vidējos uzņēmumus (MVU);

37. aicina dalībvalstis izmantot Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu, lai atbalstītu kvalitatīvu darbvietu radīšanu, veicinātu labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru un nodrošinātu darba iespējas reģionos, kuros pastāv depopulācijas risks, īpašu uzmanību pievēršot sieviešu līdzdalības darba tirgū uzlabošanai; uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt konsultāciju pakalpojumus, mūžizglītību un programmas jebkura vecuma darba ņēmēju pārkvalificēšanai un viņu prasmi pilnveidei;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

38. prasa steidzami veikt pasākumus, lai ierobežotu salu depopulāciju, intelektuālā darbaspēka un prasmju aizplūšanu no salām un uzlabotu dzīves kvalitāti salās, tostarp uzlabojot pieejamību neaizsargātām grupām, kā arī atbalstīt vietējos uzņēmumus, aizsargāt darbvietas un risināt sabiedrības novecošanas problēmu; prasa arī veicināt izglītības, profesionālās apmācības, prasmju pilnveides, inovatīvas un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības un nodarbinātības iestāžu attīstību salu iedzīvotājiem, jo īpaši sievietēm, kuras gandrīz visās ES salās saskaras ar augstāku bezdarba līmeni salīdzinājumā ar vīriešiem, kā arī jauniešiem;

39. uzsver, ka Padomes 2021. gada 7. decembra vienošanās atjaunināt ES noteikumus par PVN likmēm vajadzības gadījumā ir jāattiecinā uz visām ES salu teritorijām;

40. norāda, ka Covid-19 krīze ir izgaismojusi trūkumus veselības aprūpes jomā daudzās Eiropas salās; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi attīstīt un uzlabot veselības aprūpes infrastruktūru un piekļuvi aprūpei un sniegt vajadzīgo atbalstu, lai mudinātu cilvēkus kļūt par veselības aprūpes speciālistiem, jo īpaši visattālākajās salu teritorijās;

41. uzsver, ka ir jāveicina cieša sadarbība, mobilitāte un zināšanu apmaiņa vietējā līmenī starp izglītības, pētniecības un tehnoloģiju inovācijas iestādēm, uzņēmumiem un iedzīvotājiem; tādēļ aicina Komisiju nodrošināt, ka Eiropas salu, jo īpaši to, kas atrodas vistālāk no kontinentālās Eiropas, iedzīvotāji, var pilnībā un vienlīdzīgi piedalīties tādās Eiropas mobilitātes programmās kā *Erasmus+*, Eiropas Solidaritātes korpus, *DiscoverEU* un nākotnes programmā "Tiecies, mācies, apgūsti, sasniedz" (*ALMA*);

42. atgādina, cik svarīgas ir tādas ES programmas kā Garantija jauniešiem; aicina dalībvalstis šo programmu ātri īstenot ciešā sadarbībā ar ES fondiem, piemēram, ESF+, lai risinātu problēmas saistībā ar situāciju, kādā atrodas jaunieši, kas nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kas dzīvo lauku apvidos un reģionos, tostarp salās, kur pastāv dabiski vai demogrāfiski ierobežojumi darba tirgū, lai nodrošinātu, ka visi jaunieši vecumā līdz 30 gadiem saņem kvalitatīvu darba, tālākizglītības, profesionālās izglītības vai apmācības piedāvājumu, un spēj attīstīt prasmes, kas vajadzīgas, lai iegūtu nodarbinātības iespējas dažādās nozarēs, vai ka viņiem tiek piedāvāta apmaksāta mācekļa prakse vai stažēšanās četru mēnešu laikā pēc nonākšanas bezdarbnieka statusā vai formālās izglītības pārtraukšanas;

43. atzinīgi vērtē centienus padarīt Garantiju jauniešiem iekļaujošāku un nepieļaut nekādu diskrimināciju, tostarp attiecībā uz jauniešiem, kas dzīvo attālos, lauku vai nelabvēlīgos pilsētu apgabalos vai aizjūras teritorijās un salu reģionos;

Kultūra

44. uzskata, ka kultūrai un kultūras nozares attīstībai salās ir īpaši būtiska nozīme; uzskata, ka salu kultūras identitāte un valodu identitāte būtu jāaizsargā un jāpopularizē, tostarp izglītības vidē, jo tās veicina salu un visas ES vērtības celšanu daudzos līmeņos;

45. aicina Komisiju noteikt 2024. gadu par Eiropas Salu gadu;

Lauksaimniecība un zivsaimniecība

46. aicina Komisiju izvērtēt, vai ir vajadzīga regula, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecības jomā visām *NUTS* 2 un *NUTS* 3 līmeņa salām, lai panāktu to pārtikas autonomiju un palielinātu tajās ražoto produktu konkurētspēju, neskarot esošos instrumentus, piemēram, attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmu (*POSEI*) un regulu, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām ⁽¹⁰⁾;

47. prasa veikt pasākumus ar mērķi mazināt ekonomisko plaisu starp iekšzemes un piekrastes reģioniem, kura ļoti bieži saglabājas salu teritorijās;

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 13. marta Regula (ES) Nr. 229/2013, ar ko nosaka īpašus pasākumus lauksaimniecībā par labu Egejas jūras nelielajām salām (OV L 78, 20.3.2013., 41. lpp.).

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

48. norāda, ka salu īpašo mikroklimatisko un topogrāfisko apstākļu dēļ to lauksaimniecības un pārtikas produktiem ir unikālas īpašības; uzsver, ka ar kohēzijas politiku ir jāveicina salās un nomaļos reģionos ražotu lauksaimniecības produktu patēriņš; mudina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt ilgtspējīgus risinājumus lauksaimniecības produktu transportēšanai starp lielāko daļu salu un kontinentu; uzskata, ka tas jo īpaši palielinās mazo salu konkurētspēju un dos iespējas mazajiem lauksaimniekiem;

49. uzsver, ka, ievērojot ekoloģiskos ierobežojumus un pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību pēc veselīgas sauszemes un jūras vides, salās ir jāpalielina atbalsts to ilgtspējīgai attīstībai, lauksaimniecībai, mežu apsaimniekošanai un saglabāšanai, lopkopībai, akvakulturai, ilgtspējīgai zivsaimniecībai, vietējai ražošanai un zilajai ekonomikai, tostarp izmantojot Eiropas sadarbības programmas; uzskata, ka ir jāstiprina ES atbalsts, lai modernizētu lauksaimniecisko darbību salās, tostarp veicinot precīzo lauksaimniecību, kas palīdzētu šiem reģioniem sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus;

50. norāda, ka lauku apvidu attīstības plaisu salās vēl vairāk palielina tas, ka lielākajā daļā salu nav dinamisku pilsētu un tāpēc tās nevar gūt labumu no pilsētu finansiālās ietekmes; norāda, ka tas samazina konkurētspēju, jo īpaši attiecībā uz MVU spēju izpētīt apjomradītu ietaupījumu iespējas;

51. uzsver, ka ir svarīga tāda telpiskā plānošana, kas vērsta uz efektīvu un lietderīgu zemes izmantošanu;

52. uzsver, ka ir svarīgi sasniegt cilvēkus lauku un attālos apvidos un padarīt prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas pieejamākas un pielāgot tās cilvēkiem, kuri strādā lauksaimniecībā, zivsaimniecībā, mežsaimniecībā un citās nozarēs attiecīgajos reģionos, kā arī nodrošināt viņiem zaļās, digitālās un visas pārējās nepieciešamās prasmes, lai viņi varētu labāk izmantot pašreizējās un turpmākās iespējas, ko piedāvā zaļā un zilā ekonomika, un spētu sniegt būtisku ieguldījumu vides saglabāšanā;

53. uzsver, ka trūkst ilgtspējīgu risinājumu lauksaimniecības produktu transportēšanai starp lielāko daļu salu un kontinentālo daļu, kā arī lauksaimniecības produktu eksportēšanai un importēšanai no salām un uz tām, un aicina Komisiju un dalībvalstis savos ES salu attīstības plānos atbalstīt inovatīvus projektus videi nekaitīgākiem savienojumiem;

54. aicina dalībvalstis izmantot visus kohēzijas politikas ietvaros pieejamos instrumentus un apzināt un veicināt papildināmības un sinerģijas iespējas starp dažādajām Eiropas Savienības politikas jomām un fondiem, lai stiprinātu salu pārtikas nodrošinājumu un pašpietiekamību, cita starpā veicinot atjaunīgās enerģijas izmantošanu, un pilnībā iesaistīt salas pārējā uz ilgtspējīgām apritīgām pārtikas sistēmām un viediem lauku apvidiem, tādējādi pārvēršot ģeogrāfiskos ierobežojumus par iespējām; uzskata, ka salu lomas veicināšana ilgtspējīgā pārtikas piegādes ķēdē, izmantojot ES politikas instrumentus, tostarp kohēzijas politiku, varētu radīt papildu darba iespējas un apturēt depopulācijas tendenci salu reģionos;

55. uzsver, ka ir jāatbalsta ienesīgas un videi nekaitīgas īsas piegādes ķēdes un tādas lauksaimniecības nozares attīstība, kurā prioritāte tiek piešķirta tradicionāliem produktiem ar augstu pievienoto vērtību, vietējam patēriņam un zaļiem risinājumiem un kura palīdz panākt pārtikas autonomiju;

56. uzsver nepieciešamību turpināt īstenot Korkas II deklarāciju par labāku dzīvi lauku apvidos, lai iedziļinātos pašreizējās problēmās, ar ko saskaras Eiropas salas, un apsvērtu salām pieejamās iespējas; aicina ilgtermiņa redzējumā par lauku apvidiem īpaši iekļaut tālāko reģionu un Egejas jūras salu īpatnības; prasa Komisijai reģionālās plānošanas procesā veicināt salu politikas pasākumus, lai atbalstītu ilgtspējīgu lauksaimniecību, pārtikas ražošanu, lauku tūrismu, zilo ekonomiku un savienojamību, tostarp ar finansējumu, kas papildina Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu, risinot ar klimata pārmaiņām saistītus jautājumus, aizsargājot bioloģisko daudzveidību, ieviešot aprites ekonomiku un pārkārtojoties uz atjaunīgo enerģiju; mudina arī izvērtēt arhipelāgu reģionu izolētības un divkāršas izolētības faktiskās izmaksas, ņemot vērā salu reģionu, jo īpaši tālāko reģionu, trūkumus un priekšrocības; uzskata, ka ES

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

kohēzijas politikā būtu jāņem vērā salu reģionu izolētības faktiskās izmaksas un vienlaikus jāveic ietekmes novērtējums par ES iniciatīvām un pasākumiem attiecībā uz salām, pamatojoties uz atjauninātiem un saskaņotiem datiem; uzsver, ka Lauku novērotava sniedz unikālu iespēju sagatavot pietiekamus, atjauninātus un kvalitatīvus datus par salu teritorijām, kuri cita starpā attiecas uz piekļuvi zemei, tādējādi radot pamatu holistiskai lauksaimniecības un ekonomikas attīstībai salās;

57. uzskata, ka dzīvus dzīvniekus būtu jāturpina pārvadāt pa jūru, ņemot vērā lauksaimniecības nozares lielo atkarību no eksporta dažās salās, jo īpaši mazākajās salās, no kurām nav iespējams pārvadāt kautķermeņus šo salu nelielā izmēra un no tā izrietošā infrastruktūras trūkuma dēļ;

58. uzskata, ka ir jāstiprina ES atbalsts nolūkā modernizēt lauksaimniecisko darbību salās, tostarp veicinot precīzo lauksaimniecību, lai palīdzētu minētajiem reģioniem sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus;

59. tomēr norāda — tā kā stratēģija “No lauka līdz galdam” vēl vairāk ierobežo augu aizsardzības produktu izmantošanu Savienībā, tajā būtu jāņem vērā arī tālākajiem reģioniem raksturīgo tropu un subtropu kultūraugu īpatnības un jāierobežo Savienības standartiem neatbilstošu produktu piekļuve ES tirgum;

60. uzskata, ka, jo īpaši attiecībā uz tālākajiem reģioniem ES kohēzija būtu jāīsteno ar šādiem pasākumiem: pastiprināt LESD 349. pantu, jo īpaši konsolidējot minētajos reģionos piemērojamo ES *acquis*; saglabāt un nostiprināt programmu POSEI un tās budžetu, jo īpaši novirzot to uz citām nozarēm, kas nav lauksaimniecība, piemēram, zivsaimniecību, transportu, tūrismu u. c.; un nodrošināt diferencētu attieksmi pret tālāko reģionu produktiem atkārtotajās sarunās par jebkādiem ekonomisko partnerattiecību un brīvās tirdzniecības nolīgumiem un minētajās sarunās pilnībā aizsargāt paaugstināta riska lauksaimniecības produktus, piemēram, banānus, tomātus, cukuru un pienu;

61. prasa KLP ietvaros ar programmas POSEI starpniecību stiprināt īpašus mehānismus, lai mazinātu tālāko reģionu atkarību no lauksaimniecības un lauksaimniecības pārtikas preču importa, kā arī stiprināt šo reģionu pārtikas nodrošinājumu un spēju piekļūt tirgiem neatkarīgi no tā, vai tie ir pašu teritorijā vai citur Savienībā; šajā sakarībā prasa no 2027. gada palielināt programmas POSEI budžetu, lai apmierinātu šo attālo un salu reģionu pieaugošās vajadzības un attīstītu to vietējo ražošanu, jo tie šajā procesā saskaras ar ievērojamām papildu izmaksām;

62. aicina Komisiju saglabāt ELFLA tālākajiem reģioniem paredzēto ilgtermiņa līdzfinansējuma daļu 85 % apmērā, lai nodrošinātu šo teritoriju sociālekonomisko attīstību un tādējādi mazinātu problēmas, ko rada to tālā atrašanās vieta;

63. prasa stingri ievērot Savienības vides un sociālos standartus, kas piemērojami tropu produktiem no trešām valstīm, un tropu produktiem no šādām valstīm sistemātiski piemērot importa kvotas, pamatojoties uz attiecīgā brīža tirdzniecības plūsmām; uzskata, ka būtu jāievieš īpaši uzraudzības un sankciju mehānismi, lai pārbaudītu atbilstību šiem nosacījumiem; iesaka piemērot atbilstības principu importam no trešām valstīm, jo īpaši attiecībā uz bioloģiskajiem produktiem;

64. atzīst, ka piekrastes reģioni un tālākie reģioni vēsturiski ir atkarīgi no zvejas un tiem būtu jāsaņem finansiāls atbalsts, lai konsolidētu darbvietas zvejniecības nozarē un izveidotu jaunas nozares, kā arī radītu jaunas darbvietas, jo īpaši mazapjoma zvejniecībā; aicina dalībvalstis ieviest mērķtiecīgu politiku, lai aizsargātu esošās darbvietas, radītu daudzveidīgas jaunas darbvietas un veicinātu digitalizāciju; uzsver, ka ir svarīgi novērst jebkāda veida diskrimināciju darba tirgū un aizsargāt un atbalstīt neaizsargātas un nelabvēlīgā situācijā esošas grupas; atbalsta Eiropas strukturālo un investīciju fondu kombinētu izmantošanu ar mērķi radīt sinerģijas, vienlaikus nepieļaujot dublēšanos;

65. pauž nopietnas bažas par zvejniecības nozares darba ņēmēju fizisko un garīgo veselību, jo viņi bieži vien saskaras ne tikai ar risku, ko rada bīstams darbs atklātā jūrā, bet arī ar risku, ko rada tādu kuģu lietošana, kuri neatbilst pašreizējiem drošības noteikumiem, tādējādi palielinot iespējamību, ka ar viņiem darbā var notikt negadījumi, tostarp nopietni negadījumi; tādēļ aicina atbildīgās iestādes garantēt visiem nozares darba ņēmējiem drošus un pienācīgus darba apstākļus,

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

kā arī pasaules mērogā nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un godīgu konkurenci starp zvejniecības uzņēmumiem, nepazeminot Eiropas standartus; aicina dalībvalstis pienācīgi atbalstīt flotes drošības un darba apstākļu uzlabošanu atbilstīgi vides ilgtspējas prasībām, īpaši koncentrējoties uz mazapjoma zvejniecību, jo sevišķi salu un tālākajos reģionos, kur kuģu vidējais vecums ir ievērojami lielāks nekā rūpnieciskajā zvejniecībā; atziniģi vērtē Komisijas iniciatīvu centties panākt vienošanos par zvejas kuģu drošību;

Tūrisms

66. norāda, ka tūrisms ir nozare, kas visvairāk veicina salu reģionu ekonomisko izaugsmi gan ienākumu, gan nodarbinātības ziņā; tādēļ aicina Komisiju sniegt īpašu papildu finansiālo atbalstu ilgtspējīgam tūrismam salās, risinot sezonālā tūrisma problēmu un atbalstot inovatīvus izmēģinājuma projektus, lai veicinātu ekoloģiskus un digitālus risinājumus saskaņā ar Eiropas zaļā kursa mērķiem un palīdzētu no tūrisma ļoti atkarīgām salām dažādot savu ekonomiku; turklāt aicina Komisiju ieviest Eiropas ilgtspējīga tūrisma marķējumu, lai izmantotu salu un salu reģionu priekšrocības un atbalstītu to centienus šajā jomā;

67. uzsver, ka attiecībā uz salām ir jāstiprina gan integrētā teritoriālās attīstības pieeja, piemēram, integrēti teritoriālie ieguldījumi un sabiedrības virzīta vietējā attīstība, gan tādas iniciatīvas kā viedie ciemati un Eiropas digitālās inovācijas centri, lai atbalstītu ilgtspējīgu lauksaimniecību un pārtikas ražošanu, īpašu uzmanību pievēršot videi nekaitīgai praksei, kā arī ilgtspējīgam lauku tūrismam; uzsver, ka ir svarīgi veicināt enerģijas un ūdens pārdomātu izmantošanu, lai nodrošinātu, ka salas gūst maksimālu labumu no saviem ierobežotajiem resursiem;

Sabiedrisko pakalpojumu pieejamība

68. prasa attīstīt un uzlabot salu transporta infrastruktūru, lai veicinātu ilgtspējīgu transportu, un atbalstīt autoceļu, lidostu un ostu infrastruktūras modernizāciju un zaļināšanu, vienlaikus nodrošinot sociāli taisnīgu pārkārtošanos; jo īpaši prasa atbalstīt videi nekaitīgu sabiedrisko un privāto transportu;

69. prasa piešķirt prioritāti lielākiem ieguldījumiem pamata infrastruktūrā, lai uzlabotu visu māsjsaimniecību piekļuvi dzeramajam ūdenim un sanitārijas pakalpojumiem;

70. uzsver, ka ir jānodrošina visu salu teritoriālā nepārtrauktība ar ilgtspējīgu jūras un gaisa transportu, stingri rūpējoties par to, lai nepieļautu monopolstāvokli, izņemot gadījumus, kad brīvas konkurences apstākļos trūkst regulāru transporta pakalpojumu un tāpēc ir jāizmanto sabiedrisko pakalpojumu līgumi; uzsver, ka ir svarīgi samazināt pasažieru un preču pārvadāšanas izmaksas, tostarp piedāvājot iedzīvotājiem samazinātas braukšanas maksas, un nodrošināt sauszemes tiltu un autoceļu savienojumu drošību un atbilstību;

71. aicina Komisiju nodrošināt, ka Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta 2021.–2023. gada darba programma un Eiropas sadarbības programmas veicina salu teritoriālo piekļūstamību; norāda, ka salu piekļūstamības uzlabošana un ilgtspējīgu transporta savienojumu veidošana ar salām un starp tām ir nozīmīga to attīstībai un tādu būtisku sabiedrisko pakalpojumu kā izglītība, veselības aprūpe un sociālā aprūpe nodrošināšanai; uzskata, ka šāda veida uzlabojumi nebūtu jāattiecinā tikai uz kontinentālo daļu vai attiecīgā gadījumā — uz ES dalībvalstīm;

72. uzsver, ka jo īpaši saistībā ar Covid-19 pandēmijas izraisīto krīzi ir svarīgi uzlabot veselības infrastruktūru, pastiprināt telemedicīnas un telepsihiatrijas pakalpojumu sniegšanu, modernizēt primārās veselības aprūpes sniegšanu un nodrošināt zāļu pieejamību ES salās;

73. uzsver, ka vienlīdzīgas iespējas visiem ir ļoti svarīgas, un aicina Komisiju un dalībvalstis par prioritāti noteikt digitālo prasmju trūkuma novēršanu, nodrošinot, ka iedzīvotājiem neaizsargātos reģionos, tostarp lauku un attālos apgabalos, un nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, ir piekļuve digitālajai izglītībai un apmācībai un minimālajai nepieciešamajai aparatūrai un ir plaši pieejams internets, digitālais atbalsts un citi tehnoloģiskie mācību rīki; uzsver, ka šiem iedzīvotājiem ir jāsaņem atbalsts digitālo prasmju uzlabošanai, kuras ir vajadzīgas, lai viņi gūtu panākumus un būtu iespējams novērst nevienlīdzības padziļināšanos, nodrošinot, ka neviens netiek atstāts novārtā;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

74. uzsver, ka digitalizācija un efektīva digitālā savienojamība salām ir viena no svarīgākajām prioritātēm, lai jo īpaši palīdzētu pārvarēt ģeogrāfiskos šķēršļus, ar kuriem tās saskaras, un lai uzlabotu digitālo tehnoloģiju un infrastruktūru, izglītības un apmācības pakalpojumu, kā arī e-veselības, tostarp telemedicīnas un telepsihiatrijas, un citu būtisku sabiedrisko pakalpojumu nodrošinājumu iedzīvotājiem un MVU, jo tas pozitīvi ietekmē uzņēmējdarbības stratēģijas un saimniecisko darbību;

75. uzsver, ka ir svarīgi saglabāt digitālo infrastruktūru, kas savieno ES salas ar pārējo pasauli, proti, paredzot pietiekamu Eiropas Savienības finansējumu novecojušu zemūdens kabeļu nomaiņai;

76. uzskata, ka jo īpaši mazās salās MVU saskaras ar grūtībām viegli piekļūt jebkādai informācijai par uzņēmējdarbības veicināšanu, prasmju attīstīšanu un ES finansētām iespējām; šajā sakarībā prasa sniegt lielāku finansiālo atbalstu, kā arī nodrošināt padziļinātas informatīvas sesijas, konsultāciju pakalpojumus un īpaši pielāgotu apmācību;

Migrācija

77. norāda, ka dažas salas saskaras ar lielu migrantu pieplūdumu, kuru skaits dažkārt ievērojami pārsniedz vietējo iedzīvotāju skaitu, un ka tās nespēj nodrošināt migrantiem nepieciešamos mājokļus un palīdzību;

78. vērš uzmanību uz īpašu un nesamērīgo spiedienu uz patvēruma un uzņemšanas sistēmām salās, nomaļās salās un tālākajos reģionos; aicina iepriekš minēto situāciju patvēruma un migrācijas jomā atzīt Eiropas salu rīcības plānā, kurā tiek prasīts rast saskaņotus risinājumus Eiropas līmenī, kas respektē cilvēku labklājību un cieņu, vienlaikus novēršot šo spiedienu;

Valsts atbalsta shēmu un attīstības nepietiekamības mazināšanas pasākumu atkārtota novērtēšana

79. aicina Komisiju veikt analīzi par ES salās esošajiem uzņēmumiem piešķirto valsts atbalsta apjomu; uzskata, ka, neraugoties uz ES un dalībvalstu centieniem, ir obligāti jānosaka, vai un cik lielā mērā uzņēmumi, kas atrodas salu teritorijās, ir spējuši gūt labumu no šādiem pasākumiem, un atkārtoti jānovērtē valsts atbalsta noteikumi; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt elastīgāku valsts atbalstu gaisa un jūras transporta uzņēmumiem šajās salu teritorijās, ņemot vērā to pilnīgo atkarību no šiem transporta veidiem;

80. prasa jebkādu turpmāku valsts atbalsta tiesiskā regulējuma pārskatīšanu veikt, pamatojoties uz konkrētiem rādītājiem, kas ļauj novērtēt salu reģionu ekonomikas konkurētspēju, arī ņemot vērā paketes "Gatavi mērķrādītājam 55 %" ietekmi uz šīm teritorijām, un noteikt īpašu regresīvu režīmu salu teritorijām, kad pēc 2021. gada 31. decembra beigsies valsts atbalsta pagaidu regulējumā paredzētie ārkārtas pasākumi;

81. prasa, ņemot vērā salu īpatnības, izveidot apakškategoriju "salas" saistībā ar reģionālā valsts atbalsta noteikumu piemērošanu laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam un attiecībā uz Eiropas salām un tālākajiem reģioniem atcelt *de minimis* maksimālās robežvērtības, kuru pārsniegšanai ir nepieciešama Komisijas atļauja;

82. uzsver, ka ir vajadzīga elastīgāka pieeja, lai nodrošinātu Eiropas finansējuma efektīvāku izmantošanu salu teritorijās un tālākajos reģionos, neapdraudot attiecīgos kvalitātes standartus un uzraudzības procedūras;

83. norāda, ka pašreizējais *de minimis* noteikums ierobežo konkurētspēju un rada grūtības Eiropas salās un tālākajos reģionos; uzskata, ka, lai mazinātu grūtības, ar ko saskaras ES salas, tās visas vajadzētu atbrīvot no *de minimis* noteikumā paredzētajām piemērojamām maksimālajām robežvērtībām; turklāt aicina Komisiju pielāgot valsts atbalsta noteikumus, lai nodrošinātu, ka subsīdijas, kas paredzētas izolētības radīto problēmu novēršanai, tiek uzskatītas nevis par valsts atbalstu, bet gan par kompensāciju, lai Eiropas salas un tālākie reģioni būtu vienlīdzīgā situācijā ar kontinentālo daļu;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

84. aicina atkārtoti novērtēt attāluma kritēriju (150 km), kas tiek izmantots, lai klasificētu salas par pierobežas reģioniem, kuri ir tiesīgi saņemt finansējumu pārrobežu sadarbības programmu ietvaros saskaņā ar kohēzijas politikas teritoriālās sadarbības mērķi vai Eiropas kaimiņattiecību politiku, ņemot vērā salu situāciju; uzskata, ka gadījumā, ja ir jānosaka zināmi ierobežojumi, attiecībā uz salu reģioniem atbilstīgāk būtu pārrobežu teritorijas nosacījumu piemērot jūras gultnes līmenī;

Īpaša salām pielāgota ES politika

85. uzsver, ka statistikas datu trūkums par salām kavē mērķtiecīgas politikas izstrādi; aicina Komisiju saistībā ar LESD 174. pantu izveidot Eiropas Institūtu nelabvēlīgā situācijā esošām teritorijām, lai vāktu uzticamus un apkopotus statistikas datus, tostarp pēc dzimuma sadalītus datus, ko regulāri atjaunina, izmantojot saskaņotus kritērijus visos administratīvajos līmeņos; aicina Komisiju uzlabot statistikas datu vākšanu par Eiropas salām un tās priekšlikumu ietekmes novērtējumos ieviest teritoriālo pārbaudi, lai izstrādātu mērķtiecīgu politiku un novērtētu, kā ierosinātie tiesību akti ietekmētu iedzīvotājus un uzņēmumus, kas atrodas dažādos reģionos;

86. norāda, ka ne uz visām salām pašlaik attiecas ES tiesību akti teritoriālās klasifikācijas jomā; aicina Komisiju sākt diskusijas par šo jautājumu, lai statistikas vajadzībām iekļautu salas kopējā teritoriālo vienību klasifikācijā, un apsvērt iespēju izveidot Eiropas pilsētu iniciatīvai līdzīgu programmu, lai atbalstītu partnerības starp Eiropas salām nolūkā izstrādāt inovatīvas pieejas specifiskām salu problēmām, kopīgrot paraugpraksi un īstenot iedzīvotājiem un uzņēmumiem labvēlīgus risinājumus;

87. aicina Komisiju ņemt vērā Eiropas salu jau veiktos pētījumus par problēmām un papildu izmaksām, ko rada salu izolētība, un veikt starpdisciplīnu analīzi par salu teritoriju demogrāfiskajām, ģeogrāfiskajām, ekonomiskajām, sociālajām un vidiskajām iezīmēm, lai nodrošinātu, ka šie reģioni necieš no neizdevīgiem konkurences apstākļiem, kas saistīti ar to ģeogrāfisko stāvokli;

88. prasa piešķirt papildu budžeta līdzekļus, lai palīdzētu Eiropas salām pārvarēt problēmas un atšķirības, ar kurām tās saskaras, un kohēzijas politikas ietvaros segt ar Eiropas salām saistītās papildu izmaksas; ierosina paplašināt salu kontaktpunktu, izveidojot salu darba grupu Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorātā;

89. aicina Komisiju, piešķirot budžetu, par pamatu ņemt IKP uz vienu iedzīvotāju, lai ņemtu vērā visas atšķirības starp salām;

Salu pakts un Eiropas rīcības plāns salām

90. aicina Komisiju veikt dinamisku LESD 174. panta novērtējumu un, par pamatu ņemot šo pantu, nākt klajā ar patiesu Eiropas salu programmu, kā arī, balstoties uz šo ziņojumu, izstrādāt Eiropas stratēģiju salām, kura atbilstu vietējām vajadzībām un reālajai situācijai uz vietas un kurā būtu ņemtas vērā katra ES jūras baseina īpatnības; aicina Komisiju veikt pētījumu par atšķirīgo situāciju salu teritorijās un apsvērt iespēju izstrādāt salu stratēģiju ar konkrētiem priekšlikumiem;

91. aicina pēc iespējas drīzāk izstrādāt un īstenot Salu paktu, iesaistot tajā galvenās ieinteresētās personas, proti, valsts, reģionālās un vietējās iestādes, ekonomikas un sociālās jomas dalībniekus, pilsonisko sabiedrību, akadēmiskās aprindas un nevalstiskās organizācijas, par pamatu ņemot Pilsētu paktu un gaidāmo Lauku paktu;

92. uzsver, ka dialogs ar salu kopienām un to starpā ir būtisks, lai veicinātu konvergenci ar Eiropas projektu, veidotu saiknes starp kultūrām, palielinātu interesi par lēmumu pieņemšanas procesiem un sekmētu pašas Eiropas Savienības pilnveidošanu;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

o

o o

93. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un dalībvalstu un to reģionālajiem parlamentiem;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

P9_TA(2022)0226

Kopējās zivsaimniecības politikas regulas 17. pants

Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija rezolūcija par kopējās zivsaimniecības politikas regulas 17. panta īstenošanu (2021/2168(INI))

(2022/C 493/05)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. panta 3. punktu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 3., 11., 38., 120. un 191. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK (2008. gada 17. jūnijs), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas pamatdirektīva) ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK ⁽²⁾ un jo īpaši tās 17. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta nostāju, kas pieņemta pirmajā lasījumā 2021. gada 28. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/..., ar kuru izveido zilās tunzivs daudzgadu pārvaldības plānu, kas piemērojams Atlantijas okeāna austrumu daļā un Vidusjūrā, groza Regulas (EK) Nr. 1936/2001, (ES) 2017/2107 un (ES) 2019/833 un atceļ Regulu (ES) 2016/1627 ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1139 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un groza Regulu (ES) 2017/1004 ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020)0380),
- ņemot vērā 2021. gada 9. jūnija rezolūciju par ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā” (COM(2020)0381),
- ņemot vērā 2021. gada 20. oktobra rezolūciju par stratēģiju “No lauka līdz galdam” taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 25. jūnija ziņojumu par Jūras stratēģijas pamatdirektīvas (Direktīva 2008/56/EC) īstenošanu (COM(2020)0259),
- ņemot vērā Komisijas Zivsaimniecības zinātnes, tehnikas un ekonomikas komitejas (ZZTEK) 2019. gada 30. septembra ziņojumu “Sociālie dati ES zivsaimniecības nozarē”,

⁽¹⁾ OV L 164, 25.6.2008., 19. lpp.

⁽²⁾ OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.

⁽³⁾ OV C 506, 15.12.2021., 160. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 247, 13.7.2021., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 67, 8.2.2022., 25. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 184, 5.5.2022., 2. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- ņemot vērā ZZTEK 2020. gada 17. decembra ziņojumu “KZP sociālā dimensija”,
  - ņemot vērā ZZTEK 2021. gada 8. decembrī publicēto ikgadējo ekonomikas ziņojumu par ES zvejas floti,
  - ņemot vērā ZZTEK 2021. gada 28. aprīļa ziņojumu par kritērijiem un rādītājiem jūras produktu ilgtspējas aspektu iekļaušanai tirgus kopīgās organizācijas tirdzniecības standartos,
  - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas pieprasīto 2015. gada pētījumu par kritērijiem zvejas piekļuves piešķiršanai Eiropas Savienībā,
  - ņemot vērā Monpeljē Administratīvās tiesas 2021. gada 15. jūlija spriedumu lietā Nr. 1801790,
  - ņemot vērā Jaunās ekonomikas fonda (NEF) 2021. gada septembra ziņojumu “Kurš drīkst zvejot ES? Atjauninātie 2021. gada dati par metodēm, kā ES dalībvalstis piešķir zvejas iespējas”,
  - ņemot vērā Pasaules Dabas fonda 2018. gada ziņojumu “Novērtējums par Eiropas kursu uz ilgtspējīgu zivsaimniecību līdz 2020. gadam”,
  - ņemot vērā *Low Impact Fishers of Europe un Our Fish* 2021. gada 27. oktobra ziņojumu “Kā ES pārkārtoties uz zemu vidisko ietekmi, mazoglekļa un sociāli taisnīgu zveju”,
  - ņemot vērā Starptautiskās Jūras pētniecības padomes (ICES) darba grupas elektriskās tralēšanas jautājumos 2020. gada ziņojumu un ICES 2020. gada 20. maija īpašo ieteikumu, kas sniegts, atbildot uz Nīderlandes jautājumu par to, kā jūrasmeles (*Solea solea*) zveja ar elektroimpulsa trāļiem Ziemeļjūrā ietekmē ekosistēmu un vidi,
  - ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas Atbildīgas zivsaimniecības rīcības kodeksa 6.18. pantu par nerūpniecisko un mazapjoma zvejnieku tiesību aizsardzību un attiecīgā gadījumā viņu preferenciālu piekļuvi tradicionālajām zvejas vietām un resursiem,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0152/2022),
- A. tā kā KZP regulas mērķi ir garantēt “to, ka zvejas un akvakultūras darbības ilgtermiņā ir ekoloģiski ilgtspējīgas un tiek pārvaldītas atbilstīgi mērķim nodrošināt ieguvumus ekonomiskajā, sociālajā un nodarbinātības jomā un veicināt pārtikas pieejamību”, ievērot “piesardzīgu pieeju zvejniecības pārvaldībai un [...] nodrošināt to, lai dzīvo jūras bioloģisko resursu izmantošanas rezultātā iegūto sugu populācijas tiktu atjaunotas un uzturētas virs līmeņa, kas nodrošina maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu”, un tā “īsteno ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, lai nodrošinātu to, ka tiek mazināta zvejas darbību negatīvā ietekme uz jūras ekosistēmu”, “palīdz nodrošināt pietiekami augstu dzīves līmeni tiem, kas ir atkarīgi no zvejas darbībām, ievērojot piekrastes zvejniecību un sociāli ekonomiskos aspektus” un “veicina piekrastes zvejas darbības, ņemot vērā to sociāli ekonomiskos aspektus”;
- B. tā kā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) 14.b mērķis aicina puses nodrošināt mazapjoma nerūpniecisko zvejnieku piekļuvi jūras resursiem un tirgiem;
- C. tā kā Padome ir atbildīgā iestāde, kas nosaka zvejas iespējas (kopējo pieļaujamo nozveju vai kopējo zvejas piepūli), kuras pēc tam tiek sadalītas starp dalībvalstīm, nodrošinot relatīvās stabilitātes principu; tā kā relatīva stabilitāte ir svarīgs KZP elements, kas ilgtermiņā ir izrādījies uzticams un nodrošina zvejniekiem redzamību, un to nevajadzētu apdraudēt; tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu katra dalībvalsts šīs zvejas iespējas piešķir saviem zvejniekiem un ražotāju organizācijām;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- D. tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu par zvejas iespēju piešķiršanu ir atbildīgas dalībvalstis; tā kā starp nozarēm dažādās valstīs var būt lielas atšķirības, tādēļ nav vēlama universāla pieeja;
- E. tā kā saskaņā ar KZP regulas 17. pantu piešķirot zvejas iespējas, kas dalībvalstīm pieejamas, kā noteikts 16. pantā, tās piemēro pārredzamus un objektīvus kritērijus, tostarp kritērijus, kas attiecas uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku; tā kā izmantotie kritēriji var ietvert zvejniecības ietekmi uz vidi, līdzšinējo prasību ievērošanu, devumu vietējai ekonomikai un vēsturisko nozvejas līmeni;
- F. tā kā 17. pants no tās darbības jomas neizslēdz atpūtas zveju un dalībvalstu ziņā ir izlemt, kā piešķirt zvejas iespējas valsts līmenī;
- G. tā kā regulas 17. pantā arī norādīts, ka “dalībvalstīm būtu jācenšas paredzēt arī stimulus zvejas kuģiem, kuri izmanto selektīvus zvejas rīkus vai zvejas paņēmienus ar samazinātu ietekmi uz vidi, piemēram, mazāku enerģijas patēriņu vai kaitējumu biotopam”;
- H. tā kā saskaņā ar 16. pantu dalībvalstis nolemj, kādā veidā sadalāmas zvejas iespējas, kuras tām iedalītas un uz kurām neattiecas nododamu zvejas koncesiju sistēma, un katra dalībvalsts informē Komisiju par sadales metodi;
- I. tā kā dati par zvejas kvotu sadalījumu būtu jāpublicē saskaņā ar attiecīgajiem datu aizsardzības noteikumiem;
- J. tā kā ZZTEK novērtējumā par KZP sociālo dimensiju konstatēts, ka 2020. gadā tikai 16 no 23 piekrastes dalībvalstīm atsaucās uz Komisijas pieprasījumu informēt par izmantoto sadales metodi;
- K. tā kā ES paredzētajā termiņā, proti, līdz 2020. gadam, nerasniedza labu vides stāvokli ES jūras ūdeņos, kā noteikts Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 1. panta 1. punktā; tā kā ziņojumā, ko Komisija 2020. gadā pieņēma par Jūras stratēģijas pamatdirektīvas īstenošanas pirmo ciklu, ņemot vērā tās holistisko raksturu, ir noteikts, ka ES aizsardzības sistēma ir viena no vērienīgākajām pasaulē, un secināts, ka tā ir jāuzlabo, lai risinātu tādas problēmas kā pārzveja dažās jūrās un neilgtspējīga zvejas prakse, plastmasas atkritumi, pārmērīgs barības vielu daudzums, zemūdens troksnis un citi piesārņojuma veidi;
- L. tā kā ES paredzētajā termiņā, proti, 2020. gada, nerasniedza maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (MSY) attiecībā uz visiem zvejas krājumiem; tā kā tomēr ir panākts ievērojams progress MSY mērķa sasniegšanā, jo īpaši Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā un Baltijas jūrā, kur 2020. gadā 99 % izkrāvumu, kurus pārvaldīja tikai ES un par kuriem bija pieejami zinātniski ieteikumi, bija “ilgtspējīgi pārvaldīti krājumi”;
- M. tā kā ES ir apņēmusies īstenot ANO programmu 2030. gadam, kurā ietverts 14. IAM: “saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un jūras resursus ilgtspējīgai attīstībai”;
- N. tā kā rezolūcijā par stratēģiju “No lauka līdz galdam” Parlaments aicināja Komisiju un dalībvalstis “pienācīgi atbalstīt pāreju uz mazietekmes zvejniecību”, tostarp “palielinot mazapjoma piekrastes zvejniecībām piešķirto valsts kvotu procentuālo daļu”;
- O. tā kā “mazapjoma piekrastes zveja” Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) regulā ir definēta kā zvejas darbības, kuras veic jūras un zvejai iekšējos ūdeņos paredzēti zvejas kuģi, kuru lielākais garums ir mazāks par 12 metriem un kuri neizmanto velkamus zvejas rīkus, vai zvejnieki, kas zvejo no krasta, tostarp gliemju, vēžveidīgo un adatādaiņu vācēji;
- P. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam iekļauts mērķis samazināt zvejniecības un ieguves darbību negatīvo ietekmi uz jutīgām jūras dzīvotnēm un sugām, tostarp jūras gultni, lai panāktu labu vides stāvokli;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

- Q. tā kā ES Biodaudzveidības stratēģijas mērķi ietver sugu piezvejas samazināšanu līdz tādām līmenim, kas ļauj tās atjaunot un saglabāt;
- R. tā kā ES zivsaimniecība ir stratēģiska Savienības nozare, kas nodrošina ievērojamu skaitu tiešu un netiešu darbvieta zvejas un piekrastes apgabalos, uzturot ilgtspējīgu ekonomiku, sasaistot nodarbinātību un cilvēku iztikas līdzekļus ar teritoriju un kultūras tradīciju saglabāšanu;
- S. tā kā EJZAF sniedz finansiālu atbalstu jaunajiem zvejniekiem, kas sāk zvejas darbības, lai gan zvejas iespējas netiek garantētas;
- T. tā kā zvejniecība sniedz neaizstājamu ieguldījumu Savienības nodrošinātībā ar pārtiku;
- U. tā kā zvejniecība rada darbvieta gan jūrā, gan uz sauszemes; tā kā daži reģioni paļaujas uz vietējiem izkrāvumiem, lai nodrošinātu daudzu uzņēmumu dzīvotspēju un saglabātu dzīvīgas piekrastes kopienas;
- V. tā kā nav visaptveroša ziņojuma par to, kā Komisija īsteno KZP regulas 17. pantu, un tas nozīmē, ka vienīgais pieejamais izvērtējums šim sākotnējam īstenošanas novērtējumam ir ZZTEK, labdarības organizāciju, pašas zivsaimniecības nozares, NVO un ieinteresēto personu publicētie izvērtējumi;
- W. tā kā saskaņā ar jaunāko ZZTEK novērtējumu par KZP sociālo dimensiju Komisijas 2020. gada pieprasīja dalībvalstīm sniegt informāciju par to kvotu sadales sistēmu, tostarp uzdeva jautājumu par ietekmes novērtējumu, un tikai divas dalībvalstis (Zviedrija un Dānija) ziņoja, ka šāds novērtējums ir veikts; tā kā tajā pašā ziņojumā tika konstatēts, ka 2020. gadā tikai 16 no 23 piekrastes dalībvalstīm atsaucās uz Komisijas pieprasījumu informēt par izmantoto sadales metodi; tā kā vairākas no šīm atbildēm īpaši nevarēja izmantot, jo tās sniedz tikai plašus aprakstus par valsts zvejas floti vai vienkārši uzsvēra to sadales nolūku, nenorādot "pārredzamus un objektīvus" kritērijus;
- X. tā kā 2020. gada zvejas sezonā no zilo tunzivju kvotas mazapjoma zvejas kuģiem 3,03 % tika iedalīti Itālijai, 11,6 % — Horvātijai, 11,89 % — Francijai, 13,68 % — Portugālei un 36,93 % — Spānijai;
- Y. tā kā lielāko daļu krājumu galvenokārt zvejo atšķirīgas zvejas flotes, bet dažus zvejo gan mazapjoma, gan rūpnieciskās zvejas flotes;
- Z. tā kā, ja īsteno KZP regulas 17. pantu un nozvejas kvotas piešķir, pamatojoties uz pārredzamiem un objektīviem vides, sociāliem vai ekonomiskiem kritērijiem, ES var taisnīgi pārkārtoties uz mazoglekļa un zemas ietekmes zvejas floti; tā kā līdzekļus šim mērķim ir jāpanāk ekonomiski, sociāli un nodarbinātības ieguvumi un jāveicina pārtikas pieejamība;
- AA. tā kā Komisija izstrādā rīcības plānu zvejas resursu saglabāšanai un jūras ekosistēmu aizsardzībai, kam ir jāpalīdz sasniegt vienu no galvenajiem Eiropas zaļā kursa mērķiem, nodrošinot zivsaimniecības ilgtspēju un jūras ekosistēmu un to bioloģiskās daudzveidības pienācīgu aizsardzību;
- AB. tā kā Parlaments, Padome un Komisija 2020. gada 10. novembrī panāca vienošanos par regulu, ar ko izveido zilās tunzivis daudzgaļu pārvaldības plānu Atlantijas okeāna austrumu daļā un Vidusjūrā; tā kā pēc tam Padome balsojumā to noraidīja, tādējādi neatbalstot lēmumu, par kuru jau bija panākta vienošanās ar abām pārējām iestādēm;
- AC. tā kā *Brexit* ir ietekmējis arī zvejas tiesību sadalījumu Eiropas Savienībā,

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

1. atgādina, ka zivju krājumi ir sabiedriska dabas resurss, ka zvejas darbības un pārvaldība balstās uz šo resursu un pieder mūsu kopējam mantojumam, un ka zivju krājumi būtu jāpārvalda tā, lai garantētu vislielākos ilgtermiņa ieguvumus sabiedrībai, mazinātu ietekmi uz ekosistēmām un garantētu pārtikas nodrošinājumu, sniedzot veselīgu pārtiku; atgādina, ka Eiropas flotes ekonomiskā rentabilitāte būtu jānodrošina, izmantojot šos resursus ekoloģiski, ekonomiski un sociāli ilgtspējīgā veidā un pamatojoties uz uzticamiem zinātniskiem ieteikumiem un piesardzības principu;
2. uzsver, ka kvotu daļas un zvejas iespējas ir tiesības uz publiskiem resursiem; šajā sakarībā uzsver, ka, ņemot vērā dalībvalstu kompetenci piešķirt zvejas iespējas un paturot prātā stabilitātes un paredzamības principus, nevienam dalībniekam laika gaitā nevajadzētu piešķirt neierobežotas tiesības uz noteiktu kvotu vai zvejas iespējām;
3. uzsver, ka zivsaimniecībās, uz kurām attiecas kvotu pārvaldība, kritisko sugu problēmas dēļ zvejas darbības var tikt slēgtas pirms sezonas beigām, kas varētu radīt būtisku ekonomisku ietekmi uz zvejniekiem; šajā sakarībā uzsver, ka labai kvotu sistēmai vajadzētu būt pietiekami elastīgai, lai ļautu zvejniekiem, kuriem ir vajadzīgas papildu kvotas kritiskajām sugām, un zvejniekiem, kuriem tādas ir pieejamas, panākt savstarpēji izdevīgu rezultātu;
4. uzsver, ka dalībvalstu ziņā ir noteikt kritērijus, ko tās izmanto, piešķirot zvejas iespējas;
5. norāda, ka Komisija nav uzsākusi pārkāpuma procedūru pret nevienu dalībvalsti saistībā ar KZP regulas 17. panta ievērošanu;

Objektīvu un pārredzamu kritēriju izmantošana

6. uzsver, ka nav Komisijas pētījuma, kurā būtu analizēta kvotu piešķiršanas kritēriju piemērošana saskaņā ar KZP 16. un 17. pantu; norāda, ka trūkst pārredzamības un ka vairākas dalībvalstis nepublisko, kādus kritērijus tās piemēro, sadalot zvejas iespējas, un mudina tās padarīt šos kritērijus publiski un viegli pieejamus, atgādina, ka objektīva piešķiršanas metode paredz skaidri un nepārprotami aprakstīt skaidri definētus piešķiršanas kritērijus, tostarp skaidri aprakstīt kritēriju relatīvo svērumu vai nosacījumus to izmantošanai, ja ir vairāki piešķiršanas kritēriji;
7. mudina Komisiju vajadzības gadījumā sagatavot ziņojumu par to, kā katra dalībvalsts piemēro KZP regulas 16. un 17. pantā noteiktos kritērijus;
8. aicina Komisiju sākt pārkāpuma procedūras pret dalībvalstīm, kuras neievēro savas saistības attiecībā uz pārredzamības nodrošināšanu zvejas iespēju piešķiršanā;
9. uzsver, ka pārredzami piešķiršanas kritēriji nodrošina operatoriem stabilitāti un juridisko noteiktību; uzsver, ka ir vēlams panākt progresu attiecībā uz kritēriju un to praktiskās piemērošanas pārredzamību visā Savienībā; tādēļ uzsver, ka informācijai par zvejas iespēju sistēmas darbību, tostarp piešķiršanas metodi, vajadzētu būt viegli pieejamai un saprotamai visiem un jo īpaši operatoriem un ieinteresētajām personām, lai veicinātu konsekventu, uz noteikumiem balstītu piešķiršanas metodi, kas nodrošina labāku kontroli, vienlīdzīgas iespējas visām ieinteresētajām personām un lielāku paredzamību zvejniekiem;
10. aicina dalībvalstis publiskot attiecīgās zvejas iespēju piešķiršanas metodes, ievērojot piemērojamus datu aizsardzības tiesību aktus;
11. uzskata, ka Komisijai kā Līgumu izpildes uzraudzītājam ir pienākums garantēt, ka tiek pilnībā ievēroti KZP regulas 17. pantā paredzētie priekšraksti; šajā sakarībā aicina Komisiju nodrošināt, ka visas dalībvalstis pareizi piemēro 17. pantā noteikto saistošo pārredzamības noteikumu attiecībā uz valstu kvotu piešķiršanas procesiem, un šajā nolūkā veikt aktīvu un pastāvīgu uzraudzību, kā arī vajadzības gadījumā sākt pienākumu neizpildes procedūru pret dalībvalstīm, kuras neievēro šo prasību;
12. uzskata, ka ražotāju organizācijas (RO), kooperatīvi un kvotu īpašnieki var brīvprātīgi atklāt informāciju par savām kvotām, bet tām nekādā gadījumā nevar būt pienākums to darīt, jo tas būtu pretrunā datu aizsardzības tiesību aktiem;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

13. atgādina, ka RO ir būtiska loma zvejas iespēju sadalē starp dažādiem kuģiem un to pārvaldībā; norāda, ka daudzās dalībvalstīs RO ir salīdzinoši maz mazapjoma zvejnieku un vēl mazāk mazapjoma zvejnieku ir pašiem savas RO, un līdz ar to viņiem ir ierobežotas iespējas izmantot šo kanālu, lai piekļūtu zvejas kvotām; mudina Komisiju un dalībvalstis atvieglot tādu RO izveidi, kuras būtu paredzētas mazapjoma zvejniekiem vai kuras tie veidotu paši;

14. uzskata, ka piešķiršanas metodes būtu jāizstrādā, iesaistot zvejnieku kopienas, reģionālās iestādes un citas attiecīgās ieinteresētās personas, nodrošinot, ka visi flotes segmenti, RO, zvejnieku apvienības un darba ņēmēju organizācijas ir taisnīgi pārstāvētas, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem, un ka tajās būtu jāiekļauj tādi aizsardzības pasākumi kā paziņošanas termiņi, lai zvejnieki varētu pielāgoties gadījumā, ja dalībvalstis nolemj mainīt savu sadales metodi;

15. aicina dalībvalstis izstrādāt piešķiršanas sistēmas tā, lai garantētu vienkāršību, izvairītos no apgrūtināšiem birokrātiskiem procesiem un galu galā ļautu operatoriem un ieinteresētajām personām uzraudzīt piešķiršanas kritērijus un procesu;

16. aicina dalībvalstis nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un vienlīdzīgas iespējas visiem zvejniekiem, lai nodrošinātu taisnīgu piekļuvi jūras resursiem;

Vides, sociālo un ekonomisko kritēriju izmantošana

17. norāda, ka kopš reformētās KZP un KZP regulas 17. panta stāšanās spēkā nav ne Komisijas ziņojumu, ne arī reģistrēti gadījumi, kad dalībvalstis būtu mainījušas savas piešķiršanas metodes, kas liecina, ka 2013. gada KZP reforma nav būtiski ietekmējusi piešķiršanas metodes; atzīmē, ka ZZTEK ziņojumā par KZP sociālo dimensiju ir norādīts, ka, lai gan kopumā dalībvalstis nav tieši saistījušas KZP regulas 17. pantu ar savas valsts kvotu piešķiršanas sistēmām, tās piešķiršanas procesā izmanto vai ir izmantojušas kritērijus, kurus varētu apzīmēt kā sociālus kritērijus;

18. norāda, ka vēsturiskie nozvejas līmeņi pašlaik ir visizplatītākie kritēriji, ko dalībvalstis piemēro zvejas iespēju sadalei; uzskata, ka šādi kritēriji nodrošina stabilitāti, un atzīst flotes un zvejnieku kopienas atkarību no zvejas resursiem un to, cik svarīga flotei un zvejnieku kopienām ir stabila un paredzama piekļuve zvejas resursiem;

19. atzīmē, ka tikai dažas dalībvalstis zvejas iespēju sadalē izmanto vides, sociālos vai ekonomiskos kritērijus un pat tad, ja šos kritērijus izmanto, tiem nav liels svēruma galīgajā sadalē;

20. atgādina, ka KZP regulas 17. pantā ir noteikts, ka "piešķirot zvejas iespējas, kas dalībvalstīm pieejamas, kā noteikts 16. pantā, tās piemēro pārredzamus un objektīvus kritērijus, tostarp kritērijus, kas attiecas uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku"; norāda, ka angļu valodas versijā ir iekļauts vārds "shall"; norāda, ka pastāv atšķirības starp dažādām valodu versijām, līdz ar to šā elementa juridiski saistošais imperatīvs var tiks dažādi interpretēts; tomēr norāda, ka Eiropas Savienības Tiesa spriedumā *Spika* lietā (C-540/16) ⁽⁷⁾ ir secinājusi, ka dalībvalstīm, piešķirot zvejas iespējas, kas tām pieejamas saskaņā ar KZP regulas 16. pantu, ir jāizmanto "pārredzami un objektīvi kritēriji"; aicina Komisiju risināt šo jautājumu nākamajā ziņojumā par KZP darbību;

21. atzinīgi vērtē to, ka pašreizējās kvotu piešķiršanas metodes, kas galvenokārt pamatojas uz vēsturiskajām tiesībām, nodrošina zināmu ekonomiskās stabilitātes līmeni zivsaimniecības nozarē, kas var būt nosacījums, lai uzņēmēji varētu veikt inovāciju un ieviest ilgtspējīgākas metodes, taču atzīst, ka dažos gadījumos tās veicina tādas tendences kā ekonomiskā koncentrācija zivsaimniecības nozarē, kas kropļo konkurenci, rada šķēršļus jaunpienācējiem un padara nozari nepievilcīgu jaunajiem zvejniekiem; turklāt uzskata, ka šīs metodes pietiekami nestimulē zvejniekus piekopt vidi mazietekmējošu zvejas praksi un nenodrošina taisnīgas iespējas visiem zvejniekiem, tostarp mazapjoma zvejniekiem; šajā sakarībā mudina dalībvalstis pienācīgi garantēt kvotu taisnīgu sadali starp dažādiem flotes segmentiem, ņemot vērā visu zvejnieku vajadzības;

(7) 2018. gada 12. jūlija spriedums *UAB "Spika" u. c./Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos*, C-540/16, ECLI:EU:C:2018:565.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

22. norāda, ka attiecībā uz krājumiem, kuru kopējā pieļaujamā nozveja palielinās, piemēram, labas krājumu pārvaldības vai sekmīga atjaunošanas plāna gadījumā, dalībvalstis varētu apsvērt iespēju sadalīt papildu kvotas, pamatojoties uz ekonomiskiem, sociāliem un vides kritērijiem saskaņā ar 17. pantu;
23. uzsver, ka nerūpnieciskās un tradicionālās zvejniecības un to apvienības, piemēram, zvejnieku apvienības, ir vietējās sabiedrības, ekonomikas, kultūras un tradīciju būtiska iezīme daudzos ES piekrastes apgabalos un salās, un tādēļ uzskata, ka tām būtu vajadzīga īpaša uzmanība un attieksme, tostarp *ad hoc* kvotas, jo īpaši, ja kopējais krājuma apjoms ir palielinājies labas krājumu pārvaldības vai sekmīga atjaunošanas plāna gadījumā;
24. uzskata, ka, lai pilnībā sasniegtu KZP, Jūras stratēģijas pamatdirektīvā un Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam noteiktos mērķus, piešķirot zvejas iespējas, ir jāizmanto visi KZP regulas 17. pantā minētie kritēriju veidi (ekonomiskie, sociālie un vides kritēriji); atgādina, ka par piešķiršanas kritēriju izstrādi un īstenošanu ir atbildīgas dalībvalstis;
25. atgādina, ka bieži vien trūkst kvalitatīvu datu par atpūtas zvejas ietekmi uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku vai tie ir nepilnīgi, kas nozīmē, ka nevar izstrādāt kritērijus, kas attiecas uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku, kā prasīts 17. pantā;
26. mudina Komisiju uzlabot un stiprināt šādu datu vākšanu par atpūtas zveju, izmantojot uzlabotu datu vākšanas sistēmu un citus politikas instrumentus;
27. aicina Komisiju nodrošināt, ka katra attiecīgā dalībvalsts piešķir zvejas iespējas saskaņā ar KZP regulu un jo īpaši 17. pantu, izmantojot pārredzamus un objektīvus kritērijus, tostarp kritērijus, kas attiecas uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku; uzskata, ka katrai dalībvalstij saskaņā ar subsidiaritātes principu būtu jānodrošina, ka kritēriji ir ilgtspējīgi un līdzsvaroti, lai ņemtu vērā vietējās īpatnības un risināmās problēmas;
28. uzskata, ka zivsaimniecības veidi un realitāte, ar ko tie saskaras, Eiropas Savienībā ir ļoti atšķirīgi un ka tāpēc nav universālu ekonomisku, vides vai sociālu kritēriju, ko varētu vienādi piemērot visā ES;
29. atgādina, ka dalībvalstis un ražotāju organizācijas vairākās valstīs ir izveidojušas kvotu rezerves, ko zvejniekiem varētu iedalīt, pamatojoties uz vides, ekonomiskajiem un sociālajiem kritērijiem;
30. aicina dalībvalstis stimulēt zvejniekus izmantot visilgtspējīgāko un videi draudzīgāko zvejas praksi, metodes un inovācijas; uzskata, ka šādi stimuli būtu jāapsver, izstrādājot piešķiršanas metodi saskaņā ar 17. pantu, un mudina dalībvalstis savos piešķiršanas procesos ņemt vērā klimata un ekosistēmas apsvērumus, pamatojoties uz pārredzamu kritēriju kopumu; atgādina, ka saskaņā ar 17. pantu dalībvalstīm ir jācenšas paredzēt arī stimulus zvejas kuģiem, kuri izmanto selektīvus zvejas rīkus vai zvejas paņēmienus ar samazinātu ietekmi uz vidi, piemēram, mazāku enerģijas patēriņu vai kaitējumu biotopam;
31. aicina dalībvalstis, izmantojot piešķiršanas procesus, stimulēt operatorus izveidot un stiprināt sociālo dialogu ar arodbiedrībām un darba ņēmēju organizācijām, kā arī pilnībā piemērot koplīgumus, lai veicinātu sociālo ilgtspēju un taisnīgus darba apstākļus zivsaimniecības nozarē;
32. atgādina, ka dalībvalstīm ir jācenšas paredzēt stimulus zvejas kuģiem, kuri izmanto pielāgotus zvejas rīkus vai zvejas paņēmienus ar samazinātu ietekmi uz vidi; norāda, ka dažas dalībvalstis nodrošina šādus stimulus; aicina pārējās dalībvalstis nodrošināt šādas iniciatīvas;
33. uzsver, ka zvejas iespēju piešķiršana, izmantojot tādus kritērijus kā mazāka ietekme uz vidi un ņemot vērā to, kā operators ir līdz šim ievērojis noteikumus, palīdzēs atjaunot zivju populācijas līdz ilgtspējīgam līmenim un uzlabot bioloģiskās daudzveidības aizsardzību;
34. aicina dalībvalstis saskaņā ar KZP regulas 17. pantu atbalstīt jauno zvejnieku un jaunpienācēju darbības uzsākšanu, lai mazinātu šķēršļus ienākšanai tirgū, novērstu tirgus nepilnības un galu galā veicinātu tik ļoti nepieciešamo paaudžu maiņu zivsaimniecības nozarē; turklāt aicina dalībvalstis izmantot visas EJZAF sniegtās iespējas, lai risinātu paaudžu maiņas jautājumu;

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

35. aicina Komisiju iesaistīties proaktīvākā darbā ar attiecīgajām dalībvalstīm, lai īstenotu KZP regulas KZF regulas 17. pantā paredzētos noteikumus; aicina Komisiju arī turpmāk palīdzēt dalībvalstīm zvejas iespēju piešķiršanas metodikas izstrādē pilnībā izmantot pārredzamus un objektīvus kritērijus, tostarp kritērijus, kas attiecas uz ekonomiku, sociālo jomu un vidi, piemēram, publicējot pamatnostādnes; uzsver, ka ir jāapsver iespēja piedāvāt zvejniekiem ekonomisko stabilitāti un nākotnes perspektīvas;

36. aicina Komisiju gaidāmajā ziņojumā par KZP darbību analizēt, kā dalībvalstis īsteno KZP regulas 17. pantu, un iesniegt priekšlikumus, kā šo īstenošanu uzlabot;

37. uzsver, ka ES joprojām trūkst likumdošanas instrumenta, lai īstenotu Starptautiskās Atlantijas tunzivju saglabāšanas komisijas pēdējās sesijās pieņemtos lēmumus; ar dziļām bažām uzsver, ka šāds normatīvais vakuums var apdraudēt svarīgu kvotu piešķiršanu ES zivsaimniecības nozarei; tādēļ mudina Padomes prezidentvalsti nākt klajā ar alternatīvu priekšlikumu attiecībā uz pušu jau panākto vienošanos, kas atbilstu Parlamenta nostājai;

o

o o

38. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0236

Drošība Austrumu partnerības reģionā un kopējās drošības un aizsardzības politikas nozīme

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija rezolūcija par drošību Austrumu partnerības reģionā un kopējās drošības un aizsardzības politikas nozīmi (2021/2199(INI))

(2022/C 493/06)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) preambulu, jo īpaši trešo, ceturto un sesto daļu,
- ņemot vērā LES V sadaļu, jo īpaši otrās nodaļas otro iedaļu par kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) noteikumiem,
- ņemot vērā Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses ⁽¹⁾, Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Gruziju, no otras puses ⁽²⁾, Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses ⁽³⁾, Visaptverošo un pastiprināto partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses ⁽⁴⁾, un Partnerības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Azerbaidžānas Republiku, no otras puses ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009 ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/887 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru un Nacionālo koordinācijas centru tīklu ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Regulu (ES) 2019/881 par ENISA (Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra) un par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kiberdrošības sertifikāciju, un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 526/2013 (Kiberdrošības akts) ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 6. jūlija Direktīvu (ES) 2016/1148 par pasākumiem nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa tīklu un informācijas sistēmu drošību visā Savienībā ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/1792 (2021. gada 11. oktobris), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

⁽²⁾ OV L 261, 30.8.2014., 4. lpp.

⁽³⁾ OV L 260, 30.8.2014., 4. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 23, 26.1.2018., 4. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 246, 17.9.1999., 3. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 202, 8.6.2021., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 151, 7.6.2019., 15. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 194, 19.7.2016., 1. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV L 359 I, 11.10.2021., 6. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/509 (2021. gada 22. marts), ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 ⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumus (KĀDP) 2021/748 ⁽¹²⁾, 2021/749 ⁽¹³⁾ un 2021/750 ⁽¹⁴⁾ (2021. gada 6. maijs) par Kanādas, Norvēģijas Karalistes un Amerikas Savienoto Valstu dalību PESCO projektā “Militārā mobilitāte”,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2020/1537 (2020. gada 22. oktobris), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2019/797 par ierobežojošiem pasākumiem pret kiberuzbrukumiem, kuri apdraud Savienību vai tās dalībvalstis ⁽¹⁵⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2020/1127 (2020. gada 30. jūlijs), ar ko groza Lēmumu (KĀDP) 2019/797 par ierobežojošiem pasākumiem pret kiberuzbrukumiem, kuri apdraud Savienību vai tās dalībvalstis ⁽¹⁶⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2019/797 (2019. gada 17. maijs) par ierobežojošiem pasākumiem pret kiberuzbrukumiem, kuri apdraud Savienību vai tās dalībvalstis ⁽¹⁷⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2017/2315 (2017. gada 11. decembris), ar ko izveido pastāvīgo strukturēto sadarbību (PESCO) un nosaka iesaistīto dalībvalstu sarakstu ⁽¹⁸⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (KĀDP) 2014/486 (2014. gada 22. jūlijs) par Eiropas Savienības padomdevēju misiju civilās drošības sektorā Ukrainā (EUAM Ukraine) ⁽¹⁹⁾ un Padomes Lēmumu (KĀDP) 2021/813 (2021. gada 20. maijs), ar ko groza Lēmumu 2014/486/KĀDP par Eiropas Savienības padomdevēju misiju civilās drošības sektorā reformai Ukrainā (EUAM Ukraine) ⁽²⁰⁾,
- ņemot vērā Padomes Vienoto rīcību 2008/736/KĀDP (2008. gada 15. septembris) par Eiropas Savienības Pārraudzības misiju Gruzijā, EUMM Georgia ⁽²¹⁾ un Padomes Lēmumu (KĀDP) 2020/1990 (2020. gada 3. decembris), ar ko groza Lēmumu 2010/452/KĀDP par Eiropas Savienības Pārraudzības misiju Gruzijā, EUMM Georgia ⁽²²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Aizsardzības fonda 2021. gada darba programmu, ko Komisija pieņēma 2021. gada 30. jūnijā,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kiberdrošību visā Savienībā un ar ko atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 16. decembra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par kritisko vienību noturību (COM(2020)0829),
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 16. decembra kopīgo paziņojumu “ES kiberdrošības stratēģija digitālajai desmitgadei” (JOIN(2020)0018),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 24. jūlija paziņojumu par ES Drošības savienības stratēģiju (COM(2020)0605),
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2017. gada 13. septembra kopīgo paziņojumu “Noturība, novēršana un aizsardzība, veidojot Eiropas Savienībai stipru kiberdrošību” (JOIN(2017)0450),

⁽¹¹⁾ OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.

⁽¹²⁾ OV L 160, 7.5.2021., 106. lpp.

⁽¹³⁾ OV L 160, 7.5.2021., 109. lpp.

⁽¹⁴⁾ OV L 160, 7.5.2021., 112. lpp.

⁽¹⁵⁾ OV L 351 I, 22.10.2020., 5. lpp.

⁽¹⁶⁾ OV L 246, 30.7.2020., 12. lpp.

⁽¹⁷⁾ OV L 129 I, 17.5.2019., 13. lpp.

⁽¹⁸⁾ OV L 331, 14.12.2017., 57. lpp.

⁽¹⁹⁾ OV L 217, 23.7.2014., 42. lpp.

⁽²⁰⁾ OV L 180, 21.5.2021., 149. lpp.

⁽²¹⁾ OV L 248, 17.9.2008., 26. lpp.

⁽²²⁾ OV L 411, 7.12.2020., 1. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2017. gada 7. jūnija kopīgo paziņojumu “Stratēģiska pieeja izturētspējai ES ārējās darbības jomā” (JOIN(2017)0021) final,
- ņemot vērā Eiropadomes neformālo sanākumi 2022. gada 10. un 11. martā, Eiropadomes oficiālo sanākumi 2022. gada 24. un 25. martā un NATO ārkārtas samitu 2022. gada 24. martā,
- ņemot vērā 2021. gada 26. februāra Eiropadomes dalībnieku paziņojumu par drošību un aizsardzību,
- ņemot vērā jauno stratēģisko programmu 2019.–2024. gadam, ko Eiropadome pieņēma 2019. gada 20. jūnijā,
- ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 20. decembra, 2015. gada 26. jūnija, 2016. gada 15. decembra, 2017. gada 9. marta, 2017. gada 22. jūnija, 2017. gada 20. novembra un 2017. gada 15. decembra secinājumus,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 22. janvāra secinājumus par integrēto pieeju ārējiem konfliktiem un krīzēm un 2022. gada 24. janvāra secinājumus par Eiropas drošības stāvokli,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 25. novembra, 2014. gada 18. novembra, 2015. gada 18. maija, 2016. gada 27. jūnija, 2016. gada 14. novembra, 2017. gada 18. maija, 2017. gada 17. jūlija, 2018. gada 25. jūnija, 2019. gada 17. jūnija, 2019. gada 10. decembra, 2020. gada 17. jūnija, 2020. gada 12. oktobra, 2020. gada 20. novembra, 2020. gada 7. decembra un 2021. gada 10. maija secinājumus par kopējo drošības un aizsardzības politiku,
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 13. decembra secinājumus par Civilās KDAP paktu,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 20. novembra secinājumus par PESCO stratēģisko pārskatīšanu 2020. gadā,
- ņemot vērā Padomes 2020. gada 16. jūnija secinājumus par ES ārējo darbību terorisma un vardarbīga ekstrēmisma novēršanai un apkarošanai,
- ņemot vērā Padomes 2019. gada 10. decembra secinājumus par papildu centieniem uzlabot noturību un novērst hibrīddraudus,
- ņemot vērā Padomes 2018. gada 10. decembra secinājumus par sievietēm, mieru un drošību,
- ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju 2018. gada 19. novembra secinājumus par Civilās KDAP pakta izveidi,
- ņemot vērā Padomes 2017. gada 19. jūnija secinājumus par sistēmu kopīgai ES diplomātiskai reakcijai uz ļaunprātīgām kiberaktivitātēm (“kiberdiplomātijas instrumentu kopums”),
- ņemot vērā galīgo ziņojumu par koordinētā ikgadējā pārskata par aizsardzību (CARD) pirmo ciklu, kas Padomei iesniegts 2020. gada 20. novembra sanāksmē,
- ņemot vērā globālo stratēģiju “Kopīgs redzējums, kopīga rīcība — Globāla Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģija”, ko 2016. gada 28. jūnijā iesniedza Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas priekšsēdētājas vietnieks (AP/PV),
- ņemot vērā Austrumu partnerības kopīgās deklarācijas, kas pieņemtas 2009. gada samitā Prāgā, 2011. gada samitā Varšavā, 2013. gada samitā Viļņā, 2015. gada samitā Rīgā un 2017. un 2021. gada samitā Briselē,

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- ņemot vērā Asociētās trijotnes parlamentu ārlietu komiteju, kā arī Polijas un Lietuvas parlamentu ārlietu komiteju 2021. gada 13. decembrī pieņemto kopīgo deklarāciju par sadarbības stiprināšanu cilvēktiesību uzraudzības jomā Krievijas okupētajās Austrumu partnerības valstu teritorijās,
- ņemot vērā 2014. gada 5. septembra Minskas protokolu, 2014. gada 19. septembra Minskas memorandu un Minskas vienošanos īstenošanas pasākumu paketi, kura tika pieņemta un parakstīta Minskā 2015. gada 12. februārī un kuras pilnu tekstu apstiprināja ar ANO Drošības padomes 2015. gada 17. februāra rezolūciju 2202 (2015),
- ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja *Charles Michel*, Azerbaidžānas Republikas prezidenta *Ilham Aliyev* un Armēnijas Republikas premjerministra *Nikol Pashinyan* 2021. gada 14. decembra un 2022. gada 6. aprīļa trīspusējo sanāksmi,
- ņemot vērā 2018. gada 10. jūlija kopīgo deklarāciju par ES un NATO sadarbību un ES un NATO 2016. gada 8. jūlija kopīgo deklarāciju,
- ņemot vērā 2021. gada 17. maija sesto progresu ziņojumu par to, kā tiek īstenots vienotais priekšlikumu kopums, ko 2016. gada 6. decembrī un 2017. gada 5. decembrī apstiprināja ES Padome un NATO Padome,
- ņemot vērā kopīgo 74 priekšlikumu kopumu par Varšavas kopīgās deklarācijas īstenošanu, ko ES Padome un NATO Padome atbalstīja 2016. gada 6. decembrī un 2017. gada 5. decembrī,
- ņemot vērā ES un ANO 2022. gada 24. janvāra kopīgo paziņojumu “ANO un ES Miera operāciju un krīzes pārvarēšanas stratēģiskās partnerības stiprināšana: 2022.–2020. gada prioritātes,
- ņemot vērā ANO Statūtus, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) 1975. gada Helsinku Nobeiguma aktu, Parīzes 1990. gada hartu jaunai Eiropai, EDSO 1994. gada 3. decembra Rīcības kodeksu par politiskiem un militāriem drošības aspektiem, 1994. gada 5. decembra memorandu par drošības garantijām saistībā ar Ukrainas pievienošanos Kodolieroču neizplatīšanas līgumam (Budapeštas memorands par drošības garantijām) un Vīnes 2011. gada 30. novembra dokumentu par uzticības un drošības veicināšanas pasākumiem,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 7. jūlija rezolūciju par ES un NATO sadarbību transatlantisko attiecību kontekstā ⁽²³⁾;
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 20. maija rezolūciju par karagūstekņiem pēc nesēnākā Armēnijas un Azerbaidžānas konflikta ⁽²⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 25. marta rezolūciju par Direktīvas 2009/81/EK īstenošanu attiecībā uz iepirkumu aizsardzības un drošības jomā un Direktīvas 2009/43/EK īstenošanu attiecībā uz tādu produktu nodošanu, kas saistīti ar aizsardzību ⁽²⁵⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 11. februāra rezolūciju par ES un Ukrainas asociācijas nolīguma īstenošanu ⁽²⁶⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 20. janvāra rezolūciju par 2020. gada ziņojumu par kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošanu ⁽²⁷⁾,

⁽²³⁾ OV C 99, 1.3.2022., 105. lpp.

⁽²⁴⁾ OV C 15, 12.1.2022., 156. lpp.

⁽²⁵⁾ OV C 494, 8.12.2021., 54. lpp.

⁽²⁶⁾ OV C 465, 17.11.2021., 87. lpp.

⁽²⁷⁾ OV C 456, 10.11.2021., 78. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 20. janvāra rezolūciju par 2020. gada ziņojumu par kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu ⁽²⁸⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 20. oktobra rezolūciju par ES un Moldovas Republikas asociācijas nolīguma īstenošanu ⁽²⁹⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES un Gruzijas asociācijas nolīguma īstenošanu ⁽³⁰⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija ieteikumu Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par Austrumu partnerību, gatavojoties 2020. gada jūnija samitam ⁽³¹⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 11. decembra rezolūciju par militāro mobilitāti ⁽³²⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 13. jūnija rezolūciju par kiberaizsardzību ⁽³³⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Krieviju, jo īpaši saistībā ar Krievijas darbībām Austrumu partnerības valstu teritorijās, nelikumīgo Krimas aneksiju, Krimas tatāru tiesību pārkāpumiem, Ukrainas, Gruzijas un Moldovas Republikas teritorijas daļu okupāciju un saistītajām robežu nosprašanas darbībām, kā arī naidīgo propagandu un dezinformāciju, kas vērsta pret ES un Austrumu partnerības valstīm,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0168/2022),
- A. tā kā Austrumu partnerība ir ES kaimiņattiecību politikas daļa un tā kā ES ir izstrādājusi visaptverošu pieeju drošībai un noturībai, tostarp pret kiberdraudiem un hibrīdapdraudējumu, un šī pieeja ir paredzēta, lai stiprinātu attiecības ar sešām Austrumu partnerības valstīm: Armēniju, Azerbaidžānu, Baltkrieviju, Gruziju, Moldovas Republiku un Ukrainu ar mērķi kopīgas sadarbības un atbildības garā veicināt mieru, stabilitāti, noturību, kopīgu labklājību, ilgtspējīgu attīstību, reformas un cilvēku drošību ES austrumu kaimiņvalstīs, stiprināt ekonomisko sadarbību, atbalstīt starpnozaru reformu un sekmēt šo valstu vispārējo noturību;
- B. tā kā Austrumu partnerības mērķis ir veicināt stabilitāti, labklājību un savstarpēju sadarbību un sekmēt nepieciešamo reformu īstenošanu; tā kā steidzami jāstiprina miermīlīga konfliktu risināšana visā Austrumu partnerībā, jo īpaši izmantojot tādas daudzpusējas pieejas un forumus kā EDSO; tā kā ir jāizstrādā stratēģija, ar ko labāk risināt ar Austrumu partnerību saistītos ES politikas drošības aspektus, par izejas punktu ņemot attiecīgo partnervalstu drošības vajadzības, jo Austrumu partnerības reģiona destabilizācija rada ievērojamu globālo apdraudējumu un draudus mieram, stabilitātei un drošībai Austrumu partnerības valstīs un Eiropas kontinentā;
- C. tā kā iepriekšējos gados Austrumu partnerība cietusi no smagiem starptautisko tiesību pārkāpumiem, drošības apdraudējumiem un konfliktiem, kas noveduši pie tagadējā Krievijas agresīvā kara pret Ukrainu; tā kā priekšnoteikums drošībai un mieram austrumu kaimiņreģionā ir starptautisko tiesību, teritoriālās integritātes, pamattiesību un pamatbrīvību ievērošana un aizsargāšana; tā kā ES jādara viss iespējamais, lai palīdzētu Austrumu partnerības valstīm pilnībā atgūt suverenitāti un kontroli pār savām teritorijām; tā kā prodemokrātisku reformu veicināšanā un šo valstu drošības, stabilitātes un labklājības panākšanā izšķirīga nozīme ir tam, lai ES skaidri apņemtos respektēt asociēto Austrumu partnerības valstu virzību uz Eiropu;

⁽²⁸⁾ OV C 456, 10.11.2021., 64. lpp.

⁽²⁹⁾ OV C 404, 6.10.2021., 136. lpp.

⁽³⁰⁾ OV C 385, 22.9.2021., 40. lpp.

⁽³¹⁾ OV C 362, 8.9.2021., 114. lpp.

⁽³²⁾ OV C 388, 13.11.2020., 22. lpp.

⁽³³⁾ OV C 28, 27.1.2020., 57. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- D. tā kā ES un Austrumu partnerības valstis kopīgi nolēma padziļināt sadarbību drošības jomā, tostarp uzlabot Austrumu partnerības valstu spēju tikt galā ar hibrīdapdraudējumu un kibercibieniem; tā kā turpmāk uzmanība jāveltī arī tradicionālajam apdraudējumam, ņemot vērā nesenos notikumus Austrumu partnerības valstīs un Centrālāzijā;
- E. tā kā Austrumu partnerības pamatmērķi nāk par labu visām kaimiņvalstīm, tostarp Krievijai, jo tie palīdz stabilizēt reģionu, īstenojot pasākumus, kas aizsargā starptautiskās tiesības, respektē teritoriālo integritāti un līgumus, ar kuriem reglamentē attiecības starp valstīm un kuri sekmē labu pārvaldību, demokrātiju, tiesiskumu un labas kaimiņattiecības, kā rezultātā tiek veicināta visu Austrumu partnerības valstu iedzīvotāju kopīgā labklājība un cerības; tā kā Austrumu partnerības reģiona destabilizācija būtiski apdraud ES un globālo mieru, stabilitāti un drošību;
- F. tā kā Austrumu partnerības 2021. gada 15. decembra samitā atkārtoti tika apstiprinātas visu partnervalstu suverēnās tiesības attiecībā ar ES pašām izvēlēties ambīciju līmeni un mērķus;
- G. tā kā pēc Austrumu partnerības 2021. gada samita tika palielināti centieni uzlabot noturību, stiprināt stratēģisko komunikāciju un cīņu pret dezinformāciju, sekmēt drošību, kibercibiedarbību un sadarbību KDAP jomās;
- H. tā kā visās ES Austrumu partnerības valstīs, izņemot Baltkrieviju, notiek teritoriāls konflikts, kuru vada vai kurā iesaistīta Krievija;
- I. tā kā 2022. gada 22. februārī abas Krievijas parlamenta palātas — Federālā padome un Valsts dome — vienprātīgi atzina Ukrainas separātiskos Doņeckas un Luhanskas reģionus par neatkarīgām valstīm;
- J. tā kā 2022. gada 23. februārī Krievijas parlaments nobalsoja par to, ka prezidents Putins ārpus valsts var izmantot Krievijas armiju ar mērķi “atbalstīt separātistus Ukrainā”;
- K. tā kā 2022. gada 24. februārī Krievijas prezidents Vladimirs Putins iepriekš ierakstītā televīzijas pārraidē paziņoja, ka ir pavēlējis sākt “militāru specoperāciju” Austrumukrainā; tā kā tūlīt pēc paziņojuma sākās raķešu uzbrukumi daudzām pilsētām visā valstī, tostarp Ukrainas galvaspilsētai; tā kā agri no rīta karaspēks un bruņota tehnika pārgāja Ukrainas austrumu robežu no Krievijas un Ukrainas ziemeļu robežu no Baltkrievijas, kā arī no Krievijas nelikumīgi anektētās Krimas iebruka Ukrainas dienvidos;
- L. tā kā 2022. gada 27. februārī prezidents Putins izsludināja paaugstinātu kaujas gatavību Krievijas kodolspēkos un raķešu spēkos;
- M. tā kā 2022. gada 24. februārī pēc tam, kad Krievija pie Ukrainas robežas bija savilkusi vairāk nekā 200 000 karavīru, kam papildus notika hibrīdkara un kibercara uzbrukumi vēlētām Ukrainas struktūrām, Krievija uzsāka pilna mēroga iebrukumu Ukrainā, pārgāja Ukrainas ziemeļu, austrumu un dienvidu robežu un izvietoja kuģus Melnajā jūrā, turklāt, izmantojot militāro pārspēku, regulāri apšaudīja civiliedzīvotāju rajonus no gaisa un jūras; tā kā Eiropā šis ir visu laiku lielākais militārais konflikts pēc Otrā pasaules kara;
- N. tā kā, neraugoties uz sākotnējām neveiksmēm Ukrainas sīvās pretošanās dēļ, Krievijas spēki ir veikuši militāras operācijas, gaisa un artilērijas/raķešu uzbrukumus civiliedzīvotāju rajoniem un infrastruktūrai, tostarp izsludinātiem evakuācijas koridoriem;
- O. tā kā 2022. gada 13. martā Krievija eskalēja agresīvo karu pret Ukrainu un izdarīja triecienu lielai militārai bāzei nepilnus 16 km no Polijas robežas, nogalinot vismaz 35 ievainojot 134 cilvēkus, kā rezultātā pieauga spriedze reģionā;
- P. tā kā prezidenta Putina Krievija turpina agresīvu karu un pastāvīgu hibrīdkaru pret atsevišķām Austrumu partnerības valstīm, radot pastāvīgus spēka pielietošanas, bruņotas agresijas un nelikumīgas okupācijas draudus visā reģionā, lai politiski vājinātu un destabilizētu valstis un paturētu tās Maskavas pašdeklarētajā ietekmes sfērā, kas ir pret Austrumu partnerības valstu suverēnajām tiesībām uz teritoriālo integritāti, tiesībām pašām lemt par savu ārpolitiku un

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

izvēlēties alianses, un šāda Krievijas rīcība pārkāpj attiecīgos EDSO principus, kas iestrādāti 1975. gada Helsinku Nobeiguma aktā, 1990. gada Parīzes Hartā, kā arī Stambulas dokumentā (1999. gads) un Astanas deklarācijā (2010. gads); tā kā Krievijas agresīvās darbības un centieni vājināt Eiropas drošības arhitektūru rada nestabilitāti gan reģionā, gan ārpus tā, kā arī tas ir mēģinājums vājināt un graut ES lomu šajā reģionā;

- Q. tā kā Krievijas 2008. gada tiešā militārā agresija pret Gruziju, kā rezultātā tika okupēti 20 % Gruzijas teritorijas, Krievijas 2014. gada iebrukums, pagaidu okupācija, nelikumīgā Krimas aneksija un atbalsts Doņeckas un Luhanskas separātistiem ir destabilizējis reģionu un radījis precedentu, kas noveda pie Krievijas agresīvā kara pret Ukrainu, un šāda Krievijas rīcība klaji pārkāpj Gruzijas un Ukrainas suverenitāti, neatkarību, vienotību un teritoriālo integritāti; tā kā ES stingri nosodījusi šādas darbības un atkārtoti apņēmusies neatzīt Krievijas nelikumīgi anektētos un okupētos reģionus, kurus Krievija izmantojusi agresijai pret atsevišķām Austrumu partnerības valstīm, un līdz ar to dalībvalstīm un ES nācies veikt virkni ierobežojošu pasākumu; tā kā Krievijas darbības skaidri parāda, ka Krievija noraida asociēto Austrumu partnerības valstu centienus pievienoties ES vai NATO un ir apņēmības pilna nepieļaut un apstrīdēt jebkādas mēģinājumus atbalstīt demokrātisku attīstību reģionā, ko tā uzskata par "tuvajām ārvalstīm"; tā kā Kremlis joprojām uzskata, ka "tuvās ārvalstis" ir Krievijas ietekmes sfēra;
- R. tā kā Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu parāda, cik ļoti neaizsargātas ir dalībvalstis un topošās ES valstis, jo īpaši Baltijas jūras un Melnās jūras reģiona valstis;
- S. tā kā Baltkrievija atbalstīja Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, ir Krievijas līdzdalībniece un atļāva Krievijas bruņotajiem spēkiem veselu nedēļu veikt militāras mācības Baltkrievijas teritorijā un pēc tam izmantot šo teritoriju kā placdarmu iebrukumam Ukrainā;
- T. tā kā 2021. gada septembrī Krievijas, Baltkrievijas un vairāku citu Krievijas vadītās Kolektīvās drošības līguma organizācijas (CSTO) valstu kopīgajās militārajās mācībās "ZAPAD" piedalījās 200 000 karavīru, kuri tika apmācīti, kā ar diversijas metodēm veikt pretsacelšanās darbības, ielu kaujas un kiberuzbrukumus; tā kā Krievija un Baltkrievija regulāri rīko kopīgas militārās mācības un ir vienojušās par kopīgu militāro doktrīnu; tā kā Krievijas un Baltkrievijas kopīgās militārās mācības "2022 Allied Resolve" demonstrēja, ka Krievijas militārās spējas strauji pieaug, un vienlaikus Krievija aizvien skaidrāk realizē savu mērķi padziļināt politiskās un militārās attiecības ar CSTO valstīm; tā kā izrādījās, ka šīs militārās mācības bija gatavošanās iebrukumam un agresīvajam karam pret Ukrainu; tā kā Baltkrievijā izvietotie Krievijas militārie spēki apdraud Ukrainu, Poliju, Lietuvu un visu Eiropu un varētu būt daļa no galīgā plāna pakļaut un okupēt Baltkrieviju;
- U. tā kā Aleksandra Lukašenko nelikumīgais režīms, cenšoties saglabāt varu, ir stiprinājis attiecības ar Putina Krieviju, piekritis padziļināt integrāciju Savienības valstī, izvietot Krievijas karaspēku gar Baltkrievijas un Ukrainas robežu un sniedz loģistikas un militāru atbalstu Krievijas armijas agresīvajā karā pret Ukrainu;
- V. tā kā Baltkrievija ir līdzatbildīga agresīvajā karā pret Ukrainu, jo atļāva un atbalstīja Krievijas iebrukumu no Baltkrievijas teritorijas, kas skaidri apliecina Baltkrievijas politisko piederību, un līdz ar to ES ir noteikusi ciešu un pastiprinātu sankciju režīmu pret Baltkrieviju;
- W. tā kā drošības un aizsardzības jomā nav pieļaujama nekāda sadarbība ar Aleksandra Lukašenko nelikumīgo režīmu, jo jebkādas iespējamās darbības varētu tikt izmantotas pret ES dalībvalstīm vai Baltkrievijas tautas apspiešanai;
- X. tā kā pēc tam, kad, reaģējot uz vērienīgo krāpšanos ar vēlēšanām, Baltkrievijā notika masveida demonstrācijas, Baltkrievijas režīms vēl vairāk pastiprināja iekšējās un vardarbīgās represijas pret daudziem Baltkrievijas pilsoņiem, kuri cenšas veidot demokrātisku sabiedrību, un Baltkrievijas režīms ir atteicies no mērķa uzlabot attiecības ar ES; tā kā Baltkrievija ir novērsusies no demokratizācijas virziena un migrantus izmanto kā instrumentu, radot krīzi uz ES un

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Baltkrievijas robežas, un tā kā Baltkrievija turpina graut iekšējos liberalizācijas centienus un destabilizē un šķēļ ES dalībvalstis, lai panāktu, ka tiek atceltas ES mērķētās sankcijas pret personām un struktūrām, kuras atbildīgas par brutālajām represijām; tā kā Lukašenko režīms apdraud reģiona stabilitāti, jo īsteno hibrīdkaru, un, kaitējot aviācijas drošībai, piespiedu kārtā nosēdināja *Ryanair* lidmašīnu Minskā, kā rezultātā ES piemēroja sankcijas;

- Y. tā kā 2022. gada 27. februārī Baltkrievija apstiprināja jaunu konstitūciju, kas paredz atteikšanos no kodolbrīvas valsts statusa;
- Z. tā kā 2022. gada 21. februārī Krievija nolēma oficiāli atzīt Luhanskas un Doņeckas tautas republikas un Krievijas prezidents Vladimirs Putins paziņoja, ka Minskas vienošanās vairs nav spēkā un ka vienošanos pārkāpusi Ukraina; tā kā Normandijas formāts un Minskas I un II vienošanās līdz šim bijuši neefektīvi instrumenti un nav izbeiguši karadarbību starp Ukrainu un Krievijas atbalstītajiem nelikumīgajiem bruņotajiem grupējumiem atsevišķos Doneckas un Luhanskas reģionu apgabalos Ukrainā; tā kā Normandijas formāta un Minskas I un II vienošanās nākotne ir ļoti neskaidra, jo starptautiskajā bruņotajā konfliktā Ukrainā gājuši bojā tūkstošiem cilvēku, pārvietoti aptuveni 10 miljoni cilvēku un vairāk nekā 4 miljoni devušies bēgļu gaitās; tā kā ik dienu artilērijas un šaujamo ierociņu apšaudēs tiek ievainoti un nogalināti cilvēki;
- AA. tā kā draudus austrumu kaimiņreģionā rada ne vien Krievijas uzvedība un rīcība, bet arī citas destruktīvas darbības, tādas kā citu autoritāru režīmu ietekme, terorisms, organizētā noziedzība, cilvēku tirdzniecība, korupcija, nelegālās migrācijas instrumentalizācija, dezinformācija, klimata pārmaiņas, kibernetiskie uzbrukumi, masu iznīcināšanas ierociņu izplatīšana, militārā konflikta radīts vides piesārņojums, energoapgādes izmantošana par ieroci, hibrīddarbības un daudzi citi draudi, kas kaitē sabiedrības kohēzijai kaimiņreģiona valstīs;
- AB. tā kā hibrīddraudi ir tādu pasākumu sistemātiska kombinācija kā informācijas karš, negaidīti bruņoto spēku manevri, masīvs kibernetiskais karš un aizvien plašāks jaunu un revolucionāru tehnoloģiju pielietojums amplitūdā no jūras gultnes līdz kosmosam, kas ietver gan progresīvu gaisa caurplūdes aprīkojumu, gan kosmosa novērošanas un trieciena sistēmas (ko iespējos progresīvs mākslīgais intelekts (MI)), kvantu datošana, aizvien viedākas dronu spīta tehnoloģijas, ofensīvas kibernetiskās, virsskaņas raķešu sistēmas, nanotehnoloģijas un bioloģiskais karš;
- AC. tā kā nevar ignorēt Krievijas spēju karā izmantot ķīmiskos, bioloģiskos, radioloģiskos ierociņus un kodolierociņus; tā kā ES paudusi satraukumu par globālās atbrūošanās, ierociņu neizplatīšanas un ierociņu kontroles arhitektūras sabrukumu;
- AD. tā kā Krievijas bruņotie spēki uzbruka Čornobiļas un Zaporīžjas kodolspēkstacijām, pārņēma kontroli spēkstacijās un vairākas nedēļas turēja darbiniekus par ķīlniekiem, turklāt liedza Starptautiskajai Atomenerģijas aģentūrai piekļūt šo iekārtu sūtītājiem datiem un uzraudzīt kodolmateriālus; tā kā, karam turpinoties, par uzbrukuma mērķi var kļūt arī citas Ukrainas kodolspēkstācijas;
- AE. tā kā Maskava sāka dezinformācijas kampaņu, apgalvojot, ka ASV vadībā Ukraina izstrādā bioloģiskos ierociņus; tā kā Ķīnas Ārlietu ministrija atbalstīja šos Krievijas apgalvojumus;
- AF. tā kā Krievija pieprasīja sasaukt ANO Drošības padomes sanākumi, lai apspriestu Krievijas celtās apsūdzības par bioloģisko ierociņu izmantošanu;
- AG. tā kā Krievijas oficiālā dezinformācijas kampaņa var radīt pamatu bioloģisko ierociņu izvietošanai; tā kā dezinformācija par bioloģiskajiem ierociņiem var kalpot kā iegansts to iespējamai izmantošanai;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- AH. tā kā Krievijas sponsorētās dezinformācijas kampaņas un hibrīdiejaukšanās ir drauds tiesiskuma attīstībai, demokrātiskām iestādēm un Eiropas perspektīvai Austrumu partnerības valstīs; tā kā dezinformācija maldina Austrumu partnerības valstu iedzīvotājus, rada neuzticību demokrātiskiem procesiem un tradicionāliem medijiem, polarizē sabiedrību, grauj cilvēktiesības, pasliktina minoritāšu un neaizsargāto grupu stāvokli un kopumā vājina iekšējo drošību Austrumu partnerības valstīs;
- AI. tā kā Krievija cenšas nojaukt un pārveidot Eiropas drošības arhitektūru un izspiest no transatlantiskās kopienas solījumus neuzņemt NATO aliansē Ukrainu un Gruziju, kā arī pieprasa NATO karaspēka izvešanu no atsevišķām ES dalībvalstīm, kas liecina par Krievijas nevēlēšanos ievērot Eiropas drošības pamatprincipus, par kuriem vienojušās Eiropas valstis, tostarp Krievija; tā kā tas, ka Krievijas karaspēks Ukrainā iebruka caur Baltkrievijas teritoriju, kas ļāva izvērst Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, liecina par darbībām, kuras Krievija pieprasa no saviem sabiedrotajiem un kuras turpina radīt nopietnus draudus Polijai, Baltijas valstīm, citām Austrumu partnerības valstīm un visai Eiropai;
- AJ. tā kā ES, NATO un šo struktūru dalībvalstis iestājas par miermīlīgu diplomātisku risinājumu, kura rezultātā Krievija nekavējoties pārtrauktu visas militārās darbības Ukrainā un bez nosacījumiem atvilktu visus bruņotos spēkus un militāro ekipējumu no visas starptautiski atzītās Ukrainas teritorijas, un dalībvalstis strādā pie tā, lai palielinātu Ukrainas noturību un spēju sevi aizstāvēt; tā kā Krievija dialogā un sarunās par situāciju Ukrainā apzināti un tīši ignorē Eiropas Savienību, lai gan tiek apdraudēta ES drošība; tā kā par Eiropas drošību nevar diskutēt bez Eiropas valstu līdzdalības; tā kā EDSO ir vienīgā Eiropas organizācija, kas apvieno visas Eiropas valstis, tostarp Krieviju, Centrālāziju un transatlantiskos partnerus; tā kā EDSO joprojām ir piemērots satvars, kurā apspriest, kā visu interesēs stiprināt kopējo Eiropas drošības arhitektūru; tā kā saistībā ar Krievijas agresīvo karu Ukrainā tiek pieliktas ievērojamas pūles, lai uzturētu intensīvu sadarbību starp ES, tās dalībvalstīm un ASV, ka arī dalībvalstu starpā; tā kā intensīvās divpusējās sarunās par Krievijas sāktu agresīvo karu Ukrainā nav izdevies panākt nekādu progresu, kas nodrošinātu ilgtspējīgu krīzes risinājumu;
- AK. tā kā Eiropadome un Ārlietu padome, tostarp ārlietu un aizsardzības ministri, vairākkārt tikušies, lai apspriestu Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu un lemtu par ES stratēģiju konflikta atrisināšanai; tā kā ES, reaģējot uz Krievijas Federācijas militāro agresiju pret Ukrainu, piemēro aizvien stingrākas sankcijas; tā kā Eiropas Parlamenta deputāti un PV/AP ir apmainījušies viedokļiem par Eiropas drošības arhitektūru, ņemot vērā Krievijas karu pret Ukrainu; tā kā Parlamenta Ārlietu komiteja un Drošības un aizsardzības apakškomiteja laikposmā no 2022. gada 30. janvāra līdz 2. februārim rīkoja *ad hoc* braucienu uz Ukrainu;
- AL. tā kā EDSO joprojām ir piemērots satvars, kurā apspriest, kā visu interesēs stiprināt kopējo Eiropas drošības arhitektūru;
- AM. tā kā, tieši reaģējot uz Krievijas agresiju pret Ukrainu, ES dalībvalstis, jo īpaši Vācija, ievērojami palielināja savus aizsardzības budžetus;
- AN. tā kā vairākas dalībvalstis sniedz divpusēju militāro atbalstu Ukrainai, lai palīdzētu Ukrainas bruņotajiem spēkiem aizsargāt Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti;
- AO. tā kā vairākas ES dalībvalstis nolēmušas ievērot Ukrainas lūgumus nodrošināt militāro ekipējumu; tā kā atsevišķas ES dalībvalstis — un pirmām kārtām Baltijas valstis un Polija — ir nosūtījušas Ukrainas bruņotajiem spēkiem modernus ieročus, kas ļautu pretoties uzbrūkošajai Krievijas armijai; tā kā Lietuvas–Polijas–Ukrainas brigāde ir pirmā un lielākā struktūra, kas piedalās Eiropas un Ukrainas bruņoto spēku mācībās un manevros;
- AP. tā kā saskaņā ar Eiropas Miera mehānismu ES pieņēma divus palīdzības pasākumus, kas stiprinās Ukrainas bruņoto spēku spējas un noturību un aizsargās civiliedzīvotājus pret militāro agresiju; tā kā palīdzības pasākumi, kuru kopējā vērtība ir 1,5 miljardi EUR, finansēs ekipējumu un piegādes Ukrainas bruņotajiem spēkiem, tostarp pirmo reizi vēsturē tiks piegādāti letālie ieroči;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- AQ. tā kā 2021. gada novembrī Padome paziņoja par 14 jaunu PESCO projektu paketi sauszemes, jūras, gaisa, kibernetikas un kosmosa drošībai; tā kā PESCO finansētā kibernetikas ātrās reaģēšanas vienība 2022. gada 22. februārī paziņoja par kibernetikas ekspertu norīkošanu, lai palīdzētu apkarot Krievijas kibernetikas uzbrukumus Ukrainas struktūrām;
- AR. tā kā gaidāmajā Stratēģiskajā kompasa ir jāparedz KDAP politiskie un stratēģiskie uzdevumi, spējas un resursi, kas vajadzīgi, lai radītu pozitīvas pārmaiņas, jo īpaši stratēģiskajās kaimiņvalstīs; tā kā ES dalībvalstu politikajai gribai ir izšķirīga loma Stratēģiskā kompasa īstenošanā; tā kā Stratēģiskā kompasa mērķis ir konstruktīvi ietekmēt kopējo reaģēšanu uz ģeopolitiskām un globālām problēmām, un šai reaģēšanai jābūt ātrai un noturīgai, par prioritāti izvirzot īstenu Eiropas aizsardzību vidē, kurā rodas aizvien jauni apdraudējumi;
- AS. tā kā Komisija ir pieņēmusi Ukrainai paredzētu jaunu makrofinansālās palīdzības paketi 1,2 miljardu EUR apmērā, lai palīdzētu risināt pašreizējās ekonomiskās un ģeopolitiskās problēmas un apmierināt finansālās vajadzības Krievijas agresīvo darbību dēļ; tā kā bez tam Komisija piešķirs Ukrainai papildu 120 miljonus EUR, ar ko šā gada dotāciju veidā ievērojami palielina divpusējo palīdzību Ukrainai; tā kā ES turpinās ieguldīt Ukrainas nākotnē, izmantojot ekonomikas un investīciju plānu, kura mērķis ir turpmākajos gados piesaistīt investīcijas līdz pat 6,5 miljardiem EUR;
- AT. tā kā ES un tās sabiedrotie pieņēmuši plašas un bezprecedenta sankciju un pasākumu paketes, kuras ir reakcija uz Krievijas agresiju pret Ukrainas teritoriālo integritāti un ar kurām ierobežo Krievijas piekļuvi rietumu kapitāla tirgiem, iesaldē aktīvus un aizliedz darījumus ar trim Krievijas bankām, kā arī atslēdz Krievijas galvenās bankas no SWIFT sistēmas;
- AU. tā kā enerģētikas nozarē piemērotās sankcijas apgrūtina un sadārdzina Krievijas naftas pārstrādes rūpnīcu modernizāciju; tā kā ES aizliegusi Krievijas aviokompānijām eksportēt, pārdot vai piegādāt gaisa kuģus un ar tiem saistīto aprīkojumu, kā arī visus saistītos remonta, apkopes vai finanšu pakalpojumus; tā kā Rietumi ir slēguši gaisa telpu visiem Krievijai piederošiem, Krievijā reģistrētiem vai Krievijas kontrolētiem gaisa kuģiem; tā kā šie gaisa kuģi vairs nevarēs nosēties ES un tās sabiedroto teritorijā, pacelties no šīs teritorijas vai to šķērsot; tā kā Rietumi paplašina divējāda lietojuma preču eksporta kontroles jomu, lai ierobežotu Krievijas piekļuvi kritiskām tehnoloģijām, tādām kā pusvadītāji vai progresīva programmatūra; tā kā ES ir liegusi ieceļošanu Krievijas diplomātiem, saistītām struktūrām un uzņēmējiem un aizliegusi savā teritorijā Krievijas valstij piederošos plašsaziņas medijus *Russia Today* un *Sputnik*, kā arī to meitasuzņēmumus; tā kā ES piektajā sankciju paketē papildus iekļautas vēl 217 personas un 18 vienības un sankciju sarakstam pievienots ogļu embargo;
- AV. tā kā Krievijai un Baltkrievijai piemērotās sankcijas ir vēl nebijis ES dalībvalstu vienotības apliecinājums un nodarījušas būtisku ekonomisko kaitējumu Krievijas un Baltkrievijas ekonomikas galvenajiem pilāriem, kas līdz šim izpaužas kā rubļa pagaidu devalvācija, paaugstināts kredītsaistību neizpildes risks, Maskavas biržas pagaidu slēgšana, milzīga Krievijas naftas tirdzniecības lejupslīde un Krievijas izslēgšana no daudzām starptautiskām organizācijām;
- AW. tā kā sankcijas pret Krieviju nodara reālu kaitējumu un var izraisīt recesiju; tā kā rublis uz laiku ir devalvēts, palielinājies kredītsaistību neizpildes risks, slēgta Maskavas akciju birža un Krievijas naftas tirdzniecības darījumi iespējami tikai par milzīgām atlaidēm;
- AX. tā kā 2022. gada 28. februārī Ukraina oficiāli iesniedza pieteikumu dalībai ES un 2022. gada 3. martā šādu pieteikumu iesniedza arī Moldovas Republika un Gruzija;
- AY. tā kā, ņemot vērā Krievijas agresiju pret Ukrainu, dalībvalstīm jātiek galā ar personu pārvietošanos nepieredzēti lielā skaitā, jo ukraiņi bēg uz drošām teritorijām; tā kā ANO augstais komisārs bēgļu jautājumos paredz, ka būs 6 līdz 8 miljoni bēgļu; tā kā lielākā daļa bēgļu devušies uz kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm, jo īpaši Poliju, Rumāniju,

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Ungāriju un Slovēkiju, kā arī jau tā novājināto Ukrainas kaimiņvalsti Moldovas Republiku, kā rezultātā ir ļoti sarežģīti nodrošināt pārmitināšanu un palīdzību; tā kā Komisija ir aktivizējusi ES civilās aizsardzības mehānismu, lai atbalstītu Ukrainu un kaimiņvalstis; tā kā Komisija pieņēma priekšlikumu tiesību aktam par kohēzijas rīcību bēgļu atbalstam Eiropā (CARE). tā kā priekšlikumā ierosināti vērienīgi finanšu instrumenti, tostarp 500 miljoni EUR no ES budžeta, ierosināts pagarināt īstenošanas periodu līdzekļiem, kas dalībvalstīm pieejami no 2014.–2020. gada iekšlietu fondiem, un izmantot iekšlietu fondu 2021.–2027. gadam;

- AZ. tā kā neilgi pēc Krievijas iebrukuma Eiropadome vienprātīgi vienojās pirmo reizi aktivizēt Pagaidu aizsardzības direktīvu⁽³⁴⁾, ar ko visiem Ukrainas pilsoņiem, bēgļiem un pastāvīgajiem iedzīvotājiem, kuri bēg no Ukrainas, nekavējoties piešķir aizsardzības statusu, kā arī piekļuvi ES veselības aprūpei, izglītībai, darba tirgum un dzīvesvietai;
- BA. tā kā Trīs jūru iniciatīva (3SI), kurā iesaistītas ES austrumu un dienvidu reģiona 12 valstis un aptuveni 112 miljoni iedzīvotāju, nodrošina sadarbību, lai attīstītu infrastruktūru, enerģētiku, transportu un digitālos tīklus, un līdz ar to šī iniciatīva ir kritiski svarīga un to var paplašināt, lai iekļautu Austrumu partnerības valstis un vēl vairāk stiprinātu šo valstu saiknes ar ES;
- BB. tā kā Eiropas Parlaments stingri atbalsta starptautisko Krimas platformu, kuru 2021. gada augustā Kijevā izveidoja Ukraina, ES dalībvalstis un citi starptautiskie partneri ar mērķi izstrādāt Ukrainas prezidenta iniciatīvu; tā kā šī platforma ir nozīmīgs formāts, kurā apspriesties un koordinēt rīcību, lai padarītu efektīvāku starptautisko reaģēšanu uz tagadējo Krimas pagaidu okupāciju, atkārtoti noraidītu aneksijas atzīšanu un panāktu Krimas atbrīvošanu un miermīlīgu atgriešanos Ukrainas kontrolē; tā kā ar šo platformu, reaģējot uz Krievijas agresīvo karu, palielina starptautisko spiedienu uz Kremli, novērš turpmākus tiesību pārkāpumus un aizsargā no okupācijas režīma cietušos;
- BC. tā kā Krievija turpina Ukrainas pilsoņu nelikumīgu pasportizāciju uz laiku okupētajās Ukrainas Doņeckas un Luhanskas apgabalu teritorijās;
- BD. tā kā 2022. gada 26. februārī ANO Drošības padome sagatavoja tekstu, ar kuru nosodīja Krievijas iebrukumu Ukrainā un kuru Krievija noraidīja, izmantojot savas veto tiesības, savukārt Ķīna un Apvienotie Arābu Emirāti balsojumā atturējās;
- BE. tā kā 2022. gada 2. martā ANO Ģenerālā asambleja pieņēma nesaistošu rezolūciju, ar ko pieprasīja nekavējoties apturēt Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu; tā kā balsojumu ar pārliecinošu vairākumu apstiprināja 140 valstis, no kurām 5 balsoja pret un 38 atturējās;
- BF. tā kā 2022. gada 16. martā Starptautiskās Krimināltiesas prokurors *Karim Khan* pēc atgriešanās no Ukrainas apmeklējuma paziņoja, ka “uzbrukumi tiek tiši vērsti pret civiliedzīvotājiem; tas ir noziegums, par kuru mana iestāde var veikt izmeklēšanu un sākt kriminālvajāšanu”;
- BG. tā kā ANO Ģenerālā asambleja 2022. gada 7. aprīlī nolēma apturēt Krievijas dalību ANO Cilvēktiesību padomē;
- BH. tā kā, reaģējot uz neizprovocēto un nepamatoto Krievijas iebrukumu Ukrainā 2022. gada februārī, NATO alianses austrumu daļā papildu aizsardzībai tika izvietoti vairāki tūkstoši sauszemes, gaisa un jūras spēku; tā kā alianse ir aktivizējusi NATO reaģēšanas spēkus;
- BI. tā kā NATO palīdz koordinēt Ukrainas lūgumus pēc palīdzības un atbalsta savus sabiedrotos humānās palīdzības sniegšanā un neletālu ieroču piegādē;

⁽³⁴⁾ Padomes Direktīva 2001/55/EK (2001. gada 20. jūlijs) par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas (OV L 212, 7.8.2001., 12. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- BJ. tā kā NATO atkārtoti apstiprinājusi atvērto durvju politiku; tā kā NATO sabiedrotie izsludina bruņoto spēku kaujas gatavību un nosūta papildu kuģus un kaujas lidmašīnas Austrumeiropas NATO vienībām, kas ir daļa no spēcīgākas sabiedroto atturēšanas un aizsardzības stratēģijas;
- BK. tā kā vairāki Krievijas bezpilota gaisa kuģi ir ielidojuši atsevišķu NATO dalībvalstu gaisa telpā pirms avarēšanas šo valstu teritorijā, kas nepārprotami ir NATO dalībvalstu gaisa telpas pārkāpums;
- BL. tā kā 2022. gada 8. martā Ukrainas prezidents V. Zelenskis paziņoja, ka vairs neturpinās virzību uz dalību NATO un ka Ukraina vēlas panākt kompromisu par Krievijas kontrolēto Ukrainas Luhanskas un Doņeckas separātisko reģionu statusu;
- BM. tā kā ES jāreaģē uz Kremļa draudiem ne tikai ar stingriem drošības pasākumiem, piemēram, ieroču piegādi Ukrainai, lai valsts spētu sevi aizstāvēt, bet arī ar Eiropas instrumentu nodrošināto maigo varu, piemēram, piešķirot pievienošanās kandidātvalsts statusu;
- BN. tā kā KDAP jābalstās uz vēl jo ciešāku koordināciju un sadarbību NATO aizsardzības un atturēšanas stratēģijas jomā un atvērto durvju politiku, pilnībā respektējot ES dalībvalstu drošības pasākumus, un papildus jānodrošina cieša ES un NATO koordinācija, lai panāktu konsekvenci starp ES Stratēģisko kompasu un nākamo NATO stratēģisko koncepciju; tā kā atsevišķas Austrumu partnerības valstis vēlas pievienoties NATO;
- BO. tā kā laikposmā no 2014. gada līdz kara sākumam ASV sniegušas Ukrainai vairāk nekā 2,9 miljardu USD drošības palīdzību un no 2021. gada ik gadu piešķirušas 393 miljonus USD, un līdz ar to Ukraina ir lielākā ārvalstu militārās palīdzības saņēmēja Eiropā, turklāt ASV katru gadu apmāca četras Ukrainas bruņoto spēku brigādes; tā kā ASV Ukrainai piegādājušas letālos ieročus un pavisam nesēn paziņojušas par 800 miljonu USD palīdzības paketi, kas ietver smago kaujas tehniku, artilēriju, bezpilota lidaparātus un munīciju, un līdz ar to Ukrainai sniegā ASV drošības palīdzības kopējā summa pārsniegusi 4 miljardus USD un pastāvīgi augusi kopš kara sākuma;
- BP. tā kā 2022. gada 27. janvārī Apvienotās Karalistes parlaments un Ukrainas Augstākā Rada parakstīja militārā iepirkuma līgumu, kas nodrošinātu Ukrainai investīciju projektus 2022.–2023. gadā; tā kā militārā darījuma kopējā vērtība ir 1,7 miljardi GBP un tā mērķis ir paplašināt Ukrainas jūras spēku spējas;
- BQ. tā kā kopš 2022. gada 9. februāra Apvienotās Karalistes ārkārtas palīdzība Ukrainai tagad ir sasniegusi 400 miljonus GBP un tā kā Apvienotā Karaliste rezervē tur tūkstoši karavīru izvietojšanai Austrumeiropā, lai nodrošinātu Ukrainas bēgļu drošību;
- BR. tā kā Apvienotā Karaliste uzlabojusi spējas un sniegusi neletālo apmācību vairāk nekā 20 000 Ukrainas bruņoto spēku karavīru un piegādājusi aizsardzības sistēmas; tā kā Apvienotā Karaliste piegādājusi Ukrainai arī letālos ieročus;
- BS. tā kā Kanāda sākusi operāciju *UNIFIER*, militārās apmācības un sadarbības programmu un Policijas apmācības palīdzības projektu, kuru satvarā kopīgi apmācīti vairāk nekā 30 000 Ukrainas drošības spēku un policijas dienestu darbinieku un sniegts taktiskais aprīkojums un ieroči; tā kā laikposmā no 2022. gada janvāra līdz aprīlim Kanāda apņēmas piešķirt vairāk nekā 118 miljonus CAD militārā aprīkojuma iegādei, lai atbalstītu Ukrainu, un kā papildu militāro palīdzību Ukrainai 2022.–2023. fiskālajā gadā piešķīrusi 500 miljonus CAD;
- BT. tā kā Norvēģija ziedojuši prettanku ieročus un pretgaisa aizsardzības sistēmas, kā arī visaptverošu neletālo militāro palīdzību, piemēram, bruņuvastes, ķiveres, karavīru pārtikas devas un veikusi citas būtiskas piegādes, turklāt piešķīrusi Ukrainai vairāk nekā 40 miljonus EUR;
- BU. tā kā Japāna papildus 100 miljonu USD aizdevumam ir sniegusi Ukrainai neletālo militāro palīdzību, tostarp bruņuvastes, ķiveres, elektroenerģijas generatorus un pārtiku;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- BV. tā kā Aizsardzības reformu konsultatīvā padome, kuras sastāvā ir augsta līmeņa eksperti no Amerikas Savienotajām Valstīm, Apvienotās Karalistes, Kanādas, Polijas, Vācijas un Lietuvas, ir augstākā līmeņa starptautiskā padomdevēja struktūra Ukrainā;
- BW. tā kā Austrumu partnerības valstīs pastāvīgi pieaug Ķīnas loma, kas reģionā cīnās par politisko, sociālo un ekonomisko ietekmi, un Ķīnas ieguldījumi kopā ar iniciatīvu "Viena josla, viens ceļš" un lētajiem aizdevumiem, kuri palielina parāda attiecību pret IKP un kuru rezultāts var būt saistību neizpilde Austrumu partnerības valstīs un var novest pie agresīvas kompensācijas pieprasīšanas, turklāt Ķīnas ietekme bieži vien izpaužas kā kontrole pār stratēģisko infrastruktūru un politikas veidošanu;
- BX. tā kā trešo valstu un jo īpaši Irānas ietekme Austrumu partnerības valstīs lielā mērā ir koncentrēta Dienvidkaukāzā, kurā nemitīgi pieaug Irānas kultūras, reliģiskā, politiskā un ekonomiskā ietekme, kas var apdraudēt atsevišķu Austrumu partnerības valstu drošību un stabilitāti saistībā ar Irānas Islāma revolucionārās gvardes spēku slepkavības mēģinājumiem Gruzijā un Azerbaidžānā, kas sevišķi apdraud ES centienus veicināt drošību, stabilitāti un labas kaimiņattiecības starp Austrumu partnerības valstīm;
- BY. tā kā Azerbaidžānas sāktais 44 dienu konflikts fundamentāli izmainīja Dienvidkaukāza politisko, stratēģisko un operatīvo *status quo*, kā rezultātā gāja bojā tūkstošiem cilvēku, desmitiem tūkstošu cilvēku tika pārvietoti un Krievija, balstoties uz 2020. gada 10. novembra pamiera līgumu, Lačinas koridorā un Kalnu Karabahas apkārtnē izvietoja aptuveni 2000 tā dēvēto miera uzturēšanas karavīru; tā kā starp Azerbaidžānu un Armēniju joprojām notiek sadursmes un Kalnu Karabahas konflikts nav atrisināts; tā kā Krievija viena pati nespēs atrisināt konfliktu, kas radies postpadomju telpā; tā kā ES nav īstenojusi stratēģisko plānošanu un diplomātijas iniciatīvas, ko Krievija, Turcija, Irāna un citi rīcībspēki izmantoja, lai nostiprinātu ietekmi Dienvidkaukāzā;
- BZ. tā kā galvenais gāzes piegādes cauruļvads Kalnu Karabahā ir bojāts, kā rezultātā 2022. gada 8. martā konflikta teritorija tika atstāta bez energoapgādes, jo starp Armēnijas un Azerbaidžānas spēkiem Kalnu Karabahā turpinās militāra sadursme;
- CA. tā kā 2022. gada janvāra sākumā CSTO bruņotie spēki (kurus vadīja Krievijas armija un kuros cita starpā bija arī Baltkrievijas un Armēnijas karavīri) pēc Kazahstānas valdības lūguma iegāja Kazahstānā, lai palīdzētu apspiest pilsoņu nemierus un saglabātu valdošā režīma varu, savās interesēs izmantojot CSTO atbalstu;
- CB. tā kā Krievijas Federācija turpina nostiprināt savas armijas nelikumīgo klātbūtni okupētajās Gruzijas teritorijās Abhāzijā un Dienvidosētijā, palielina karavīru skaitu un izvērš militārās mācības, veic pasportizāciju un, uzslēkot dzeloņstieplu žogus un citas barjeras, nostiprina robežas gar administratīvo robežlīniju, un šie pasākumi būtiski destabilizē drošības situāciju uz vietas un mazina iedzīvotāju spējas sagādāt iztiku konflikta zonās;
- CC. tā kā jebkuras KDAP misijas panākumi ir atkarīgi no pilnvaru vēriena un ES dalībvalstu un partnervalstu politiskās gribas un kohēzijas, kā arī dalībvalstu vēlmes ieguldīt savas speciālās zināšanas, līdzekļus, personālu un resursus;
- CD. tā kā ES Civilās plānošanas un īstenošanas centram (CPĪC) būs jāapsver, kā aizsargāt norīkoto ES civilo personālu pret aizvien pieaugošajiem draudiem;
- CE. tā kā — lai KDAP misijas izpildītu savus uzdevumus, to mandātā jāietver konsultācijas un apmācība par to, kā darboties ar jaunajām un revolucionārajām tehnoloģijām, kas strauji nonāk iesaldētā konflikta vidē; tā kā KDAP misijas Austrumu partnerības valstīs ir jāveic tik ilgi, cik uzņēmējvalstis un dalībvalstis tās uzskata par nepieciešamām, lai izpildītu misijas uzdevumus;
- CF. tā kā Padome pašlaik apspriež iespējas palielināt KDAP klātbūtni Ukrainā;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- CG. tā kā Eiropas Savienības padomdevēja misija civilās drošības sektora reformai Ukrainā (*EUAM*) ir civila misija, kuru sāka 2014. gadā pēc Ukrainas valdības lūguma un kuras mērķis ir sniegt ES atbalstu tiesībsardzības un tiesiskuma institūciju reformai, lai atjaunotu Ukrainas pilsoņu uzticēšanos pēc vardarbīgajiem notikumiem ap Ukrainas revolūciju;
- CH. tā kā *EUAM* ir apzinājusi piecas prioritārās jomas, kas ietver nacionālo un valsts drošību, organizēto un pārrobežu noziedzību, krimināltiesības, kopienu drošību un policijas pārvaldību, kā arī digitālo pārveidi un inovāciju, ar mērķi atbalstīt civilās drošības sektora reformu Ukrainā, misijas gada budžets ir 29,5 miljoni EUR un tajā strādā 371 pilnvarots darbinieks, tostarp Ukrainas valstspiederīgie un personāls no citām ārpussavienības valstīm, un misijas mandāts ir atjaunojams 2024. gadā;
- CI. tā kā *EUAM* aptver trīs darbības jomas: sniegt stratēģiskas konsultācijas, lai izstrādātu stratēģiskus dokumentus un tiesību aktus; atbalstīt reformu īstenošanu ar praktiskiem ieteikumiem, apmācību un aprīkojumu; un veicināt sadarbību un koordināciju, lai nodrošinātu saskaņotību un Ukrainas un starptautisko rīcībspēku reformu centieni būtu konsekventi;
- CJ. tā kā *EUAM* savas darbības īsteno partnerībā ar Ukrainas Valsts drošības padomi un Ārējās izlūkošanas dienestu; tā kā *EUAM* sadarbojas ar Ukrainas tiesu sistēmu un prokuroru, lai kriminālvajāšana būtu neatkarīga un efektīva; tā kā *EUAM*, izmantojot reģionālus vietējos birojus un sadarbību ar kaimiņu apgabaliem, apmāca un aprīko Ukrainas policijas spēkus; tā kā *EUAM* policijas apmācības iniciatīvas virza uz to, lai sniegtu stratēģiskas konsultācijas, īstenotu kopienas drošības dialogu un apmācītu vietējo policiju svarīgākajās jomās;
- CK. tā kā *EUAM* ņem vērā Eiropola smagās un organizētās noziedzības draudu novērtējumu (*SOCTA*) un palīdz Ukrainas iestādēm nodrošināt spēju veidošanas pasākumus un integrēto robežu pārvaldību;
- CL. tā kā *EUAM* darbs Ukrainas Drošības dienesta (*SSU*) reformas atbalstīšanā joprojām ir misijas augstākā prioritāte, kas jāmērķē uz atbalstu reformas īstenošanai, lai *SSU* pakāpeniski atteiktos no pirmstiesas izmeklēšanas pilnvarām, demilitarizētu dienestu, skaidri nošķirtu kompetences no citām drošības aģentūrām, nodrošinātu efektīvu uzraudzību un samazinātu darbinieku skaitu; tā kā likumprojektā Nr. 3196 — ja to pienācīgi īsteno — ir noteikts, ka *SSU* galvenie uzdevumi ir pretizlūkošana, valsts drošības apdraudējumu novēršana, terorisma apkarošana, kibernetiskā drošība, valsts nacionālās un teritoriālās integritātes aizsardzība un valsts noslēpuma aizsardzība; tā kā — lai īstenotu demokrātiskai attīstībai nepieciešamās reformas, *SSU* ir jāveic šādi uzdevumi: skaidra funkciju nodalīšana, atteikšanās no ekonomisko un korupcijas noziegumu izmeklēšanas (izņemot ārkārtas gadījumā, ja to atļāvis ģenerālprokurors), politiskā neatkarība, demilitarizācija un turpmāka optimizācija, lielāka pārredzamība un pārskatatbildība un papildu centieni aizsargāt kritisko infrastruktūru;
- CM. tā kā izšķirīgs reformas elements ir Ekonomiskās drošības biroja (*BES*) izveide, kura uzdevums ir finanšu noziegumu apkarošana visā Ukrainā; tā kā *BES* personāla pārredzama atlase un Valsts fiskālā dienesta izformēšana ir sevišķi būtiska, lai pakāpeniski samazinātu oligarhu ietekmi uz Ukrainas ekonomiku; tā kā paredzēts, ka *BES* no *SSU* pārņems pirmstiesas izmeklēšanas pilnvaras ekonomiskās drošības jomā un *BES* jāatbalsta Ukrainas centieni pretoties tiesībsardzības iestāžu spiedienam;
- CN. tā kā 2020. gadā *EUAM* ceturto vietējo biroju izveidoja Mariupolē, lai atbalstītu centralizēto reformu īstenošanu reģionālā un vietējā līmenī, piemēram, vietējo tiesībsardzības iestāžu pārstāvju apmācību un konsultēšanu, kas liecina par *EUAM* pieaugošo lomu Ukrainas noturības stiprināšanā visā valstī un Ukrainas vēlmi pieskaņoties KDAP mērķiem; tā kā Krievijas militārā uzbrukuma rezultātā tika evakuēts un vēlāk iznīcināts vietējais birojs Mariupolē;
- CO. tā kā, Krievijai iebrūkot Ukrainā, visi starptautiskie darbinieki bija spiesti drošības dēļ pamest valsti; tā kā misijas darbinieki turpina sazināties ar Ukrainas partneriem un ir gatavi rīkoties, ja ES vadošās struktūras sniegs attiecīgas instrukcijas;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- CP. tā kā saistībā ar Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu ir evakuēts viss KDAP *EUAM Ukraine* dalībvalstu personāls;
- CQ. tā kā ES Robežu palīdzības misija Moldovas Republikā un Ukrainā (*EUBAM*) ir civila misija, kas sākta 2005. gadā; tā kā tai nav izpildvaras funkciju, tā uzlabo robežsargu, muitas iestāžu un tiesībsardzības spējas Ukrainā un Moldovas Republikā, tās gada budžets ir 12 miljoni EUR un tās rīcībā ir vairāk nekā 200 darbinieku un tā kā tās pilnvaras ir paredzēts atjaunot 2023. gada novembrī;
- CR. tā kā *EUBAM* palīdz Moldovas Republikai un Ukrainai pildīt padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas (*DCFTA*) saistības, kas ir daļa no to asociācijas nolīgumiem ar ES, un tika izveidota, lai stiprinātu Moldovas un Ukrainas robežsardzes un muitas spējas; tā kā tās uzdevums ir: apkarot krāpšanu muitas jomā, narkotiku kontrabandu, neatbilstīgu migrāciju un cilvēku tirdzniecību; atbalstīt tirdzniecības atvieglošanu un integrētu robežu pārvaldību un palīdzēt miermīlīgā veidā atrisināt Piedņestras konfliktu, izmantojot "5+ 2" procesu;
- CS. tā kā tabakas kontrabanda, tostarp viltotas preces, ik gadu Moldovas Republikas, Ukrainas un ES dalībvalstu valsts budžetiem rada zaudējumus 10 miljardu EUR apmērā; tā kā, sākot no 2020.-2021. gada, *EUBAM* apturēja vairākas kontrabandas operācijas, konfiscējot milzīgus munīcijas, tabakas, alkohola, etanola un heroīna apmērus;
- CT. tā kā *EUBAM* palīdz Moldovas Republikas un Ukrainas robežsardzes dienestiem izstrādāt vispārējus kopējus rādītājus, ko izmanto cilvēku tirdzniecības upuru identificēšanai;
- CU. tā kā *EUBAM* Narkotiku jautājumu darba grupa cenšas iesaistīt misijas partnerdienestus sadarbībā ar citām narkotiku apkarošanas iestādēm reģionā; tā kā *EUBAM* sadarbojas ar daudzām starptautiskām organizācijām, tostarp Eiropolu, *Frontex* un *EDSO*, izmantojot leroču jautājumu darba grupu, *ORION II* kopīgās operācijas un iniciatīvas "EU 4 Border Security";
- CV. tā kā *EUBAM* ir konsekventi atbalstījusi tādu starptautisko transporta koridoru atkārtotu atvēršanu, kas šķērso Piedņestru un atbilst un atbalsta tehniskus uzticības veicināšanas pasākumus starp Kišiņevu un Tiraspoli transporta, muitas, veterinārijas un fitosanitārijas, kā arī tiesībsardzības jautājumos;
- CW. tā kā *EUBAM* palīdz mierīgā veidā atrisināt Piedņestras konfliktu, īstenojot uzticības veicināšanas pasākumus un uzraugot Moldovas un Ukrainas robežas Piedņestras daļu;
- CX. tā kā Krievijas Federācija uztur tā dēvēto miera uzturēšanas misiju Piedņestrā aptuveni 500 karavīru sastāvā un aptuveni 1 500 karavīru lielu operatīvo grupu (*OGRT*), kontrolē Piedņestras separātistu bruņotās grupas un katru gadu rīko vairāk nekā 100 kopīgas militārās mācības ar Piedņestras reģiona piedalīšanos; tā kā Parlaments pauž bažas par Tiraspoles separātistu mēģinājumiem 2022. gada 4. martā panākt Piedņestras neatkarības atzīšanu;
- CY. tā kā Krievijas agresīvajā karā pret Ukrainu ir nopietni apdraudēta KDAP *EUBAM Moldova* drošība un drošums un šī iemesla dēļ misija var tikt evakuēta no valsts;
- CZ. tā kā Eiropas Savienības Pārraudzības misija Gruzijā (*EUMM*) ir civila misija, kas tika uzsākta 2008. gadā pēc tam, kad ar ES starpniecību tika noslēgts sešu punktu nolīgums, ar kuru tika izbeigts karš starp Gruziju un Krieviju; tā kā 13 savas pastāvēšanas gados *EUMM* ir apliecinājusi ES stingro politisko apņemšanos reģionā, palīdzot veicināt uzticību un normalizāciju un nodrošinot stabilitāti gan uz vietas starp konfliktā iesaistītajām pusēm, gan plašākā reģionā;
- DA. tā kā *EUMM* pašlaik ir 325 misijas dalībnieki, tostarp vairāk nekā 200 civilo novērotāju, un tai piešķirts budžets 44,8 miljonu EUR apmērā un pilnvaru atjaunošana paredzēta 2022. gada decembrī;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- DB. tā kā joprojām nemainīgas ir 2008. gada sākotnējās pilnvaras attiecībā uz ES starpniecības rezultātā noslēgtā Gruzijas un Krievijas 2008. gada 12. augusta pamiera nolīguma īstenošanas uzraudzību, un tajās ir prasīts: neizmantot vardarbību, pārtraukt karadarbību, nodrošināt humānās palīdzības pieejamību, Gruzijas bruņotajiem spēkiem atgriezties to parastajās teritorijās, atvilkt Krievijas bruņotos spēkus uz pozīcijām, kurās tie atradās pirms karadarbības sākšanas, un sākt starptautiskas diskusijas par Dienvidosetijas un Abhāzijas drošību un stabilitāti;
- DC. tā kā Krievija neievēro ES starpniecības rezultātā noslēgto Gruzijas un Krievijas 2008. gada 12. augusta pamiera nolīgumu, jo tā saglabā bruņoto spēku un Federālā drošības dienesta (FSB) aģentu un Krievijas Federācijas robezsardzes klātbūtni separātiskajos Abhāzijas un Dienvidosetijas reģionos; tā kā šī iemesla dēļ nav iespējams izveidot starptautiskus drošības mehānismus uz vietas, kā arī EUMM tiek liegta iespēja iekļūt Krievijas okupētajās teritorijās, kas ir būtisks šķērslis misijas mērķu sasniegšanai; tā kā EUMM pilnvaras ir spēkā visā Gruzijā; tā kā EUMM saskaras ar Krievijas robežveidošanas pasākumiem, kas cita starpā izpaužas kā administratīvo robežu pārbīdīšana, iespiežoties Gruzijas teritorijā un turpinot paplašināt Gruzijas teritoriālo okupāciju;
- DD. tā kā Krievijas Federācijas klaji ES starpniecības rezultātā noslēgto Gruzijas un Krievijas 2008. gada 12. augusta pamiera nolīguma un pamiera pārkāpumi bieži vien sastopas ar ierobežotu dalībvalstu reakciju vai aicinājumiem uz rīcību, vai arī vispār neizraisa nekādu reakciju, kas var palielināt Krievijas Federācijas uzdrošināšanos veikt vairāk šādu darbību; tā kā, pārkāpjot administratīvās robežlinijas, ir notikuši nelikumīgi aresti un tiek veiktas nelikumīgas robežveidošanas darbības;
- DE. tā kā EUMM nav tipiska civilā misija, ņemot vērā tās pilnvaras un koncentrēšanos uz uzraudzības darbībām, civilo kompetenču veidošanu un to, ka tā vada uzticības veicināšanas darbības, izmantojot nelielas dotācijas un īstenojot mērķtiecīgus projektus, kuros iesaistītas abas puses; tā kā pilnvaras ļauj šai misijai koncentrēties uz hibrīddraudiem, cilvēktiesībām, minoritātēm un drošības jomas vides aspektiem; tā kā EUMM ir izveidojusi Padomdevēju komiteju hibrīdkara jautājumos un uztur regulārus kontaktus ar NATO koordinācijas biroju un grupu, kas īsteno NATO un Gruzijas būtisko tiesību aktu kopumu;
- DF. tā kā EUMM veicina starpgadījumu novēršanas un reaģēšanas mehānisma sanāksmes Ergneti un nodrošina, lai šīs sanāksmes, kurās pievēršas drošības situācijai uz vietas un kurās piedalās Gruzijas valdība, separātiskie reģioni un Krievijas Federācija, notiktu regulāri; tā kā diemžēl līdzīga mehānisma darbība Gali (Abhāzija) ir apturēta;
- DG. tā kā EUMM ir pastāvīgi jāpaplašina sava analītiskā ievirze un spējas novērst pastāvīgos hibrīddraudus un tādēļ tai ir vajadzīgs pietiekams budžets un resursi;
- DH. tā kā pret EUMM tiek vērstas dezinformācijas darbības, jo īpaši izmantojot medijus un sociālo mediju kanālus okupētajos reģionos, ko atbalsta Krievija, liekot EUMM organizēt iekšējos resursus, lai nodrošinātu nepieciešamo sadarbību un izpēti veidus, kā cīnīties pret dezinformāciju;
- DI. tā kā EUMM nodrošina jauna uzticības veicināšanas mehānisma — uzticības tālrupa — darbību, kas ir svarīgs nepārtraukti pieejams saziņas kanāls starp Gruzijas valdību un *de facto* iestādēm Abhāzijā un Dienvidosetijā, tostarp Krievijas Federācijas robezsargiem, kas izvietoti abos reģionos, kas tiek izmantots, lai sazinātos par ārkārtas starpgadījumiem uz vietas; tā kā šis uzticības tālrūnis 2021. gadā tika izmantots vairāk nekā 2 100 reizes; tā kā EUMM atbalsta sarunu formātus un saziņas kanālus, piedaloties Ženēvas starptautiskajās apspriedēs (GID) un kopīgi vadot starpgadījumu novēršanas un reaģēšanas mehānisma (IPRM) sanāksmes Ergneti;
- DJ. tā kā 2019. gada 24. oktobrī pirmo reizi vairāk nekā 10 gadu laikā FSB apsargi šķērsoja administratīvo robežlīniju, aizturot EUMM novērotājus un piespiežot ES risināt sarunas par viņu atbrīvošanu;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- DK. tā kā EUMM nozīme konfliktu skarto teritoriju iedzīvotāju cilvēka drošības un humāno vajadzību risināšanā un efektīvas informācijas apmaiņas veicināšanā, piemēram, saistībā ar medicīnisko dienestu robežšķērsošanu vai pie administratīvajām robežlīnijām aizturēto personu un EUMM novērotāju atbrīvošanu, kā arī piedalīšanās klātienē diskusiju veicināšanā, organizējot IPRM sanāksmes Ergneti, piešķir milzīgu vērtību EUMM svarīgajai lomai gan drošības veicināšanā, gan konfliktu pārvaldībā, gan uzticības veidošanā;
- DL. tā kā attiecībā uz KDAP misijām Āfrikā Gruzija ir viena no lielākajām līdzekļu piešķirējām uz vienu iedzīvotāju;
- DM. tā kā Austrumu partnerības valstis joprojām ir ļoti neaizsargātas pret energoapgādes nedrošību, jo īpaši Moldovas Republika un Ukraina, kuras atkārtoti cieš no Krievijas izraisītās enerģētiskās šantāžas,
- DN. tā kā ES pasākumi, ar kuriem, dažādojot enerģijas avotus, tiek mazināta energoapgādes nedrošība, arī stiprinās drošību un stabilitāti Austrumu reģionā;
- DO. tā kā Komisija jau ir veikusi pasākumus, lai samazinātu Eiropas atkarību no viena gāzes piegādātāja, dažādojot piegādātājus; tā kā, reaģējot uz sekām, ko radīja Krievijai piemērotās sankcijas, lai apturētu atkarību no Krievijas enerģijas importa, Komisija izstrādāja jaunu plānu, lai līdz 2022. gada beigām aizstātu gāzes importu no Krievijas 100 miljardu kubikmetru apjomā ar lielāku sašķidrinātās dabasgāzes un cauruļvadu importu no piegādātājiem, kas nav Krievijas piegādātāji, un lielākiem biometāna un atjaunīgā ūdeņraža ražošanas un importa apmēriem; tā kā plāna mērķis ir samazināt fosilā kurināmā izmantošanu mājokļos, ēkās, rūpniecībā un elektroapgādes sistēmās, kā arī palielināt energoefektivitāti, atjaunojamo energoresursu izmantošanu un elektrifikāciju un novērst infrastruktūras trūkumus,
1. atkārtoti apliecinā ES apņemšanos sniegt atbalstu un uzsver savu vienbalsīgo atbalstu Austrumu partnerības valstu suverenitātei, teritoriālajai integritātei un politiskajai neatkarībai to starptautiski atzītajās robežās un centieniem panākt, ka šie principi tiek pilnībā ievēroti; šajā sakarībā uzsver dalībvalstu vienotības un solidaritātes nozīmi;
  2. pauž visstingrāko nosodījumu par Krievijas neprovocēto un nepamatoto agresīvo karu Ukrainā un ar to saistītās darbības Ukrainas Doņeckas un Luhanskas reģionos, ko nekontrolē valdība, nelikumīgi anektētajā Krimā un Baltkrievijā; uzsver, ka Krievijas nepārtrauktā agresija un militāro darbību paplašināšana Ukrainā negatīvi ietekmē Eiropas un pasaules drošību; atkārtoti pauž nostāju, ka partneriem un sabiedrotajiem būtu jāpalielina militārais atbalsts Ukrainai un ieroču nodrošinājums, kas ir saskaņā ar ANO Statūtu 51. pantu, kurš pieļauj individuālu un kolektīvu paš aizsardzību;
  3. uzsver, ka ilgtspējīgs miers un cilvēku drošība Austrumu partnerības reģionā ir būtiska ES; pauž visstingrāko nosodījumu par Krievijas Federācijas uzsāktu agresīvo karu un tās iesaistīšanos gan militārajā karā, gan kiberkarā Austrumu partnerības reģionā; prasa nekavējoties izbeigt agresīvo karu pret Ukrainu un pilnībā un nekavējoties izvest visu Krievijas karaspēku no visām teritorijām, kuras Krievija okupējusi Austrumu partnerības valstīs, kā arī izbeigt militāro karadarbību pret Ukrainu, kurā dzīvību zaudē civiliedzīvotāji un karavīri, kuras dēļ miljoniem cilvēku tiek pārvietoti un kura kavē sociālekonomisko attīstību; pauž visstingrāko nosodījumu par Krievijas spēku uzbrukumu Ukrainas kodoliekārtām un to pārņemšanu un uzskata, ka Krievijas mēģinājumi stiprināt savu ļaunprātīgo ietekmi Austrumu partnerības reģionā, izmantojot spēku un piespiešanu, nedrīkst izdoties; uzsver dalībvalstu vienotības, solidaritātes un saskaņotās rīcības nozīmi; prasa pastiprināt sadarbību ar līdzīgi domājošiem demokrātiskajiem sabiedrotajiem, lai mazinātu trešo valstu varas negatīvo ietekmi Austrumu partnerības reģionā un pretotos tai;
  4. atzinīgi vērtē 2021. gada Austrumu partnerības samita secinājumus un turpmāko ES un Austrumu partnerības valstu sadarbību; ņemot vērā drošības problēmas, ar kurām saskaras Austrumu partnerības valstis, jo īpaši Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu, ieilgušus konfliktus, atklātas militāras darbības, hibriddraudus un iejaukšanos demokrātiskajos procesos, ierosina pastiprināt sadarbību ar Austrumu partnerības valstīm drošības un aizsardzības jomā un palielināt ieguldījumus un palīdzību drošības, militārajā, izlūkošanas un kibersadarbības jomā ar asociētajām Austrumu partnerības valstīm;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

5. atbalsta ciešāku aizsardzības un drošības koordināciju un sadarbību ar dažām Austrumu partnerības valstīm, lai veicinātu cilvēku drošības un ilgtspējīga miera stratēģiskos mērķus visā Austrumu partnerības reģionā un ārpus tā, un šajā nolūkā mudina piemērot integrētu pieeju, pilnībā izmantojot KDAP potenciālu saistībā ar attiecīgiem politikas instrumentiem; stingri atbalsta pašreizējās KDAP misijas asociētajās Austrumu partnerības valstīs; stingri uzstāj uz to, ka ir jāstiprina ES Austrumu partnerības politikas drošības dimensija, jāattīsta stratēģiskās drošības partnerības ar dažām Austrumu partnerības valstīm, jāuzlabo ārpolitikas un drošības politikas dialogs un sadarbība un jāattīsta aktīvāka ES loma pašreizējās spriedzes mazināšanā, turpmāku konfliktu novēršanā, starpniecības un uzticības veicināšanas pasākumos, kā arī konfliktu risināšanā, cīnoties pret hibrīddraudiem, dezinformāciju un propagandu, palīdzot un sadarbojoties civilās aizsardzības jomā un atbalstot to, ka Austrumu partnerības valstīs tiktu veikta visaptveroša drošības sektora pārskatīšana, kurā tiktu noteiktas uzlabojamās aizsardzības un drošības sektora jomas un kura sniegtu ES un dalībvalstīm iespēju koordinēt savu atbalstu; uzskata, ka ir nepieciešams vēl vairāk veicināt ES un Austrumu partnerības valstu ārpolitikas un drošības politikas saskaņošanu un pakāpenisku konverģenci atbilstīgi partneru saistībām ar ES; aicina Austrumu partnerības valstis pieskaņoties ES sankciju politikai pret Krieviju saistībā ar karu pret Ukrainu;
6. uzsver, ka pašreizējo vai neatrisināto konfliktu miermīlīga atrisināšana reģionā, pamatojoties uz starptautiskajām tiesībām un labām kaimiņattiecībām, ir būtiska, lai Austrumu partnerības valstīs veidotu un stiprinātu noturīgas un ilgtspējīgas demokrātijas; atgādina, ka mieram un drošībai ir vajadzīgas spēcīgas un publiski atbildīgas iestādes, laba pārvaldība un tiesiskuma ievērošana; stingri mudina Austrumu partnerības valstis turpināt veikt attiecīgās reformas, jo tikai iekšējā noturība, kuras pamatā ir spēcīgas un demokrātiskas iestādes, ļaus panākt nepieciešamo noturību pret ārējiem apdraudējumiem;
7. uzsver, ka ES ir jāturpina veicināt tādas vides izveidošanu, kurā ir iespējama konfliktu atrisināšana, un atbalstīt darbības, kas veicina uzticēšanos un tiešus personiskus kontaktus konflikta sašķeltajās kopienās, par prioritāti noteikt centienus, kas vērsti uz iepriekšēju miera veidošanu, tostarp preventīvu diplomātiju un agrīnas brīdināšanas un darbības mehānismiem, un palielināt tiem finansējumu;
8. aicina Austrumu partnerības valstis pastāvīgi strādāt pie tā, lai turpinātu sadarbību ar kaimiņvalstīm, jo tas nodrošinātu jau tā auglīgās sadarbības padziļināšanu un ļautu izvairīties no nevajadzīgām domstarpībām, kas var rasties neatrisinātu divpusēju jautājumu dēļ;
9. prasa lielāku uzmanību pievērst samierināšanai un kopienu saišu atjaunošanai, ņemot vērā Austrumu partnerības reģionā pastāvošo šķelšanos; šajā sakarībā mudina aktīvi sadarboties ar pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, kā arī ar reliģiskajām kopienām tādās jomās kā vietējo konfliktu analīze, mediācija, samierināšana un sociālās kohēzijas stiprināšana;
10. prasa ciešāk sadarboties ar EDSO, lai risinātu drošības problēmas Austrumu partnerības reģionā, jo īpaši tādās jomās kā cilvēku tirdzniecība, ieroču kontrole, migrācijas izmantošana, uzticības un dialoga veicināšana starp visām krīzē iesaistītajām pusēm;
11. joprojām pauž bažas par to, ka Krievijas režīms turpina pārkāpt valstu teritoriālo ūdeņu un gaisa telpas robežas Baltijas jūrā, Melnās jūras reģionā un Azovas jūrā; ņemot vērā agresīvo karu Ukrainā, aicina Melnās jūras reģiona dalībvalstis pastiprināt militāro sadarbību ar partneriem Melnās jūras austrumu daļā (Ukrainu, Gruziju un Moldovas Republiku) gan divpusēji, gan NATO satvarā; uzsver to, cik svarīga ir ES un NATO sadarbība ar Austrumu partnerības valstīm Melnās jūras reģionā, lai panāktu Melnās jūras reģiona drošību un stabilitāti;
12. aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un arī mudina dalībvalstis veicināt sadarbību Starptautiskajā Krimas platformā, lai novērstu hibrīddraudus plašākai Melnās jūras reģiona drošībai, ko rada Krievijas nelikumīgā Krimas okupācija un aneksija un militarizācija Melnajā jūrā un Azovas jūrā vai kas ar to ir saistīti;
13. uzskata, ka Trīs jūru iniciatīva (3SI) var tikt izmantota kā viens no formātiem tādu ieguldījumu izmantošanai, kas veicina savstarpēju drošību un stabilitāti kritiskajā infrastruktūrā, un uzskata, ka tajā būtu jāiekļauj arī Austrumu partnerības valstis, izmantojot spēkā esošās Eiropas politikas nostādnes un programmas, jo īpaši Austrumu partnerību; uzsver, ka 3SI būtu cieši jāsadarbojas ar ES, lai izvairītos no centienu un iniciatīvu dublēšanās un pretrunīgām pieejām; atbalsta ideju, ka ES būtu jāuzņemas 3SI vadība;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

14. aicina ES iestādes nodrošināt vērienīgāku integrācijas programmu Ukrainai, kurā varētu iekļaut praktiskus pasākumus Ukrainas pakāpeniskas integrācijas ES vienotajā tirgū pirmajam starpposma periodam; aicina Komisiju, pamatojoties uz nopelniem, rūpīgi izvērtēt pieteikumus par Gruzijas, Ukrainas un Moldovas Republikas kandidātvalsts statusu;

15. paziņo, ka Eiropas Parlamenta Ārlietu komitejas un tās Cilvēktiesību apakškomitejas locekļiem ir pastāvīgi jāuzrauga situācija;

KDAP potenciāla pilnīga izmantošana Austrumu partnerībā

16. atzinīgi vērtē to, ka pieņemtajā Stratēģiskajā kompāsā pienācīga uzmanība ir pievērsta Austrumu partnerības valstīm, tostarp atbalstam, kas tiek sniegts Ukrainai, kura saskaras ar Krievijas agresiju, un turpmākai noturības veidošanai pret Krievijas provokācijām un draudiem; uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka Stratēģiskais kompass tiek cieši koordinēts un saskaņots ar gaidāmo NATO 2022. gada stratēģisko koncepciju, jo īpaši tādās jomās kā vērsšanās pret Krievijas agresiju, kiberaizsardzība un cīņa pret hibrīdkaru, dezinformāciju un ārvalstu manipulācijām un iejaukšanos, jo Eiropas drošības vidi un Eiropas noturību nevar panākt bez visu ES kaimiņvalstu ilgtermiņa drošības un noturības; norāda, ka ES pieejai ir jābūt holistiskai, tostarp jāatbalsta demokrātiskas un ekonomiskas reformas, jāstiprina iestāžu un sabiedrības noturība un jāuzlabo drošības un aizsardzības spējas;

17. mudina dalībvalstis, kuras ir gan ES, gan NATO dalībvalstis un kuras vada dažādas NATO spēju veidošanas iniciatīvas ar Austrumu partnerības valstīm, nodrošināt, ka apmācības centieni un paraugprakses nodošana tiek koordinēta ar Militārās plānošanas un īstenošanas centru (ES MPĪC) un CPĪC; aicina dalībvalstis nodrošināt, ka KDAP misijas asociētajās Austrumu partnerības valstīs cieši pieskaņojas NATO stratēģijai un darbībām reģionā;

18. mudina PESCO iesaistītās dalībvalstis pielāgot PESCO projektus ES KDAP misiju un operāciju vajadzībām, piemēram, izstrādāt augsti šifrētas drošas civilās komunikācijas sistēmas, un saskaņā ar vispārējiem nosacījumiem trešo valstu dalībai PESCO projektos apsvērt iespēju uzaicināt piedalīties Austrumu partnerības valstis, kas atbilst šiem vispārīgajiem nosacījumiem; norāda, ka tādu stratēģisku partneru kā asociētās Austrumu partnerības valstis iekļaušana atsevišķos PESCO projektos var atbilst ES stratēģiskajām interesēm un ir savstarpēji izdevīga, jo Austrumu partnerības valstis iegūst unikālas spējas un speciālās tehniskās zināšanas, jo īpaši hibrīddraudu novēršanas un kibernetikas jomā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē PESCO finansēto kibernetikas ātrās reaģēšanas vienības ekspertu nosūtīšanu uz Ukrainu;

19. mudina ES un tās dalībvalstis vajadzības gadījumā paplašināt atbalsta mehānismus Austrumu partnerības valstu turpmākai dalībai KDAP civilajās un militārajās misijās un operācijās, tostarp izmantojot mācību apmeklējumus un/vai apmeklējumus uz vietas, darbseminārus, KDAP apmācību un kursus u. c., kas palīdzētu palielināt partneru sadarbību, izstrādāt kopīgas procedūras un kopīgas darbības; turklāt mudina tās sadarboties ar lielāko daļu Austrumu partnerības valstu kibernetikas jomā, tostarp savstarpēji apmainoties ar izlūkdatiem un sniedzot palīdzību kritiskās infrastruktūras jomā;

20. apsver apspriešanos ar dažām Austrumu partnerības valstīm KDAP misiju un/vai operāciju plānošanas agrīnā posmā, jo īpaši tajās misijās un/vai operācijās, kuras uzņem vai uzņems pašas Austrumu partnerības valstis;

21. uzsver to, cik svarīga ir Eiropas Parlamenta aktīva iesaistīšanās un pastiprināta padomdevēja loma lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz KDAP, ko īsteno Austrumu partnerības valstu reģionā;

22. atzinīgi vērtē Padomē 2022. gada 13. aprīlī panākto vienošanos par militārā atbalsta trešo daļu no Eiropas Miera mehānisma kopumā 1,5 miljardu EUR apmērā, lai nodrošinātu nāvējošus militāros materiālus, degvielu un aizsardzības līdzekļus, un prasa tos piegādāt nekavējoties; uzsver, ka, ņemot vērā Krievijas agresīvo karu Ukrainā un arvien sarežģītāko drošības vidi, kas ietekmē mūsu austrumu partneru stabilitāti un pārvaldību, ES ir svarīgi stiprināt mūsu sadarbību drošības un aizsardzības jomā; atzinīgi vērtē Eiropadomes 2021. gada 2. decembra lēmumu izmantot Eiropas Miera mehānismu (EPF), lai Ukrainai nodrošinātu 31 miljonu EUR kopumu, Gruzijai — 12,75 miljonu EUR kopumu un Moldovas Republikai — 7 miljonu EUR kopumu, lai palīdzētu stiprināt to noturību un aizsardzības spējas, jo īpaši kibernetikas,

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

medicīnas, inženierzinātņu, mobilās un loģistikas spējas, un cīņu pret dezinformāciju; mudina turpināt izmantot Eiropas Miera mehānismu, lai palielinātu asociēto Austrumu partnerības valstu, jo īpaši to, kuras saskaras ar bruņotu agresiju un uzņem KDAP misijas, spēju turpināt risināt savas drošības vajadzības tādās svarīgās jomās kā ekipējums, kas nepieciešams izlūkdatu apmaiņai, izmantojot drošas sakaru līnijas, un tehniskie rīki, kas vajadzīgi bruņotas agresijas un hibrīddraudu novēršanai; uzsver, ka ES ir jāuzlabo materiālais un monetārais atbalsts Austrumu partnerības valstīm, kā arī jākoncentrējas uz spēju veidošanu, lai uzlabotu katras Austrumu partnerības valsts noturību, jo īpaši cīņā pret dezinformācijas kampaņām, kā arī valsts aizsardzībā; uzsver, ka ES ir jāizstrādā integrēta pieeja, lai varētu palīdzēt Austrumu partnerības valstīm stāties pretī savstarpēji saistītiem apdraudējumiem;

23. uzsver to, cik svarīga ir ES un dalībvalstu solidaritāte ar Ukrainu attiecībā uz aizvien nestabilāko drošības situāciju vairākās Austrumu partnerības valstīs; mudina ES un dalībvalstis nodrošināt to, ka jebkāds ekipējuma atbalsts Austrumu partnerības valstīm, kas tiek sniegts, izmantojot EPF, stingri atbilst attiecīgajām starptautiskajām tiesībām par ekipējuma piegādi bruņotajiem spēkiem un vajadzībām sasniegt ES mērķus, kas noteikti attiecībā uz atbalstu attiecīgai Austrumu partnerības valstij, un atbilstīgā gadījumā tiek veikts saskaņā ar attiecīgajām NATO spēju veidošanas iniciatīvām partnervalstīs un stratēģisko plānošanu, lai izvairītos no nevajadzīgas dublēšanās un palielinātu efektivitāti; mudina dalībvalstis izstrādāt militārās palīdzības instrumentus, kas ļautu dažām Austrumu partnerības valstīm iegādāties ekipējumu no ES ražotājiem; aicina dalībvalstis atvieglot administratīvās procedūras, lai nebloķētu lēmumus, kas jau ir pieņemti attiecībā uz ekipējuma sniegšanu Austrumu partnerības valstīm;

24. aicina dalībvalstis palielināt EPF budžetu, lai dotu ES iespēju stiprināt Austrumu partnerības valstu noturību un aizsardzības spējas, piemēram, hibrīddraudu apkaršanas spējas;

25. mudina dalībvalstis vēl vairāk stiprināt Ukrainas militāro noturību, nodrošinot ieročus, tostarp pretkuģu, pretgaisa un prettanku ieročus; atzinīgi vērtē visu to dalībvalstu lēmumu, kuras piegādāja Ukrainai nāvējošu ekipējumu, lai palielinātu Ukrainas spēju aizstāvēt savu suverenitāti un teritoriālo integritāti;

26. atzinīgi vērtē koordinācijas mehānisma izveidi ES Militārajā štābā; atzīst, ka Polija ir kļuvusi par loģistikas centru, kas atbild par to, lai visi materiālie un finanšu krājumi nonāktu pie Ukrainas bruņotajiem spēkiem; mudina dalībvalstis steidzami rīkoties, lai palielinātu un pārvietotu personālu un materiālus ES austrumu dalībvalstīs, jo īpaši drošas komunikācijas iekārtas, medicīnas preces un sarežģītus ieročus;

27. mudina Komisiju kā daļu no inovatīvas finansiālas reakcijas uz Krievijas agresīvo karu pret Ukrainu izvērtēt to, kad būtu atbilstīgi veikt daudzgadu finanšu shēmas pārskatīšanu, un cita starpā pārskatīt iespēju palielināt aizsardzības izdevumus, atteikties no Krievijas ogļūdeņraža piegādēm, mazināt kara sociālekonomiskās sekas ES iedzīvotājiem un parādus, kā arī turpināt militārās palīdzības sniegšanu Austrumu partnerības valstīm, izmantojot EPF;

28. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir apstiprinājusi jaunu ārkārtas makrofinansiālās palīdzības (MFP) programmu Ukrainai līdz 1,2 miljardu EUR apmērā, kas palīdzēs uzlabot Ukrainas makroekonomisko stabilitāti un vispārējo noturību situācijā, ko izraisījis Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu, un ņemot vērā tā ietekmi uz ekonomisko stāvokli; norāda, ka kopš 2014. gada ES un Eiropas finanšu iestādes ir piešķirušas valstij vairāk nekā 17 miljardus EUR dotāciju un aizdevumu veidā;

29. aicina Komisiju pastiprināt sankciju režīmu uzraudzību, lai nodrošinātu spēkā esošo sankciju režīmu ievērošanu;

Sadarbības uzlabošana ar iestādēm un instrumentiem

30. aicina gan ES, gan NATO sabiedrotos izmantot visus iespējamus līdzekļus, lai atbalstītu militārās jomas un drošības sadarbības stiprināšanu ar Austrumu partnerības valstīm, jo bez tās nav iespējams panākt reģiona drošību un stabilitāti; atzinīgi vērtē NATO atvērto durvju politiku, ar kuru tiek saglabātas ciešas politiskās un operatīvās saiknes ar attiecīgajām valstīm, kas vēlas tai pievienoties, proti, Ukrainu un Gruziju;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

31. uzsver to, cik svarīgas ir intensīvas ES un NATO konsultācijas un pastiprināta sadarbība saistībā ar tādu situāciju saasināšanos kā pašreizējais Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu; uzsver, ka šī sadarbībā būtu jāīsteno, respektējot visu dalībvalstu drošības pasākumus un pamatojoties uz dalībvalstu vienotību un solidaritāti un to principu ievērošanu, kas saistīti ar pašreizējo Eiropas drošības arhitektūru un starptautiskajām tiesībām, tostarp kaimiņvalstu suverenitāti un teritoriālo integritāti; aicina transatlantisko kopienu izmantot un paplašināt pašreizējos un turpmākos centienus, lai vērstos pret Krievijas tiešo un netiešo agresiju un darbībām, kas vērstas pret Ukrainu, Gruziju un Moldovas Republiku;
32. aicina ES pastiprināt sadarbību ar NATO, arī izmantojot gaidāmo kopīgo deklarāciju par ES un NATO sadarbību, lai atbalstītu mūsu austrumu kaimiņreģiona partneru aizsardzības un drošības spēju veidošanu; atzinīgi vērtē pastiprināto sadarbību starp Amerikas Savienotajām Valstīm, ES un tās dalībvalstīm un intensīvās diskusijas par Eiropas drošību NATO satvarā;
33. aicina EĀDD koordinēt novērtējuma ziņojumus, apdraudējuma izvērtēšanu un politisko vēstījumu ar dalībvalstu vēstniecībām un NATO vietējiem birojiem asociētajās Austrumu partnerības valstīs;
34. pauž bažas par to, ka viena NATO dalībvalsts kavē Ukrainas piekļuvi NATO Atbalsta un iepirkuma aģentūrai, neraugoties uz steidzamām vajadzībām un tādu iemeslu dēļ, kas nav saistīti ar pašreizējo situāciju;
35. pauž bažas par to, ka NATO dalībvalsts bloķē diskusijas starp NATO un Ukrainu ministru līmenī, tādējādi neļaujot šai partnerībai attīstīties;
36. mudina PV/AP gaidāmajā ES un ASV drošības un aizsardzības dialogā, ES un ASV dialogā par Krieviju un ES un ASV dialogā par Ķīnu īpašu uzmanību veltīt Austrumu partnerības reģiona drošībai; ņem vērā, ka ES un ASV drošības dialogs ir svarīga iespēja maksimāli palielināt transatlantisko attiecību pievienoto vērtību drošības un aizsardzības jomā un tajā pietiekami daudz laika un resursu būtu jāvelta tam, lai uzlabotu drošības vidi Austrumu partnerības reģionā; norāda, ka demokrātiska, stabila un eiropieiski noskaņota Austrumu partnerība apdraud Kremļa režīmu un tādēļ tas izdara uz šo reģionu, jo īpaši Ukrainu, politisku un militāru spiedienu; atgādina, ka Eiropas drošības kārtību nevar apspriest bez Eiropas valstīm; uzsver, ka Austrumu partnerības reģiona stabilitāte ir būtiska visa Eiropas kontinenta drošībai;
37. aicina ES atbalstīt kvalitatīvus neatkarīgus medijus un žurnālistus Austrumu partnerības valstīs, lai stiprinātu plurālismu, mediju brīvību un tiesiskumu, vērstos pret diskrimināciju un palielinātu Austrumu partnerības valstīs demokrātisko sabiedrību vispārējo noturību;
38. pauž bažas par aizvien biežākām manipulācijām ar informāciju, dezinformāciju un hibrīddraudiem, ko galvenokārt veic un izmanto Krievija, bet arī citi rīcībspēki, un kas tieši ietekmē vairākas teritorijas un KDAP misijas un destabilizē veselus reģionus;
39. pauž nožēlu par Krievijas varas iestāžu centieniem attiecībā ar saviem iedzīvotājiem saglabāt pilnīgu slepenību par notiekošo agresīvo karu pret Ukrainu, jo īpaši saucot to par "speciālo operāciju" un liedzot preses brīvību, kā arī piemērojot bargas juridiskas sankcijas pret personām un neatkarīgajiem medijiem;
40. uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir jāuzlabo sadarbība ar Austrumu partnerības valstīm, jo īpaši tādās jomās kā stratēģiskā komunikācija un dezinformācijas un informācijas manipulācija, kā arī jebkādas ļaunprātīgas ārvalstu iejaukšanās apkarošana, lai veidotu valsts un sabiedrības noturību un cīnītos pret sabiedrības un iestāžu vājināšanos un sadrumstalotību;
41. aicina ES veicināt projektus, kas paredzēti Austrumu partnerības valstu valdībām, pilsoniskajai sabiedrībai, nevalstiskajām organizācijām un citiem dalībniekiem un palīdzēs tiem cīnīties pret dezinformāciju un hibrīddraudiem, tostarp izmantojot svarīgo darbu, ko veic EĀDD Stratēģiskās komunikācijas nodaļa un tās darba grupas, ES Izlūkošanas un situāciju centrs (ES *INTCEN*) un Hibrīddraudu analīzes vienība, ātrās brīdināšanas sistēma, administratīvā līmeņa sadarbība starp EĀDD, Komisiju un Parlamentu, Komisijas vadītais dezinformācijas apkarošanas tīkls un Parlamenta administratīvā darba grupa dezinformācijas apkarošanai; mudina dalībvalstis paplašināt asociēto Austrumu partnerības valstu dalību, iekļaujot tās Eiropas Izcilības centrā hibrīddraudu novēršanai (*Hybrid COE*);

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

42. uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi pastiprināt sadarbību starp ES un Austrumu partnerības valstīm tādās jomās kā stratēģiskā komunikācija un cīņa pret dezinformāciju un informācijas manipulāciju, kā arī jebkādu ļaunprātīgu ārvalstu iejaukšanos;

43. aicina EĀDD uzlabot Austrumu partnerības valstīs izvietoto ES delegāciju spējas atmaskot dezinformācijas kampaņas, kuras apdraud demokrātijas principus un kuras koordinē ārvalstu dalībnieki, jo īpaši Krievija; prasa steidzami nākt klajā ar strukturētu KDAP misiju reakciju uz šiem draudiem, jo ar tiem tiek mēģināts atņemt šīm misijām legītimitāti;

44. aicina Padomi, Komisiju un EĀDD izpētīt iespējas, kā veicināt mūsu partneru kiberspēju veidošanu, piemēram, pielāgot padomdevēja pilnvaras, lai iekļautu specializētu apmācību par hibrīdkara darbību apkarošanu un dezinformācijas kampaņu, kiberkara un OSINT analīzi, un tādējādi nodrošinātu to, ka Austrumu partnerības valstis stiprina kiberneturībai nepieciešamo tehnisko infrastruktūru; mudina sākt civiltas kibernisijas; norāda uz svarīgo apmācību, ko kibersardzības jomā veikusi Eiropas Drošības un aizsardzības koledža (EDAK), un atzinīgi vērtē EDAK rīkotos mērķtiecīgus apmācības un izglītības pasākumus Austrumu partnerības valstīm;

45. mudina ES pastiprināt kiberdrošības politiku, jo agresīvajam karam Ukrainā ir satraucoši augsts vēl nepieredzētas, tostarp trešo personu izraisītas, eskalācijas potenciāls;

46. atzīst pilsoniskās sabiedrības lomu politikas formulēšanā un drošības sektora reformas uzraudzībā un prasa sniegt šīm mērķim pastāvīgu atbalstu un finansējumu un, ja apstākļi to ļauj, iekļaut to svarīgos projektos, lai veicinātu lielāku pārskatatbildību un pārredzamību aizsardzības un drošības sektorā;

47. aicina Komisiju, EĀDD un dalībvalstis palielināt Austrumu partnerības KDAP misiju pamanāmību, stiprinot stratēģisko komunikāciju, proaktīvi apkarojot pret tām vērsto dezinformāciju, iekļaujot tās, un jo īpaši ES delegācijas, politiskajā vēstījumā, publiski pieejamos dokumentos un sadarbībā ar starptautisko presi;

48. uzsver to, ka ES ir jāuzlabo institucionālās spējas konfliktu novēršanā, mediācijā, dialoga veidošanā un eskalācijas mazināšanā Austrumu partnerības reģionā; uzsver, ka ES varētu uzņemties lielāku lomu uzticības veicināšanas pasākumu izveidē un varētu turpināt piedalīties izlīguma centienos; aicina dalībvalstis un EĀDD arī strādāt pie tā, lai stiprinātu Austrumu partnerības valstu apmācību un spēju veidošanu ieroču kontroles, atbrūošanās un ieroču neizplatīšanas jomā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē ES izcilības centrus ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un kodolrisku mazināšanas jomā Tbilisi; aicina Komisiju palielināt Austrumu partnerības valstu spēju veidošanu, lai sekmētu to kritisko vienību noturību, izmantojot kopīgus apmācības pasākumus un paraugprakses apmaiņu;

49. atzinīgi vērtē ES koncepciju par kultūras mantojuma konfliktos un krīzēs; uzskata, ka KDAP var palīdzēt risināt ar drošību saistītās kultūras mantojuma saglabāšanas un aizsardzības problēmas, un atzinīgi vērtē iespējas izpētīt to, kā izvērst šādus centienus Austrumu partnerības reģionā; norāda, ka kultūras mantojuma aizsardzības un starpkultūru dialoga aspekta iekļaušana misijas pilnvarās būtu noderīga konfliktu risināšanas procesam un ilgtspējīgu risinājumu panākšanai;

50. mudina dalībvalstis nodrošināt to, lai Austrumu partnerības valstīs īstenotā digitālā pārkārtošanās tiktu aizsargāta no ļaunprātīgām darbībām, un tādējādi mudina turpināt izmantot ES pašreizējās kiberspēju veidošanas pamatiniciatīvas šajā reģionā — *CyberEast* un *EU4Digital* —, lai iekļautu juridisku un administratīvu struktūru izveidi programmatūras un aparatūras sertificēšanai un koordinētu valstu datorapdraudējumu reaģēšanas vienības un kiberkriminālistikas un izmeklēšanas struktūras visā Eiropā; aicina Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru cieši sadarboties ar ES austrumu partnervalstīm, lai uzlabotu kiberdrošību reģionā; aicina Padomi sadarboties ar Ukrainu, lai stiprinātu mūsu savstarpējo kiberdrošību un savstarpējo noturību pret kiberdraudiem un hibrīduzbrukumiem;

51. mudina visas dalībvalstis izrādīt lielāku politisko gribu un solidaritāti, izvietojot pietiekami daudz labi apmācītu un kvalificētu darbinieku KDAP misijās asociētajās Austrumu partnerības valstīs, lai nodrošinātu daudzu dalībvalstu pārstāvību misijās visā reģionā, un mudināt trešās valstis, jo īpaši valstis, kuras ir veiksmīgi uzņēmušas KDAP misijas un labāk izprot

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

vietējo situāciju, vairāk piedalīties šajās misijās; atzinīgi vērtē to, ka lielākā daļa Austrumu partnerības valstu piedalās KDAP misijās un operācijās trešās valstīs saskaņā ar Eiropas interesēm un vērtībām; atbalsta to, ka lielāks skaits dalībvalstu sadarbojas ar Austrumu partnerības valstīm drošības jomā, piemēram, kā tas notiek Lietuvas, Polijas un Ukrainas brigādes gadījumā;

52. atzinīgi vērtē militāro padomnieku izvietojumu ES misijās un delegācijās un mudina turpināt centienus ES delegācijās vēl vairāk stiprināt speciālās zināšanas drošības un aizsardzības jomā;

53. uzskata, ka Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu ir trauksmes signāls Eiropas aizsardzībai, lai nodrošinātu, ka turpmākās KDAP misijas Austrumu partnerības reģionā saņem vairāk līdzekļu, tām tiek noteikti vērienīgāki mērķi un to pilnvaras tiek pārskatītas, lai ļautu risināt problēmas, ar kurām nākas saskarties, tiecoties sasniegt misijas mērķus;

54. mudina dalībvalstis īstenot efektīvākas izlūkdatu apmaiņas spējas KDAP misijās un starp tām un īpašu uzmanību pievērst Eiropola un Interpola personāla ciešākai sadarbībai un norīkošanai uz KDAP misiju štābu, lai veicinātu netraucētu izlūkdatu apmaiņu;

55. aicina EĀDD, MPĪC, CPĪC un KDAP štābus veicināt jaunu sapratnes kultūru starp civilajiem un militārajiem partneriem, pamatojoties uz ciešākām iestāžu attiecībām un kopīgu izpratni un novērtējumu centienos izstrādāt visaptverošu plānošanas sistēmu un kultūru;

56. mudina KDAP misiju štābus aicināt veidot ciešāku sinerģiju ar valstu kopējiem apmācības un novērtēšanas centriem Austrumu partnerības valstīs;

57. aicina CPĪC, MPĪC, ES Militāro komiteju (ESMK) un ES Militāro štābu (ESMŠ) pēc iespējas agrākā posmā izveidot modeli, kā izstrādāt un apmainīties ar paraugpraksi un zinātību attiecībā uz kampaņu vai misiju plānošanas koncepcijām, jo īpaši attiecībā uz apdraudējuma un risku novērtējumiem, agrīno brīdināšanu un stratēģiskajām prognozēm, ar partneriem, kas ir būtiski svarīgi kampaņu sekmīgai norisei;

58. aicina Komisiju, EĀDD, jo īpaši CPĪC un ESMK, labāk pielāgoties starpaģentūru darba grupu izveidei mācību un apmācības jomā; uzskata, ka KDAP piekļuve gan plānošanai, gan resursiem, gan loģistikai tai piešķir potenciālu tikt izmantotai kā centrālajam satvaram, kurā tiek apgūta sabiedrības noturības veidošana un atjaunošana gan pēc cilvēka izraisītām, gan dabas katastrofām;

59. aicina CPĪC un MPĪC uzsvērt to, cik svarīga ir visa KDAP misiju personāla profesionālā civilmilitārā izglītība; mudina ES un dalībvalstis nodrošināt KDAP misiju personālam atbilstošu ekipējumu un apmācību, lai tas kļūtu modrāks un noturīgāks; mudina Komisiju paplašināt militārās jomas "Erasmus", attiecinot to arī uz Austrumu partnerības valstu virsniekiem, lai finansētu viņu studijas militārajās akadēmijās visā ES; aicina ES izpētīt iespēju paplašināt EDAK lomu, lai atvieglotu bruņoto spēku virsnieku un valsts aizsardzības spēku apmācību; mudina attiecīgo personālu konsekventāk un strukturētāk piedalīties EDAKursos un sadarboties ar tādiem mehānismiem kā profesionālās attīstības programma (PDP);

60. mudina paplašināt militārās jomas "Erasmus", uzņemot virsniekus no Austrumu partnerības valstīm, lai finansētu arī viņu studijas militārajās akadēmijās visā ES;

61. mudina KDAP misiju štābus prasīt, lai tiktu veidota ciešāka sinerģija ar valstu kopējiem apmācības un novērtēšanas centriem asociētajās Austrumu partnerības valstīs, piemēram, tiktu izveidoti kopēji komandpunkti un organizētas personāla mācības par iespējamiem scenārijiem, iesaistot ES dalībvalstu civilos un militāros vadītājus, KDAP misiju personālu un asociētās Austrumu partnerības valstis;

62. aicina Komisiju, EĀDD, CPĪC un MPĪC uzlabot sinerģiju ar citām politikas jomām un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai pastiprinātu centienus preventīvā miera veidošanā, preventīvajā diplomātijā, agrīnajā brīdināšanā, uzticības veicināšanā un iedzīvotāju noturības pret dezinformāciju uzlabošanā; mudina dalībvalstis apsvērt iespēju iesaistīties kopīgās mācībās ar Austrumu partnerības valstīm tādās jomās kā jūras mācības, kopīgas gaisa atbalsta operācijas un miera atbalsts;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

63. pauž bažas par atsevišķu Austrumu partnerības valstu aizsardzības spēkos vērojamo politizāciju un politisko ietekmi un mudina risināt šo jautājumu, jo tās rezultātā darbinieki, kas ir saņēmuši izglītību vai apmācību ES, dalībvalstu un citu partnervalstu atbalstītajās programmās, politisku motīvu dēļ tiek atlaisti vai pazemināti amatā;

64. uzsver to, ka ES ir svarīgi veicināt sieviešu un jauniešu lomu miera veidošanā Austrumu partnerības reģionā un veicināt Sieviešu, miera un drošības programmu un Jaunatnes, miera un drošības programmu īstenošanu Austrumu partnerības reģionā; uzsver nepieciešamību dalīties paraugpraksē par dzimumu līdztiesību un dzimumu līdztiesības aspektiem militārajās operācijās un civilajās misijās (projektēšana, plānošana, analīze, personāla dzimumu līdzsvars u. c.), izmantojot ES obligātās apmācības KDAP misiju un operāciju personālam un izveidojot īpašus dzimumu līdztiesības konsultantus katrai KDAP misijai un operācijai;

Papildu politisko un stratēģisko spēju nodrošināšana KDAP Austrumu partnerības reģionā

65. aicina Komisiju, EĀDD, un jo īpaši CPĪC, nodrošināt, ka EUAM saglabā Ukrainas Valsts drošības dienesta (VDD) reformu kā prioritāti, un paplašināt sadarbību ar VDD kibernetikas un terorisma un hibrīddraudu apkarošanas jomā pēc tam, kad tiks atcelts ārkārtas stāvoklis;

66. mudina dalībvalstis un ES paplašināt EUAM sadarbību, attiecinot to uz visām civilās drošības sektora reformā iesaistītajām korupcijas apkarošanas struktūrām, un iekļaut šajā sadarbībā gan Ukrainas Valsts korupcijas apkarošanas aparātu, gan Valsts korupcijas apkarošanas aģentūru, gan Augstāko korupcijas apkarošanas tiesu, vai nu nodrošinot apmācību un norādījumus, vai pamatojoties uz paraugprakses apmaiņu un kopīgu turpmāko prioritāšu noteikšanu; mudina dalībvalstis ieteikt Ukrainas dienestu un administrācijas pārstāvjiem pašreizējos apmācībasursos iekļaut korupcijas gadījumu pētījumus un analīzi par izmeklēšanas neveikšanas iemesliem un to, ka vainīgie netiek saukti pie atbildības, lai palīdzētu personālam, kas veic korupcijas apkarošanas uzdevumus izvairīties no iepriekš pieļauto kļūdu atkārtošanās; atzinīgi vērtē KDAP misiju pielāgošanās spēju, reaģējot uz Krievijas agresīvo karu;

67. aicina Komisiju, EĀDD un CPĪC nodrošināt, ka EUAM pēc ārkārtas stāvokļa atcelšanas saglabā Ukrainas VDD reformu kā prioritāti, lai nodrošinātu lielāku uzraudzību, mazāk pirmstiesas izmeklēšanas pilnvaru un aizturēšanas centru, VDD samazināšanu un demilitarizāciju, reizi ceturksnī veicot īstenošanas novērtējumu;

68. mudina dalībvalstis paplašināt atbalstu EUAM digitalizācijas centieniem, kas saistīti ar Ukrainas civilās drošības sektora reformu, izmantojot apmācību un nodrošinot tehnoloģijas, kas atbalsta datu reģistru, cilvēkresursu pārvaldību un tiesas dokumentu iesniegšanas procedūras, lai palīdzētu nodrošināt pārredzamību, veidot kopienas uzticēšanos un apkārt korupciju; atzinīgi vērtē EUAM apņemšanos stiprināt sieviešu lomu tiesībaizsardzības iestādēs;

69. atgādina, ka paplašinātas pilnvaras ir jāpapildina ar pienācīgiem resursiem; pauž bažas par izkliedes risku, ja EUAM aptvers plašas nozares, bet tai nebūs atbilstīgu līdzekļu, lai pildītu savu uzdevumu; mudina dalībvalstis stiprināt EUAM profesionālo komponentu ar īpašo dienestu pārstāvju palīdzību, lai efektīvi īstenotu reformas un sniegtu praktiskus padomus;

70. aicina pagarināt EUAM pilnvaras hibrīddraudu apkarošanas, stratēģiskās komunikācijas, digitālo tehnoloģiju un kibernetikas jomā, lai stiprinātu Ukrainas valdības iestāžu spēju cīnīties pret informācijas apdraudējumiem, piemēram, saziņas izmantošanu, lai mazinātu uzticēšanos valsts iestādēm, maldinošas informācijas un naidīgas propagandas izplatīšanu, sabiedrības polarizāciju un negatīvu uzskatu par Ukrainu veidošanu pasaulē;

71. mudina dalībvalstis pastiprināt atbalstu Ukrainai tās centienos pretoties Krievijas agresijai un turpināt aizsardzības nozares fundamentālās reformas, kas ilgtermiņā ietekmēs Ukrainas bruņotos spēkus, to spēju nodrošināt Ukrainas drošību un sabiedrības uzticēšanos un uzticību; aicina dalībvalstis pēc politiska risinājuma rašanās starp Ukrainu un Krieviju steidzami pieņemt lēmumu sākt KDAP militāru padomdevēju un apmācības misiju, lai palīdzētu Ukrainai darboties blīvi

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

apdzīvotās pilsētu kauju zonās, asimetriskā karā un kiberkarā, un reformēt tās profesionālās militārās izglītības sistēmu, kas ir vissvarīgākā joma pārmaiņu veicināšanai un aizsardzības sistēmas pārveides ilgtspējas nodrošināšanai;

72. aicina ES un dalībvalstis pastiprināt sabiedrības atbildes uz provokācijām, kas vērstas pret EUMM, jo īpaši pamiera pārkāpumus; atgādina, ka EUMM ir pilnvarota aptvert visu Gruzijas teritoriju tās starptautiski atzītajās robežās, un uzstāj uz netraucētu piekļuvi Gruzijas reģioniem Abhāzijai un Dienvidosetijai;

73. aicina Komisiju un EĀDD nodrošināt pietiekamus resursus EUMM štābam, jo īpaši drošus informācijas un komunikācijas kanālus, nakts redzamības aprīkojumu, labāku attēlu kvalitāti un uzlabotas publiskos avotos pieejamu izlūkdatu (OSINT) vākšanas un analīzes spējas;

74. aicina Padomi saglabāt EUAM, EUMM un EUBAM tik ilgi, cik nepieciešams, pamatojoties uz regulāriem to īstenošanas novērtējumiem un vajadzībām, kas noteiktas, ņemot vērā KDAP prioritātes, un atbalsta to atjaunojamo pilnvaru struktūras, kas nodrošina vieglāku pielāgošanos jebkādām faktiskām izmaiņām uz vietas; prasa regulāri izvērtēt citu vai papildinošu misiju vajadzības, ņemot vērā KDAP prioritātes;

75. atkārtoti pauž ES atbalstu Moldovas Republikas suverenitātei un teritoriālajai integritātei un centieniem 5+2 sarunu procesā panākt Piedņestras konflikta miermīlīgu, ilgstošu un visaptverošu politisku atrisinājumu, kas balstītos uz Moldovas Republikas suverenitātes un teritoriālās integritātes ievērošanu tās starptautiski atzītajās robežās, paredzot īpašu statusu Piedņestrai, un kas nodrošinātu cilvēktiesību aizsardzību arī konstitucionālo iestāžu pašlaik nekontrolētajās teritorijās; norāda, ka ANO Ģenerālā asambleja 2018. gada 22. jūnijā pieņēma rezolūciju, kurā mudināja Krievijas Federāciju bez nosacījumiem izvest savu karaspēku un bruņojumu no Moldovas Republikas teritorijas un atkārtoti apstiprināt savu atbalstu minētās rezolūcijas tūlītējai īstenošanai;

76. ir ļoti nobažījies par nesenajiem notikumiem Piedņestras reģionā un nosoda tos kā bīstamus provokācijas aktus ļoti saspringtā drošības situācijā; prasa mieru, lai saglabātu to cilvēku drošību un labklājību, kuri dzīvo abās Dņestras upes pusēs un kaimiņvalstīs;

77. pauž dziļas bažas par joprojām pastāvošo saspīlējumu pie Armēnijas un Azerbaidžānas robežas pēc vardarbīgā konflikta 2020. gada rudenī; aicina Padomi un EĀDD turpināt veidot uzticēšanos, mazināt spriedzi un strādāt pie tā, lai panāktu mierīgu risinājumu starp Armēniju un Azerbaidžānu; uzsver, ka ir svarīgi pilnībā apmainīties ar aizturētajiem un atbrīvot viņus, pievērsties pazudošo personu liktenim, veicinot humāno atmiņēšanu, nodrošinot civiliedzīvotāju drošu un brīvu pārvietošanos Kalnu Karabahā, palīdzot konfliktu skartajiem iedzīvotājiem, īstenojot uzticības veicināšanas pasākumus, veidojot tiešus personiskos kontaktus, atbalstot atjaunošanas centienus, un uzsver, ka konfliktu risināšanas procesā lieti noderētu kultūras mantojuma saglabāšana un starpkultūru dialogs; uzskata, ka šīs karadarbības sekām un tā dēvēto Krievijas miera uzturētāju klātbūtnei nebūtu jāietekmē politiskos notikumus Armēnijā un šīs valsts reformu programmas nākotni;

78. atzinīgi vērtē Eiropadomes priekšsēdētāja Šarla Mišela, Azerbaidžānas Republikas prezidenta İlhama Alijeva un Armēnijas Republikas premjerministra Nikola Pašinjana 2021. gada 14. decembrī notikušās augsta līmeņa sanāksmes rezultātus, kurā abu valstu vadītāji atkārtoti apliecināja gatavību strādāt pie neatrisinātajiem divpusējiem jautājumiem un sākt sarunas par robežu demarkāciju, kurā ES ir gatava sniegt tehnisku palīdzību; aicina Komisiju, EĀDD un dalībvalstis veicināt sarunu sākšanu par valstu robežu delimitāciju un demarkāciju un ilgtspējīgu nolīgumu, kura rezultātā tiek panākta mierīga līdzāspastāvēšana;

79. aicina ES un dalībvalstis nepieļaut, ka Azerbaidžānas un Armēnijas konflikts kļūst neatšķetināms;

80. aicina Komisiju novērst nelikumīgu novērošanas tehnoloģiju izmantošanu vai ES finansējuma piešķiršanu tām un aicina ES un dalībvalstis sadarboties ar Azerbaidžānas valdību, lai izbeigtu šādu nelikumīgu novērošanas tehnoloģiju izmantošanu un represīvu kiberdrošību;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

81. pauž dziļas bažas par dažu valstu, jo īpaši Irānas, destabilizējošām un teroristiskām darbībām Dienvidkaukāzā; stingri nosoda jebkādu terora aktus; atzinīgi vērtē ES, tās dalībvalstu un Austrumu partnerības valstu sadarbību drošības jomā un pilnībā atbalsta sadarbības turpmāku padziļināšanu terorisma apkarošanas jomā; aicina EĀDD pēc iespējas drīzāk sākt drošības dialogu ar Armēniju, kā tas jau tiek darīts ar Azerbaidžānu; aicina ES un dalībvalstis nepieļaut, ka Azerbaidžānas un Armēnijas konflikts ieilgst;

82. uzsver Ķīnas aizvien lielāko lomu Austrumu partnerības reģionā, piemēram, brīvās tirdzniecības nolīguma noslēgšanu ar Gruziju; uzsver, ka ES ir jāveic stratēģisks novērtējums par to, kā šāda aizvien lielāka Ķīnas loma var ietekmēt ES ietekmi Austrumu partnerības valstīs un sadarbību ar tām;

83. aicina EĀDD uzraudzīt Ķīnas aizvien lielāko klātbūtni Austrumu partnerības valstīs, tostarp sekas (un iespējamās sekas) Austrumu partnerības valstu iekšējai drošībai, kā arī plašākai ģeopolitiskajai situācijai;

84. pieņem zināšanai to, ka Pekina ir iebildusi pret to, ka Krievijai saistībā ar Ukrainu tiek piemērotas ekonomiskās sankcijas, kuras, pēc Ķīnas domām, ir vienpusējas un ANO Drošības padome tās nav atļāvusi; uzsver, ka Ķīna vēl nav nosodījusi Krievijas rīcību Ukrainā vai atzinusi, ka Krievija ir iebrukusi Ukrainā; norāda, ka Ķīnā valsts televīzija lielā mērā ignorē agresīvo karu Ukrainā, un apgalvo, ka iebrukumā vainojama ASV un NATO;

85. aicina nekavējoties noteikt embargo Krievijas naftas, ogļu, kodoldegvielas un gāzes importam un pilnībā atteikties no "Nord Stream I" un "Nord Stream II"; norāda, ka "Nord Stream II" bija svarīgs instruments Krievijai, lai palielinātu savu politisko un ekonomisko ietekmi uz dalībvalstīm un Austrumu partnerības valstīm; norāda, ka Austrumu partnerības valstīs ir liels biodegvielu izmantošanas potenciāls, un tām ir labāk izmantot dažādus atjaunojamus energoresursus, lai samazinātu energoatkarību;

86. atzinīgi vērtē nesenākajā Austrumu partnerības samitā 2021. gada decembrī pausto gribu izpētīt iespēju uzlabot nozaru sadarbību energoapgādes drošības jomā ar ieinteresētajām Austrumu partnerības asociētajām valstīm; norāda, ka klimata drošība ir joma, kurā iespējama turpmāka ES un Austrumu partnerības valstu sadarbība;

87. mudina dalībvalstis apsvērt iespēju izveidot klimata jautājumu risināšanai paredzētu Austrumu partnerības fondu, kas ietvertu pārrobežu un reģionālo sadarbību, bioloģiskās daudzveidības aizsardzību, dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, pētniecību un izglītību, un īpašu uzmanību pievērst spēju veidošanai zaļo tehnoloģiju jomā, pamatojoties uz dalībvalstu praksi;

o

o o

88. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomei, Eiropas Savienības Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES aģentūrām aizsardzības un kibernetikas jomā, NATO ģenerālsekretāram un dalībvalstu parlamentiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0237

Cilvēktiesību situācija Siņdzjanā, tostarp Siņdzjanas policijas lietas

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par cilvēktiesību stāvokli Siņdzjanā, tostarp Siņdzjanas policijas lietām (2022/2700(RSP))

(2022/C 493/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas un ziņojumus par stāvokli Ķīnā, jo īpaši 2020. gada 17. decembra rezolūciju par piespiedu darbu un uiguru stāvokli Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā ⁽¹⁾ un 2019. gada 19. decembra rezolūciju par uiguru stāvokli Ķīnā (*China Cables*) ⁽²⁾,
  - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
  - ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/1998 ⁽³⁾ un Padomes Lēmumu (KĀDP) 2020/1999 ⁽⁴⁾ (2020. gada 7. decembris) par ierobežojošiem pasākumiem pret nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem,
  - ņemot vērā 1989. gada ANO Konvenciju par bērna tiesībām,
  - ņemot vērā Ķīnas Tautas Republikas Konstitūcijas 36. pantu, kurā visiem pilsoņiem ir garantētas tiesības uz reliģijas brīvību, un 4. pantu, kurā noteiktas mazākumtautību tiesības,
  - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma ievērošanas veicināšanai un respektēšanai ir jābūt ES un Ķīnas attiecību pamatam, jo to paredz ES apņemšanās ievērot šīs vērtības savās ārējās attiecībās un Ķīnas apņemšanās tās respektēt gan savas valsts attīstībā, gan starptautiskajā sadarbībā;
- B. tā kā Starptautiskais Pētniecisko žurnālistu konsorcijs un vairāki starptautiskie plašsaziņas līdzekļi, tostarp BBC, Spānijas laikraksts "El País", Francijas laikraksts "Le Monde" un Vācijas laikraksts "Der Spiegel", spēja piekļūt Siņdzjanas policijas lietām;
- C. tā kā atbildīgās Ķīnas iestādes ir noliegušas apgalvojumus par masveida un struktūrveida cilvēktiesību pārkāpumiem Siņdzjanā;
- D. tā kā Siņdzjanas policija detalizēti (un pirmo reizi ar daudzām fotogrāfijām) ir dokumentējusi sistemātisko, brutālo un patvaļīgo represiju apmērus uiguru autonomajā reģionā Siņdzjanā;
- E. tā kā šie materiāli apliecina Pekinā esošās centrālās valdības, tostarp *Xi Jinping* un *Li Keqiang*, kā arī Siņdzjanas Uiguru autonomā reģiona vadošo amatpersonu apzinātu, aktīvu un tiešu iesaistīšanos masveida ieslodzīšanas politikas vadīšanā Siņdzjanā; tā kā dokumentos ir norādīts arī uz prezidenta *Xi Jinping* informētu un aktīvu atbalstu Siņdzjanas pārmācīšanas, spēcīga trieciena un deemkstrifikācijas kampaņām, kā arī uz to, ka tiek tērēti līdzekļi jaunu aizturēšanas vietu izveidei un personālam, kas pārvaldītu aizturēto personu pieplūdumu;

⁽¹⁾ OV C 445, 29.10.2021., 114. lpp.

⁽²⁾ OV C 255, 29.6.2021., 60. lpp.

⁽³⁾ OV L 410 I, 7.12.2020., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 410 I, 7.12.2020., 13. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- F. tā kā uiguru tribunāls un citas uzticamas, neatkarīgas izmeklēšanas struktūras un pētniecības organizācijas ir secinājušas, ka Ķīnas smagie un sistēmiskie cilvēktiesību pārkāpumi pret uiguriem un citām etnisko turku tautām ir uzskatāmi par spīdzināšanu, noziegumiem pret cilvēci un genocīdu⁽⁵⁾; tā kā ASV valdība un likumdevējas iestādes ASV, Kanādā, Apvienotajā Karalistē, Nīderlandē, Beļģijā, Francijā, Lietuvā, Čehijā un Īrijā ir izdarījušas līdzīgus secinājumus;
- G. tā kā kopš 2017. gada vairākas NVO ir atkārtoti ziņojušas, ka Ķīna īsteno uiguru, kazahu un citu —galvenokārt musulmaņu — etnisko grupu masveida aizturēšanu Siņdzjaņas provincē;
- H. tā kā zvērības pret uiguriem ir jāskata saistībā ar Ķīnas izvērsto represīvo un agresīvo iekšējo un ārējo politiku,
1. pauž visstingrāko nosodījumu par to, ka uiguru kopiena Ķīnas Tautas Republikā tiek sistemātiski un brutāli apspiesta, tostarp tā tiek pakļauta masveida deportācijām, politiskai indoktrinācijai, ģimeņu sadalīšanai, reliģijas brīvības ierobežojumiem kultūras iznīcināšanai un pārmērīgai uzraudzībai;
  2. norāda, ka ticami pierādījumi par dzimstības novēršanas pasākumiem un uiguru bērnu nošķiršanu no viņu ģimenēm liecina par noziegumiem pret cilvēci un nopietnu genocīda risku; aicina Ķīnas varas iestādes pārtraukt visas valdības finansētās piespiedu darba un masveida sterilizācijas programmas un nekavējoties izbeigt jebkādas pasākumus, kuru mērķis ir novērst dzimstību uiguru vidū, tostarp piespiedu abortus vai sankcijas par kontracepcijas pasākumu neievērošanu;
  3. pauž nopietnas bažas par pārmērīgiem un patvaļīgiem cietumsodiem, kas piespriesti saistībā ar apgalvojumiem par terorismu vai ekstrēmismu, kas saskaņā ar Siņdzjaņas policijas dokumentiem nozīmē, ka 2018. gadā tika aizturētas 22 000 personas jeb 12 % no visiem pieaugušajiem uiguriem, kas dzīvo Konasheheras apgabalā⁽⁶⁾; pauž bažas, kas saistītas ar apgalvojumiem par sieviešu sistemātisku izvarošanu, seksuālu vardarbību un spīdzināšanu Ķīnas pāraudzināšanas nometnēs;
  4. mudina Ķīnas valdību nekavējoties izbeigt uiguru un citu etnisko turku tautības cilvēku patvaļīgu aizturēšanu bez apsūdzības, tiesas procesa vai notiesāšanas, slēgt visas nometnes un aizturēšanas centrus, nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot aizturētās personas un atdot piespiedu kārtā valsts bērnunamos ievietotos uiguru bērnus viņu vecākiem;
  5. atgādina, ka Ķīna ir ratificējusi Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu, kurā paredzēts pilnīgs un nepārkāpjams spīdzināšanas un citas nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai sodīšanas aizliegums;
  6. aicina Ķīnas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot uiguru zinātnieku un 2019. gada Saharova balvas laureātu *Ilham Tohti* un nodrošināt viņam regulāru un neierobežotu piekļuvi savai ģimenei un paša izvēlētajiem advokātiem;
  7. atkārtoti aicina Ķīnas iestādes nodrošināt brīvu, jēgpilnu un netraucētu piekļuvi Siņdzjaņas Uiguru autonomajam reģionam un neierobežotu piekļuvi ieslodzījuma nometnēm neatkarīgiem žurnālistiem, starptautiskajiem novērotājiem un izmeklēšanas struktūrām, tostarp konkrēti ANO Cilvēktiesību padomes īpašo procedūru pilnvarotajām personām un ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, kā arī ļaut piekļūt aizturēšanas centriem, lai pārliecinātos, vai Ķīnas apgalvojumi, ka šie centri vairs nedarbojas, ir patiesi;

(5) <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/12/Uyghur-Tribunal-Summary-Judgment-9th-Dec-21.pdf>;
https://14ee1ae3-14ee-4012-91cf-a6a3b7dc3d8b.usrfiles.com/ugd/14ee1a_3f31c56ca64a461592ffc2690c9bb737.pdf;
<https://newlinesinstitute.org/uyghurs/the-uyghur-genocide-an-examination-of-chinas-breaches-of-the-1948-genocide-convention/>;
<https://www.ushmm.org/genocide-prevention/reports-and-resources/the-chinese-governments-assault-on-the-uyghurs>

(6) <https://www.washingtonpost.com/world/2022/05/24/xinjiang-michelle-bachelet-china-uyghur/>

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

8. atgādina par priekšlikumiem rīkot ANO Cilvēktiesību padomes īpašu sesiju vai steidzamas debates par cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanos Ķīnā un par rezolūcijas pieņemšanu, lai izveidotu uzraudzības un ziņošanas mehānismu, ievērojot vispārēju aicinājumu, ko paudušas simtiem pilsoniskās sabiedrības organizāciju no visiem reģioniem;
9. pauž nožēlu par to, ka ANO augstajai komisārei cilvēktiesību jautājumos vizītes laikā Ķīnā un Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā Ķīnas iestādes neļāva pilnībā piekļūt neatkarīgām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, cilvēktiesību aizstāvjiem un aizturēšanas centriem, tādējādi liedzot viņai iespēju pārliecināties par politiskās pāraudzināšanas noņemtu patieso mērogu Siņdzjanā; pauž nožēlu par to, ka ANO cilvēktiesību komisāre *M. Bachelet* savas vizītes laikā nav skaidri norādījusi uz Ķīnas valdības atbildību par cilvēktiesību pārkāpumiem pret uiguriem;
10. mudina augsto komisāri nekavējoties publicēt ilgi gaidīto ziņojumu par cilvēktiesību pārkāpumiem Siņdzjanā, pamatojoties uz pieejamo plašo un aizvien pieaugošo pierādījumu klāstu par Ķīnas iestāžu veikto cilvēktiesību pārkāpumu mērogu un smagumu;
11. mudina dalībvalstis un Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos ātri pieņemt papildu sankcijas pret augsta ranga Ķīnas amatpersonām, piemēram, *Chen Quanguo*, *Zhao Kezhi*, *Guo Shengkun* un *Hu Lianhe*, kā arī citām Siņdzjanas policijas lietās apzinātām personām un vienībām, kas ir iesaistītas sistemātiskos cilvēktiesību pārkāpumos Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā;
12. aicina Padomi nākamajā Eiropadomes sanāksmē pievērsties cilvēktiesību pārkāpumiem Siņdzjanā un mudināt arī G7 un G20 dalībvalstis skatīt šo jautājumu;
13. aicina ES un tās dalībvalstis saskaņā ar ANO Konvenciju par genocīda nepieļaujamību un sodīšanu par to veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai izbeigtu šo nežēlīgo rīcību un panāktu saukšanu pie atbildības par veiktajiem noziegumiem, tostarp izmantojot starptautiskos mehānismus saukšanai pie atbildības;
14. atzīst, ka ES un Ķīnas attiecības arvien vairāk raksturo ekonomiskā konkurence un sistēmiska sāncensība; atzīst to, ka ES līderi nesenojā ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksmē aktualizēja jautājumu par smagajiem pārkāpumiem Siņdzjanā, un uzsver, ka ir svarīgi turpināt izvirzīt šo jautājumu, kad vien tas ir iespējams, un visaugstākajā līmenī;
15. mudina ES un dalībvalstis steidzami apzināt un mazināt riskus, kas saistīti ar Ķīnas iejaukšanos ārvalstīs; stingri nosoda visu veidu pārrobežu represijas vai mēģinājumus apspiest ārvalstīs dzīvojošos Ķīnas disidentus vai uiguru kopienas pārstāvjus;
16. prasa ES un dalībvalstīm apturēt savus izdošanas līgumus ar Ķīnu un Honkongu;
17. aicina Ķīnas iestādes atļaut visiem uiguriem, kuri to vēlas, atstāt Ķīnas Tautas Republiku;
18. aicina Komisiju ierosināt importa aizliegumu visiem produktiem, kas ražoti piespiedu darba rezultātā, un produktiem, ko ražo jebkuri Ķīnas uzņēmumi, kuri iekļauti piespiedu darbu izmantojošu uzņēmumu sarakstā; atkārtoti pauž atbalstu vērienīgai direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju;
19. atgādina par aicinājumu ES un dalībvalstīm pārbaudīt, vai vienības, kas darbojas ES iekšējā tirgū, nav tieši vai netieši iesaistītas masu uzraudzības sistēmu izveidē Siņdzjanā, minoritāšu grupu aizturēšanas centru vadīšanā vai būvniecībā Siņdzjanā vai darījumos ar jebkuru personu, kurai piemērotas sankcijas par sliktu izturēšanos pret uiguru un citām minoritāšu grupām Siņdzjanā; uzsver — ja šādi fakti tiek atklāti, būtu jāuzsāk ar tirdzniecību saistīti pasākumi un jāpiemēro izslēgšana no publiskā iepirkuma procedūrām un sankcijas;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

20. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / augstajam pārstāvim Savienības ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamenti, ANO ģenerālsēkretāram, ANO augstajai komisārei cilvēktiesību jautājumos un Ķīnas Tautas Republikas valdībai un parlamentam.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0238

Tiesu sistēmas kā represīva instrumenta izmantošana Nikaragvā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par tiesu sistēmas kā represīva instrumenta izmantošanu Nikaragvā (2022/2701(RSP))

(2022/C 493/08)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Nikaragvu, jo īpaši 2021. gada 16. decembra ⁽¹⁾, 2021. gada 8. jūlija ⁽²⁾, 2020. gada 8. oktobra, 2019. gada 19. decembra ⁽³⁾, 2019. gada 14. marta ⁽⁴⁾ un 2018. gada 31. maija rezolūcijas ⁽⁵⁾,
  - ņemot vērā Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas priekšsēdētājas vietnieka 2021. gada 15. augusta, 2021. gada 8. novembra un 2022. gada 14. marta paziņojumus, kas sniegti ES vārdā,
  - ņemot vērā ANO augstās cilvēktiesību komisāres paziņojumus Cilvēktiesību padomes 48. un 49. sesijā un 2022. gada 7. marta ikgadējo ziņojumu par cilvēktiesību stāvokli Nikaragvā,
  - ņemot vērā Amerikas Cilvēktiesību komisijas 2021. gada 23. jūnija, 2021. gada 20. novembra un 2022. gada 11. februāra paziņojumus,
  - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā 2004. gada jūnijā pieņemtās un 2008. gadā atjauninātās ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem,
  - ņemot vērā Nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Centrālameriku, no otras puses ("Asociācijas nolīgums starp ES un Centrālameriku"),
  - ņemot vērā Padomes regulējumus un lēmumus par pasākumiem, ar ko ierobežo nopietnus cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus |Nikaragvā,
  - ņemot vērā 1969. gada Amerikas Cilvēktiesību konvenciju ("Sanhosē pakts"),
  - ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ANO Standartnoteikumus par izturēšanos pret ieslodzītajiem ("Nelsona Mandelas noteikumi"), ANO Noteikumus par izturēšanos pret ieslodzītām sievietēm un par sievietēm likumpārkāpējām paredzētiem ar brīvības atņemšanu nesaistītiem pasākumiem ("Bangkokas noteikumi") un Vīnes konvenciju,
  - ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes 2022. gada 31. marta Rezolūciju A/HRC/49/L.20 par cilvēktiesību veicināšanu un aizsardzību Nikaragvā,
  - ņemot vērā Nikaragvas Republikas Konstitūciju,
  - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā kopš 2018. gada aprīļa *Ortega–Murillo* režīms Nikaragvā ir ieviesis valsts represiju satvaru, ko raksturo sistēmiska nesodāmība par cilvēktiesību pārkāpumiem, iestāžu un tiesiskuma stāvokļa pasliktināšanās un pasūtītas stratēģijas īstenošana ar skaidru tiesu iestāžu atbalstu un mērķi aplūsināt jebkādas atšķirīgus viedokļus;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0513.

⁽²⁾ OV C 99, 1.3.2022., 204. lpp.

⁽³⁾ OV C 255, 29.6.2021., 65. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 23, 21.1.2021., 126. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 76, 9.3.2020., 164. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- B. tā kā kopš 2018. gada Nikaragvas iestādes sistemātiski un mērķēti veikušas politisko oponentu, opozīcijas, studentu un lauku līderu, žurnālistu, cilvēktiesību aizstāvju, uzņēmējdarbības pārstāvju un mākslinieku ieslodzīšanu, vajāšanu un iebiedēšanu, un viņi vairākkārt saskārušies ar nāves draudiem, iebiedēšanu, neslavas celšanas kampaņām tiešsaistē, vajāšanu, novērošanu, uzbrukumiem, saukšanu pie tiesas un patvaļīgu brīvības atņemšanu; tā kā, neraugoties uz daudzajiem apdraudējumiem, žurnālisti un citi cilvēktiesību aizstāvji joprojām būtiski piedalās cilvēktiesību un brīvību stāvokļa uzraudzībā Nikaragvā;
- C. tā kā iepriekšējos gados *Ortega–Murillo* režīms ir pieņēmis un piemēro aizvien represīvāku tiesisko regulējumu;
- D. tā kā saskaņā ar īpašo kontroles mehānismu Nikaragvai (*MESENI*) pašlaik vismaz 182 politiskie oponenti atrodas cietumā necilvēcīgos apstākļos, kas ir pretrunā starptautiskajām cilvēktiesību saistībām, piemēram, Nelsona Mandelas noteikumiem; tā kā septiņi no šiem politieslodzītajiem bija prezidenta kandidāti 2021. gada vēlēšanām; tā kā Nikaragvas režīma kritiķi aizturēšanas laikā sistemātiski cietuši no aizskaršanas, tostarp no necilvēcīgas, pazemojošas un aizvainojošas attieksmes un pat spīdzināšanas, kā rezultātā cita starpā gājis bojā politieslodzītais un bijušais nemiernieku līderis *Hugo Torres*; tā kā Nikaragvas iestādes vajājušas arī politieslodzīto ģimenes un radniekus, kuri tikuši pakļauti aizskaršanai un draudiem;
- E. tā kā Nikaragvā nepastāv varas nošķiršana un režīms pilnībā kontrolē iestādes, un līdz ar to tiesu iestādes un prokuratūra ir pakļautas režīma gribai, kas izslēdz tiesiskumu, tiesu iestāžu neatkarību un pilsoniskās sabiedrības organizācijas un attiecīgi arī demokrātiju, un šādas rīcības mērķis ir izveidot diktatūru Nikaragvā;
- F. tā kā Nikaragvas tiesu tiesvedībās aiz slēgtām durvīm, kurās nav ievērotas taisnīgas tiesas pamatgarantijas, par vainīgu tiek atzīta un ar bargu sodu notiesāta ikviena persona, kura uzdrošinājusies paust pretēju viedokli;
- G. tā kā tiesneši un prokurori šajos tiesu procesos pastāvīgi pārkāpj taisnīga procesa prasības; tā kā prokuratūra ar publisku paziņojumu pārkāpusi nevainīguma prezumpciju;
- H. tā kā nepārtrauktās vajāšanas un represijas likušas tūkstošiem Nikaragvas iedzīvotāju bēgt no valsts; tā kā līdzīgi represiju modeļi ir novēroti gadījumos, kad pieaug uzbrukumi vārda brīvībai; tā kā prokuratūras draudi vairākiem žurnālistiem un mediju darbiniekiem likuši daudziem no viņiem pamest Nikaragvu un meklēt aizsardzību;
- I. tā kā 2022. gadā *Ortega–Murillo* režīms aizliedza gandrīz 400 bezpeļņas organizāciju un atņēma tām juridisko statusu; tā kā no *Ortega–Murillo* režīma cietusi arī katoļu baznīca, kā arī Nikaragvas Valodu akadēmija, pirmiedzīvotāju kopienas un citu mazākumtautību pārstāvji;
- J. tā kā *Ortega–Murillo* režīms pārkāpis starptautiskās tiesības, jo īpaši Vīnes konvenciju, jo ieņēmis Amerikas valstu organizācijas galveno mītni un okupējis tās telpas, un 2022. gada 25. aprīlī šī organizācija tika izraidīta no Nikaragvas;
- K. tā kā atbilstīgi stingri atbalstītai pilsoniskās sabiedrības iniciatīvai ANO Cilvēktiesību padome izveidoja Cilvēktiesību ekspertu grupu, lai rūpīgi un neatkarīgi izmeklētu visus iespējamus cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus, kas pastrādāti kopš 2018. gada aprīļa, ietverot dzimuma dimensiju; tā kā gan ES, gan ASV ir noteikušas sankcijas pret Nikaragvu,
1. kategoriski nosoda sistemātiskās represijas pret politiskās opozīcijas partijām, pilsoniskās sabiedrības rīcībspēku, cilvēktiesību aizstāvju un plašsaziņas līdzekļu, citu mediju darbinieku, žurnālistu, kā arī viņu ģimenes locekļu, studentu un arī katoļu baznīcas locekļu apspiešanu, un nosoda Nikaragvas režīma amatpersonu pastāvīgo korumpētību;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

2. pauž stingru nosodījumu par *Hugo Torres* nāvi apcietinājumā;
3. pauž nosodījumu par 2022. gada 1. jūnijā notikušo priesteru *Manuel Salvador García* arestu un to, ka viņš joprojām atrodas pirmstiesas apcietinājumā, un aicina viņu nekavējoties atbrīvot;
4. atkārtoti aicina nekavējoties izdot Itālijai *Alessio Casimirri*;
5. nosoda politieslodzīto ļaunprātīgu turēšanu apcietinājumā, tiesas garantiju trūkumu un nelikumīgos notiesājošos spriedumus Nikaragvā; mudina Nikaragvas iestādes atjaunot garantijas visu Nikaragvas iedzīvotāju pilsonisko un politisko tiesību pilnīgai īstenošanai, izbeigt demokrātiskās opozīcijas, preses un pilsoniskās sabiedrības vajāšanu, nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot personas, kas aizturētas kopš 2018. gada aprīļa, atcelt pret viņiem vērsto tiesvedību un ļaut visiem bēgļiem un personām, kas devušās trimdā, droši atgriezties mājās;
6. prasa atjaunot tiesiskumu, varas dalīšanu un tiesu iestāžu neatkarību un objektivitāti un prasa, lai valsts iestādes ievērotu kriminālkodeksu un nevainīguma prezumpciju un izbeigtu kriminalizēt opozīciju;
7. nosoda nelikumīgos tiesu nolēmumus, kas tikai apstiprina Nikaragvas režīma represīvās tendences un to, ka tiesneši ir kļuvuši par represiju instrumentu, kas tiek izmantots cilvēktiesību pārkāpumos;
8. mudina Eiropas Savienību saukt pie atbildības Nikaragvas režīmu, jo īpaši tā tiesnešus, par valstī izdarītajām represijām un tiesvedību pret opozīcijas pārstāvjiem un citiem kritiķiem; aicina Padomi nekavējoties sākt procedūru, lai to personu sarakstā, kurām ES piemēro sankcijas, iekļautu šādus tiesnešus: *Nadia Camila Tardencilla*, *Angel Jeancarlos Fernández González*, *Ulisa Yaoska Tapia Silva*, *Rosa Velia Baca Cardoza*, *Veronica Fiallos Moncada*, *Luden Martín Quiroz García*, *Karen Vanesa Chavarría*, *Felix Ernesto Salmerón Moreno*, *Nancy Aguirre Gudiel*, *William Irving Howard López*, *Erick Ramón Laguna Averruz*, *Melvin Leopoldo Vargas García*, *Irma Oralía Laguna Cruz* un *Rolando Sanarrusia*, kā arī Managvas apelācijas tiesas tiesneši, kuri arī bija iesaistīti procesuālo un materiālo tiesību liegšanā nelikumīgi notiesātajiem *Octavio Rothschuh Andino*, *Ángela Dávila* un *Argentina Solís*;
9. aicina dalībvalstis un ANO Drošības padomi saskaņā ar Romas statūtu 13. un 14. pantu ar Starptautiskās Krimināltiesas starpniecību sākt oficiālu izmeklēšanu par situāciju Nikaragvā un saskaņā ar Romas statūtu 7. pantu — par *Daniel Ortega* izdarītajiem noziegumiem pret cilvēci;
10. pauž atbalstu Nikaragvas iedzīvotājiem, kas miermīlīgi protestē pret *D. Ortega – R. Murillo* režīmu; pauž dziļu nožēlu par to, ka kopš 2018. gada represijām nav veikta nekāda tiesvedība, lai nodrošinātu taisnīgumu un kompensāciju personām, kas cietušas smagos cilvēktiesību pārkāpumos;
11. mudina Nikaragvu atcelt kopš 2018. gada pieņemtos tiesību aktus, kas nepamatoti ierobežo pilsonisko un demokrātisko telpu, it sevišķi Īpašo likumu par kibernetiskajiem (Likums Nr. 1042), Likumu Nr. 1040 par ārvalstu aģentu regulējumu un Likumu Nr. 1055 par cilvēku tiesību uz neatkarību, suverenitāti un pašnoteikšanos mieram aizsardzību, kā arī Kriminālprocesa kodeksa reformu; atgādina, ka, ņemot vērā asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Centrālamerikas valstīm, Nikaragvai ir jāievēro un jānostiprina tiesiskuma, demokrātijas un cilvēktiesību principi; atkārtoti prasa, lai, ņemot vērā pašreizējos apstākļus, tiktu iedarbināta asociācijas nolīguma demokrātijas klauzula;
12. uzsver, ka ir jāatļauj Nikaragvā atgriezties starptautiskajām cilvēktiesību struktūrām, tostarp Augstā cilvēktiesību komisāra birojam un Amerikas Cilvēktiesību komisijai; pauž nožēlu par to, ka Nikaragvas iestādes nesadarbojas ar reģionālajiem un starptautiskajiem cilvēktiesību mehānismiem; aicina ES atbalstīt ANO Cilvēktiesību padomes nesen izveidotās Cilvēktiesību ekspertu grupas Nikaragvas jautājumos trīs neatkarīgo locekļu pilnvaras un cieši sadarboties ar viņiem, lai veicinātu saukšanu pie atbildības par cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem Nikaragvā;
13. nosoda to, ka gandrīz 400 NVO, tostarp Nikaragvas Valodu akadēmija, ir bijušas spiestas pārtraukt darbu Nikaragvā; aicina Nikaragvas iestādes pārtraukt nepamatoto NVO slēgšanu un atjaunot juridiskās personas statusu visām patvaļīgi slēgtajām organizācijām, politiskajām partijām, universitātēm un medijiem, kā arī atdot visus nelikumīgi konfiscētos līdzekļus, dokumentus un aprīkojumu;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

14. pauž dziļas bažas par to, ka valstī ir notikušas represijas pret brīviem un neatkarīgiem medijiem, kuru dēļ vairāk nekā 100 žurnālistu bija spiesti doties trimdā;
  15. aicina ES un tās dalībvalstis cieši uzraudzīt situāciju uz vietas, izmantojot savus vietējos pārstāvjus un vēstniecības Nikaragvā; aicina ES delegāciju un dalībvalstis, kurām ir diplomātiskās misijas valstī, pilnībā īstenot ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem, sniegt visu vajadzīgo atbalstu aizturētajiem cilvēktiesību aizstāvjiem, tostarp cietumu apmeklējumus un tiesu uzraudzību, publiski paziņot par cilvēktiesību aizstāvju un neatkarīgo mediju pārkāpumiem un atbalstīt viņu darbu; aicina ES delegāciju un dalībvalstis izmantot visus pieejamos instrumentus, lai palielinātu atbalstu cilvēktiesību aizstāvju darbam, vajadzības gadījumā atvieglotu ārkārtas vīzu izsniegšanu un humānu apsvērumu dēļ nodrošinātu pagaidu patvērumu ES dalībvalstīs;
  16. pauž dziļu nožēlu par to, ka Nikaragvas pārstāvji balsoja pret Krievijas izraidīšanu no ANO Cilvēktiesību padomes par nežēlīgajiem noziegumiem, ko tās bruņotie spēki ir pastrādājuši karā pret Ukrainu, un ka Nikaragva atturējās no ANO Ģenerālās asamblejas 2022. gada 2. marta rezolūcijas ES-11/1, kurā tika pausta nožēla par Krievijas iebrukumu Ukrainā un pieprasīta Krievijas spēku pilnīga izvešana;
  17. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Amerikas valstu organizācijas ģenerālsekretāram, Eiropas un Latīņamerikas Parlamentārajai asamblejai, Centrālamerikas parlamentam, Limas grupai un Nikaragvas Republikas valdībai un parlamentam.
-

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0239

Mediju brīvības pārkāpumi un pārkāpumi pret žurnālistu drošību Gruzijā

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par mediju brīvības pārkāpumiem un žurnālistu drošības aizskārumiem Gruzijā (2022/2702(RSP))

(2022/C 493/09)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Gruziju, jo īpaši 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES un Gruzijas asociācijas nolīguma īstenošanu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā EDSO pārstāves mediju brīvības jautājumos neseno vizīti Gruzijā 2022. gada 28. un 29. aprīlī,
  - ņemot vērā vienošanos, kura 2021. gada 19. aprīlī panākta starp Gruzijas politiskajiem spēkiem un kuras panākšanā vidutāja lomu uzņēmas Eiropadomes priekšsēdētājs,
  - ņemot vērā Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Gruziju, no otras puses, kurš pilnībā stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā ⁽²⁾,
  - ņemot vērā organizācijas "Reportieri bez robežām" 2021. un 2022. gada Pasaules Preses brīvības indeksu,
  - ņemot vērā Reglamenta 144. panta 5. punktu un 132. panta 4. punktu,
- A. tā kā asociācijas nolīgumā, kas ir spēkā kopš 2016. gada 1. jūlija, Gruzija un ES apņēmas veidot politisko dialogu, lai stiprinātu demokrātijas principu, tiesiskuma un labas pārvaldības, cilvēktiesību un pamatbrīvību, cita starpā mediju brīvības, ievērošanu;
- B. tā kā Gruzija 2022. gada 3. martā iesniedza pieteikumu dalībai ES, ar to apliecinot Gruzijas tautas vēlmi integrēties Eiropā — vēlmi, ko plaši atbalsta sabiedrība un visa politiskā spektra dalībnieki, arī opozīcija;
- C. tā kā vārda brīvība, mediju brīvība un žurnālistu drošība ir vitāli svarīgi dinamiskas demokrātijas elementi un to aizsardzība, ko nodrošina varasiestādes, ir svarīgs demokrātijas nostiprināšanas rādītājs; tā kā plurālistiski, brīvi un neatkarīgi mediji ir demokrātijas stūrakmens un viens no galvenajiem pilāriem cīņā pret dezinformāciju;
- D. tā kā saistībā ar 2021. gada 19. aprīļa vienošanos, kuras panākšanā vidutāja lomu uzņēmas Eiropadomes priekšsēdētājs Šarls Mišels, ir uzsvērtā vajadzība pievērsties priekšstatiem par politizētām tiesu iestādēm, cita starpā pieņemot un īstenojot vērienīgu tiesu iestāžu reformu, lai palielinātu tiesu sistēmas neatkarību, pārredzamību un pārskatbildību;
- E. tā kā 2021. gada 5. jūlijā tika vardarbīgi uzbrukts vairāk nekā 50 žurnālistiem, mediju pārstāvjiem un miermīlīgiem demonstrantiem, kad viņi ziņoja par Tbilisi praida "Cieņas aizstāvības gājienu", ko galu galā piespiedu kārtā atcēla, un uzbrucēji galvenokārt bija galēji labējie aktivisti; tā kā TV *Pirveli* operators *Alexander Lashkarava* drīz pēc šā uzbrukuma mira gūto traumu dēļ;

⁽¹⁾ OV C 385, 22.9.2021., 40. lpp.

⁽²⁾ OV L 261, 30.8.2014., 4. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- F. tā kā pēc vairāku gadu ilgas uzlabošanās pēdējos gados ir strauji pasliktinājies stāvoklis Gruzijas mediju vidē un kopš masveida vardarbības, kas tika vērsta pret Tbilisi praida gājienu 2021. gada 5. jūlijā, Gruzijā noticis nepieredzēti liels skaits vardarbīgu fizisku uzbrukumu žurnālistiem, un tas licis paust bažas vairākām starptautiskajām organizācijām, iestājoties par mediju brīvību, kā arī būtiski pazemināt Gruzijas rādītājus pasaules preses brīvības indeksā (no 71,36 punktiem un 60. vietas 180 valstu sarakstā 2021. gadā uz 59,9 punktiem un 89. vietu 180 valstu sarakstā 2022. gadā);
- G. tā kā ir pieaudzis pret žurnālistiem vērstu mutisku uzbrukumu skaits un neslavas celšanas tiesas procesu skaits, cita starpā tādu tiesas procesu skaits, kurus pret kritiski noskaņotiem mediju pārstāvjiem un uzņēmumiem sākušas valdības amatpersonas un ar valdošo partiju saistītas privātpersonas; tā kā saskaņā ar organizācijas “*Transparency International Georgia*” novēroto izmaiņas tiesas praksē uzliek pierādīšanas pienākumu žurnālistiem, neraugoties uz nepārprotamu noteikumu Gruzijas tiesību aktos, kurā paziņots pretējais; tā kā žurnālisti, jo īpaši tie, kas strādā valdību kritizējošos mediju kanālos, saskaras ar grūtībām piekļūt informācijai, kurai vajadzētu būt publiski pieejamai;
- H. tā kā izmeklēšanas procesi nav bijuši pārredzami un efektīvi un tāpēc radies plašs iespaids par to personu nesodāmību, kuras vainīgas noziegumos pret žurnālistiem;
- I. tā kā 2022. gada 4. aprīlī Tbilisi pilsētas tiesa sešiem cilvēkiem piesprieda piecu gadu cietumsodu par uzbrukumu diviem operatoriem un žurnālistam pret Tbilisi praida gājienu vērsto vardarbīgo uzbrukumu laikā 2021. gada 5. jūlijā;
- J. tā kā 2022. gada 16. maijā TV kanāla “*Mtavari*” direktoram *Nika Gvaramia* tika piespriests trīsarpus gadu cietumsods saskaņā ar Kriminālkodeksa 220. pantu, pamatojoties uz apšaubāmām apsūdzībām par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kukuļošanu un dokumentu viltošanu saistībā ar viņa iepriekšējo darbību *Rustavi 2 TV* direktora amatā, un šis spriedums Gruzijā tiek plaši uzskatīts par mēģinājumu aplūsināt balsi, kas ir kritiski noskaņota pret pašreizējo valdību; tā kā Gruzijas tiesībsargs šo lietu novērtēja negatīvi jau 2019. gadā;
- K. tā kā selektīva izmeklēšana un kriminālvajāšana, ko mērķtiecīgi vērš pret pašreizējās valdības opozicionāriem, mazina sabiedrības uzticēšanos ne tikai tiesu iestādēm, bet arī pašai valdībai, savukārt līdzīgu lietu atkārtošana pret plašsaziņas līdzekļu īpašniekiem, kuri saistīti ar opozīciju, kaitē centieniem palielināt tiesu iestāžu neatkarību;
- L. tā kā bijušais prezidents Mihails Sakašvili, kura veselības stāvoklis ir pastāvīgi pasliktinājies, beidzot ir pārcelts uz civilu slimnīcu pēc neatkarīgu ārstu atzinuma, ka citādi viņa stāvoklis neuzlabosies;
- M. tā kā Elektronisko sakaru likuma reforma piešķir Gruzijas Valsts sakaru komisijai (GNCC) tiesības iecelt īpašus vadītājus telekomunikāciju uzņēmumos, kas izpilda GNCC lēmumus;
- N. tā kā ir ierosinātas tiesas lietas pret citu lielu un kritiski noskaņotu mediju kanālu īpašniekiem vai viņu tuvajiem ģimenes locekļiem, proti, ar *Formula TV* saistīto *David Kezerashvili* un neatkarīgās televīzijas stacijas *TV Pirveli* dibinātāju *Vakhtang Tsereteli*; tā kā Tbilisi pilsētas tiesa 2022. gada janvārī atzina *TBC* bankas un politiskās partijas “*Lelo Gruzijai*” dibinātājus *Mamuka Khazaradze* un *Badri Japaridze*, kā arī *Vakhtang Tsereteli* tēvu *Avtandil Tsereteli* par vainīgiem krāpšanā un piesprieda viņiem septiņu gadu cietumsodu; tā kā viņiem piespriests sods tomēr tika mīkstināts, jo noilguma termiņš attiecībā uz krāpšanu bija beidzies;
- O. tā kā Gruzija pēdējos gados un sevišķi kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā ir piedzīvojusi to, ka pieaug Krievijas dezinformācija un pret ES vērsta propaganda, kuras objekts jo īpaši ir sievietes, *LGBTQI+* kopiena, cilvēktiesību aktīvisti un etniskās minoritātes;
- P. tā kā ir apstiprināts, ka starp tiem Gruzijas sabiedrības locekļiem, kuru sarunas tikušas ierakstītas, ir daudzi žurnālisti, par ko liecina 2021. gada septembrī paustie atklājumi par plaši izplatīto nelikumīgo noklausīšanos;
- Q. tā kā vēl nav gūti reāli rezultāti Azerbaidžānas žurnālista *Afgan Mukhtarli* — kuru, iespējams, slepeni vienojoties ar Gruzijas drošības amatpersonām, 2017. gada maijā nolaupīja Gruzijā un nelikumīgi pārveda pāri robežai ar Azerbaidžānu, lai viņš stātos tiesas priekšā Baku, — lietas izmeklēšanā;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

1. pauž bažas par to, ka pēdējos gados Gruzijā ir ievērojami pasliktinājusies situācija saistībā ar medijiem un žurnālistu drošību, neraugoties uz Gruzijas stabilo tiesisko regulējumu vārda brīvības un mediju brīvības garantēšanai;
2. nosoda to, ka arvien biežāk notiek žurnālistu iebiedēšana, arvien biežāk pret viņiem tiek vērsti draudi un vardarbība un viņi tiek vajāti, tostarp arvien biežāk notiek kriminālizmeklēšana saistībā ar mediju darbiniekiem un īpašniekiem; aicina Gruzijas varasiestādes rūpīgi izmeklēt visus vardarbības gadījumus un saukt pie atbildības tos, kas ir atbildīgi par kūdīšanu uz vardarbīgiem uzbrukumiem žurnālistiem un citiem mediju darbiniekiem un to veikšanu, tādējādi novēršot iespaidu par nesodāmību par šādiem noziegumiem; aicina Gruziju ierobežot stratēģisku tiesas prāvu izmantošanu pret sabiedrības līdzdalību, kas vērsta pret cilvēktiesību aizstāvjiem un mediju pārstāvjiem un kavē viņu kritisko un neatkarīgo darbu;
3. aicina Gruziju nodrošināt mediju brīvību, kam būtu jāietver redakcionālā neatkarība, pārredzama mediju piederība un politisko uzskatu ziņā plurālistisks, objektīvs un nediskriminējošs atspoguļojums privāto un jo īpaši sabiedrisko raidorganizāciju programmās, sevišķi vēlēšanu kampaņu laikā; aicina Gruziju garantēt netraucētu piekļuvi informācijai, kurai vajadzētu būt publiski pieejamai, un nodrošināt žurnālistu un citu mediju profesionāļu drošību, aizsardzību un tiesību nostiprināšanu;
4. nosoda galvenā opozīciju atbalstošā TV kanāla "Mtavari" direktora Nikas Gvaramias notiesāšanu 2022. gada 16. maijā, kas liecina par pastāvīgo neuzticēšanos Gruzijas tiesu sistēmai; atbalsta organizācijas "Reportieri bez robežām" aicinājumu pārskatīt Nikas Gvaramias notiesājošo spriedumu; vēlreiz uzsver, ka valdībai steidzami ir patiesi jāvirza tiesu sistēmas reforma, izmantojot plašu un iekļaujošu starppartiju procesu ar mērķi palielināt tiesu iestāžu neatkarību un objektivitāti saskaņā ar saistībām, ko tā uzņēmusies kā asociēta ES partnere;
5. aicina visus Gruzijas valdības pārstāvjus atturēties no agresīvas retorikas un diskriminējošas attieksmes pret mediju pārstāvjiem Gruzijā un savos publiskajos paziņojumos iestāties par iecietīgu pieeju, kas respektē cilvēktiesības;
6. stingri nosoda to, ka joprojām netiek veikta rūpīga izmeklēšana vai sākta kriminālvajāšana pret tiem, kas ir atbildīgi par vardarbību pret žurnālistiem un miermīlīgiem demonstrantiem Tbilisi praidā gājienā 2021. gada 5. jūlijā; uzstāj, ka nekādā gadījumā nedrīkst pieļaut šādu nodarījumu izdarītāju nesodāmību, jo viņi pārkāpj gan Gruzijas tiesību aktus, gan starptautiskās un Eiropas saistības, un prasa efektīvi izmeklēt 2021. gada 5. jūlija incidentus; nosoda nepārtraukto LGBTIQ+ personu diskrimināciju; mudina Gruzijas varasiestādes pilnībā īstenot cilvēktiesību un diskriminācijas novēršanas tiesību aktus praksē;
7. aicina Gruzijas varasiestādes veikt efektīvu izmeklēšanu par sarunu noklausīšanās skandālu un ieviest pienācīgus mehānismus, lai demokrātiski pārraudzītu to, kā valsts iestādes veic novērošanu un datu vākšanu;
8. uzsver nepieciešamību gan tiesību aktos, gan praksē garantēt drošu un labvēlīgu darba vidi žurnālistiem, mediju darbiniekiem un mediju elementiem, tostarp tiem žurnālistiem, kuri meklē patvērumu no Krievijas, Baltkrievijas un citiem autoritāriem režīmiem; tādēļ mudina Gruziju izmantot starptautisko sadarbību, lai uzlabotu mediju vidi un attiecīgos tiesību aktus saskaņā ar labāko starptautisko praksi;
9. pauž atzinību Gruzijas tiesībsardzei Nino Lomjariai par viņas darbībām, aizsargājot mediju brīvību, neraugoties uz regulāriem valdības uzbrukumiem;
10. atzīst dažādo un plurālistisko mediju vidi Gruzijā, taču pauž nožēlu par ārkārtīgi saspringtajām attiecībām starp valdošo partiju un kritiskajiem medijiem, kā arī starp opozīcijas partijām un valdību atbalstošiem medijiem; pauž dziļu nožēlu par mediju vides polarizāciju, kas atspoguļo pieaugošo un postošo politiskās vides polarizāciju;
11. atkārtoti mudina Gruzijas varasiestādes neiejaukties mediju brīvībā un nevirzīt politiski motivētas tiesas lietas, kas ierosinātas pret mediju īpašniekiem vai pārstāvjiem;
12. aicina Gruzijas varasiestādes atbrīvot bijušo prezidentu Mihailu Sakašvili no cietuma humānu apsvērumu dēļ, lai viņš varētu saņemt pienācīgu medicīnisko aprūpi ārvalstīs;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

13. pauž bažas par Krievijas dezinformācijas un informācijas manipulāciju pastāvīgo pieaugumu Gruzijā saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā un mudina Gruzijas valdību izstrādāt iedzīvotājiem domātas medijpratības izglītības programmas, atbalstīt pilsonisko sabiedrību faktu pārbaudes mehānismu izveidē un aktīvi rīkoties, lai novērstu ārvalstu vai iekšzemes dalībnieku dezinformācijas kampaņas pret valsti, neaizsargātām grupām vai personām, piemēram, tām, kas dzīvo etnisko minoritāšu kopienās vai konfliktu skartās teritorijās, un politiskajām partijām;
14. mudina visus Gruzijas politiskos dalībniekus neizmantot Krievijas dezinformācijas mēģinājumus tam, lai vērstos pret saviem politiskajiem oponentiem, jo tas tikai veicina dezinformācijas tālāku izplatīšanos un apdraud sociālo kohēziju un demokrātiju;
15. mudina Gruziju pēc iespējas labāk izmantot visus instrumentus un iniciatīvas, kas paredzētas noturības stiprināšanai Austrumu partnerības ietvaros, un aicina Komisiju un ES dalībvalstis sniegt politisku, tehnisku un finansiālu atbalstu neatkarīgiem medijiem un pilsoniskajai sabiedrībai Gruzijā;
16. pauž bažas par vienīgā oligarha Bidzina Ivanishvili destruktīvo lomu Gruzijas politikā un ekonomikā un par to, kādā līmenī viņš kontrolē valdību un tās lēmumus, arī attiecībā uz žurnālistu un politisko oponentu vajāšanu, kas ir politiski motivēta; pauž dziļas bažas par atklātajām Ivanishvili privātajām un uzņēmējdarbības saiknēm ar Kremli, kuras nosaka pašreizējās Gruzijas valdības nostāju attiecībā uz sankcijām pret Krieviju; aicina Padomi un demokrātiskos partnerus apsvērt iespēju noteikt individuālas sankcijas pret Ivanishvili, ņemot vērā viņa lomu saistībā ar Gruzijas politiskā procesa pasliktināšanos;
17. atzinīgi vērtē Gruzijas dalību programmā "Radošā Eiropa" 2021.–2027. gadam; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt darbības, ar kurām Gruzijā uzrauga un novērtē riskus mediju plurālismam un brīvībai, aizsargā apdraudētos žurnālistus un veicina ziņu mediju nozares pārveidi un konkurētspēju;
18. aicina Gruzijas varasiestādes apņēmīgi ievērot visaugstākos demokrātijas, tiesiskuma, tiesu neatkarības, taisnīgas tiesas un pamatbrīvību standartus, tostarp mediju brīvības jomā, un tādējādi nepārprotami apliecināt savu politisko apņemšanos īstenot Gruzijas tautas vērienīgos centienus tuvināties Eiropai, par ko liecina valsts 2022. gada 3. marta pieteikums dalībai ES; pauž pārlicību, ka Gruzijas tautas leģitīmā vēlme ir jāapmierina, un tādēļ aicina ES iestādes strādāt pie tā, lai Gruzijai piešķirtu ES kandidātvalsts statusu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 49. pantu, pamatojoties uz nopelniem un ar nosacījumu, ka Gruzijas iestādes atbilst visiem kritērijiem;
19. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Padomei, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijai, kā arī Gruzijas prezidentam, valdībai un parlamentam.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0240

Tiesiskums un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējama apstiprināšana

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par tiesiskumu un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējamo apstiprināšanu (ANM) (2022/2703(RSP))

(2022/C 493/10)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 1., 2., 1. un 19. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu ⁽¹⁾ (ANM regula),
- ņemot vērā saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu sagatavoto Komisijas 2017. gada 20. decembra pamatoto priekšlikumu Padomes lēmumam attiecībā uz tiesiskumu Polijā: priekšlikums Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu (COM(2017)0835),
- ņemot vērā 2018. gada 1. marta rezolūciju par Komisijas lēmumu piemērot LES 7. panta 1. punktu attiecībā uz stāvokli Polijā ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 23. maija ieteikumu Padomes ieteikumam par Polijas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Polijas 2022. gada konverģences programmu (COM(2022)0622) (turpmāk "2022. gada Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētie ieteikumi"),
- ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par priekšlikumu Padomes lēmumam par konstatēšanu, ka ir droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu ⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (Tiesiskuma nosacījumu regula),
- ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par Komisijas 2020. gada ziņojumu par tiesiskumu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 8. jūlija rezolūciju par vadlīniju izveidi attiecībā uz vispārējā nosacītības režīma piemērošanu Savienības budžeta aizsardzībai ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 16. septembra rezolūciju par mediju brīvību un tiesiskuma aizvien lielāku pasliktināšanos Polijā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 21. oktobra rezolūciju par tiesiskuma krīzi Polijā un ES tiesību pārkāpumu ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

⁽²⁾ OV C 129, 5.4.2019., 13. lpp.

⁽³⁾ OV C 385, 22.9.2021., 317. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 81, 18.2.2022., 27. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 99, 1.3.2022., 146. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 117, 11.3.2022., 151. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 184, 5.5.2022., 154. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā 2022. gada 10. marta rezolūciju par tiesiskumu un Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma sekām ⁽⁸⁾,
  - ņemot vērā 2022. gada 5. maija rezolūciju par uzklaušanās par Poliju un Ungāriju, kas notiek saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu ⁽⁹⁾,
  - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (EST) un Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) judikatūru,
  - ņemot vērā Komisijas 2022. gada 1. jūnija priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (COM(2022)0268),
  - ņemot vērā Padomes un Komisijas 2022. gada 7. jūnija paziņojumu – Tiesiskums un Polijas valsts ekonomikas atveseļošanas plāna iespējama apstiprināšana (ANM),
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā Savienība ir dibināta, pamatojoties uz vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, līdztiesību, tiesiskumu un cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederošu personu tiesību, ievērošanu, kā paredzēts LES 2. pantā, atspoguļots ES Pamattiesību hartā un nostiprināts starptautiskajos cilvēktiesību līgumos; tā kā šīs vērtības, kas ir kopīgas visām dalībvalstīm un ko visas dalībvalstis brīvprātīgi ir apņēmušās ievērot, ir Savienības iedzīvotāju tiesību pamats;
- B. tā kā jebkurš nepārprotams risks, ka kāda dalībvalsts varētu nopietni pārkāpt LES 2. pantā noteiktās vērtības, ne tikai attiecas uz konkrēto dalībvalsti, kurā tas īstenojas, bet ietekmē arī pārējās dalībvalstis, to savstarpējo uzticēšanos, pašu Savienības būtību un tās institūciju darbību, kā arī tās pilsoņu pamattiesības, kas noteiktas Savienības tiesību aktos;
- C. tā kā Polijas valdības ierosinātās izmaiņas, jo īpaši tiesu sistēmā, ir izraisījušas nopietnu demokrātijas un tiesiskuma pasliktināšanos;
- D. tā kā tiek ziņots, ka 2022. gada 1. jūnijā komisāru kolēģijas pieņemtais lēmums par priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu nebija vienprātīgs;
- E. tā kā 2021. gada oktobra plenārsesijā Komisijas priekšsēdētāja *U. von der Leyen* izklāstīja trīs kritērijus Polijas atveseļošanas un noturības plāna apstiprināšanai — likvidēt Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātu, reformēt tiesnešu disciplinārlietu procedūru un atjaunot amatā Disciplinārlietu palātas atstādinātos tiesnešus;
- F. tā kā Parlaments ir atkārtoti acinājis Komisiju un Padomi neapstiprināt Polijas atveseļošanas un noturības plāna projektu, kamēr Polijas valdība nav pilnībā un pienācīgi īstenojusi EST un starptautisko tiesu spriedumus, un nodrošināt, ka plāna novērtējums garantē atbilstību attiecīgajiem konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, jo īpaši attiecībā uz tiesu neatkarības nodrošināšanu;
- G. tā kā Polijā reformas tieslietu jomā vēl turpinās un ar nesenajiem likumprojektiem, kas nodoti balsošanai, un apspriežamajiem priekšlikumiem netiek efektīvi risinātas visas bažas par attiecīgo tiesu iestāžu neatkarību un par disciplinārlietām; tā kā Polijas Senāts mēģina grozīt šos priekšlikumus, lai tos saskaņotu ar tiesu neatkarības principu; tā kā vairāki tiesneši joprojām saskaras ar disciplinārlietām un/vai nav atjaunoti amatā;
- H. tā kā Polijas iestādes nesēn ir veikušas vairākus tādus pasākumus, kas ir tiešā pretrunā Komisijas priekšsēdētājas nosauktajiem trim nosacījumiem — tostarp 2022. gada februārī atstādinājušas no amata tiesnesi par Eiropas tiesību aktu un Eiropas tiesu spriedumu piemērošanu; tā kā turklāt Polijas prezidents ir iecēlis amatā vairāk nekā 200 jaunu tā dēvēto “jaunā sastāva tiesnešu”, viņu vidū 4 tiesnešus darbam Augstākajā tiesā, kuru kandidatūru izvirzīšanā tika

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0074.

⁽⁹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0204.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

pieļautas kļūdas (viņu kandidatūras tika izvirzītas pēc Valsts tiesu padomes (Valsts tiesu padomes jaunajā sastāvā) pieprasījuma); tā kā turklāt 2022. gada 10. martā pēc tieslietu ministra pieprasījuma politizētā un pilnībā pakļautā “Konstitucionālā tiesa” (piedaloties tā dēvētajiem aizvietojošajiem tiesnešiem) apdraudēja Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. panta likumīgumu Polijā, jo tā apšaubīja Eiropas Cilvēktiesību tiesas un Polijas tiesu spēju pārbaudīt tiesnešu iecelšanas pareizību un Valsts tiesu padomes jaunajā sastāvā neatkarību;

- I. tā kā ANM regulā ir skaidri noteikti nepieciešamo nosacījumi valsts plāna sagatavošanai, apstiprināšanai un īstenošanai un jo īpaši 19. pantā un V pielikumā — tie 11 kritēriji, pēc kuriem Komisijai jānovērtē, proti, vai ir sagaidāms, ka attiecīgās dalībvalsts ierosinātie pasākumi, izmantojot Atvēršanas un noturības mehānisma (ANM) līdzekļus, novērsīs, atklās un izlabos korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus; tā kā ANM regula paredz, ka struktūrām, kurām uzticēta kontroles un uzraudzības veikšana, ir juridiskās pilnvaras un administratīvā spēja savus uzdevumus veikt neatkarīgi un tā kā pašā Padomes īstenošanas lēmuma projektā ir uzsvērts, ka efektīva tiesu iestāžu aizsardzība ir priekšnoteikums iekšējās kontroles sistēmas darbībai;
- J. tā kā 2022. gada Eiropas pusgada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos Komisija norādīja, ka tiesu sistēmas neatkarība, efektivitāte un kvalitāte ir būtiski elementi šajā ziņā un ka Polijā tiesiskuma situācija ir pasliktinājusies un tiesu neatkarības situācija joprojām rada nopietnas bažas, uz ko ir norādīts arī vairākos EST un Eiropas Cilvēktiesību tiesas nolēumos;
- K. tā kā 2022. gada Eiropas pusgada konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos Komisija ieteica Polijai 2022. un 2023. gadā cita starpā rīkoties, lai uzlabotu investīciju vidi, jo īpaši aizsargājot tiesu iestāžu neatkarību un nodrošinot efektīvas sabiedriskās apspriešanas un sociālo partneru iesaistīšanu politikas veidošanas procesā;
- L. tā kā ir sagaidāms, ka ANM mīkstinās Covid-19 pandēmijas smagāko ietekmi uz ES ekonomiku un iedzīvotājiem un pozitīvi ietekmēs ES atveseļošanu un noturību, kā arī veicinās zaļo un digitālo pārkārtošanos, ja to īsteno efektīvi, vienlaikus stingri ievērojot tiesiskumu un ES līdzekļu pareizu finanšu pārvaldību;
- M. tā kā Komisija uzskata, ka Polijas plānā ir iekļauti ar tiesu iestāžu neatkarību saistīti starpposma mērķrādītāji, kuru mērķis ir uzlabot investīciju vidi un radīt apstākļus atveseļošanas un noturības plāna efektīvai īstenošanai; tā kā ANM ietvaros izmaksu nevar veikt, kamēr nav pierādīta šo starpposma mērķrādītāju izpilde;
- N. tā kā saskaņā ar ANM regulas 13. panta 1. punktu pēc 2021. gada 31. decembra pieņemtie plāni nav tiesīgi saņemt priekšfinansējumu,
  1. pauž nopietnas bažas par to, ka Komisija 2022. gada 1. jūnijā pozitīvi novērtēja Polijas atveseļošanas un noturības plānu, ko Polija iesniedza 2021. gada 3. maijā, ņemot vērā valsts esošos un pastāvīgos pārkāpumus attiecībā uz LES 2. pantā noteiktajām vērtībām, tostarp tiesiskumu un tiesu iestāžu neatkarību; atkārtoti, ka šādu pārkāpumu esamība ir pienācīgi dokumentēta daudzos tiesas spriedumos, ES iestāžu nostāšanās un novērtējumos, tostarp Parlamenta rezolūcijās un saskaņā ar LES 7. panta 1. punktu pašlaik īstenotajā procedūrā, kā arī citu starptautisko organizāciju dokumentos; atgādina, ka EST un ECT nolēmumu ievērošana un ES tiesību pārkāpuma ievērošana nav apspriežams jautājums un to nedrīkst izmantot kā tirgošanās līdzekli;
  2. pauž nožēlu par to, ka atveseļošanas un noturības plānā (ANP) iekļautie nosacījumi neparedz nekavējoties atjaunot visus nelikumīgi no amata atstādinātos tiesnešus viņu agrākajos amatos, un mudina Polijas valdību būtiski paātrināt viņu atjaunošanu iepriekšējā amatā un Komisiju uzraudzīt un veicināt šo procesu; uzskata, ka lēmuma par atstādināšanu no amata pārskatīšanu tiesā var turpināt, kamēr tiesneši ir amatā; pauž nožēlu un nosoda pašreizējo praksi pret dažiem tiesnešiem, kuri ir pārcelti uz citu departamentu un/vai spiesti doties atvaļinājumā pēc atgriešanās vai kurus skārusi līdzīga taktika, pārkāpjot dažādus Polijas un Eiropas Savienības Tiesas nolēumus;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

3. stingri mudina Padomi apstiprināt Polijas nacionālo plānu ANM ietvaros tikai tad, kad tā ir pilnībā izpildījusi ANM regulas prasības, it īpaši šīs regulas 22. pantā noteiktās prasības, sevišķi attiecībā uz Savienības finanšu interešu aizsardzību pret interešu konfliktu un krāpšanu, kā arī visus ar Eiropas pusgadu saistītos konkrētām valstīm adresētos ieteikumus tiesiskuma jomā, un kad tā ir īstenojusi visus attiecīgos EST un ECT spriedumus; atgādina, ka sadarbība, kuras pamatā ir savstarpēja atzišana un savstarpēja uzticēšanās starp dalībvalstīm, Eiropas Savienību un to iestādēm, nevar pastāvēt, ja netiek pietiekami ievērots tiesiskums;
4. atgādina, ka tiesiskuma un LES 2. panta ievērošana ir priekšnoteikums, lai iegūtu piekļuvi līdzekļiem, ka tiesiskuma nosacījumu mehānisms ir pilnībā piemērojams ANM un ka saskaņā ar ANM nebūtu jāfinansē nekādi pasākumi, kas ir pretrunā LES 2. pantā noteiktajām ES vērtībām; atgādina, ka Komisijai pastāvīgi un ļoti rūpīgi ir jāuzrauga riski, kas apdraud ES finanšu intereses ANM īstenošanā, un jebkādi tiesiskuma principu pārkāpumi vai iespējami pārkāpumi un jārikojas nekavējoties, ja varētu tikt nodarīts kaitējums ES finanšu interesēm, saskaņā ar Tiesiskuma nosacījumu regulu un ANM regulu;
5. uzsver, ka starpposma un galīgie mērķrādītāji, kas saistīti ar Savienības finanšu interešu aizsardzību, atbilstīgas kontroles sistēmas izveidi, tiesu iestāžu neatkarību un krāpšanas, interešu konfliktu un korupcijas novēršanu, atklāšanu un apkarošanu, ir priekšnoteikums un būtu jāīsteno pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas, un atgādina, ka ANM maksājumus nevar veikt pirms to īstenošanas;
6. uzskata, ka maksājumus Polijai saskaņā ar ANM nevar veikt, kamēr nav pilnībā īstenoti visi attiecīgie EST un ECT spriedumi; uzsver, ka Komisija un Padome ir politiski atbildīgas Parlamentam par savu darbību;
7. pieņem zināšanai Komisijas lēmumu noteikt Augstākās tiesas nelikumīgās Disciplinārlietu palātas slēgšanu un disciplināro funkciju nodošanu citai Augstākās tiesas palātai kā vienu no svarīgākajiem nosacījumiem ANM līdzekļu atbrīvošanai; mudina Komisiju piemērot stingru pārbaudes mehānismu, kā arī pārbaudes laiku, lai — pirms tiek piešķirti jebkādi līdzekļi — pārlicinātos, ka jaunā palāta atbilst kritērijiem par neatkarīgu un objektīvu tiesu, kā to prasa LES 19. pants; uzsver nepieciešamību stingri ievērot ANP paredzēto grafiku;
8. atgādina, ka EST rīkojums ir saistošs Polijai un tai joprojām būs jāmaksā dienas naudas sods 1 miljona EUR apmērā līdz brīdim, kad tā izskatīs ar Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātu saistītos nolēmumus; tādēļ aicina Komisiju rūpīgi pārbaudīt disciplinārās sistēmas reformu, lai nodrošinātu, ka tā stingri atbilst EST nolēmumiem;
9. pauž nožēlu par to, ka jautājumi par nelikumīgo “Konstitucionālo tiesu” un nelikumīgo “Valsts tiesu padomi (VTP)”, kas apdraud VTP objektivitāti un neatkarību, nav iekļauti “mērķrādītājos”; aicina Komisiju nekavējoties sākt pienākumu neizpildes procedūru šajā jautājumā;
10. pauž nožēlu par informācijas trūkumu, jo īpaši tās, kas tiek sniegta Parlamentam, par sarunām starp Komisiju un Polijas iestādēm; sagaida, ka Komisija ātri un regulāri informēs Parlamentu par visām attiecīgajām norisēm;
11. turklāt atgādina, ka tiesiskuma ievērošana un ES līdzekļu pareiza finanšu pārvaldība ir pastāvīgi jāizvērtē visā ANM darbības laikā un ka, lai apmierinoši izpildītu starpposma un galīgos mērķrādītājus un ar tiem saistītos maksājumus, tiek pieņemts, ka nav atcelti pasākumi, kas saistīti ar starpposma un galīgajiem mērķrādītājiem, kuri jau ir apmierinoši izpildīti; uzsver, ka Komisijai ir jāatturas no finansējuma izmaksāšanas un attiecīgā gadījumā jāatgūst līdzekļi, ja šādi nosacījumi vairs netiek izpildīti;
12. atgādina, ka Komisijai kā Līgumu izpildes uzraudzītājai būtu jāizmanto visi tās rīcībā esošie instrumenti, lai nodrošinātu LES 2. pantā noteikto vērtību un ES tiesību pārkāpuma ievērošanu;
13. atgādina, ka ANM mērķis ir veicināt ES un tās dalībvalstu, tostarp Polijas, atveseļošanu un noturību; pauž nožēlu par to, ka Polijas valdības darbību dēļ ANM finansējums vēl nav sasniedzis Polijas iedzīvotājus un reģionus;
14. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0242

Parlamenta tiesības nākt klajā ar iniciatīvām

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par Parlamenta tiesībām nākt klajā ar iniciatīvām (2020/2132(INI))

(2022/C 493/11)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES) un Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),
- ņemot vērā grozīto 2010. gada 20. oktobra pamatnolīgumu par Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas attiecībām ⁽¹⁾ (2010. gada pamatnolīgums),
- ņemot vērā 2016. gada 13. aprīļa nolīgumu lestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu ⁽²⁾ (lestāžu nolīgums par labāku likumdošanas procesu),
- ņemot vērā 2017. gada 16. februāra rezolūciju par Eiropas Savienības darbības uzlabošanu, izmantojot Lisabonas līguma piedāvāto potenciālu ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 16. februāra rezolūciju par Eiropas Savienības pašreizējās institucionālās struktūras iespējamo attīstību un korekcijām ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 13. februāra rezolūciju par pašreizējo stāvokli debatēs par Eiropas nākotni ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas Parlamenta nostāju attiecībā uz konferenci par Eiropas nākotni ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2020. gada 18. jūnija rezolūciju par Eiropas Parlamenta nostāju attiecībā uz konferenci par Eiropas nākotni ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas 2019. gada 16. jūlija politiskās pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai 2019.–2024. gadam “Eiropas Savienība, kas tiecas uz augstākiem mērķiem – mana programma Eiropai”,
- ņemot vērā Parlamenta pasūtīto 2020. gada jūlija pētījumu “Eiropas Parlamenta iniciatīvas tiesības”,
- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
- ņemot vērā Juridiskās komitejas un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumus,
- ņemot vērā Konstitucionālo jautājumu komitejas ziņojumu (A9-0142/2022),

A. tā kā saskaņā ar LES 15. pantu Eiropadomei nav jāveic likumdošanas funkcijas;

⁽¹⁾ OV L 304, 20.11.2010., 47. lpp.

⁽²⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽³⁾ OV C 252, 18.7.2018., 215. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 252, 18.7.2018., 201. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 449, 23.12.2020., 90. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 270, 7.7.2021., 71. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 362, 8.9.2021., 6. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- B. tā kā Parlaments ir vienīgā ES iestāde, ko demokrātiski un tieši ievēlē pilsoņi; tā kā pretēji dalībvalstu konstitucionālajām sistēmām Parlamentam nav vispārēju tiešu likumdošanas iniciatīvas tiesību, kas saskaņā ar LES 17. panta 2. punktu ir Komisijai, izņemot gadījumus, kad Līgumos ir noteikts citādi;
- C. tā kā Līgumos ir piešķirtas netiešas likumdošanas iniciatīvas tiesības, jo saskaņā ar LESD 225. pantu "Eiropas Parlaments ar tā deputātu balsu vairākumu var lūgt Komisiju iesniegt atbilstīgu priekšlikumu par jautājumiem, par kuriem tas uzskata, ka Līgumu īstenošanai ir vajadzīgs Savienības akts";
- D. tā kā LESD 225. pantā ir arī noteikts, – "ja Komisija neiesniedz priekšlikumu, tā informē Eiropas Parlamentu par iemesliem";
- E. tā kā Parlamenta patstāvīgie ziņojumi un rezolūcijas ir svarīgs instruments ES politiskās programmas noteikšanā;
- F. tā kā saskaņā ar 2010. gada pamatnolīgumu Komisija ir apņēmusies ziņot par konkrētiem pasākumiem saistībā ar Parlamenta pieprasījumiem iesniegt priekšlikumu saskaņā ar LESD 225. pantu trīs mēnešu laikā pēc attiecīgās rezolūcijas pieņemšanas plenārsēdē; tā kā, ja Komisija neievēro šo pienākumu, to saskaņā ar LESD 265. pantu varētu uzskatīt par bezdarbību;
- G. tā kā tikai vienu trešdaļu no Parlamenta likumdošanas un nelegislatīvās iniciatīvas procedūrām līdz 2019. gadam var uzskatīt par veiksmīgām un lielākajā daļā gadījumu Komisija, reaģējot uz leģislatīvajiem patstāvīgajiem ziņojumiem (INL), kas pieņemti kopš 2011. gada, līdz 2019. gadam nav iesniegusi atbilstīgus tiesību aktu priekšlikumus⁽⁸⁾;
- H. tā kā Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ir noteikts, ka Komisijai ir jāpieņem īpašs paziņojums par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar šādiem pieprasījumiem un ka gadījumā, "ja tā nolemj neiesniegt priekšlikumu, atbildot uz šādu pieprasījumu, tai attiecīgi ir jāsniedz iespējamo alternatīvu analīze un jāatbild uz visiem jautājumiem, ko likumdevēji izvirzījuši saistībā ar analīzi par "Eiropas pievienoto vērtību" un "Eiropas integrācijas trūkuma radītajām izmaksām";
- I. tā kā Līgumos Parlamentam ir piešķirtas tiešas iniciatīvas tiesības attiecībā uz tā sastāvu, deputātu ievēlēšanu un nolikumu, Eiropas Ombuda statūtiem un Parlamenta izmeklēšanas tiesībām un šādos gadījumos piemēro īpašu procedūru, ka arī attiecībā uz procedūru uzsākšanu, kas saistītas ar tiesiskuma ievērošanu un Līgumu pārskatīšanu;
- J. tā kā Parlamenta tiešās iniciatīvas tiesības nebūt nav pietiekami plašas, lai tas varētu pārstāvēt pilsoņu, pilsoniskās sabiedrības un sociālo partneru viedokli Eiropas iestādēs, faktiski atstājot Komisijai monopolstāvokli likumdošanas iniciatīvas īstenošanā;
- K. tā kā, lai Parlamentam piešķirtu lielāku nozīmi Savienības darba kārtības noteikšanā, stiprinot Parlamenta iniciatīvas tiesības, ir nepieciešams paplašināt parasto likumdošanas procedūru, attiecinot to arī uz citām politikas jomām, un pastiprināt iestāžu sadarbību;

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departaments, pētījums "The European Parliament's right of initiative" (Eiropas Parlamenta iniciatīvas tiesības), Brisele, 2020, 55. un 57. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- L. tā kā Parlaments 2016. gada oktobrī⁽⁹⁾ un 2020. gada oktobrī⁽¹⁰⁾ pieņēma īpaši vērienīgu likumdošanas iniciatīvu par ES mehānisma demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām izveidi, aicinot Komisiju un Padomi sākt sarunas ar Parlamentu par iestāžu nolīgumu saskaņā ar LESD 295. pantu; tā kā tiesiskums ir viena no jomām, kurā varētu attīstīt Parlamenta iniciatīvas tiesības;
- M. tā kā, piešķirot Parlamentam tiešas iniciatīvas tiesības, tiktu atjaunots līdzsvars Savienības likumdošanas procesā;
- N. tā kā empīriski pierādījumi liecina, ka Parlamenta iniciatīvu panākumi galvenokārt ir atkarīgi no Padomes lēmumu pieņemšanas procedūras (kvalificēts balsu vairākums vai vienprātība)⁽¹¹⁾;
- O. tā kā rezolūcijā par pašreizējo stāvokli debatēs par Eiropas nākotni Parlaments atgādināja, ka "līgumu iespējamās turpmākas pārskatīšanas gadījumā likumdošanas iniciatīvas tiesības varētu piešķirt arī Parlamentam kā ES pilsoņu tiešajam pārstāvim"; tā kā konference par Eiropas nākotni cita starpā bija vēsturiska iespēja veicināt Eiropas demokrātijas un Līgumu reformu, iesaistot iedzīvotājus;
- P. tā kā konferences par Eiropas nākotni digitālajā platformā Eiropas demokrātija bija viens no jautājumiem, kas visvairāk saņēma iedzīvotāju ieguldījumu;
- Q. tā kā rezolūcijā par Eiropas Savienības pašreizējās institucionālās struktūras iespējamo attīstību un korekcijām Parlaments ierosināja "saskaņā ar vairāku dalībvalstu ierasto praksi – abām ES likumdevēja palātām, Padomei un jo īpaši Parlamentam, kas ir vienīgā pilsoņu tieši ievēlētā iestāde, būtu jāpiešķir likumdošanas iniciatīvas tiesības, neskarot Komisijas likumdošanas pamatprerogatīvu",
- R. tā kā Parlamenta Reglamentā ir paredzēti noteikumi rezolūciju izstrādei un pieņemšanai saskaņā ar LESD 225. pantu; tā kā praksē pastāv atšķirība starp patstāvīgajiem (INI) un INL ziņojumiem; tā kā 2010. gada pamatnolīgumā un Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu šāda nošķiršana nav iekļauta,

Līgumos noteiktās tiešas Parlamenta tiesības nākt klajā ar iniciatīvu

1. uzsver, ka Parlamentam, neraugoties uz to, ka tas ir vienīgā tieši ievēlētā ES iestāde, nav vispārēju tiešu iniciatīvas tiesību, un pauž nožēlu par to;
2. uzsver, ka jau Lisabonas līgums piešķir Parlamentam tiešas iniciatīvas tiesības, atzīstot tā kompetenci pašam organizēties, tā kontroles funkciju un demokrātisko leģitimitāti kā vienīgajai tieši ievēlējai ES iestādei;
3. uzsver, ka institucionālā struktūrā, kurā Parlamentam vēl nav paredzētas vispārējas tiešas iniciatīvas tiesības, tā uzsāktajām īpašajām likumdošanas procedūrām ir īpaša konstitucionāla pārākums un prioritāte pār parastajām likumdošanas procedūrām;
4. atgādina, ka iepriekšējo 20 gadu laikā Parlaments ir konsekventi izmantojis šādas īpašas likumdošanas tiesības, kaut arī tās ir nepietiekamas; tomēr pauž nožēlu par to, ka šīs īpašas likumdošanas procedūras pārāk reti tiek sekmīgi pabeigtas, jo nav panākta vienošanās ar Komisiju un Padomi⁽¹²⁾;

⁽⁹⁾ 2016. gada 25. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par ES mehānisma demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām izveidi (OV C 215, 19.6.2018., 162. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 7. oktobra rezolūcija par ES demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību mehānisma izveidi (OV C 395, 29.9.2021., 2. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departaments, pētījums "The European Parliament's right of initiative" (Eiropas Parlamenta iniciatīvas tiesības), Brisele, 2020, 12. un 8. lpp.

⁽¹²⁾ Turpat, 34.–35. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

5. uzsver, ka Parlaments ir izmantojis savas iniciatīvas tiesības, uzsākot tiesiskuma procedūru saskaņā ar LES 7. pantu; nosoda to, ka Padome nav spējusi veikt turpmākus pasākumus, izmantojot paredzēto procedūru un reaģējot uz Parlamenta atkārtotajiem aicinājumiem rīkoties, un norāda uz to, ka apstākļi, ka Padome nav efektīvi piemērojusi LES 7. Pantu, turpina graut Eiropas kopējo vērtību integritāti, savstarpējo uzticēšanos un Savienības kā tādas uzticamību; uzskata par ļoti būtisku nodrošināt, ka pilnība un nekavējoties tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai⁽¹³⁾, respektējot Parlamenta kā viena no likumdevējiem lomu; uzskata, ka Savienība joprojām ir strukturāli nesagatavota cīņai pret regresu demokrātijas, tiesiskuma un pamattiesību jomā un to pārkāpumiem dalībvalstīs; uzskata, ka šo jautājumu pasliktināšanās dažādās dalībvalstīs ir parādījusi, ka ir nepieciešama īstena iestāžu savstarpēja sadarbība; pauž dziļu nožēlu par to, ka nav pienācīgi reaģēts uz Parlamenta iniciatīvu izveidot ES mehānismu demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām, un atkārtoti aicina Komisiju un Padomi nekavējoties sākt sarunas ar Parlamentu par iestāžu nolīgumu;

6. atkārtoti izsaka savu argumentēto priekšlikumu par to, ka pastāv acīmredzams risks, ka Ungārija smagi pārkāpj vērtības, uz kuru pamata ir dibināta Savienība; atkārtoti pauž savas dziļās bažas par to, ka uzklauššanas standarta procedūras nenodrošina vienlīdzīgas iespējas Parlamenta, no vienas puses, un Komisijai un trešdaļai dalībvalstu, no otras puses, kad jāiesniedz pamatots priekšlikums un jāpieklūst informācijai; pauž nožēlu par to, ka uzklauššanas nekādu būtisku progresu attiecībā uz to, kā novērst nepārprotamu varbūtību, ka smagi tiks pārkāptas vērtības, vēl devušas nav;

7. pauž nožēlu par to, ka trīs dalībvalstis vēl nav ratificējušas 2018. gadā pieņemto grozīto Eiropas Savienības vēlēšanu likumu;

8. pauž nožēlu arī par to, ka Padome līdz šim ir atteikusies risināt sarunas ar Parlamentu par tā izmeklēšanas tiesībām, kaut gan tas ir pretrunā LESD 226. pantam un lojālas sadarbības principam, tādējādi neīstenojot Līguma noteikumu, neskatoties uz pienākumu darīt to;

9. atzinīgi vērtē jauno Eiropas Ombuda statūtu pieņemšanu, sekojot Parlamenta iniciatīvai, kas nodrošina statūtu atbilstību Lisabonas līgumam;

Līgumos noteiktās Padomes un Eiropadomes likumdošanas iniciatīvas tiesības

10. pauž nožēlu, ka ekonomikas un monetārās politikas jomā LESD 121. pantā ir paredzēts tikai informēt Parlamentu; norāda arī, ka Padome ir izmantojusi LESD 121. pantu kā *de facto* iniciatīvas tiesības šajā jomā, un prasa, lai Parlamentam kā vienīgajai ES iestādei, kas pārstāv pilsoņu viedokli, būtu papildu kompetences;

11. turklāt atzīst, ka Eiropadome ir izmantojusi LESD 68. pantu kā faktiskas iniciatīvas tiesības brīvības, drošības un tiesiskuma telpā; uzsver, ka Eiropadome nav viens no likumdevējiem un ka būtu jāpārskata tas, ka Eiropadome pieņem daudzgadu darbības programmas šajā jomā bez pienākuma apspriesties ar Parlamentu vai Komisiju, ņemot vērā šīs politikas īpaši nopietno ietekmi uz pilsoņu pamattiesībām; prasa, lai Parlamentam un Padomei šī kompetence tiktu piešķirta ar vienādiem nosacījumiem gaidāmajā Līguma pārskatīšanā;

12. norāda, ka saskaņā ar LESD 76. pantu Padomei ir iniciatīvas tiesības ar ceturttās daļas dalībvalstu starpniecību, kas sakrīt ar Komisijas iniciatīvas tiesībām attiecībā uz sadarbību administratīvo tiesību jomā un policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās;

13. norāda, ka šīs norises ir daļa no plašākas tendences, kas dažādā mērā noved pie lielākas nelīdzsvarotības starp Padomi, Eiropadomi un Komisiju lēmumu pieņemšanas pilnvaru jomā visās politikas jomās; uzsver, ka šāda prakse grauj ES institucionālo uzbūvi, kas izveidota ar Līgumiem; uzskata, ka būtu jāatjauno līdzsvars par labu demokrātiskai leģitimitātei, piešķirot Parlamentam līdzvērtīgas tiesības;

⁽¹³⁾ OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

14. ar bažām norāda uz to, ka trūkst pārredzamības, Padomei izmantojot tās LESD 241. pantā paredzētās netiešās iniciatīvas tiesības; aicina Padomi ērti lietojamā veidā un visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās publicēt visus pieprasījumus, kas izteikti, izmantojot šo juridisko pamatu, un uzstāj uz savu aicinājumu Padomei nodrošināt pēc iespējas augstāku pārredzamības līmeni visos tās tiesību aktos⁽¹⁴⁾, pilnībā ievērojot ES noteikumus par piekļuvi dokumentiem;

Līgumos noteiktās netiešās Parlamenta tiesības nākt klajā ar iniciatīvu

15. atgādina, ka kopš Māstrihtas līguma stāšanās spēkā Parlamentam, atzīstot tā unikālo demokrātisko legimitāti, ir bijušas tiesības prasīt Komisijai iesniegt tiesību aktu priekšlikumus;

16. norāda, ka saskaņā ar LESD 225. pantu pieprasījumiem ir jābūt Savienības kompetencē un ka pašlaik vienīgais Komisijas pienākums ir informēt Parlamentu par iemesliem, kāpēc tā neiesniedz priekšlikumu;

17. atgādina, ka Parlaments un Komisija vienojās ar 2010. gada pamat nolīgumu vēl vairāk uzlabot šīs tiesības; norāda, ka Komisija ir apņēmusies trīs mēnešu laikā ziņot par pasākumiem, kas veikti saistībā ar Parlamenta pieprasījumiem, un, ja kolēģija tā nolemj, iesniegt tiesību akta priekšlikumu;

18. uzskata, ka ir pienācis laiks izrādīt vērienīgāku politisko gribu, un tādēļ aicina apsvērt iespēju pārskatīt 2010. gada pamat nolīgumu, lai Parlamentam nodrošinātu lielākas iniciatīvas tiesības;

19. pauž nožēlu par to, ka līdz 2019. gadam pēc Parlamenta likumdošanas iniciatīvas ziņojumiem, kas pieņemti saskaņā ar LESD 225. pantu, Komisija iesniedza tiesību aktu priekšlikumus pēc Parlamenta pieprasījuma tikai mazākumā gadījumu⁽¹⁵⁾; turklāt pauž nožēlu par to, ka lielākajā daļā gadījumu netika ievēroti termiņi, kādos Komisijai jāatbild uz Parlamenta pieprasījumiem un jāiesniedz tiesību aktu priekšlikumi;

20. uzskata, ka Komisijas vienīgais pienākums informēt Parlamentu par iemesliem neveikt turpmākus pasākumus saistībā ar INL, ko pieņēmis Parlamenta deputātu vairākums, ir nepietiekams, un tādēļ ļoti atzinīgi vērtē Komisijas priekšsēdētājas U. fon der Leinas atbalstu Parlamenta iniciatīvas tiesībām un apņemšanos vienmēr ar tiesību aktu reaģēt uz Parlamenta pieprasījumiem saskaņā ar LESD 225. pantu, pilnībā ievērojot proporcionalitātes, subsidiaritātes un labāka likumdošanas procesa principus; sagaida, ka Komisija saglabās šo apņemšanos ierosināt tiesību aktus pēc tam, kad Parlaments būs pieņēmis jebkādu šādu pieprasījumu ar tā deputātu vairākumu INL procedūrā; uzskata, ka šī apņemšanās būtu jāpastiprina un būtu jāstiprina Parlamenta pilnvaras ietekmēt ES programmu;

⁽¹⁴⁾ 2019. gada 17. janvāra rezolūcija par Ombuda stratēģisko izmeklēšanu OI/2/2017 par ES Padomes darba sagatavošanas struktūrās notiekošo leģislatīvo diskusiju pārredzamību (OV C 411, 27.11.2020., 149. lpp.).

⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Pilsoņu tiesību un konstitucionālo jautājumu politikas departaments, pētījums "The European Parliament's right of initiative" (Eiropas Parlamenta iniciatīvas tiesības), Brisele, 2020., 54. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

21. atzinīgi vērtē to, ka pašreizējā komisāru kolēģija ir savlaicīgi atbildējusi uz visiem Parlamenta pieprasījumiem ⁽¹⁶⁾, izņemot vienu gadījumu ⁽¹⁷⁾; turklāt uzsver, ka tikai vienā gadījumā netika iesniegts tiesību akta priekšlikums; uzskata, ka tas pierāda, ka ir izveidots starpiestāžu precedents, un sagaida, ka Komisija turpinās pildīt savu apņemšanos atbildēt uz visiem pieprasījumiem;

22. uzskata, ka pārdomām par Parlamenta iniciatīvas tiesībām ir jāiet roku rokā ar plašākām pārdomām par politisko iniciatīvu ES lēmumu pieņemšanas procesā;

23. ierosina, ka būtu jāuzlabo reakcija uz ES pilsoņu iniciatīvām un uzsver, kad tad, ja Komisija noteiktajos termiņos nav publicējusi savus nodomus vai paziņojumā ir norādījusi, ka tā neplāno rīkoties pēc tādas ES pilsoņu iniciatīvas, kas atbilst procedūras prasībām un atbilst Līgumiem, jo īpaši LES 2. pantā noteiktajām Savienības pamatvērtībām, Parlaments varētu pieņemt lēmumu par normatīva patstāvīga (INL) ziņojuma sagatavošanu, reaģējot uz ES pilsoņu iniciatīvu;

Parlamenta tiesības nākt klajā ar iniciatīvām nākotnē

24. pauž dziļu pārliecību, ka vispārējas un tiešas iniciatīvas tiesības vēl vairāk stiprinātu Savienības demokrātisko leģitimitāti, dotu iespējas Savienības pilsoņiem un atspoguļotu Savienības un tās iestāžu kompetenču attīstību laika gaitā, lai panāktu spēcīgāku Eiropas demokrātiju;

25. uzskata, ka Parlamentam kā vienīgajai tieši ievēlējai ES iestādei būtu jāpiešķir tiesības ierosināt tiesību aktus;

26. pauž stingru pārliecību, ka Līgumi būtu jāpārskata, lai Parlamentam kā vienīgajai tieši ievēlējai ES iestādei un tādējādi iestādei, kas pārstāv pilsoņu viedokli ES lēmumu pieņemšanas procesā, tiktu piešķirtas vispārējas un tiešas tiesības ierosināt tiesību aktus; uzsver, ka Parlamentam būtu jāuzsāk LES 48. pantā paredzētā procedūra, lai noteiktu šādas likumdošanas iniciatīvas tiesības; uzskata, ka Parlamenta iniciatīvas tiesības būtu jāpiemēro vismaz tajās politikas jomās, kurās Parlaments ir pilnvarots pieņemt tiesību aktus kā viens no likumdevējiem;

27. uzsver, ka konference par Eiropas nākotni ir vēl nepieredzēta iespēja novērst pašreizējos trūkumus un dot jaunu impulsu Eiropas demokrātijai, un stingri mudina ņemt vērā dalībnieku ieteikumus konferencē par labu patiesām Parlamenta iniciatīvas tiesībām;

28. atkārtoti uzsver īpašo un pastiprināto konstitucionāli nostiprināto suverenitāti jautājumos, uz kuriem pašlaik attiecas Parlamenta iniciatīvas tiesības, un uzskata, ka šādas ekskluzīvas tiesības būtu jāattiecina arī uz jautājumiem, kuros demokrātiskā leģitimitāte ir īpaši svarīga;

⁽¹⁶⁾ Komisijas atbildes uz šādām Parlamenta rezolūcijām:

- 2020. gada 8. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai "Digitālā finanšu darbība: jauni ar kriptoaktīviem saistīti riski — regulējuma un uzraudzības problēmas finanšu pakalpojumu, iestāžu un tirgu nozarē" (OV C 395, 29.9.2021., 72. lpp.);
- 2020. gada 22. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par ES tiesisko regulējumu ES izraisītas globālas atmežošanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā (pieņemtie teksti, P9_TA(OV C 404, 6.10.2021., 175. lpp.);
- 2020. gada 20. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai "Digitālo pakalpojumu tiesību akts: komerciesību un civiltiesību noteikumu pielāgošana komercvienībām, kas darbojas tiešsaistē" (OV C 404, 6.10.2021., 31. lpp.);
- 2020. gada 20. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai "Digitālo pakalpojumu tiesību akts: vienotā tirgus darbības uzlabošana" (OV C 404, 6.10.2021., 2. lpp.);
- 2020. gada 20. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par mākslīgā intelekta, robotikas un saistīto tehnoloģiju ētisko aspektu satvaru (OV C 404, 6.10.2021., 63. lpp.);
- 2020. gada 20. oktobra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par mākslīgajam intelektam piemērojamo civiltiesiskās atbildības režīmu (OV C 404, 6.10.2021., 107. lpp.);
- 2021. gada 21. janvāra rezolūcija ar ieteikumiem Komisijai par tiesībām atslēgties (OV C 456, 10.11.2021., 161. lpp.);

⁽¹⁷⁾ Komisijas atbilde uz Parlamenta 2020. gada 13. maija rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai "Drošības tīkls ES programmu atbalsta saņēmēju aizsardzībai: DFS ārkārtas rīcības plāna izstrāde" (OV C 323, 11.8.2021., 2. lpp.).

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

29. norāda, ka Parlamenta pašreizējās iniciatīvas tiesības ietver dažādas īpašas likumdošanas procedūras, piemēram, attiecībā uz noteikumiem par tā sastāvu, deputātu ievēlēšanu un nolikumu, Eiropas Ombuda nolikumu, kā arī Parlamenta izmeklēšanas tiesībām;

30. uzskata, ka Līgumos šādas procedūras nav reglamentētas, un prasa noslēgt jaunu iestāžu nolīgumu starp trim iestādēm, kurā tiktu reglamentēts vienīgi šis jautājums, pilnībā ievērojot Parlamenta īpašo konstitucionālo suverenitāti un uzlabojot Eiropas Savienības demokrātisko legitimitāti; uzskata, ka šādā jaunā iestāžu nolīgumā varētu apsvērt pasākumus, lai novērstu dokumentu institucionālu bloķēšanu;

31. uzskata, ka Parlamenta iekšējiem noteikumiem būtu labāk jāatspoguļo šo likumdošanas procedūru īpatnības; jo īpaši iesaka, ka gadījumos, kad Parlamentam tiesību akta pieņemšanai ir vajadzīgs Padomes apstiprinājums vai piekrišana un Komisijas atzinums vai piekrišana, Parlamentam pēc balsojuma par ierosināto tiesību aktu būtu jāuzsāk apspriešanās procedūra ar šīm iestādēm; turklāt uzskata, ka Parlamentam būtu jāracionalizē procedūras šādu ierosināto tiesību aktu grozīšanai pēc minētajām apspriedēm;

32. uzskata, ka parastās likumdošanas procedūras paplašināšana un parastās likumdošanas procedūras noteikšana gadījumos, kad Parlamentam ir iniciatīvas tiesības, būtu jāuzskata par papildinošiem procesiem;

33. uzskata, ka Parlamenta tiešu iniciatīvas tiesību atzīšana neizslēdz iespēju Komisijai saglabāt paralēlas tiesības vai saglabāt iniciatīvas monopolu kā, piemēram, budžeta jomā; varētu arī paredzēt, ka Padomei būs tiesas iniciatīvas tiesības stingri noteiktās jomās; aicina trīs iestādes apsvērt, kā varētu efektīvi līdzāspastāvēt paralēlas iniciatīvas tiesības un kā tās varētu īstenot praksē;

34. aņņemas pilnībā izmantot, attīstīt un turpināt nostiprināt potenciālās Parlamenta netiešās iniciatīvas tiesības, kas paredzētas Līgumos un tālāk attīstītas iestāžu nolīgumos, kā arī paustas ar Komisijas priekšsēdētājas U. fon der Leienas aņņemšanos;

35. uzskata, ka Iestāžu nolīgumam par labāku likumdošanas procesu ir būtiska nozīme patiesas un pārredzamas sadarbības nodrošināšanā visā likumdošanas ciklā un ļauj panākt labāku savstarpēju izpratni par dažādu iestāžu attiecīgajām nostājām;

36. prasa kopīgi novērtēt 2010. gada pamatnolīguma darbību un nepieciešamību veikt mērķtiecīgu pārskatīšanu, lai nodrošinātu, ka var efektīvi ievērot tā noteikumus un termiņus, kas saistīti ar Parlamenta netiešajām iniciatīvas tiesībām; prasa Komisijai kopā ar Parlamentu izvērtēt arī to, cik lielā mērā būtu jāpārskata Iestāžu nolīgums par labāku likumdošanas procesu, lai likvidētu iespējamos šķēršļus Parlamenta pilnvarām ierosināt likumdošanas iniciatīvas;

37. uzskata, ka ir lietderīgi pārskatīt tā iekšējos noteikumus, procedūras un tam izvirzītās prasības, tostarp attiecībā uz normatīvo patstāvīgo ziņojumu sagatavošanu saskaņā ar LESD 225. pantu, lai nodrošinātu, ka priekšlikumi ir vērsti uz būtiskāko un labi pamatoti; ierosina racionalizēt Parlamenta Reglamentā izklāstītās procedūras rezolūciju izstrādei un pieņemšanai saskaņā ar LESD 225. pantu, lai nodrošinātu, ka tiek pienācīgi ņemti vērā visi Komisijai iesniegtie likumdošanas iniciatīvas pieprasījumi, vienmēr ievērojot Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu, neatkarīgi no Parlamenta rezolūcijas, kurā ir ietverts pieprasījums;

38. aņņemas atbalstīt šos instrumentus kā galveno līdzekli, lai pieprasītu Komisijai iesniegt tiesību aktu priekšlikumus; šajā sakarībā norāda uz nepieciešamību adresēt pieprasījumus Komisijai vienai pašai un nodrošināt, ka normatīvo patstāvīgo ziņojumu saturs nepārsniedz ziņojuma priekšmeta darbības jomu, kā par to ir pieņemts lēmums; uzsver, ka Parlamentam, pieņemot mērķtiecīgus un pienācīgi pamatotus ziņojumus saskaņā ar LESD 225. pantu, ir jānodrošina nepieciešamās tehniskās un administratīvās spējas;

39. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt ciešu sadarbību ar Komisiju visā likumdošanas patstāvīgo ziņojumu aprites ciklā, lai nodrošinātu, ka process ir pēc iespējas efektīvs, pārredzams un iekļaujošs; šajā sakarībā uzsver Komiteju priekšsēdētāju konferences un Priekšsēdētāju konferences lomu;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

40. uzsver, ka Parlaments pilnībā ievēro Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu, kurā uzsvērtā nepieciešamība veikt iepriekšēju Eiropas pievienotās vērtības analīzi, kā arī novērtēt Eiropas integrācijas trūkuma izmaksas, un ka tam ir struktūra ietekmes novērtēšanas darbībām, kas jāveic, ciktāl tas ir iespējams, pirms tiek iesniegts INL ziņojums, lai uzlabotu Eiropas pievienotās vērtības novērtējumu, kas paredzēts Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu;
41. uzskata, ka Komisijai, izvērtējot subsidiaritātes, proporcionālītātes un labāka regulējuma principus saistībā ar Parlamenta pieprasījumiem iesniegt tiesību aktu priekšlikumus saskaņā ar LESD 225. pantu, būtu pienācīgi jāņem vērā Parlamenta sagatavotā analīze attiecībā uz “Eiropas pievienoto vērtību” un “Eiropas integrācijas trūkuma radītajām izmaksām”, ko pievieno priekšlikumam; norāda, ka saskaņā ar Iestāžu nolīgumu par labāku likumdošanas procesu Komisijai jau ir pienākums atbildēt uz visiem jautājumiem, ko likumdevēji izvirzījuši saistībā ar šādu analīzi;
42. turklāt uzskata, ka Komisijai būtu skaidri jāsaista priekšlikumu projekti, kas pieņemti pēc Parlamenta priekšlikuma saskaņā ar LESD 225. pantu, ar attiecīgajiem INL ziņojumiem, sniedzot skaidru ietekmi uz likumdošanu;
43. aņņemas veicināt ciešāku koordināciju ar Reģionu komiteju un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, pienācīgi ņemot vērā to atzinumus saskaņā ar LESD 225. pantu;
44. atkārtoti norāda, ka pieejamība, ētikas aspekti un pārredzamība ir ārkārtīgi svarīgi un ka tiem ir jābūt visu ES iestāžu darbības pamatā; prasa, lai visa attiecīgā informācija par likumdošanas iniciatīvas ziņojumiem, piemēram, iekšējiem procedūras posmiem vai Komisijas turpmākajiem pasākumiem, būtu viegli pieejama tiešsaistē visās Eiropas Savienības oficiālajās valodās;
45. atkārtoti uzsver posma pirms tiesību aktu pieņemšanas nozīmi un atgādina par Parlamenta lomu, kas paredzēta Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu un 2010. gada pamatnolīgumā; aicina paātrināt darbu pie kopīgas tiesību aktu datubāzes izveides, kā paredzēts Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu;
46. atgādina, cik svarīga ES demokrātiskajai leģitimitātei ir pilsoņu un pilsoniskās sabiedrības līdzdalība; aicina visas ES iestādes jēgpilni iesaistīt tās lēmumu pieņemšanā visos politikas cikla posmos;

o

o o

47. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomei, Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0243

Tiesību uz abortu globāls apdraudējums: iespēja, ka Augstākā tiesa atceļ tiesības uz abortu ASV

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par tiesību uz abortu globālu apdraudējumu: iespējamo tiesību veikt abortu atcelšanu ASV Augstākajā tiesā (2022/2665(RSP))

(2022/C 493/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
- ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,
- ņemot vērā 1979. gada Konvenciju par jebkuras sievietes diskriminācijas izskaušanu,
- ņemot vērā 1965. gada Starptautisko konvenciju par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu,
- ņemot vērā 1989. gada ANO Konvenciju par bērna tiesībām,
- ņemot vērā 1984. gada ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu,
- ņemot vērā 2006. gada ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām,
- ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), par kuriem vienošanās panākta 2015. gadā, un jo īpaši 1., 3. un 5. mērķi attiecīgi par nabadzības izskaušanu, labu veselību un labbūtību un dzimumu līdztiesību,
- ņemot vērā 1995. gada Pekinas Rīcības platformu un tās pārskatīšanas konferenču rezultātus,
- ņemot vērā 1994. gadā Kairā notikušo Starptautisko konferenci par iedzīvotājiem un attīstību (ICPD), tās rīcības programmu un pārskatīšanas konferenču rezultātus,
- ņemot vērā Nairobi 2019. gada samitu par ICPD+ 25 “Ātrāk panākt solīto” un ieinteresēto personu saistības attiecībā uz seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām (SRVT),
- ņemot vērā ANO augstās cilvēktiesību komisāres biroja (OHCHR) 2020. gada informācijas sēriju par seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām,
- ņemot vērā 1950. gada Eiropas Cilvēktiesību konvenciju,
- ņemot vērā Pasaules Veselības organizācijas (PVO) 2015. gada norādījumus “Safe abortion: technical and policy guidance for health systems” (“Drošs aborts. Tehniskās un rīcībpolitiskās norādes veselības aprūpes sistēmām”),
- ņemot vērā PVO 2022. gada 8. marta norādījumus “Abortion care guideline” (“Ar abortu saistītās aprūpes vadlīnijas”),
- ņemot vērā OHCHR 2021. gada 14. septembra paziņojumu “UN experts denounce further attacks against right to safe abortion and Supreme Court complicity” (“ANO eksperti nosoda kārtējos uzbrukumus tiesībām uz drošu abortu un Augstākās tiesas līdzvainību”),
- ņemot vērā ANO Iedzīvotāju fonda (UNFPA) 2022. gada marta ziņojumu par pasaules iedzīvotāju stāvokli “Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy” (“Ieraudzīt neredzamo. Kāpēc jārikojas, lai risinātu novārtā pamesto neplānotas grūtniecības krīzi”),

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- ņemot vērā *Pew Research Center* 2022. gada 6. maija ziņojumu “America’s Abortion Quandary” (“Amerikas aborta problēma”),
- ņemot vērā Amerikas Savienoto Valstu konstitūciju,
- ņemot vērā lietu *Roe v Wade*, 410 US 113 (1973),
- ņemot vērā ASV Augstākās tiesas sākotnējā vairākuma atzinuma projektu Nr. 19-1392 ⁽¹⁾, ko lietā *Thomas E. Dobbs, State Health Officer of the Mississippi Department of Health, et al. v Jackson Women’s Health Organization, et al.* sagatavoja tiesnesis *Samuel Alito*, kas datēts ar 2022. gada februāri un kas 2022. gada maijā tika nopludināts presē,
- ņemot vērā 2021. gada septembra Teksasas Senāta likumprojektu Nr. 8 (SB 8) un ar to saistīto Teksasas Pārstāvju palātas likumprojektu Nr. 1515 (HB 1515) par abortiem, tostarp abortiem pēc nedzimušā bērna sirdsdarbības atklāšanas, un par atļauju celt civiltiesisku prasību,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2014. gada Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. pantu,
- ņemot vērā 2009. gada Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (“Harta”),
- ņemot vērā 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par ASV Teksasas štatā pieņemto tiesību aktu attiecībā uz abortiem ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 24. jūnija rezolūciju par seksuālās un reproduktīvās veselības un tiesību uz to stāvokli Eiropas Savienībā sieviešu veselības kontekstā ⁽³⁾,
- ņemot vērā 2021. gada 11. novembra rezolūciju par pirmo gadadienu kopš aborta aizlieguma *de facto* ieviešanas Polijā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 13. februāra rezolūciju par pretreakciju pret sieviešu tiesībām un dzimumu līdztiesību Eiropas Savienībā ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā ES rīcības plānu par dzimumu līdztiesību un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm ārējā darbībā 2021.–2025. gadā (GAP III),
- ņemot vērā 2021. gada 11. februāra rezolūciju par nākotnes izaicinājumiem Eiropā sieviešu tiesību jomā: vairāk nekā 25 gadus pēc Pekinas deklarācijas un Rīcības platformas ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 5. maija rezolūciju par Ukrainā notiekošā kara ietekmi uz sievietēm ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,

⁽¹⁾ <https://www.politico.com/news/2022/05/02/supreme-court-abortion-draft-opinion-00029473>.

⁽²⁾ OV C 132, 24.3.2022., 189. lpp.

⁽³⁾ OV C 81, 18.2.2022., 43. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 205, 20.5.2022., 44. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 449, 23.12.2020., 102. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 465, 17.11.2021., 160. lpp.

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0206.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- A. tā kā saskaņā ar PVO datiem aborts ir būtisks visaptverošu veselības aprūpes pakalpojumu elements, aptuveni 45 % no visiem abortiem ir nedroši un no tiem 97 % tiek veikti jaunattīstības valstīs⁽⁸⁾; tā kā saskaņā ar UNFPA datiem⁽⁹⁾ ik gadu iestājas aptuveni 121 miljons neplānotu grūtniecību un vairāk nekā 60 % gadījumu tiek veikts aborts; tā kā pēdējos gados SRVT un sieviešu patstāvības pretiniekiem ir bijusi būtiska ietekme uz valstu tiesību aktiem un rīcībpolitiku, pasaules līmenī, tostarp vairākās dalībvalstīs, tiekot īstenotām regresīvām iniciatīvām; tā kā šo pasaulē vērojamo regresu sieviešu tiesībās uz abortu veicina arī galēji labējo aktivizēšanās;
- B. tā kā Sieviešu diskriminācijas izskaušanas komiteja ir konstatējusi, ka kriminālatbildības noteikšanai par abortu nav preventīvas ietekmes; tā kā — kā norādījusi ANO Darba grupa sieviešu un meiteņu diskriminācijas jautājumos — tur, kur par abortu noteikta kriminālatbildība un tam ir juridiski ierobežojumi, ne visām sievietēm sociālekonomiskās situācijas dēļ ir iespējams droši izbeigt grūtniecību, tāpēc droša grūtniecības izbeigšana kļūst par privilēģiju sievietēm, kurām ir sociālekonomiskas priekšrocības, savukārt sievietes ar ierobežotiem resursiem ir spiestas izmantot nedrošus un slepenus abortus, kas apdraud viņu dzīvību un veselību; tā kā saskaņā ar PVO informāciju “nedrošu abortu īpatsvars valstīs ar ļoti ierobežojošiem tiesību aktiem abortu jomā ir ievērojami lielāks nekā valstīs, kuru tiesību akti ir mazāk ierobežojoši”⁽¹⁰⁾;
- C. tā kā nedrošs aborts ir galvenais, bet novēršams mātes nāves un saslimstības cēlonis; tā kā nepietiekama piekļuve drošam un likumīgam abortam ir izšķirīgi svarīgs sabiedrības veselības un cilvēktiesību jautājums; tā kā, aizliedzot abortu un tādējādi liekot sievietēm izdarīt nedrošus un slepenus abortus, tiek palielināta mātes mirstība un saslimstība;
- D. tā kā ASV Augstākā tiesa iedibināja precedentu izšķirīgi svarīgajā lietā *Roe v Wade* (1973), kas vēlāk apstiprināta spriedumā *Planned Parenthood v Casey* (1992) un *Whole Woman’s Health v Hellerstedt* (2016), garantējot ASV konstitucionālās tiesības uz likumīgu abortu līdz augļa dzīvotspējas vecuma sasniegšanai; tā kā nesen nopludinātais sākotnējā vairākuma atzinuma projekts, ko lietā *Thomas E. Dobbs, State Health Officer of the Mississippi Department of Health v Jackson Women’s Health Organization* sagatavojis tiesnesis *Samuel Alito*, nozīmētu atcelt nolēmumu lietā *Roe v Wade* un vājināt ASV konstitucionālās tiesības; tā kā paredzams, ka Augstākā tiesa galīgo nolēmumu pieņems līdz 2022. gada jūnija beigām; tā kā nopludinātais atzinuma projekts atspoguļo tiesībām uz abortu visnelabvēlīgāko lēmumu, kādu Augstākā tiesa varēja pieņemt: tas ļaus štatiem aizliegt abortu jebkurā grūtniecības brīdī un pavērs iespēju abortu aizliegt pilnībā, kas savukārt izbeigs aizsardzību, ko ASV nodrošina pašreizējās sieviešu un meiteņu tiesības;
- E. tā kā Augstākās tiesas lēmums, kas varētu atcelt *Roe v Wade*, ietekmētu sieviešu un meiteņu dzīvi visā ASV un kaitējošās sekas vismagāk skartu personas neaizsargātā situācijā; tā kā *Roe v Wade* atcelšana varētu nelabvēlīgi ietekmēt arī citas SRVT; tā kā aborta aizliegumi un citi ierobežojumi ASV nesamērīgi ietekmētu nabadzībā dzīvojošās sievietes, jo īpaši rasalizētas sievietes, tostarp melnādainās sievietes, latīņamerikānietes un pirmiedzīvotājas, kā arī sievietes no lauku apvidiem, LGBTIQ personas, sievietes ar invaliditāti, pusaudzes, migrantes, tostarp neatbilstīgās migrantes, un viena vecāka māsaiņniecības, kuras vada sievietes; tā kā publiskie aborta pakalpojumi var nodrošināt vispārēju piekļuvi drošiem un likumīgiem abortiem visām sievietēm, tostarp tām, kas ir nedrošā sociālekonomiskajā situācijā;

⁽⁸⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion>.

⁽⁹⁾ UNFPA ziņojums par pasaules iedzīvotāju stāvokli, “*Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy*”, 2022. gada marts.

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion>.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- F. tā kā nopludinātais Augstākās tiesas atzinuma projekts seko nesējai neatlaidīgajiem štatu līmeņa centieniem ierobežot un aizliegt abortu ASV un tā kā kopš 2011. gada ASV štati ir pieņēmuši gandrīz 500 tiesību aktus, kas ierobežo piekļuvi abortiem; tā kā piekļuves abortam ierobežojumi liks personām, jo īpaši personām, kam trūkst resursu vai informācijas, doties tālos braucienos, pret savu gribu iznēsāt bērnu vai izdarīt pašām nedrošu abortu mājas apstākļos un padarīs viņas neaizsargātas pret kriminālizmeklēšanu un kriminālvajāšanu;
- G. tā kā Teksasa nesēn pieņēma tā saukto Senāta likumprojektu Nr. 8 (SB 8), kas aizliedz abortu pēc augļa sirds impulsu sākšanās, t. i., pēc aptuveni sešām grūtniecības nedēļām, bez izņēmumiem attiecībā uz izvarošanu, incestu vai tādu augļa veselības stāvokli, kas nav savienojams ar ilgstošu dzīvi pēc dzemdībām; tā kā ASV Augstākā tiesa ļāva likumam stāties spēkā un Teksasa ir spējusi izvairīties no likuma atbilstības konstitūcijai pārbaudes tiesā, atbrīvojot valdības amatpersonas no likuma izpildes panākšanas un izveidojot likumīgu iespēju pilsoņiem par 10 000 USD atlīdzību iesūdzēt ikvienu, kas nodrošina ar abortu saistīto aprūpi vai palīdz kādai personai izdarīt abortu, pārkāpjot aizliegumu: ja nav vienas konkrētas struktūras, kas atbild par likuma izpildes panākšanu, to ir grūtāk apstrīdēt; tā kā noteikums, kas ļauj iedzīvotājiem iesūdzēt tiesā ikvienu, kurš sniedz aborta pakalpojumus, paver plašas iespējas vajāšanai;
- H. tā kā vismaz 12 štati ir pieņēmuši, ieviesuši vai paziņojuši par nodomu ieviest likumus, kas atdarina Teksasas SB 8; tā kā Aīdaho un Oklahomas likumdevēji nesēn pieņēma likumus par abortu aizliegšanu ar likumprojektiem, kuri sagatavoti pēc SB 8 parauga, turklāt Oklahomā aizliegums sākas no apaugļošanas brīža;
- I. tā kā tad, ja Augstākā tiesa nolems atcelt *Roe v Wade*, lēmums par abortu likumību būs štatu ziņā; tā kā 13 štati jau ir pieņēmuši tā dēvētos aktivizējamus likumus, kas aizliedz abortu un ar ko iecerēts nekavējoties aizliegt vai ierobežot piekļuvi abortiem, ja tiks atcelts *Roe v Wade*; tā kā, ieskaitot šos 13 štatus, kopā 26 štati noteikti vai ļoti ticami ierobežos vai aizliedz abortu, ja konstitucionālā aizsardzība tiks atcelta, savukārt citi štati varētu mēģināt atjaunot likumus, kas pieņemti pirms 1973. gada (piemēram, Mičigana, Viskonsina un Rietumvirdžīnija) vai pieņemt aborta ierobežojumus, par kuriem nesēn nobalsots, bet kurus nobloķēja tiesas (piemēram, Alabama, Džordžija, Aiova, Ohaio un Dienvidkarolīna);
- J. tā kā gandrīz visi nāves gadījumi, kas izriet no nedrošiem abortiem, notiek valstīs, kurās aborts ir stingri ierobežots; tā kā tiek lēsts, ka ASV mātes nāves gadījumu skaits gadā nedrošu abortu dēļ līdz otrajam gadam pēc aizlieguma stāšanās spēkā palielināsies par 21 %⁽¹⁾; tā kā šādi nāves gadījumi ir pilnībā novēršami;
- K. tā kā galvenais nāves cēlonis pasaulē 15–19 gadus vecu pusaugu meiteņu grupā ir grūtniecības un dzemdību komplikācijas; tā kā ANO Bērna tiesību komiteja⁽²⁾ ir mudinājusi valstis atcelt kriminālatbildību par abortu un nodrošināt, ka meitenēm ir piekļūstami likumīga un droša aborta pakalpojumi; tā kā iespējamie aborta aizliegumi varētu pārvērst pretējā virzienā tendenci, ka ASV samazinās pusaudžu grūtniecība; tā kā mācību pamešanas un bezdarba varbūtība pusaugu māšu gadījumā ir augstāka, savukārt tas saasina nabadzības ciklu;
- L. tā kā pieaug bažas par datu aizsardzību iespējamās *Roe v Wade* atcelšanas kontekstā; tā kā, izmantojot menstruāciju atzīmēšanas lietotnes vai ģeolokācijas rīkus un meklētājprogrammas, ir iespējams vākt datus par personām, kas ir apmeklējušas aborta klīniku, iegādājušās aborta medikamentus vai meklējušas informāciju; tā kā par cilvēkiem, kas to darījuši, potenciāli var tikt izdarītas atzīmes un savāktu informāciju var izmantot pret viņiem⁽³⁾;

⁽¹⁾ <https://ncpolicywatch.com/2022/05/05/study-shows-an-abortion-ban-may-lead-to-a-21-increase-in-pregnancy-related-deaths/>.

⁽²⁾ ANO Bērna tiesību komiteja, 2016. gada 6. decembra vispārējais komentārs Nr. 20 par bērna tiesību īstenošanu pusaudžu vecumā, 60. punkts.

⁽³⁾ <https://www.vice.com/en/article/m7vzjb/location-data-abortion-clinics-safegraph-planned-parenthood>.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- M. tā kā nevalstiskās organizācijas (NVO) un konservatīvās domnīcas, kas pieder pie ASV labējiem kristiešiem, ir finansējušas pretizvēles kustību globālos apmēros; tā kā šis finansējums ir bijis ievērojams; tā kā *Roe v Wade* atcelšana varētu izraisīt naudas plūsmas pieaugumu, visā pasaulē atjaunojoties pretizvēles grupu spiedienam;
- N. tā kā *Roe v Wade* atcelšana Augstākajā tiesā varētu iedrošināt vai mudināt pretizvēles kustības izdarīt spiedienu uz valdībām un tiesām ārpus ASV, lai tās atceltu tiesības uz abortu, un apdraudēt svarīgos sasniegumus, kas gūti pēdējās desmitgadēs, kad vairāk nekā 60 valstis⁽¹⁴⁾ reformēja savus tiesību aktus un rīcībpolitiku aborta jomā, lai atceltu ierobežojumus un šķēršļus;
- O. tā kā par spīti vispārējam progresam SRVT aizsardzībā visā pasaulē, arī Eiropā, regress attiecībā uz droša un likumīga aborta tiesībām raisa nopietnas bažas; tā kā *Roe v Wade* atcelšana varētu iedrošināt pretaborta kustību Eiropas Savienībā; tā kā Polija ir vienīgā ES dalībvalsts, kas no saviem tiesību aktiem ir izslēgusi pamatu abortam, nelegitīmajai Konstitucionālajai tiesai 2020. gada 22. oktobrī nolemjot atcelt sen iedibinātās Polijas sieviešu tiesības un tādējādi *de facto* aizliedzot abortu; tā kā aborts ir aizliegts Maltā; tā kā medicīniskais aborts, ko veic agrīnā grūtniecības posmā, nav likumīgs Slovēnijā un nav pieejams Ungārijā; tā kā piekļuve abortam vājinās arī Itālijā⁽¹⁵⁾; tā kā piekļuve ar abortu saistītajai aprūpei tiek liegta arī citās ES dalībvalstīs, piemēram, nesen Horvātijā⁽¹⁶⁾; tā kā ES un tās dalībvalstīm ir obligāti jāaizstāv SRVT un jāuzsver, ka sieviešu tiesības ir neatņemamas un ka tās nedrīkst atcelt vai vājināt; tā kā ir izšķirīgi svarīgi, lai ES un tās dalībvalstis turpinātu panākt progresu piekļuves drošai, likumīgai un savlaicīgai ar abortu saistītajai aprūpei garantēšanā saskaņā ar PVO ieteikumiem un pierādījumiem;
- P. tā kā seksuālās un reproduktīvās tiesības (SRT), tostarp drošs un likumīgs aborts, ir vienas no pamattiesībām; tā kā kriminālatbildības noteikšana, aizkavēšana un piekļuves liegšana attiecībā uz drošu un likumīgu ar abortu saistīto aprūpi ir pret sievietēm un meitenēm vērstas vardarbības veids; tā kā vairākas cilvēktiesību struktūras ir norādījušas, ka droša un likumīga aborta liegšana var būt spīdzināšana vai nežēlīga, necilvēcīga un pazemojoša izturēšanās; tā kā nedroši aborti, kas izraisa nāvi aborta aizlieguma apstākļos, būtu jāsaprot kā "dzimumspecifiska patvaļīga nogalināšana, kas vēsta tikai pret sievietēm un izriet no tiesību aktos nostiprinātas diskriminācijas"⁽¹⁷⁾;
- Q. tā kā starptautiskās cilvēktiesību organizācijas ir vairākkārt un konsekventi apstiprinājušas, ka kriminālatbildības noteikšana par abortiem un to ierobežojumi ir pretrunā valstu starptautiskajām cilvēktiesību saistībām, ko aizsargā starptautiskie un Eiropas cilvēktiesību akti, piemēram, Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, Konvencija par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu un Eiropas Cilvēktiesību konvencija; tā kā piespiest sievietes izdarīt slepenus abortus, aborta nolūkā doties uz citām valstīm vai iznēsāt bērnu pret savu gribu nozīmē pārkāpt sieviešu un meiteņu cilvēktiesības uz dzīvību, fizisko un garīgo neaizskaramību, līdztiesību, nediskriminēšanu un veselību; tā kā starptautisko tiesību princips par regresa nepieļaušanu liedz valstīm veikt pasākumus, kas vājina, ierobežo vai atceļ pastāvošās tiesības dzimumu līdztiesības un SRVT jomā;

⁽¹⁴⁾ <https://reproductiverights.org/maps/worlds-abortion-laws/>.

⁽¹⁵⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680687bdc; [http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI\(2018\)608853_EN.pdf](http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI(2018)608853_EN.pdf).

⁽¹⁶⁾ <https://www.roda.hr/en/news/support-for-accessible-safe-and-legal-termination-of-pregnancy-in-croatia.html>.

⁽¹⁷⁾ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.ohchr.org%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2FHRCBodies%2FHRC%2FRegularSessions%2FSession35%2FDocuments%2FA_HRC_35_23_AUV.docx&wdOrigin=BROWSELINK

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- R. tā kā ANO ekspertu 2021. gada septembra paziņojumā⁽¹⁸⁾ uzsvērts, ka sieviešu cilvēktiesības ir pamattiesības, kuras nevar pakārtot kultūras, reliģijas vai politiskiem apsvērumiem, un ka ideoloģiski un reliģiski motivēta iejaukšanās sabiedrības veselības jautājumos ir īpaši nelabvēlīgi ietekmējusi sieviešu un meiteņu veselību un labklājību;
- S. tā kā bez piekļuves visaptverošām SRVT, vecumam atbilstoši, vispusīgai dzimumaudzināšanai un attiecību izglītībai un pakalpojumiem, tostarp ģimenes plānošanai, kontracepcijai un drošam, likumīgam un bezmaksas abortam, kā arī tad, ja netiks ievērota ikvienas personas autonomija un spēja pieņemt brīvus un informētus lēmumus par savu ķermeni un dzīvi, nebūs iespējams panākt dzimumu, sociālo un ekonomisko līdztiesību; tā kā vienlīdzīga piekļuve ar abortu saistītajai aprūpei dod sievietēm iespēju plašāk lemt par savu ķermeni un stiprina viņu spēju uzlabot savu ekonomisko labklājību;
- T. tā kā dzimumu līdztiesība, nabadzības un eksploataācijas izbeigšana visā pasaulē un veselīgas dzīves un labklājības nodrošināšana visiem ir pamatmērķi, kas noteikti attiecīgi 5., 1. un 3. IAM; tā kā konkrētāki IAM Nr. 3 un Nr. 5 mērķi ir nodrošināt vispārēju piekļuvi seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un izskaust visu veidu vardarbību un kaitējošu praksi pret sievietēm un meitenēm; tā kā visas ANO dalībvalstis, tostarp ASV un ES dalībvalstis, ir uzņēmušās pienākumus, saistības un apņemšanās ievērot un veicināt šos IAM un ar tiem sasniedzamo,
1. stingri nosoda regresu sieviešu tiesību un SRVT jomā, kas vērojams visā pasaulē, tostarp ASV un dažās ES dalībvalstīs; atgādina, ka SRVT ir cilvēka pamattiesības, kuras būtu jāaizsargā un jāveicina un kuras nekādā veidā nevar vājināt vai atcelt; pauž dziļas bažas jo īpaši par to, cik lielā mērā šādi aizliegumi palielinās izvarošanas un incesta upuru piedzīvotās traumas smagumu;
  2. pauž stingru solidaritāti un atbalstu sievietēm un meitenēm ASV, kā arī tiem, kas šādos sarežģītos apstākļos ir iesaistīti tiesību un legālas un drošas abortu aprūpes nodrošināšanā un aizstāvībā;
  3. atgādina Amerikas Savienoto Valstu Augstākajai tiesai, ka ir svarīgi uzturēt spēkā spriedumu nozīmīgajā lietā *Roe* pret *Wade* (1973) un no tā izrietošo tiesību uz abortu konstitucionālo aizsardzību ASV;
  4. stingri nosoda jebkādu cilvēktiesību un konstitucionālo tiesību ierobežošanu; aicina rīkoties, lai aizsargātu tiesības uz drošiem un likumīgiem abortiem ASV, un aicina ASV atturēties no jebkāda regresa šajā jomā; aicina attiecīgās ASV iestādes visos līmeņos saskaņā ar PVO pamatnostādņēm par abortu aprūpi pilnībā atcelt kriminālatbildību par piekļuvi abortu pakalpojumiem un to sniegšanu, garantēt drošus, likumīgus, bezmaksas un kvalitatīvus seksuālās un reproduktīvās veselības pakalpojumus to teritorijā un padarīt tos viegli piekļūstamus visām sievietēm un meitenēm;
  5. aicina Teksasas štata valdību ātri atcelt Senāta 8. likumu; aicina Aidaho un Oklahomas štatu valdības atcelt līdzīgus likumus, tostarp likumu HB 4327 (Oklahoma); aicina visus 26 ASV štatus, kuros ir aktivizējamie tiesību akti, vēsturiskas tiesību normas un citi pasākumi saistībā ar abortu aizliegumiem un ierobežojumiem, tos atcelt un nodrošināt, lai to tiesību akti atbilstu starptautiski aizsargātajām sieviešu cilvēktiesībām un starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem;
  6. pauž dziļas bažas par to, ka aborta aizliegumi un citi ierobežojumi nesamērīgi ietekmē nabadzībā dzīvojošās sievietes, jo īpaši rases dēļ marginalizētas sievietes, tostarp melnādainās sievietes, latīņamerikāņu un pirmiedzīvotāju sievietes, kā arī sievietes no lauku apvidiem, *LGBTIQ* personas, sievietes ar invaliditāti, pusaudžus, migrantes, tostarp nelegālas migrantes, un viena vecāka māsainiecības, kuras vada sievietes; uzsver, ka sievietes, kuras finansiālu vai loģistikas šķēršļu dēļ nevar

⁽¹⁸⁾ <https://www.ohchr.org/en/statements/2021/09/united-states-un-experts-denounce-further-attacks-against-right-safe-abortion>.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

atļauties doties uz reproduktīvās veselības klīnikām kaimiņu štatos vai valstīs, ir pakļautas lielākam nedrošu un dzīvībai bīstamu procedūru riskam un spiestas iznēsāt bērnu pret savu gribu, kas ir cilvēktiesību pārkāpums un ar dzimumu saistītas vardarbības veids ⁽¹⁹⁾;

7. atzinīgi vērtē to, ka Pārštāvju palāta pieņēmusi federālos tiesību aktus par sieviešu veselību un aizsardzību (*WHPA*), kuru mērķis ir aizsargāt tiesības uz abortu aprūpi visā ASV, taču pauž dziļu nožēlu par to, ka tie nav pieņemti Senātā; aicina ASV valdību un/vai citas attiecīgās ASV iestādes izveidot un atbalstīt federālo tiesisko aizsardzību, lai visām sievietēm un meitenēm būtu pieejami droši, likumīgi un kvalitatīvi seksuālās un reproduktīvās veselības pakalpojumi, tostarp aborti, un tā ievērot, īstenot un aizsargāt sieviešu un meiteņu cilvēktiesības, tostarp viņu tiesības uz dzīvību, privātumu, veselību un līdztiesību un nediskrimināciju, kā arī brīvību no diskriminācijas, vardarbības un spīdzināšanas vai nežēlīgas, necilvēcīgas un pazemojošas izturēšanās;

8. mudina prezidentu Džo Baidenu un viņa administrāciju pastiprināt centienus un turpināt atbalstīt tiesības uz abortu, un mudina viņu nodrošināt piekļuvi drošiem un likumīgiem abortiem; mudina ASV valdību turpināt centienus ar mērķi nodrošināt, ka aborti un kontracepcija tiek integrēti vecumam atbilstošas un visaptverošas SRVT informācijas, izglītības un pakalpojumu sniegšanā un ka tie ir pieejami visiem; atzinīgi vērtē to, ka atjaunots ASV finansējums ANO seksuālās un reproduktīvās veselības aģentūrai *UNFPA*, un aicina ASV valdību un/vai citas attiecīgās ASV iestādes turpināt atbalstīt SRVT un to darīt ANO un citos daudzpusējos forumos;

9. mudina ASV valdību un/vai citas attiecīgās ASV iestādes nodrošināt pienācīgu federālo, konstitucionālo un likumā noteikto aizsardzību tiesībām izbeigt grūtniecību un arī mudina ASV valdību pilnībā atcelt kriminālatbildību par abortu, proti, ne tikai izbeigt sieviešu un meiteņu un citu personu ar grūtniecību, veselības aprūpes sniedzēju un citu personu, kas palīdz aborta pakalpojumu sniegšanā, sodīšanu, bet arī izslēgt abortu no krimināllikuma un atcelt visus citus represīvos likumus, politiku un praksi;

10. stingri mudina ASV valdību un/vai citas attiecīgās ASV iestādes arī novērst visus šķēršļus aborta pakalpojumiem, tostarp trešo personu piekrišanu vai paziņošanu tām, obligātos nogaidīšanas periodus un tiesnešu vai medicīnas komisiju atļauju, un garantēt savlaicīgu piekļuvi aborta aprūpei visā valstī; aicina ASV valdību nodrošināt, ka pakalpojums tiek sniegts bez diskriminācijas, aizskaršanas, piespiešanas, bailēm vai iebiedēšanas, pienācīgi ievērojot sieviešu privātumu un konfidencialitāti un pienācīgi aizsargājot un respektējot veselības aprūpes sniedzējus;

11. aicina ASV valdību un/vai citas attiecīgās ASV iestādes ieviest regulējumu saistībā ar veselības aprūpes sniedzēju atteikumiem sniegt likumīgus aborta pakalpojumus, tostarp pamatojoties uz tā dēvēto sirdsapziņas klauzulu, un darīt to veidā, kas neliedz sievietēm piekļuvi abortam;

12. pauž bažas par to, ka tiek vākti un ļaunprātīgi izmantoti dati par personām, kas vēlas izmantot aborta pakalpojumus; aicina ASV valdību nodrošināt, ka tiesību akti un politika datu aizsardzības jomā atbilst starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem, un garantēt, ka, apstrādājot sensitīvu personas informāciju, piemēram, ar veselību saistītus datus un informāciju, tiek ievērotas personu tiesības un šādas apstrādes pamatā ir viņu brīva, konkrēta, apzināta un nepārprotama piekrišana personas datu vākšanai un apstrādei; aicina digitālās izplatīšanas pakalpojumus nodrošināt, ka visās lietotnēs tiek ievēroti datu izmantošanas un aizsardzības tiesību akti;

13. atzīst NVO kā pakalpojumu sniedzēju un SRVT atbalstītāju lomu ASV un mudina tās turpināt darbu; apstiprina, ka šīm NVO ir vajadzīgs pienācīgs finansējums, lai tās varētu darboties; uzsver, ka šo NVO sniegtie pakalpojumi atbilst sieviešu un meiteņu vajadzībām un cilvēktiesībām; uzsver, ka to darbs nevar aizstāt valsts pienākumu publiskas sistēmas ietvaros nodrošināt likumīgu un drošu abortu pakalpojumu pieejamību;

⁽¹⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

14. aicina ASV valdību veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu sociālo atbalstu, jo īpaši attiecībā uz vientuļo māšu māsaimniecībām un pusaudžu grūtniecību, tostarp izmantojot vispārēju bērnu aprūpi un veselības aprūpi;

15. aicina ASV valdību parakstīt un ratificēt visas pieņemtās⁽²⁰⁾ ANO un reģionālās cilvēktiesību konvencijas un protokolus, tostarp 1979. gada Konvenciju par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu;

16. pauž dziļas bažas par iespējamo ietekmi uz sieviešu tiesībām visā pasaulē, ja ASV Augstākā tiesa atceltu spriedumu lietā *Roe pret Wade*; pauž nopietnu satraukumu, ka tas iespējami kavētu SRVT pakalpojumu noteikšanu par prioritāti un finansēšanu, kaut arī jau pašlaik gan ASV, gan visā pasaulē šiem pakalpojumiem pievērš ievērojami mazāk uzmanības un piešķir nepietiekamu finansējumu; ar bažām uzsver, ka sprieduma atcelšana varētu ietekmēt valdību apņemšanos nodrošināt abortu un citas reproduktīvās tiesības arī citās valstīs, kas ir ļoti atkarīgas no ASV atbalsta sabiedrības veselības programmām;

17. atzinīgi vērtē neseno pozitīvo attīstību aborta tiesību jomā Argentīnā, Meksikā, Ekvadorā, Kolumbijā un Čīlē, kas ir nozīmīgs solis uz priekšu Dienvidamerikā sieviešu tiesību jomā, kā arī citās pasaules valstīs, piemēram, Angolā, Indijā, Kenijā, Jaunzēlandē, Ziemeļīrijā, Dienvidkorejā un Taizemē;

18. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt sieviešu un meiteņu līdzdalību tādu tiesību aktu un politikas izstrādē, kas skar viņas un attiecas uz viņu cilvēktiesībām, tostarp SRVT, jo īpaši abortu aprūpi, un ka viņām tiek nodrošināta taisnīga un tiesiska aizsardzība, ja viņu tiesības tiek pārkāptas;

19. uzsver kontracepcijas nepieejamību un pašreizējās neapmierinātās vajadzības⁽²¹⁾; uzsver, ka sievietēm ir nesamērīgi liela atbildība par kontracepciju, kas būtu jādaļa ar vīriešiem; šajā sakarībā uzsver, ka ir jāizstrādā un jāveicina vīriešiem paredzēti kontracepcijas līdzekļi, lai samazinātu neplānotu grūtniecību skaitu; uzsver, ka prioritāte būtu jāpiešķir seksuālas vardarbības apkarošanai un visaptverošai, vecumam atbilstoši un uz pierādījumiem balstītai izglītībai par seksualitāti un attiecībām visiem, kā arī augstas kvalitātes, piekļūstamu, drošu, izmaksu ziņā pieejamu un attiecīgā gadījumā bezmaksas kontracepcijas metožu un līdzekļu klāsta nodrošināšanai, ģimenes plānošanas konsultācijām un veselības pakalpojumiem;

20. aicina ES un dalībvalstis sniegt visu iespējamo atbalstu, tostarp finansiālu atbalstu, ASV esošajām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kas valstī aizsargā, veicina un nodrošina SRVT, tādējādi paužot savu nelokāmo apņemšanos aizsargāt šīs tiesības; turklāt aicina dalībvalstis piedāvāt drošu patvērumu visiem medicīnas darbiniekiem, kurus var apdraudēt juridiska vajāšana vai cita veida vajāšana saistībā ar viņu likumīgo darbu, sniedzot abortu aprūpi;

⁽²⁰⁾ Toskait minami tādi dokumenti kā Konvencijas par jebkuras sieviešu diskriminācijas izskaušanu fakultatīvais protokols (1999), Amerikas Cilvēktiesību konvencija (1969), Amerikas Cilvēktiesību konvencijas papildprotokols ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību jomā (1988), Amerikas Cilvēktiesību konvencijas Protokols par nāvessoda atcelšanu (1990), Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām pirmais un otrs fakultatīvais protokols (1966, 1989), Starptautiskais pakts par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām (1966), Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām fakultatīvais protokols (2008), Konvencijas pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu fakultatīvais protokols (2002), ANO Konvencija par bērna tiesībām (1989), Konvencijas par bērna tiesībām fakultatīvais protokols par saziņas procedūru (2011), Starptautiskā konvencija par visu migrējošu darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību (1990), Konvencija par bēgļu statusu (1951), Starptautiskā konvencija par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu (2006), Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām (2006) un Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām fakultatīvais protokols (2006).

⁽²¹⁾ ANO Iedzīvotāju fonda (UNFPA) ziņojums par pasaules iedzīvotāju stāvokli "Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy", 2022. gada 30. marts.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

21. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, Komisiju un visas ES dalībvalstis izmantot visus to rīcībā esošos instrumentus ar mērķi ārējās attiecībās stiprināt darbības, kas vērstas pret regresu sieviešu tiesību un SRVT jomā, tostarp kompensējot jebkādu iespējamu ASV finansējuma samazinājumu SRVT visā pasaulē un stingri aizstāvēt un piešķirt prioritāti vispārējai piekļuvei drošiem un likumīgiem abortiem un citām SRVT;
22. aicina ES un tās dalībvalstis mudināt ASV valdību ieviest federālo tiesisko aizsardzību tiesībām uz abortiem un attiecībās ar ASV visos līmeņos un visos attiecīgajos starptautiskajos forumos aktualizēt šos cilvēktiesību jautājumus, norādot, ka to neievērošana ir viens no vardarbības veidiem pret sievietēm un meitenēm; turklāt aicina ES delegāciju ASV piešķirt prioritāti SRVT, sadarbojoties ar attiecīgajām ASV iestādēm un vietējā līmenī īstenojot GAP III;
23. aicina ES un tās dalībvalstis stingri atbalstīt SRVT visiem, tostarp veicinot stingrāku tiesisko aizsardzību ES robežās un novēršot šķēršļus šo tiesību izmantošanai;
24. aicina ES un tās dalībvalstis tiesības uz abortu iekļaut Hartā;
25. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, ES delegācijas un dalībvalstu vēstniecības visā pasaulē proaktīvi vērsties pie cilvēktiesību aizstāvjiem, kas darbojas SRVT jomā, un aizsargāt viņus, jo īpaši valstīs, kurās tiek ierobežotas tiesības uz abortu un tā pieejamība;
26. aicina Komisijas priekšsēdētājas vietnieku / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES īpašo pārstāvi cilvēktiesību jautājumos un dzimumu līdztiesības komisāri apsvērt iespēju gadījumā, ja spriedums *Roe* pret *Wade* tiktu atcelts, nosodīt šo sieviešu SRVT un viņu tiesību uz veselības aprūpi pārkāpumu, kā arī juridisko nenoteiktību, ko tas radīs saziņā ar ASV amatpersonām, un vērsties pret to;
27. uzsver, ka atbilstoši Pekinas Rīcības platformai un ICPD rīcības programmai ir jāaizsargā visu personu tiesības uz ķermeņa neaizskaramību un autonomiju un jānodrošina piekļuve pamatpakalpojumiem, kas dod iespēju šīs tiesības izmantot; uzsver, ka piekļuve veselības aprūpei ir viena no cilvēka pamattiesībām un ka valsts pienākums ir sniegt un garantēt veselības aprūpi visiem; aicina valstu vispārējās veselības apdrošināšanas stratēģijās, politikas nostādnēs un programmās integrēt seksuālās un reproduktīvās veselības pamatpaketē paredzēto visaptverošo globālo pieeju, tostarp pasākumus nedrošu un slepenu abortu profilaksei un nepieļaušanai, kā arī pēcaborta aprūpes nodrošināšanai, pauž nožēlu par to, ka ASV veselības aprūpe nav piekļūstama visiem; atgādina, ka nabadzība ir cieši saistīta ar grūtniecības piespiedu turpināšanu un drošu un likumīgu abortu iespēju trūkumu;
28. atkārtoti apstiprina, ka abortam vienmēr jābūt brīvprātīgam lēmumam, kas pamatojas uz personas pieprasījumu un tiek pieņemts pēc brīvas gribas saskaņā ar medicīniskajiem standartiem un pieejamību, piekļūstamību, pieejamību izmaksu ziņā un drošību, pamatojoties uz PVO pamatnostādnēm; aicina dalībvalstis nodrošināt vispārēju piekļuvi drošiem un likumīgiem aborta pakalpojumiem un ievērot tiesības uz brīvību, privātumu un labāko pieejamo veselības aprūpi;
29. mudina dalībvalstis atcelt kriminālatbildību par abortiem un novērst un apkarot šķēršļus drošiem un likumīgiem abortiem un seksuālās un reproduktīvās veselības aprūpes un pakalpojumu pieejamībai; aicina dalībvalstis garantēt piekļuvi drošiem, likumīgiem un bezmaksas abortu pakalpojumiem, pirmsdzemdību un dzemdību veselības aprūpes pakalpojumiem un precēm, brīvprātīgai ģimenes plānošanai, kontracepcijai, jauniešiem draudzīgiem pakalpojumiem, kā arī HIV profilaksei, ārstēšanai, aprūpei un atbalstam bez diskriminācijas;
30. nosoda to, ka sievietēm nav pieejami aborta pakalpojumi, jo dažās dalībvalstīs ir izplatīta prakse, ka ārsti un dažos gadījumos pat medicīnas iestādes atsakās sniegt veselības aprūpes pakalpojumus, pamatojoties uz tā dēvēto sirdsapziņas klauzulu, kā rezultātā tiek liegta aborta aprūpe reliģijas vai pārliecības dēļ un apdraudēta sieviešu dzīvība un tiesības; norāda, ka šī klauzula bieži vien tiek izmantota arī situācijās, kad jebkāda kavēšanās var apdraudēt pacienta dzīvību vai veselību;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

31. aicina Komisiju pilnīgi izmantot tās kompetenci veselības politikas jomā un sniegt atbalstu dalībvalstīm ar mērķi nodrošināt vispārēju piekļuvi SRVT atbilstīgi programmai “ES — veselībai” 2021.–2027. gadam, lai tā veicinātu informāciju par veselību un izglītšanu, stiprinātu dalībvalstu veselības aprūpes sistēmas un veicinātu veselības aprūpes standartu augšupēju konvergenci nolūkā mazināt nevienlīdzību veselības jomā dalībvalstīs un to starpā, kā arī sekmētu paraugprakses apmaiņu dalībvalstu starpā SRVT jomā; aicina dalībvalstis panākt progresu virzībā uz vispārēju veselības apdrošināšanu, kurā SRVT ir ļoti būtiska nozīme;

32. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos, Amerikas Savienoto Valstu prezidentam un administrācijai, ASV Kongresam un ASV Augstākajai tiesai.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0244

Aicinājums sasaukt konventu, lai grozītu līgumus

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par aicinājumu sasaukt konventu, lai grozītu Līgumus (2022/2705(RSP))

(2022/C 493/13)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 48. pantu,
  - ņemot vērā 2022. gada 9. maija ziņojumu par konferences par Eiropas nākotni ("konference") galīgajiem rezultātiem,
  - ņemot vērā 2022. gada 4. maija rezolūciju par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar konferences par Eiropas nākotni secinājumiem ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā 2017. gada 16. februāra rezolūciju par Eiropas Savienības pašreizējās institucionālās struktūras iespējamo attīstību un korekcijām ⁽²⁾ un 2019. gada 13. februāra rezolūciju par stāvokli sarunās par Eiropas nākotni ⁽³⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Līgumu pašreizējā redakcija stājās spēkā 2009. gada 1. decembrī un tā kā Eiropas Savienība kopš tā laika ir saskārusies ar vairākām krīzēm un nepieredzētām problēmām;
- B. tā kā 2022. gada 9. maijā konference pabeidza darbu un iepazīstināja ar saviem secinājumiem, kuros ietverti 49 priekšlikumi un 326 pasākumi;
- C. tā kā papildus tiesību aktu priekšlikumiem ir jāuzsāk institucionālo reformu process, lai īstenotu pilsoņu līdzdalības procesa rezultātā tapušos ieteikumus un attaisnotu viņu paustās cerības;
- D. tā kā jaunas politikas nostādnes un dažos gadījumos Līgumu grozījumi ir nepieciešami nevis paši par sevi, bet gan visu ES iedzīvotāju interesēs, jo to mērķis ir pārveidot ES tā, lai uzlabotu tās spēju rīkoties, kā arī tās demokrātisko leģitimitāti un pārskatatbildību,
1. atzinīgi vērtē 2022. gada 9. maija konferences secinājumus;
  2. norāda, ka saskaņā ar konferences izveides tekstu Eiropas Parlaments, Padome un Komisija ir apņēmušies katrs savas kompetences robežās un saskaņā ar Līgumiem veikt efektīvus turpmākos pasākumus saistībā ar konferences secinājumiem;
  3. norāda, ka vairāki konferences priekšlikumi prasa veikt grozījumus Līgumos un Parlamenta Konstitucionālo jautājumu komiteja attiecīgi sagatavos priekšlikumus par Līgumu grozījumiem;
  4. norāda, ka — jo īpaši ņemot vērā pašas nesēnākās krīzes — Līgumi ir steidzami jāgroza, lai nodrošinātu, ka Savienībai ir kompetence veikt efektīvākus pasākumus turpmāko krīžu laikā;
  5. šo iemeslu dēļ saskaņā ar parasto pārskatīšanas procedūru, kas paredzēta LES 48. pantā, iesniedz Padomei šādus priekšlikumus par Līgumu grozījumiem, tostarp:
    - stiprināt Savienības spēju rīkoties un šajā nolūkā reformēt balsošanas procedūras, tostarp ļaut Padomei lēmumus attiecīgās jomās, piemēram, sankciju un tā dēvēto pārejas klauzulu pieņemšanā, un ārkārtas situācijā pieņemt ar kvalificētu balsu vairākumu, nevis vienprātīgi;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0141.

⁽²⁾ OV C 252, 18.7.2018., 201. lpp.

⁽³⁾ OV C 449, 23.12.2020., 90. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- pielāgot Līgumos Savienībai piešķirtās kompetences, jo īpaši veselības un pārrobežu veselības apdraudējumu jomā, tādas enerģētikas savienības izveidē, kura balstīta uz energoefektivitāti un atjaunīgo enerģiju, kas izstrādāta saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem, lai mazinātu klimata pārmaiņas, kā arī aizsardzības jomā un sociālās un ekonomikas politikas jomā; nodrošināt Eiropas sociālo tiesību pīlāra pilnīgu īstenošanu un iekļaut sociālo progresu LESD 9. pantā, kas saistīts ar Līgumiem pievienoto sociālā progresa protokolu; atbalstīt ES ekonomikas konkurētspējas un noturības stiprināšanu, īpašu uzmanību pievēršot mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un konkurētspējas pārbaudēm, un veicināt uz nākotni vērstas investīcijas, kas koncentrētas uz taisnīgu zaļo un digitālo pārkārtošanos;
  - nodrošināt Parlamentam pilnīgas koplēmuma tiesības ES budžeta jomā un tiesības ierosināt, grozīt vai atcelt tiesību aktus;
  - stiprināt ES pamatvērtību aizsardzības procedūru un precizēt pamatvērtību pārkāpumu konstatēšanu un sekas (LES 7. pants un Eiropas Savienības Pamattiesību harta);
6. konkrētāk, ierosina grozīt šādus Līguma pantus:
- LES 29. pants
“Padome pieņem lēmumus, kuros nosaka Savienības attieksmi īpašos ģeogrāfiskos vai tematiskos jautājumos. **Ja lēmums paredz daļēji vai pilnībā pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās un finansiālās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm, Padome lēmumu pieņem ar kvalificētu balsu vairākumu.** Dalībvalstis nodrošina savas politikas saskaņu ar Savienības nostāju.”;
  - LES 48. panta 7. punkta ceturtdā daļa
“**Šos lēmumus** Eiropadome pieņem **ar kvalificētu balsu vairākumu, kas definēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 3. punkta b) apakšpunktā**, pēc tam, kad ir saņēmusi Eiropas Parlamenta locekļu vairākuma piekrišanu.”;
7. aicina Padomi iesniegt šos priekšlikumus tieši Eiropadomei izskatīšanai, lai sasauktu konventu, kurā piedalītos dalībvalstu parlamentu pārstāvji, dalībvalstu vai to valdību vadītāji, Parlaments un Komisija;
8. uzskata, ka ES sociālo partneru, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas, Eiropas Reģionu komitejas, ES pilsoniskās sabiedrības un kandidātvalstu pārstāvji būtu jāauzicina piedalīties konventā novērotāju statusā;
9. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0245

Jauns tirdzniecības instruments, ar ko aizliedt piespiedu darbā saražotus produktus

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija rezolūcija par jaunu tirdzniecības instrumentu, ar ko aizliedt piespiedu darbā saražotus produktus (2022/2611(RSP))

(2022/C 493/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas Urzulas fon der Leienas 2021. gada 15. septembra runu par stāvokli Savienībā,
  - ņemot vērā Komisijas 2022. gada 23. februāra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 (COM(2022)0071),
  - ņemot vērā Komisijas 2022. gada 23. februāra paziņojumu par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē globālas taisnīgas pārkārtošanās procesam un ilgtspējīgai atveseļošanai (COM(2022)0066),
  - ņemot vērā Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta 2021. gada 12. jūlija norādījumus par ES uzņēmumu pienācīgu rūpību nolūkā novērst piespiedu darba risku to darbībās un piegādes ķēdēs,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūciju par piespiedu darbu un uiguru stāvokli Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 16. decembra rezolūciju par piespiedu darbu Linglongas ražotnē un vides aizstāvības protestiem Serbijā ⁽²⁾,
  - ņemot vērā 2021. gada 10. marta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par pienācīgu rūpību uzņēmumu darbībā un atbildību par to ⁽³⁾,
  - ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 1930. gada Piespiedu darba konvenciju un tās 2014. gada protokolu,
  - ņemot vērā SDO 1999. gada Bērnu darba ļaunāko formu konvenciju,
  - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
  - ņemot vērā ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām,
  - ņemot vērā ESAO vadlīnijas daudz nacionāliem uzņēmumiem,
  - ņemot vērā jautājumu Komisijai par jaunu tirdzniecības instrumentu, ar ko aizliedt piespiedu darbā saražotus produktus (O-000018/2022 – B9-0015/2022),
  - ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
- A. tā kā SDO 1930. gada Piespiedu darba konvencijā (Nr. 29) piespiedu darbs ir definēts kā “jebkurš darbs vai pakalpojums, kas tiek prasīts no cilvēka, piedraudot ar kādu sodu, un ko minētā persona nav uzņēmusies veikt labprātīgi”; tā kā SDO izmanto 11 pazīmes, pēc kurām identificē piespiedu darbu; tā kā minētās pazīmes ir šādas: neaizsargātības ļaunprātīga izmantošana, maldināšana, pārvietošanās ierobežošana, izolēšana, fiziska un seksuāla vardarbība, iebiedēšana un draudi,

⁽¹⁾ OV C 445, 29.10.2021., 114. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2021)0511.

⁽³⁾ OV C 474, 24.11.2021., 11. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

personu apliecinošu dokumentu paturēšana, algas neizmaksāšana, parādu verdzība, nežēlīgi darba un dzīves apstākļi un pārmērīgs virsstundu darbs; tā kā dažkārt, lai noteiktu piespiedu darba esību, ir jāpastāv vairākām minētajām pazīmēm;

- B. tā kā saskaņā ar SDO aplēsēm patlaban visā pasaulē piespiedu darba apstākļos ir 25 miljoni cilvēku un no tiem 20,8 miljoni strādā privātpersonu noteiktu piespiedu darbu un 4,1 miljons — valsts noteiktu piespiedu darbu; tā kā 61 % piespiedu darba veicēju ir sievietes un meitenes; tā kā migrējošie darba ņēmēji ir īpaši neaizsargāti pret piespiedu darbu; tā kā Covid-19 pandēmija ir saasinājusi šo situāciju;
- C. tā kā saskaņā ar jaunākajām SDO globālajām aplēsēm 2020. gada sākumā visā pasaulē 160 miljoni bērnu (proti, gandrīz katrs desmitais bērns pasaulē) bija iesaistīti bērnu darbā; tā kā 79 miljoni bērnu (gandrīz puse no visiem bērniem, kuri strādā bērnu darbu) cieš no bērnu darba ļaunākajām formām, veicot bīstamu darbu, kas tieši apdraud viņu veselību, drošību un morālo attīstību;
- D. tā kā pētījumi ir parādījuši, ka piespiedu darbs kavē ilgtspējīgu attīstību un negatīvi ietekmē paaudžu nabadzību, nevienlīdzību un pārvaldību, kā arī veicina korupciju un nelikumīgas kapitāla plūsmas;
- E. tā kā ES ekonomika ar globālu piegādes ķēžu starpniecību ir saistīta ar miljoniem darba ņēmēju visā pasaulē; tā kā ES patērētāji vēlas būt droši, ka viņu pirktās preces ir ražotas ilgtspējīgā un taisnīgā veidā, kas nodrošina pienācīgas kvalitātes nodarbinātību tiem, kuri tās ražo;
- F. tā kā piespiedu darbs ir nenovērtējams ārējs faktors, kas kavē inovāciju un produktivitāti un sniedz negodīgas konkurences priekšrocības uzņēmumiem un valdībām, kas šādu darbu atbalsta;
- G. tā kā Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena savā 2021. gada runā par stāvokli Savienībā apstiprināja, ka Komisija ierosinās ES tirgū aizliegt produktus, kas saražoti piespiedu darbā;
- H. tā kā priekšlikumā Direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju Komisija lieliem uzņēmumiem, kas pārsniedz noteiktu robežvērtību, un dažiem citiem uzņēmumiem, kas darbojas īpaši jutīgās nozarēs, nosaka pienācīgas rūpības pienākumus identificēt, novērst un mazināt faktisku un iespējamu nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēktiesībām, tostarp darba ņēmēju tiesībām, un uz vidi globālajās piegādes ķēdēs un atbildēt par to;
- I. tā kā Komisijas 2022. gada 23. februāra paziņojumā par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē globālas taisnīgas pārkārtošanās procesam un ilgtspējīgai atveseļošanai (COM(2022)0066) ir izklāstīti Komisijas plāni sagatavot jaunu likumdošanas iniciatīvu, kas aizliedz ES tirgū laist produktus, kuri ražoti, izmantojot piespiedu darbu, tostarp bērnu piespiedu darbu; tā kā šī iniciatīva attieksies gan uz vietējiem, gan importētiem produktiem un aizliegumu apvienos ar spēcīgu, uz risku balstītu izpildes panākšanas satvaru;
- J. tā kā piespiedu darbs ir sarežģīta parādība un ar piespiedu darbā saražotu produktu aizliegumu vien nepietiks, lai izskaustu piespiedu darbu un novērstu problēmas cēloņus; tā kā šīs globālās problēmas risināšanā ES būtu jākoncentrējas arī uz dialogu ar trešām valstīm, tehnisko palīdzību, spēju veidošanu un izpratnes veicināšanu; tā kā ES būtu arī aktīvi jāstrādā daudzpusējā līmenī, lai rastu kolektīvus risinājumus piespiedu darba izskaušanai;
- K. tā kā vairāki ES uzņēmumi ievēro vairākas fakultatīvas un savstarpēji pārklājošās vadlīnijas par atbildīgu uzņēmējdarbību, taču to ieviešana joprojām ir jāuzlabo; tā kā, lai risinātu šo problēmu, ES jau ir ieviesusi obligātus pienācīgas rūpības noteikumus konkrētās nozarēs, piemēram, kokmateriālu un tā dēvēto konfliktu izraķeņu ieguves jomā;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

- L. tā kā piespiedu darbā saražotu produktu izslēgšanas rezultativitāte būs atkarīga no vairākiem faktoriem, piemēram, no globālā pieprasījuma procentuālās daļas nozarēs, kas piedalās boikotā, eksportējošo uzņēmumu izmaksām un dzīvotspējas sakarā ar novirzēm tirdzniecības plūsmās, tirdzniecības pārdali vai produktu pārveidošanu, piegādātāju tirgus varas un no tā, kā uzņēmējas valsts valdība reaģē uz ārēju spiedienu;
- M. tā kā, lai atrisinātu dažādas ar piespiedu darbu saistītas problēmas, ir jāapvieno vairāki instrumenti;
- N. tā kā, lai produktu izslēgšana būtu saderīga ar PTO, tā ir jāstrukturē tā, lai izvairītos no brīvās tirdzniecības saistību pārkāpšanas un nediskriminētu preces ģeogrāfiskās izcelsmes dēļ; tā kā Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību XX pantā ir paredzēts juridiskais pamats lēmumiem par produktu izslēgšanu; tā kā jebkurai šādi izslēgšanai ir jābūt balstītai uz pierādījumiem un tai jānotiek pēc apspriešanās ar skartajām pusēm;
- O. tā kā piespiedu darbā saražotu produktu aizlieguma ieviešana ir gan Parlamenta, gan visas ES politiskā prioritāte,
1. aicina izstrādāt jaunu, ar PTO saderīgu tirdzniecības instrumentu, kas papildinātu noteikumus par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju, aizliedzot tādu produktu importu un eksportu, kuri ražoti vai pārvadāti, izmantojot piespiedu darbu, un kas būtu jāpapildina ar ES iekšējās tirdzniecības pasākumiem; uzsver, ka jebkuram turpmākam ES regulējumam ir jābūt samērīgam, nediskriminējošam un efektīvam, vienlaikus ievērojot apņemšanos izveidot atvērtu un uz noteikumiem balstītu tirdzniecības sistēmu; uzsver, ka jaunais priekšlikums varētu būt balstīts uz labāko praksi valstīs, kurās ir spēkā līdzīgi tiesību akti, piemēram, ASV un Kanādā;
  2. uzsver, ka, lai varētu noteikt to, vai ir izmantots piespiedu darbs, būtu jābalstās uz SDO definētajām piespiedu darba pazīmēm, tostarp uz SDO vadlīnijām "Hard to see, harder to count – Survey guidelines to estimate forced labour of adults and children" ("Grūti pamanīt, vēl grūtāk uzskaitīt. Vadlīnijas apsekojumam, ko veic, lai aplēstu pieaugušo un bērnu piespiedu darbu");
  3. uzskata, ka jaunajam instrumentam būtu jāļauj aizliegt piespiedu darbā saražotus produktus no konkrētas ražotnes, konkrēta importētāja vai uzņēmuma, konkrēta reģiona (valsts atbalstīta piespiedu darba gadījumā) un konkrēta transporta kuģa vai flotes;
  4. uzskata, ka saskaņā ar jauno ES instrumentu publiskajām iestādēm pēc savas iniciatīvas vai, pamatojoties uz saņemto informāciju, būtu jāaiztur preces uz ES robežas, ja tās uzskata, ka ir pietiekami pierādījumi tam, ka šīs preces ir ražotas vai pārvadātas, izmantojot piespiedu darbu; norāda, ka tad importētājam, kura preces ir aizturētas, būtu jādod iespēja atspēkot šo apsūdzību, pierādot, ka preces nav ražotas vai pārvadātas, izmantojot piespiedu darbu, un rezultātā preces var tikt izlaistas; uzsver, ka pierādījumiem, ar kuriem pierāda piespiedu darba neesību, jābūt balstītiem uz SDO standartiem;
  5. norāda, ka produkti būtu jāaiztur pēc publisko iestāžu konstatējumiem, kas izdarīti, pamatojoties uz pietiekamiem pierādījumiem, ka attiecīgo preču ražošanā vai pārvadāšanā ir izmantots piespiedu darbs, vai tad, ja preces ir no konkrēta reģiona, kurā ir izplatīts valsts noteikts piespiedu darbs; uzsver, ka tad, ja uzņēmums varēs pierādīt, ka piespiedu darbs nav izmantots vai ir veikti korektīvi pasākumi un piespiedu darba pazīmju vairs nav, aizturētā preču krava tiks atbrīvota;
  6. atzīst, ka vairāki ES uzņēmumi jau cenšas nodrošināt, ka to piegādes ķēdēs netiek piekopta prakse, kas pārkāpj cilvēktiesības un darba ņēmēju tiesības; aicina Komisiju piedāvāt uzņēmumiem, jo īpaši MVU, tehnisku un citu piemērotu atbalstu jauno noteikumu ieviešanā, lai tādējādi izvairītos no nevajadzīga sloga radīšanas MVU; turklāt aicina Komisiju novērtēt instrumenta īstenošanu un tā ietekmi uz ES uzņēmumiem;
  7. uzskata, ka Komisijai, jo īpaši galvenajam tirdzniecības nolīgumu izpildes uzraudzīšanai, kā arī valstu iestādēm, jābūt pilnvarotām sākt izmeklēšanu; norāda, ka publiskajām iestādēm vajadzētu būt iespējai rīkoties, pamatojoties uz ieinteresēto personu, NVO vai skarto darba ņēmēju sniegto informāciju un izmantojot oficiālu un drošu sūdzību procedūru, piemēram, ar vienotā kontaktpunkta starpniecību;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

8. aicina Komisiju nodrošināt, ka jaunais ES instruments paredz, ka atbildīgiem uzņēmumiem pirms importa ierobežojumu atcelšanas ir jānodrošina atbildība skartajiem darba ņēmējiem; aicina sadarbībā ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp pilsoniskās sabiedrības organizācijām un arodbiedrībām, uzraudzīt korektīvos pasākumus;
  9. uzskata, ka ES līmeņi būtu jāizveido koordinācijas sistēma, lai palīdzētu dalībvalstu muitas dienestiem un nodrošinātu visu uzsākto procedūru pārredzamību;
  10. uzsver, ka publiskās iestādes var pieprasīt uzņēmumiem atklāt relevanto informāciju par meitasuzņēmumiem, piegādātājiem, apakšpiegādātājiem, līgumslēdzējiem un darījumu partneriem piegādes ķēdē, vienlaikus pienācīgi ievērojot komercnoslēpuma konfidencialitāti; šajā nolūkā aicina Komisiju izstrādāt vadlīnijas, kas palīdzētu uzņēmumiem ieviest piegādes ķēdes apzināšanas procesu un noteikt, kura informācija ir relevantā; uzsver, ka publiska datubāze, kurā ir informācija par atsevišķiem piegādātājiem, to radīto risku vai, gluži pretēji, pierādījumi par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, varētu samazināt uzņēmumiem radīto administratīvo slogu;
  11. aicina izveidot un uzturēt publisku sarakstu ar sankcijām pakļautajiem subjektiem, reģioniem un produktiem;
  12. uzsver, ka ir svarīgi sadarboties ar līdzīgi domājošiem partneriem, lai izbeigtu piespiedu darbu visā pasaulē un nodrošinātu, ka piespiedu darbā saražotās preces netiek tirgotas; norāda, ka ir vajadzīgi kopīgi centieni, lai nodrošinātu, ka aizliegums netiek apiets un ka preces, par kurām ir aizdomas, ka tās ir saražotas piespiedu darbā, netiek novirzītas;
  13. uzskata, ka, lai panāktu pārmaiņas visā pasaulē, ES būtu cieši jāsadarbojas ar saviem partneriem, kopīgi rīkojoties un veicot izmeklēšanu; prasa, lai ES delegācijas aktīvi sadarbotos ar trešām valstīm un ieinteresētajām personām jautājumos, kas saistīti ar jauno tiesību aktu;
  14. norāda, ka jaunajam tirdzniecības instrumentam, ar ko aizliedz piespiedu darbā saražotus produktus, vajadzētu būt saskaņotam un jāpapildina citas ar pienācīgu rūpību saistītas iniciatīvas un spēkā esošie noteikumi par cilvēktiesībām un ilgtspējību; norāda, ka tas būtu jāņem vērā, pārskatot 15 punktu rīcības plānu par tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības (TIA) nodaļām, un turpmākajās ES brīvās tirdzniecības nolīgumu TIA nodaļās;
  15. aicina izmantot publiskos un privātos ieguldījumus, lai skartajās piegādes ķēdēs attīstītu papildu ražošanas jaudu, kurā neizmanto piespiedu darbu;
  16. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai, Padomei un dalībvalstīm.
-

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

IETEIKUMI

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2022)0235

ES ārpolitika un drošības un aizsardzības politika pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija ieteikums Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par ES ārpolitiku, drošības un aizsardzības politiku pēc Krievijas agresijas kara pret Ukrainu (2022/2039(INI))

(2022/C 493/15)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) II, III un V sadaļu un saistības, kas paredzētas tā preambulā, īstenot kopēju ārpolitiku un drošības politiku, jo īpaši tā 10. panta 1. un 2. punktu, 13. panta 2. punktu, 14. panta 1. punktu, 16. panta 1. punktu, 24. panta 1. punktu, 26., 36., 41. pantu, 42. panta 2., 3., 6. un 7. punktu, 44., 45. un 46. pantu un 10. protokolu,
- ņemot vērā dokumentu “Stratēģiskais kompass drošībai un aizsardzībai — Eiropas Savienībai, kas aizsargā savus pilsoņus, vērtības un intereses un veicina starptautisko mieru un drošību”, ko Padome apstiprināja 2022. gada 21. marta sanāksmē un Eiropadome — 2022. gada 25. martā,
- ņemot vērā ES valstu vai to valdību vadītāju 2022. gada 11. marta Versaļas deklarāciju,
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 18. maija kopīgo paziņojumu “Aizsardzības investīciju nepietiekamības analīze un turpmākā virzība” (JOIN(2022)0024),
- ņemot vērā 2022. gada 17. februāra rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 17. februāra rezolūciju par 2021. gada ziņojumu par kopējās drošības un aizsardzības politikas īstenošanu ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2022. gada 15. februāra paziņojumu “Komisijas ieguldījums Eiropas aizsardzībā” (COM(2022)0060),
- ņemot vērā Padomes 2021. gada 22. marta lēmumu, ar ko izveido Eiropas Miera mehānismu un atceļ Lēmumu (KĀDP) 2015/528 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0039.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0040.

⁽³⁾ OV L 102, 24.3.2021., 14. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- ņemot vērā 2017. gada 16. marta rezolūciju par kopējās drošības un aizsardzības politikas konstitucionālajām, juridiskajām un institucionālajām sekām: Lisabonas līguma sniegtās iespējas ⁽⁴⁾,
  - ņemot vērā tā 2022. gada 7. aprīļa rezolūciju par Eiropadomes 2022. gada 24. un 25. marta sanāksmes secinājumiem, tostarp par jaunākajiem notikumiem saistībā ar karu Ukrainā un ES sankcijām pret Krieviju, un to īstenošanu ⁽⁵⁾,
  - ņemot vērā tā 2022. gada 24. marta rezolūciju par nepieciešamību pēc steidzama ES rīcības plāna, ar ko garantēt pārtikas nodrošinājumu ES un ārpus tās, ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā ⁽⁶⁾,
  - ņemot vērā 2022. gada 1. marta rezolūciju par Krievijas agresiju pret Ukrainu ⁽⁷⁾,
  - ņemot vērā Parlamenta vadītāju 2022. gada 16. un 24. februāra paziņojumus par Ukrainu,
  - ņemot vērā konferences par Eiropas nākotni 2022. gada maija ziņojumu par konferences galīgajiem rezultātiem,
  - ņemot vērā Briseles samita komunikē, ko izplatīja valstu un valdību vadītāji, kuri piedalījās Ziemeļatlantijas Padomes sanāksmē Briselē 2021. gada 14. jūnijā,
  - ņemot vērā NATO ģenerālsēkretāra apstiprinātās Pārdomu grupas 2020. gada 25. novembra analīzi un ieteikumus “NATO 2030: *United for a New Era*” (“NATO 2030 — Vienoti jaunai ērai”),
  - ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2022. gada 2. marta rezolūciju par agresiju pret Ukrainu, 2022. gada 24. marta rezolūciju par agresijas pret Ukrainu humanitārajām sekām un 2022. gada 7. aprīļa rezolūciju par Krievijas Federācijas tiesību uz dalību Cilvēktiesību padomē apturēšanu,
  - ņemot vērā Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses ⁽⁸⁾, kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīgumu un kas pilnībā stājies spēkā 2017. gada 1. septembrī,
  - ņemot vērā Padomes lēmumus, kas pieņemti par Eiropas Savienības ierobežojošajiem pasākumiem pret Krieviju saistībā ar tās karu Ukrainā,
  - ņemot vērā Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopieni, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses ⁽⁹⁾ (“ES un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un sadarbības nolīgums”).
  - ņemot vērā Reglamenta 118. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0164/2022),
- A. tā kā neprovocētā un nepamatotā Krievijas Federācijas militārā agresija pret Ukrainu, kas sekoja Krievijas 2008. gadā īstenotajam iebrukumam Gruzijā un citām agresīvām darbībām visā pasaulē, ir klajš starptautisko tiesību, ANO Statūtu un 1975. gada Helsinku Nobeiguma aktā, 1994. gada Budapeštas memorandā un 1990. gada 21. novembrī parakstītajā Parīzes Hartā jaunai Eiropai nostiprināto principu pārkāpums un nopietni apdraud Eiropas un pasaules drošību un stabilitāti un vājina to;
- B. tā kā Krievijas Federācija nav izpildījusi Starptautiskās Tiesas 2022. gada 16. marta rīkojumu, kurā nepārprotami pieprasīts Krievijai nekavējoties pārtraukt militārās operācijas un nodrošināt, ka jebkādas militārās vai neregulārās bruņotās vienības, kuras tā varētu vadīt vai atbalstīt, kā arī jebkādas organizācijas un personas, kas var būt pakļautas tās kontrolei vai vadībai, neveic nekādus pasākumus militāro operāciju turpināšanai,

⁽⁴⁾ OV C 263, 25.7.2018., 125. lpp.

⁽⁵⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0121.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0099.

⁽⁷⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0052.

⁽⁸⁾ OV L 161, 29.5.2014., 3. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 149, 30.4.2021., 10. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- C. tā kā Krievijas iebrukums Ukrainā ir uzbrukums pašai Eiropas miera kārtībai un tādējādi apdraud pamatus, uz kuriem tika veidota Savienības ārpolitika, drošības un aizsardzības politika; tā kā Krievijas pastāvīgie centieni radīt nestabilitāti Savienības kaimiņvalstīs un pasaulē un graut un enerģiski pārskatīt Eiropas drošības kārtību prasa Savienībai būtiski un apņēmīgi uzlabot tās ārpolitikas, drošības un aizsardzības politikas kohēziju un efektivitāti;
- D. tā kā tūkstošiem ukraiņu ir zaudējuši dzīvību Krievijas Federācijas karā pret Ukrainu kopš 2014. gada; tā kā tūkstoši ir ievainoti un vairāk nekā 10 miljoni ir spiesti pamest savas mājas vai bēgt uz kaimiņvalstīm;
- E. tā kā Krievijas bruņotie spēki apzināti un neselektīvi apšauda civilo infrastruktūru, arī mājokļus un patversmes, bērnudārzus, skolas slimnīcas, ātrās palīdzības un aprūpes iestādes un vilcienu un autobusu stacijas;
- F. tā kā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstās cilvēktiesību komisāres atzinumu šie uzbrukumi rada neizmērojamas cilvēku ciešanas un ir pielīdzināmi kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, tā kā civiliedzīvotāju spīdzināšana un slepkavības un aizvien pieaugošie ziņojumi par cilvēku tirdzniecību, seksuālo vardarbību, ekspluatāciju, izvarošanu un vardarbību, ar ko saskaras sievietes un bērni, ir nežēlīgi kara noziegumi, kas steidzami jāizmeklē un jādokumentē, lai vainīgos varētu tiesāt; tā kā par Bučā pastrādātajiem noziegumiem notiek starptautiska izmeklēšana; tā kā iebrukumu Ukrainā var uzskatīt par agresijas noziegumu, kas definēts Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtu 8.a pantā, un Krievijas armijas un tās pilnvaroto izdarītie zvēriģie noziegumi atbilst genocīda definīcijai, kas ietverta ANO 1948. gada Konvencijā; tā kā lēmumu pieņēmeji un vainīgie ir jāsauc pie atbildības saskaņā ar starptautisko kriminālo tiesvedību;
- G. tā kā Krievijas iebrukums Ukrainā atkal izraisīja karu Eiropā un mums, eiropiešiem Eiropas Savienībā, tagad ir vajadzīga visa mūsu apņemšanās un izlēmība aizsargāt un aizstāvēt šo Savienību un tās pamatā esošās vērtības un principus, tostarp teritoriālās integritātes, nacionālās suverenitātes un noteikumos balstītas starptautiskās kārtības principu;
- H. tā kā nespēja adekvāti reaģēt uz Krievijas agresiju pret Gruziju 2008. gadā un pret Ukrainu 2014. gadā pamudināja Krieviju turpināt tās agresīvās militārās un politiskās kampaņas, tostarp veikt pilna mēroga iebrukumu Ukrainā, tādējādi vājinot un graujot uz noteikumiem balstīto starptautisko kārtību un stabilitāti Eiropā un ārpus tās;
- I. tā kā brīvās pasaules stratēģiskais mērķis ir palīdzēt Ukrainai panākt galīgo uzvaru pret Krievijas agresoru un atgūt kontroli attiecībā uz tās starptautiski atzīto teritoriju;
- J. tā kā Krievijas Federācijas agresīvais karš pret Ukrainu un tās uzbrukums Eiropas miera kārtībai notiek vienlaikus ar smagām represijām pret pilsonisko sabiedrību un politisko opozīciju Krievijā, kuru mērķis ir nodrošināt aizvien lielākā mērā totalitārā režīma izdzīvošanu;
- K. tā kā Eiropas aizsardzība pirmām kārtām ir visu Eiropas demokrātiju pienākums; tā kā šis pienākums ir jāsaņem ar atbilstošiem finanšu un militāro spēju mērķiem; tā kā Savienība ir apņēmības pilna dot savu ieguldījumu, lai novērstu Krievijas Federācijas mēģinājumus sagraut starptautiskās drošības un stabilitātes pamatus, tostarp ciešā sadarbībā ar NATO kā tās locekļu kolektīvās aizsardzības pamatu; tā kā 2022. gada 18. maijā Somija un Zviedrija oficiāli iesniedza pieteikumus dalībai NATO; tā kā ir svarīgi, lai visi NATO sabiedrotie ātri ratificētu Somijas un Zviedrijas pievienošanās protokolus; tā kā Turcija izrāda nevēlēšanos pieņemt Somijas un Zviedrijas pieteikumus pievienoties NATO; tā kā LES 42. panta 7. punkts joprojām ir svarīgs Eiropas drošības arhitektūras elements, kas nodrošina atbalstu un aizsardzību visām ES dalībvalstīm; tā kā Parlaments ir paudis patiesu pateicību par atjaunoto ASV palīdzību un sadarbību attiecībā uz Eiropas teritoriālās aizsardzības aizstāvēšanu un nodrošināšanu;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- L. tā kā Ukrainai ir pamattiesības uz paš aizsardzību saskaņā ar ANO Statūtu 51. pantu; tā kā Parlaments pauž atzinību Ukrainas tautai par drosmi aizstāvēt savu valsti un mūsu kopīgās brīvības un demokrātijas vērtības un neatstās to vienu;
- M. tā kā Eiropas Parlaments 2022. gada 1. marta rezolūcijā par Krievijas agresiju pret Ukrainu aicināja ES iestādes strādāt pie tā, lai piešķirtu Ukrainai ES kandidātvalsts statusu, un tikmēr turpināt darbu pie Ukrainas integrācijas ES vienotajā tirgū saskaņā ar ES un Ukrainas asociācijas nolikumu;
- N. tā kā saskaņā ar Eiropas Savienības padomdevējas misijas (EUAM) Ukrainā atjaunotajām pilnvarām misija nodrošinās ciešu sadarbību ar Starptautisko Krimināltiesu, Savienības aģentūru Eurojust un dalībvalstīm, kas tieši atbalsta starptautisko noziegumu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu Ukrainā;
- O. tā kā Parlamentam būtu jāuzsāk padziļināta analīze par iemesliem, kāpēc Savienībai, tās dalībvalstīm un līdzīgi domājošiem starptautiskās sabiedrības partneriem neizdevās atturēt pret Ukrainu vērsto Krievijas agresīvo karu, kas pārkāpj ANO Statūtus un tādējādi ir uzbrukums Eiropas miera un drošības kārtības kodolam, tās vērtībām un labklājībai, kā arī tās demokrātiskajiem pamatiem, un būtu jānācās no iepriekšējām kļūdām politikā, kas saistīta ar Krieviju, sākot ar to, ka netika panākta 2008. gada 12. augustā ar ES starpniecību noslēgtā pamiera nolīguma pilnīga īstenošana, kā arī netika izmeklēti gadījumi, kad kopš 2014. gada tika pārkāptas sankcijas;
- P. tā kā Padome Stratēģiskajā kompasā atzina, ka drošība un stabilitāte Rietumbalkānos joprojām nav sasniegta un ka pastāv risks, ka pašreizējā Eiropas drošības situācijas pasliktināšanās varētu radīt plašāku ietekmi;
- Q. tā kā ir steidzami jāpalielina sagatavotība, lai labāk spētu pārvarēt visas gaidāmās krīzes, jo īpaši humanitārās un drošības krīzes; tā kā Savienībai ir jāizmanto visi mūsu rīcībā esošie instrumenti, uzsverot savlaicīgu iesaistīšanos, lai aizsargātu Savienību un tās iedzīvotājus, mūsu vērtības un intereses un veicinātu starptautisko mieru un drošību; tā kā Savienībai ir jāsadarbjas ar saviem sabiedrotajiem;
- R. tā kā bruņoti konflikti nesamērīgi skar sievietes, meitenes un neaizsargātas grupas; tā kā sieviešu un meiteņu konstruktīva līdzdalība konfliktu novēršanā un risināšanā, kā arī pēckonflikta atjaunošanā palielina miera noturību; tā kā ES iestādes ir apņēmušās dzimumu līdztiesību integrēt Dzimumu līdztiesības rīcības plānā III, kas ietver visas kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) un kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) jomas;
- S. tā kā Parlamenta aktīva loma kopējas Savienības aizsardzības politikas izstrādē un kopējas aizsardzības iedibināšanā, sniedzot politisko atbalstu un īstenojot politisko kontroli, apstiprinātu un palielinātu pārstāvību un demokrātiju, uz kuras pamatiem veidota Savienība;
- T. tā kā Savienības darbības pamatā ir pārstāvības demokrātija un tā kā Savienības līmenī iedzīvotāji ir tieši pārstāvēti Parlamentā;
- U. tā kā katrai ES iestādei būtu pilnībā jāizmanto Līgumos noteiktās pilnvaras un jāievēro tajos izklāstītās procedūras, nosacījumi un mērķi; tā kā iestādēm būtu savstarpēji patiesi jāsadarbjas;
- V. tā kā Savienības kompetence KĀDP jautājumos attiecas uz visām ārpolitikas jomām un visiem jautājumiem saistībā ar Savienības drošību, tai skaitā pakāpenisku kopējas aizsardzības politikas izstrādi, kam var sekot kopējas aizsardzības savienības izveide, ja Eiropadome vienprātīgi pieņems šādu lēmumu saskaņā ar LES 24. pantu un 42. panta 2. punktu;
- W. tā kā Eiropas Parlamenta konkrētā loma Savienības ārpolitikā, drošības un aizsardzības politikā ir noteikta Līgumos;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- X. tā kā Parlamentam kopā ar Padomi būtu jāisteno budžeta funkcija šajā jomā, kā paredzēts LES 41. pantā, un politisko konsultāciju funkcija, kā paredzēts LES 36. pantā;
- Y. tā kā, īstenojot Eiropadomes un Padomes lēmumus, Eiropas Savienības ārpolitikas, drošības un aizsardzības politikas izpildvaru veido Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, Padome, Politikas un drošības komiteja un tai pakļautās aģentūras; tā kā LES 24. pantā norādīts, ka “uzticības un savstarpējas solidaritātes garā dalībvalstis aktīvi un konsekventi atbalsta Savienības ārpolitiku un drošības politiku” un ka tās “atturas no jebkādas rīcības, kas ir pretrunā Savienības interesēm vai varētu liegt tai būt iedarbīgam, vienotam spēkam starptautiskās attiecībās”;
- Z. tā kā Parlaments ir vienīgā iestāde, kas var likumīgi īstenot politiskās kontroles un pārraudzības funkciju pār izpildvaru Savienības līmenī;
- AA. tā kā dalībvalstu ES līmeņa sadarbības padziļināšanai aizsardzības jomā būtu jānotiek reizē ar Eiropas Parlamenta un dalībvalstu parlamentu īstenotas parlamentārās uzraudzības un kontroles stiprināšanu;
- AB. tā kā Komisijas priekšsēdētājas vietnieks / Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP/PV) attiecīgā gadījumā kopā ar Komisiju informē Parlamentu par savu detalizētu viedokli attiecībā uz turpmāk minētajiem ieteikumiem, jo īpaši, ja tie ir saistīti ar Parlamenta īstenoto Savienības ārpolitikas, drošības un aizsardzības politikas budžeta un politiskās kontroles funkciju;
- AC. tā kā dalībvalstu un partneru sadarbībai saskaņā ar LES 42. panta 2. punktu, 45. un 46. pantu jāizmanto Līgumos paredzētā juridiskā identitāte, privilēģijas un imunitāte;
- AD. tā kā Savienība vēlas veicināt miermīlīgas un iekļaujošas sabiedrības izveidi ilgtspējīgai attīstībai, nodrošināt ikvienas personas piekļuvi tiesiskumam un veidot efektīvas, pārskatatbildīgas un iekļaujošas iestādes visos līmeņos;
- AE. tā kā kopā ar tās sabiedrotajiem Savienībai jātiecas saglabāt tās miera un drošības struktūru, kas kontinentam un tā iedzīvotājiem nodrošinātu mieru un drošību, ko viņi ir pelnījuši, tā kā karš Ukrainā ir atklājis pašreizējās globālās drošības struktūras trūkumus;
- AF. tā kā Krievijas naidīgo darbību daudzšķautņainības dēļ ir svarīgi apsvērt un izstrādāt brīvas Eiropas aizsardzību holistiskā veidā, iekļaujot visas kritiskās nozares, ietverot tādas jomas kā aizsardzība, starptautiskā sadarbība, mediji un kritiskā civilā infrastruktūra, tehnoloģijas, piegādes ķēdes un enerģētika;
- AG. tā kā Savienība saskaras ar vistiesākajiem draudiem tās teritoriālajai drošībai kopš Otrā pasaules kara beigām; tā kā pašreizējā krīze ir parādījusi, ka nepieciešamas diskusijas par ES budžetu, jo īpaši ņemot vērā notiekošās diskusijas par to, kāda veida militāro ekipējumu vai atbalstu Savienība var sniegt;
- AH. tā kā dezinformācija un propaganda ir steidzami jāapkaro juridiskā un tehniskā veidā, jo īpaši ES kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs Rietumbalkānos un Austrumu partnerības valstīs;
- AI. tā kā Padome 2022. gada martā pieņēma Stratēģisko kompasu; tā kā Stratēģiskā kompasa mērķis ir nodrošināt Savienībai instrumentus, lai tā kļūtu par efektīvu drošības garantu naidīgā vidē un uzstājīgāku pasaules mēroga dalībnieku miera veidošanas un cilvēku drošības jomā;
- AJ. tā kā visas ES iniciatīvas, kuru mērķis ir stiprināt Eiropas aizsardzību, vajadzētu regulāri atjaunināt saskaņā ar konstatējumiem, kas iekļauti Stratēģiskajā kompasa un turpmākajos draudu analīzes pārskatos;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- AK. tā kā jebkurus papildu resursus, kuri piešķirti, lai sasniegtu mērķi — aizsardzības izdevumiem atvēlēt vismaz 2 % no IKP, vajadzētu izmantot koordinētā un uz sadarbību balstītā veidā, pilnībā izmantojot ES instrumentus aizsardzības jomā, ar mērķi pārvarēt spēju nepietiekamību un stiprināt Eiropas aizsardzību;
- AL. tā kā kopīgo ES aizsardzības spēju attīstības centieni pilnīga izmantošana, jo īpaši attiecībā uz pastāvīgo strukturēto sadarbību (PESCO) un Eiropas Aizsardzības fondu (EAF), palīdzēs palielināt gan NATO sabiedroto, gan dalībvalstu drošību;
- AM. tā kā dalībvalstīm būtu jāizvairās no nekoordinētām darbībām, kas varētu vēl vairāk saasināt Savienības aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata sadrumstalotību un dublēšanos, tādējādi labāk izmantojot nodokļu maksātāju naudu;
- AN. tā kā sankciju izpilde joprojām ir viens no galvenajiem elementiem Savienības instrumentu kopumā, vērsties pret Krievijas karu pret Ukrainu, un tā kā tādēļ ES un dalībvalstu līmenī ir jādara pieejami visi līdzekļi, lai nodrošinātu sankciju pilnīgu izpildi; tā kā Padome ir rīkojusies strauji un vienoti un līdz šim ir pieņēmusi piecas sankciju paketes pret Krieviju saistībā ar tās karu Ukrainā, tostarp tādas individuālas sankcijas kā aktīvu iesaldēšana un ceļošanas ierobežojumi, ekonomiskās sankcijas, kuras ir vērstas pret finanšu, tirdzniecības, enerģētikas, transporta, tehnoloģiju un aizsardzības nozarēm, ierobežojumus attiecībā uz medijiem, diplomātiskus pasākumus, ierobežojumus ekonomiskajām attiecībām ar Krimu un Sevastopoli un valdības nekontrolētajiem Doneckas un Luhanskas rajoniem un pasākumus attiecībā uz ekonomisko sadarbību,
- AO. tā kā Krievijas agresijai pret Ukrainu ir sekundāras sekas, kas ietekmē starptautisko attiecību, globālo alianšu, rūpnieciskās ražošanas, piegādes ķēžu makrolīmeni, līdz ar to ietekmējot nodrošinātību ar pārtiku, kā arī cilvēku iztikas līdzekļus;
- AP. tā kā Ķīnas Tautas Republika ar saviem paziņojumiem un darbībām pauž atbalstu un iejūtību Krievijas nostājai, popularizē Krievijas vēstījumu un acīmredzamus melus un izrāda nevēlēšanos pilnībā atbalstīt Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti;
- AQ. tā kā KĀDP izstrādā un īsteno Eiropadome un Padome ar vienprātīgu lēmumu, izņemot gadījumus, kad Līgumos ir paredzēti izņēmumi, piemēram, kā to nosaka ar LES 24. pantu;
- AR. tā kā Parlamentam kā tiešai ES pilsoņu pārstāvēi Savienības līmenī ir unikāla loma ES iestādēs un tam ir galvenā loma, lai nodrošinātu, ka ES lēmumu pieņemšana, tostarp ārpolitikas jomā, atbilst pilsoņu vēlmēm, kā tas ir paziņots konferences par Eiropas nākotni galīgajā ziņojumā,
1. iesaka Padomei un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam/Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos:
- a) atkārtoti paust stingru atbalstu Ukrainas teritoriālajai integritātei, suverenitātei un neatkarībai tās starptautiski atzītajās robežās; nodrošināt visu nepieciešamo materiālo, militāro, finansiālās un humāno palīdzību Ukrainai un sagatavoties sniegt pēc iespējas lielāku ieguldījumu valsts atjaunošanā pēc kara, jo demokrātija un brīvība ir atkarīga no labklājības un ekonomiskās stabilitātes; izveidot juridisku instrumentu, kas ļautu konfiscēt iesaldētos Krievijas aktīvus un līdzekļus un izmantot tos reparāciju maksājumiem un Ukrainas rekonstrukcijai;
- b) balstīties uz apņēmību un vienotību, kas tika apliecināta, sākoties karam pret Ukrainu, un steidzami sasniegt kopīgo mērķu vērienīgumu; panākt patiesu progresu ārpolitikas un aizsardzības sadarbības jomā Savienības līmenī, kā noteikts Versaļas deklarācijā un Padomes 2022. gada 24. un 25. marta secinājumos;
- c) vienoties, ka Augstais pārstāvis / Komisijas priekšsēdētājas vietnieks *ex officio* piedalās dažos sarunu formātos, ko ierosinājušas vai vada ES dalībvalstis;
- d) ieviest kvalificētu balsu vairākumu Līgumā jau paredzētajās ārpolitikas jomās, piemēram, pieņemot ES individuālos sankciju režīmus, un censties paplašināt kvalificēta balsu vairākuma izmantojumu, attiecinot to uz ārpolitiku Padomē, lai palielinātu ES ārpolitikas efektivitāti;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- e) nodrošināt, ka dalībvalstis ievēro Līgumu principus, jo īpaši LES 24. pantu, kurā norādīts, ka “uzticības un savstarpējas solidaritātes garā dalībvalstis aktīvi un konsekventi atbalsta Savienības ārpolitiku un drošības politiku”;
- f) panākt strauju progresu aizsardzības savienības izveidē ar īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķiem, īstenojot Stratēģiskajā kompāsā izklāstītos konkrētos pasākumus, kuri kalpotu kā izejas punkts kopējas ES aizsardzības īstenošanai saskaņā ar LES 42. panta 2. punkta noteikumiem;
- g) pastiprināt sadarbību ar līdzīgi domājošiem partneriem visā pasaulē, jo īpaši ar transatlantiskajiem NATO sabiedrotajiem, lai saglabātu pēc iespējas spēcīgāku vienotību uz noteikumiem balstītas starptautiskās kārtības aizsardzībā, tādējādi veicinot un aizstāvot mieru, demokrātijas principus un cilvēktiesību ievērošanu un nodrošinot, ka ekonomiskā atkarība nedominē pār cilvēktiesību un Savienības atbalstīto vērtību aizsardzību; īpaši uzsvērt šādu sadarbību ar pasaules dienvidu valstīm un šajā nolūkā izmantot sadarbību attīstības jomā un stratēģiju “Globālā vārteja”; uzsvērt, ka ir vajadzīga starptautiska sadarbība pārtikas nodrošinājuma jautājumos;
- h) izveidot regulāru ES Aizsardzības ministru padomi;
- i) padarīt Savienības stratēģisko autonomiju par visaptverošu mērķi visās jomās un par fundamentālu un holistisku pieeju tās ārpolitikai, drošības un aizsardzības politikai un ārējai darbībai, lai tai dotu iespēju vajadzības gadījumā rīkoties vienatnē un, ja iespējams, kopā ar partneriem, un tādējādi tai būtu nozīmīga loma starptautiskajā arēnā; radīt instrumentus, ar kuriem stāties preti ekonomiskajam spiedienam un pēc iespējas drīzāk panākt uztursuverenitāti un pilnīgu energoapgādes drošību, lai samazinātu enerģētisko atkarību; turpināt nodrošināt piegādes ķēžu diversifikāciju, lai novērstu stratēģisko atkarību no izejvielām; šajā sakarībā nodrošināt savstarpīgumu arī ieguldījumu un tirdzniecības politikā;
- j) sadarboties ar sabiedrotajiem un partneriem, lai novērstu Krievijas agresijas pret Ukrainu sekundārās sekas, tostarp saistībā ar pārtikas nodrošinājumu trešās valstīs, jo īpaši Savienības kaimiņvalstīs;
- k) apkarot propagandu un dezinformācijas kampaņas Savienībā un tās kaimiņvalstīs un vērsties pret tām, un pastiprināt sadarbību ar partneriem ES kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstīs, kā arī visā pasaulē, tostarp steidzami izveidojot tam nepieciešamās juridiskās un tehniskās spējas, lai vērstos pret ļaunprātīgu ārvalstu iejaukšanos, piemēram, Krievijas īstenoto iejaukšanos pirms agresīvā kara pret Ukrainu un tā laikā; stiprināt Eiropas Ārējās darbības dienesta Austrumu Stratēģiskās komunikācijas operatīvās grupas spējas; izveidot proaktīvu, daudzvalodu un stratēģisku komunikācijas politiku;

Par turpmākiem pasākumiem pēc Stratēģiskā kompasa pieņemšanas

- l) izdarīt secinājumus par Eiropas Miera mehānisma izmantošanu Ukrainas atbalstam, uzlabot tā spējas rīkoties un izmantot loģistikas koordinācijas mehānismu, kas pirmo reizi tika īstenots Ukrainas krīzes laikā; apsvērt iespēju uzlabot Eiropas Miera mehānismu atlikušajā 2021.–2027. gada finanšu periodā; apsvērt veidus, kā stiprināt ES asociēto partneru drošību un noturību, izmantojot iespējas, ko paver Stratēģiskais kompass, un palielinot palīdzību Gruzijai un Moldovai Eiropas Miera mehānisma ietvaros;
- m) steidzami sākt diskusiju, lai izveidotu citu ārpusbudžeta finanšu mehānismu, kas attiektos uz visu militāro spēju dzīves ciklu ES līmenī, sākot ar kopīgu pētniecību un izstrādi un kopīgu iepirkumu, un beidzot ar kopīgu uzturēšanu, apmācību un piegādes drošību;
- n) būtiski uzlabot un atjaunināt izlūkdatu apmaiņu un sadarbību starp dalībvalstīm, tostarp Savienības līmenī, un ar līdzīgi domājošiem partneriem; uzlabot ES Izlūkošanas un situāciju centra un Eiropas Savienības Militārā štāba izlūkošanas direktorāta finanšu un tehniskos resursus un spējas; sistemātiski, regulāri un bieži atjaunināt draudu analīzi, kā nolemts Stratēģiskajā kompāsā; uzsvērt, ka draudu analīzei būtu jāstiprina Savienības stratēģiskā kultūra un jāsniedz norādes politikas mērķu prioritāšu noteikšanai drošības un aizsardzības jomā;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- o) piešķirt pastāvīgu Savienības finansējumu Eiropas Savienības Satelītcenram (*EU SatCen*), lai tas varētu arī turpmāk sniegt savu ieguldījumu Savienības darbībās kosmosa attēlu un izlūkdatu vākšanas jomā, tostarp atbalstot KDAP misijas un operācijas;
- p) strauji strādāt pie tā, lai īstenotu vissteidzamākos Stratēģiskā kompasa aspektus, tostarp LES 42. panta 7. punkta turpmāku īstenošanu, ņemot vērā visu dalībvalstu īpašo konstitucionālo sistēmu un drošības pasākumus, un veikt konkrētus pasākumus, lai stiprinātu kritiskās infrastruktūras noturību Savienībā, uzlabotu piegādes drošību, no dalībvalstīm panāktu precīzas un stingras saistības attiecībā uz labākiem aizsardzības izdevumiem un kopīgiem centieniem novērst spēju trūkumus, jo īpaši stratēģisko veicinātāju, kopīgas apmācības un militārās izglītības jomā, pastiprinātus centienus veicināt stratēģisko komunikāciju un panākt stiprāku instrumentu kopumu hibrīddraudu un kiberraudu novēršanai un dezinformācijas apkarošana; turpināt attīstīt Savienības kiberaizsardzības politiku; strādāt pie tā, lai izveidotu kolektīvas atbildības noteikšanu par ļaunprātīgiem kibernetiskiem uzbrukumiem; pilnībā izmantot ES kibersankciju režīmus pret personām, vienībām un struktūrām, kas ir atbildīgas par dažādiem pret Ukrainu vērstiem kibernetiskiem uzbrukumiem vai iesaistītas tajos; uzlabot Savienības iestāžu aizsardzību un drošību pret kibernetiskiem uzbrukumiem ES un dalībvalstu līmenī; steidzami stiprināt to struktūru kiberaizsardzības spējas, kurām ir stratēģiska nozīme tūlītējā reaģēšanā uz konfliktiem;
- q) virzīt uz priekšu darbu pie priekšlikuma par ātrās izvietojamas spēju instrumenta izstrādi un tā darbības uzsākšanu, un, ņemot vērā tā būtisko nozīmi Savienības drošības un aizsardzības arhitektūrā, panākt tā darba spējas sasniegšanu ievērojami ātrāk nekā 2025. gadā;
- r) steidzami pārskatīt ātrās izvietojamas spēju koncepciju, kas nav pietiekami vērienīga, un pārveidot tās sarežģīto struktūru, kas pienācīgi neatbilst Savienības steidzamajai vajadzībai pēc ļoti uzticamas pastāvīgas daudz nacionālas militāras vienības, kurā būtu jāiekļauj daudz nacionāla sauszemes brigāde, kuru veido aptuveni 5 000 karavīri un gaisa, jūras un speciālo spēku komponenti un kuras galvenajiem elementiem vajadzētu būt gataviem pārvietošanai divu līdz trīs dienu laikā;
- s) steidzami precizēt praktisko kārtību LES 44. panta īstenošanai, lai palielinātu KDAP elastību, ļaujot dalībvalstu grupai, kura pauz vēlēšanos un kurai ir spējas, plānot un īstenot misijas un operācijas ES satvarā visas Savienības vārdā;
- t) censties panākt, lai Apvienotā Karaliste kļūtu par satvaru kopējai sadarbībai aizsardzības un ārpolitikas jautājumos, pievienojot attiecīgus noteikumus ES un Apvienotās Karalistes Tirdzniecības un sadarbības nolīgumā, lai maksimāli palielinātu ES un Apvienotās Karalistes sadarbības iespējas;
- u) veikt straujus pasākumus pilnībā funkcionējoša ES militārā štāba izveidei, apvienojot Militārās plānošanas un īstenošanas centra struktūru un Civilās plānošanas un īstenošanas centra direktorātu, lai izveidotu pilnvērtīgu civilu un militāru operatīvo štābu, ņemot vērā jauno drošības vidi;
- v) izveidot kopīgu situācijas apzināšanās centru, kas būtu būtisks instruments stratēģiskās prognozēšanas un Savienības stratēģiskās autonomijas uzlabošanai;
- w) pilnībā izmantot ES spēju attīstības iniciatīvas, jo īpaši EAF un PESCO, lai atjaunotu dalībvalstu militāro izejvielu uzkrājumus un uzlabotu Savienības aizsardzības spējas, tostarp pretgaisa un pretraķešu aizsardzību, vienlaikus palielinot PESCO efektivitāti; atzīt pievienoto vērtību, ko sniedz turpmāka sadarbība ar līdzīgi domājošām valstīm dažos konkrētos projektos šajā sakarā;
- x) būtiski stiprināt civilo KDAP attiecībā uz pieejamo personālu, pirmsdislocēšanas apmācību, dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un tā budžetu un nodrošināt, ka tās misijas galvenokārt ir vērstas uz vietējo iedzīvotāju vajadzībām drošības, tieslietu un tiesiskuma jomā un ka tiek iekļauta stingra parlamentārā uzraudzība un pārredzamība attiecībā uz civilās drošības sektoru, lai modernizācija un reformas kļūtu ilgtspējīgākas;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- y) ievērojami palielināt ieguldījumus reģionālā un globālā ieroču kontrolē, ieroču neizplatīšanā un atbrūošanā, jo īpaši daudzpusējās pieejās, kas samazina masu iznīcināšanas ieroču un to piegādes līdzekļu izplatīšanu;
- z) atbalstīt Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras (SAEA) izšķirošo lomu Ukrainas kodoliekārtu drošības garantēšanā; stiprināt globālo masu iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas, atbrūošanās un ieroču kontroles arhitektūru; vēl vairāk stiprināt tās ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro sagatavotību;
- aa) mudināt Komisiju nekavējoties nākt klajā ar aizsardzības piegādes drošības režīmu, ko Eiropadome pieprasīja 2013. gadā un kas pašreizējās drošības situācijas dēļ ir kļuvis ārkārtīgi steidzams jautājums;
- ab) uzlabot sieviešu un marginalizētu grupu iekļaušanu konfliktu novēršanā, atrisināšanā, mediācijā un miera sarunās visos virzienos un KĀDP un KDAP ietvaros pievērst īpašu uzmanību dzimumu līdztiesībai un sieviešu, meiteņu un marginalizēto grupu tiesībām, jo īpaši konfliktu situācijās;

Par ietekmi uz KDAP misijām un operācijām

- ac) ja nepieciešams un bez kavēšanās pārskatīt un stiprināt *EUAM Ukraine* un Eiropas Savienības Robežu palīdzības misijas (*EUBAM*) Moldovā un Ukrainā pilnvaras, ņemot vērā Ukrainas un Moldovas iestāžu paustās vajadzības, lai pielāgotos jaunajai ģeopolitiskajai realitātei un laikus un efektīvi atbalstītu Ukrainas un Moldovas iestādes;
- ad) veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek atjaunotas ANO Drošības padomes Rezolūcijas, kuras ļauj ES KDAP operācijām veikt globālajai drošībai būtiskus uzdevumus;
- ae) uzlabot spēku veidošanu un stiprināt personāla komplektēšanu, reaģēšanas spējas, resursus un stratēģisko komunikāciju visām KDAP misijām un operācijām, jo īpaši tām, kuras skar apdraudējuma situācijas pasliktināšanās, jo īpaši ES Pārraudzības misijai Gruzijā un operācijai *ALTHEA* Bosnijā un Hercegovinā, pēdējā gadījumā nodrošinot pietiekamu rezervju pieejamību un pienācīgu gatavību gadījumā, ja pasliktinās drošības situācija Bosnijā un Hercegovinā;
- af) uzlabot KDAP operāciju izlūkošanas spējas uz vietas un stiprināt situācijas apzināšanos;
- ag) stiprināt KDAP misiju un operāciju uz vietas noturību pret kiberuzbrukumiem un hibrīduzbrukumiem, piemēram, dezinformācijas kampaņām, kuru mērķis ir mazināt to uzticamību vietējo iedzīvotāju acīs;
- ah) prasīt, lai valstis, kurās izvietotas ES KDAP misijas un operācijas, atbalstītu šo misiju un operāciju spēju veidošanu, lai varētu izbeigt to līgumus ar privātiem militārās drošības uzņēmumiem, kas, iespējams, ir iesaistīti cilvēktiesību pārkāpumos;

Par ES un NATO sadarbību

- ai) strauji pabeigt darbu pie būtiskas trešās ES un NATO kopīgās deklarācijas un nodrošināt, ka, izstrādājot un pēc tam pieņemot NATO stratēģisko koncepciju Madrīdes samitā, tiek pienācīgi ņemti vērā Stratēģiskā kompasa mērķi un prioritātes; nodrošināt, ka Stratēģiskais kompass un NATO stratēģiskā koncepcija ir saskaņota un palielina stratēģisko papildināmību;
- aj) ievērojami palielināt finansējumu un paātrināt ar izšķiroši svarīgu militāro mobilitāti saistīto projektu īstenošanu ciešā sadarbībā ar NATO; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi uzlabot Eiropas transporta infrastruktūru un racionalizēt muitas procedūras, lai varētu laikus izvietot karaspēku visā Eiropā;
- ak) sadarboties Savienības iekšienē un ar NATO, attiecīgām trešām valstīm un Ukrainu, lai apspriestu drošības garantijas Ukrainai;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- al) mudināt ES dalībvalstis palielināt savus aizsardzības budžetus un ieguldījumus un atzīt NATO mērķi 2 % no IKP tērēt aizsardzībai, lai novērstu pastāvošo spēju nepietiekamību un nodrošinātu pienācīgu aizsardzību ES iedzīvotājiem, ņemot vērā pieaugošo Krievijas radīto militāro apdraudējumu Savienības tuvākajās kaimiņvalstīs;
- am) mudināt vēl vairāk uzlabot NATO pastiprināto pirmrindas klātbūtni tajās ES dalībvalstīs, kuras ģeogrāfiski ir vistuvāk Krievijas agresoram un konfliktam;

Par paplašināšanos un attiecībām ar Eiropas kaimiņreģiona valstīm

- an) atzīt, ka Rietumbalkānu integrācija Eiropā ir būtiska Eiropas Savienības ilgtermiņa stabilitātei un drošībai, tāpēc Parlaments vēlas sniegt šīm valstīm ticamas izredzes pievienoties ES; aicina Eiropas kaimiņattiecību politikas ietvaros sniegt lielāku politisko un ekonomisko palīdzību un nodrošināt ciešāku sadarbību tirdzniecības un drošības jomā ar Savienības partneriem Rietumbalkānos un Austrumu partnerības valstīs, tostarp tādās jomās kā ķīmiskais, bioloģiskais, radioloģiskais karš un kodolkarš, kibernetika un kritisko vienību noturība;
- ao) pārskatīt Eiropas kaimiņattiecību politiku, lai rūpīgi izvērtētu Krievijas kara pret Ukrainu ietekmi uz sadarbību Austrumu partnerības ietvaros; turklāt izstrādāt priekšlikumus par to, kā turpināt stiprināt saiknes ar Austrumu partnerības valstīm kontekstā, ko raksturo tieša militāra agresija un citi reāli draudi drošībai, mērķtiecīgas dezinformācijas kampaņas un konfrontācijas ar Krieviju ekonomiskās un sociālās sekas, tostarp Moldovas un Gruzijas centieni tuvināties Eiropai un ar to saistītu reformu nepārtraukts progress;
- ap) pastiprināt Savienības diplomātisko klātbūtni un iesaisti valstīs, kuras izrāda interesi par ciešāku sadarbību ar Savienību, jo īpaši Austrumu partnerības valstīs un Rietumbalkānos, kā arī valstīs, kurās Krievijas iejaukšanās apdraud to stabilitāti, drošību vai demokrātisko virzību;
- aq) steidzami stiprināt Savienības paplašināšanās stratēģiju, vienlaikus nodrošinot, ka paplašināšanās politika, pievienošanās izredzes un pievienošanās process palīdz stiprināt drošību un stabilitāti, demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ekonomisko un sociālo labklājību, kā arī saglabāt ES rīcības un ES iekšējās kohēzijas uzticamību, saskaņotību un efektivitāti;

Par Parlamentāro pārraudzību

- ar) iesaistīt Parlamentu Eiropas Miera mehānisma, kas ir ārpusbudžeta instruments, īstenošanā un kontrolē; nodrošināt, ka Parlaments tiek jēgpilni iesaistīts Stratēģiskā kompasa pārbaudē, īstenošanā un regulārā pārskatīšanā; veicināt informācijas apmaiņu ar valstu ministriem Eiropas Parlamentā par tematiem, kas ir pašreizējās ES prioritātes; atgādināt par valstu parlamentu svarīgo lomu dalībvalstīs un uzsvērt NATO Parlamentārās asamblejas potenciālo svarīgo lomu, un aicināt vēl vairāk stiprināt Parlamenta attiecības ar NATO Parlamentāro asambleju;
- as) aizstāt vienpusējo deklarāciju par politisko atbildību ar divpusēju nolīgumu ar Augsto pārstāvi/ Komisijas priekšsēdētājas vietnieku, izklāstot visus attiecību aspektus;

Par budžeta jautājumiem

- at) censties panākt visaptverošu Parlamenta budžeta funkciju ārējās drošības un aizsardzības politikas jomā, kas paredzēta LES 14. panta 1. punktā, 16. panta 1. punktā un 41. pantā, jo īpaši attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar LES 42. panta 2. punktu, 45. pantu un 46. pantu;
- au) mudināt ES un tās dalībvalstis ievērot Versaļas deklarācijā pausto politisko gribu un stingri atbalstīt un pastiprināt to mērķu vērienīgumu, kas paredzēti 2022. gada 18. maija kopīgajā paziņojumā par aizsardzības investīciju nepietiekamības analīzi un turpmāko virzību, lai ātri novērstu šajā paziņojumā un koordinētajā ikgadējā pārskatā par aizsardzību konstatētos trūkumus, vienlaikus nodrošinot patiesu Eiropas pievienoto vērtību; tādējādi veikt

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

pieņācīgu novērtējumu par Savienības kopējiem finanšu līdzekļiem un instrumentiem, kas vajadzīgi efektīvākai un uzticamākai ES drošības un aizsardzības politikai, vienlaikus atbalstot tādas sinerģijas iespējas ar citiem ES fondiem kā EAF papildināšana ar kopīga iepirkuma darba grupu un kopīga iepirkuma mehānismu, līdz ar to stiprinot ES dalībvalstu drošību, un nodrošināt pienācīgu drošību ikvienam Savienībā;

- av) pilnībā izmantot Līgumos paredzētās iespējas saņemt finansējumu no Savienības budžeta, kā ierosināts kopīgajā paziņojumā par aizsardzības investīciju nepietiekamības analīzi un turpmāko virzību, lai atvieglotu un veiktu finansēšanas iespēju pārskatīšanu saistībā ar daudzgadu finanšu shēmas vidusposma novērtēšanu nolūkā nodrošināt vajadzīgos lielākos līdzekļus ES instrumentiem un attiecīgām ES iniciatīvām aizsardzības jomā; stiprināt EAF un palielināt sadarbīgu aizsardzības rūpniecības projektu skaitu un nozīmi; samazināt birokrātisko slogu uzņēmumiem, kas piesakās uz uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus, jo īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem; paplašināt Eiropas Miera mehānismu un militārās mobilitātes projektu; veicināt spēku veidošanas finansēšanu KDAP operācijām, militārai izvietošanai un vienību/apakšvienību praktiskajām mācībām; un ātri īstenot pasākumus, kas ierosināti kā Komisijas ieguldījums Eiropas aizsardzībā;
- aw) nodrošināt, ka 2023. gada budžeta priekšlikumā ir iekļauts pienācīgs finansējums Eiropas Aizsardzības aģentūrai, Eiropas Savienības Satelītkentram, PESCO, paredzētajai ES ātrajai izvietošanai saskaņā ar KĀDP budžetu, un saskaņā ar šo pašu sadaļu un attiecīgā gadījumā ar citām sadaļām — finansējums iepriekš minētajiem stimuliem saskaņā ar Līgumiem;
- ax) racionalizēt, kā arī koordinēt dalībvalstu paziņotos centienus palielināt aizsardzības izdevumus un strauji izstrādāt kopīgu Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta plānu kopīgam ES militāro sistēmu iepirkumam, lai panāktu vislabāko saskaņotības un ietekmes līmeni Eiropas kolektīvās drošības un teritoriālās aizsardzības jomā nolūkā izvairīties no dublēšanās un sadrumstalotības;
- ay) uzlabot Eiropas aizsardzības rūpniecības finansēšanas iespējas, svītrojot militāro aprīkojumu no Eiropas Investīciju bankas izslēgto darbību saraksta;

Par stāvokli Ukrainā

- az) nekavējoties nodrošināt ieročus atbilstoši Ukrainas iestāžu paustajām vajadzībām, īpaši izmantojot Eiropas Miera mehānismu un loģistikas koordinācijas mehānismu, un saskaņā ar dalībvalstu divpusējiem nolīgumiem ar Ukrainu;
- ba) atzīt, ka Versaļas deklarācijā ir atzīti Ukrainas centieni tuvināties Eiropai un tās pieteikums dalībai ES, un piešķirt tai ES kandidātvalsts statusu kā skaidru politisku apliecinājumu solidaritātei ar Ukrainas tautu;
- bb) uzsvērt to, ka Ukrainai, tāpat kā jebkurai citai valstij, ir suverēnas tiesības pašai, bez citu valstu iejaukšanās, lemt par savām politiskajām aliansēm un ekonomisko integrāciju;
- bc) atbalstīt Krievijas pastrādāto kara noziegumu Ukrainā izmeklēšanu, tostarp aicinot izveidot īpašu ANO tribunālu; nodrošināt, ka kara noziegumos un cilvēktiesību pārkāpumos vainīgie tiek saukti pie atbildības, un aicināt Savienību un tās dalībvalstis palīdzēt Ukrainai izmeklēt starptautiskos kara noziegumus;

Par sankcijām

- bd) nodrošināt ES sankciju un to īstenošanas visaptverošu uzraudzību un sniegt norādījumus dalībvalstīm par to, kā pareizi īstenot un izpildīt šīs sankcijas; ieviest sekundārās sankcijas pret vienībām un trešām valstīm, kas aktīvi sekmē izvairīšanos no Savienības sankcijām pret Krieviju; sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, lai sīki izpētītu līdzšinējo sankciju ietekmi uz Krieviju; vērsties pie trešām valstīm un jo īpaši ES kandidātvalstīm un mudināt panākt lielāku saskaņotību ar ES ierobežojošajiem pasākumiem;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- be) stiprināt Komisijas spēju īstenot ierobežojošus pasākumus un katru nedēļu publicēt svarīgākos statistikas datus;
  - bf) pievērsties dažādajiem līmeņiem, kuros dalībvalstīs tiek īstenotas mērķtiecīgās sankcijas pret personām, kas saistītas ar Kremli, un ietekmēt tās dalībvalstis, kuras vēl nav to izdarījušas, sniegt visu vajadzīgo militāro, finanšu un humāno palīdzību Ukrainai un noteikt pilnīgu embargo Krievijas gāzes, naftas un ogļu importam ES;
  - bg) izvērst diplomātisko ofensīvu visās valstīs, kas atturējās vai balsoja pret Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas rezolūcijām, lai izskaidrotu Krievijas agresijas nopietnību un vajadzību pēc vienprātīgas starptautiskās sabiedrības reakcijas;
  - bh) īstenot holistisku pieeju attiecībā uz Krievijas Federāciju un atteikties no jebkādas selektīvas iesaistes ar Maskavu, ņemot vērā Krievijas politiskās elites organizētās un Krievijas karaspēka, viņu pilnvaroto un algotņu pastrādātās zvērības un kara noziegumus Ukrainā un citur; saukt pie atbildības lēmumu pieņēmējus, kas ir atbildīgi par šīm darbībām, un saukt viņus pie atbildības starptautiskā tiesā;
2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo ieteikumu Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos.
-

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

EIROPAS PARLAMENTS

P9_TA(2022)0220

Locekļa iecelšana atlases komitejā Eiropas Prokuratūras izveidei

Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija lēmums par *Margreet Fröberg* iecelšanu atlases komitejā, kura izveidota saskaņā ar 14. panta 3. punktu Padomes 2017. gada 12. oktobra Regulā (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (2022/2043(INS))

(2022/C 493/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 14. panta 3. punktu Padomes 2017. gada 12. oktobra Regulā (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas priekšlikumu (B9-0290/2022),
  - ņemot vērā Reglamentu,
- A. tā kā *Margreet Fröberg* atbilst Padomes Regulas (ES) 2017/1939 14. panta 3. punktā paredzētajiem nosacījumiem,
1. ierosina iecelt *Margreet Fröberg* atlases komitejā;
  2. uzdod priekšsēdētājam šo lēmumu nosūtīt Padomei un Komisijai.

⁽¹⁾ OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.

Otrdiena, 2022. gada 7. jūnijs

P9_TA(2022)0221

Nolīguma par Galileo un GPS satelītu navigācijas sistēmu un saistīto programmu veicināšanu, nodrošināšanu un izmantošanu pagarināšana ***

Eiropas Parlamenta 2022. gada 7. jūnija normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam, par to, lai pagarinātu Nolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Amerikas Savienotajām Valstīm, no otras puses, par Galileo un GPS satelītu navigācijas sistēmu un saistīto programmu veicināšanu, nodrošināšanu un izmantošanu (06531/2022 – C9-0147/2022 – 2022/0005(NLE))

(Piekrišana)

(2022/C 493/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (06531/2022),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 189. pantu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) punkta v) apakšpunktu (C9-0147/2022),
  - ņemot vērā Reglamenta 105. panta 1. un 4. punktu un 114. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ieteikumu (A9-0153/2022),
1. sniedz piekrišanu nolīguma pagarināšanai;
  2. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Amerikas Savienoto Valstu valdībai un parlamentam.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0227

Eiropola pilnvaru stiprināšana: brīdinājumu ievadīšana SIS ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) 2018/1862 par Šengenas informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās groza attiecībā uz Eiropola ievadītiem brīdinājumiem (COM(2020)0791 – C9-0394/2020 – 2020/0350(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

(2022/C 493/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2020)0791),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 88. panta 2. punkta a) apakšpunktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0394/2020),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
  - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2022. gada 30. marta vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
  - ņemot vērā Pilsuņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A9-0287/2021),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
  2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
  3. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2020)0350

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2022. gada 8. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/..., ar ko groza Regulu (ES) 2018/1862 attiecībā uz informatīvu brīdinājumu par trešo valstu valstspiederīgajiem Savienības interesēs ievadīšanu Šengenas Informācijas sistēmā (SIS)

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2022/1190.)

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0228

ES un Mauritānijas ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums un tā īstenošanas protokols *****Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija normatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku un tā īstenošanas protokolu (COM(2021)0589 – 12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300(NLE))****(Piekrišana)**

(2022/C 493/19)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku un tā īstenošanas protokolu (12208/2021),
  - ņemot vērā ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku (12446/2021),
  - ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punktu un 218. panta 6. punktu (C9-0419/2021),
  - ņemot vērā 2022. gada 8. jūnija nenormatīvo rezolūciju par lēmuma projektu ⁽¹⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 105. panta 1. un 4. punktu un 114. panta 7. punktu,
  - ņemot vērā Attīstības komitejas un Budžeta komitejas atzinumus,
  - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ieteikumu (A9-0148/2022),
1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;
  2. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Mauritānijas Islāma Republikas valdībai un parlamentam.

⁽¹⁾ Šajā dienā pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0229.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0229

ES un Mauritānijas ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums un tā īstenošanas protokols (rezolūcija)

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnija nenormatīvā rezolūcija par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku un tā īstenošanas protokolu (12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300M(NLE))

(2022/C 493/20)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā projektu Padomes lēmumam (12208/2021),
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (ES) 2021/99 (2021. gada 25. janvāris) par to, lai noslēgtu Nolīgumu vēstulju apmaiņas veidā starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku par to, lai tiktu pagarināts tā protokola darbības termiņš, ar kuru nosaka zvejas iespējas un finansiālo ieguldījumu, kas paredzēti Partnerattiecību nolīgumā zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopien un Mauritānijas Islāma Republiku, un kura darbības termiņš beidzas 2021. gada 15. novembrī⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes Lēmumu (ES) 2021/2123 (2021. gada 11. novembris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku un tā īstenošanas protokolu⁽²⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 8. jūnija normatīvo rezolūciju⁽³⁾ par lēmuma projektu,
- ņemot vērā Partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopien un Mauritānijas Islāma Republiku, kurš stājās spēkā 2008. gada 8. augustā⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku⁽⁵⁾,
- ņemot vērā 2022. gada 3. maija rezolūciju par virzību uz ilgtspējīgu zilo ekonomiku ES: zvejniecības un akvakultūras nozaru loma⁽⁶⁾,
- ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 43. panta 2. punktu un 218. panta 6. punktu (C9-0419/2021),
- ņemot vērā 2000. gada 23. jūnija Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopien un tās dalībvalstīm, no otras puses⁽⁷⁾ (Kotonū nolīgums),
- ņemot vērā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) 2015. gada publikāciju “Brīvprātīgi piemērojamās pamatnostādnes par ilgtspējīgas mazapjoma zvejas saglabāšanu pārtikas nodrošinājuma un nabadzības izskaušanas kontekstā”,
- ņemot vērā ANO darba grupas 2020. gadā sagatavoto kopsavilkuma ziņojumu par mazo pelagisko zivju pie Ziemeļrietumāfrikas krastiem novērtējumu (2019. gads),
- ņemot vērā kopējo zivsaimniecības politiku, jo īpaši tās ārējo dimensiju,

⁽¹⁾ OV L 34, 1.2.2021., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 439, 8.12.2021., 1. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0228.

⁽⁴⁾ OV L 343, 8.12.2006., 4. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 439, 8.12.2021., 3. lpp.

⁽⁶⁾ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0135.

⁽⁷⁾ OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

- ņemot vērā ANO Jūras tiesību konvenciju,
  - ņemot vērā ES apņemšanos nodrošināt attīstībai nepieciešamo politikas saskaņotību, kā noteikts LESD 208. pantā,
  - ņemot vērā Komisijas *ex ante* un *ex post* novērtējumus par iepriekšējo nolīgumu un protokolu,
  - ņemot vērā 2021. gada 10.–12. februārī notikušās Apvienotās zinātniskās komitejas ārkārtas sanāksmes ziņojumu par zivsaimniecības nolīgumu starp Mauritānijas Islāma Republiku un Eiropas Savienību,
  - ņemot vērā 2021. gada 20. oktobra rezolūciju par stratēģiju “No lauka līdz galdam” tainīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā⁽⁸⁾,
  - ņemot vērā Reglamenta 105. panta 2. punktu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas un Attīstības komitejas atzinumus,
  - ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A9-0154/2022),
- A. tā kā ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi (IZPN) ir jāīsteno saskaņā ar labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem, lai nodrošinātu ilgtspējīgas zvejas darbības, kurās tiek izmantots tikai partnervalsts pieļaujamās nozvejas pārpalikums; tā kā nozares atbalstam būtu jāveicina zvejniecības nozares ilgtspējīga attīstība, jo īpaši atbalstot mazapjoma zvejniecības un vienlaikus arī stiprinot vietējo pārtikas nodrošinājumu un vietējās kopienas;
- B. tā kā pirmais zivsaimniecības nolīgums starp Eiropas Savienību un Mauritānijas Islāma Republiku tika noslēgts 1987. gadā un tā kā jaunākais īstenošanas protokols, kura sākotnējais darbības termiņš bija četri gadi, proti, no 2015. gada līdz 2019. gadam, divreiz tika pagarināts uz vienu gadu un zaudēja spēku 2021. gada 15. novembrī;
- C. tā kā Savienība un Mauritānija 2021. gada 28. jūlijā panāca vienošanos par jaunu ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu un protokolu;
- D. tā kā Eiropas Savienība un Āfrikas valstis ir parakstījušas vairākus IZPN;
- E. tā kā jaunais protokols aptver piecu gadu laikposmu un tajā paredzētās zvejas iespējas līdzinās iepriekšējā protokolā paredzētajām, Savienības finansiālais ieguldījums par piekļuvi zvejai ir noteikts 57,5 miljoni EUR gadā un kopējais ieguldījums nozariskajam atbalstam sasniedz 16,5 miljonus EUR;
- F. tā kā zivsaimniecības partnerattiecību nolīgums ar Mauritāniju ir ES lielākais jauktais nolīgums; tā kā tas ANO Jūras tiesību konvencijas 62. pantā definētā pieejamā pārpalikuma robežās, ņemot vērā Mauritānijas flotu zvejas kapacitāti, nodrošina zvejas iespējas 10 dalībvalstu kuģiem, kuri kā mērķsugas zvejo demersālās un pelagiskās sugas, kuras, tāpat kā tunzivis, ir tālu migrējošu zivju sugas;
- G. tā kā mazo pelagisko sugu krājumu, jo īpaši sardinellu krājumu, pārzveja un šo sugu zivju pārstrāde zivju miltos un zivju eļļā nodara milzīgu kaitējumu ne tikai vietējiem ūdeņiem, piemēram, piesārņojumu ar notekūdeņiem, bet arī visa Rietumāfrikas reģiona vietējo iedzīvotāju nodrošinātībai ar pārtiku; tā kā Mauritānija 2017. gadā apņēma samazināt zivju miltu un zivju eļļas ražošanu un līdz 2020. gadam to pakāpeniski izbeigt; tā kā kopš 2010. gada to ražošana ir trīskāršojusies un Mauritānijā un kaimiņvalstīs ir notikusi zivju miltu rūpnīcu ekspansija;
- H. tā kā ir vajadzīgi pārliecinoši zinātniskie dati, efektīvas uzraudzības un kontroles sistēmas un pārredzamība attiecībā uz nozvejām un zvejas licencēm, lai piekrastes valstis varētu noteikt mazo pelagisko sugu kopīgo krājumu pieejamo pārpalikumu un nodrošinātu, ka tiek pieņemti tādi lēmumi par krājumu pārvaldību, kuru rezultātā zivju ieguve no šiem krājumiem nepārsniedz zinātniskos līmitus; tā kā attiecībā uz mazo pelagisko sugu krājumu pārvaldību Mauritānijā

⁽⁸⁾ OV C 184, 5.5.2022., 2. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Apvienotās zinātniskās komitejas 2021. gada ārkārtas sanāksmes ziņojumā ir atbalstīti papildu pasākumi, ar kuriem samazināt zvejas piepūli valsts 15 jūras jūdžu zvejas zonā, piemēram, kvotu noteikšana krājumiem, kuru pārmērīga izmantošana ir zinātniski apstiprināta;

- I. tā kā saskaņā ar jauno protokolu nozariskais atbalsts ir vērsts uz astoņām intervences jomām; tā kā tās cita starpā ietver atbalstu mazapjoma zvejniecībām un piekrastes kopienām, zinātniskās pētniecības stiprināšanai, kontroles un pārraudzības darbību stiprināšanai un tehnisko atbalstu Mauritānijas iestādēm; tā kā Apvienotā komiteja apstiprinās nozares daudzgadu programmu šā atbalsta izmantošanai; tā kā Mauritānijas iestādēm ir pienākums iesniegt galīgo ziņojumu par nozariskā atbalsta īstenošanu;
- J. tā kā ar jauno protokolu tiek izveidota jauna koordinācijas struktūra (*cellule de coordination*), kurai jāatbalsta programmā noteikto projektu īstenošana un kura būs atbildīga par Apvienotās komitejas lēmumu uzraudzību;
- K. tā kā jaunā protokola 7. pantā ir paredzēta iespēja, ka Savienība un Mauritānija trešajā īstenošanas gadā var pārskatīt zvejas iespējas, ievērojot zvejas apgabala resursu ilgtspēju un pielāgojot ES finansiālo ieguldījumu;
- L. tā kā ar jauno protokolu tiek ieviestas atšķirīgas maksas, kas no kuģu īpašniekiem iekasējamas par 6. kategoriju (pelaģiskās zvejas saldētājtraleri), un tās vairāk atbilst katras konkrētās pelaģiskās sugas tirgus vērtībai;
- M. tā kā jaunā nolīguma 3. pantā ir paziņots, ka uz ES floti jāattiecinā tieši paši tehniskie nosacījumi par zveju un piekļuvi resursiem, kādus piemēro visām pārējām flotēm; tā kā tajā pašā pantā ir paredzēts stiprināt informācijas apmaiņu un noteikts, ka Mauritānijai ir jāpublicē visi nolīgumi, ar ko ārvalstu kuģiem atļauj darboties tās zvejas zonā;
- N. tā kā jaunais protokols maina un paplašina mazo pelaģisko sugu zvejas zonu ES kuģiem; tā kā protokola 9. pantā ir noteikts, ka Mauritānijai sešu mēnešu laikā pēc protokola īstenošanas sākumdienu ir jāizstrādā mazo pelaģisko sugu zvejniecībām paredzēts ilgtspējīgas pārvaldības plāns, kas piemērojams visām flotēm, kuras darbojas Mauritānijas ūdeņos; tas ir jaunās zvejas zonas izveides nosacījums; tā kā Savienības finansiālais ieguldījums 7,5 miljonu EUR apmērā ir atkarīgs no tā, vai Apvienotā komiteja šo pārvaldības plānu apstiprinās;
- O. tā kā jaunais protokols ļauj ES kuģiem ārkārtējos apstākļos izkraut nozveju ārpus Mauritānijas ostām, ko sen jau pieprasījuši ES zvejas kuģi, kuri darbojas Mauritānijā;
- P. tā kā Komisijas veiktajā iepriekšējā protokola novērtējumā prasīts izveidot reģionālu pārvaldības satvaru mazo pelaģisko sugu un Senegālas heka kopīgo krājumu izmantošanai, kā prasīts ANO Jūras tiesību konvencijas 63. pantā;
  1. atzinīgi vērtē to, ka Savienība un Mauritānija noslēdz jaunu ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu un protokolu, kuri izstrādāti, lai uzlabotu un modernizētu pašreizējo nolīgumu; pozitīvi vērtē to, ka papildu protokola darbības termiņa pagarinājumi uz vienu gadu turpmāk nebūs vajadzīgi vai, ja tie nav noteikti nepieciešami, tiks izbeigti, nekaitējot Eiropas flotei;
  2. atzinīgi vērtē arī partnerības nolīguma pārveidi par pilnīgu IZPN un norāda, ka šāda veida nolīgumi ir labs pamats sadarbībai okeānu pārvaldības un zivju krājumu ilgtspējīgas pārvaldības jomā; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai Savienības zivsaimniecības nolīgumos, tostarp to īstenošanā, tiktu atspoguļoti kopējās zivsaimniecības politikā nostiprinātie ilgtspējīgas pārvaldības principi;
  3. norāda, ka šis nolīgums stiprina vidisko, ekonomisko, sociālo, administratīvo un zinātnisko sadarbību, lai veicinātu ilgtspējīgu zvejniecību, uzlabotu okeānu pārvaldību, apkarotu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju, uzraudzītu un kontrolētu zvejas darbības un veicinātu nolīguma pārredzamu īstenošanu un darbvietu radīšanu saskaņā ar Starptautiskās

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Darba organizācijas (SDO) 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā (Nr. 188); uzsver, ka partnerībai ir jānodrošina garantijas un aizsardzība visiem uz ES kuģiem strādājošajiem; uzsver, ka visiem zvejniekiem, kas darbojas Mauritānijas ūdeņos, ir svarīga godīga konkurence;

4. atzīst, ka jaunais nolīgums un protokols ir svarīgs, ņemot vērā ievērojamās zvejas iespējas ES flotei, un kā platforma pastāvīgai strukturētai sadarbībai starp Savienību un Mauritāniju, jo īpaši ilgtspējīgas zivsaimniecības pārvaldības jomā un Eiropas flotes uzturēšanā;

5. aicina Mauritāniju nodrošināt, ka mazās pelaģiskās sugas netiek pārzvejotas, un apturēt un pakāpeniski likvidēt negatīvo ietekmi, ko rada zivju miltu un zivju eļļas rūpniecība Mauritānijā; aicina Eiropas Savienību IZPN satvarā veicināt šo mērķu sasniegšanu; norāda, ka zivis būtu jāizmanto galvenokārt pārtikā, nevis par pārtikas pārstrādes rūpniecības izejvielām, un ka ir svarīgi, lai vietējās iestādes iesaistītos un sadarbotos šajā jautājumā;

6. atzinīgi vērtē to, ka jaunajā protokolā Mauritānijai prasīts publicēt mazo pelaģisko sugu ilgtspējīgas pārvaldības plānu, kas attieksies uz visiem kuģiem, kuri zvejo Mauritānijas ūdeņos; mudina Mauritāniju ņemt vērā Apvienotās zinātniskās komitejas ārkārtas sanāksmes 2021. gada ziņojuma secinājumus un šāda plāna izstrādē vajadzības gadījumā izmantot uz zinātnei balstītu piesardzīgu pieeju;

7. uzsver, ka puses ir apņēmušās veicināt zivsaimniecības pārvaldību, pamatojoties uz nediskriminēšanas principu attiecībā pret dažādajām flotēm, kas atrodas šajā apgabalā, un ka Savienības kuģiem būtu jāvar piekļūt pienācīgai zvejas resursu pārpalikuma daļai saskaņā ar labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem;

8. atzinīgi vērtē jaunajā nolīgumā un protokolā iekļautās pārredzamības un nediskriminēšanas klauzulas un mudina Komisiju nodrošināt šo klauzulu pilnīgu īstenošanu un ievērošanu; norāda, ka pārredzamības noteikumi bija iekļauti jau iepriekšējā nolīgumā, taču netika pilnībā ievēroti;

9. prasa, lai Mauritānija informētu Komisiju par visiem publiskiem vai privātiem nolīgumiem ar ārvalstu kuģiem, kas darbojas tās zvejas zonā, tostarp trešo valstu kuģiem, un lai šī informācija tiktu iekļauta gada ziņojumā, kas Komisijai jānosūta Parlamentam; pauž bažas par to, ka līdz šim Mauritānija nav publiskojuši dažus zivsaimniecības nolīgumus ar trešām valstīm;

10. norāda uz protokolā prasīto informācijas apmaiņu saistībā ar ziņojumiem par ārvalstu flotu un ārvalstu īpašniekiem piederošu vietējo flotu darbībām Mauritānijas ūdeņos; aicina Mauritāniju sniegt Komisijai pilnīgu informāciju skaidrā un lietotājdraudzīgā formātā par visiem tās ūdeņos zvejojošiem kuģiem, lai varētu gūt skaidru vispārēju priekšstatu par kopējo zvejas piepūli, nozveju pa sugām un krājumu stāvokli; aicina Mauritāniju šo informāciju darīt publiski pieejamu; norāda, ka tas ir nosacījums pārpalikuma aprēķināšanai atbilstoši ANO Jūras tiesību konvencijai;

11. atzinīgi vērtē to, ka Mauritānija ir publicējusi pirmo ziņojumu par Zivsaimniecības pārredzamības iniciatīvu; norāda, ka ziņojuma pamatā ir informācija par 2018. kalendāro gadu; aicina Mauritāniju publiskot jaunākos datus;

12. pauž bažas par karoga maiņas praksi, jo īpaši Mauritānijas ūdeņos un reģionā kopumā;

13. uzskata, ka Savienībai, ņemot vērā tās Ziemeļrietumāfrikā spēkā esošo zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumu un IZPN tīklu, ir jāmudina Mauritānija un tās kaimiņvalstis pastiprināt sadarbību kopīgo krājumu pārvaldībā, jo īpaši krājumu, piemēram, krājumu, kas ir svarīgi vietējā pārtikas nodrošinājuma ziņā, un zvejas iespēju noteikšanā; īpaši norāda, ka Savienībai ir svarīgi aktīvi sadarboties ar saviem partneriem šajā reģionā, lai nodrošinātu ilgtspējīgas pārvaldības lēmumus attiecīgajā reģionālajā zvejniecības pārvaldības organizācijā; aicina ES, Mauritāniju un kaimiņvalstis atbalstīt visaptveroša reģionāla kopīgo krājumu pārvaldības satvara īstenošanu, izveidojot reģionālu zvejniecības pārvaldības organizāciju minēto krājumu saistībā un sākot starptautisku dialogu ar attiecīgajām valstīm;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

14. atzinīgi vērtē visu pušu apņemšanos nolīgumu īstenot pārredzami un saskaņā ar Kotonū nolīgumu, ievērojot cilvēktiesības, demokrātijas principus, tiesiskumu un labu pārvaldību; aicina īpašu uzmanību pievērst cilvēktiesībām Mauritānijā, tostarp zivsaimniecības nozarē, īpašu uzsvāru liekot uz darba apstākļiem; norāda, ka Kotonū nolīguma neīstenošana attiecībā uz cilvēktiesību ievērošanu var izraisīt nolīguma apturēšanu saskaņā ar tā 21. pantu un jaunā īstenošanas protokola 14. pantu;
15. norāda, ka iepriekšējā protokola *ex post* izvērtējumā secināts, ka kopumā Mauritānija un ES ir ieguvušas līdzīgu pievienotās vērtības daļu, proti, 40–45 % katra; tomēr norāda — izvērtējumā teikts, ka pievienotā vērtība, ko Mauritānijai rada ES kuģu veiktās darbības, ir salīdzinoši maza, jo nenotiek ekonomiskā mijiedarbība uz sauszemes; šajā sakarībā aicina ES izpētīt veidus, kā šo situāciju uzlabot jaunā protokola satvarā;
16. norāda, ka Mauritānijai ir bijušas grūtības izmantot nozarisko atbalstu; tāpēc aicina Komisiju sniegt tehnisko palīdzību nozares daudzgadu programmas sagatavošanā un īstenošanā un stiprināt Mauritānijas administratīvās spējas, jo īpaši attiecībā uz jauno koordinācijas struktūru;
17. uzskata, ka nozariskais atbalsts ir svarīgs elements Mauritānijas zivsaimniecības nozares attīstīšanā un darbvietu nodrošināšanā piekrastes kopienās;
18. atzinīgi vērtē nozarisko atbalstu saskaņā ar 6. un 7. virzienu; aicina Apvienoto komiteju veicināt infrastruktūras projektus, kas palielinās zivju produktu vietējo patēriņu, un finansēt projektus, kas dod tiešu labumu visai Mauritānijas mazapjoma zvejniecību vērtības ķēdei;
19. aicina īstenot vairāk nozariskā atbalsta projektu, lai palīdzētu Mauritānijas zivsaimniecības nozarē strādājošajām sievietēm un jo īpaši tām, kuras iesaistītas apstrādes darbībās; atzīst šādu projektu nozīmi vietējā pārtikas nodrošinājuma ziņā un prasa, lai sievietes tiktu aicinātas piedalīties darbsemināros par atbalsta darbībām un to plānošanu;
20. uzsver, ka viena no vispārējām problēmām saistībā ar Savienības IZPN paredzēto nozarisko atbalstu ir pamanāmības, pieklūstamības un pārredzamības trūkums; tāpēc atzinīgi vērtē ar protokola īstenošanu saistīto darbību pamanāmības un publicitātes veicināšanas pasākumus, kas veikti, lai tā sniegtās priekšrocības būtu pilnībā redzamas un pieejamas visām iesaistītajām pusēm; norāda, ka ir jāuzlabo īstenošana un izmantošana, lai palielinātu nozares atbalstu, tostarp tā efektivitāti;
21. aicina Komisiju un Mauritāniju uzlabot un paātrināt nozariskā atbalsta īstenošanu un palielināt pārredzamību, jo īpaši zvejas licenču jomā; tāpēc atzinīgi vērtē to, ka tiek publicēti gada ziņojumi par nozariskā atbalsta izmantojumu, un aicina tos publiskot; ierosina iepazīstināt Parlamentu ar darbībām vai pasākumiem, kam ir vislielākā nozīme vai ietekme uz tām Mauritānijas teritorijas vai sabiedrības daļām, kuras ir tiesīgas saņemt šo nozarisko atbalstu;
22. norāda, ka ir jāuzlabo datu vākšana par Mauritānijas ūdeņos esošajiem krājumiem un IZPN īstenošanai jābalstās uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem; uzskata, ka nozariskais atbalsts būtu jāizmanto, lai atbalstītu mazapjoma zvejniecības un pirmām kārtām uzlabotu zinātniskos datus par zivju krājumiem, jo īpaši par kopīgajiem mazo pelaģisko sugu, kā sardinellu un stavridu, krājumiem un par visu to zvejas vietās zvejojošo flotu kontroles un pārraudzības darbībām;
23. uzsver, cik svarīgi ir zinātniskie dati par krājumiem, pareiza datu vākšana un labāka uzraudzība, lai jaunais protokols varētu palielināt un uzlabot zinātnisko novērotāju klātbūtni; tam jo īpaši vajadzētu būt mērķim attiecībā uz trešo valstu zvejas kuģiem;
24. mudina Komisiju veicināt ekspertu un zinātnieku līdzdalību un informācijas apmaiņu starp viņiem šā nolīguma satvarā un tā īstenošanas laikā, ja tas vajadzīgs dažādo sugu un nolīguma darbības novērtēšanai;
25. atzinīgi vērtē to, ka jaunajā protokolā paredzēta iespēja trešajā piemērošanas gadā pielāgot ES finansiālo ieguldījumu un pārskatīt zvejas iespējas; aicina Komisiju vajadzības gadījumā izmantot šo elastību;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

26. atzinīgi vērtē jaunus noteikumus par maksām, kas iekasējamas no kuģu īpašniekiem, un cer, ka tas un citi protokola uzlabojumi, arī iespēja ES kuģiem ārkārtējos apstākļos izkraut nozveju ostās, kas nav Mauritānijas ostas, turpmāk ļaus labāk izmantot pieejamās zvejas iespējas;
27. atzinīgi vērtē un atbalsta to, ka saskaņā ar protokolu zvejojošo Savienības pelaģiskās zvejas saldētājtraleru un garneļu zvejas kuģu īpašniekiem kā maksa natūrā arī turpmāk būtu jāpalīdz īstenot rīcībpolitiku, kas paredz zivju izdalīšanu trūcīgajiem iedzīvotājiem, 2 % no citā kuģī pārkrautajām vai zvejas reisa beigās izkrautajām pelaģisko sugu nozvejām saglabājot Valsts Zivju izdalīšanas sabiedrībai (*Société nationale de distribution de poisson*); norāda, ka Mauritānijā pieaug vietējais zivju patēriņš; aicina Komisiju un Mauritānijas iestādes nodrošināt, lai šis ieguldījums sasniegtu iedzīvotājus un nenonāktu zivju miltu rūpnīcās;
28. uzsver apņemšanos īstenot SDO principus un tiesības, tos piemērojot visiem zvejniekiem uz ES kuģiem, lai izskaustu diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā; uzskata, ka šī īstenošana būtu jāuzrauga;
29. atzinīgi vērtē kvalificētu Mauritānijas jūrnieku nodarbināšanu uz ES kuģiem saskaņā ar līgumiem, kas atbilst SDO standartiem un ietver sociālo nodrošinājumu; aicina vairāk censties nodarbināt praktikantus, lai palielinātu kvalificētu dalībnieku skaitu nozares programmā;
30. aicina Komisiju IZPN kā būtisku elementu iekļaut ES partnerībā ar Āfriku;
31. atzinīgi vērtē projektus, ko finansē no ES attīstības palīdzības Mauritānijā, piemēram, *Promopeche*, kura mērķis ir radīt darbvietas un apmācīt jauniešus nerūpnieciskās zvejas jomā; aicina Komisiju uzlabot IZPN un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) saskaņotību un konsekveni;
32. uzsver, ka zveja, cita starpā mazapjoma zveja, ir svarīga Mauritānijas ekonomikas nozare un tai ir būtiska nozīme valsts ekonomiskās attīstības, pārtikas un uztura nodrošinājuma un nodarbinātības iespēju (jo īpaši sieviešu un jauniešu nodarbinātības iespēju) ziņā, kā arī iekļaujošas un ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības, kas dod labumu visiem, nodrošināšanā; tāpēc atbalsta pasākumus, kuru mērķis ir ievērojami palielināt vietējo dalībnieku (cita starpā nelielu ģimenes uzņēmumu un piekrastes kopienu) noturību pret klimata pārmaiņu un krasta erozijas sekām; uzstāj, ka investīcijas zivsaimniecībā ir skaidri jāsaista ar IAM un tās nedrīkst apdraudēt piekrastes kopienas vajadzības; uzstāj, ka finansiālais ieguldījums, ko sniedz saskaņā jauno nolīgumu, būtu jāsadala tā, lai tiktu ņemta vērā piekrastes kopienu būtiskā loma;
33. prasa veicināt vietējās un reģionālās ekonomikas attīstību un stiprināt piekrastes kopienas, kuras ir atkarīgas no jūras resursiem un kuras tāpēc ir pilnībā jāiesaista jūras un piekrastes teritoriju pārvaldībā; atgādina, ka jūras un piekrastes bioloģiskās daudzveidības atjaunošana spēcina piekrastes kopienas un veicina klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām; uzsver, ka visā īstenošanas procesā ir regulāri jāapspriežas ar piekrastes kopienām;
34. atzīst, ka ES tirgi un ražotāji ir atkarīgi no zivju importa no Mauritānijas un citām valstīm, lai garantētu pārtikas pieejamību ES patērētājiem;
35. prasa, lai ES turpmākie centieni šā IZPN satvarā būtu vērsti uz kaitīgu un neilgtspējīgu zivsaimniecības subsīdiu izbeigšanu Pasaules Tirdzniecības organizācijas un citu starptautisko struktūru ietvaros, īpašu uzmanību pievēršot nelegālai zvejai;
36. pieprasa, lai Mauritānijā un tās apkārtējā reģionā tiktu ievērots un pienācīgi piemērots ES juridiskais *acquis* — arī ES Tiesas nolēmumi;
37. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Mauritānijas Islāma Republikas valdībai un parlamentam.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0230

ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas aviācijas jomā pārskatīšana ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza attiecībā uz aviācijas devumu Savienības visas tautsaimniecības mēroga emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā un globālā tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu (COM(2021)0552 – C9-0319/2021 – 2021/0207(COD)) ⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 493/21)

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums

1. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

(1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK ⁽¹⁰⁾ Savienībā ir izveidota siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ar mērķi veicināt siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksefektīvu un ekonomiski izdevīgu samazināšanu. Aviācijas darbības ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā tika iekļautas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/101/EK ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/101/EK (2008. gada 19. novembris), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai aviācijas darbības iekļautu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (OV L 8, 13.1.2009., 3. lpp.).

Grozījums

(1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK ⁽¹⁰⁾ Savienībā ir izveidota siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ar mērķi veicināt siltumnīcefekta gāzu emisiju izmaksefektīvu un ekonomiski izdevīgu samazināšanu. Aviācijas darbības, **kas saistītas ar lidojumiem no Savienības lidlauka vai uz Savienības lidlauku**, ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā tika iekļautas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/101/EK ⁽¹¹⁾. **Eiropas Savienības Tiesa 2011. gada 21. decembra spriedumā ^(11a) nolēma, ka aviācijas darbību iekļaušana ES ETS saskaņā ar minēto direktīvu nav starptautisko tiesību pārkāpums.**

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/101/EK (2008. gada 19. novembris), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai aviācijas darbības iekļautu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (OV L 8, 13.1.2009., 3. lpp.).

^(11a) **Tiesas 2011. gada 21. decembra spriedums, Air Transport Association of America un citi/ Secretary of State for Energy and Climate Change, C-366/10, ECLI:EU:C:2011:864.**

⁽¹⁾ Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0155/2022).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 2
Direktīvas priekšlikums
1.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (1a) *Lai ICAO līmenī izveidotu globālu satvaru starptautiskās aviācijas emisiju samazināšanai, Savienība pieņēma vairākas līdz noteiktam termiņam spēkā esošas atkāpes, proti, tā saucamās pulksteņa apturēšanas atkāpes, kurām atbilstīgi no ES ETS izslēdz visus lidojumus ārpus ES. Pēdējo atkāpi, kas ieviesta ar Regulu (ES) 2017/2392, piemēro līdz 2023. gadam.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 3
Direktīvas priekšlikums
2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (2) Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) stājās spēkā 2016. gada novembrī ("Parīzes nolīgums")⁽¹²⁾. Parīzes nolīguma Puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. Lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus, visām ekonomikas nozarēm būtu jāpalīdz īstenot šos emisiju samazinājumus, tostarp starptautiskajai aviācijai.

⁽¹²⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

Grozījums

- (2) **Vides aizsardzība ir viena no svarīgākajām problēmām, ar ko saskaras Eiropas Savienība un pārējā pasaule.** Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) stājās spēkā 2016. gada novembrī ("Parīzes nolīgums")⁽¹²⁾. Parīzes nolīguma puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, **cita starpā atspoguļojot taisnīguma principu, kā arī kopīgas, bet diferencētas atbildības un attiecīgo iespēju principu atbilstoši katras valsts atšķirīgajiem apstākļiem. Ņemot vērā to, ka ekspertu aplēses, par kurām tika paziņots Apvienoto Nāciju Organizācijas 2021. gada Klimata pārmaiņu konferencē (COP26), kas notika Glāzgovā no 2021. gada 31. oktobra līdz 13. novembrim, liecina, ka pasaule ir ceļā uz vidējo temperatūras pieaugumu robežās no 1,8 °C līdz 2,4 °C, COP26 secinājumos puses vienojās, ka šī pieauguma saglabāšana 1,5 °C vidējā pasaules temperatūras līmenī virs pirmsindustriālā līmeņa temperatūras būtiski samazinās klimata pārmaiņu riskus un ietekmi, un apņēmas līdz 2022. gada beigām stiprināt savus 2030. gadam izvirzītos mērķrādītājus, lai paātrinātu rīcību klimata jomā šajā kritiski svarīgajā desmitgadē un nodrošinātu, ka puses pieturas pie nospraustā ceļa iegrožot globālo sasīšanu līdz 1,5 °C.** Lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus, visām ekonomikas nozarēm būtu jāpalīdz īstenot šos emisiju samazinājumus, tostarp starptautiskajai aviācijai.

⁽¹²⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 4
Direktīvas priekšlikums
2.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2a) *Aviācija rada 2–3 % no pasaules CO₂ emisijām. Savienībā aviācijas tiešās emisijas veido 3,7 % no kopējām CO₂ emisijām. Aviācijas nozare rada 15,7 % no transporta emisijām, neskaitot ar CO₂ nesaistītās emisijas, līdz ar to tā ir otrais lielākais transporta izraisīto siltumnīcefekta gāzu emisiju avots pēc auto-transporta. 2018. gadā Eurokontrolle prognozēja, ka emisiju apjoms Eiropas aviācijā ik gadu palielināsies un 2040. gadā būs par 53 % lielāks nekā 2017. gadā. Nepieciešamība rīkoties, lai samazinātu emisijas, kļūst arvien aktuālāka, kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC) norādījusi savos jaunākajos ziņojumos, proti, 2021. gada 7. augusta ziņojumā “Climate change 2021: The Physical Science Basis” (Klimata pārmaiņas 2021. gadā: fizikālo zinātņu pamatojums) un 2022. gada 28. februāra ziņojumā “Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability” (Klimata pārmaiņas 2022. gadā: ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība). IPCC ar ļoti lielu pārliecību norādīja, ka klimata pārmaiņas apdraud cilvēku labklājību un planētas veselību un jebkāda turpmāka kavēšanās, īstenojot saskaņotu un plānotu globālu rīcību pielāgošanās un seku mazināšanas jomā, izraisīs to, ka vairs nebūs iespējams izmantot īso laika periodu, kurš ātri noslēgsies un kurā vēl būtu iespēja nodrošināt dzīvošanai piemērotu un ilgtspējīgu nākotni visiem. IPCC sniedz jaunas aplēses par iespējam tuvākajās desmitgadēs pārsniegt globālās sasilšanas 1,5 °C robežu un konstatē, ka, ja nekavējoties, strauji un plašā mērogā netiks samazinātas siltumnīcefekta gāzu emisijas, ierobežot sasilšanu līdz 1,5 °C vai pat 2 °C būs neiespējami. Tāpēc Savienībai šis jautājums ir steidzami jārisina, strādājot vēl intensīvāk un kļūstot par starptautisku līderi cīņā pret klimata pārmaiņām.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 5
Direktīvas priekšlikums
2.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2b) *Pirms Covid-19 krīzes ICAO lēsa, ka 2040. gadā starptautiskās aviācijas emisijas varētu būt līdz pat 150 % lielākas nekā 2020. gadā. Lai gan Covid-19 pandēmija uz laiku samazināja aviācijas satiksmes intensitāti, pirms Covid-19 pandēmijas sagatavotās prognozes liecina par aviācijas emisiju ikgadēju pieaugumu, līdz 2040. gadam pasaules līmenī emisijām palielinoties par 150 % salīdzinājumā ar 2020. gadu un Savienības līmenī par 53 % salīdzinājumā ar 2017. gadu.*

Grozījums Nr. 6
Direktīvas priekšlikums
3. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3) Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) padome savā 214. sesijas 10. sanāksmē 2018. gada 27. jūnijā pieņēma Čikāgas konvencijas 16. pielikuma IV sējuma pirmo izdevumu: Starptautiskie standarti un ieteicamā prakse vides aizsardzības jomā – Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēma ("CORSA"). Savienība un tās dalībvalstis **joprojām atbalsta CORSA un ir apņēmušās to īstenot** jau no paša sākuma, proti, jau izmēģinājuma posmā (2021.–2023. gads) ⁽¹³⁾.

- (3) Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) padome savā 214. sesijas 10. sanāksmē 2018. gada 27. jūnijā pieņēma Čikāgas konvencijas 16. pielikuma IV sējuma pirmo izdevumu: Starptautiskie standarti un ieteicamā prakse vides aizsardzības jomā – Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēma ("CORSA"). Savienība un tās dalībvalstis **īsteno CORSA** jau no paša sākuma, proti, jau izmēģinājuma posmā (2021.–2023. gads) ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Padomes Lēmums (ES) 2020/954 (2020. gada 25. jūnijs) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā attiecībā uz paziņojumu par brīvprātīgu dalību Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmā (CORSA) no 2021. gada 1. janvāra un par izvēlēto risinājumu lidmašīnu ekspluatantu emisiju izlīdzināšanas prasību aprēķināšanai periodā no 2021. līdz 2023. gadam (OV L 212, 3.7.2020., 14. lpp.).

⁽¹³⁾ Padomes Lēmums (ES) 2020/954 (2020. gada 25. jūnijs) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā attiecībā uz paziņojumu par brīvprātīgu dalību Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmā (CORSA) no 2021. gada 1. janvāra un par izvēlēto risinājumu lidmašīnu ekspluatantu emisiju izlīdzināšanas prasību aprēķināšanai periodā no 2021. līdz 2023. gadam (OV L 212, 3.7.2020., 14. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 7
Direktīvas priekšlikums
6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (6) **Atjauninātajā** nacionāli **noteiktajā devumā**, ko Savienība iesniedza UNFCCC sekretariātam 2020. gada 17. decembrī⁽¹⁶⁾, tā apņēmas līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mēroga neto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁽¹⁶⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Grozījums

- (6) **Atjauninātajos** nacionāli **noteiktajos devumos**, ko Savienība iesniedza UNFCCC sekretariātam 2020. gada 17. decembrī⁽¹⁶⁾, tā apņēmas līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mēroga neto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁽¹⁶⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Grozījums Nr. 8
Direktīvas priekšlikums
7. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (7) **Mērķrādītāju** — līdz 2050. gadam panākt visas tautsaimniecības klimatneitralitāti — **Savienība tiesību aktos ir nostiprinājusi ar** Eiropas Parlamenta un Padomes **Regulu** (ES) 2021/1119⁽¹⁷⁾. **Ar minēto regulu** ir noteikta arī saistoša Savienības apņemšanās iekšzemes neto siltumnīcefekta gāzu emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119, 2021. gada 30. jūnijs ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata likums") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

Grozījums

- (7) **Savienība tiesību aktos ir nostiprinājusi mērķrādītāju vēlākais** līdz 2050. gadam panākt visas tautsaimniecības klimatneitralitāti **un mērķi pēc tam panākt negatīvas emisijas, kā paredzēts** Eiropas Parlamenta un Padomes **Regulas** (ES) 2021/1119⁽¹⁷⁾ **2. panta 1. punktā. Minētās regulas 4. panta 1. punktā** ir noteikta arī saistoša Savienības apņemšanās iekšzemes neto siltumnīcefekta gāzu emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119, 2021. gada 30. jūnijs ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata likums") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 9
Direktīvas priekšlikums
8. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (8) Šā Direktīvas 2003/87/EK grozījuma mērķis ir aviācijas jomā realizēt Savienības devumu atbilstīgi Parīzes nolīgumam un izveidot regulējumu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu Savienības 2030. gadam izvirzīto klimata mērķrādītāju — līdz 2030. gadam iekšēji samazināt neto siltumnīcefekta gāzu emisijas par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, kā noteikts Regulā (ES) 2021/...

Grozījums

- (8) Šā Direktīvas 2003/87/EK grozījuma mērķis ir aviācijas jomā realizēt Savienības devumu atbilstīgi Parīzes nolīgumam un izveidot regulējumu, kas vajadzīgs, lai sasniegtu Savienības 2030. gadam izvirzīto klimata mērķrādītāju — līdz 2030. gadam iekšēji samazināt neto siltumnīcefekta gāzu emisijas **vismaz** par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni — **un mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti**, kā noteikts Regulā (ES) 2021/1119.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 10
Direktīvas priekšlikums
8.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8a) Līdzās CO₂ emisijām aviācija ietekmē klimatu ar emisijām, kas nav CO₂, piemēram, ūdens tvaiku (H₂O), slāpekļa oksīdiem (NO_x), sēra dioksīdu (SO₂) un kvēpu daļiņām, kā arī ar šādu emisiju izraisītiem atmosfēras procesiem, piemēram, ozona un kondensācijas taku veidošanos. Šādu ar CO₂ nesaistītu emisiju ietekme uz klimatu ir atkarīga no izmantotās degvielas un dzinēja veida, no vietas, kurā emisijas tiek izdalītas, jo īpaši no gaisa kuģa kreisēšanas augstuma un ģeogrāfiskajām platuma un garuma koordinātām, kā arī no emisiju laika / meteoroloģiskajiem apstākļiem. Komisijas 2006. gada ietekmes novērtējumu par aviācijas iekļaušanu ES siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ES ETS) (Direktīva 2008/101/EK) ir atzīts, ka pasaules klimatu ietekmē arī ar CO₂ nesaistītas aviācijas emisijas. Direktīvas 2003/87/EK, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/410, 30. panta 4. punktā bija noteikts, ka Komisijai līdz 2020. gada 1. janvārim jāiesniedz atjaunināta analīze par aviācijas ietekmi, kas nav saistīta ar CO₂ emisijām, un attiecīgā gadījumā jāpievieno priekšlikums par to, kā vislabāk novērst šo ietekmi. Lai izpildītu šo prasību, Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA) veica atjauninātu analīzi par to, kāda ietekme uz klimata pārmaiņām ir ar CO₂ nesaistītajām aviācijas emisijām, un 2020. gada 23. novembrī publicēja pētījumu. Pētījuma konstatējumi pilnībā apstiprināja iepriekš aplēsto, proti, ka ar CO₂ nesaistītās emisijas, ko rada aviācijas darbības, kopumā klimatu ietekmē vismaz tikpat lielā mērā kā tikai CO₂ emisijas.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 11
Direktīvas priekšlikums
8.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8b) *No EASA 2020. gada 23. novembra pētījuma konstatējumiem izriet, ka ar CO₂ nesaistītās aviācijas emisijas saskaņā ar piesardzības principu vairs nevar ignorēt. Ir vajadzīgi Savienības regulatīvie pasākumi, lai panāktu emisiju samazinājumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu. Tāpēc Komisijai būtu jāizveido monitoringa, ziņošanas un verificācijas sistēma attiecībā uz aviācijas emisijām, kas nav CO₂ emisijas. Pamatojoties uz šīs sistēmas darbības rezultātiem, Komisijai ne vēlāk kā 2026. gada 31. decembrī, pamatojoties uz ietekmes novērtējumu, būtu jāiesniedz tiesību akta priekšlikums, kurā ietverti mazināšanas pasākumi attiecībā uz emisijām, kas nav CO₂ emisijas, paplašinot ES ETS darbības jomu, lai aptvertu šādas emisijas. Līdz brīdim, kad tiks pieņemts tiesību akta priekšlikums, ar ko paplašina šīs direktīvas darbības jomu, iekļaujot tajā ar CO₂ nesaistītās emisijas, no 2027. gada 31. decembra nolūkā ņemt vērā minētās ar CO₂ nesaistītās emisijas aviācijas darbību radīto emisiju CO₂ emisijas koeficientu reizina ar 1,8, no 2028. gada 31. decembra — ar 1,9 un no 2029. gada 31. decembra — ar 2,0. Minētais multiplikators nedrīkst pārsniegt 2,0.*

Grozījums Nr. 12
Direktīvas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (9) Arī aviācijai ir jādod sava artava emisiju samazināšanas centienos, bez kuriem nav iespējams sasniegt Savienības **2030. gada klimata mērķrādītāju**. Tāpēc kopējais aviācijai atvēlētais kvotu daudzums būtu jākonsolidē un uz to vajadzētu attiecināt lineāro samazinājuma koeficientu.
- (9) Arī aviācijai ir jādod sava artava emisiju samazināšanas centienos, bez kuriem nav iespējams sasniegt Savienības **mērķus, kas noteikti Regulas (ES) 2021/1119 1. panta 2. punktā un Parīzes nolīgumā**. Tāpēc kopējais aviācijai atvēlētais kvotu daudzums būtu jākonsolidē un uz to vajadzētu attiecināt lineāro samazinājuma koeficientu.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 13
Direktīvas priekšlikums
10. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (10) Šo vērienīgāko **klimateceru** realizēšana prasa pēc iespējas vairāk resursu koncentrēt mērķim, **kas ir klimatiskā** pārkārtošanās. Tāpēc visi izsoļu ieņēmumi, kas nav ieskaitāmi Savienības budžetā, būtu jāatvēl ar klimatu saistītām vajadzībām.

Grozījums

- (10) Šo vērienīgāko **klimateceru** realizēšana prasa pēc iespējas vairāk resursu koncentrēt mērķim **īstenot klimatisko pārkārtošanos, kurai arī vajadzētu būt daļai no taisnīgas** pārkārtošanās. Tāpēc visi izsoļu ieņēmumi, kas nav ieskaitāmi Savienības budžetā, būtu jāatvēl ar klimatu saistītām vajadzībām. **Aviācijas nozarē ir paredzēts palielināt ieņēmumus no izsolēm, jo pakāpeniski tiks atceltas bezmaksas kvotas un paplašināta ES ETS, aptverot arī lidojumus no EEZ uz trešām valstīm. Daļa no aviācijas kvotu izsolēs gūtajiem ieņēmumiem būtu jāpiešķir aviācijas nozarei, izmantojot Klimata investīciju fondu, nolūkā atbalstīt inovācijas, lai samazinātu aviācijas nozares ietekmi uz klimatu un vidi. 15 % no emisiju kvotu izsolēs gūtajiem ieņēmumiem no lidojumiem, kuru sākumpunkts ir EEZ, būtu jāpiešķir UNFCCC klimata fondiem, lai veicinātu starptautisku rīcību nolūkā mazināt klimata pārmaiņu ietekmi uz visneaizsargātākajām kopienām. Atlikušo ieņēmumu daļu dalībvalstīm būtu jāizmanto 10. panta 3. punktā paredzētajām darbībām, jo īpaši darbībām, ar ko atbalsta sociālo dialogu un taisnīgu pārkārtošanos, dekarbonizē transporta sistēmu un veicina klimatu mazāk ietekmējošas tālsatiksmes alternatīvas aviācijai.**

Grozījums Nr. 14
Direktīvas priekšlikums
10.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (10a) **Aviācijas nozares pāreja uz ilgtspējīgu aviāciju būtu jāņem vērā nozares sociālā dimensija un tās konkurētspēja, lai nodrošinātu, ka šī pāreja ir sociāli taisnīga un nodrošina darba ņēmēju apmācību, pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi. Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums par šīs direktīvas piemērošanu un ietekmi uz aviācijas iekšējo tirgu, īpaši pievēršoties sociālajai ietekmei.**

Grozījums

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 15
Direktīvas priekšlikums
10.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10b) *Lidojumi, kuru attālums nepārsniedz 1 000 kilometrus, rada 6–9 % no kopējām aviācijas CO₂ emisijām. Gaidot tehnoloģiskos sasniegumus un bezemisiju aviācijas degvielu un gaisa kuģu pieejamību, būtu jāievieš pasākumi modālas pārejas veicināšanai uz alternatīviem, ilgtspējīgākiem transporta veidiem, jo īpaši lidojumu segmentā, kas ietver reģionālos lidojumus un īsākus tuvsatiksmes lidojumus, proti, lidojumus, kuru attālums ir mazāks par 1 000 kilometriem.*

Grozījums Nr. 16
Direktīvas priekšlikums
11. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11) *Saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 28.b panta 3. punktu Savienībai ir jānovērtē ICAO CORSIA shēma un attiecīgi tā jāīsteno tādā veidā, kas atbilst Savienības saistībām līdz 2030. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu visas tautsaimniecības mērogā.*
- (11) *Saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 28.b panta 3. punktu Savienībai ir jānovērtē ICAO CORSIA shēma un attiecīgi tā jāīsteno tādā veidā, kas atbilst Savienības saistībām panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu visas tautsaimniecības mērogā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 un Parīzes nolīgumu.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 17
Direktīvas priekšlikums
11.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11a) ES ETS ir apliecinājis sevi kā instruments, kas efektīvi samazina emisijas saskaņā ar iepriekš noteiktiem parametriem un tādējādi vienlaikus stimulē inovāciju un rosina vadošos dalībniekus efektīvi samazināt emisijas, savukārt CORSIA ir emisiju kompensēšanas mehānisms, kurā tiek izmantota izlīdzināšanas metode. Attiecībā uz efektivitāti Komisijas veiktais ICAO globālā tirgus pasākuma (CORSIA) novērtējums, kas veikts saskaņā ar 28.b pantu un nolūkā izpētīt izmaksu novirzīšanu saskaņā ar ES ETS direktīvas 3.d pantu liecina, ka CORSIA mērķu vērienīgums starptautiskās aviācijas nozarē neatbilst vispārējo mērķu vērienīguma līmenim, kas nepieciešams, lai ievērotu Parīzes nolīguma mērķus temperatūras jomā. Lai nodrošinātu vērienīgus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus aviācijas nozarē saskaņā ar Parīzes nolīgumu un veicinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus starptautiskā mērogā, vienlaikus nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi maršrutos, no 30. aprīļa [pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā + 1] ES ETS būtu jāpiemēro visiem lidojumiem no EEZ esošiem lidlaukiem. Savienība saglabā savu apņemšanos attiecībā uz CORSIA shēmu. Lai ņemtu vērā šo Savienības apņemšanos un vienlaicīgo dalību CORSIA shēmā, no ES ETS finansiālajām saistībām būtu jāvar atskaitīt izdevumu finansiālo vērtību par kredītiem, kas CORSIA ietvaros izmantoti lidojumiem no EEZ uz trešām valstīm, kuras īsteno CORSIA.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 18
Direktīvas priekšlikums
12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (12) Kopējais aviācijai pieejamais kvotu daudzums būtu jākonsolidē iedaļes līmenī attiecībā uz lidojumiem **no lidlauka, kas atrodas EEZ, uz lidlauku, kas atrodas EEZ, Šveicē vai Apvienotajā Karalistē**. 2024. gadā iedalāmo kvotu apjoms būtu jābalsta uz kopējo aktīvajiem gaisakuģu operatoriem 2023. gadā piešķirto apjomu, kas samazināts, piemērojot lineāro samazinājuma koeficientu, kā norādīts Direktīvas 2003/87/EK 9. pantā. Iedaļes līmenis būtu jāpalielina, lai ņemtu vērā maršrutus, ko ES ETS neaptvēra 2023. gadā, bet aptver no 2024. gada.

Grozījums

- (12) Kopējais aviācijai pieejamais kvotu daudzums būtu jākonsolidē iedaļes līmenī attiecībā uz lidojumiem, uz **kuriem attiecas šī direktīva**. 2024. gadā iedalāmo kvotu apjoms būtu jābalsta uz kopējo aktīvajiem gaisakuģu operatoriem 2023. gadā piešķirto apjomu, kas samazināts, piemērojot lineāro samazinājuma koeficientu, kā norādīts Direktīvas 2003/87/EK 9. pantā. Iedaļes līmenis būtu jāpalielina, lai ņemtu vērā maršrutus, ko ES ETS neaptvēra 2023. gadā, bet aptver no 2024. gada.

Grozījums Nr. 19
Direktīvas priekšlikums
13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (13) Sākot ar nākamo gadu pēc šā Direktīvas 2003/87/EK grozījuma spēkā stāšanās aviācijas sektorā pamatprincipam vajadzētu būt tādam, ka aizvien lielāku kvotu daļu iedala izsoles ceļā, ņemot vērā šī sektora iespējas šo CO₂ izmaksu pieaugumu novirzīt uz klientiem.

Grozījums

- (13) Sākot ar nākamo gadu pēc šā Direktīvas 2003/87/EK grozījuma spēkā stāšanās aviācijas sektorā pamatprincipam vajadzētu būt tādam, ka aizvien lielāku kvotu daļu iedala izsoles ceļā, **līdz 2025. gadam pārtraucot bezmaksas kvotu piešķiršanu**, ņemot vērā šī sektora iespējas šo CO₂ izmaksu pieaugumu novirzīt uz klientiem.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 20
Direktīvas priekšlikums
13.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(13b) ES ETS direktīvai būtu jāpalīdz stimulēt gaisa pārvaldījumu dekarbonizāciju. Šādas dekarbonizācijas panākšanā svarīga nozīme būtu pārejai no fosilajām degvielām uz aizvien plašāku ilgtspējīgu aviācijas degvielu, jo īpaši sintētisko aviācijas degvielu, izmantošanu. Tomēr, ņemot vērā augsto konkurences līmeni starp gaisa kuģu operatori, ES ilgtspējīgu aviācijas degvielu tirgus attīstību un būtisko cenu atšķirību starp fosilajām petrolejas un ilgtspējīgām aviācijas degvielām, minētā pāreja būtu jāatbalsta, stimulējot tos, kas pāreju veic agrāk. Tāpēc laikposmā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim kvotas būtu jāpiešķir tādā pašā veidā kā cenu starpības līgums, kas atsevišķiem gaisa kuģu operatoriem sedz atlikušo cenu starpību starp fosilajām petrolejas un ilgtspējīgām aviācijas degvielām, proporcionāli ilgtspējīgu aviācijas degvielu daudzumam, kas izmantots un paziņots saskaņā ar Regulu xxxx/xxxx [ReFuelEU regula]^(1a), lai stimulētu tos, kas pāreju veic agrāk, un atbalstītu ilgtspējīgu aviācijas degvielu ES tirgus izveidi. No 2024. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim būtu jārezervē 20 miljoni kvotu, un papildu 20 miljoni kvotu būtu jārezervē, ja lidojumi no EEZ uz trešām valstīm ietilpst ES ETS darbības jomā tajā pašā laikposmā. Minētās kvotas būtu jāņem no visu pieejamo kvotu kopuma, un tās būtu jāizmanto nediskriminējoši un tikai lidojumiem, uz kuriem attiecas ES ETS. Komisijai būtu jānodrošina, ka 70 % no šīm kvotām tiek piešķirtas konkrēti sintētisko aviācijas degvielu izmantošanai, prioritāti piešķirot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām (RFNBO). Komisijai būtu pienācīgi jāuzskaita fosilo degvielu radītās CO₂ emisijas un jānovērtē RFNBO kā tādas, kas gaisa kuģu operatoriem, kuri tās izmanto, rada nulles emisijas. Pēc izvērtēšanas un ietekmes novērtējuma Komisija varētu nolemt iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai piešķirtu skaitā un laikā ierobežotu kvotu daudzumu, kas būtu jāizmanto ne vēlāk kā līdz 2034. gada 31. decembrim.

^(1a) [pievienot atsauci uz ReFuelEU regulu].

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 21
Direktīvas priekšlikums
14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (14) Tāpat Direktīva 2003/87/EK būtu jāgroza arī attiecībā uz akceptējamām atbilstības vienībām, lai ņemtu vērā emisijas vienību atbilstības kritērijus, kas ir būtisks CORSIA elements un ko ICAO padome pieņēma savā 216. sesijā 2019. gada martā. Savienībā iedibinātām vai reģistrētām aviosabiedrībām vajadzētu būt iespējai atbilstības nokārtošanai izmantot starptautiskos kredītus attiecībā uz lidojumiem uz tādām trešām valstīm vai no tām, kuras tiek uzskatītas par CORSIA dalībniecēm. Lai nodrošinātu, ka Savienībā CORSIA tiek īstenota tā, ka tas nāk par labu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanai un motivē pēc iespējas plašāku iesaistīšanos CORSIA, kredītu izcelsmei vajadzētu būt valstīs, kas ir Parīzes nolīguma puses un CORSIA dalībnieces, un nedrīkstētu pieļaut kredītu dubultu uzskaiti.

Grozījums

- (14) Tāpat Direktīva 2003/87/EK būtu jāgroza arī attiecībā uz akceptējamām atbilstības vienībām, lai ņemtu vērā emisijas vienību atbilstības kritērijus, kas ir būtisks CORSIA elements un ko ICAO padome pieņēma savā 216. sesijā 2019. gada martā. Savienībā iedibinātām vai reģistrētām aviosabiedrībām vajadzētu būt iespējai atbilstības **CORSIA** nokārtošanai izmantot starptautiskos kredītus attiecībā uz lidojumiem uz tādām trešām valstīm vai no tām, kuras tiek uzskatītas par CORSIA dalībniecēm. Lai nodrošinātu, ka Savienībā CORSIA tiek īstenota tā, ka tas nāk par labu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanai un motivē pēc iespējas plašāku iesaistīšanos CORSIA, kredītu izcelsmei vajadzētu būt valstīs, kas ir Parīzes nolīguma puses un CORSIA dalībnieces, un nedrīkstētu pieļaut kredītu dubultu uzskaiti. **Šis direktīvas vajadzībām par neatbilstīgu uzskatāma jebkura atkāpe no CORSIA bāzes līnijas, kur noteiktais atsaucies punkts ir 2019.–2020. gads, izņemot laika ziņā ierobežoto izņēmumu, kas tiek piemērots 2021.–2023. gada periodam.**

Grozījums Nr. 22
Direktīvas priekšlikums
15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (15) Lai nodrošinātu, ka starptautisko kredītu izmantošanai tiek piemēroti vienveidīgi nosacījumi saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11.a pantu, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt sarakstu ar kredītiem, kurus ICAO padome ir atzinusi par tādiem, ko var izmantot, lai nodrošinātu atbilstību CORSIA, un kuri atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁸⁾.

Grozījums

- (15) Lai nodrošinātu, ka starptautisko kredītu izmantošanai tiek piemēroti vienveidīgi nosacījumi saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 11.a pantu, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt sarakstu ar kredītiem, kurus ICAO padome ir atzinusi par tādiem, ko var izmantot, lai nodrošinātu atbilstību CORSIA, un kuri atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁸⁾. **Turklāt, lai nodrošinātu datu pārredzamību, gaisa kuģu operatori būtu lietotājdraudzīgā veidā jāziņo par savām emisijām un to izlīdzināšanu saskaņā ar šīs direktīvas 14. panta 3.a punktu.**

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 23
Direktīvas priekšlikums
17.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (17a) *Dalībvalstīm būtu jā dara viss iespējams, lai nākamajā reizi trijos gados notiekošajā ICAO asamblejā, kas paredzēta 2022. gada septembrī, panāktu vienošanos ar partneriem par 2019.–2020. gada atsaucis vērtības pakāpenisku ikgadēju samazināšanu laikposmā pēc 2023. gada, lai nodrošinātu pakāpenisku saskaņošanu ar ES ETS piemērojamo lineāro koeficientu arī pēc 2035. gada saskaņā ar Savienības mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.*

Grozījums Nr. 24
Direktīvas priekšlikums
18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18) Lai nodrošinātu vienveidīgus nosacījumus, ar kādiem tiek uzskaitītas valstis, kuras Direktīvas 2003/87/EK vajadzībām uzskatāmas par tādām, kas piemēro CORSIA, saskaņā ar minētās direktīvas 25.a panta 3. punktu, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt un uzturēt to valstu sarakstu, kuras nav EEZ valstis, Šveice vai Apvienotā Karaliste un kuras Savienības tiesību aktu vajadzībām tiek uzskatītas par tādām, kas piedalās CORSIA. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011.

- (18) Lai nodrošinātu vienveidīgus nosacījumus, ar kādiem tiek uzskaitītas valstis, kuras Direktīvas 2003/87/EK vajadzībām uzskatāmas par tādām, kas piemēro CORSIA, saskaņā ar minētās direktīvas 25.a panta 3. punktu, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt un uzturēt to valstu sarakstu, kuras nav EEZ valstis, Šveice vai Apvienotā Karaliste un kuras Savienības tiesību aktu vajadzībām tiek uzskatītas par tādām, kas piedalās CORSIA. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011. ***Pamatojoties uz minētajā sarakstā sniegto informāciju un lai palielinātu pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz informāciju un tās pieejamību lietotājdraudzīgā veidā, Komisijai būtu jāpublicē to gaisa kuģu operatoru saraksts, kuri netiek uzskatīti par tādiem, kas CORSIA piemēro lidojumiem uz trešām valstīm un no tām.***

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 25
Direktīvas priekšlikums
19. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (19) *Tā kā CORSIA īstenošana un piemērošana Savienībai nepiederīgiem gaisakuģu operatoriem ir tikai un vienīgi šo gaisakuģu operatoru piederības valsts ziņā, CORSIA piemērošana lidojumiem, kas nav lidojumi no EEZ esoša lidlauka uz EEZ, Šveicē vai Apvienotajā Karalistē esošu lidlauku, nozīmē, ka Savienībai nepiederīgie gaisakuģu operatori ir atbrīvoti no ES ETS saistībām attiecībā uz šiem lidojumiem.*

Grozījums

- (19) *Lai nodrošinātu, ka lidojumiem emisiju cenu nenoteiktu divreiz un lai pienācīgi ņemtu vērā CORSIA emisiju izlīdzināšanas saistības, ja pārsniegta atsauces vērtība, kāda 2019. gada līmenī noteikta 2021.–2023. gadam un 2019.–2020. gada vidējā līmenī noteikta turpmākajiem gadiem, gaisa kuģu operatori vajadzētu būt iespējai atskaitīt izdevumu finansiālo vērtību par kredītiem, ko tie CORSIA ietvaros izmanto lidojumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva.*

Grozījums Nr. 26
Direktīvas priekšlikums
20.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (20a) *Lai nodrošinātu to, ka CORSIA veicina vienotas un globālas aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas sistēmas izveidi līdz ICAO shēmas otrajam un obligātajam posmam 2027. gadā, Savienība ir konsekventi atbalstījusi stingrus īstenošanas noteikumus un pārvaldību, kā arī pienācīgu līdzdalību CORSIA brīvprātīgajā un obligātajā posmā. Ja Komisija konstatē, ka CORSIA nav pietiekams pasākums, lai sasniegtu Savienības klimata mērķus un saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu, Komisijai būtu jāiesniedz tiesību akta priekšlikums, lai izbeigtu pagaidu atkāpi attiecībā uz lidojumiem, kuru galamērķis ir lidlauks, kas atrodas EEZ.*

Grozījums

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 27
Direktīvas priekšlikums
20.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(20b) *Eiropas Savienībai būtu jādara viss iespējamais, lai nostiprinātu CORSIA noteikumus un atbalstītu to, ka tiek pieņemts ilgtermiņa mērķis samazināt globālās aviācijas emisijas, vienlaikus saglabājot Savienības kompetenci attiecībā uz Direktīvu 2003/87/EK, kā to apstiprinājusi Eiropas Savienības Tiesa ^(1a).*

^(1a) *Tiesas 2011. gada 21. decembra spriedums lietā “Air Transport Association of America un citi/ Secretary of State for Energy and Climate Change”, C-366/10, EU:C:2011:864.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 28
Direktīvas priekšlikums
20.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (20c) *Ir būtiski nodrošināt datu pārredzamību, un ir svarīgi uzlabot CORSIA izpildāmību un ar to saistītās informācijas publisku pieejamību. Tādēļ procesā, kurā novērtē CORSIA ietekmi uz CO₂ emisiju samazināšanu pasaulē un tās lomu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā, gaisa kuģu operatoriem būtu lietotājdraudzīgā veidā jāziņo par savām emisijām un to izlīdzināšanu.*

Grozījums Nr. 29
Direktīvas priekšlikums
21. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (21) *Lidojumi no un uz valstīm, kuras ANO definējusi kā vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis un kuras neīsteno CORSIA (izņemot valstis, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir vienāds ar vai lielāks par Savienības vidējo rādītāju), būtu atbrīvojami no ES ETS vai CORSIA saistībām uz nenoteiktu laiku.*

Svītrots

Grozījums Nr. 63 un 79
Direktīvas priekšlikums
25. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (25) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai veicinātu pieejamību Savienības tālākajiem reģioniem. Tāpēc būtu jāparedz atkāpe no ES ETS attiecībā uz emisijām, kas rodas lidojumos starp dalībvalsts tālākajā reģionā esošu lidlauku un *tajā pašā dalībvalstī esošu citu lidlauku.*

- (25) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai veicinātu pieejamību Savienības tālākajiem reģioniem. Tāpēc būtu jāparedz atkāpe no ES ETS attiecībā uz emisijām, kas rodas lidojumos starp dalībvalsts tālākajā reģionā esošu lidlauku un *lidlauku, kas atrodas citā EEZ reģionā, kā arī lidojumos starp diviem lidlaukiem vienā un tajā pašā tālākajā reģionā.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 31
Direktīvas priekšlikums
26.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (26a) *Daļa no ieņēmumiem no aviācijas kvotu izsolēm, kā arī no soda naudām, ko gaisa kuģu operatori maksājuši saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 16. pantu, būtu jāpiešķir Klimata investīciju fondam, lai aviācijas nozarē sekmētu inovāciju, kuras mērķis ir mazināt klimata pārmaiņas. Tie jo īpaši būtu jāpiešķir projektiem, kas saistīti ar tādu jaunu tehnoloģiju un projektu izstrādi, ieviešanu un īstenošanu, kuru mērķis ir samazināt kopējās siltumnīcefekta gāzu emisijas aviācijas nozarē, it sevišķi ilgtspējīgu aviācijas degvielu jomā, kā arī projektiem, kuru mērķis ir samazināt aviācijas nozares ietekmi uz klimatu, jo īpaši attiecībā uz ekspluatāciju, aeronautiku, gaisa kuģu korpusu un revolucionāru dzinēju inovāciju, lidostu infrastruktūru un elektriskajiem gaisa kuģiem.*

Grozījums Nr. 32
Direktīvas priekšlikums
26.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (26b) *Klimata investīciju fondam būtu jāatbalsta dekarbonizācijas risinājumu, tostarp bezemisiju tehnoloģiju, pētniecība, izstrāde un ieviešana un jāsamazina aviācijas nozares ietekme uz klimatu un vidi. Tam jo īpaši būtu jāpievēršas tādu emisiju ietekmei, kas nav CO₂ emisijas, ieviešot monitoringa un ziņošanas tehnoloģijas un uzlabojot operatīvos risinājumus.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 33
Direktīvas priekšlikums
26.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (26c) *Ņemot vērā pieaugošās oglekļa izmaksas, kas veidojas, pilnā apmērā izsolot aviācijas nozares kvotas, gaisa kuģu operatori, kuri izmanto Savienībā esošos satiksmes mezglus, var rasties ekonomiski neizdevīgi apstākļi salīdzinājumā ar operatoriem, kuri izmanto ārpus Savienības esošos satiksmes mezglus. Tā kā pašlaik ES ETS neattiecas uz lidojumiem uz trešo valstu satiksmes mezgliem, operatoriem, kuri veic lidojumus ārpus Savienības, varētu rasties izdevīgāka situācija, ja tiek piemēroti mazāk stingri emisiju samazināšanas pasākumi. Tas varētu izraisīt pārbīdi uz šiem satiksmes mezgliem un līdz ar to arī emisiju pieaugumu, kas galu galā negatīvi ietekmētu globālo sasilšanu. ES ETS darbības jomas paplašināšana, attiecinot to uz lidojumiem no un uz lidlaukiem ārpus EEZ, Šveices un Apvienotās Karalistes, ļautu panākt godīgāku konkurenci un efektīvāk samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas.*

Grozījums Nr. 34
Direktīvas priekšlikums
27.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (27a) *Regulējuma vienkāršošanas nolūkā Komisijai būtu jāapsver iespējama grozījumu izdarīšana Direktīvā 2003/87/EK. Komisijai un dalībvalstu iestādēm būtu pastāvīgi jāpielāgo administratīvās procedūras atbilstoši paraugpraksi un jāveic visi pasākumi, lai vienkāršotu Direktīvas 2003/87/EK izpildi, līdz minimumam samazinot administratīvo slogu.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 35**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 1. apakšpunkts (jauns)**

Direktīva 2003/87/EK

3. pants – 1. daļa – 1. apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(-1) regulas 3. pantā iekļauj šādu punktu:

“(ua) “ar CO₂ nesaistītas emisijas” ir slāpekļa oksīdi (NO_x), kvēpu daļiņas, oksidēti sēra savienojumi un ūdens tvaiks, ko emitē gaisa kuģis, kurš veic I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības.”.

Grozījums Nr. 36**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 1. punkts – b apakšpunkts**

Direktīva 2003/87/EK

3.c pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.a 20 miljonus no šā panta 5. punktā minētā kopējā kvotā daudzuma laikposmam no 2024. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim rezervē, lai tos piešķirtu tādā pašā veidā kā cenu starpības līgumu, ar ko sedz atlikušo cenu starpību starp fosilajām petrolejām un ilgtspējīgām aviācijas degvielām attiecībā uz gaisa kuģu operatoriem, kuri plašāk izmanto ilgtspējīgas aviācijas degvielas, prioritāti piešķirot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām, kas paredzētas, pamatojoties uz Regulas ... [ReFuelEU regula] (*) I pielikumā minētajām piejaukuma normām vai ārpus tām, un šo degvielu cenu attīstību. Komisijai būtu jānodrošina, ka 70 % no šīm kvotām tiek piešķirtas konkrēti sintētisko aviācijas degvielu plašākai izmantošanai, prioritāti piešķirot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām (RFNBO). Turklāt 20 miljonus kvotu no papildu kvotu daudzuma, kas izdotas, lai aptvertu to lidojumu emisijas, kuru sākumpunkts ir EEZ lidlauks un galamērķis ir trešās valstīs, kā minēts 3. ea pantā, rezervē piešķiršanai tādā pašā veidā kā cenu starpības līgumu laikposmam līdz 2029. gada 31. decembrim.

(*) [pievienot atsauci uz FuelEU Maritime regulu].

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 1. punkts – b apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

3.c pants – 5.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5.b Kopējo kvotu daudzumu, kas minēts 5.a punktā, piešķir tādā pašā veidā kā cenu starpības līgumu, kas sedz atlikušo cenu starpību starp fosilajām petrolejām un ilgtspējīgām aviācijas degvielām, lai sekmētu plašāku ilgtspējīgu aviācijas degvielu izmantošanu, prioritāti piešķirot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām nediskriminējošā veidā, kā paziņots Eiropas Aviācijas drošības aģentūrai saskaņā ar Regulas ... [ReFuelEU regula] (*) 7., 8. un 9. pantu.

Ikviens gaisa kuģa operators var pieteikties kvotu iedalei attiecībā uz lidojumiem, uz ko attiecas ES ETS, no 2024. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim, pamatojoties uz 5. a punktā minēto degvielu plašāku izmantošanu.

Kvotu daudzums ir proporcionāls kopējām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas aiztaupītas saskaņā ar minēto degvielu izmantošanu, kā paredzēts Direktīvā (ES) 2018/2001 un ETS direktīvas 14. panta 1. punktā minētajos deleģētajos aktos.

Komisija nodrošina, ka emisijas no nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām, kurās izmanto ūdeņradi no atjaunīgajiem energoresursiem, gaisa kuģu operatori, kuri tās izmanto, tiek novērtētas kā nulles emisijas līdz brīdim, kad tiek pieņemts 14. panta 1. punktā minētais deleģētais akts.

Komisija katru gadu publicē izmaksu atšķirības starp petroleju un ilgtspējīgām aviācijas degvielām. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai šo direktīvu papildinātu attiecībā uz detalizētu kārtību aviācijas kvotu bezmaksas piešķiršanai par ilgtspējīgu aviācijas degvielu izmantojuma palielināšanu, sedzot cenas atšķirību par tonnu CO₂, kas aiztaupīta, petrolejas vietā izmantojot minētās degvielas.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

No 2028. gada 31. decembra Komisija katru gadu izvērtē šā punkta piemērošanu un rezultātus savlaicīgi iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei. Pamatojoties uz šo novērtējumu un ņemot vērā ietekmes novērtējumu, Komisija vajadzības gadījumā var iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai līdz 2034. gada 31. decembrim piešķirtu skaitā un laikā ierobežotu kvotu apjomu gaisa kuģu operatoriem, kas palielina 3.c panta 5.a punktā minēto ilgtspējīgo aviācijas degvielu izmantošanu.

(*) [pievienot atsauci uz FuelEU Maritime regulu].

Grozījums Nr. 65 un 80

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 1. punkts – b apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

3.c pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Atkāpjoties no 12. panta 2.a punkta, 14. panta 3. punkta un 16. panta, dalībvalstis uzskata, ka tajos izklāstītās prasības ir apmierinātas, un nevērš nekādas darbības pret gaisakuģu operatoriem attiecībā uz emisijām, kas līdz 2030. gadam radušās lidojumos starp dalībvalsts tālākajā reģionā esošu lidlauku un lidlauku, kas atrodas **tajā pašā dalībvalstī, bet ne minētajā** tālākajā reģionā.;

Grozījums

7. Atkāpjoties no 12. panta 2.a punkta, 14. panta 3. punkta un 16. panta, dalībvalstis uzskata, ka tajos izklāstītās prasības ir apmierinātas, un nevērš nekādas darbības pret gaisakuģu operatoriem attiecībā uz emisijām, kas līdz 2030. gadam radušās lidojumos starp dalībvalsts tālākajā reģionā esošu lidlauku un lidlauku, kas atrodas **citā EEZ reģionā, kā arī lidojumos starp diviem lidlaukiem vienā un tajā pašā** tālākajā reģionā.;

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – a apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

3.d pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. 2024. gadā izsola **25 %** no kvotām, kuras būtu iedalītas bez maksas saskaņā ar vērtībām, kas publicētas atbilstīgi 3. c pantam.

Grozījums

1. 2024. gadā izsola **50 %** no kvotām, kuras būtu iedalītas bez maksas saskaņā ar vērtībām, kas publicētas atbilstīgi 3. c pantam.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – b apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

3.d pants – 1.a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.a 2025. gadā izsola 50 % no kvotām, kuras attiecīgajā gadā būtu iedalītas bez maksas, kā izriet no aprēķina, kura pamatā ir vērtības, kas publicētas atbilstīgi 3.c pantam.

svītrots

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – b apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

3.d pants – 1.b punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.b 2026. gadā izsola 75 % no kvotām, kuras attiecīgajā gadā būtu iedalītas bez maksas, kā izriet no aprēķina, kura pamatā ir vērtības, kas publicētas atbilstīgi 3.c pantam.

svītrots

Grozījums Nr. 42

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts – b apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

3.d pants – 1.c punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1.c No **2027.** gada 1. janvāra izsola visas kvotas, kuras attiecīgajā gadā būtu iedalītas bez maksas. ';

1.c No **2025.** gada 1. janvāra izsola visas kvotas, kuras attiecīgajā gadā būtu iedalītas bez maksas, **izņemot 3.c panta 5. a punktā minēto kvotu daudzumu.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 43**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 2. punkts – d apakšpunkts**

Direktīva 2003/87/EK

3.d pants – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai šo direktīvu papildinātu attiecībā detalizētu kārtību, kā dalībvalstis izsola aviācijas kvotas saskaņā ar šā panta 1., 1.a, 1.b, 1.c un 1.d punktu, tostarp kārtību, kā daļa izsoļu ieņēmumu tiek pārskaitīta Savienības vispārējā budžetā.,

Grozījums

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai šo direktīvu papildinātu attiecībā **uz** detalizētu kārtību, kā dalībvalstis izsola aviācijas kvotas saskaņā ar šā panta 1., 1.a, 1.b, 1.c un 1.d punktu, tostarp kārtību, kā daļa izsoļu ieņēmumu **saskaņā ar Lēmumu (ES, Euratom) 2020/2053** tiek pārskaitīta Savienības vispārējā budžetā.”;

Grozījums Nr. 44**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 2. punkts – e apakšpunkts**

Direktīva 2003/87/EK

3.d pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. **Dalībvalstis nosaka, kā tiek izmantoti šīs nodaļas aptverto kvotu izsolēs iegūtie ieņēmumi**, izņemot ieņēmumus, kas saskaņā ar Līguma 311. panta 3. punktu uzskatāmi par pašu resursiem un ieskaitīti Savienības vispārējā budžetā. **Kvotu izsolēs gūtos ieņēmumus dalībvalstis izlieto saskaņā ar 10. panta 3. punktu.**

Grozījums

4. Šajā pantā ietverto kvotu izsolēs gūtos ieņēmumus, izņemot tos, kas saskaņā ar Līguma 311. panta 3. punktu uzskatāmi par pašu resursiem un ieskaitīti Savienības vispārējā budžetā, **sadala šādi:**

a) 75 % izmanto, lai atbalstītu inovāciju un jaunas tehnoloģijas, tostarp dekarbonizācijas risinājumu ieviešanu aviācijas nozarē, izmantojot Klimata investīciju fondu saskaņā ar 10.a panta 8. punktu;

b) 15 % no ieņēmumiem, kas gūti no 3.ea pantā minētajiem izlidojošajiem reisiem, izmanto, lai sniegtu ieguldījumu UNFCCC klimata fondos, jo īpaši Klimata pārmaiņu mazināšanas fondā un Pielāgošanās fondā, ar mērķi veicināt starptautisku rīcību nolūkā mazināt klimata pārmaiņu ietekmi uz visneaizsargātākajām kopienām;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- c) atlikušos ieņēmumus izmanto, kā dalībvalstis noteikušas saskaņā ar 10. panta 3. punktu, tostarp veicinot projektus, kuru mērķis ir nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos aviācijas nozarē, jo īpaši atbalstot sociālo dialogu starp attiecīgajām ieinteresētajām personām aviācijas nozarē, kā arī veicinot darba ņēmēju apmācību, pārkvalifikāciju un kvalifikācijas celšanu.

Grozījums Nr. 45

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.a punkts (jauns)

Direktīva 2003/87/EK

3.ea pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3a) direktīvā iekļauj šādu pantu:

“3.ea pants

Aviācijas darbības, kurās iesaistītas trešās valstis

1. No [šīs direktīvas spēkā stāšanās gads + 1] 30. aprīļa gaisa kuģu operatori nodod kvotas attiecībā uz to lidojumu emisijām, kuri sākas no EEZ esoša lidlauka.
2. No [šīs direktīvas spēkā stāšanās gads + 1] kopējo aviācijas nozarei piešķiramo kvotu daudzumu palielina atbilstīgi kvotu daudzumam, kāds būtu pieejams par papildu izlidojošiem reisiem, kuri minēti 1. punktā un kurus veiktu, ja minētajā gadā uz tiem attiektos ES ETS. Piemēro 9. pantā noteikto lineāro samazinājuma koeficientu.”;
3. Lai pienācīgi ņemtu vērā CORSIA izlīdzināšanas saistības, ja pārsniegta atsauces vērtība, kāda 2019. gada līmenī noteikta 2021.–2023. gadam un 2019.–2020. gada vidējā līmenī noteikta laikposmam pēc 2024. gada, gaisa kuģu operatoriem ir iespēja atskaitīt izdevumu finansiālo vērtību par kredītiem, ko tie izmanto, lai nodrošinātu atbilstību CORSIA prasībām attiecībā uz lidojumiem no EEZ uz trešām valstīm, kas uzskaitītas saskaņā ar 25.a panta 3. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Katru gadu gaisa kuģu operatori publicē informāciju par CORSIA izlīdzināšanas kompensācijām, kas samaksātas iepriekšējā gadā par katru maršrutu, un informē Komisiju par šādām izlīdzināšanas kompensācijām, ja tie plāno pieprasīt samazināt savas nodošanas prasības. Komisija nosaka finansiālo vērtību kompensācijām, ko ES ETS kvotu nodošanas prasību ietvaros drīkst atskaitīt par katru maršrutu. Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo direktīvu, nosakot šādas atskaitīšanas metodiku un mehānismu. Šajā nolūkā Komisija ES ETS kvotu cenu uzskata par vidējo cenu attiecīgajā atbilstības gadā.

Ja Komisija konstatē atšķirību starp verificētajām emisijām un nodotajām kvotām par attiecīgo gadu, atbilstīgu kvotu daudzumu anulē.

4. Līdz 2027. gada 31. decembrim saskaņā ar šīs direktīvas 28.b pantu Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par to, kā tiek īstenota ICAO līgumslēdzēju valstu līdzdalība CORSIA, kā arī par vispārējiem CORSIA mērķiem un vides integritāti. Pamatojoties uz šā ziņojuma konstatējumiem, Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu, lai izbeigtu pagaidu atkāpi lidojumiem, kuru galamērķis ir EEZ lidlauks.”

Grozījums Nr. 46

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa– 4.a punkts (jauns)

Direktīva 2003/87/EK

10.a pants – 8. punkts – 3.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(4a) direktīvas 10.a panta 8. punktā pēc otrās daļas iekļauj šādu daļu:

Ieņēmumus, kas gūti no kvotu izsolēm saistībā ar aviācijas darbībām un no 16. panta 3. punktā minētajiem sodiem un kas piešķirti Klimata investīciju fondam, dara pieejamus aviācijas projektiem, lai atbalstītu jaunas norises un inovācijas, dekarbonizācijas risinājumu ieviešanu, atbalsta mehānismu izstrādi un tādas nepieciešamās infrastruktūras izveidi, kas samazina kopējo ietekmi uz klimatu, tostarp ar CO₂ nesaistītu ietekmi, jo īpaši:

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- a) ilgtspējīgu aviācijas degvielu, prioritāti piešķirot nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu (RFNBO) no atjaunīgā ūdeņraža un tiešās gaisa uztveršanas (DAC), ieviešana, tostarp izmantojot oglekļa cenas starpības līgumus, kuru mērķis ir mazināt cenu starpību starp bezemisiju degvielām un tradicionālajām degvielām un mazināt ilgtspējīgu aviācijas degvielu piegādes Savienības lidostām izmaksas;
- b) būtiska operatīvās aeronautikas un gaisa kuģu korpusu risinājumu uzlabošana nolūkā mazināt CO₂ emisijas un ar CO₂ nesaistītas emisijas;
- c) revolucionāras dzinēju inovācijas ieviešana un jaunu dzinēju tehnoloģiju ieviešana, kas palīdz samazināt emisijas aviācijā, piemēram, akumulatoru un turboelektriskās tehnoloģijas, kā arī ūdeņraža sadedzināšana turbīnās un kurināmā elementos, kas darbina elektromotorus, elektriskos gaisa kuģus un ar tiem saistīto lidostu infrastruktūru;
- d) monitoringa un ziņošanas tehnoloģiju ieviešana attiecībā uz CO₂ emisijām un emisijām, kas nav CO₂ emisijas;
- e) pētījumi, kuru mērķis ir panākt tehnoloģisku inovāciju attiecībā uz aviācijas ietekmi, kas nav saistīta ar CO₂, tostarp izplūdes grīstu un spalvu mākoņu veidošanos un tās nepieļaušanu.

Klimata investīciju fonda atbalstīto projektu apraksts un informācija par izdevumu līmeņiem, kas sadalīti projektu līmenī, ir pārredzami, publiski pieejami un regulāri atjaunināti Komisijas tīmekļa vietnē. Komisija nodrošina ieinteresēto personu iekļaujošu iesaisti ar Klimata investīciju fondu saistītajās finansēšanas procedūrās.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 47**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 5. punkts – a apakšpunkts**

Direktīva 2003/87/EK

11.a pants – 2. punkts – 1. daļa – b punkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) to izcelsme ir valstī, kas īstenošanas aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 25.a panta 3. punktu, ir minēta kā valsts, kas piedalās Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmā (CORSA). Šo nosacījumu neattiecinā uz emisijām **pirms 2027. gadā, un tāpat to neattiecinā uz valstīm, kuras ANO definējusi kā vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis, izņemot valstis, kuru IKP uz vienu iedzīvotāju ir vienāds ar vai lielāks par Savienības vidējo rādītāju.**

Grozījums

b) to izcelsme ir valstī, kas īstenošanas aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 25.a panta 3. punktu, ir minēta kā valsts, kas piedalās Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmā (CORSA). Šo nosacījumu neattiecinā uz emisijām **līdz 2027. gada 1. janvārim.**

Grozījums Nr. 48**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 5. punkts – a apakšpunkts**

Direktīva 2003/87/EK

11.a pants – 3. punkts – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka detalizētākas prasības pirmajā daļā minētajai kārtībai, kas var ietvert ziņošanas un reģistrācijas prasības, un tam, kā uzskaita valstis vai programmas, kuras šo kārtību piemēro. **Šajā kārtībā ņem vērā elastību, kas pienākas vismazāk attīstītām valstīm un mazajām salu jaunattīstības valstīm.** Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22.a panta 2. punktā.”;

Grozījums

Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko nosaka detalizētākas prasības pirmajā daļā minētajai kārtībai, kas var ietvert ziņošanas un reģistrācijas prasības, un tam, kā uzskaita valstis vai programmas, kuras šo kārtību piemēro. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22. a panta 2. punktā.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 49

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 6. punkts – a apakšpunkts

Direktīva 2003/87/EK

12. pants – 6. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

b) to gadā radītais CO₂ emisiju daudzums pārsniedz 10 000 t, ja tiek izmantoti gaisa kuģi, kuru maksimālā sertificētā pacelšanās masa pārsniedz 5 700 kg, ar ko veic I pielikuma aptvertos lidojumus, izņemot lidojumus no dalībvalsts uz to pašu dalībvalsti (ieskaitot tās pašas dalībvalsts tālākos reģionus), no 2019. gada 1. janvāra.

Grozījums

b) to gadā radītais CO₂ emisiju daudzums pārsniedz 10 000 t, ja tiek izmantoti gaisa kuģi, kuru maksimālā sertificētā pacelšanās masa pārsniedz 5 700 kg, ar ko veic **šīs direktīvas I pielikuma un Komisijas Deleģētā regulas (ES) 2019/1603 (1^a) 2. panta 3. un 4. punkta** aptvertos lidojumus, izņemot lidojumus no dalībvalsts uz to pašu dalībvalsti (ieskaitot tās pašas dalībvalsts tālākos reģionus), no 2021. gada 1. janvāra.

(1^a) **Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/1603 (2019. gada 18. jūlijs), ar ko attiecībā uz pasākumiem, kurus Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija noteikusi aviācijas emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas nolūkā, lai īstenotu globālu tirgus pasākumu, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 250, 30.9.2019., 10. lpp.).**

Grozījums Nr. 50

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 6.a punkts (jauns)

Direktīva 2003/87/EK

14. pants – 1. punkts – 1. daļa

Spēkā esošais teksts

Komisija pieņem **īstenošanas** aktus attiecībā uz detalizētu kārtību emisiju monitoringam un ziņošanai un attiecīgā gadījumā darbības datiem par darbībām, kuras uzskaitītas I pielikumā, tonnkilometru datu monitoringu un ziņošanu 3.e un 3.f panta piemērošanas nolūkā, to pamatā liekot IV pielikumā izklāstītos monitoringa un ziņošanas principus un šā panta 2. punktā izklāstītās prasības. Minētajos **īstenošanas** aktos pie prasībām attiecībā uz **monitoringu un ziņošanu par attiecīgās gāzes emisijām** ir arī noteikts katras siltumnīcas efektu izraisošas gāzes globālās sasilšanas potenciāls.

Grozījums

(6a) direktīvas 14. panta 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Komisija pieņem **deleģētos** aktus attiecībā uz detalizētu kārtību emisiju monitoringam un ziņošanai un attiecīgā gadījumā darbības datiem par darbībām, kuras uzskaitītas I pielikumā, tonnkilometru datu monitoringu un ziņošanu 3.e un 3.f panta piemērošanas nolūkā, to pamatā liekot IV pielikumā izklāstītos monitoringa un ziņošanas principus un šā panta 2. punktā izklāstītās prasības. Minētajos **deleģētajos** aktos pie prasībām attiecībā uz **minēto gāzu un emisiju monitoringu, ziņošanu un verifikāciju** ir arī noteikts katras siltumnīcas efektu izraisošas gāzes **un ar CO₂ nesaistītu aviācijas emisiju** globālās sasilšanas potenciāls.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 51**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa– 6.a punkts (jauns)**

Direktīva 2003/87/EK

14. pants – 2. punkts – 2.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6a) direktīvas 14. panta 2. punktam pievieno šādu daļu:

“Līdz [6 mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, lai papildinātu šo direktīvu nolūkā izveidot ar CO₂ nesaistītu emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas sistēmu (MRV sistēmu) gaisa kuģu operatoriem, uz kuriem attiecas šī direktīva. MRV sistēma ar CO₂ nesaistītām emisijām ietver vismaz šādus datus:

- a) degvielas plūsma;
- b) gaisa kuģa masa;
- c) gaisa mitrums;
- d) gaisa kuģa platums, garums un augstums;
- e) vidējais mitrums un temperatūra;
- f) CO₂, H₂O, sēra dioksīda (SO₂) un NOx emisiju indeksi;
- g) CO₂ ekvivalenti par katru lidojumu.

Līdz 2026. gada 31. decembrim, ņemot vērā ar CO₂ nesaistītu emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas rezultātus, Komisija attiecīgā gadījumā pēc ietekmes novērtējuma veikšanas iesniedz tiesību akta priekšlikumu, lai mazinātu šādas emisijas, paplašinot ES ETS darbības jomu ar mērķi iekļaut tajā ar CO₂ nesaistītas aviācijas emisijas.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Līdz šīs direktīvas darbības jomas paplašināšanai, lai no 2027. gada 31. decembra tajā iekļautu otrajā daļā minēto gaisa kuģu operatoru ar CO₂ nesaistītās emisijas, nolūkā ņemt vērā ar CO₂ nesaistītās aviācijas emisijas CO₂ emisijas koeficientu attiecībā uz aviācijas darbību radītajām emisijām reizina ar 1,8, no 2028. gada 31. decembra — ar 1,9 un no 2029. gada 31. decembra — ar 2,0.

No ... [30 mēneši pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā] Komisija kā daļu no 10. panta 5. punktā minētā ziņojuma katru gadu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par MRV shēmas rezultātiem.”

Grozījums Nr. 52

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa– 6.a punkts (jauns)

Direktīva 2003/87/EK

14. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6a) direktīvas 14. pantam pievieno šādu punktu:

“3.a Visus emisiju datus, kas saistīti ar gaisa kuģu operatoriem un paziņoti dalībvalstīm un Komisijai, tostarp saskaņā ar Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/1603 7. pantu sniegtos datus, Komisija paziņo un lietotājdraudzīgā veidā publicē par katru gaisa kuģa operatoru un katru lidostu savienojumu. Datus par katru gadu publicē nekavējoties. Datus iekļauj vismaz šādus elementus:

- a) emisiju dati, kas sadalīti pa gaisa kuģu operatoriem un lidostu savienojumiem;
- b) slodzes koeficients, gaisa kuģa tips, degvielas veids un degvielas patēriņš katram lidostu savienojumam attiecībā uz katru gaisa kuģa operatoru;
- c) izlīdzināšanas kompensāciju apmērs, aprēķināts saskaņā ar 12. panta 7. punktu;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- d) atbilstīgo degvielu apmērs un veids, kas izmantots, lai daļēji vai pilnībā ievērotu izlīdzināšanas prasības;
- e) oglekļa kredītu apmērs un veids, kas izmantots, lai daļēji vai pilnībā ievērotu izlīdzināšanas prasības;
- f) kopējā kravas un pasta masa (tonnās) pārskata periodā uz katru lidostu savienojumu;"

Grozījums Nr. 53**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 7. punkts**

Direktīva 2003/87/EK

18.a pants – 3. punkts – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) no 2024. gada vismaz reizi divos gados atjaunina sarakstu, lai tajā iekļautu gaisakuģu operatorus, kas vēlāk ir veikuši I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības;"

b) no 2024. gada **un turpmāk** vismaz reizi divos gados atjaunina sarakstu, lai tajā iekļautu gaisakuģu operatorus, kas vēlāk ir veikuši I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības;"

Grozījums Nr. 54**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts**

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

2. Savienība un tās dalībvalstis turpina centienus panākt vienošanos par pasaules mēroga pasākumiem, lai samazinātu aviācijas radīto siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju apjomu. Ņemot vērā jebkādu tādu vienošanos, Komisija izvērtē, vai ir jāveic grozījumi šajā direktīvā, ciktāl tā attiecas uz gaisakuģu operatoriem.

(9) direktīvas 25.a panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

"2. Savienība un tās dalībvalstis turpina centienus panākt vienošanos par pasaules mēroga pasākumiem, lai samazinātu aviācijas radīto siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju apjomu **saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1119 un Parīzes nolīguma mērķiem**. Ņemot vērā jebkādu tādu vienošanos, Komisija izvērtē, vai ir jāveic grozījumi šajā direktīvā, ciktāl tā attiecas uz gaisakuģu operatoriem."

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 55

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9. punkts

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros uzskaitītas valstis, kas nav EEZ valstis, Šveice vai Apvienotā Karaliste un kas šīs direktīvas vajadzībām tiek uzskatītas par tādām, kas piemēro CORSIA; 2021.–2023. gada periodam atsauces punkts ir 2019. gads, bet **pēc tam nākamajos gados** — 2019.–2020. gads. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 22. a panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums

3. Komisija **vismaz reizi gadā** pieņem īstenošanas aktus, kuros uzskaitītas valstis, kas nav EEZ valstis, Šveice vai Apvienotā Karaliste un kas šīs direktīvas vajadzībām tiek uzskatītas par tādām, kas piemēro CORSIA; 2021.–2023. gada periodam atsauces punkts ir 2019. gads, bet **turpmākajos gados pēc 2024. gada** — 2019.–2020. gads. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 22.a panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Grozījums Nr. 56

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9. punkts

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9) *direktīvas 25.a pantā iekļauj šādu punktu:*

“3.a Pamatoties uz sarakstu, kas izveidots saskaņā ar 3. punktu, Komisija publicē sarakstu ar gaisa kuģu operatoriem no valstīm, kas šīs direktīvas nolūkos netiek uzskatītas par tādām, kuras piemēro CORSIA lidojumiem uz trešām valstīm vai no tām.”

Grozījums Nr. 57

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9. punkts

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

6. **Ja emisijas rodas lidojumos no un uz valstīm, kuras ANO definējusi kā vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis un kuras nav uzskaitītas saskaņā ar 3. punktu pieņemtajā īstenošanas aktā, tad gaisakuģu operatoriem vienības nav jādzēš.**

Grozījums

svītrots

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 58**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts**

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 7. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

7. Ja Komisija konstatē, ka pastāv ievērojams konkurences izkropļojums, kas kaitē gaisakuģu operatoriem, kuriem ir dalībvalsts izsniegta gaisa kuģa ekspluatanta apliecība vai kas ir reģistrēti dalībvalstī, tostarp šis dalībvalsts tālākajos reģionos, atkarīgajās teritorijās vai citās teritorijās, Komisija tiek pilnvarota pieņemt **īstenošanas** aktus, lai šos gaisakuģu operatorus atbrīvotu no 12. panta 8. punktā noteiktajām prasībām nodot kvotas par emisijām, kas rodas lidojumos no un uz šādām valstīm. Konkurences izkropļojumu var izraisīt tas, ka trešā valsts ar saviem tiesību aktiem CORSIA piemēro mazāk stingri vai CORSIA noteikumus nepiemēro visiem gaisakuģu operatoriem vienādi. **Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 22.a panta 2. punktā.**

Grozījums

7. Ja Komisija konstatē, ka pastāv ievērojams konkurences izkropļojums, kas kaitē gaisakuģu operatoriem, kuriem ir dalībvalsts izsniegta gaisa kuģa ekspluatanta apliecība vai kas ir reģistrēti dalībvalstī, tostarp šis dalībvalsts tālākajos reģionos, atkarīgajās teritorijās vai citās teritorijās, Komisija **šīs direktīvas papildināšanas nolūkā** tiek pilnvarota pieņemt **deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu**, lai šos gaisakuģu operatorus atbrīvotu no 12. panta 8. punktā noteiktajām prasībām nodot kvotas par emisijām, kas rodas lidojumos no un uz šādām valstīm. Konkurences izkropļojumu var izraisīt tas, ka trešā valsts ar saviem tiesību aktiem CORSIA piemēro mazāk stingri vai CORSIA noteikumus nepiemēro visiem gaisakuģu operatoriem vienādi. **Komisija arī publicē informāciju par to, kā ir izpildīti 7.a punktā minētie kritēriji.**

Grozījums Nr. 59**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts**

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 7.a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9) direktīvas 25.a pantā iekļauj šādu punktu:

“7.a Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 23. pantu, kuros paredz metodiku un kritērijus, kas izmantojami, lai konstatētu, vai ir noticis nozīmīgs konkurences izkropļojums saskaņā ar šā panta 7. punktu. Komisija pārredzamā veidā publicē informāciju par deleģētā akta piemērošanu.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 60

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9. punkts

Direktīva 2003/87/EK

25.a pants – 8.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9) direktīvas 25.a pantā iekļauj šādu punktu:

“8.a Līdz 2027. gada 1. janvārim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, par aviācijas devumu Regulas (ES) 2021/1119 un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā, par CORSIA īstenošanu un ietekmi uz Savienības aviācijas iekšējo tirgu, tā konkurētspēju un taisnīgu pārkārtošanos, jo īpaši šīs direktīvas sociālo ietekmi, darba ņēmēju pārkvalifikāciju un prasmju uzlabošanu, kā arī ietekmi uz pasažieru, jo īpaši zemāku ienākumu grupu pasažieru, gaisa pārvadājumu biežumu un izmaksām. Ziņojumā iekļauj ieteikumus, kurus īsteno bez liekas kavēšanās.”

Grozījums Nr. 61

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9.a punkts (jauns)

Direktīva 2003/87/EK

28.b pants

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(9a) direktīvas 28.b pantu aizstāj ar šādu:

28.b pants

“28.b pants

Komisijas ziņojums un pārskats par ICAO globālā tirgus pasākuma īstenošanu

Komisijas ziņojums un pārskats par ICAO globālā tirgus pasākuma īstenošanu

1. Komisija pirms **2019.** gada 1. janvāra un **regulāri** pēc tam ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu ICAO sarunās ar mērķi īstenot globālo tirgus pasākumu, kuru no 2021. gada paredzēts piemērot emisijām, jo īpaši par:

i) attiecīgajiem ICAO instrumentiem, tostarp standartiem un ieteicamo praksi;

1. Komisija pirms **2027.** gada 1. janvāra un pēc tam **reizi divos gados** ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu ICAO sarunās ar mērķi īstenot globālo tirgus pasākumu, kuru no 2021. gada paredzēts piemērot emisijām, jo īpaši par:

i) attiecīgajiem ICAO instrumentiem, tostarp standartiem un ieteicamo praksi;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

Grozījums

ii) ICAO padomes apstiprinātajiem ieteikumiem attiecībā uz globālo tirgus pasākumu;

iii) vispārēja reģistra izveidi;

iv) iekšējiem pasākumiem, ko trešās valstis veikušas, lai īstenotu globālo tirgus pasākumu, kuru emisijām paredzēts piemērot no 2021. gada;

v) *ietekmi, ko izraisījušas trešo valstu atrunas; kā arī*

vi) citām nozīmīgām starptautiskām norisēm un piemērojamiem instrumentiem. **Atbilstīgi UNFCCC** globālajai izsvēršanai Komisija ziņo arī par centieniem sasniegt aviācijas nozares ilgtermiņa mērķi līdz 2050. gadam **uz pusi** samazināt aviācijas radītās CO₂ emisijas **salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni**.

2. *Divpadsmit mēnešos pēc tam, kad ICAO ir pieņēmusi attiecīgos instrumentus, un pirms globālā tirgus pasākuma ieviešanas praksē Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kurā tā apsver veidus, kā minētos instrumentus īstenot Savienības tiesību aktos, pārskatot šo direktīvu. Komisija minētajā ziņojumā arī apskata noteikumus, kas attiecīgos gadījumos ir piemērojami lidojumiem EEZ. Tā arī izvērtē globālā tirgus pasākuma vērienīgumu un tā vispārējo vides integritāti, tostarp to, cik vērienīgs kopumā ir šis pasākums salīdzinājumā ar mērķiem, kas noteikti saskaņā ar Parīzes nolīgumu, kāds ir līdzdalības līmenis, cik lielā mērā pasākums ir izpildāms, cik pārredzams tas ir, kādas ir sankcijas par neatbilstību, kādā veidā ņem vērā sabiedrības viedokli, cik kvalitatīvas ir izlīdzināšanas kompensācijas, kāds ir emisiju monitorings, ziņošana un verifikācija, kādi ir reģistri, atbildība par uzskaiti, kā arī noteikumi par biodegvielu izmantošanu. Turklāt ziņojumā apsver, vai ir jāpārstrādā saskaņā ar 28. c panta 2. punktu pieņemtie noteikumi.*

ii) ICAO padomes apstiprinātajiem ieteikumiem attiecībā uz globālo tirgus pasākumu, **tostarp jebkādām iespējamām atsauces punkta izmaiņām;**

iii) vispārēja reģistra izveidi;

iv) iekšējiem pasākumiem, ko trešās valstis veikušas, lai īstenotu globālo tirgus pasākumu, kuru emisijām paredzēts piemērot no 2021. gada;

v) **trešo valstu līdzdalības līmeni, tostarp to atrunu attiecībā uz šādu līdzdalību ietekmi, kā arī**

vi) citām nozīmīgām starptautiskām norisēm un piemērojamiem instrumentiem.

Atbilstīgi Parīzes nolīguma globālajai izsvēršanai Komisija ziņo arī par centieniem sasniegt aviācijas nozares ilgtermiņa mērķi līdz 2050. gadam samazināt aviācijas radītās emisijas **līdz nulles līmenim**.

2. *Līdz 2027. gadam Komisija šo ziņojumu iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei un tajā izvērtē ICAO globālā tirgus pasākuma vides integritāti, tostarp to, cik vērienīgs kopumā ir šis pasākums salīdzinājumā ar mērķiem, kas noteikti saskaņā ar Parīzes nolīgumu, kāds ir līdzdalības līmenis, cik lielā mērā pasākums ir izpildāms, cik pārredzams tas ir, kādas ir sankcijas par neatbilstību, kādā veidā ņem vērā sabiedrības viedokli, cik kvalitatīvas ir izlīdzināšanas kompensācijas, kāds ir emisiju monitorings, ziņošana un verifikācija, kādi ir reģistri, atbildība par uzskaiti, kā arī noteikumi par biodegvielu izmantošanu.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

3. Komisija šā panta 2. punktā minētajam ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno Eiropas Parlamentam un Padomei adresētus priekšlikumus grozīt, svītrot, pagarināt vai aizstāt 28. a pantā paredzētās atkāpes, kas atbilst Savienības saistībām līdz 2030. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu visas tautsaimniecības mērogā, lai saglabātu klimata jomā īstenotās Savienības rīcības vides integritāti un efektivitāti.

Grozījums

3. Komisija šā panta 2. punktā minētajam ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno Eiropas Parlamentam un Padomei adresētus priekšlikumus grozīt, svītrot, pagarināt vai aizstāt 28. a pantā paredzētās atkāpes, kas atbilst Savienības saistībām līdz 2030. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu visas tautsaimniecības mērogā **un vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti**, lai saglabātu klimata jomā īstenotās Savienības rīcības vides integritāti un efektivitāti.

3.a Lai uzlabotu CORSIA shēmu, Savienība un tās dalībvalstis ICAO ietvaros un, izmantojot divpusēju un daudzpusēju diplomātiju, aktīvi veicina uzlabojumus attiecībā uz CORSIA vides integritāti, tostarp izlīdzināšanas ilgtspējas kritērijiem, un tās īstenošanu un veicina plašāku starptautisku dalību shēmā. Savienība un tās dalībvalstis ICAO ietvaros arī veicina papildu klimata un vides pasākumus, lielāku pārredzamību un tāda vērienīga ilgtermiņa emisiju samazināšanas mērķa noteikšanu, kas atbilst Parīzes nolīgumam.”;

Grozījums Nr. 62

Direktīvas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9.b punkts (jauns)

Direktīva 2003/87/EK

30. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9b) direktīvas 30. pantam pievieno šādu punktu:

“4.a Komisija līdz 2026. gada 1. janvārim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā izvērtēta ietekme uz vidi un klimatu, kā arī tehniskās un ekonomiskās iespējas noteikt īpašas prasības reģionālo lidojumu un tuvsatiksmes ekonomiskās klases lidojumu segmentā šādas ietekmes mazināšanai, tostarp noteikt augstāku minimālo īpatsvaru ilgtspējīgām aviācijas degvielām, uz kurām ir atsaucē Regulā xxxx/xxxx [ReFuelEU regulā] (*), kā arī iespējas šādu veidu lidojumiem noteikt alternatīvus maršrutus, ņemot vērā alternatīvus sabiedriskā transporta veidus, kas pieejami šādu pakalpojumu sniegšanai salīdzināmā laikposmā.”

(*) [pievienot atsauci uz FuelEU Maritime regulu].

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 72**Direktīvas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts**

Direktīva 2003/87/EK

30. pants – 4.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9.c) direktīvas 30. pantā iekļauj šādu punktu:

4.b Līdz 2025. gada 1. janvārim Komisija, kurai sniedz atbalstu Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, kas izveidota ar Regulas (ES) 2021/1119 3. pantu, iesniedz analīzi par pasākumiem, kuru mērķis ir mazināt privāto gaisa kuģu pārvadājumu radīto ietekmi uz klimatu, attiecīgā gadījumā pievienojot priekšlikumu par to, kā vislabāk novērst minēto ietekmi.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0231

Paziņošana saskaņā ar Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmu (CORSA) ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK attiecībā uz paziņošanu gaisakuģu operatoriem, kuri darbojas Eiropas Savienības teritorijā, par emisiju izlīdzināšanas apmēru globālā tirgus pasākuma satvarā (COM(2021)0567 – C9-0323/2021 – 2021/0204(COD)) ⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 493/22)

Grozījums Nr. 1

Lēmuma priekšlikums

-1.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(-1.a) 2016. gada novembrī stājās spēkā Parīzes nolīgums, kas tika pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ("Parīzes nolīgums") ^(1a). Parīzes nolīguma puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C. 2021. gada novembrī ANO Klimata pārmaiņu konferencē (COP26) pieņemot Glāzgovas klimata paktu, tā puses atzina, ka globālās vidējās temperatūras pieauguma ierobežošana līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni ievērojami samazinātu klimata pārmaiņu riskus un ietekmi, un apņēmas līdz 2022. gada beigām stiprināt savus 2030. gadam izvirzītos mērķrādītājus, lai nodrošinātu, ka puses pieturas pie nospraustā ceļa iegrožot globālo sasīšanu līdz 1,5 °C.

^(1a) Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

⁽¹⁾ Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0145/2022).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 2
Lēmuma priekšlikums
1.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(-1.b) Savā 2019. gada 28. novembra rezolūcijā par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ^(1b) Eiropas Parlaments mudināja Komisiju veikt tūlītējus un vērienīgus pasākumus, lai ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 °C. Ņemot vērā jaunākos secinājumus, pie kuriem 2018. gada 8. oktobra ziņojumā "Global warming of 1,5 °C" ("Globālā sasilšana par 1,5 °C"), 2021. gada 7. augusta ziņojumā "Climate Change 2021: The Physical Science Basis" ("Klimata pārmaiņas 2021. gadā: fizikālās zinātnes pamats") un 2022. gada 28. februāra ziņojumā "Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability" ("Klimata pārmaiņas 2022. gadā: ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība") ir nonākusi Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC), vēl steidzamāk ir jānodrošina, lai netiktu pārsniegts Parīzes nolīgumā noteiktais 1,5 °C mērķis. IPCC ar ļoti lielu pārliecību norādīja, ka klimata pārmaiņas apdraud cilvēku labklājību un planētas veselību un jebkāda turpmāka kavēšanās, īstenojot saskaņotu un plānotu globālu rīcību pielāgošanās un seku mazināšanas jomā, izraisīs to, ka vairs nebūs iespējams izmantot īso laika periodu, kurš ātri noslēgsies un kurā vēl būtu iespēja nodrošināt dzīvošanai piemērotu un ilgtspējīgu nākotni visiem. IPCC arī secināja, ka klimata pārmaiņu sekas būs daudz postošākas, ja globālā sasilšana netiks ierobežota līdz 1,5 °C līmenim un sasniegs 2 °C. Turklāt 1,5 °C temperatūras kāpums pasaulē tiks sasniegts vai pat pārsniegts agrāk, nekā sākotnēji bija prognozēts, proti, vidēji šis rādītājs tiks sasniegts nākamajos 20 gados. Turklāt tika konstatēts — ja nevilcinoties un vērienīgi netiks samazināts siltumnīcefekta gāzu emisijas apjoms, iegrozot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C vai pat 2 °C atzīmei vairs nebūs iespējams. Turklāt ANO Cilvēktiesību padome 2021. gada 8. oktobra Rezolūcijā Nr. 48/13 ir atzinusi, ka tiesības uz drošu, tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi ir cilvēktiesības.

(1b) OV C 232, 16.6.2021., 28. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 3
Lēmuma priekšlikums
-1.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(-1.c) *Eiropas Parlaments 2021. gada 21. oktobra rezolūcijā par ANO 2021. gada Klimata pārmaiņu konferenci Glāzgovā, Apvienotajā Karalistē (COP26) ^(1c) pauda bažas par Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) lēno progresu starptautiskās aviācijas radīto emisiju problēmas risināšanā un šajā sakarībā atkārtoti uzsvēra, ka šī nozare ir jāreglamentē ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) ietvaros, kas arī varētu kalpot par paraugu paralēlam darbam pie vērienīgākiem globālajiem mērķiem starptautiskā līmenī, tostarp ICAO kontekstā. Turklāt Eiropas Parlaments aicināja Komisiju un dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai stiprinātu Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmu (CORSIA) un atbalstītu to, ka ICAO pieņem ilgtermiņa mērķi samazināt nozares radītās emisijas, vienlaikus saglabājot Savienības likumdošanas autonomiju ES ETS direktīvas īstenošanā.*

^(1c) OV C 184, 5.5.2022., 118. lpp.

Grozījums Nr. 4
Lēmuma priekšlikums
2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2) *ES plāno īstenot CORSIA, tomēr ievērojot ES tiesību aktu un CORSIA atšķirības, kas tika paziņotas ICAO saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2018/2027 ⁽¹⁴⁾, un veidu, kā Eiropas Parlaments un Padome groza Eiropas Savienības tiesību aktus.*

⁽¹⁴⁾ Padomes Lēmums (ES) 2018/2027 (2018. gada 29. novembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā attiecībā uz Starptautisko standartu un ieteicamās prakses vides aizsardzības jomā pirmo izdevumu — Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēma (CORSIA) (OV L 325, 20.12.2018., 25. lpp.).

(2) *Ņemot vērā atšķirības starp ES tiesību aktiem un ICAO pieņemto CORSIA shēmu, par kurām ICAO paziņots saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2018/2027 ⁽¹⁴⁾, un veidu, kādā Eiropas Parlaments un Padome groza Savienības tiesību aktus, **Savienība plāno īstenot CORSIA, izmantojot Direktīvu 2003/87/EK.***

⁽¹⁴⁾ Padomes Lēmums (ES) 2018/2027 (2018. gada 29. novembris) par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā attiecībā uz Starptautisko standartu un ieteicamās prakses vides aizsardzības jomā pirmo izdevumu — Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēma (CORSIA) (OV L 325, 20.12.2018., 25. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 5
Lēmuma priekšlikums
9.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (9a) *Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza attiecībā uz aviācijas devumu Savienības visas tautsaimniecības mēroga emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā un globālā tirgus pasākuma pienācīgu īstenošanu, šis lēmums ir paredzēts kā pagaidu pasākums, ko piemēro tikai līdz brīdim, kad stājas spēkā minētā direktīva.*

Grozījums Nr. 6
Lēmuma priekšlikums
1. pants – 1. punkts

Direktīva 2003/87/EK

12. pants – 6. punkts – 1. daļa – b apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (b) CO₂ emisiju apmērs gadā, ko tie rada, I pielikumā ietverto lidojumu veikšanai izmantojot gaisa kuģus, kuru maksimālā sertificētā pacelšanās masa pārsniedz 5 700 kg, izņemot lidojumus starp lidostām vienas dalībvalsts teritorijā (ietverot šīs dalībvalsts tālākos reģionus), no **2019.** gada 1. janvāra pārsniedz 10 000 tonnu.

- (b) CO₂ emisiju apmērs gadā, ko tie rada, **šīs direktīvas** I pielikumā **un Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2019/1603** ^(1a) **2. panta 3. un 4. punktā** ietverto lidojumu veikšanai izmantojot gaisa kuģus, kuru maksimālā sertificētā pacelšanās masa pārsniedz 5 700 kg, izņemot lidojumus starp lidostām vienas dalībvalsts teritorijā (ietverot šīs dalībvalsts tālākos reģionus), no **2021.** gada 1. janvāra pārsniedz 10 000 tonnu.

- ^(1a) *Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/1603 (2019. gada 18. jūlijs), ar ko attiecībā uz pasākumiem, kurus Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija noteikusi aviācijas emisiju monitoringa, ziņošanas un verifikācijas nolūkā, lai īstenotu globālu tirgus pasākumu, papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 250, 30.9.2019., 10. lpp.).*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0232

Saistoši ikgadēji siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumi dalībvalstīs (Kopīgo centienų regula) ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi (*) priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības (COM(2021)0555 – C9-0321/2021 – 2021/0200(COD)) ⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 493/23)

Grozījums Nr. 1 Regulas priekšlikums 1. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1) 2016. gada novembrī stājās spēkā Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ("Parīzes nolīgums"). Tā puses ir vienojušās globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.

(1) 2016. gada novembrī stājās spēkā Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ("Parīzes nolīgums"). Tā puses ir vienojušās globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, **vienlaikus ņemot vērā cita starpā taisnīguma un kopējas, bet diferencētas atbildības principus, kā arī attiecīgās iespējas. Pieņemot Glāzgovas klimata paktu 2021. gada novembrī, tā puses atzina, ka globālās vidējās temperatūras pieauguma saglabāšana līdz 1,5 °C ievērojami samazinātu klimata pārmaiņu riskus un ietekmi, un apņēmas līdz 2022. gada beigām stiprināt savus 2030. gada mērķus.**

(*) Atsauces uz "cp" pieņemto grozījumu virsrakstos saprot kā minēto grozījumu atbilstošās daļas.

(¹) Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0163/2022).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 2
Regulas priekšlikums
1.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (1a) *Nepieciešamība rīkoties, lai samazinātu emisijas, kļūst arvien aktuālāka, kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (IPCC) norādījusi savos jaunākajos ziņojumos, proti, 2021. gada 7. augusta ziņojumā “Klimata pārmaiņas 2021. gadā: fizikālo zinātņu pamatojums” un 2022. gada 28. februāra ziņojumā “Klimata pārmaiņas 2022. gadā: ietekme, pielāgošanās un neaizsargātība”. IPCC ar ļoti augstu pārliecības līmeni norādīja, ka klimata pārmaiņas apdraud cilvēku labklājību un planētas veselību un ka jebkāda turpmāka kavēšanās, īstenojot saskaņotu un plānotu globālu rīcību pielāgošanās un seku mazināšanas jomā, izraisīs to, ka vairs nebūs iespējams izmantot īso laika periodu, kurš ātri noslēgsies un kurā vēl būtu iespēja nodrošināt dzīvošanai piemērotu un ilgtspējīgu nākotni visiem. IPCC sniedz jaunas aplēses par iespējam tuvākajās desmitgadēs pārsniegt globālās sasilšanas 1,5 °C robežu un konstatē, ka, ja nekavējoties, strauji un plašā mērogā netiks samazinātas siltumnīcefekta gāzu emisijas, ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C vai pat 2 °C būs neiespējami. Tāpēc Savienībai šis jautājums ir steidzami jārisina, strādājot vēl intensīvāk un kļūstot par starptautisku līderi cīņā pret klimata pārmaiņām.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (3) Eiropas zaļais kurss⁽³¹⁾ apvieno visaptverošu savstarpēji pastiprinošu pasākumu un iniciatīvu kopumu, kuru mērķis ir Savienībā līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, un tas nosaka jaunu izaugsmes stratēģiju, kuras mērķis ir Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, **kurā ekonomikas izaugsme ir atsaistīta no resursu izmantojuma**. Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā šī pārkārtošanās atšķirīgi ietekmē **sievietes un vīriešus** un īpaši ietekmē dažas nelabvēlīgākā situācijā esošas grupas, piemēram, vecākus cilvēkus, personas ar invaliditāti un personas, kas pieder pie rasu minoritātes vai etniskas minoritātes. Tāpēc ir jānodrošina, ka pārkārtošanās ir taisnīga un iekļaujoša un nevienu neatstāj novārtā.

⁽³¹⁾ Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojums "Eiropas zaļais kurss", COM(2019)0640.

Grozījums

- (3) Eiropas zaļais kurss⁽³¹⁾ **ir izejas punkts, lai vēlākais līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības klimatneitralitātes mērķi, kā arī mērķi pēc tam panākt negatīvu emisiju apjoma rādītāju, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119^(31a) 2. panta 1. punktā.** Tas apvieno visaptverošu savstarpēji pastiprinošu pasākumu un iniciatīvu kopumu, kuru mērķis ir Savienībā līdz, **vēlākais**, 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, un tas nosaka jaunu izaugsmes stratēģiju, kuras mērķis ir Savienību pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku. Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā šī pārkārtošanās atšķirīgi ietekmē **visus dzimumus** un īpaši ietekmē dažas nelabvēlīgākā situācijā esošas grupas, piemēram, vecākus cilvēkus, personas ar invaliditāti, **personas, kas cieš no enerģētiskās vai transporta nabadzības**, un personas, kas pieder pie rasu minoritātes vai etniskas minoritātes. **Turklāt pārkārtošanās dalībvalstis un reģionus ietekmē atšķirīgi.** Tāpēc ir jānodrošina, ka pārkārtošanās ir taisnīga un iekļaujoša un nevienu neatstāj novārtā.

⁽³¹⁾ Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojums "Eiropas zaļais kurss", COM(2019)0640.

^(31a) **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
3.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3a) *Lai klimata mērķi, kas izklāstīti šajā regulā, būtu sociāli pieņemami, tiem būtu jāatbilst līdzvērtīgiem sociāliem mērķiem. Vērienīgāki mērķi nozīmē, ka skartajās nozarēs būs būtiskas izmaiņas, kas varētu ietekmēt sociālo jomu un nodarbinātību. Pārskatītie emisiju samazināšanas mērķrādītāji ir jāpapildina ar pietiekamiem finanšu un rīcībpolitikas pasākumiem, lai garantētu, ka mērķrādītājus var sasniegt sociāli taisnīgā veidā. Pasākumi cita starpā var ietvert ietekmes uz nodarbinātību novērtējumu veikšanu, novērtējot ietekmi uz nodarbinātību un darba apstākļiem gan valsts, gan reģionālā līmenī, kā arī valstu un Savienības resursu piešķiršanu, lai finansētu sociālās pielāgošanās pasākumus un kvalitatīvu darbvietu radīšanu, dzimumu līdztiesību, mūžizglītību, profesionālo apmācību un sociālo aizsardzību, kā arī lai nodrošinātu efektīvas darba koplīguma sarunas. Svarīgi ir arī laikus apspriesties un efektīvi iesaistīt valstu sociālos partnerus nozarēs, uz kurām attiecas šīs regulas 2. pants, attiecībā uz valsts pasākumu, ar kuriem īsteno šo regulu, izstrādi un īstenošanu.*

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
3.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3b) *Turklāt pāreja uz tādu Savienības ekonomiku, kas atbilst mērķim vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, varētu īpaši ietekmēt konkrētas ekonomikas nozares, jo īpaši mazaizsargātus mikro-uzņēmumus un mazos un vidējos uzņēmumus šajās nozarēs. Īstenojot šo regulu, ir svarīgi, lai dalībvalstis radītu šiem uzņēmumiem labvēlīgu vidi pārejai uz tādu praksi, kas rada mazāk siltumnīcefekta gāzu emisiju, un pakāpeniski izbeidz tās.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
3.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3c) *Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programma un ESAO Pasaules vides forums ir secinājuši, ka vides pārmaiņām ir dzimumspecifiska ietekme. Dzimumdiferencētas lomas arī rada visiem dzimumiem diferencētu neaizsargātību pret klimata pārmaiņu ietekmi, un klimata pārmaiņu ietekme saasina dzimumu nevienlīdzību.*

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
4. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119⁽³²⁾ ("Eiropas Klimata akts") Savienība tiesību aktos ir iekļāvusi mērķrādītāju līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas tautsaimniecības mērogā. Minētā regula turklāt Savienībai nosaka saistības iekšējās siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119⁽³²⁾ ("Eiropas Klimata akts") Savienība tiesību aktos ir iekļāvusi mērķrādītāju **vēlākais** līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti visas tautsaimniecības mērogā, **kā arī mērķi pēc tam panākt negatīvas emisijas**. Minētā regula turklāt Savienībai nosaka saistības iekšējās siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. **Turklāt tā nosaka, ka, īstenojot mērķi, par prioritāti jāizvirza ātra un prognozējama emisiju samazināšana, un tajā pašā laikā jāpalielina piesaistījumi dabiskos piesaistītājos. Neto piesaistījumu ieguldījums 2030. gada mērķī nepārsniedz 225 miljonus tonnu CO₂ ekvivalenta, bet pārējā daļa jāsasniedz, samazinot tiešās emisijas.**

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums

5. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (5) Lai minētās saistības, kā arī Savienības devumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu ⁽³³⁾, kas pieņemts UNFCCC satvarā, īstenotu, Savienības tiesiskais regulējums būtu jāpielāgo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanai.

⁽³³⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

Grozījums

- (5) Lai minētās saistības, kā arī **nacionāli noteikto** Savienības devumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu ⁽³³⁾, kas pieņemts UNFCCC satvarā, īstenotu, Savienības tiesiskais regulējums būtu jāpielāgo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanai.

⁽³³⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums

7. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (7) Lai gan emisijas kvotu tirdzniecība **attieksies** arī uz autotransporta un jūras transporta, kā arī ēku siltumnīcefekta gāzu emisijām, Regulas (ES) 2018/842 darbības joma tiks saglabāta. Tas nozīmē, ka Regula (ES) 2018/842 arī turpmāk būs piemērojama vietējās kuģošanas siltumnīcefekta gāzu emisijām, bet ne starptautiskās kuģošanas siltumnīcefekta gāzu emisijām. Tas, kuras no dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas ietilpst Regulas (ES) 2018/842 darbības jomā, ņemamas vērā atbilstības pārbaudēs, arī turpmāk tiks noteikts pēc tam, kad būs pabeigta inventarizācijas pārskatu izskatīšana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 ⁽³⁴⁾.

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

Grozījums

- (7) Lai gan emisijas kvotu tirdzniecība **var attiekties** arī uz autotransporta un jūras transporta, kā arī ēku siltumnīcefekta gāzu emisijām, Regulas (ES) 2018/842 darbības joma tiks saglabāta. Tas nozīmē, ka Regula (ES) 2018/842 arī turpmāk būs piemērojama vietējās kuģošanas siltumnīcefekta gāzu emisijām, bet ne starptautiskās kuģošanas siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas ietilpst Regulas (ES) 2018/842 darbības jomā, ņemamas vērā atbilstības pārbaudēs, arī turpmāk tiks noteikts pēc tam, kad būs pabeigta inventarizācijas pārskatu izskatīšana saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 ⁽³⁴⁾. **Tomēr dažu nozaru emisijas pēdējo gadu laikā ir vai nu palielinājušās, vai saglabājušās stabilas.**

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 10
Regulas priekšlikums
9. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (9) Eiropadome 2020. gada 11. decembra secinājumos norādīja, ka 2030. gada mērķrādītāju Savienība sasniegs kopīgi pēc iespējas izmakslietderīgākā veidā, ka šajos centienos piedalīsies visas dalībvalstis, ņemot vērā taisnīguma un solidaritātes apsvērumus un nevienu neatstājot novārtā, un ka jaunais 2030. gada mērķrādītājs jāsasniedz tā, lai saglabātu Savienības konkurētspēju un ņemtu vērā dalībvalstu — arī salu dalībvalstu un salu — atšķirīgos izejas punktus un valsts apstākļu specifiku un emisiju samazināšanas potenciālu, kā arī īstenotos centienus.

Grozījums

- (9) Eiropadome 2020. gada 11. decembra secinājumos norādīja, ka 2030. gada mērķrādītāju Savienība sasniegs kopīgi pēc iespējas izmakslietderīgākā veidā, ka šajos centienos piedalīsies visas dalībvalstis, ņemot vērā taisnīguma un solidaritātes apsvērumus un nevienu neatstājot novārtā, un ka jaunais 2030. gada mērķrādītājs jāsasniedz tā, lai saglabātu Savienības konkurētspēju un ņemtu vērā dalībvalstu — arī salu dalībvalstu un salu — atšķirīgos izejas punktus, **jau sasniegtos emisiju samazinājumus** un valsts apstākļu specifiku un emisiju samazināšanas potenciālu, kā arī īstenotos centienus.

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
9.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (9a) *Pēc 2030. gada ir nepieciešams, lai Savienība un katra dalībvalsts vēlākais līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības mēroga klimatneitralitātes mērķi, lai pēc tam panāktu negatīvas emisijas. Ar Regulu (ES) 2018/842 būtu jānodrošina, ka visas dalībvalstis izmanto emisiju trajektorijas, un jāpieņem konkrēta ilgtermiņa rīcībpolitika, kas novestu pie šā mērķa sasniegšanas.*

Grozījums

- (9a) *Pēc 2030. gada ir nepieciešams, lai Savienība un katra dalībvalsts vēlākais līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības mēroga klimatneitralitātes mērķi, lai pēc tam panāktu negatīvas emisijas. Ar Regulu (ES) 2018/842 būtu jānodrošina, ka visas dalībvalstis izmanto emisiju trajektorijas, un jāpieņem konkrēta ilgtermiņa rīcībpolitika, kas novestu pie šā mērķa sasniegšanas.*

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
10. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (10) Lai sasniegtu mērķrādītāju, kas paredz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 55 %, sektoriem, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2018/842, emisijas būs pakāpeniski jāsamazina, līdz tās 2030. gadā sasniegs –40 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni.

Grozījums

- (10) Lai **īstenotu Savienības saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu un** sasniegtu mērķrādītāju, kas paredz siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt **vismaz** par 55 %, **viesiem** sektoriem, uz kuriem attiecas Regula (ES) 2018/842, emisijas būs pakāpeniski jāsamazina, līdz tās 2030. gadā sasniegs –40 % salīdzinājumā ar 2005. gada līmeni.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
11. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (11) Šajā nolūkā katras dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājs 2030. gadam ir jāpārskata. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja pārskatīšanā **būtu jāizmanto** tā pati metodika, kas tika izmantota, pieņemot Regulu (ES) 2018/842, proti, lai nodrošinātu taisnīgu un līdzsvarotu centienu sadalījumu, nacionālie devumi tika noteikti, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās spējas un izmaksefektivitātes iespējas. Maksimālo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums, kas katrai dalībvalstij jāpanāk līdz 2030. gadam, tāpēc būtu jānosaka, ņemot vērā izskatīto to attiecīgās dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni 2005. gadā, kuras aptver šī regula, neieskaitot verificētās siltumnīcefekta gāzu emisijas no iekārtām, kuras tika ekspluatētas 2005. gadā un kuras Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā tika iekļautas tikai pēc 2005. gada.

Grozījums

- (11) Šajā nolūkā katras dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītājs 2030. gadam ir jāpārskata. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja pārskatīšanā **tielk izmantota** tā pati metodika, kas tika izmantota, pieņemot Regulu (ES) 2018/842, proti, lai nodrošinātu taisnīgu un līdzsvarotu centienu sadalījumu, nacionālie devumi tika noteikti, ņemot vērā dalībvalstu atšķirīgās spējas un izmaksefektivitātes iespējas. **Tomēr dalībvalstu mērķrādītāju sadalījums nav konverģents, un tas būtu jāņem vērā, novērtējot, kā nacionālie mērķrādītāji izmaksefektīvā un taisnīgā veidā palīdz sasniegt mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti.** Maksimālo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums, kas katrai dalībvalstij jāpanāk līdz 2030. gadam, tāpēc būtu jānosaka, ņemot vērā izskatīto to attiecīgās dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni 2005. gadā, kuras aptver šī regula, neieskaitot verificētās siltumnīcefekta gāzu emisijas no iekārtām, kuras tika ekspluatētas 2005. gadā un kuras Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā tika iekļautas tikai pēc 2005. gada.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
11.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11a) *Komisijas 2020. gada 14. oktobra paziņojumā par ES stratēģiju metāna emisiju samazināšanai ir uzsvērts, ka metāns ir jaudīga siltumnīcefekta gāze, kas atpauk tikai no oglekļa dioksīda savā kopējā devumā klimata pārmaiņās. Molekulārā līmenī metāns ir jaudīgāks par oglekļa dioksīdu. Lai gan metāns atmosfērā saglabājas īsāku laiku nekā oglekļa dioksīds, tam ir būtiska ietekme uz klimatu. Savienība un Amerikas Savienotās Valstis 2021. gada septembrī paziņoja par globālo metāna emisiju mazināšanas solījumu, kuram kopš tā laika ir pievienojušās vairāk nekā 100 valstis. Solījuma parakstītāju mērķis ir līdz 2030. gadam sasniegt kolektīvu mērķi samazināt globālās metāna emisijas vismaz par 30 % salīdzinājumā ar 2020. gada līmeni un uzlabot ziņošanas standartus. Metāna, slāpekļa oksīda un tā saukto F gāzu emisijas kopā veido vairāk nekā 20 % no Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijām. Ņemot vērā minētās saistības un daudzu minēto siltumnīcefekta gāzu īslaicīgo raksturu, ir lietderīgi noteikt vienu vai vairākus Savienības mērķrādītājus visām tām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas nav CO₂ emisijas, visās nozarēs.*

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13) Covid-19 pandēmija ir Savienības ekonomiku un tās emisiju līmeni ietekmējusi tādā mērā, ko vēl nav iespējams pilnīgi izteikt skaitliski. No otras puses, Savienība realizē līdz šim lielāko stimulu kopumu, un tas var ietekmēt arī emisiju līmeni. **Ņemot vērā šo nenoteiktību, ir lietderīgi emisiju datus 2025. Gadā izskatīt un ikgadējos emisiju sadales apjomus vajadzības gadījumā vēl pielāgot.**
- (13) Covid-19 pandēmija ir Savienības ekonomiku un tās emisiju līmeni ietekmējusi tādā mērā, ko vēl nav iespējams pilnīgi izteikt skaitliski. No otras puses, Savienība realizē līdz šim lielāko stimulu kopumu, **kura mērķis ir nodrošināt zaļu atveseļošanu**, un tas vienlaikus var ietekmēt arī emisiju līmeni. **Lai nodrošinātu gan nepieciešamo emisiju samazinājumu, gan plānošanas drošību, ir lietderīgi saglabāt stabilu, prognozējamu un vērīgu regulatīvo emisiju ceļu visā pašreizējā desmitgadē.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 16 un 55

Regulas priekšlikums

14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (14) Tāpēc ir lietderīgi ikgadējos emisiju sadales apjomus 2026.–2030. gadam 2025. gadā atjaunināt. To darot, vajadzētu balstīties uz nacionālo inventarizācijas pārskatu datu visaptverošu izskatīšanu, ko Komisija veic, lai noteiktu vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas katrā dalībvalstī 2021., 2022. un 2023. gadā.

svītrots

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums

14.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (14a) Saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 prioritāte būtu jāpiešķir tiešo emisiju samazinājumiem, kas būs jāpapildina ar lielākiem CO₂ piesaistījumiem, lai sasniegtu klimatneitralitāti. Regulā (ES) 2021/1119 ir atzīts, ka oglekļa piesaistītāji ietver dabiskus un tehnoloģiskus risinājumus. Oglekļa piesaistes tehnoloģisko risinājumu nozīme ir aplūkota arī vairākos Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes ziņojumos, jo īpaši III darba grupas sniegtajā ieguldījumā Sestajā novērtējuma ziņojumā. Ir svarīgi ieviest Savienības sertifikācijas shēmu attiecībā uz drošu un pastāvīgu oglekļa piesaisti ar tehnoloģiskiem risinājumiem, dalībvalstīm un tirgus dalībniekiem sniedzot skaidrību un tādējādi veicinot šādu piesaisti. Ja šāda sertifikācijas shēma ir spēkā, var veikt analīzi par šādu piesaistījumu uzskaiti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, tostarp par to, vai šādu piesaistījumu uzskaitē emisijas, uz kurām attiecas Regula (ES) 2018/842, pilnībā ievērojot Regulas (ES) 2021/1119 4. panta 1. punktā izklāstītos nosacījumus. Šādi piesaistījumi ir papildinoši un nekompensē nepieciešamo emisiju samazinājumu saskaņā ar Savienības klimata mērķrādītājiem, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1119.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (15) Kā nosaka Regula (ES) 2018/842, vērtējot dažu dalībvalstu atbilstību Regulai (ES) 2018/842, var ņemt vērā ierobežota emisijas kvotu daudzuma anulēšanu Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā. Ņemot vērā Maltas ekonomikas īpašo struktūru, minētās dalībvalsts nacionālais emisiju samazināšanas mērķrādītājs, kura pamatā ir iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju, ievērojami pārsniedz tās izmakslietderīgo samazinājumu potenciālu, tāpēc ir lietderīgi Maltas piekļuvi minētajai elastības iespējai palielināt, tomēr neapdraudot virzību uz Savienības 2030. gada emisiju samazināšanas mērķrādītāju.

Grozījums

- (15) Kā nosaka Regula (ES) 2018/842, vērtējot dažu dalībvalstu atbilstību Regulai (ES) 2018/842, var ņemt vērā ierobežota emisijas kvotu daudzuma anulēšanu Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā. Ņemot vērā Maltas ekonomikas īpašo struktūru, minētās dalībvalsts nacionālais emisiju samazināšanas mērķrādītājs, kura pamatā ir iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju, ievērojami pārsniedz tās izmakslietderīgo samazinājumu potenciālu, tāpēc ir lietderīgi Maltas piekļuvi minētajai elastības iespējai palielināt, tomēr neapdraudot virzību uz Savienības 2030. gada emisiju samazināšanas mērķrādītāju. **Dalībvalstīm, kurām ir tiesības uz šo elastīgumu, bet kuras to neizmantoja Regulas (ES) 2018/842 kontekstā 2019. gadā, būtu jānodrošina iespēja pārskatīt šo lēmumu, lai ņemtu vērā jaunierosinātos valsts emisiju samazināšanas mērķus. Būtu arī jāļauj attiecīgajām dalībvalstīm biežāk pārskatīt savus paziņotos procentuālos apjomus.**

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
16.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (16a) **Lai nodrošinātu un stimulētu to, ka dalībvalstis ievēro savus minimālos devumus 2021.–2030. gada periodā saskaņā ar grozīto Regulu (ES) 2018/1999, paredzētie korektīvie pasākumi būtu jāstiprina un ciešāk jāsasaita ar integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem saskaņā ar Regulu (ES) 2018/842. Ja dalībvalsts divus secīgus gadus pārsniedz ikgadējo emisiju piešķirumu, šai dalībvalstij būtu jāpārskata integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns, kas tai iesniegts saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999, vienlaikus dodot sabiedrībai iespēju piedalīties šajā procesā.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
16.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (16b) *Savienība un dalībvalstis ir puses Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija")^(1a). Publiskā kontrole un tiesu iestāžu pieejamība ir Savienības demokrātisko vērtību būtisks elements un instruments tiesiskuma aizsardzībai. Komisija 2020. gada 14. oktobra paziņojumā "Tiesu iestāžu pieejamības uzlabošana saistībā ar vides jautājumiem ES un tās dalībvalstīs" atzina, ka visās dalībvalstīs tiesu pieejamība nav garantēta, un aicināja Padomi un Eiropas Parlamentu nozaru tiesību aktos ieviest skaidrus noteikumus par tiesu pieejamību. Tādēļ ir lietderīgi paredzēt noteikumu, lai nodrošinātu sabiedrības piekļuvi tiesu iestādēm attiecībā uz darbībām, ar kurām īsteno grozīto Regulu (ES) 2018/842.*

^(1a) OV L 124, 17.5.2005., 4. lpp.

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
16.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (16c) *Lai sasniegtu mērķus saskaņā ar šo grozīto Regulu (ES) 2018/842 un citiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši tos, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1119, Savienībai un tās dalībvalstīm, īstenojot politikas virzienus, būtu jāizmanto jaunākās zinātnes atziņas. Tādēļ visā grozītajā Regulā (ES) 2018/842 būtu attiecīgi jāņem vērā ar Regulas (ES) 2021/1119 3. pantu izveidotās Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos ieteikumi.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18) *Vērienīgāku mērķrādītāju noteikšana saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841 samazinās dalībvalstu spēju radīt neto piesaistījumus, ko var izmantot, lai panāktu atbilstību Regulai (ES) 2018/842. Turklāt ZIZIMM elastības iespējas izmantošanas laika dalījums divos atsevišķos laikposmos vēl vairāk ierobežos neto piesaistījumu pieejamību tam, lai varētu nodrošināt atbilstību Regulai (ES) 2018/842. Tāpēc dažas dalībvalstis var saskarties ar grūtībām sasniegt tām ar Regulu (ES) 2018/842 noteiktos mērķrādītājus, bet dažām dalībvalstīm — tām pašām vai citām — var rasties neto piesaistījumi, kurus tam, lai nodrošinātu atbilstību Regulai (ES) 2018/842, izmantot nevar. Ja vien tiek sasniegti Regulas (ES) 2021/1119 3. pantā noteiktie Savienības mērķi, it sevišķi attiecībā uz neto piesaistījumu maksimālo robežu, ir lietderīgi izveidot jaunu brīvprātīgu mehānismu — papildu rezervi —, kas dalībvalstīm palīdzēs izpildīt saistības.*

svītrots

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
18.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (18a) *Ņemot vērā efektīvas klimata aizsardzības ilgtermiņa dimensiju saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119 un Savienības apņemšanos īstenot Parīzes nolīguma mērķrādītājus, skaidrība par dalībvalstu individuālajiem ilgtermiņa samazināšanas plāniem pēc 2030. gada ļautu precīzāk plānot rīcībpolitiku. Tāpēc ir lietderīgi iekļaut procesu, kurā katrai dalībvalstij nosaka nacionālos samazināšanas plānus klimatneitralitātes sasniegšanai vēlākais līdz 2050. gadam.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 24**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – - 1. punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

Virsraksts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(-1) virsrakstu aizstāj ar šādu:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013

“Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam **un pēc tam** un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013”

Grozījums Nr. 25**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 1. punkts**

Regula (ES) 2018/842

1. pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1) regulas 1. pantā “30 %” aizstāj ar “40 %”;**(1) regulas 1. pantu aizstāj ar šādu:**

“Ar šo regulu nosaka pienākumus dalībvalstīm attiecībā uz to minimālajiem devumiem 2021.–2030. gada periodā, lai sasniegtu Savienības mērķrādītāju – līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 40 %, salīdzinot ar 2005. gada līmeni, sektoros, uz kuriem attiecas šīs regulas 2. pants. Tā palīdz sasniegt ilgtermiņa mērķi panākt klimatneitralitāti Savienībā vēlākais līdz 2050. gadam, lai pēc tam panāktu negatīvas emisijas. Tādējādi tā sniedz ieguldījumu Regulas (ES) 2021/1119 un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā. Šajā regulā ir paredzēti arī noteikumi par ikgadējo iedalīto emisijas sadales apjomu noteikšanu un par to, kā novērtē dalībvalstu progresu virzībā uz to minimālo devumu sasniegšanu, un tā paver ceļu Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķu noteikšanai pēc 2030. gada sektoros, uz kuriem attiecas šīs regulas 2. pants.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 26

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2.a. punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

2. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2a) regulas 2. pantā iekļauj šādu punktu:

“1.a Šīs regulas vajadzībām tikai tādas biodegvielas, bioloģiskos šķidros kurināmos un biomasas degvielas, kas atbilst ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījuma kritērijiem, kuri noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/2001 ^(1a), var uzskatīt par tādām, kuru emisijas ir nulle. Ja transporta patēriņā tādu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo, kā arī biomasas degvielu īpatsvars, kuras ražotas no pārtikas un dzīvnieku barības kultūraugiem, ir lielāks par maksimālo īpatsvaru, kas noteikts Direktīvas (ES) 2018/2001 26. pantā, šīs regulas vajadzībām vairs neuzskata, ka šīm degvielām un šķidrumiem ir nulles emisijas. Komisija līdz 2024. gada janvārim attiecīgā gadījumā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību akta priekšlikumu, lai saskaņā ar šo pantu grozītu noteikumus par siltumnīcefekta gāzu emisiju noteikšanas un ziņošanas prasībām, kas iestrādātas Regulā (ES) 2018/1999.”;

^(1a) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

Grozījums Nr. 27 un 57cp un 75

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts

Regula (ES) 2018/842

4. pants – 2. un 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3) regulas 4. panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

(3) regulas 4. panta 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

“2. Ievērojot šīs regulas 5., 6. un 7. pantā paredzētās elastības iespējas un ievērojot pielāgojumus saskaņā ar tās 10. panta 2. punktu, un ņemot vērā jebkādus atskaitījumus, kam par iemeslu ir Lēmuma Nr. 406/2009/EK 7. panta piemērošana, katra dalībvalsts nodrošina, ka tās siltumnīcefekta gāzu emisijas

a) 2021. un 2022. gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir 2016., 2017. un 2018. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas noteiktas, ievērojot šā panta 3. punktu, bet beigu punkts — attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 1. ailē. Dalībvalsts lineārās trajektorijas izejas punkts ir vai nu piecās divpadsmitajās daļās no laika perioda starp 2019. un 2020. gadu, vai 2020. gadā — atkarībā no tā, kurš no abiem attiecīgajai dalībvalstij aprēķina rezultātā dod mazāku sadales apjomu;

b) 2023., **2024. un 2025.** gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir **2022. gads** un **attiecīgās dalībvalsts ikgadējais emisiju sadales apjoms**, kas attiecīgajam gadam noteikts saskaņā ar šā panta 3. punktu, bet beigu punkts — attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 2. ailē;

c) **2026.–2030. gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir 2024. gads un 2021., 2022. un 2023. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko dalībvalsts ziņojusi saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 26. pantu, bet beigu punkts — attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 2. ailē.**

3. **Komisija** pieņem īstenošanas aktus, kuros katrai dalībvalstij nosaka ikgadējos emisiju sadales apjomus 2021.–2030. gadam tonnās CO2 ekvivalenta saskaņā ar 2. punktā noteiktajām lineārajām trajektorijām.

“2. Ievērojot šīs regulas 5., 6. un 7. pantā paredzētās elastības iespējas un ievērojot pielāgojumus saskaņā ar tās 10. panta 2. punktu, un ņemot vērā jebkādus atskaitījumus, kam par iemeslu ir Lēmuma Nr. 406/2009/EK 7. panta piemērošana, katra dalībvalsts nodrošina, ka tās siltumnīcefekta gāzu emisijas

a) 2021. un 2022. gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir 2016., 2017. un 2018. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas noteiktas, ievērojot šā panta 3. punktu, bet beigu punkts — attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 1. ailē. Dalībvalsts lineārās trajektorijas izejas punkts ir vai nu piecās divpadsmitajās daļās no laika perioda starp 2019. un 2020. gadu, vai 2020. gadā — atkarībā no tā, kurš no abiem attiecīgajai dalībvalstij aprēķina rezultātā dod mazāku sadales apjomu;

b) 2023.–**2030.** gadā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kuras izejas punkts ir **2016., 2017. un 2018. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas**, kas attiecīgajam gadam noteikts saskaņā ar šā panta 3. punktu, bet beigu punkts — attiecīgās dalībvalsts 2030. gada ierobežojums, kas noteikts šīs regulas I pielikuma 2. ailē; **Dalībvalsts lineārās trajektorijas izejas punkts ir vai nu piecās divpadsmitajās daļās no laika perioda starp 2019. un 2020. gadu, vai 2020. gadā — atkarībā no tā, kurš no abiem attiecīgajai dalībvalstij aprēķina rezultātā dod mazāku sadales apjomu;**

3. **Pēc ciešas apspriešanās ar dalībvalstīm Komisija** pieņem īstenošanas aktus, kuros katrai dalībvalstij nosaka ikgadējos emisiju sadales apjomus 2021.–2030. gadam tonnās CO2 ekvivalenta saskaņā ar 2. punktā noteiktajām lineārajām trajektorijām.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

2021. un 2022. gadam tā ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz visaptverošu izskatīšanu, kurā izskatīti visjaunākie valsts inventarizācijas pārskata dati par 2005. un 2016.–2018. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. pantu, un norāda katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas izmantota minēto ikgadējo emisiju sadales apjomu noteikšanai.

2023., 2024. un **2025.** gadam tā ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas norādīta saskaņā ar otro daļu, un izskatītajām par 2016., 2017. un 2018. gadu iesniegto valsts inventarizācijas pārskata datu vērtībām, kas minētas otrajā daļā.

2026.–2030. gadam tā ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas norādīta saskaņā ar otro daļu, un jaunākajiem visaptveroši izskatītajiem valsts inventarizācijas pārskata datiem par 2021., 2022. un 2023. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 26. pantu.”;

Grozījums

2021. un 2022. gadam tā ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz visaptverošu izskatīšanu, kurā izskatīti visjaunākie valsts inventarizācijas pārskata dati par 2005. un 2016.–2018. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. pantu, un norāda katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas izmantota minēto ikgadējo emisiju sadales apjomu noteikšanai.

2023., 2024. un **2030.** gadam tā ikgadējos emisiju sadales apjomus nosaka, balstoties uz katras dalībvalsts 2005. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju vērtību, kas norādīta saskaņā ar otro daļu, un izskatītajām par 2016., 2017. un 2018. gadu iesniegto valsts inventarizācijas pārskata datu vērtībām, kas minētas otrajā daļā.”

Grozījums Nr. 28

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.a punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

4. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3a) regulas 4. pantā pievieno šādu punktu:

5.a “Pasākumus, kas veikti, lai ierobežotu siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā noteikts 1., 2. un 3. punktā, īsteno saskaņā ar godīgu un taisnīgu pārkārtošanos visiem. Komisija pieņem kopīgas vadlīnijas, kurās nosaka metodes, kā palīdzēt dalībvalstīm īstenot taisnīgu un godīgu pārkārtošanos visiem.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 29**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.b punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

4.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3b) regulā iekļauj šādu pantu:**“4.a pants****Siltumnīcefekta gāzu, kas nav CO₂, minimālais emisiju samazināšanas devums 2030. gadā**

1. Komisija līdz 2023. gada jūlijam attiecīgā gadījumā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību akta priekšlikumu, ar ko nosaka vienu vai vairākus Savienības mēroga mērķrādītājus to emisiju, kas nav CO₂ emisijas un uz ko attiecas šīs regulas 2. panta 1. punkts, samazināšanai līdz 2030. gadam. Mērķrādītāju vai mērķrādītājus saskaņo ar aplēstajiem emisiju samazinājumiem, kas vajadzīgi, lai sasniegtu šīs regulas 1. pantā noteikto mērķrādītāju un Regulas (ES) 2021/1119 2. pantā noteikto mērķi, un tos ierosina pēc ciešas apspriešanās ar Zinātnisko konsultatīvo padomi klimata pārmaiņu jautājumos.

2. Komisija līdz 2023. gada 31. jūlijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtē Savienības mēroga emisiju, kas nav CO₂ emisijas, samazinājumus, kuri plānoti un īstenoti saskaņā ar attiecīgajiem Savienības un valstu tiesību aktiem un rīcībpolitikām, tostarp integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999 un kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskajiem plāniem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2115^(1a). Ja Komisija saskaņā ar 1. punktu iesniedz tiesību akta priekšlikumu un novērtē, ka nav sagaidāms, ka emisiju, kas nav CO₂ emisijas, samazinājumi sasniegs minētajā punktā minēto mērķrādītāju vai mērķrādītājus, Komisija sniedz ieteikumus par papildu ietekmes mazināšanas pasākumiem un dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Ja Komisija šā panta 2. punktā minētajā ziņojumā vai savā ikgadējā novērtējumā saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 26. pantu secina, ka Savienība negūst pietiekamus panākumus virzībā uz to, lai sasniegtu minimālo emisiju devumu attiecībā uz emisijām, kas nav CO₂ emisijas, saskaņā ar šīs regulas 1. pantu, Komisija attiecīgā gadījumā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību aktu priekšlikumus, kuros šajā nolūkā var iekļaut nozaru mērķrādītājus vai nozaru pasākumus, vai abus.”

(^{1a}) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp.).

Grozījums Nr. 30

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.b punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

5. pants – 1. un 2. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(3c) **regulas 5. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:**

1. Attiecībā uz 2021. līdz **2025.** gadu, dalībvalsts var aizņemties tādu daudzumu, kas nepārsniedz 5 % no tās nākamajam gadam paredzētā ikgadējā emisiju sadales apjoma.

“1. Attiecībā uz 2021. līdz **2029.** gadu, dalībvalsts var aizņemties tādu daudzumu, kas nepārsniedz 5 % no tās nākamajam gadam paredzētā ikgadējā emisiju sadales apjoma.”

2. Attiecībā uz 2026. līdz 2029. gadu, dalībvalsts var aizņemties tādu daudzumu, kas nepārsniedz 5 % no tās nākamajam gadam paredzētā ikgadējā emisiju sadales apjoma.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 31**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.d punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

5. pants – 3. punkts – a apakšpunkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(3d) regulas 5. panta 3. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

a) attiecībā uz 2021. gadu – šo ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz **2030.** gadam; un

“a) attiecībā uz 2021. gadu – šo ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu **līdz 5 % līmenim no minētā ikgadējā emisiju sadales apjoma** atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz **2025.** gadam; un”

Grozījums Nr. 32**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.e punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

5. pants – 3. punkts – b apakšpunkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(3e) regulas 5. panta 3. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

b) attiecībā uz 2022.–**2029.** gadu – šo ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu līdz **30 %** no līdz tam gadam ikgadējā emisiju sadales apjoma atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz **2030.** gadam.

“b) attiecībā uz 2022.–**2024.** gadu – šo ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu līdz **10 %** no līdz tam gadam ikgadējā emisiju sadales apjoma atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz **2025.** gadam.”

Grozījums Nr. 33**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.f punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

5. pants – 3. punkts – ba apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3f) regulas 5. panta 3. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“ba) attiecībā uz 2026.–**2029.** gadu – šo ikgadējā emisiju sadales apjoma pārpalikumu līdz **10 %** no līdz tam gadam ikgadējā emisiju sadales apjoma atlikt rezervē uz nākamajiem gadiem līdz **2030.** gadam.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 34

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.g punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

5. pants – 4. punkts

Spēkā esošais teksts

4. Attiecībā uz 2021.–2025. gadu dalībvalsts līdz 5 % no sava attiecīgā gada ikgadējā emisiju sadales apjoma var pārskaitīt citām dalībvalstīm **un attiecībā uz 2026.–2030. gadu – līdz 10 %**. Saņēmēja dalībvalsts minēto daudzumu var izmantot atbilstības nolūkā saskaņā ar 9. pantu vai nu attiecīgajā gadā, vai nākamajos gados līdz **2030.** gadam.

Grozījums

(3g) **regulas 5. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:**

“4. Attiecībā uz 2021.–2025. gadu dalībvalsts līdz 5 % no sava attiecīgā gada ikgadējā emisiju sadales apjoma var pārskaitīt citām dalībvalstīm. Saņēmēja dalībvalsts minēto daudzumu var izmantot atbilstības nolūkā saskaņā ar 9. pantu vai nu attiecīgajā gadā, vai nākamajos gados līdz **2025.** gadam.

Attiecībā uz 2026.–2030. gadu dalībvalsts līdz 5 % no sava attiecīgā gada ikgadējā emisiju sadales apjoma var pārskaitīt citām dalībvalstīm. Saņēmēja dalībvalsts minēto daudzumu var izmantot atbilstības nolūkā saskaņā ar 9. pantu vai nu attiecīgajā gadā, vai nākamajos gados līdz 2030. gadam.

Dalībvalstis informē Komisiju par jebkuru pasākumu, kas veikts saskaņā ar šo punktu, un par pārskaitījuma cenu par tonnu CO₂ ekvivalenta.”

Grozījums Nr. 35

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.h punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

5. pants – 6. punkts

Spēkā esošais teksts

Ieņēmumus, kuri iegūti no ikgadējo emisiju sadales apjomu pārskaitījumiem, ievērojot 4. un 5. punktu, dalībvalstis **var izmantot**, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām Savienībā vai trešās valstīs. Dalībvalstis informē Komisiju par jebkuru pasākumu, kas veikts saskaņā ar šo punktu.”;

Grozījums

(3h) **regulas 5. panta 6. punktu aizstāj ar šādu:**

“Ieņēmumus, kuri iegūti no ikgadējo emisiju sadales apjomu pārskaitījumiem, ievērojot 4. un 5. punktu, dalībvalstis **izmanto**, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām Savienībā vai trešās valstīs. Dalībvalstis informē Komisiju par jebkuru pasākumu, kas veikts saskaņā ar šo punktu, **un publisko šo informāciju viegli pieejamā formātā. Dalībvalsts, kas pārskaita ikgadējos emisiju sadalījumus citai dalībvalstij, publicē pārskaitījuma ierakstu un dara zināmu atklātībai par piešķirumiem saņemto atlīdzību.**”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 36**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.i punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

6. pants – 3. punkts – 2. daļa

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(3i) regulas 6. panta 3. punkta 2. daļu aizstāj ar šādu:

Dalībvalstis, kas uzskaitītas II pielikumā, var nolemt paziņotos procentuālos apjomus pārskatīt un samazināt vienu reizi 2024. un vienu reizi 2027. gadā. Tādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts par to paziņo Komisijai attiecīgi līdz 2024. gada 31. decembrim vai 2027. gada 31. decembrim.

“Dalībvalstis, kas uzskaitītas II pielikumā, var nolemt **pārskatīt savu paziņoto lēmumu līdz 2023. gadam un** paziņotos procentuālos apjomus pārskatīt un samazināt vienu reizi 2024. un vienu reizi 2027. gadā. Tādā gadījumā attiecīgā dalībvalsts par to paziņo Komisijai attiecīgi līdz **2023. gada 31. decembrim**, 2024. gada 31. decembrim vai 2027. gada 31. decembrim.”

Grozījums Nr. 37**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 5.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/842

8. pants

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(5a) regulas 8. pantu aizstāj ar šādu:

8. pants

8. pants

Korektīvi pasākumi

Korektīvi pasākumi

1. Ja Komisija ikgadējā izvērtējumā, kas veikts saskaņā ar Regulas (ES) **25/2013 21.** pantu, un ņemot vērā plānus izmantot šīs regulas 5., 6. un 7. pantā minētās elastības iespējas, konstatē, ka dalībvalsts virzība uz šīs regulas 4. pantā minēto pienākumu izpildi ir nepietiekama, tad minētā dalībvalsts trīs mēnešu laikā Komisijai iesniedz **un publicē** korektīvo rīcību plānu, kurā norāda:

“1. Ja Komisija ikgadējā izvērtējumā, kas veikts saskaņā ar Regulas (ES) **2018/1999 29.** pantu, un ņemot vērā plānus izmantot šīs regulas 5., 6. un 7. pantā minētās elastības iespējas, konstatē, ka dalībvalsts virzība uz šīs regulas 4. pantā minēto pienākumu izpildi ir nepietiekama, tad minētā dalībvalsts trīs mēnešu laikā Komisijai iesniedz korektīvo rīcību plānu, kurā norāda:

-a) sīki izstrādātu paskaidrojumu, kurā norādīti iemesli, kāpēc dalībvalsts nespēj pietiekami sekmīgi izpildīt savas saistības saskaņā ar šīs regulas 4. pantu;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

Grozījums

- a) papildu pasākumus, kurus dalībvalsts veiks, lai izpildītu savus šīs regulas 4. pantā minētos konkrētos pienākumus, proti, kādu valsts politiku un pasākumus un Savienības rīcību tā īsteno;
- b) stingru šo pasākumu īstenošanas grafiku, kas ļaus novērtēt ikgadējo īstenošanas virzību.
- ab) Savienības finansējuma kopsummu, ko dalībvalsts ir saņēmusi izdevumiem un investīcijām saistībā ar klimatu un zaļo pārkārtošanos, kā šo līdzekļu izlietojums ir veicinājis tās saistības saskaņā ar 4. pantu un kā tā plāno izmantot šādu finansējumu šim mērķim, lai izpildītu minētos pienākumus;*
- a) papildu pasākumus, kurus dalībvalsts veiks, lai izpildītu savus šīs regulas 4. pantā minētos konkrētos pienākumus, proti, kādu valsts politiku un pasākumus un Savienības rīcību tā īsteno;
- b) stingru šo pasākumu īstenošanas grafiku, kas ļaus novērtēt ikgadējo īstenošanas virzību. **ja dalībvalsts ir izveidojusi valsts klimata padomdevēju struktūru, tā lūdz šīs struktūras padomu, lai noteiktu nepieciešamās darbības;**
- ba) pārskatu par papildu emisiju samazinājumu daudzumu, ko dalībvalsts lēš, īstenojot minēto politiku, un metodi, kas izmantota, lai aplēstu šos papildu emisiju samazinājumus;
- bb) kā korektīvo pasākumu plāns stiprinās dalībvalsts integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu, kas pieņemts saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999.

1.a Ja dalībvalsts divos vai vairākos secīgos gados pārsniedz ikgadējo emisijas kvotu apjomu, tā pārskata savu integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un ilgtermiņa stratēģiju saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1999. Dalībvalsts šo pārskatīšanu pabeidz sešu mēnešu laikā. Komisija sniedz ieteikumus, kuros norāda, kā ir jāpārskata integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns vai nacionālā ilgtermiņa stratēģija, vai abi. Dalībvalsts paziņo Komisijai pārskatītos plānus kopā ar paziņojumu, kurā izklāstīts, kā ierosinātās pārskatīšanas novērsīs neatbilstību tās ikgadējiem emisiju sadales apjomiem un kā tā attiecīgā gadījumā ir reaģējusi uz Komisijas ieteikumiem. Ja integrētais nacionālais enerģētikas un klimata plāns vai ilgtermiņa stratēģija būtiski nemainās, dalībvalsts publicē skaidrojumu, kurā izklāsta savus apsvērumus.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

2. Eiropas Vides aģentūra saskaņā ar savu gada darba programmu palīdz Komisijai novērtēt visus šādus korektīvo rīcību plānus.

3. Komisija sniedz atzinumu par korektīvo rīcību plānu, kas iesniegti saskaņā ar 1. punktu, stingrību un tādā gadījumā to dara četru mēnešu laikā pēc minēto plānu saņemšanas. Attiecīgā dalībvalsts vislielākajā mērā ņem vērā Komisijas atzinumu un **var attiecīgi pārskatīt** savu korektīvo rīcību plānu.

Grozījums

2. Eiropas Vides aģentūra saskaņā ar savu gada darba programmu **un Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, kas izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1119 3. pantu**, palīdz Komisijai novērtēt visus šādus korektīvo rīcību plānus.

3. Komisija sniedz atzinumu par korektīvo rīcību plānu, kas iesniegti saskaņā ar 1. punktu, stingrību un tādā gadījumā to dara četru mēnešu laikā pēc minēto plānu saņemšanas. Attiecīgā dalībvalsts vislielākajā mērā ņem vērā Komisijas atzinumu un **pārskata** savu korektīvo rīcību plānu. **Ja attiecīgā dalībvalsts ieteikumus vai būtisku to daļu neņem vērā, šī dalībvalsts sniedz Komisijai pamatojumu.**

3.a Korektīvais rīcību plāns un Komisijas atzinums, kā arī 1., 1.a un 3. punktā minētās atbildes un pamatojumi, kas saņemti no dalībvalstīm, ir pieejami sabiedrībai.

3.b Atjauninot integrēto nacionālo enerģētikas un klimata plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, dalībvalstis attiecīgi atsaucas uz to korektīvajiem plāniem saskaņā ar 1. un 1.a punktu un visiem atzinumiem, ko Komisija sniegusi saskaņā ar šo pantu.”;

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 6. punkts

Regula (ES) 2018/842

9. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

“2. Ja dalībvalsts Regulas (ES) 2018/841 4. pantā minētās siltumnīcefekta gāzu emisijas 2021.–2025. gada periodā ir pārsniegušas tās piesaistījumus, kā konstatēts saskaņā ar minētās regulas 12. pantu, centrālais administrators no attiecīgās dalībvalsts ikgadējiem emisiju sadales apjomiem atskaita tādu daudzumu, kas atbilst CO₂ ekvivalenta tonnās izteiktam siltumnīcefekta gāzu emisiju pārsniegumam par attiecīgajiem gadiem.”;

Grozījums

“2. Ja dalībvalsts Regulas (ES) 2018/841 4. pantā minētās siltumnīcefekta gāzu emisijas **vai nu** 2021.–2025. **gada periodā, vai 2026.–2030.** gada periodā ir pārsniegušas tās piesaistījumus, kā konstatēts saskaņā ar minētās regulas 12. pantu, centrālais administrators no attiecīgās dalībvalsts ikgadējiem emisiju sadales apjomiem atskaita tādu daudzumu, kas atbilst CO₂ ekvivalenta tonnās izteiktam siltumnīcefekta gāzu emisiju pārsniegumam par attiecīgajiem gadiem.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 39

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 7. punkts

Regula (ES) 2018/842

11.a pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(7) regulā iekļauj šādu pantu:

svītrots

11.a pants

Papildu rezerve

1. Ja Savienība siltumnīcefekta gāzu neto emisijas līdz 2030. gadam ir samazinājusi vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1119 (**). 3. pantu un ņemot vērā neto piesaistījumu maksimālo robežu, Savienības reģistrā izveido papildu rezervi.

2. Dalībvalstis, kas nolemj ne dot devumu papildu rezervē, ne arī gūt labumu no tās, savu lēmumu paziņo Komisijai ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

3. Papildu rezervi veido neto piesaistījumi, kas iesaistītajām dalībvalstīm 2026.–2030. gada periodā radušies virs to attiecīgajiem mērķrādītājiem saskaņā ar Regulu (ES) 2018/841, pēc tam, kad atskaitīti abi šie elementi:

a) elastības iespējas, kas izmantotas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 11.–13.b pantu;

b) daudzumi, kas ņemti vērā atbilstības nolūkā saskaņā ar šīs regulas 7. pantu.

4. Ja saskaņā ar 1. punktu ir izveidota papildu rezerve, iesaistītā dalībvalsts var to izmantot, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisijas pārsniedz tās ikgadējo emisiju sadales apjomu 2026.–2030. gada periodā;

b) dalībvalsts ir izsmēlusi elastības iespējas, ko paredz 5. panta 2. un 3. punkts;

c) dalībvalsts, ciktāl iespējams, ir izmantojusi neto piesaistījumus saskaņā ar 7. pantu, pat ja minētais daudzums nesasniedz III pielikumā noteikto līmeni, un

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

d) dalībvalsts nav veikusi nekādus neto pārskaitījumus citām dalībvalstīm saskaņā ar 5. pantu.

5. Ja dalībvalsts izpilda 4. punktā izklāstītos nosacījumus, tā no papildu rezerves saņem papildu daudzumu līdz tās iztrūkuma apmēram, un šis daudzums izmantojams atbilstības panākšanai saskaņā ar 9. pantu.

Ja kopējais daudzums, kas jāsaņem visām dalībvalstīm, kuras izpilda šā panta 4. punktā izklāstītos nosacījumus, pārsniedz daudzumu, kas papildu rezervei iedalīts saskaņā ar šā panta 3. punktu, attiecīgo daudzumu, kas būtu jāsaņem katrai no minētajām dalībvalstīm, proporcionāli samazina.

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

Grozījums Nr. 40

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 7.a punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

15. pants

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(7a) regulas 15. pantu aizstāj ar šādu:

15. pants

15. pants

Pārskatīšana

Pārskatīšana

1. Šo regulu pastāvīgi pārskata, cita starpā ņemot vērā valsts apstākļu dinamiku, veidu, kādā visas ekonomikas nozares sniedz ieguldījumu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā, starptautiskās norises un centienus, kas veikti nolūkā sasniegt Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķus.

“1. Šo regulu pastāvīgi pārskata, cita starpā ņemot vērā valsts apstākļu dinamiku, veidu, kādā visas ekonomikas nozares sniedz ieguldījumu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā, starptautiskās norises un centienus, kas veikti nolūkā sasniegt Parīzes nolīguma **un Regulas (ES) 2021/1119** ilgtermiņa mērķus.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

2. Komisija sešu mēnešu laikā pēc katras globālās izsvēršanas, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas darbību, tostarp par emisiju sadales apjomu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru, kā arī par to, kā šī regula sekmē Savienības kopējā 2030. gadam izvirzītā siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanu un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu, jo īpaši par nepieciešamību izstrādāt papildu Savienības politiku un pasākumus, lai panāktu vajadzīgos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus Savienībā un tās dalībvalstīs, tostarp par satvaru laikposmam pēc 2030. gada un vajadzības gadījumā var sagatavot priekšlikumus.

Minētajos ziņojumos ņem vērā stratēģijas, kas sagatavotas, ievērojot Regulas (ES) **Nr. 525/2013 4.** pantu, lai sniegtu ieguldījumu Savienības ilgtermiņa stratēģijas formulēšanā.”

Grozījums

2. Komisija sešu mēnešu laikā pēc katras globālās izsvēršanas, par kuru panākta vienošanās saskaņā ar Parīzes nolīguma 14. pantu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas darbību, tostarp par emisiju sadales apjomu piedāvājuma un pieprasījuma līdzsvaru, kā arī par to, kā šī regula sekmē Savienības **klīmatneitralitātes mērķa sasniegšanu un Savienības starpposma klīmata mērķrādītāju sasniegšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1119 2. un 4. pantu** un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu, jo īpaši par nepieciešamību izstrādāt papildu Savienības politiku un pasākumus, lai panāktu vajadzīgos siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumus Savienībā un tās dalībvalstīs, tostarp par satvaru laikposmam pēc 2030. gada un vajadzības gadījumā var sagatavot priekšlikumus.

Minētajos ziņojumos ņem vērā stratēģijas, kas sagatavotas, ievērojot Regulas (ES) **2018/1999 15.** pantu, lai sniegtu ieguldījumu Savienības ilgtermiņa stratēģijas formulēšanā.”

Grozījums Nr. 41

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 7.b punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(7b) regulā iekļauj šādu pantu:

“15.a pants

Saskaņošana ar Savienības un dalībvalstu klīmatneitralitātes mērķi

1. Pieņemot tiesību aktu, ar ko nosaka Savienības 2040. gada klīmata mērķrādītāju saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1119 4. panta 3. punktu, Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā izklāsta:

a) regulas I pielikumā noteikto pašreizējo valstu mērķrādītāju piemērotību attiecībā uz to devumu klīmatneitralitātes mērķa sasniegšanā vēlākais līdz 2050. gadam saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119, to darot izmaksefektīvā un taisnīgā veidā;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- b) samazināšanas trajektoriju katrai dalībvalstij, kas nodrošina šīs regulas aptverto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas trajektoriju, kura ir saderīga ar mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti katrā dalībvalstī.

2. Sešu mēnešu laikā pēc 1. punktā minētā ziņojuma publicēšanas Komisija iesniedz priekšlikumus par siltumnīcefekta emisiju ierobežošanu nozarēs, uz kurām attiecas šī regula. Minētie priekšlikumi nodrošina emisiju samazināšanas centienu rentablu un taisnīgu sadalījumu visā Savienībā, pamatojoties uz 1. punkta b) apakšpunktā minētajām samazināšanas trajektorijām.”

Grozījums Nr. 42

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 7.c punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

15.b pants (jauns)

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(7c) regulā iekļauj šādu pantu:

“15.b pants

Tiesu iestāžu pieejamība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar to valsts tiesību sistēmu attiecīgajiem sabiedrības locekļiem, kuri atbilst 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, tostarp fiziskām vai juridiskām personām un to asociācijām, organizācijām vai grupām, ir iespēja vērsties tiesā vai citā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, kas izveidota saskaņā ar tiesību aktiem, lai apstrīdētu lēmumu, darbību un bezdarbības materiālo vai procesuālo likumību:

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

Grozījums

a) kas nepilda šīs regulas 4.–8. pantā paredzētos juridiskos pienākumus vai

b) uz ko attiecas Regulas (ES) 2018/1999 10. pants.

Šā punkta īstenošanas nolūkā darbība vai bezdarbība, kas neatbilst no 4. vai 8. pantā paredzētajiem pienākumiem, cita starpā ir darbība vai bezdarbība attiecībā uz politiku vai pasākumu, kas pieņemts minēto pienākumu izpildei, ja attiecīgā politika vai pasākums nenodrošina pietiekamu devumu šādas izpildes panākšanai.

2. Attiecīgie sabiedrības locekļi atbilst 1. punktā minētajiem nosacījumiem, ja:

a) tiem ir pietiekamas intereses, vai

b) tie apgalvo, ka ir aizskartas to tiesības, ja dalībvalsts administratīvi procesuālajās tiesībās tas paredzēts kā priekšnoteikums.

Dalībvalstis nosaka, kas tieši uzskatāms par pietiekamu ieinteresētību, ņemot vērā mērķi attiecīgajiem sabiedrības locekļiem nodrošināt tiesas pieejamību saskaņā ar Orhūsas konvenciju. Šā punkta īstenošanas nolūkā par pietiekamu uzskata tādas nevalstiskas organizācijas interesi, kura atbalsta vides aizsardzību un ievēro visas prasības saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem.

3. Šā panta 1. un 2. punkts neliedz lietu nodot sākotnējai pārskatīšanai administratīvā iestādē un neietekmē prasību pirms pārsūdzības tiesā izsmelt administratīvās pārskatīšanas iespējas, ja valsts tiesību aktos šāda prasība noteikta. Visas šīs procedūras ir godīgas, taisnīgas, laicīgas un nav pārmērīgi dārgas.

4. Dalībvalstis nodrošina, lai sabiedrībai būtu viegli pieejama praktiska informācija par iespējām izmantot administratīvās pārskatīšanas un tiesvedības procedūras.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 43**Regulas priekšlikums**

1. pants – 1. daļa – 7.d punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/842

16.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(7d) regulā iekļauj šādu pantu:**“16.b pants****Zinātniskie ieteikumi attiecībā uz KCR/CARE sektoriem**

Saskaņā ar tās pilnvarām, kas noteiktas ar Regulas (ES) 2021/1119 3. panta 2. punktu, Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos (“ESABCC”) pēc savas iniciatīvas ir aicināta sniegt zinātniskus ieteikumus un sniegt ziņojumus par šīs regulas trajektoriju, ikgadējiem emisiju līmeņiem un elastības iespējām, kā arī par to atbilstību klimata mērķiem, jo īpaši, lai informētu par jebkādu turpmāku šīs regulas pārskatīšanu. Komisija pienācīgi ņem vērā ESABCC ieteikumus vai publiski pamato iemeslus, kāpēc tie nav ņemti vērā.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0233

Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (ZIZIMM) ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi (*) priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz darbības jomu, izpildes noteikumu vienkāršošanu, dalībvalstu 2030. gada mērķrādītāju noteikšanu un apņemšanos zemes izmantojuma, mežsaimniecības un lauksaimniecības sektorā līdz 2035. gadam kopīgi panākt klimatneitralitāti groza Regulu (ES) 2018/841 un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999 (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 493/24)

Grozījums Nr. 1

Normatīvās rezolūcijas projekts

4.a norāde

Normatīvās rezolūcijas projekts

Grozījums

— ņemot vērā subsidiaritātes, proporcionalitātes un solidaritātes principu,

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums

Virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Priekšlikums

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko **attiecībā uz tvērumu, izpildes noteikumu vienkāršošanu, dalībvalstu mērķrādītāju 2030. gadam noteikšanu un apņemšanos** zemes izmantojuma, mežsaimniecības un lauksaimniecības sektorā līdz 2035. gadam kopīgi panākt klimatneitralitāti groza Regulu (ES) 2018/841 un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999

ar ko groza Regulu (ES) 2018/841, paredzot vienkāršotus ziņošanas un izpildes noteikumus un nosakot dalībvalstu zemes izmantojuma, zemes izmantojuma maiņas un mežsaimniecības mērķrādītājus laikposmam no 2026. līdz 2030. gadam, un attiecībā uz monitoringa, ziņošanas, progresa apsekošanas un izskatīšanas uzlabošanu groza Regulu (ES) 2018/1999

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(*) Atsauces uz "cp" pieņemto grozījumu virsrakstos saprot kā minēto grozījumu atbilstošās daļas.

(1) Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0161/2022).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
1. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (1) 2016. gada novembrī stājās spēkā Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC) ("Parīzes nolīgums")⁽³⁶⁾. Tā puses ir vienojušās globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.

⁽³⁶⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

Grozījums

- (1) Parīzes nolīgums, kas 2015. gada decembrī pieņemts saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC), stājās spēkā 2016. gada novembrī ("Parīzes nolīgums")⁽³⁶⁾. Tā puses ir vienojušās globālo vidējās temperatūras pieaugumu ierobežot krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. **Pieņemot Glāzgovas klimata paktu, Parīzes nolīguma puses atzina, ka, ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C atzīmei salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, ievērojami mazinātos ar klimata pārmaiņām saistītie riska faktori un šādu pārmaiņu ietekme, un tās apņēmas līdz 2022. gada beigām nostiprināt savus 2030. gada mērķrādītājus, lai likvidētu uzstādījumu atšķirības, ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) secinājumus. Tas būtu jāpanāk, rīkojoties taisnīgi un ievērojot kopīgas, bet diferencētas atbildības un attiecīgo iespēju principu, kā arī, rēķinoties ar katras valsts atšķirīgajiem apstākļiem. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) regulas pārskatīšana ir uzskatāma par unikālu iespēju palīdzēt stiprināt Savienības klimatrīcību pirms UNFCCC Pušu konferences 27. sesijas (COP 27) Ēģiptē.**

⁽³⁶⁾ Parīzes nolīgums (OV L 282, 19.10.2016., 4. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
1.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (1a) Savienības līdzšinējās darbības un rīcībpolitikas ir bijušas nepietiekamas, lai apturētu biodaudzveidības zudumu un sasniegtu 2020. gada Aiči mērķrādītājus biodaudzveidības jomā. Eiropas Vides aģentūra savā ziņojumā “The European environment – state and outlook 2020 knowledge for transition to a sustainable Europe” (“Vide Eiropā — stāvoklis un perspektīvas 2020’”: zināšanas, kas kalpo pārejai uz ilgtspējīgu Eiropu”) norāda, ka “Eiropa turpina zaudēt bioloģisko daudzveidību satraucošā ātrumā, un daudzi politikas mērķi, par kuriem ir panākta vienošanās, sasniegti netiks. Saskaņā ar Dzīvotņu direktīvu aizsargājamo sugu un dzīvotņu novērtējumi liecina, ka pārsvarā nelabvēlīgs aizsardzības statuss ir 60 % sugām un 77 % dzīvotnēm ^(1a).” No kopīgā pētniecības centra 2021. gada ziņojuma var secināt, ka ir saglabājušies tikai 4,9 miljoni hektāru no Eiropas pirmatnējiem un senajiem mežiem, kuriem ir būtiska nozīme biodaudzveidības saglabāšanā un klimata pārmaiņu mīkstināšanā, un minētie hektāri veido vien 3 % no Savienības kopējās mežu platības un 1,2 % no Savienības zemes masas ^(1b).

^(1a) EVA, “The European environment — state and outlook 2020” (“Vide Eiropā — stāvoklis un perspektīvas 2020. gadā”), 74. lpp.

^(1b) Barredo, J., Brailescu, C., Teller, A., Sabatini, F.M., Mauri, A. un Janouskova, K., “Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe” (“Pirmatnējo un seno mežu Eiropā kartēšana un novērtējums”), EUR 30661 EN, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2021. gads.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
1.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(1b) *Lai gan apmežojuma pārklājums palielinās, Savienības mežu spēja piesaistīt oglekli ir būtiski samazinājusies kopš 2015. gada, un šī tendence turpināsies. Līdz 2015. gadam Savienības zemes sektors spēja piesaistīt aptuveni 7 % no ES kopējām emisijām (aptuveni 300 miljonu Mt-CO₂ ekvivalents) ^(1a). Kā ir norādījusi Eiropas Vides aģentūra (EVA) ^(1b), pienākot 2030. gadam, tā pati zemes platība piesaistīs par 40 % mazāk CO₂ ekvivalenta (samazinoties līdz — 185 Mt 2030. gadā) ^(1c). Šo neseno oglekļa uzglabāšanas samazinājumu daļēji ir noteicis mežizstrādes pieaugums. Turklāt traucējumu dēļ klimata pārmaiņas varētu samazināt Eiropas mežu oglekļa uzglabāšanas potenciālu par 180 Mt CO₂ gadā laikposmā no 2021. līdz 2030. gadam un tādējādi samazināt paredzēto neto mežu oglekļa piesaistītāju par vairāk nekā 50 % ^(1d).*

^(1a) EVA ziņojums Nr. 6/2019.

^(1b) EVA, "Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe" ("Kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju tendences un prognozes Eiropā") (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3>).

^(1c) EVA, "Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe" ("Kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju tendences un prognozes Eiropā") (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3>).

^(1d) Seidl, R.; Schelhaas, M.-J.; Rammer, W.; Verkerk, P. J. (2014): "Increasing forest disturbances in Europe and their impact on carbon storage" ("Mežu krīžu palielināšanās Eiropā un to ietekme uz oglekļa uzglabāšanu"). Izdevumā: "Nature climate change" ("Dabas klimata pārmaiņas") Nr. 4 (9), 806–810. lpp. DOI: 10.1038/nclimate2318.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
1.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (1c) *Savā 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu Komisija ir noteikusi jaunu stratēģiju kā pirmo soli Savienības pārveidošanā par ekoloģiski ilgtspējīgu, oglekļneitrālu, netoksisku un pilnībā aprites ekonomiku planētas iespēju robežās ne vēlāk kā līdz 2050. gadam. Eiropas zaļā kursa mērķis ir arī stiprināt globālos centienus īstenot pieeju "Viena veselība", kas atzīst nedalāmo saikni starp cilvēku veselību, dzīvnieku veselību un veselīgu un noturīgu dabu, un palīdzēt sasniegt Parīzes nolīguma un Biodaudzveidības konvencijas mērķus, kā arī ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus.*

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
1.d apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (1d) *Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes īpašais ziņojums par okeānu un kriosfēru klimata pārmaiņu laikā, kurā ir konstatēts, ka okeāniem ir būtiska nozīme dabiskas un antropogēnas izcelsmes oglekļa dioksīda (CO₂) un siltuma absorbēšanā un izkliedēšanā, kā arī atbalsta sniegšanā ekosistēmām.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
2. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (2) Klimata un vides problēmu risināšana un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojuma "Eiropas zaļais kurss" pamats⁽²⁸⁾. Eiropas zaļā kursa nepieciešamība un vērtība, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ārkārtīgi smago ietekmi uz Savienības iedzīvotāju veselību un ekonomisko labklājību, ir tikai augusi.

⁽²⁸⁾ COM(2019)0640.

Grozījums

- (2) **Visaptverošas pieejas īstenošana klimata** un vides problēmu **risināšanai** un Parīzes nolīguma mērķu **sasniegšanai taisnīgā un iekļaujošā veidā, nevienu neatstājot novārtā, ir uzskatāma par** Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojuma "Eiropas zaļais kurss" **pamatuzstādījumu**⁽²⁸⁾. **Tādēļ ir jānodrošina, lai šīs regulas mērķu sasniegšanas nolūkā īstenotie pasākumi tiktu īstenoti saskaņā ar principu "nenodarīt būtisku kaitējumu" un minimuma aizsargpasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 17. un 18. panta izpratnē**^(28a), vienlaikus ņemot vērā **Eiropas sociālo tiesību pilārā noteiktos principus**. Eiropas zaļā kursa nepieciešamība un vērtība **un nepieciešamība to īstenot ilgtspējīga veidā**, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ārkārtīgi smago ietekmi uz Savienības iedzīvotāju veselību, **sociālo kohēziju** un ekonomisko labklājību, ir tikai augusi.

⁽²⁸⁾ COM(2019)0640.

^(28a) ^{28a} **Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar kuru groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
2.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2a) Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojums “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam: atgriezīsim savā dzīvē dabu” pastiprina Savienības mērķus attiecībā uz biodaudzveidības un labi funkcionējošu ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu. Zinātniskie pierādījumi, ziņojumi un ieteikumi par zoonozēm un pandēmijām, tostarp IPBES semināra ziņojums par biodaudzveidības zudumu un pandēmijām, un Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas 2020. gada 6. jūlija ziņojums “Nākamās pandēmijas novēršana — zoonozes slimības un kā pārtraukt pārnesšanas ķēdi”, ir likuši pārliecināties, cik būtiski ir apturēt biodaudzveidības zudumu un holistiski piemērot principu “Viena veselība” politikas veidošanā, atspoguļojot to, ka cilvēku veselība, dzīvnieki un vide ir savstarpēji saistīti un ka visā sabiedrībā ir steidzami nepieciešamas radikālas pārmaiņas.

Grozījums Nr. 10
Regulas priekšlikums
2.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2b) Savienības astotā vides rīcības programma ir vērsta uz to, lai paātrinātu taisnīgu, vienlīdzīgu un iekļaujošu viedei nekaitīgu pārkārtošanos uz klimatneitrālu, ilgtspējīgu, netoksisku, resursefektīvu, uz atjaunīgo enerģiju balstītu, noturīgu un konkurētspējīgu aprites ekonomiku un aizsargātu, atjaunotu un uzlabotu vides stāvokli, tostarp apturot biodaudzveidības zudumu un pavēršot šo procesu pretējā virzienā. Tajā ir atzīts, ka visu cilvēku labklājības pamatā ir veselīga vide, kurā tiek saglabāta bioloģiskā daudzveidība un uzplaukst ekosistēmas, kā arī tiek aizsargāta un atjaunota daba, tādējādi palielinot noturību pret klimata pārmaiņām, laika apstākļiem, ar klimatu saistītām katastrofām un citiem vides riskiem.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
2.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (2c) *Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programma un ESAO Pasaules vides forums ir uzsvēruši, ka vides pārmaiņām ir ar dzimumu saistīta ietekme. Dzimumiem raksturīgas atšķirīgas lomas rada arī atšķirīgu sieviešu un vīriešu neaizsargātību pret klimata pārmaiņu ietekmi, un klimata pārmaiņu ietekme saasina dzimumu nevienlīdzību. Astotajā vides rīcības programmā visās klimata un vides rīcībpolitikās ir noteikta integrēta dzimumu līdztiesības nodrošināšanas pieeja, tostarp, iekļaujot dzimumperspektīvu visos politikas veidošanas procesa posmos kā būtisku, veicinošu tādas programmas prioritāro mērķu sasniegšanas nosacījumu, attiecībā uz kuru i jāveic Eiropas Komisijas, dalībvalstu, vietējo un reģionālo pašvaldību un ieinteresēto personu attiecīgi centieni.*

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3) Ar atjauninātajām nacionāli noteiktajām samazināšanas saistībām, kas UNFCCC sekretariātam iesniegtas 2020. gada 17. decembrī⁽²⁹⁾, Savienība apņēmas siltumnīcefekta gāzu neto emisijas visā Savienības tautsaimniecībā līdz 2030. gadam samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁽²⁹⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

- (3) Ar atjauninātajām, nacionāli noteiktajām samazināšanas saistībām, kas UNFCCC sekretariātam iesniegtas 2020. gada 17. decembrī⁽²⁹⁾, Savienība apņēmas siltumnīcefekta gāzu neto emisijas visā Savienības tautsaimniecībā līdz 2030. gadam samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, **savukārt Eiropas Parlaments ir prasījis līdz 2030. gadam samazināt Savienības ekonomikas mēroga bruto siltumnīcefekta gāzu emisijas par vismaz 60 % apmērā zem 1990. gada līmeņa.**

⁽²⁹⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 13
Regulas priekšlikums
3.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (3a) *Metāna emisiju samazināšana ir izšķirīgi svarīga no Parīzes nolīguma mērķa sasniegšanas viedokļa — līdz gadsimta beigām globālās temperatūras pieaugumu noturēt 1,5 °C robežās. ANO Vides programmas (UNEP) 2021. gada ziņojumā ir lēsts, ka strauja rīcība metāna emisiju samazināšanā varētu līdz 2045. gadam globālās temperatūras pieaugumu samazināt par 0,3 °C. Tādēļ Savienībai ir steidzami jāpieņem samazinājuma mērķrādītājs un papildinošie saistošie pasākumi, pateicoties kuriem, var ātri samazināt metāna emisijas no visiem avotiem, tostarp biogēniem avotiem.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
4. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119⁽³⁰⁾ Savienība tiesību aktos ir nostiprinājusi mērķrādītāju līdz 2050. gadam panākt **klīmatneitralitāti visas tautsaimniecības mērogā**. Minētā regula turklāt Savienībai nosaka saistības siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Tiek gaidīts, ka šā mērķrādītāja sasniegšanā ieguldījumu dos visas ekonomikas nozares, arī **zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektors. Neto piesaistījumu devums Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā nevar pārsniegt 225 miljonus tonnu CO₂ ekvivalenta. Regulas (ES) 2021/1119 kontekstā Komisija attiecīgā paziņojumā atkārtoti apstiprināja savu nodomu ierosināt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/841⁽³¹⁾ pārskatīšanu atbilstoši iecerei neto oglekļa piesaistījumus zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā līdz 2030. gadam palielināt tā, lai tie pārsniegtu 300 miljonus tonnu CO₂ ekvivalenta.**

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klīmatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁽³¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētiskās politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

Grozījums

- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119⁽³⁰⁾ Savienība tiesību aktos ir nostiprinājusi mērķrādītāju līdz, **vēlākais, 2050. gadam visas tautsaimniecības mērogā Savienībā panākt līdzsvaru starp siltumnīcefekta gāzu antropogēnajām emisijām no attiecīgajiem avotiem un uzveršanu piesaistītajos un pēc tam panākt negatīvas emisijas**. Minētā regula turklāt Savienībai nosaka saistības siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) līdz 2030. gadam samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Tiek gaidīts, ka šā mērķrādītāja sasniegšanā ieguldījumu dos visas ekonomikas nozares, arī **ZIZIMM sektors. Lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam tiek īstenoti pietiekami mazināšanas centieni, neto piesaistījumu piensums Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā nedrīkst pārsniegt 225 miljonus tonnu CO₂ ekvivalenta.**

⁽³⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klīmatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
4.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4a) **ZIZIMM sektors ir bijis būtisks oglekļa piesaistītājs kopš pārskata perioda sākuma 1990. gadā. Mežsaimniecība vien Eiropas Savienībā laikposmā kopš 1990. gada ir sekvēstrējusi aptuveni 400 Mt CO₂ ekvivalenta gadā.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
4.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (4b) *Jaunas transporta infrastruktūras būvniecība ir vajadzīga, lai visā Savienībā uzlabotu savienojumus starp pilsētu teritorijām, no vienas puses, un lauku un tālākajiem rajoniem, no otras puses, kā arī starp dalībvalstīm. Tomēr šāda būvniecība vienlaikus var veicināt zemes platību izmantošanu tai neraksturīgiem mērķiem, kas savukārt var samazināt augsnes spēju piesaistīt siltumnīcefekta gāzes. Jebkurš šāds zemes izmantojums būtu jāapsver, ņemot vērā tā potenciālu samazināt emisijas un tā ietekmi uz klimatu, vienlaikus ņemot vērā nepieciešamību saglabāt līdzsvaru starp ekonomikas, sociālajiem un vides aspektiem. Dalībvalstis būtu jāmudina nodrošināt, ka transporta un tūrisma infrastruktūras plānošana, atļauju piešķiršana un izbūve palīdz ilgtspējīgi sasniegt šīs regulas mērķus, un nodrošināt esošās infrastruktūras uzturēšanu labā tehniskā stāvoklī un efektīvu zemes izmantošanu no klimata viedokļa, jo īpaši autotransporta tīklos.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 17
Regulas priekšlikums
5. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

- (5) Lai **palīdzētu sasniegt siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazināšanas ieceri, kas no vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni palielināta līdz vismaz 55 %, būtu katrai dalībvalstij** jānosaka saistoši ikgadējie mērķrādītāji siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumiem **zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā** 2026.–2030. gada **periodā** (pēc analogijas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/842⁽³²⁾ noteiktajiem ikgadējiem emisiju sadales apjomiem), no kuriem izrietētu visas Savienības neto piesaistījumu mērķrādītājs 2030. gadam — 310 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta. Metodikā, ko izmanto, lai noteiktu nacionālos mērķrādītājus 2030. gadam, būtu jāņem vērā 2016., 2017. un 2018. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi, par kuriem ziņojusi katra dalībvalsts, un jāatspoguļo **zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības** sektora pašreizējais sniegums mitigācijas jomā un katras dalībvalsts apsaimniekotās zemes platības īpatsvars Savienībā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts spēju savu sniegumu šajā sektorā uzlabot, izmantojot zemes apsaimniekošanas praksi vai tādas zemes izmantojuma izmaiņas, kas labvēlīgi ietekmē klimatu un biodaudzveidību.

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

Grozījums

- (5) Lai **nodrošinātu, ka ZIZIMM sektors sniedz ilgtspējīgu un paredzamu ilgtermiņa devumu Savienības klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā līdz, vēlākais, 2050. gadam un negatīvu emisiju panākšanā pēc tam, attiecībā uz katru dalībvalsti būtu** jānosaka saistoši ikgadējie mērķrādītāji siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumiem **ZIZIMM sektorā laikposmā līdz vismaz 2050. gadam, sākot ar 2026.–2030. gada periodu** (pēc analogijas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/842⁽³²⁾ noteiktajiem ikgadējiem emisiju sadales apjomiem), no kuriem izrietētu visas Savienības neto piesaistījumu **starpposma** mērķrādītājs 2030. gadam — **vismaz 310 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta, ko paredz Savienības klimata mērķrādītāji, kā tas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119.** Metodikā, ko izmanto, lai noteiktu nacionālos mērķrādītājus 2030. gadam, būtu jāņem vērā 2016., 2017. un 2018. gada vidējās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi, par kuriem ziņojusi katra dalībvalsts, un jāatspoguļo zemes izmantošanas, **ZIZIMM** sektora pašreizējais sniegums mitigācijas jomā un katras dalībvalsts apsaimniekotās zemes platības īpatsvars Savienībā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts spēju savu sniegumu šajā sektorā uzlabot, izmantojot **atjaunošanu**, zemes apsaimniekošanas praksi vai tādas zemes izmantojuma izmaiņas, kas labvēlīgi ietekmē klimatu un biodaudzveidību. **Ja dalībvalstīs vēlas pārsniegt savus mērķrādītājus, tās tiek mudinātas to darīt.**

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 156, 19.6.2018., 26. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
5.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (5a) *Atmežošana un mežu degradācija veicina globālo klimata krīzi, jo palielina siltumnīcefekta gāzu emisijas saistīto meža ugunsgrēku dēļ, kas uz pilnībā likvidē oglekļa piesaistīšanas spējas, samazina skartā apgabala noturības pret klimata pārmaiņām spēju un ievērojami samazina tā biodaudzveidību. Tādēļ cīņā pret klimata pārmaiņām būtiski ir apturēt un apvērst atmežošanu, kā ES vadītāji to apstiprināja COP26 Glāzgovā. Tādēļ Komisijas priekšlikums, kas aizliedz ar atmežošanu un mežu degradāciju saistītu preču un produktu importu un eksportu (COM(2021)0366), ir uzskatāms par nozīmīgu stimulu turpināt stiprināt Eiropas mežu īpašniekus, viņiem ilgtspējīgi apsaimniekojot mežu un cīnoties pret atmežošanu.*

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
5.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (5b) *Ir ieviesti noteikumi, kas reglamentē kartēšanu un monitoringu gan uz vietas, gan tālīzpētes monitoringu, lai dalībvalstīm noteiktu pienākumu iegūt ģeogrāfiski skaidru informāciju nolūkā apzināt prioritārus apgabalus, kas var sekmēt klimatrīcību un kam ir atjaunošanas potenciāls. Monitoringa, ziņošanas un verificēšanas vispārējās uzlabošanas ietvaros darbs tiks koncentrēts arī uz darbības datubāzu un emisijas faktoru saskaņošanu un pilnveidošanu, pateicoties kam, tiek uzlabots siltumnīcefekta gāzu emisiju inventarizācijas pārskats.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
5.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (5c) *Vairākās ziņošanas kategorijās gan saistībā ar klimatricību, gan biodaudzveidības aizsardzību sevišķi svarīgs ir mirušu koku augsnes organiskais ogleklis un to oglekļa krātuves, no kā liela daļa vēlāk nonāk augsnes oglekļa krātuvē. Ir gūti empīriski pierādījumi, ka nokaltuši koki raupju koksnes atlieku veidā funkcionē kā oglekļa piesaistītāji tāpat kā mežizstrādes produkti. Nokaltušie koki pēc tam sekmē mežu augsnes zemes oglekļa piesaistīšanu, nepieļaujot CO₂ rašanos mineralizācijas procesa rezultātā: abi šie mehānismi būtu ziņojumos pienācīgi jāņem vērā. Tāpat pētījumi apstiprina globālas tendences, par kurām ziņo saistībā ar meža augšņu vertikālo augsnes organiskā oglekļa piemērojamību Eiropas mežos, saskaņā ar kuru aptuveni 55–65 % tiek uzglabāti augsnes 30 cm virskārtā un pārējie 40 % — lielākā dziļumā, līdz 1 m, it sevišķi organisko augšņu gadījumā. Regula būtu jāgroza tieši šajā ziņā.*

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
6. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6) Saistošie ikgadējie siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu mērķrādītāji būtu katrai dalībvalstij jānosaka, izmantojot lineāru trajektoriju. Trajektorijai vajadzētu sākties 2022. gadā ar to siltumnīcefekta gāzu emisiju vidējām vērtībām, par kurām attiecīgā dalībvalsts ziņo 2021., 2022. un 2023. gadā, un beigties 2030. gadā ar šai dalībvalstij noteikto mērķrādītāju. Attiecībā uz dalībvalstīm, kuras uzlabo emisiju un piesaistījumu aprēķināšanas metodiku, būtu jāievieš tehniskās korekcijas koncepcija. Attiecīgās dalībvalsts **mērķrādītājam** būtu **jāveic tehniska korekcija, kas atbilst metodikas maiņas ietekmei uz** mērķrādītājiem un dalībvalsts centieniem tos sasniegt, lai ievērotu vidisko integritāti.
- (6) Saistošie ikgadējie siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu mērķrādītāji būtu katrai dalībvalstij jānosaka, izmantojot lineāru trajektoriju. Trajektorijai vajadzētu sākties 2022. gadā ar to siltumnīcefekta gāzu emisiju vidējām vērtībām, par kurām attiecīgā dalībvalsts ziņo 2021., 2022. un 2023. gadā, un beigties 2030. gadā ar šai dalībvalstij noteikto mērķrādītāju. Attiecībā uz dalībvalstīm, kuras uzlabo emisiju un piesaistījumu aprēķināšanas metodiku, būtu jāievieš tehniskās korekcijas koncepcija, **par ko būtu jāsaprot neatkarīgs zinātniskais pārskats.** Attiecīgās dalībvalsts **mērķrādītājs** būtu **tehniski jākorrigē, ņemot vērā tās metodikas uzlabotās precizitātes ietekmi, ko izmanto** mērķrādītājiem un dalībvalsts centieniem tos sasniegt, lai ievērotu vidisko integritāti.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
6.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6a) *Savā 2019. gada vispārējā novērtējuma ziņojumā par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem Starpvaldību zinātnes un politikas platforma bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (IPBES) sniedza jaunākos zinātniskos datus par visā pasaulē notiekošo biodaudzveidības eroziju. Biodaudzveidības zudums paātrina klimata pārmaiņas un būtiski paaugstina neaizsargātību pret tām. Savienības Padome 2021. gadā 11. oktobrī pilnvaroja Komisiju Savienības vārdā apstiprināt Kuņminas deklarāciju, Savienībai tādējādi apņemoties apvērst pašreizējo biodaudzveidības zudumu un nodrošināt biodaudzveidības atjaunošanās sākšanu ne vēlāk kā 2030. gadā. Mežiem un veselīgai augsnei ir īpaši liela nozīme ne tikai biodaudzveidības nodrošināšanā, bet arī gaisa un ūdens attīrīšanā, oglekļa sekvestrēšanā un uzglabāšanā, kā arī ilgtspējīgi iegūtu ilgmūžīgu Gan jaunajā ES Meža stratēģijā 2030. gadam, gan ES Augsnes stratēģijā 2030. gadam ir atzīta nepieciešamība Savienībā aizsargāt un uzlabot mežu kvalitāti un augšņu ekosistēmas, kā arī sekmēt pastiprinātu ilgtspējīgas apsaimniekošanas praksi, ar kuras palīdzību var uzlabot oglekļa sekvestrēšanu un stiprināt mežu un augšņu noturību, ņemot vērā klimata un biodaudzveidības krīzi.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
7. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

- (7) 2020. gada 17. septembra paziņojumā **“Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana⁽³³⁾”** ieskicēta iespēja lauksaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas nav CO₂ emisijas, apvienot ar zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības neto piesaistījumiem, tā izveidojot jaunregulējamu zemes sektoru. Šāda apvienošana var veicināt sinerģijas starp zemesatkarīgās mitigācijas pasākumiem un veicināt integrētāku rīcībpolitikas veidošanu un rīcībpolitiku īstenošanu nacionālā un Savienības līmenī. Šajā nolūkā būtu jāpastiprina dalībvalstu pienākums iesniegt integrētus mitigācijas plānus attiecībā uz zemes sektoru.

⁽³³⁾ COM(2020)0562.

Grozījums

- (7) 2020. gada 17. septembra paziņojumā **“Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana”⁽³³⁾** ir ieskicēti dažādi veidi un politiskie risinājumi, ar kuriem var sasniegt Savienības uzlaboto mērķi 2030. gadam klimata jomā. Tajā ir uzsvērts — lai panāktu klimatneitralitāti, Savienības rīcība būs ievērojami jāstiprina visās ekonomikas nozarēs. Panākumi vienā nozarē nedrīkst kompensēt to trūkumu citās nozarēs. Prioritāte būtu jāpiešķir fosilo emisiju nonākšanas atmosfērā apturēšanai. Turklāt siltumnīcefekta gāzu piesaistījumi ar dabiskajiem oglekļa piesaistītājiem ir nestabili un potenciāli atgriezeniski, tādējādi radot lielāku nenoteiktību attiecībā uz emisiju un piesaistījumu mērīšanu zemes sektorā salīdzinājumā ar citām nozarēm. Dabisko oglekļa īstenotās piesaistīšanas apvēršes risku vēl vairāk palielina klimata pārmaiņas. Tāpat klimata zinātniskā izpēte liecina, ka klimata reakcija uz emisijām un piesaistījumiem ir asimetriska, proti, vienu tonnu atmosfērā emitēto siltumnīcefekta gāzu nevar salīdzināt ar vienu tonnu piesaistīto siltumnīcefekta gāzu^(33 bis). Tāpat pastāv atšķirības starp īslaicīgām siltumnīcefekta gāzēm, piemēram, metānu, un oglekļa dioksīdu, kas atmosfērā var saglabāties līdz pat 1 000 gadiem. Tādēļ mērķis veicināt piesaistījumus ar dabisko oglekļa piesaistītāju palīdzību būtu jāsasniedz stingri nošķirti no mērķa strauji un krasi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas citās nozarēs, tostarp ar CO₂ nesaistītās lauksaimniecības emisijas.

⁽³³⁾ COM(2020)0562.

^(33 bis) Zickfeld K., Azevedo D., Mathesius S. un citi “Asymmetry in the climate-carbon cycle response to positive and negative CO₂ emissions” (“Klimata asimetrija — oglekļa cikla reakcija uz pozitīvām un negatīvām CO₂ emisijām”). izdevums “Nature Climate Change” Nr. 11, 613.–617. lpp. (2021. g.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 24
Regulas priekšlikums
8. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(8) *Zemes sektoram ir potenciāls līdz aptuveni 2035. gadam ātri sasniegt klimatneitralitāti un pēc tam radīt vairāk siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu nekā emisiju. Kopīga apņemšanās ES līmenī 2035. gadā panākt zemes sektora klimatneitralitāti var sagādāt vajadzīgo plānošanas noteiktību, kas stimulētu zemesatkarīgās mitigācijas pasākumus īstermiņā, ņemot vērā, ka vēlamo mitigācijas iznākumu sasniegšana var prasīt daudzus gadus. Turklāt tiek prognozēts, ka zemes sektors 2050. gadā būs kļuvis par lielāko sektoru ES siltumnīcefekta gāzu plūsmas profilā. Tāpēc ir īpaši svarīgi šo sektoru piesaistīt trajektorijai, kas dos iespēju līdz 2050. gadam sekmīgi panākt siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisijas. Līdz 2024. gada vidum dalībvalstīm būtu jāiesniedz atjauninātie integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999⁽³⁴⁾ 14. pantu. Plānos būtu jāiekļauj relevanti pasākumi, ar kuriem katra dalībvalsts vislabāk var sniegt ieguldījumu ES līmeņa kolektīvā klimatneitralitātes mērķrādītāja sasniegšanai zemes sektorā 2035. gadā. Balstoties uz šiem plāniem, Komisijai būtu jāierosina nacionālie mērķrādītāji, kas nodrošinātu, ka Savienības mēroga siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā un emisijas no lauksaimniecības sektoriem, kas nav CO2 emisiju sektori, līdz 2035. gadam tiek vismaz līdzsvaroti. Atšķirībā no ES līmeņa mērķrādītāja, kas paredz zemes sektorā līdz 2035. gadam panākt klimatneitralitāti, šie nacionālie mērķrādītāji katrāi dalībvalstij būs saistoši un būs jāpanāk to izpilde.*

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

(8) *Tiek prognozēts, ka zemes sektors 2050. gadā būs kļuvis par lielāko sektoru ES siltumnīcefekta gāzu plūsmas profilā. Sagaidāms, ka zemes pilāra sektori klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā sniegs atšķirīgu ieguldījumu. It sevišķi aramzeme, zālāji un mitrāji šobrīd ir Savienības siltumnīcefekta gāzu neto emitētāji, bet tie var arī kļūt par siltumnīcefekta gāzu neto piesaistītāju, it īpaši, kāpinot agromežsaimniecību un bioloģisko lauksaimniecību, kā arī, atjaunojot mitrājus un kūrājus. Tāpēc ir īpaši svarīgi katru sektoru piesaistīt trajektorijai, kas dos iespēju līdz 2050. gadam sekmīgi panākt siltumnīcefekta gāzu neto nulles emisijas. Līdz 2024. gada vidum dalībvalstīm būtu jāiesniedz atjauninātie integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999⁽³⁴⁾ 14. pantu. Plānos būtu jāiekļauj relevanti pasākumi, ar kuriem katra dalībvalsts vislabāk var sniegt ieguldījumu minētā mērķa sasniegšanā un tādējādi nodrošināt ikviena taisnīgu ieguldījumu tā sasniegšanā. Balstoties uz šiem plāniem, kā arī, ņemot vērā Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos padomu un Savienības siltumnīcefekta gāzu budžetu, kas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119, Komisijai būtu jāierosina konkrēti mērķrādītāji un pasākumi, ar kuriem nodrošina taisnīgu sloga sadalījumu starp visiem atsevišķajiem zemes sektoriem un dalībvalstīm.*

⁽³⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 25
Regulas priekšlikums
8.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8a) *Kūdrāji ir lielākās sauszemes organiskā oglekļa krātuves, bet nosusināšanas gadījumā tie varētu kļūt par potenciālu siltumnīcefekta gāzu avotu un tādējādi veicināt klimata krīzi. Visā pasaulē meliorēti kūdrāji gadā emitē aptuveni 2 Gt oglekļa dioksīda, kas atbilst aptuveni 5 % antropogēno emisiju. Tādēļ kūdrāju apsaimniekošanas un aizsardzības uzlabošana būtu jāuzskata par prioritāti siltumnīcefekta gāzu absorbēšanas palielināšanā un tādējādi klimata pārmaiņu slāpēšanas sekmēšanā, biodaudzveidības aizsargāšanā un augsnes pasargāšanā pret eroziju.*

Grozījums Nr. 26
Regulas priekšlikums
8.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8b) *Meži sniedz būtisku labumu biodaudzveidībā, augsnes stabilizācijā, gaisa un ūdens attīrīšanā, oglekļa sekvestrēšanā un uzglabāšanā, kā arī potenciāli nodrošina ilgmūžīgus koksnes produktus. Tomēr Savienībā ir ļoti atšķirīga mežu daba un funkcijas, it sevišķi, ja salīdzina ziemeļus, kur pārsvarā ražo koksni, ar dienvidiem, kur prioritāra ir augsnes aizsardzība, un citiem īpašiem daudzfunkcionāliem mežu veidiem, piemēram, Vidusjūras reģiona mežiem jeb dehesām, attiecībā uz kuriem nereti ir jāveic īpaši aizsardzības un ekoloģiskie pasākumi, kā arī ir nepieciešami ilgstoši CO₂ piesaistīšanas laika periodi. Šādi Vidusjūras reģiona meži ir neaizsargātāki pret klimata pārmaiņām, jo ir pakļauti tiešai ietekmei, piemēram, sausuma vai temperatūras izraisītu mežu nokalšanai vai pārtuksnešošanās. Šajā saistībā būtu jāizmanto pārtuksnešošanās indekss — viens no instrumentiem, kas ir vajadzīgs, lai stiprinātu Savienības mežu noturību.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 27
Regulas priekšlikums
8.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8c) *Īstenojot šo regulu, būtu jāņem vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. pants, kurā ir atzīta tālāko reģionu īpašā neaizsargātība to mazā lieluma, izolētības, attāluma no kontinentālajiem reģioniem, sarežģītās topogrāfijas un klimata un ekonomikas atkarības no dažiem produktiem dēļ, kas ir uzskatāma par faktoru kopumu, kurš būtiski kavē to attīstību un rada ievērojamas papildu izmaksas daudzās jomās, it sevišķi transporta jomā. Īstenotie centieni un dalībvalstīm ar tālākajiem reģioniem, proti, Portugālei, Spānijai un Francijai, noteiktie siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķrādītāji ir jāpielāgo šo reģionu sarežģītajai situācijai, salāgojot vides mērķus ar šo reģionu augstajām sociālajām izmaksām un ņemot vērā, ka tajos atrodas aptuveni 80 % no Savienības biodaudzveidības. Tādēļ šīm dalībvalstīm savu nacionālo enerģētikas un klimata plānu izstrādē ir jāiesaista tālāko reģionu iestādes, lai nodrošinātu taisnīgu pārkārtošanos.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 28
Regulas priekšlikums
10. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (10) Lielāku siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu panākšanai individuāliem lauksaimniekiem un **meža apsaimniekotājiem ir vajadzīgs tiešs stimuls** savā zemē un mežos uzkrāt vairāk oglekļa. **Laikā līdz 2030. gadam arvien vairāk jāizvērs jauni uzņēmējdarbības modeļi, kuru pamatā būtu oglekļa saistīgās lauksaimniecības stimuli un oglekļa piesaistījumu sertifikācija.** Šādi stimuli un **uzņēmējdarbības modeļi veicinās klimatmitigāciju** bioekonomikā, **arī ar** ilglietojamu nocirstas koksnes produktu **izmantojumu**, pilnībā ievērojot ekoloģiskos principus, kas veicina biodaudzveidību un aprites ekonomiku. **Tāpēc līdzās nocirstas koksnes produktu kategorijai būtu jāievieš** jaunas oglekļa uzglabāšanas produktu kategorijas. **Jaunie uzņēmējdarbības modeļi, lauksaimniecības un zemes apsaimniekošanas prakse piesaistījumu palielināšanai veicina līdzsvarotu teritoriālo attīstību un ekonomisko izaugsmi lauku apvidos. Tie arī paver jaunu darbvietu iespējas un stimulē attiecīgu apmācību, pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi.**

Grozījums

- (10) Lielāku siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu panākšanai individuāliem lauksaimniekiem, **zemes un mežu īpašnieki un meža apsaimniekotāji būtu jāstimulē** savā zemē un mežos uzkrāt vairāk oglekļa, **prioritāti piešķirot uz ekosistēmām balstītām pieejām un biodaudzveidībai nekaitīgai praksei, piemēram, dabai pietuvinātai mežsaimniecības praksei, proaktīvai apmežošanai, mežu oglekļa uzkrājumu atjaunošanai, agromežsaimniecības tvēruma paplašināšanai, oglekļa sekvestrēšanai augsnē un mitrāju atjaunošanai, kā arī citiem inovatīviem risinājumiem.** Šādiem stimuliem būtu arī jāveicina **klimatmitigācija un vispārējs emisiju samazinājums** sektoros bioekonomikā, **tostarp** ilglietojamu, nocirstas koksnes produktu **izmantojuma ceļā**, pilnībā ievērojot ekoloģiskos principus, kas veicina biodaudzveidību un aprites ekonomiku. **Ilgtspējīgi iegūti ilgmūžīgi koksnes un biobāzēti oglekļa uzglabāšanas produkti var sekmēt aprites bioekonomiku, funkcionējot kā fosilo risinājumu aizstājēji, bet oglekļa uzglabāšanas šajos produktos potenciāls ir atkarīgs no šo produktu ekspluatācijas ilguma. Ieguvumi no koksnes izmantošanas konkurējošu enerģiju vai materiālu aizstāšanā ar lielāku oglekļa daudzumu ir atkarīgi arī no mežizstrādes metodēm, transporta un pārstrādes. Tādēļ jaunas oglekļa uzglabāšanas produktu kategorijas var ieviest tikai tad, ja tās ir ilgmūžīgas, tām ir neto pozitīva oglekļa sekvestrēšanas iedarbība, balstoties uz dzīves cikla novērtējumu, ietverot ietekmi uz zemes izmantošanu un zemes izmantošanas maiņu saistībā ar pieaugošu mežizstrādi, un ja pieejamie dati ir zinātniski, pārredzami un pārbaudāmi. Komisijai ir jāņem vērā tas, ka šo produktu ekspluatācijas ilgums nedrīkst radīt būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta izpratnē.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 29
Regulas priekšlikums
10.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10a) *Oglekļa sekvēstvēšanu un biodaudzveidībai nekaitīgas pieejas mežos un lauksaimniecības zemēs jau pašlaik var atbalstīt ar publisko finansējumu, ko piešķir kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) un citu Savienības programmu ietvaros. Lai nodrošinātu vajadzīgo un pielāgotu finansiālo atbalstu zemes un mežu īpašniekiem vai apsaimniekotājiem nolūkā sasniegt paaugstinātos ZIZIMM mērķrādītājus, būtu jāmobilizē KLP stratēģiskie plāni un citi publiskie vai privātie finansējuma avoti.*

Grozījums Nr. 30
Regulas priekšlikums
10.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10b) *Lai nodrošinātu pastāvīgu virzību uz šīs regulas mērķu sasniegšanu, dalībvalstīm, kas savus gada mērķrādītājus neizpilda divus gadus pēc kārtas, būtu jāpārskata savi nacionālie enerģētikas un klimata plāni un ilgtermiņa stratēģijas, lai nodrošinātu, ka tiek veikti papildu pasākumi, kas uzlabo visus piesaistītājus un krātuves un samazina zemes neaizsargātību pret dabiskiem traucējumiem.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 31
Regulas priekšlikums
10.c apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10c) *Lai saglabātu un uzlabotu sociālo saskaņotību, Eiropas zaļais kurss ir jāsteno ekonomiski ilgtspējīgā un sociāli saprātīgā veidā nolūkā garantēt taisnīgu un godprātīgu pārkārtošanos, kurā neviens netiktu atstāts novārtā un kura sekmētu dzimumu līdztiesību. Mērķu paplašināšanai zemes izmantošanas un mežsaimniecības sektorā var būt sociālas un ekonomiskas sekas, kā arī ietekme uz darbaspēku. Tie var pavērt jaunas kvalitatīvas nodarbinātības iespējas un stimulēt attiecīgu apmācību, pārkvalifikāciju un kvalifikācijas celšanu. Tādēļ, izstrādājot ietekmes uz nodarbinātību novērtējumus, ir svarīgi prognozēt rīcībpolitikas ietekmi uz darbvietām un ar darbvietām saistītus rezultātus, kā tas ir noteikts, piemēram, SDO kritēriju rokasgrāmatā par ietekmes uz nodarbinātību novērtējumu, lai nodrošinātu zemes izmantošanas un mežsaimniecības sektora taisnīgu pārkārtošanos nolūkā to padarīt ilgtspējīgāku, gan plānošanas, gan īstenošanas posmos pilnvērtīgi iesaistot sociālos partnerus un attiecīgās pilsoniskās sabiedrības organizācijas — meža un zemes apsaimniekotāju, lauksaimnieku, darba ņēmēju, vides un plašākas sabiedrības interesēs. Minētie aspekti būtu pienācīgi jāņem vērā valstu rīcībpolitikās.*

Grozījums Nr. 32
Regulas priekšlikums
10.d apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10d) *Oglekļa uzglabāšanas koksnes produktos potenciāls nosaka šo produktu ekspluatācijas ilgumu, kas var ilgt no dažām dienām skrejlapas gadījumā līdz desmitgadēm vai pat simtgadēm koka ēkas gadījumā. Lai gan koksnes produkts par oglekļa krājumu uzskatāms nav, koka izstrādes faktiskais ieguvums ir atkarīgs no ražotā produkta ekspluatācijas ilguma, kas ir jāsalīdzina ar koksnes dzīves ciklu ekosistēmā gadījumā, ja koks nebūtu ticis nocirsts.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 33
Regulas priekšlikums
10.e apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10e) *Paludikultūras (jeb purva lauksaimniecības) definīcija būtu jāapspriež detalizētāk, lai ātri pārietu uz klimatam nekaitīgu lauksaimniecību organiskās augsnes, kā arī, lai apturētu meliorāciju un atjaunotu dabisko ūdens līmeni.*

Grozījums Nr. 34
Regulas priekšlikums
10.f apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10f) *Saskaņā ar Savienības zemes platību aizņemšanas neto nulles mērķi līdz 2050. gadam būtu jāizvairās no dabisko un lauksaimniecības zemes platību apbūves. Tādēļ dalībvalstīm savos zemes izmantošanas plānos būtu jāievieš pasākumi, kas būtu vērsti uz zemes platību samazināšanās urbanizācijas rezultātā kompensēšanu.*

Grozījums Nr. 35
Regulas priekšlikums
11. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11) Ņemot vērā **zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības** sektora specifiku katrā dalībvalstī, kā arī to, ka dalībvalstīm ir savs sniegums jāuzlabo, lai sasniegtu savus saistošos nacionālos mērķrādītājus, dalībvalstu rīcībā arī turpmāk vajadzētu būt dažādām elastības iespējām, arī pārsniegumu tirdzniecībai un ar mežu saistīto elastības iespēju paplašināšanai, lai gan vienlaikus jāievēro mērķrādītāju vidiskā integritāte.

- (11) Ņemot vērā **ZIZIMM** sektora specifiku katrā dalībvalstī, kā arī to, ka dalībvalstīm ir savs sniegums jāuzlabo, lai sasniegtu savus saistošos nacionālos mērķrādītājus, dalībvalstu rīcībā arī turpmāk vajadzētu būt dažādām elastības iespējām, **tostarp pārsniegumu tirdzniecībai par minimālo cenu** un ar mežu saistīto elastības iespēju paplašināšanai, lai gan vienlaikus ir jāievēro mērķrādītāju vidiskā integritāte.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 36
Regulas priekšlikums
12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (12) Pašreizējo uzskaites noteikumu atcelšana pēc 2025. gada rada vajadzību pēc alternatīviem noteikumiem attiecībā uz tādiem dabiskiem traucējumiem kā ugunsgrēki, kaitēkļi un vētras, lai novērstu nenoteiktību, ko **zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības** sektorā **ievieš dabiskie procesi** vai **klīmata pārmaiņas**. Dalībvalstīm 2032. gadā ar nosacījumu, ka tās ir izsmēlušas visas pārējās to rīcībā esošās elastības iespējas, ka tās ir ieviesušas pienācīgus pasākumus, kas **mazina** to zemes neaizsargātību pret šādiem traucējumiem, un ka Savienība ir sasniegusi 2030. gada mērķrādītāju **zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības** sektorā, **vajadzētu būt pieejamam ar dabiskajiem traucējumiem saistītam elastības mehānismam.**

Grozījums

- (12) Pašreizējo uzskaites noteikumu atcelšana pēc 2025. gada rada vajadzību pēc alternatīviem noteikumiem attiecībā uz tādiem dabiskiem traucējumiem kā ugunsgrēki, kaitēkļi un vētras, lai novērstu nenoteiktību, ko **rada dabiskie procesi vai ekosistēmas traucējumi, kuru pamatā ir ZIZIMM sektorā notiekošās klīmata pārmaiņas, ar nosacījumu, ka tos nevarēja prognozēt vai novērst, it sevišķi, īstenojot pielāgošanās pasākumus.** Dalībvalstīm 2032. gadā **būtu jābūt pieejamam ar dabiskajiem traucējumiem saistītam elastības mehānismam** ar nosacījumu, ka tās ir izsmēlušas visas pārējās to rīcībā esošās elastības iespējas **un ir apliecinājušas, ka pārējais pārsniegums ir tieši saistīts ar dabisko traucējumu vai klīmata pārmaiņu izraisītu ekosistēmu graušanas faktoru ietekmi,** ka tās ir ieviesušas pienācīgus pasākumus, kas **uzlabo dabiskos oglekļa piesaistītājus tā, ka tiek veicināta bioloģiskā daudzveidība, ir samazinājušas** to zemes neaizsargātību pret šādiem traucējumiem, un ka Savienība ir sasniegusi 2030. gada mērķrādītāju **ZIZIMM** sektorā.

Grozījums Nr. 37
Regulas priekšlikums
13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (13) Nosakot saistošus nacionālos ikgadējos siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu mērķrādītājus, kuru pamatā ir no 2026. gada ziņotās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi, būtu jānosaka noteikumi par mērķrādītāju ievērošanu. Mutatis mutandis būtu jāpiemēro Regulā (ES) 2018/842 noteiktie principi, sodu par neizpildi aprēķinot šādi: 108 % no starpības starp noteikto mērķrādītāju un neto piesaistījumiem, kas ziņoti attiecīgajā gadā, pieskaita siltumnīcefekta gāzu emisiju rādītājam, ko dalībvalsts ziņo nākamajā gadā.

Grozījums

- (13) Nosakot saistošus nacionālos ikgadējos siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu mērķrādītājus, kuru pamatā ir no 2026. gada ziņotās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi, būtu jānosaka noteikumi par mērķrādītāju ievērošanu. Mutatis mutandis būtu jāpiemēro Regulā (ES) 2018/842 noteiktie principi, sodu par neizpildi aprēķinot šādi: 108 % no starpības starp noteikto mērķrādītāju un neto piesaistījumiem, kas ziņoti attiecīgajā gadā, pieskaita siltumnīcefekta gāzu emisiju rādītājam, ko dalībvalsts ziņo nākamajā gadā. **Komisijai būtu jāsteno visi vajadzīgie pasākumi saskaņā ar Līgumiem, ar kuriem nodrošina, ka dalībvalstis ievēro šajā regulā paredzētās normas.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 38
Regulas priekšlikums
13.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (13a) *Publiskā kontrole un tiesu iestāžu pieejamība ir uzskatāmas par Savienības demokrātisko vērtību būtisku elementu un tiesiskuma aizsardzības instrumentu. Pilsoniskajai sabiedrībai ir nozīmīga uzrauga loma dalībvalstīs, un tā nodrošina ievērojamu atbalstu, ar ko palīdz sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus. Lai nodrošinātu iedzīvotāju un nevalstisko organizāciju tiesību aizsardzību un vārstos pret šīs regulas pārkāpumiem valsts līmenī, dalībvalstīm būtu jānodrošina minēto iedzīvotāju un organizāciju iespēja piekļūt tiesu iestādēm. Lai panāktu šo tiesību vienādu īstenošanu visās dalībvalstīs, šajā regulā būtu jāiekļauj pants par tiesu iestāžu pieejamību.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 39
Regulas priekšlikums
14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (14) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus to Regulas (ES) 2018/841 noteikumu īstenošanai, ar kuriem nosaka dalībvalstu **ikgadējo mērķrādītāja apjomu, būtu Komisijai jāpiešķir īstenošanas pilnvaras**. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽³⁷⁾.

⁽³⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

Grozījums

- (14) Lai precizētu šajā regulā noteiktās prasības, Komisijai būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, ar kuriem papildina šo regulu attiecībā uz dalībvalstu ik gadu piešķirtā mērķrādītāja noteikšanu ZIZIMM sektorā, kā arī paredz metodi, ar kuru nosaka tehnisko korekciju, kas ir pieskaitāma dalībvalstu mērķrādītājiem, un izveido neatkarīgu ekspertu pārskatu, nosakot biodaudzveidības monitoringa iekļaušanas zemes monitoringa sistēmā minimālos kritērijus un pieņemot metodiku, ar kuru novērtē klimata pārmaiņu izraisītu ekosistēmas graužošo faktoru ietekmi. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas ir noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu^(36a). Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

^(36a) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 40
Regulas priekšlikums
15.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (15a) *Lai nodrošinātu informāciju meža ekosistēmas pakalpojumu novērtēšanai, Eiropā tiek izmantoti valstu meža inventarizācijas dati. Meža inventarizācijas uzraudzības sistēmas dalībvalstīs atšķiras, jo katra valsts izmanto savu meža inventarizācijas sistēmu un atšķirīgu metodiku. Eiropas Komisijai un dalībvalstīm būtu jāsaprot rādītāji, definīcijas un dažādās inventarizācijas sistēmas, kā arī visā Savienībā jāizveido saskaņota mežu uzraudzības sistēma.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 41
Regulas priekšlikums
16. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (16) Sakarā ar pāreju uz mērķrādītājiem, kas balstīti uz ziņošanu, siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi ir jāaplēš ar lielāku precizitāti. Turklāt Komisijas paziņojums “ES biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam”⁽³⁸⁾, “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā”⁽³⁹⁾, ES Meža stratēģija⁽⁴⁰⁾, pārskatītā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001⁽⁴¹⁾ un Komisijas paziņojums “Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija”⁽⁴²⁾ prasa pastiprinātu zemes monitoringu, tādējādi palīdzot aizsargāt un palielināt dabā balstītu oglekļa piesaistījumu noturību visā Savienībā. Emisiju un piesaistījumu monitorings un ziņošana ir jāuzlabo, izmantojot modernas tehnoloģijas, kas pieejamas saskaņā ar Savienības programmām, piemēram, Copernicus, un digitālos datus, kas **savākti saskaņā ar** kopējo lauksaimniecības politiku, īstenojot divējādo — zaļo un digitāli inovatīvo — pārkārtošanos.

⁽³⁸⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē **dabu**” (COM(2020)0380).

⁽³⁹⁾ COM(2020)0381.

Grozījums

- (16) Sakarā ar pāreju uz mērķrādītājiem, kas balstīti uz ziņošanu, siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi ir jāaplēš **un jāmēra** ar lielāku precizitāti. Turklāt Komisijas paziņojums “ES biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam”⁽³⁸⁾, “Stratēģija “No lauka līdz galdam”. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā”⁽³⁹⁾, ES **Augsnes stratēģija**^(39a), ES Meža stratēģija⁽⁴⁰⁾, **Komisijas paziņojums par ilgtspējīgiem oglekļa aprites cikliem**^(40a), **atjauninātā ES Biodaudzveidības stratēģija**^(40b), pārskatītā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001⁽⁴¹⁾ un Komisijas paziņojums “Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija”⁽⁴²⁾ prasa pastiprinātu zemes monitoringu, tādējādi palīdzot aizsargāt un palielināt dabā balstītu oglekļa piesaistījumu noturību visā Savienībā, **un sekmēt sinerģiju starp Savienības klimata un biodaudzveidības politikas virzieniem**. Emisiju un piesaistījumu monitorings **ar satelītu un uz vietas veikts monitorings** un ziņošana ir jāuzlabo, izmantojot modernas tehnoloģijas, kas **ir** pieejamas saskaņā ar Savienības programmām, piemēram, Copernicus, un **pilnvērtīgi lietot lietā jau esošos instrumentus, piemēram, LUCAS (Zemes izmantošanas un zemes pārklājuma statistiskais apsekojums) apsekojumus, un** digitālos datus, kas **ir iegūti, īstenojot** kopējo lauksaimniecības politiku, īstenojot divējādo — zaļo un digitāli inovatīvo — pārkārtošanos. **Šajā saistībā Komisijai būtu jāsniedz palīdzība dalībvalstīm saistībā ar 3. līmeņa metodikas piemērošanu, sākot ar 2026. gadu, lai nodrošinātu datu konsekveni un pārredzamību, un ir jāturpina strādāt pie GIS ģeotelpiskajiem datiem Savienības līmenī.**

⁽³⁸⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē **dabu**” (COM(2020)0380).

⁽³⁹⁾ COM(2020)0381.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

⁽⁴⁰⁾ [...]⁽⁴¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).⁽⁴²⁾ COM(2021)0082.^(39a) **Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Augsnes stratēģija 2030. gadam. Veselīgas augsnes cilvēku, pārtikas, dabas un klimata labā”, COM(2021)0699.**⁽⁴⁰⁾ [...]^(40a) **Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei “Ilgtspējīgi oglekļa aprites cikli”, COM(2021)0800.**^(40b) ^{40b} **Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai. Ekonomikas, sabiedrības un vides saistības stiprināšana” (COM(2018)0673).**⁽⁴¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).⁽⁴²⁾ COM(2021)0082.**Grozījums Nr. 42****Regulas priekšlikums****16.a apsvēruma (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(16a) Lai izpildītu apņemšanos, kas ir izdarīta saskaņā ar ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam un jauno ES Meža stratēģiju 2030. gadam, Komisijai saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē pilnvaras pieņemt aktus, ar kuriem groza Regulas (ES) 2018/1999 V pielikumu nolūkā pievienot jaunas zemes kategorijas tām, kas tiek monitorētas to zemes izmantojuma vienību sistēmas ietvaros, kas tiek aizsargātas, un tām, kas tiek monitorētas to zemes izmantojuma vienību sistēmu ietvaros, kas tiek atjaunotas.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 43
Regulas priekšlikums
17. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (17) Siltumnīcefekta gāzu **emisijas** un **to sekvēstēšanu ietekmēs paredzamās** jūras un saldūdens **vides izmantojuma antropogēniskās izmaiņas**, piemēram, plānotā atkrastes enerģijas apguves izvēršana, akvakultūras potenciālais ražošanas pieaugums un dabas aizsardzības līmeņu paaugstināšana ES Biodaudzveidības stratēģijas mērķrādītāju **sasniegšanai**. Pašlaik šīs emisijas un piesaistījumi standarta UNFCCC ziņošanas tabulās nav iekļauti. Pēc ziņošanas metodikas pieņemšanas Komisija, veicot izskatīšanu saskaņā ar šīs regulas 17. panta 2. punktu, apsvērs **ziņošanu par progresu, realizējamības analīzi un ietekmi, kāda būtu ziņošanas attiecināšanai arī uz jūras un saldūdens vidi**, pamatojoties uz jaunākajiem zinātniskajiem pierādījumiem par šīm plūsmām.

Grozījums

- (17) Siltumnīcefekta gāzu **emisiju** un **piesaistījumu antropogēniskās izmaiņas** jūras, **piekrastes** un saldūdens **ekosistēmās var būt nozīmīgas, un paredzams, ka tās nākotnē mainīsies, jo mainīsies arī izmantošana**, piemēram, **tiks īstenota** plānotā atkrastes enerģijas apguves izvēršana **un notiks** akvakultūras potenciālais ražošanas pieaugums un dabas aizsardzības līmeņu paaugstināšana, **kas ir uzskatāmi par** ES Biodaudzveidības stratēģijas mērķrādītāju **sasniegšanas priekšnoteikumiem. Piekrastes mitrāji ir īpaši nozīmīgi no Savienības biodaudzveidības, kā arī no to tālāko reģionu un ekosistēmu viedokļa, uz kuriem attiecas Savienības ārējās darbības, un tie var būtiski samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas kā tā dēvētās zilā oglekļa ekosistēmas**. Pašlaik šīs emisijas un piesaistījumi standarta UNFCCC ziņošanas tabulās nav iekļauti. Pēc ziņošanas metodikas pieņemšanas Komisija, veicot izskatīšanu saskaņā ar šīs regulas 17. panta 2. punktu, apsvērs **šīs regulas darbības jomas attiecināšanu arī uz Siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem jūras, piekrastes, tostarp grīvas mitrāju, un saldūdens ekosistēmās**, pamatojoties uz jaunākajiem zinātniskajiem pierādījumiem par šīm plūsmām **un to cēloņiem, kā arī piemēros šīm emisijām un piesaistījumiem īpašus mērķrādītājus**.

Grozījums Nr. 44
Regulas priekšlikums
17.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

- (17a) ZIZIMM regulai būtu jāgroza, lai panāktu tās atbilstību Parīzes nolīguma 6. pantam un Glāzgovas klimata samīta rezultātam; turklāt ar tās palīdzību ir jānovērš divkārša uzskaitē. Tajā pašā laikā Savienībai un dalībvalstīm būtu jānodrošina arī starptautiskie partneri un trešās valstis gaidāmo ANO klimata pārmaiņu konferenču un citu starptautisku forumu ietvaros ZIZIMM sektorā īstenot arī papildu pūliņus.

Grozījums

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 1. punkts

Regula (ES) 2018/841

1. pants – 1. punkts – db apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(db) attiecīgo Savienības iestāžu un dalībvalstu saistības veikt vajadzīgos pasākumus, lai, sākot ar 2031. gadu, paliecinātu siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumus ZIZIMM sektorā nolūkā palīdzēt īstenot Parīzes nolīguma 5. panta 1. punktu un nodrošināt ilgtspējīgu un paredzamu dabisko piesaistītāju ilgtermiņa ieguldījumu Savienības klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā, vēlākais, līdz 2050. gadam, un pēc tam panākt negatīvas emisijas, kā tas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119;

Grozījums Nr. 48

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 1. punkts

Regula (ES) 2018/841

1. pants – 1. punkts – e apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) dalībvalstu saistības veikt nepieciešamos pasākumus, kuru mērķis ir līdz 2035. gadam kopīgi panākt, ka Savienībā zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā, ieskaitot lauksaimniecības emisijas, kas nav CO₂ emisijas, ir klimatneitralitāte.”;

svītrots

Grozījums Nr. 49

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 2. punkts

Regula (ES) 2018/841

2. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Šo regulu piemēro arī I pielikuma A iedaļā norādīto siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistījumiem, par ko ziņo saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 26. panta 4. punktu un kas dalībvalstu teritorijās no 2031. gada rodas jebkurā no 2. punkta a)–j) apakšpunktā nosauktajām zemes kategorijām un jebkurā no šiem sektoriem:

svītrots

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- a) fermentācija gremošanas traktā;
- b) kūtsmēslu apsaimniekošana;
- c) rīsu audzēšana;
- d) lauksaimniecības augsnes;
- e) plānota savannu dedzināšana;
- f) lauksaimniecisko atlieku dedzināšana uz lauka;
- g) kalķošana;
- h) karbamīda uzklāšana;
- i) citu oglekli saturošu mēslošanas līdzekļu izmantošana;
- j) citi.

Grozījums Nr. 97 un 50cp2**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3. punkts**

Regula (ES) 2018/841

4. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Savienības 2030. gada mērķrādītājs attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumiem ir 310 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta, kas ir saskaņā ar šā panta 3. punktu noteikto dalībvalstu mērķrādītāju summa, un tā pamatā ir par 2016., 2017. un 2018. gadu apkopoto siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datu vidējās vērtības.

Grozījums

2. Savienības 2030. gada mērķrādītājs attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumiem **zemes, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā** ir **vismaz** 310 miljoni tonnu CO₂ ekvivalenta, kas ir saskaņā ar šā panta 3. punktu noteikto dalībvalstu mērķrādītāju summa, un tā pamatā ir par 2016., 2017. un 2018. gadu apkopoto siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas datu vidējās vērtības. **Šo mērķrādītāju palielina arī papildu pasākumi un iniciatīvas Savienības līmenī, ar ko atbalsta oglekļa saistīgu lauksaimniecību. Šādi pasākumi un iniciatīvas, kā arī metodika mērķrādītāju aprēķināšanai un sadalījumam starp dalībvalstīm papildina šo regulu vienu gadu pēc šā tiesību akta stāšanās spēkā.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Katra dalībvalsts nodrošina, ka, ņemot vērā 12., 13. un 13. b pantā paredzētās elastības iespējas, siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summa tās teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās 2026.–2030. gada periodā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kura beidzas 2030. gadā ar mērķrādītāju, kas attiecīgajai dalībvalstij noteikts II.a pielikumā. Dalībvalsts lineārā trajektorija sākas 2022. gadā.

Grozījums

Katra dalībvalsts nodrošina, ka, ņemot vērā 12. un 13.b pantā paredzētās elastības iespējas, siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summa tās teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās 2026.–2030. gada periodā nepārsniedz ierobežojumu, kas noteikts ar lineāru trajektoriju, kura beidzas 2030. gadā ar mērķrādītāju, kas attiecīgajai dalībvalstij noteikts II.a pielikumā. Dalībvalsts lineārā trajektorija sākas 2022. gadā.

Grozījums Nr. 51

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts

Regula (ES) 2018/841

4. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. **Komisija** pieņem **īstenošanas** aktus, ar kuriem, balstoties uz siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu lineāro trajektoriju katrai dalībvalstij, katram gadam 2026.–2029. gada periodā nosaka ikgadējus mērķrādītājus CO₂ ekvivalenta tonnās. Šo nacionālo trajektoriju pamatā ir katras dalībvalsts par 2021., 2022. un 2023. gadu ziņotie vidējie siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas dati. 310 miljonu tonnu CO₂ ekvivalenta neto piesaistījumu vērtību, kas ir II.a pielikumā dalībvalstīm noteikto mērķrādītāju summa, var tehniski korigēt sakarā ar dalībvalstu metodikas maiņu. Šajos **īstenošanas** aktos nosaka, ar kādu metodi nosakāma tehniskā korekcija, kas piemērojama dalībvalstu mērķrādītājiem. Minēto **īstenošanas** aktu vajadzībām Komisija visaptveroši izskata jaunākos nacionālās inventarizācijas datus par 2021., 2022 un 2023. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 26. panta 4. punktu.

Grozījums

3. **Saskaņā ar 16. pantā minēto Komisija, lai papildinātu šo regulu, pieņem deleģētos** aktus, ar kuriem, balstoties uz siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu lineāro trajektoriju katrai dalībvalstij, katram gadam 2026.–2029. gada periodā nosaka ikgadējus mērķrādītājus **ZIZIMM sektoram** CO₂ ekvivalenta tonnās. Šo nacionālo trajektoriju pamatā ir katras dalībvalsts par 2021., 2022. un 2023. gadu ziņotie vidējie siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas dati. **Vismaz** 310 miljonu tonnu CO₂ ekvivalenta neto piesaistījumu vērtību, kas ir II. a pielikumā dalībvalstīm noteikto mērķrādītāju summa var tehniski korigēt sakarā ar dalībvalstu metodikas maiņu, **ja tiek veikta neatkarīga eksperta pārbaude, ar kuru apstiprina tās tehniskās korekcijas nepieciešamību un samērīgumu, kuras pamatā ir pārraudzīto un paziņoto datu uzlabotā precizitāte.** Šajos **deleģētajos** aktos nosaka **un publisko**, ar kādu metodi **ir** nosakāma tehniskā korekcija, kas **ir** piemērojama dalībvalstu mērķrādītājiem, **un kāda metode ir izmantojama neatkarīgā zinātniskā ekspertu pārbaudē.** Minēto **deleģēto** aktu **īstenošanas** vajadzībām Komisija visaptveroši izskata jaunākos nacionālās inventarizācijas datus par 2021., 2022 un 2023. gadu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 26. panta 4. punktu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 16.a pantā minēto pārbaudes procedūru.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 108**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3. punkts**

Regula (ES) 2018/841

4. pants – 3.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.a Ja dalībvalstīs vēlas pārsniegt savus mērķrādītājus, tās tiek mudinātas to darīt.

Grozījums Nr. 53**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3. punkts**

Regula (ES) 2018/841

4. pants – 3.b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3.b Konkrētās Savienības iestādes un dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus attiecīgi Savienības un valstu līmenī, lai turpinātu palielināt siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu ZIZIMM sektorā, sākot ar 2031. gadu, nolūkā palīdzēt īstenot Parīzes nolīguma 5. panta 1. punktu un nodrošināt ilgtspējīgu un paredzamu dabisko piesaistītāju ilgtermiņa ieguldījumu Savienības klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā vēlākais līdz 2050. gadam un mērķa pēc tam panākt negatīvas emisijas sasniegšanā, kā tas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119.

Līdz 2025. gada 1. janvārim Komisija, ņemot vērā Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos sniegto ieteikumu un Savienības siltumnīcas efektu izraisošo gāzu budžetu, kas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119, kā arī, pamatojoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kurus dalībvalstis ir iesniegušas līdz 2024. gada 30. jūnijam saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. panta 2. punktu, pieņem priekšlikumu grozīt šo regulu, lai noteiktu Savienības un dalībvalstu mērķrādītājus attiecībā uz neto siltumnīcefekta gāzu piesaistījumiem zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā vismaz 2035., 2040., 2045. un 2050. gadam.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts

Regula (ES) 2018/841

4. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Tiekas panākt, ka Savienības mēroga siltumnīcefekta gāzu emisijas 2. panta 3. punkta a)–j) apakšpunktā minētajos sektoros līdz 2035. gadam sasniedz neto nulli, un pēc tam Savienība panāk, ka emisijas ir negatīvas. Savienība un dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai varētu kopīgi sasniegt 2035. gada mērķrādītāju. Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim, balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, ko katra dalībvalsts līdz 2024. gada 30. jūnijam iesniegusi saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, sagatavo priekšlikumus par katras dalībvalsts devumu neto emisiju samazināšanā.”;

Grozījums

4. Komisija līdz 2024. gada 31. decembrim, balstoties uz integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata progresā ziņojumiem un integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kurus katra dalībvalsts līdz minētajam datumam ir iesniegusi saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. un 17. pantu, un ņemot vērā Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos ieteikumu un Savienības siltumnīcefekta gāzu budžetu, kā tas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119, iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par progresu, kas ir gūts siltumnīcefekta gāzu piesaistījumu palielināšanā no aramzemes, zālājiem un mītrājiem, kuri ir reglamentēti šajā regulā, un siltumnīcefekta gāzu samazināšanā no lauksaimniecības, kura savukārt ir reglamentēta Regulā (ES) 2018/842, un novērtē, vai pašreizējās tendences un nākotnes prognozes atbilst mērķim sasniegt ilgtermiņa siltumnīcefekta gāzu samazinājumu visos sektoros saskaņā ar Savienības klimatneitralitātes mērķi un Savienības starpposma klimata mērķrādītājiem, kas ir noteikti Regulā (ES) 2021/1119.

Minētajā ziņojumā iekļauj ietekmes novērtējumu, kurā izskata iespējas, tostarp nacionālos mērķrādītājus un ar kuru nodrošina katra sektora un katras dalībvalsts taisnīgu ieguldījumu Savienības klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā un Savienības starpposma klimata mērķrādītāju sasniegšanā, kā tas ir noteikts Regulā (ES) 2021/1119, vienlaikus ņemot vērā atjauninātās 2018. gada bioekonomikas stratēģijas mērķus, ilgtspējīgu vietējo pārtikas ražošanu un nodrošinātību ar pārtiku, stratēģiju “No lauka līdz galdam” un biodaudzveidības stratēģiju, kā arī gaidāmos ilgtspējīgas pārtikas sistēmas tiesību aktus un novērtējot sinerģiju un salāgojumus, kuri ir jāveic, lai paātrinātu fosilo degvielu aizstāšanu ar biobāzētiem produktiem, un izvērtējot ietekmi līdz pat attiecīgās saimniecības līmenim.

Pēc minētā ziņojuma Komisija vajadzības gadījumā izstrādā tiesību aktu priekšlikumus, ar kuriem tā nodrošina visu sektoru ieguldījumu saskaņā ar Savienības klimatneitralitātes mērķi un Savienības starpposma klimata mērķrādītājiem, kas ir noteikti Regulā (ES) 2021/1119.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 55**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3. punkts**

Regula (ES) 2018/841

4. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4.a Pieņemot pasākumus savu 2. punktā minēto nacionālo mērķrādītāju sasniegšanai, dalībvalstis ņem vērā principu “nenodarīt būtisku kaitējumu” un minimuma aizsargpasākumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852 ^(1a) 17. un 18. panta izpratnē, vienlaikus ievērojot Eiropas sociālo tiesību pilārā noteiktos principus. Komisija izdod vadlīnijas, lai paredzētu kopīgus noteikumus un metodiku šajā punktā noteiktā mērķa sasniegšanai. Komisija ir arī pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai noteiktu minimālos kritērijus biodaudzveidības monitorinģa iekļaušanai zemes monitorinģa sistēmās.

^(1a) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

Grozījums Nr. 57**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/841

4.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3a) regulā iekļauj šādu 4.a pantu:**“4.a pants**

Finansiāls atbalsts un taisnīga pārkārtošanās lielākai klimatmitigācijai un klimatadaptācijai ZIZIMM sektorā

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Līdz ... [četri mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā novērtēta visu pastāvošo Savienības finansēšanas instrumentu pieejamība un konsekvence klimatmitigācijas un klimatadaptācijas palielināšanai ZIZIMM sektorā nolūkā palīdzēt sasniegt mērķrādītājus, kas noteikti saskaņā ar 4. panta 3. punktu atbilstīgi 4. panta 4.a punktam. Minētajā ziņojumā Komisija attiecīgā gadījumā dod ieteikumus dalībvalstīm par grozījumiem, kas jāizdara to KLP stratēģiskajos plānos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/2115 120. pantu, lai sniegtu vajadzīgo un pielāgoto finansiālo atbalstu zemes un meža īpašniekiem vai apsaimniekotājiem nolūkā sasniegt mērķrādītājus, kuri noteikti saskaņā ar 4. panta 3. punktu atbilstīgi 4. panta 4. a punktam, prioritāti piešķirot uz ekosistēmām balstītu pieeju veicināšanai mežu, lauksaimniecības zemes un agromežsaimniecības jomā. Šajos ieteikumos ņem vērā to, ka jānodrošina ar šādu finansiālo atbalstu panākto piesaistījumu pastāvīgums, un risku, ka šie piesaistījumi kādā brīdī tiks netīšām vai tīšām emitēti atmosfērā.

2. Ja dalībvalstis izmanto publiskos ieņēmumus no ES ETS kvotu izsolēm saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, lai atbalstītu klimatmitigācijas un klimatadaptācijas pasākumus, kurus īsteno zemes un meža īpašnieki vai apsaimniekotāji, lai sasniegtu mērķrādītājus, kas noteikti saskaņā ar 4. panta 3. punktu atbilstīgi 4. panta 4.a punktam, prioritāti piešķir uz ekosistēmām balstītu pieeju veicināšanai mežu un lauksaimniecības zemes jomā. Projektus atlasa, pamatojoties uz objektīviem, zinātniski pamatotiem un pārredzamiem kopējiem kritērijiem, un tie atalgo prakses, kuru labvēlīgā ietekme uz klimatu un vidi ir zinātniski pierādīta un kuras nodrošina ilgspējīgu un ilgtermiņa oglekļa sekvēstresānas pieaugumu augsnē un biomasā, vienlaikus nodrošinot līdzīgumus sabiedrībai.

3. Komisija 3. punkta vajadzībām pieņem vadlīnijas, lai noteiktu kopējus projektu atlases kritērijus, cita starpā balstoties uz Komisijas jau pieņemtām vadlīnijām. Pirms šo vadlīniju pieņemšanas Komisija apspriežas ar Eiropas Zinātnisko konsultatīvo padomi klimata pārmaiņu jautājumos, kas minēta Regulas (ES) 2021/1119 3. pantā, kā arī ar pilsonisko sabiedrību un attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. Līdz 2022. gada 31. decembrim Komisija pēc vajadzības izstrādā tiesību akta priekšlikumu, lai noteiktu tiesisko regulējumu tādu zinātniski pamatotu, ilgtspējīgu, uzticamu un pastāvīgu oglekļa piesaistījumu, arī ar oglekļa piesaistīgas lauksaimniecības praksi panāktu piesaistījumu, sertifikācijai, kas nodrošina vides integritāti un atbilst biodaudzveidībai labvēlīgiem ekoloģiskajiem principiem.

5. Līdz ... [divi gadi pēc šīs regulas stāšanās spēkā] un reizi divos gados pēc tam dalībvalstis izvērtē šajā regulā noteikto pienākumu sociālo ietekmi un ietekmi uz nodarbinātību, tostarp uz dzimumu līdztiesību un darba apstākļiem, gan valstu, gan reģionālā līmenī jebkurā no zemes kategorijām un sektoriem, uz ko attiecas 2. pants.”;

Grozījums Nr. 58

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.b punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/841

5. pants – 1. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(3b) **regulas 5. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:**

1. Katra dalībvalsts sagatavo un uztur uzskaiti, kurā pareizi atspoguļo emisijas un piesaisti, kas rodas 2. pantā minētajās zemes uzskaites kategorijās. Dalībvalstis nodrošina, ka to uzskaitē un citi dati, kas sniegti saskaņā ar šo regulu, ir pareizi, pilnīgi, konsekventi, salīdzināmi un pārredzami. Dalībvalstis emisijas apzīmē ar plusa zīmi (+) un piesaisti ar mīnusa zīmi (-).

“1. Katra dalībvalsts sagatavo un uztur uzskaiti, kurā pareizi atspoguļo emisijas un piesaisti, kas rodas 2. pantā minētajās zemes uzskaites kategorijās. Dalībvalstis nodrošina, ka to uzskaitē un citi dati, kas sniegti saskaņā ar šo regulu, ir pareizi, pilnīgi, konsekventi, **publiski pieejami**, salīdzināmi un pārredzami. Dalībvalstis emisijas apzīmē ar plusa zīmi (+) un piesaisti ar mīnusa zīmi (-).”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 59

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.c punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/841

5. pants – 4. punkts

Spēkā esošais teksts

4. Dalībvalstis savā uzskaitē par katru zemes uzskaites kategoriju norāda visas oglekļa uzkrājuma izmaiņas, kas radušās I pielikuma B iedaļā minētajās oglekļa krātuvēs. Dalībvalstis var izvēlēties savā uzskaitē neiekļaut oglekļa krātuvju oglekļa uzkrājumu izmaiņas ar noteikumu, ka oglekļa krātuve nav avots. Tomēr minētā iespēja neiekļaut uzskaitē oglekļa uzkrājuma izmaiņas nav piemērojama attiecībā uz tādām oglekļa krātuvēm, kas ir virszemes biomasa, atmirusi koksne un nocirstas koksnes produkti zemes uzskaites kategorijā “apsaimniekota meža zeme”.

Grozījums

(3c) regulas 5. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Dalībvalstis savā uzskaitē par katru zemes uzskaites kategoriju norāda visas oglekļa uzkrājuma izmaiņas, kas radušās I pielikuma B iedaļā minētajās oglekļa krātuvēs. Dalībvalstis var izvēlēties savā uzskaitē neiekļaut oglekļa krātuvju oglekļa uzkrājumu izmaiņas ar noteikumu, ka oglekļa krātuve nav avots. Tomēr minētā iespēja neiekļaut uzskaitē oglekļa uzkrājuma izmaiņas nav piemērojama attiecībā uz tādām oglekļa krātuvēm, kas ir virszemes biomasa, **minerālo un organisko augšņu ogleklis**, atmirusi koksne un nocirstas koksnes produkti zemes uzskaites kategorijā “apsaimniekota meža zeme”.

Grozījums Nr. 60

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3.d punkts (jauns)

Regula (ES) 2018/841

5. pants – 4. punkts – 1.a daļa (jauna)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3d) regulas 5. panta 4. punktā pievieno šādu daļu:

“Ne vēlāk kā vienu gadu pēc [šīs grozošās regulas stāšanās spēkā] Komisija pieņem deleģēto aktu, ar ko, pamatojoties uz mērījumu datiem, nosaka Savienības pirmatnējo un seno mežu galveno kategoriju, kas iekļautas apsaimniekotas meža zemes kategorijā, koriģēto oglekļa uzkrājuma vērtību.

Komisija izmanto datu kopas, kas iegūtas pabeigtu vai joprojām īstenotu relevanto pirmatnējo un seno mežu tipu pētniecības projektu ietvaros, un izmanto citus Savienības instrumentus, lai finansētu projektus, kuri attiecas uz tādiem mežu tipiem, par ko trūkst datu. Attiecīgā gadījumā pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros šajā nolūkā var izsludināt īpašu uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus, kas attiecas uz klimattmitigāciju un klimataadaptāciju.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 61**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 3.e punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/841

5. pants – 5.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(3e) regulas 5. pantā iekļauj šādu punktu:

“5.a Datu vākšanu veicina saskaņots Savienības mēroga monitorings attiecībā uz augsnes organiskā oglekļa satura izmaiņām un faktoriem, kas ietekmē augsnes stāvokli un tās oglekļa krājumus, ikgadējos LUCAS apsekojumos (Zemes izmantošanas un zemes pārklājuma statistiskais apsekojums), kurus veic attiecīgie Eiropas Komisijas dienesti.”;

Grozījums Nr. 62**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 7. punkts – a apakšpunkts**

Regula (ES) 2018/841

9. pants – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

“Oglekļa uzglabāšanas produkti;”

Ilgspējīgi oglekļa uzglabāšanas produkti;**Grozījums Nr. 63****Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 7. punkts – b apakšpunkts**

Regula (ES) 2018/841

9. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Komisija saskaņā ar 16. pantu pieņem deleģētos aktus, lai grozītu šā panta 1. punktu un V pielikumu, pievienojot jaunas tādu nocirstas koksnes produktu kategorijas, kam ir oglekļa sekvestrēšanas efekts, balstoties uz IPCC vadlīnijām, kuras pieņēmusi UNFCCC Pušu konference vai Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme, un nodrošinot vidisko integritāti.

2. Komisija saskaņā ar 16. pantu pieņem deleģētos aktus, lai grozītu šā panta 1. punktu un V pielikumu, pievienojot jaunas tādu nocirstas koksnes produktu kategorijas, kam ir oglekļa sekvestrēšanas efekts, **ar nosacījumu, ka jaunu kategoriju metodikas ir zinātniskas, pārredzamas, verificējamas un nepieļauj dubultu uzskaiti,** un balstoties uz IPCC vadlīnijām, kuras pieņēmusi UNFCCC Pušu konference vai Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme, un nodrošinot vidisko integritāti.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 64

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 7. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) 2018/841

9. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ba) iekļauj šādu punktu:

“2.a Sešu mēnešu laikā pēc tam, kad ir stājies spēkā tiesību akts par Savienības tiesisko regulējumu tādu oglekļa piesaistījumu sertificēšanai, kuru pamatā ir zinātniski pamatotas prasības un uzskaites noteikumi mērījumu kvalitātes, monitoringa standartu, ziņošanas protokolu un verifikācijas līdzekļu ziņā un kuri nodrošina vidisko integritāti un nepieļauj nelabvēlīgu ietekmi uz biodaudzveidību un ekosistēmām, un ja UNFCCC Pušu konference vai Pušu konference, kas vienlaikus ir Parīzes nolīguma pušu sanāksme, ir pieņēmusi jaunas IPCC vadlīnijas, Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par iespējamiem ieguvumiem un pretrunām klimatmitigācijas, klimatadaptācijas un biodaudzveidības aizsardzības ziņā, ko radītu tādu ilgtspējīgi iegūtu ilgtermiņa biobāzētu oglekļa uzglabāšanas produktu iekļaušana, kuriem saskaņā ar dzīves cikla novērtējumu ir neto pozitīvs oglekļa sekvestrēšanas efekts, ieskaitot ietekmi uz zemes izmantošanu un zemes izmantošanas maiņu, kas saistīta ar pieaugošu ieguvu, un ja pieejamie dati ir zinātniski pārredzami un verificējami. Komisijas ziņojumam attiecīgā gadījumā var pievienot tiesību akta priekšlikumu, ar ko attiecīgi grozīt šo regulu, vienlaikus nodrošinot vidisko integritāti, nepieļaujot dubulto uzskaiti un nodrošinot, ka dabas resursi tiek izmantoti un reciklēti pēc iespējas ilgāk, kā arī katrā posmā piešķirti visvērtīgākajiem mērķiem. Komisija arī ņem vērā, ka oglekļa uzglabāšanas produktu dzīves cikls nedrīkst radīt būtisku kaitējumu vidiskajiem mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta izpratnē.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 65**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts – aa apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/841

11. pants – - 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

aa) pirms 1. punkta iekļauj šādu - 1. punktu:

“-1. Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts divus gadus pēc kārtas nav sasniegusi savu gada mērķrādītāju, kas noteikts 4. panta 3. punktā, tā šai dalībvalstij izdod ieteikumus, norādot pienācīgus papildu pasākumus ZIZIMM sektorā, ar kuriem šo situāciju labot. Komisija šādus ieteikumus dara publiski pieejamus. Komisija var šai dalībvalstij arī sniegt papildu tehnisko atbalstu.

Ja tiek izdoti ieteikumi saskaņā ar pirmo daļu, attiecīgā dalībvalsts sešu mēnešu laikā pēc ieteikumu saņemšanas groza savu nacionālo enerģētikas un klimata plānu un ilgtermiņa stratēģiju, kā minēts Regulas (ES) 2018/1999 3. un 15. pantā, lai pieņemtu pienācīgus papildu pasākumus, ņemot vērā Komisijas pieņemtos ieteikumus. Minētie pasākumi ir pienācīgi argumentēti un pamatoti.

Attiecīgā dalībvalsts paziņo Komisijai par pārskatīto nacionālo enerģētikas un klimata plānu un ilgtermiņa stratēģiju, pievienojot paziņojumu, kurā izklāstīts, kā ierosinātā pārskatīšana novērsīs neatbilstību gada mērķrādītājiem un kā ir ņemti vērā Komisijas ieteikumi.

Ja attiecīgā dalībvalsts neņem vērā Komisijas ieteikumus, Komisija apsver iespēju veikt pasākumus saskaņā ar Līgumiem.”;

Grozījums Nr. 66**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts – b apakšpunkts**

Regula (ES) 2018/841

11. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Dalībvalsts var izmantot:

a) 12. pantā izklāstītās vispārējās elastības iespējas un,

1. **Neskarot - 1. punktā minēto**, dalībvalsts var izmantot:

a) 12. pantā izklāstītās vispārējās elastības iespējas un,

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

b) lai izpildītu 4. pantā noteiktās saistības, **13.** un **13.b** pantā izklāstīto elastības iespēju attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi.

b) lai izpildītu 4. pantā noteiktās saistības un **mērķrādītājus**, 13. pantā izklāstīto elastības iespēju attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi **un 13.b pantā noteikto mehānismu.**

Somija papildus pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajām elastības iespējām var izmantot papildu kompensācijas saskaņā ar 13.a pantu.

Somija papildus pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētajām elastības iespējām var izmantot papildu kompensācijas saskaņā ar 13.a pantu.

Grozījums Nr. 67

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9. punkts – **ba** apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) 2018/841

11. pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

ba) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

2. Ja dalībvalsts neizpilda Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. panta 1. punkta da) apakšpunktā noteiktās pārraudzības prasības, saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 20. pantu noteiktais centrālais administrators ("centrālais administrators") attiecīgajai dalībvalstij uz laiku aizliedz daudzumus pārskaitīt **vai atlikt rezervē** saskaņā ar šīs regulas 12. panta 2. **un 3.** punktu vai izmantot elastības iespēju attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi saskaņā ar šīs regulas 13. pantu.

"2. Ja dalībvalsts neizpilda Regulas (ES) Nr. 525/2013 7. panta 1. punkta da) apakšpunktā noteiktās pārraudzības prasības, saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 20. pantu noteiktais centrālais administrators ("centrālais administrators") attiecīgajai dalībvalstij uz laiku aizliedz daudzumus pārskaitīt saskaņā ar šīs regulas 12. panta 2. punktu vai izmantot elastības iespēju attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi saskaņā ar šīs regulas 13. pantu."

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 68

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 10. punkts – a apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) 2018/841

12. pants – 2. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

-a) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

2. Ciktāl kopējā piesaiste dalībvalstī pārsniedz kopējās emisijas **un pēc tam, kad atskaitīti visi daudzumi, kas ņemti vērā saskaņā ar 7. pantu Regulā (ES) 2018/842**, minētā dalībvalsts var atlikušo piesaistes daudzumu pārskaitīt citai dalībvalstij. Pārskaitīto daudzumu ņem vērā, novērtējot, vai saņēmēja dalībvalsts ir izpildījusi saistības saskaņā ar šīs regulas 4. pantu.

“2. Ciktāl kopējā piesaiste dalībvalstī pārsniedz kopējās emisijas **attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu vai siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumi dalībvalstī pārsniedz 4. panta 3. punktā attiecīgajai dalībvalstij noteikto gada mērķrādītāju**, minētā dalībvalsts var atlikušo piesaistes daudzumu pārskaitīt citai dalībvalstij, **ja saņēmēja dalībvalsts samaksā vismaz vidējo ES ETS kvotu noslēguma cenu kopējā izsoļu platformā gadā, uz kuru attiecas pārskaitīšana**. Pārskaitīto daudzumu ņem vērā, novērtējot, vai saņēmēja dalībvalsts ir izpildījusi saistības **un sasniegusi mērķrādītājus** saskaņā ar šīs regulas 4. pantu.”

Grozījums Nr. 69

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 10. punkts – b apakšpunkts

Regula (ES) 2018/841

12. pants – 5. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

5. Ieņēmumus, kas gūti no pārskaitījumiem saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstis **var izmantot cīņai pret klimata pārmaiņām** Savienībā vai trešās valstīs, un **tās** par **visām šādām** darbībām informē Komisiju.

5. **Visus** ieņēmumus, kas gūti no pārskaitījumiem saskaņā ar 2. punktu, dalībvalstis **izmanto, lai finansētu klimatmitigācijas un klimatadaptācijas pasākumus ZIZIMM sektorā** Savienībā vai trešās valstīs, **ieskaitot uz ekosistēmām balstītas pieejas, vienlaikus ņemot vērā principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”** un **minimuma aizsardzības pasākumus, kas noteikti Regulas (ES) 2020/852 17. un 18. pantā**. Dalībvalstis par **minēto ieņēmumu izmantošanu un veiktajām** darbībām informē Komisiju **Regulas (ES) 2018/1999 19. pantā minētajos ziņojumos**.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 70

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 11. punkts

Regula (ES) 2018/841

13. pants

Komisijas ierosinātais teksts

13. pants

Elastības iespēja attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi

1. Ja kādas dalībvalsts kopējās emisijas 2021.–2025. gada periodā pārsniedz kopējos piesaistījumus 2. panta 1. punktā minētajās zemes uzskaites kategorijās, [kas uzskaitītas saskaņā ar šo regulu,] minētā dalībvalsts, lai izpildītu 4. panta 1. punktu, var izmantot šajā pantā noteikto elastības iespēju attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi.

2. Ja 8. panta 1. punktā minētā aprēķina rezultāts attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu ir pozitīvs skaitlis, attiecīgajai dalībvalstij ir tiesības aprēķināt iegūtās emisijas kompensēt, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) dalībvalsts savā stratēģijā, kas iesniegta saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 15. pantu, ir iekļāvusi konkrētus notiekošus vai plānotus pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka meži ar piesaistītāju un krātuvju funkciju tiek attiecīgi saglabāti vai uzlaboti, un

b) kopējās emisijas Savienībā 2021.–2025. gada periodā nepārsniedz kopējos piesaistījumus šīs regulas 2. panta 1. punktā minētajās zemes uzskaites kategorijās.

Novērtējot, vai Savienībā kopējās emisijas pārsniedz kopējos piesaistījumus, kā minēts pirmās daļas b) apakšpunktā, Komisija nodrošina, ka dalībvalstis novērš dubultu uzskaiti, jo īpaši attiecībā uz to elastības iespēju izmantojumu, kas izklāstītas šīs regulas 12. pantā un Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktā vai 9. panta 2. punktā.

Grozījums

13. pants

Elastības iespēja attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi

1. Ja kādas dalībvalsts kopējās emisijas 2021.–2025. gada periodā pārsniedz kopējos piesaistījumus 2. panta 1. punktā minētajās zemes uzskaites kategorijās, [kas uzskaitītas saskaņā ar šo regulu,] minētā dalībvalsts, lai izpildītu 4. panta 1. punktu, var izmantot šajā pantā noteikto elastības iespēju attiecībā uz apsaimniekotu meža zemi.

2. Ja 8. panta 1. punktā minētā aprēķina rezultāts attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu ir pozitīvs skaitlis, attiecīgajai dalībvalstij ir tiesības aprēķināt iegūtās emisijas kompensēt, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) dalībvalsts savā stratēģijā, kas iesniegta saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 15. pantu, ir iekļāvusi konkrētus notiekošus vai plānotus pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka meži ar piesaistītāju un krātuvju funkciju tiek attiecīgi saglabāti vai uzlaboti **tā, lai palīdzētu uzlabot biodaudzveidību un lai samazinātu zemes neaizsargātību pret dabiskiem traucējumiem**, un

aa) dalībvalsts atbilst Padomes Direktīvai 92/43/EEK (*) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2009/147/EK (**), un

b) kopējās emisijas Savienībā 2021.–2025. gada periodā nepārsniedz kopējos piesaistījumus šīs regulas 2. panta 1. punktā minētajās zemes uzskaites kategorijās.

Novērtējot, vai Savienībā kopējās emisijas pārsniedz kopējos piesaistījumus, kā minēts pirmās daļas b) apakšpunktā, Komisija nodrošina, ka dalībvalstis novērš dubultu uzskaiti, jo īpaši attiecībā uz to elastības iespēju izmantojumu, kas izklāstītas šīs regulas 12. pantā un Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktā vai 9. panta 2. punktā.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

3. Šā panta 2. punktā minētā kompensācija var attiekties tikai uz piesaistītājiem, kas attiecībā uz minētās dalībvalsts meža references līmeni uzskaitīti kā emisijas, un tā nedrīkst pārsniegt 50 % no attiecīgajai dalībvalstij noteiktā maksimālā kompensācijas apjoma, kas 2021.–2025. gada periodam noteikts VII pielikumā.

4. Dalībvalstis Komisijai iesniedz pierādījumus par dabisko traucējumu ietekmi, kas aprēķināta saskaņā ar VI pielikumu, lai varētu pretendēt uz kompensāciju par atlikušajiem piesaistītājiem, kas attiecībā uz to meža references līmeni uzskaitīti kā emisijas, līdz maksimālajam VII pielikumā 2021.–2025. gada periodam noteiktajam kompensācijas apmēram, ko nav izmantojušas citas dalībvalstis. Ja pieprasījums pēc kompensācijas pārsniedz pieejamo neizmantotās kompensācijas apmēru, kompensāciju attiecīgajām dalībvalstīm sadala proporcionāli.”;

Grozījums

3. Šā panta 2. punktā minētā kompensācija var attiekties tikai uz piesaistītājiem, kas attiecībā uz minētās dalībvalsts meža references līmeni uzskaitīti kā emisijas, un tā nedrīkst pārsniegt 50 % no attiecīgajai dalībvalstij noteiktā maksimālā kompensācijas apjoma, kas 2021.–2025. gada periodam noteikts VII pielikumā.

4. Dalībvalstis Komisijai iesniedz pierādījumus par dabisko traucējumu ietekmi, kas aprēķināta saskaņā ar VI pielikumu, **un informāciju par pasākumiem, ko tās plāno pieņemt nolūkā novērst vai mazināt līdzīgu ietekmi nākotnē**, lai varētu pretendēt uz kompensāciju par atlikušajiem piesaistītājiem, kas attiecībā uz to meža references līmeni uzskaitīti kā emisijas, līdz maksimālajam VII pielikumā 2021.–2025. gada periodam noteiktajam kompensācijas apmēram, ko nav izmantojušas citas dalībvalstis. Ja pieprasījums pēc kompensācijas pārsniedz pieejamo neizmantotās kompensācijas apmēru, kompensāciju attiecīgajām dalībvalstīm sadala proporcionāli. **Komisija dalībvalstu iesniegtos pierādījumus dara publiski pieejamus.”;**

(*) *Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).*

(**) *Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).*

Grozījums Nr. 94 un 98

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 13. punkts

Regula (ES) 2018/841

13.b pants

Komisijas ierosinātais teksts

13.b pants

Grozījums

13.b pants

Zemes izmantojuma elastības mehānisms 2026.–2030. gada periodam

1. Ja ir sasniegts 4. panta 2. punktā minētais Savienības mērķrādītājs, Savienības reģistrā, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 40. pantu, izveido **zemes izmantojuma elastības** mehānismu, kas atbilst daudzumam līdz 178 miljoniem tonnu CO₂ ekvivalenta. **Elastības** mehānisms ir pieejams papildus 12. pantā paredzētajām elastības iespējām.

Dabisko traucējumu mehānisms 2026.–2030. gada periodam

1. Ja ir sasniegts 4. panta 2. punktā minētais Savienības mērķrādītājs, Savienības reģistrā, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 40. pantu, izveido mehānismu, kas atbilst daudzumam līdz 178 miljoniem tonnu CO₂ ekvivalenta, **lai ņemtu vērā dabisko traucējumu vai klimata pārmaiņu izraisītu ekosistēmas traucējumu ietekmi, ja to nebija iespējams prognozēt vai novērst, it sevišķi — īstenojot klimata-daptāciju**. Mehānisms ir pieejams papildus 12. pantā paredzētajām elastības iespējām.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

2. Ja 2026.–2030. gada periodā starpība starp siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summu dalībvalsts teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās un attiecīgo mērķrādītāju ir pozitīva, uzskaitīta un ziņota saskaņā ar šo regulu, minētā dalībvalsts var tai saskaņā ar 4. panta 2. punktu noteiktā mērķrādītāja sasniegšanai izmantot šajā pantā paredzēto **elastības iespēju**.

3. Ja 2. punktā minētā aprēķina rezultāts attiecībā uz 2026.–2030. gada periodu ir pozitīvs skaitlis, **attiecīgajai dalībvalstij ir tiesības aprēķināt iegūto emisiju pārsniegumu kompensēt**, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) dalībvalsts **savā atjauninātajā integrētajā nacionālajā** enerģētikas un klimata **plānā, kas iesniegts** saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, ir **iekļāvusi konkrētus notiekošus vai plānotus** pasākumus, **kuru mērķis ir nodrošināt, ka zeme** ar piesaistītāja un krātuves funkciju **tiek attiecīgi saglabāta vai uzlabota**, un **mazināt** zemes neaizsargātību pret dabiskiem traucējumiem;

b) dalībvalsts ir izsmēlusi visas citas elastības iespējas, kas pieejamas saskaņā ar šīs regulas 12. pantu vai Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktu;

c) starpība starp visu siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summu Savienības teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās un Savienības **mērķrādītāju**, kas ir **neto piesaistījumi 310 miljonu tonnu CO₂ ekvivalenta apmērā**,] 2026.–2030. gada periodā ir negatīva.

2. Ja 2026.–2030. gada periodā starpība starp siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summu dalībvalsts teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās un attiecīgo mērķrādītāju ir pozitīva, uzskaitīta un ziņota saskaņā ar šo regulu, minētā dalībvalsts var tai saskaņā ar 4. panta 2. punktu noteiktā mērķrādītāja sasniegšanai izmantot šajā pantā paredzēto **mehānismu**.

3. Ja 2. punktā minētā aprēķina rezultāts attiecībā uz 2026.–2030. gada periodu ir pozitīvs skaitlis, **dalībvalsts var izmantot šajā pantā noteikto mehānismu, ja ir izpildīti šādi** nosacījumi:

(-a) **dalībvalsts ir iesniegusi Komisijai pietiekamus pierādījumus, ka pozitīvais rezultāts ir tieši saistīts ar dabisko traucējumu ietekmi, kas ir aprēķināta saskaņā ar VI pielikumu; Komisija dara publiski pieejamus dalībvalstu iesniegtos pierādījumus un tā tos var noraidīt, ja, būdama pārbaudījusi no attiecīgās dalībvalsts saņemto informāciju, tā uzskata, ka tie nav pietiekami pamatoti vai ir nesamērīgi,**

a) dalībvalsts **ir patiešām pārskatījusi savu integrēto nacionālo** enerģētikas un klimata **plānu un ilgtermiņa stratēģiju** saskaņā ar 11. panta - 1. punktu un ir **pieņēmusi jaunus** pasākumus **nolūkā uzlabot visas zemes** ar piesaistītāja un krātuves funkciju **tā, lai veicinātu biodaudzveidību**, un **samazināt** zemes neaizsargātību pret dabiskiem traucējumiem **un klimata pārmaiņu ietekmi;**

b) dalībvalsts ir izsmēlusi visas citas elastības iespējas, kas pieejamas saskaņā ar šīs regulas 12. pantu vai Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktu;

(ba) **dalībvalsts ievēro Direktīvu 92/43/EEK un Direktīvu 2009/147/EK;**

c) starpība starp visu siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summu Savienības teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās un Savienības **mērķrādītāju, kā noteikts 4. panta 2. punktā, pēc tam, kad ir izsmeltas visas citas elastības iespējas, kas pieejamas saskaņā ar 12. pantu**, 2026.–2030. gada periodā ir negatīva.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Novērtējot, vai Savienībā kopējās emisijas pārsniedz kopējos piesaistījumus, kā minēts pirmās daļas c) apakšpunktā, Komisija, balstoties uz dabisko traucējumu ietekmi un izmantojot informāciju, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar šā panta 5. punktu, nosaka, vai iekļaut 20 % neto piesaistījumu, ko dalībvalstis nav atlikušas rezervē, no 2021.–2025. gada perioda. Komisija minētajā novērtējumā turklāt pārliecinās, ka dalībvalstis nepieļauj dubultu uzskaiti, jo īpaši attiecībā uz to elastības iespēju izmantojumu, kas izklāstītas šīs regulas 12. pantā un Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktā.

4. Šā panta 3. punktā minētā kompensācija var attiekties tikai uz piesaistītājiem, kas attiecībā uz minētajai dalībvalstij šīs regulas II.a pielikumā noteikto mērķrādītāju uzskaitīti kā emisijas, un tā nedrīkst pārsniegt 50 % no attiecīgajai dalībvalstij noteiktā maksimālā kompensācijas apjoma, kas 2026.–2030. gada periodam noteikts VII pielikumā.

5. *Dalībvalstis Komisijai iesniedz pierādījumus par dabisko traucējumu ietekmi, kas aprēķināta saskaņā ar VI pielikumu, lai varētu pretendēt uz kompensāciju par atlikušajiem piesaistītājiem, kas attiecībā uz minētajai dalībvalstij šīs regulas II.a pielikumā noteikto mērķrādītāju uzskaitīti kā emisijas, līdz maksimālajam VII pielikumā 2026.–2030. gada periodam noteiktajam kompensācijas apmēram, ko nav izmantojušas citas dalībvalstis. Ja pieprasījums pēc kompensācijas pārsniedz pieejamo neizmantojās kompensācijas apmēru, kompensāciju attiecīgajām dalībvalstīm sadala proporcionāli.*

Novērtējot, vai Savienībā kopējās emisijas pārsniedz kopējos piesaistījumus, kā minēts pirmās daļas c) apakšpunktā, Komisija, balstoties uz dabisko traucējumu ietekmi un izmantojot informāciju, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar šā panta 5. punktu, nosaka, vai iekļaut 20 % neto piesaistījumu, ko dalībvalstis nav atlikušas rezervē, no 2021.–2025. gada perioda. Komisija minētajā novērtējumā turklāt pārliecinās, ka dalībvalstis nepieļauj dubultu uzskaiti, jo īpaši attiecībā uz to elastības iespēju izmantojumu, kas izklāstītas šīs regulas 12. pantā un Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktā.

4. Šā panta 3. punktā minētā kompensācija var attiekties tikai uz piesaistītājiem, kas attiecībā uz minētajai dalībvalstij šīs regulas II.a pielikumā noteikto mērķrādītāju uzskaitīti kā emisijas, un tā nedrīkst pārsniegt 50 % no attiecīgajai dalībvalstij noteiktā maksimālā kompensācijas apjoma, kas 2026.–2030. gada periodam noteikts VII pielikumā.

5. *Ja pieprasījums pēc kompensācijas pārsniedz 178 miljonus tonnu CO₂ ekvivalenta, kas pieejams saskaņā ar mehānismu, kompensāciju attiecīgajām dalībvalstīm sadala proporcionāli.*

5.a Dalībvalstīm ir tiesības kompensēt neto piesaistītājus vai piesaistījumus, kas attiecībā pret mērķrādītājiem, kuri laikposmam 2026.–2030. gads minētajām dalībvalstīm ir noteikti 4. panta 2. punktā, ir uzskaitīti kā emisijas, līdz maksimālajam citu dalībvalstu neizmantojās kompensācijas apjomam, kas 2021.–2025. gada periodam ir noteikts Savienībai kopumā, proti, 50 miljoniem tonnu CO₂ ekvivalenta, ar noteikumu, ka minētās dalībvalstis:

(a) ir izsmēlušas visas citas elastības iespējas, kas ir pieejamas saskaņā ar šīs regulas 12. pantu, Regulas (ES) 2018/842 7. panta 1. punktu, kā arī šā panta 3. punktu un

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (b) ir iesniegušas Komisijai pietiekamus pierādījumus par ietekmi, ko rada klimata pārmaiņu izraisīti ekosistēmu traucējumi, kuru dēļ ir pārsniegtas emisijas vai ir samazinājušies neto piesaistījumi, un kuras izpausmes tās nekontrolē un nevarēja paredzēt vai novērst, piemēram, īstenojot pietiekamus adaptācijas pasākumus, ar kuriem nodrošina skartās teritorijas noturību pret klimata pārmaiņām; Komisija dara publiski pieejamus dalībvalstu iesniegtos pierādījumus un tā tos var noraidīt, ja, būdama pārbaudījusi no attiecīgās dalībvalsts saņemto informāciju, tā uzskata, ka tie nav pietiekami pamatoti vai ir nesamērīgi, un
- (c) savā atjauninātajā integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kas ir iesniegts saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 14. pantu, tās ir iekļāvušas konkrētus pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka visa zeme ar piesaistītāja un krātuves funkciju tiek attiecīgi saglabāta vai uzlabota, un mazināt zemes neaizsargātību pret klimata pārmaiņu izraisītiem ekosistēmu traucējumiem; un
- (d) starpība starp visu siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu gada summu Savienības teritorijā un visās 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā minētajās zemes ziņošanas kategorijās un Savienības mērķrādītāju, kas ir noteikts 4. panta 2. punktā, pēc tam, kad ir izsmeltas visas citas elastības iespējas, kas ir pieejamas saskaņā ar 12. pantu, 2026.–2030. gada periodā ir negatīva.

Ja pieprasījums pēc kompensācijas pārsniedz pieejamo maksimālo kompensācijas apmēru, kompensāciju attiecīgajām dalībvalstīm sadala proporcionāli.

5.b Līdz .. [6 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā] Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot klimata pārmaiņu izraisīto ekosistēmas traucējumu tās ietekmes novērtēšanas metodiku, kas ir minēta 5.a punkta b) apakšpunktā.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 72**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 14. punkts**

Regula (ES) 2018/841

13.c pants

Komisijas ierosinātais teksts

13.c pants

Mērķrādītāju pārvaldība

Ja izskatītās dalībvalsts siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaistījumi 2032. gadā attiecībā uz kādu konkrētu 2026.–2030. gada perioda gadu, ņemot vērā elastības iespējas, kas izmantotas saskaņā ar 12. un 13.b pantu, pārsniedz attiecīgās dalībvalsts ikgadējos mērķrādītājus, piemēro šādu pasākumu:

saskaņā ar pasākumiem, kas pieņemti, ievērojot 15. pantu, siltumnīcefekta gāzu emisiju rādītājam, ko attiecīgā dalībvalsts ziņojusi nākamajā gadā, pieskaita daudzumu, kas vienāds ar siltumnīcefekta gāzu neto emisiju pārsniegumu CO₂ ekvivalenta tonnās, reizinātu ar koeficientu 1,08.

Grozījums

13.c pants

Mērķrādītāju pārvaldība

Ja pēc visaptverošās izskatīšanas, kuru Komisija veic 2032. gadā saskaņā ar 14. panta 2. punktu, tā konstatē, ka nav sasniegti 4. pantā noteiktie dalībvalsts mērķrādītāji un izpildītas tajā noteiktās saistības attiecībā uz kādu konkrētu 2026.–2030. gada perioda gadu, piemēro šādu pasākumu:

saskaņā ar pasākumiem, kas pieņemti, ievērojot 15. pantu, siltumnīcefekta gāzu emisiju rādītājam **minētajām zemes kategorijām**, ko attiecīgā dalībvalsts ziņojusi nākamajā gadā, pieskaita daudzumu, kas vienāds ar siltumnīcefekta gāzu neto emisiju pārsniegumu CO₂ ekvivalenta tonnās, reizinātu ar koeficientu 1,08.

Ja Komisija konstatē, ka dalībvalsts neievēro šajā regulā paredzētos noteikumus, tā īsteno vajadzīgos pasākumus saskaņā ar Līgumiem.

Grozījums Nr. 73**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 14.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/841

13.d pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(14a) regulā iekļauj šādu 13.d pantu:**“13.d pants****Starptautiska sadarbība**

Ja dalībvalsts nolēmj atļaut publiskām vai privātām struktūrām kompensēšanai izmantot oglekļa kredītus no ZIZIMM sektora, tostarp ar Parīzes nolīguma 6. panta 2. vai 4. punktu, pārskaitīto vai izmantoto piesaistījumu summu neieskaita attiecīgās dalībvalsts gada mērķrādītājos, kas noteikti šīs regulas 4. panta 3. punktā.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 74

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 15. punkts

Regula (ES) 2018/841

14. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

“1. Dalībvalstis līdz 2027. gada 15. martam attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu un līdz 2032. gada 15. martam attiecībā uz 2026.–2030. gada periodu Komisijai iesniedz izpildes ziņojumu, kurā iekļauj attiecīgā perioda kopējo emisiju un kopējo piesaistījumu bilanci par katru no 2. panta 1. punkta a)–f) apakšpunktā norādītajām zemes uzskaites kategorijām attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu un 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā norādītajām kategorijām attiecībā uz 2026.–2030. gada periodu, ievērojot šajā regulā noteiktos uzskaites noteikumus.

Izpildes ziņojumā iekļauj šādu aspektu novērtējumu:

a) rīcībpolitikas un pasākumi attiecībā uz **pretrunīgiem** mērķiem;

b) sinerģijas starp klimata pārmaiņu mīkstināšanu un pielāgošanos tām;

c) sinerģijas starp klimata pārmaiņu mīkstināšanu un biodaudzveidību.

Šādā ziņojumā attiecīgā gadījumā iekļauj ziņas par nodomu izmantot 11. pantā minētās elastības iespējas un attiecīgos apjomus vai par šādu elastības iespēju izmantojumu un attiecīgajiem apjomiem.”

Grozījums

“1. Dalībvalstis līdz 2027. gada 15. martam attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu un līdz 2032. gada 15. martam attiecībā uz 2026.–2030. gada periodu Komisijai iesniedz izpildes ziņojumu, kurā iekļauj attiecīgā perioda kopējo emisiju un kopējo piesaistījumu bilanci par katru no 2. panta 1. punkta a)–f) apakšpunktā norādītajām zemes uzskaites kategorijām attiecībā uz 2021.–2025. gada periodu un 2. panta 2. punkta a)–j) apakšpunktā norādītajām kategorijām attiecībā uz 2026.–2030. gada periodu, ievērojot šajā regulā noteiktos uzskaites noteikumus.

Izpildes ziņojumā iekļauj šādu aspektu novērtējumu:

a) rīcībpolitikas un pasākumi attiecībā uz **iespējamām pret-runām ar citiem Savienības vidiskajiem mērķiem un stratēģijām, piemēram, tiem, kas noteikti 8. vides rīcības programmā, ES biodaudzveidības un bioekonomikas stratēģijās;**

aa) pasākumi, ko dalībvalstis īstenojušas, lai ievērotu 4. panta 4.a punktu;

b) sinerģijas starp klimata pārmaiņu mīkstināšanu un pielāgošanos tām, **tostarp rīcībpolitikas un pasākumi, ar ko mazināt zemes neaizsargātību pret dabiskiem traucējumiem un klimatu;**

c) sinerģijas starp klimata pārmaiņu mīkstināšanu un biodaudzveidību;

Šādā ziņojumā attiecīgā gadījumā iekļauj ziņas par nodomu izmantot 11. pantā minētās elastības iespējas un attiecīgos apjomus vai par šādu elastības iespēju izmantojumu un attiecīgajiem apjomiem. **Ziņojumus viegli piekļūstamā formātā dara pieejamus sabiedrībai.**

Atbilstības ziņojumu balsta uz ikgadējām datu kopām, tostarp informāciju no augsnes monitoringa sistēmām, piemēram, LUCAS apsekojuma, kas izmanto paraugus, kuri ņemti vismaz 30 cm dziļumā, un iekļauj visus relevantos parametrus, kuri ietekmē augsnes potenciālu sekvēstrēt oglekli.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 75**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 16.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/841

15.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(16a) regulā iekļauj šādu 15.a pantu:**“15.a pants****Iespējas vērsties tiesās**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar to valsts tiesību sistēmu attiecīgajiem sabiedrības locekļiem, kuri atbilst 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, ir iespēja vērsties tiesā vai citā neatkarīgā un objektīvā struktūrā, kas izveidota saskaņā ar tiesību aktiem, lai pārskatīšanas procedūrā apstrīdētu 4.–10. pantā paredzēto pienākumu neizpildi.

2. Attiecīgajiem sabiedrības locekļiem ir piekļuve 1. punktā minētajai pārskatīšanas procedūrai, ja:

a) tiem ir pietiekamas intereses vai

b) tie apgalvo, ka ir aizskartas to tiesības, ja dalībvalsts administratīvi procesuālajās tiesībās tas paredzēts kā priekšnoteikums.

To, kas ir pietiekamas intereses, nosaka dalībvalstis atbilstīgi mērķim nodrošināt attiecīgajiem sabiedrības locekļiem plašas iespējas vērsties tiesā, kā arī atbilstīgi Orhūsas konvencijai par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

Šā punkta nolūkā par pietiekamu uzskata jebkuras tādas nevalstiskas organizācijas interesi, kura veicina vides aizsardzību un ievēro visas prasības saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

3. Šā panta 1. un 2. punkts neliedz iespēju izmantot sākotnēju pārskatīšanu administratīvā iestādē un neskar prasību pirms pārsūdzības tiesā izsmelt administratīvās pārskatīšanas iespējas, ja valsts tiesību aktos šāda prasība noteikta. Visas šīs procedūras ir godīgas, taisnīgas, laicīgas un ne pārmērīgi dārgas.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrībai tiek darīta viegli pieejama praktiska informācija par iespējām izmantot administratīvo pārskatīšanu un pārskatīšanu tiesā.”;

Grozījums Nr. 76

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 17. punkts

Regula (ES) 2018/841

16.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(17) regulā iekļauj šādu 16.a pantu:

svītrots

16.a pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz ar Regulas (ES) 2018/1999 44. panta 3. punktu izveidotā Klimata pārmaiņu komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē ⁽⁴⁴⁾.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu;

⁽⁴⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 77

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 18. punkts

Regula (ES) 2018/841

17. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Komisija **ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc [...] globālās izsvēršanas, par ko panākta vienošanās Parīzes nolīguma 14. pantā**, Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs regulas darbību, **attiecīgā gadījumā tajā iekļaujot novērtējumu** par 11. pantā minēto elastības iespēju ietekmi, **kā arī par šīs regulas devumu Savienības vispārējā 2030. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā un tās devumu Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā**, jo īpaši attiecībā uz vajadzību pēc papildu Savienības rīcībpolitikām un pasākumiem, ņemot vērā, ka Savienībā ir jāpanāk lielāki siltumnīcefekta gāzu samazinājumi un piesaistījumi.

Grozījums

2. Komisija **2025., 2027. un 2032. gadā** Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz **progresu** ziņojumu par šīs regulas darbību **un par progresu 4. pantā noteikto mērķrādītāju** sasniegšanā.

2.a Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc katras globālās izsvēršanas, par ko panākta vienošanās Parīzes nolīguma 14. pantā, Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par šīs regulas devumu Regulā (ES) 2021/1119 noteiktā Savienības klimatneitralitātes mērķa un starpposma klimata mērķrādītāju sasniegšanā, Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanā un citu Savienības vidisko mērķu un Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā, kā arī ar to saistīto attiecīgo stratēģiju un tiesību aktu īstenošanā, ietverot novērtējumu par 11. pantā minēto elastības iespēju ietekmi uz šīs regulas mērķu sasniegšanu. Minētajā ziņojumā novērtē vajadzību pēc papildu Savienības rīcībpolitikām un pasākumiem, ņemot vērā, ka Savienībā ir jāpanāk lielāki siltumnīcefekta gāzu samazinājumi un piesaistījumi, un vajadzību sasniegt Savienības vidiskos mērķus, kā arī jebkādas turpmākus uzlabojumus monitoringa, datu vākšanas un ziņošanas sistēmā attiecībā uz mežiem un augsnēm. Ziņojumā ņem vērā labākos pieejamos un jaunākos zinātniskos pierādījumus, tostarp jaunākos ziņojumus, ko sniegusi IPCC, IPBES un Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, kas minēta Regulas (ES) 2021/1119 3. pantā.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Pēc ziņojuma sagatavošanas Komisija, ja to uzskata par lietderīgu, iesniedz tiesību aktu priekšlikumus. Konkrētāk, priekšlikumos nosaka **ikgadējos mērķrādītājus un pārvaldību, kas vēršama uz 4. panta 4. punktā noteiktā 2035. gada klimatneitralitātes mērķrādītāja sasniegšanu, papildu Savienības rīcībpolitikas un pasākumus, kā arī tādu satvaru** laikam pēc 2035. gada, **ar kuru** šīs regulas darbības jomā tiktu ietvertas siltumnīcefekta gāzu emisijas un **piesaistījumi** no **vēl citiem sektoriem, piemēram, jūras un saldūdens vides sektora.**

Grozījums

Pēc **minētā** ziņojuma sagatavošanas Komisija, ja to uzskata par lietderīgu, iesniedz tiesību aktu priekšlikumus. Konkrētāk, priekšlikumos nosaka **papildu Savienības rīcībpolitikas un pasākumus** 4. panta 3. punktā **minēto ZIZIMM mērķrādītāju sasniegšanai** laikam pēc 2030. gada **un paplašina** šīs regulas darbības jomu, **ietverot tajā** siltumnīcefekta gāzu emisijas un **piesaistījumus** no **jūras, piekrastes un saldūdens ekosistēmām, balstoties uz stabilu zinātnisko metodiku, kā arī nosakot papildu atsevišķus neto piesaistījumu mērķrādītājus minētajām ekosistēmām.**

2.b Pēc tam, kad ir stājies spēkā tiesību akts, kas attiecas uz Savienības tiesisko regulējumu dabas atjaunošanas jomā, Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kurā novērtē šīs regulas, jo īpaši 4. pantā noteikto saistību un mērķrādītāju, atbilstību minētajā tiesību aktā noteiktajiem mērķiem. Ziņojumam vajadzības gadījumā var pievienot tiesību akta priekšlikumu šīs regulas grozīšanai.”;

Grozījums Nr. 78

Regulas priekšlikums

2. pants – 1. daļa – 2. punkts

Regula (ES) 2018/1999

4. pants – 1. punkts – a apakšpunkts – 1. daļa – ii punkts

Komisijas ierosinātais teksts

“dalībvalsts saistības un nacionālie mērķrādītāji attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 4. panta 1. un 2. punktu **un tās devumi, kas vērsti uz to, lai sasniegtu Savienības mērķi siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2035. gadam samazināt līdz neto nullei un pēc tam panākt negatīvas emisijas saskaņā ar minētās regulas 4. panta 4. punktu;**”

Grozījums

dalībvalsts saistības un nacionālie mērķrādītāji attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 4. panta 1. un 2. punktu;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 79**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 2.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2018/1999

26. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(2a) regulas 26. panta 6. punktā iekļauj šādu apakšpunktu:

“(aa) **grozītu V pielikuma 3. daļas b) un c) punktu, lai pievienotu zemes kategorijas attiecīgi tām, uz kurām attiecas monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kas tiek aizsargātas, un tām, uz kurām attiecas monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kas tiek atjaunotas, saskaņā ar attiecīgajiem Savienības vides jomas tiesību aktiem.**”;

Grozījums Nr. 80**Regulas priekšlikums****2. pants – 1. daļa – 3. punkts – c apakšpunkts**

Regula (ES) 2018/1999

38. pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Pabeigusi saskaņā ar 1. punktu veicamo visaptverošo izskatīšanu, Komisija ar **īstenošanas aktiem** nosaka attiecīgo gadu emisiju kopsummu, kas izriet no koriģētajiem katras dalībvalsts inventarizācijas datiem un sadalīta starp Regulas (ES) 2018/842 9. panta kontekstā relevantajiem emisiju datiem un šīs regulas V pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, un nosaka Regulas (ES) 2018/841 4. panta kontekstā relevanto emisiju un piesaistījumu kopsummu.;

Pabeigusi saskaņā ar 1. punktu veicamo visaptverošo izskatīšanu, Komisija **saskaņā ar 43. pantu pieņem deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu, un ar tiem** nosaka attiecīgo gadu emisiju kopsummu, kas izriet no koriģētajiem katras dalībvalsts inventarizācijas datiem un sadalīta starp Regulas (ES) 2018/842 9. panta kontekstā relevantajiem emisiju datiem un šīs regulas V pielikuma 1. daļas c) punktā minētajiem emisiju datiem, un nosaka Regulas (ES) 2018/841 4. panta kontekstā relevanto emisiju un piesaistījumu kopsummu.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 81
Regulas priekšlikums
II pielikums

Regula (ES) 2018/841

IIa pielikums – tabula

Komisijas ierosinātais teksts

Saskaņā ar 4. panta 2. punktu Savienībai noteiktais siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu mērķrādītājs un dalībvalstīm noteiktie nacionālie siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu mērķrādītāji, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam

Dalībvalsts	Siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazinājuma vērtība kt CO2ekvivalenta 2030. gadā
Beļģija	- 1 352
Bulgārija	- 9 718
Čehija	- 1 228
Dānija	5 338
Vācija	- 30 840
Igaunija	- 2 545
Īrija	3 728
Grieķija	- 4 373
Spānija	- 43 635
Francija	- 34 046
Horvātija	- 5 527
Itālija	- 35 758
Kipra	-352
Latvija	-644
Lietuva	- 4 633
Luksemburga	-403
Ungārija	- 5 724
Malta	2
Nīderlande	4 523
Austrija	- 5 650
Polija	- 38 098

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Dalībvalsts	Siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazinājuma vērtība kt CO ₂ ekvivalenta 2030. gadā
Portugāle	- 1 358
Rumānija	- 25 665
Slovēnija	-146
Slovākija	- 6 821
Somija	- 17 754
Zviedrija	- 47 321
ES-27	- 310 000

Grozījums

Saskaņā ar 4. panta 2. punktu Savienībai noteiktais siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu mērķrādītājs un dalībvalstīm noteiktie nacionālie siltumnīcefekta gāzu neto piesaistījumu mērķrādītāji, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam

Dalībvalsts	Siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazinājuma vērtība kt CO ₂ ekvivalenta 2030. gadā
Beļģija	Vismaz - 1 352
Bulgārija	Vismaz - 9 718
Čehija	Vismaz - 1 228
Dānija	Vismaz 5 338
Vācija	Vismaz - 30 840
Igaunija	Vismaz - 2 545
Īrija	Vismaz 3 728
Grieķija	Vismaz - 4 373
Spānija	Vismaz - 43 635
Francija	Vismaz - 34 046
Horvātija	Vismaz - 5 527
Itālija	Vismaz - 35 758
Kipra	Vismaz - 352
Latvija	Vismaz - 644

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Dalībvalsts	Siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazinājuma vērtība kt CO ₂ ekvivalenta 2030. gadā
Lietuva	Vismaz - 4 633
Luksemburga	Vismaz - 403
Ungārija	Vismaz - 5 724
Malta	Vismaz 2
Nīderlande	Vismaz 4 523
Austrija	Vismaz - 5 650
Polija	Vismaz - 38 098
Portugāle	Vismaz - 1 358
Rumānija	Vismaz - 25 665
Slovēnija	Vismaz - 146
Slovākija	Vismaz - 6 821
Somija	Vismaz - 17 754
Zviedrija	Vismaz - 47 321
ES-27	Vismaz - 310 000

Grozījums Nr. 82
Regulas priekšlikums
III pielikums

Regula (ES) 2018/1999
V pielikums – 3. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Regulas (ES) 2018/1999 V pielikuma 3. daļu aizstāj ar šādu:

Regulas (ES) 2018/1999 V pielikuma 3. daļu aizstāj ar šādu:

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

“Ģeogrāfiski skaidri noteikti zemes izmantošanas pārveidošanas dati saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem. Siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju veic, izmantojot elektroniskās datubāzes un ģeogrāfiskās informācijas sistēmas, un tā ietver šādus elementus:

a) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kuru zemes platības ir zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu, kas definētas Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punktā;

b) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kas tiek aizsargātas un ko definē kā zemes platības, kuras pieder pie vienas vai vairākām no šīm kategorijām:

— bioloģiskās daudzveidības ziņā augstvērtīgās zemes platības, kas definētas Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 3. punktā,

— Kopienā nozīmīgas teritorijas un īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kas definētas Padomes Direktīvas 92/43/EEK 4. pantā⁽¹⁾, un zemes vienības, kuras pie iepriekš minētajām teritorijām nepieder, taču uz kurām attiecas šīs direktīvas 6. panta 1. un 2. punktā minētie aizsardzības pasākumi teritorijas saglabāšanas mērķu īstenošanai,

— to Direktīvas 92/43/EEK IV pielikumā uzskaitīto sugu vairošanās un atpūtas vietas, uz kurām attiecas šīs direktīvas 12. pantā paredzētie aizsardzības pasākumi,

— Direktīvas 92/43/EEK I pielikumā uzskaitītās dabiskās dzīvotnes un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotnes, kas pie Kopienā nozīmīgām teritorijām vai īpaši aizsargājamām dabas teritorijām nepieder, bet kas palīdz sasniegt šo dzīvotņu un sugu labvēlīgu aizsardzības statusu saskaņā ar minētās direktīvas 2. pantu vai attiecībā uz ko var piemērot Direktīvā 2004/35/EK⁽²⁾ norādītos aizsargpasākumus un pasākumus stāvokļa izlabošanai,

— īpašās aizsargājamās teritorijas, kas klasificētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK⁽³⁾ 4. pantu, un zemes vienības, kuras pie iepriekš minētajām teritorijām nepieder, taču uz kurām attiecas Direktīvas 2009/147/EK 4. pantā un Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 2. punktā minētie aizsardzības un saglabāšanas pasākumi teritorijas saglabāšanas mērķu īstenošanai,

Grozījums

“Ģeogrāfiski skaidri noteikti zemes izmantošanas pārveidošanas dati saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem, **to 2013. gada papildinājumu un to 2019. gada precizējumu**. Siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju veic, izmantojot elektroniskās datubāzes un ģeogrāfiskās informācijas sistēmas, **kuru sakarā Savienības iestādes sniedz pienācīgu atbalstu un palīdzību dalībvalstīm, lai nodrošinātu savākto datu konsekveci un pārredzamību**, un tā ietver šādus elementus:

a) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kuru zemes platības ir zemes platības ar lielu oglekļa uzkrājumu, kas definētas Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 4. punktā;

b) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kas tiek aizsargātas un ko definē kā zemes platības, kuras pieder pie vienas vai vairākām no šīm kategorijām:

— bioloģiskās daudzveidības ziņā augstvērtīgās zemes platības, kas definētas Direktīvas (ES) 2018/2001 29. panta 3. punktā,

— Kopienā nozīmīgas teritorijas un īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kas definētas Padomes Direktīvas 92/43/EEK 4. pantā⁽¹⁾, un zemes vienības, kuras pie iepriekš minētajām teritorijām nepieder, taču uz kurām attiecas šīs direktīvas 6. panta 1. un 2. punktā minētie aizsardzības pasākumi teritorijas saglabāšanas mērķu īstenošanai,

— to Direktīvas 92/43/EEK IV pielikumā uzskaitīto sugu vairošanās un atpūtas vietas, uz kurām attiecas šīs direktīvas 12. pantā paredzētie aizsardzības pasākumi,

— Direktīvas 92/43/EEK I pielikumā uzskaitītās dabiskās dzīvotnes un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotnes, kas pie Kopienā nozīmīgām teritorijām vai īpaši aizsargājamām dabas teritorijām nepieder, bet kas palīdz sasniegt šo dzīvotņu un sugu labvēlīgu aizsardzības statusu saskaņā ar minētās direktīvas 2. pantu vai attiecībā uz ko var piemērot Direktīvā 2004/35/EK⁽²⁾ norādītos aizsargpasākumus un pasākumus stāvokļa izlabošanai,

— īpašās aizsargājamās teritorijas, kas klasificētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK⁽³⁾ 4. pantu, un zemes vienības, kuras pie iepriekš minētajām teritorijām nepieder, taču uz kurām attiecas Direktīvas 2009/147/EK 4. pantā un Direktīvas 92/43/EEK 6. panta 2. punktā minētie aizsardzības un saglabāšanas pasākumi teritorijas saglabāšanas mērķu īstenošanai,

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

- zemes vienības, uz ko attiecas tādu sugu putnu saglabāšanas pasākumi, par kurām saskaņā ar Direktīvas 2009/147/EK 12. pantu ir ziņots, ka to stāvoklis ir nestabils, lai izpildītu minētās direktīvas 4. panta 4. punkta otrajā teikumā norādīto prasību censties nepieļaut dzīvotņu piesārņošanu un kaitējuma nodarīšanu tām vai minētās direktīvas 3. pantā norādīto prasību pietiekamā mērā saglabāt un uzturēt putnu sugu dzīvotņu daudzveidību un teritoriju,
  - visas citas dzīvotnes, kuras dalībvalsts izraugās mērķiem, kas līdzvērtīgi Direktīvās 92/42/EEK un 2009/147/EK noteiktajiem mērķiem,
  - zemes vienības, uz kurām attiecas pasākumi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK ⁽⁴⁾ 4. panta iii) punktā minēto virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa aizsardzībai un tā pasliktināšanās novēršanai,
  - dabiskās palienu vai plūdu aizturēšanas apgabali, kurus dalībvalstis aizsargā plūdu riska pārvaldības ietvaros saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/60/EK ⁽⁵⁾;
- c) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kas tiek atjaunotas un ko definē kā zemi, kura pieder pie vienas vai vairākām no šīm kategorijām:
- Kopienā nozīmīgas teritorijas, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un īpašās aizsargājamās teritorijas, kas aprakstītas iepriekš b) apakšpunktā, kā arī zemes vienības, kuras pie iepriekš minētajām teritorijām nepieder, taču ir apzinātas kā tādas, kurām ir nepieciešami atjaunošanas vai kompensācijas pasākumi teritorijas saglabāšanas mērķu īstenošanai,
  - Direktīvas 2009/147/EK 4. panta 2. punktā minēto vai tās I pielikumā uzskaitīto savvaļas putnu sugu dzīvotnes, kuras pie īpašām aizsargājamām teritorijām nepieder, taču ir apzinātas kā tādas, kurām ir nepieciešami atjaunošanas pasākumi Direktīvas 2009/147/EK izpildes vajadzībām,

Grozījums

- zemes vienības, uz ko attiecas tādu sugu putnu saglabāšanas pasākumi, par kurām saskaņā ar Direktīvas 2009/147/EK 12. pantu ir ziņots, ka to stāvoklis ir nestabils, lai izpildītu minētās direktīvas 4. panta 4. punkta otrajā teikumā norādīto prasību censties nepieļaut dzīvotņu piesārņošanu un kaitējuma nodarīšanu tām vai minētās direktīvas 3. pantā norādīto prasību pietiekamā mērā saglabāt un uzturēt putnu sugu dzīvotņu daudzveidību un teritoriju,
  - visas citas dzīvotnes, kuras dalībvalsts izraugās mērķiem, kas līdzvērtīgi Direktīvās 92/42/EEK un 2009/147/EK noteiktajiem mērķiem,
  - zemes vienības, uz kurām attiecas pasākumi, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK ⁽⁴⁾ 4. panta iii) punktā minēto virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa aizsardzībai un tā pasliktināšanās novēršanai,
  - dabiskās palienu vai plūdu aizturēšanas apgabali, kurus dalībvalstis aizsargā plūdu riska pārvaldības ietvaros saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/60/EK ⁽⁵⁾;
- ***dalībvalstu noteiktās aizsargājamās teritorijas, lai sasniegtu aizsargājamo teritoriju mērķrādītājus;***
- c) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām, kas tiek atjaunotas un ko definē kā zemi, kura pieder pie vienas vai vairākām no šīm kategorijām:
- Kopienā nozīmīgas teritorijas, īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un īpašās aizsargājamās teritorijas, kas aprakstītas iepriekš b) apakšpunktā, kā arī zemes vienības, kuras pie iepriekš minētajām teritorijām nepieder, taču ir apzinātas kā tādas, kurām ir nepieciešami atjaunošanas vai kompensācijas pasākumi teritorijas saglabāšanas mērķu īstenošanai,
  - Direktīvas 2009/147/EK 4. panta 2. punktā minēto vai tās I pielikumā uzskaitīto savvaļas putnu sugu dzīvotnes, kuras pie īpašām aizsargājamām teritorijām nepieder, taču ir apzinātas kā tādas, kurām ir nepieciešami atjaunošanas pasākumi Direktīvas 2009/147/EK izpildes vajadzībām,

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- Direktīvas 92/43/EEK I pielikumā uzskaitītās dabiskās dzīvotnes un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotnes, kuras pie Kopienā nozīmīgām teritorijām vai īpaši aizsargājamām dabas teritorijām nepieder, taču ir apzinātas kā tādas, kurām ir nepieciešami atjaunošanas pasākumi, lai sasniegtu labvēlīgu aizsardzības statusu saskaņā ar Direktīvu 92/43/EEK, un/vai pasākumi stāvokļa izlabošanai Direktīvas 2004/35/EK 6. panta izpildes vajadzībām,
  - teritorijas, kas ir apzinātas kā tādas, kurām ir nepieciešama atjaunošana, saskaņā ar attiecīgajā dalībvalstī piemērojamu dabas atjaunošanas plānu,
  - zemes vienības, uz kurām attiecas pasākumi, kas noteikti Direktīvas 2000/60/EK 4. panta iii) punktā minēto virszemes ūdensobjektu laba ekoloģiskā stāvokļa atjaunošanai, vai pasākumi, kas noteikti šādu ūdensobjektu ļoti laba ekoloģiskā stāvokļa atjaunošanai, ja tas ir prasīts attiecīgajos tiesību aktos,
  - zemes vienības, uz kurām attiecas pasākumi mitrzes apgabalu atjaunošanai, kas minēta Direktīvas 2000/60/EK VI pielikuma B daļas vii) punktā,
  - teritorijas, kurām nepieciešama ekosistēmas atjaunošana, lai panāktu labu ekosistēmas stāvokli saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) **2020/852** (6);
- d) monitoringa sistēma zemes izmantojuma vienībām ar augstu klimata risku:
- teritorijas, kurām piemērojama kompensācija sakarā ar dabiskiem traucējumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2018/841 13.b panta 5. punktu,
  - teritorijas, kas minētas Direktīvas 2007/60/EK 5. panta 1. punktā,
  - teritorijas, kuras identificētas dalībvalsts nacionālajā adaptācijas stratēģijā, kurām raksturīgi augsti dabas un cilvēka radīti riski un uz kurām attiecas klimatisko katastrofu riska mazināšanas pasākumi.

da) sistēma augsnes oglekļa uzkrājumu monitoringam, kas citu starpā izmanto Zemes izmantošanas un zemes pārklājuma statistiskā apsekojuma (LUCAS) datu kopas.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Siltumnīcefekta gāzu inventarizācija nodrošina datu apmaiņu starp elektroniskajām datubāzēm un ģeogrāfiskajām informācijas sistēmām un to iekļaušanu tajās.

2021.–2025. gada periodam — 1. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem. Emisijām un piesaistījumiem attiecībā uz oglekļa krātuvi, kura veido vismaz 25–30 % emisiju vai piesaistījumu kādā avotu vai piesaistītāju kategorijā un kurai piešķirta prioritāte dalībvalsts nacionālajā inventarizācijas sistēmā, jo tās aplēse būtiski ietekmē valsts kopējo SEG inventarizācijas pārskatu attiecībā uz emisiju un piesaistījumu absolūto līmeni, emisiju un piesaistījumu tendencēm vai emisiju un piesaistījumu nenoteiktību zemes izmantošanas kategorijās, un no 2026. gada visām oglekļa krātuvju emisiju un piesaistījumu aplēsēm — vismaz 2. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem.

- (¹) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).
- (²) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).
- (³) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).
- (⁴) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).
- (⁵) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.).
- (⁶) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

Grozījums

Siltumnīcefekta gāzu inventarizācija nodrošina datu apmaiņu starp elektroniskajām datubāzēm un ģeogrāfiskajām informācijas sistēmām un to iekļaušanu tajās, **kā arī to salīdzināmību un piekļūstamību sabiedrībai.**

2021.–2025. gada periodam — 1. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem, **to 2013. gada papildinājumu un to 2019. gada precizējumu.** Emisijām un piesaistījumiem attiecībā uz oglekļa krātuvi, kura veido vismaz 25–30 % emisiju vai piesaistījumu kādā avotu vai piesaistītāju kategorijā un kurai piešķirta prioritāte dalībvalsts nacionālajā inventarizācijas sistēmā, jo tās aplēse būtiski ietekmē valsts kopējo SEG inventarizācijas pārskatu attiecībā uz emisiju un piesaistījumu absolūto līmeni, emisiju un piesaistījumu tendencēm vai emisiju un piesaistījumu nenoteiktību zemes izmantošanas kategorijās, un no 2026. gada visām oglekļa krātuvju emisiju un piesaistījumu aplēsēm — vismaz 2. līmeņa metodika saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem, **to 2013. gada papildinājumu un to 2019. gada precizējumu.**

Visām oglekļa krātuvju emisiju un piesaistījumu aplēsēm, kas attiecas uz teritorijām, kurās ietilpst iepriekš c) apakšpunktā minētās zemes izmantojuma vienības ar lielu oglekļa uzkrājumu, teritorijām, kurās ietilpst iepriekš d) un e) apakšpunktā minētās zemes izmantojuma vienības, kas tiek aizsargātas vai atjaunotas, un teritorijām, kurās ietilpst iepriekš f) apakšpunktā minētās zemes izmantojuma vienības ar augstu nākotnes klimata risku, dalībvalstis no 2026. gada izmanto 3. līmeņa metodi saskaņā ar IPCC 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem SEG inventarizācijas pārskatiem, **to 2013. gada papildinājumu un to 2019. gada precizējumu.**”

- (¹) Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.).
- (²) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu (OV L 143, 30.4.2004., 56. lpp.).
- (³) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.).
- (⁴) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.).
- (⁵) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/60/EK (2007. gada 23. oktobris) par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību (OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.).
- (⁶) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

P9_TA(2022)0234

CO₂ emisiju standarti vieglajiem automobiļiem un furgoniem ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 8. jūnijā pieņemtie grozījumi priekšlikumā Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko Regulu (ES) 2019/631 groza, lai stiprinātu CO₂ emisiju standartus jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem atbilstoši Savienības vērienīgākajiem mērķiem klimata jomā (COM(2021)0556 – C9-0322/2021 – 2021/0197(COD)) ⁽¹⁾

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 493/25)

Grozījums Nr. 1**Regulas priekšlikums****1. apsvēruma**

Komisijas ierosinātais teksts

- (1) Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC), stājās spēkā 2016. gada novembrī ("Parīzes nolīgums"). Tā Puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tikties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni.

Grozījums

- (1) Parīzes nolīgums, kas pieņemts 2015. gada decembrī saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (UNFCCC), stājās spēkā 2016. gada novembrī ("Parīzes nolīgums"). Tā Puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tikties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. **Pieņemot Glāzgovas klimata paktu 2021. gada novembrī, tā Puses atzina, ka, saglabājot pasaules vidējās temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C virs pirmsrūpniecības laikmeta līmeņa, ievērojami samazināsies klimata pārmaiņu riski un ietekme, un apņēmas līdz 2022. gada beigām pastiprināt savus 2030. gada mērķrādītājus, lai šajā kritiskajā desmitgadē paātrinātu rīcību klimata jomā un, pieņemot 1,5 °C mērķrādītāju, panāktu klimata ieceru vērienīgumu.**

⁽¹⁾ Jautājums tika nodots atpakaļ atbildīgajai komitejai starpiestāžu sarunām saskaņā ar 59. panta 4. punkta ceturto daļu (A9-0150/2022).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 2
Regulas priekšlikums
2. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (2) Klimata un vides problēmu risināšana un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir pamatā paziņojumam “Eiropas zaļais kurss”, ko Komisija pieņēma 2019. gada 11. decembrī⁽²³⁾. Eiropas zaļā kursa nepieciešamība un nozīme ir tikai pieaugusi, ņemot vērā ļoti smago Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Savienības iedzīvotāju veselību un ekonomisko labbūtību.

⁽²³⁾ Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojums “Eiropas zaļais kurss”, COM(2019)0640.

Grozījums

- (2) Klimata un vides problēmu risināšana un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir pamatā paziņojumam “Eiropas zaļais kurss”, ko Komisija pieņēma 2019. gada 11. decembrī⁽²³⁾. Eiropas **Parlaments savā 2020. gada 15. janvāra rezolūcijā par Eiropas zaļo kursu aicināja veikt nepieciešamo pāreju uz klimatneitrālu sabiedrību vēlākais līdz 2050. gadam un savā 2019. gada 28. novembra rezolūcijā par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā pasludināja ārkārtas situāciju.** Eiropas zaļā kursa nepieciešamība un nozīme ir tikai pieaugusi, ņemot vērā ļoti smago Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Savienības iedzīvotāju veselību un ekonomisko labbūtību.

⁽²³⁾ Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojums “Eiropas zaļais kurss”, COM(2019)0640.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 3
Regulas priekšlikums
3. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (3) **Eiropas zaļais kurss apvieno visaptverošu savstarpēji pastiprinošu pasākumu un iniciatīvu kopumu, kuru mērķis ir līdz 2050. gadam ES panākt klimatneitralitāti, un tajā ir izklāstīta jauna izaugsmes stratēģija, kuras mērķis ir pārveidot Savienību par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā ekonomikas izaugsme ir atsaistīta no resursu izmantošanas.** Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Tajā pašā laikā šī pārkārtošanās atšķirīgi ietekmē sievietes un vīriešus un īpaši ietekmē dažas neizdevīgā stāvoklī esošas grupas, piemēram, vecāka gadagājuma cilvēkus, personas ar invaliditāti un personas ar rasu vai etnisko piederību minoritātei. Tāpēc ir jānodrošina, ka pārkārtošanās ir taisnīga un iekļaujoša, nevienu neatstājot novārtā.

Grozījums

- (3) ES mērķis ir līdz 2050. gadam **nākt klajā ar jaunu izaugsmes stratēģiju**, kuras **centrā ir vēlme** pārveidot Savienību par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku **ar dinamiskām nozarēm, kas ir pasaules līderes attiecīgajos segmentos un globālās inovācijas virzītājspēki, un vienlaikus nodrošināt augsti apmaksātas kvalitatīvas darbvietas Savienībā.** Tā mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt Savienības dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. **Šajā jomā 8. vides rīcības programmā, kura tiks īstenota līdz 2030. gadam, ir noteikts mērķis paātrināt zaļo pārkārtošanos uz klimatneitrālu, ilgtspējīgu, netoksisku, resursefektīvu, atjaunīgajā enerģijā balstītu, elastīgu un konkurētspējīgu aprites ekonomiku taisnīgā, godīgā un iekļaujošā veidā, kā arī aizsargāt, atjaunot un uzlabot vides stāvokli un atbalstīt pasākumu un iniciatīvu kopumu, kas izsludināts saskaņā ar Eiropas zaļo kursu, un balstīties uz to.** Tajā pašā laikā šī pārkārtošanās atšķirīgi ietekmē sievietes un vīriešus un īpaši ietekmē dažas neizdevīgā stāvoklī esošas un **mazaizsargātas** grupas, piemēram, vecāka gadagājuma cilvēkus, personas ar invaliditāti, personas ar rasu vai etnisko piederību minoritātei un personas un mājsaimniecības ar zemiem vai zemākiem par vidējiem ienākumiem. Turklāt pārkārtošanās atšķirīgi ietekmēs Savienības reģionus, jo īpaši strukturāli nelabvēlīgā situācijā esošus, perifērus un tālākos reģionus. Tāpēc ir jānodrošina, ka pārkārtošanās ir taisnīga un iekļaujoša, nevienu neatstājot novārtā.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 4
Regulas priekšlikums
5. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) [–] ⁽²⁴⁾ ir noteikts mērķis līdz 2050. gadam **panākt visas ekonomikas mēroga klimatneitralitāti**. Minētā regula arī nosaka **saistošas** Savienības iekšējās samazināšanas **saistības attiecībā uz** siltumnīcefekta gāzu neto **emisijām** (emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas), **proti**, vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni līdz 2030. gadam.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) (2021. gada [...]), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza **Regulu** (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts), [OV L, .../... ..].

Grozījums

- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) **2021/1119** ⁽²⁴⁾ ir noteikts mērķis **vēlākais** līdz 2050. gadam **samazināt emisijas līdz nulles līmenim un mērķis turpmākajos tiesību aktos nostiprināt negatīvu emisiju bilanci**. Minētā regula arī nosaka **saistošu** Savienības iekšējās samazināšanas **vidēja termiņa klimata mērķi, kas paredz** siltumnīcefekta gāzu neto **emisijas (t. i. emisijas pēc piesaistījumu atskaitīšanas) samazināt** vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni līdz 2030. gadam.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) **2021/1119** (2021. gada **30. jūnijs**), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza **Regulas (EK) Nr. 401/2009 un** (ES) 2018/1999 (Eiropas Klimata akts), (**OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.**).

Grozījums Nr. 5
Regulas priekšlikums
6. apsvērumš

Komisijas ierosinātais teksts

- (6) visām ekonomikas nozarēm, tostarp autotransporta nozarei, ir jāsekmē šāds emisiju samazinājuma sasniegšana.

Grozījums

- (6) visām ekonomikas nozarēm, tostarp autotransporta nozarei, ir jāsekmē šāds emisiju samazinājuma sasniegšana. **Transporta nozare ir vienīgā nozare, kurā emisijas kopš 1990. gada ir pieaugušas. Tas attiecas arī uz autotransportu — mazas un lielas noslodzes transportlīdzekļi kopā rada vairāk nekā 70 % no kopējām transporta emisijām.**

Grozījums Nr. 6
Regulas priekšlikums
6.a apsvērumš (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6a) **Ir svarīgi, lai individuālā mobilitāte arī turpmāk būtu pieejama un cenas ziņā pieņemama visiem, jo īpaši svārstīgas dalībniekiem, kuri ikdienā pārvietojas bez iespējas izmantot kvalitatīvu sabiedrisko transportu vai citus mobilitātes risinājumus.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 7
Regulas priekšlikums
6.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (6b) ANO 2021. gada klimata pārmaiņu konferencē Glāzgovā (AK), kas pazīstamā kā COP 26, tika pieņemta apņemšanās paātrināt globālo pāreju uz bezemisiju transportlīdzekļiem. Tajā arī pauda apņemšanos nodrošināt, ka pāreja būs taisnīga un ilgtspējīga, lai neviens reģions un neviena kopiena netiktu atstāta novārtā, un uzsvēra, ka ir svarīgi nodrošināt darbaspēka taisnīgu pārkārtošanos un pienācīgas kvalitātes darbvietu radīšanu.

Grozījums Nr. 8
Regulas priekšlikums
7. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (7) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir nepieciešami kā daļa no saskaņotās un konsekventas sistēmas, kas ir nepieciešama, lai sasniegtu Savienības vispārējo mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu neto emisijas.

- (7) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir nepieciešami kā daļa no saskaņotās un konsekventas sistēmas, kas ir nepieciešama, lai sasniegtu Savienības vispārējo mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu neto emisijas, **kā arī samazināt Savienības atkarību no importētā fosilā kurināmā (tostarp naftas importa, kam tikai 2018. gadā vien tika tērēti 227,5 miljardi EUR), kas joprojām ir galvenais enerģijas veids, kuru patērē vieglie automobiļi un furgoni (94 %). Ir svarīgi, lai virzībā uz pakāpenisku naftas patēriņa samazināšanu, atsakoties no vienas atkarības, neiegūtu kādu citu. Tāpat Eiropas rūpniecības turpmākās dzīvotspējas nodrošināšanai un Savienības stratēģiskās autonomijas stiprināšanai ir svarīgi, lai Komisija sadarbotos ar dalībvalstīm un rūpniecības pārstāvjiem nolūkā nodrošināt to stratēģisko materiālu un retzemju metālu piegādes ķēdi, kas vajadzīgi bezoglekļa un mazoglekļa tehnoloģijām.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 9
Regulas priekšlikums
7.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (7a) *Lai arī šīs regulas pārskatīšana atbilst centieniem sasniegt vides mērķus, proti, panākt autotransporta dekarbonizāciju, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, tajā būtu jāņem vērā arī šā procesa nozīmīgās rūpnieciskās un sociālās sekas, lai varētu nodrošināt nodarbinātību un visiem pieejamu mobilitāti.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 10
Regulas priekšlikums
8. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (8) Lai līdz 2030. gadam panāktu siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazinājumu vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gadu, ir jāpastiprina to samazināšanas prasības, kas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/631⁽²⁵⁾ noteiktas gan vieglajiem pasažieru automobiļiem, gan vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem. Ir arī nepārprotami jānosaka virzība uz turpmākiem samazinājumiem pēc 2030. gada, kas palīdzēs līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitātes mērķi. Bez vērienīgas rīcības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai autotransporta nozarē lielāki emisiju samazinājumi būtu vajadzīgi citās nozarēs, tostarp nozarēs, kurās dekarbonizācija ir sarežģītāka.

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (OV L 111, 25.4.2019., 13. lpp.).

Grozījums

- (8) Lai līdz 2030. gadam panāktu siltumnīcefekta gāzu neto emisiju samazinājumu vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gadu **un nodrošinātu skaidru virzību uz šo mērķrādītāju, kā arī sekmētu vajadzīgos emisiju samazinājumus pirms 2030. gada**, ir jāpastiprina to samazināšanas prasības, kas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/631⁽²⁵⁾ noteiktas gan vieglajiem pasažieru automobiļiem, gan vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem. Ir arī nepārprotami jānosaka virzība uz turpmākiem samazinājumiem pēc 2030. gada, kas palīdzēs līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitātes mērķi. **Lai sasniegtu šo mērķi, būs jāsamazina emisijas transporta nozarē par aptuveni 90 % saskaņā ar resursefektīvāko scenāriju, ņemot vērā to, ka pašlaik siltumnīcefekta gāzu emisijas pieaug tikai transporta nozarē. Vienlaikus ir ārkārtīgi svarīgi, lai Savienības papildinošie tiesību akti, tādi kā Direktīva (ES) 2018/2001^(25a), nodrošinātu atjaunīgo energoresursu enerģijas ātru ieviešanu un tā rezultātā Savienības autoparku varētu darbināt ar papildu atjaunīgo elektroenerģiju.** Bez vērienīgas rīcības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai autotransporta nozarē lielāki emisiju samazinājumi būtu vajadzīgi citās nozarēs, tostarp nozarēs, kurās dekarbonizācija ir sarežģītāka. **Īstenojot digitālo un zaļo pārkārtošanos, būtu jāņem vērā arī sociālās dimensijas nozīme visiem pieejamas mobilitātes nodrošināšanā, tostarp enerģijas nodokļu ietekme uz pieņemamību cenas ziņā, augstāku enerģijas cenu tiešā un netiešā ietekme uz transportu dažādos Savienības reģionos, kā arī sekas rūpniecībai, lai nodrošinātu nodarbinātību un nozares konkurētspēju.**

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/631 (2019. gada 17. aprīlis) par CO₂ emisiju standartu noteikšanu jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem un ar kuru atceļ Regulu (EK) Nr. 443/2009 un Regulu (ES) Nr. 510/2011 (OV L 111, 25.4.2019., 13. lpp.).

^(25a) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 11
Regulas priekšlikums
8.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (8a) *Jaunākie pētījumi liecina, ka iegādes īpašumā kopējo izmaksu ziņā akumulatoru elektrotransportlīdzekļi jau ir konkurētspējīgi ar parastajiem automobiļiem vairākos automobiļu tirgus segmentos. Paaugstinātie CO₂ standarti vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem kravas automobiļiem paātrinās akumulatoru elektrotransportlīdzekļu iegādes īpašumā kopējo izmaksu samazināšanos, tos padarot visām patērētāju grupām Savienībā pievilcīgākus par transportlīdzekļiem, kas aprīkoti ar iekšdedzes dzinējiem. Vērienīgāki CO₂ standarti vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem kravas automobiļiem laikposmā no 2025. līdz 2030. gadam paātrinās arī lietotu automobiļu tirgus dekarbonizāciju visos automobiļu segmentos, sniedzot lielāku labumu patērētājiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem.*

Grozījums Nr. 12
Regulas priekšlikums
9. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (9) Pastiprinātajām CO₂ emisiju samazināšanas prasībām būtu jāstimulē arvien lielāks bezemisiju transportlīdzekļu īpatsvars Savienības tirgū, vienlaikus nodrošinot ieguvumus patērētājiem un iedzīvotājiem gaisa kvalitātes un enerģijas ietaupījumu ziņā, kā arī nodrošinot inovācijas saglabāšanu autobūves vērtības ķēdē. Raugoties pasaules mērogā, arī ES autobūves ķēdei jābūt vadošam dalībniekam notiekošajā pārejā uz bezemisiju mobilitāti. Šie stingrākie CO₂ emisiju samazināšanas standarti ir tehnoloģiski neitrāli attiecībā uz tajos noteikto visa autoparka mērķrādītāju sasniegšanu. Lai sasniegtu nulles emisiju autoparka mērķrādītāju, ir un joprojām būs pieejamas dažādas tehnoloģijas. Bezemisiju transportlīdzekļi pašlaik ietver akumulatoru elektrotransportlīdzekļus, degvielas elementa un citus ar ūdeņradi darbināmus transportlīdzekļus, **un** tehnoloģiskas inovācijas turpinās. Sava loma pārejas procesā arī turpmāk var būt bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļiem, kas ietver arī labi funkcionējošus no elektrotīkla uzlādējamus hibrīdelektriskus transportlīdzekļus.
- (9) Pastiprinātajām CO₂ emisiju samazināšanas prasībām būtu jāstimulē arvien lielāks bezemisiju transportlīdzekļu īpatsvars Savienības tirgū, vienlaikus nodrošinot ieguvumus patērētājiem un iedzīvotājiem gaisa kvalitātes un **saistīto** enerģijas ietaupījumu ziņā, kā arī **stiprinot enerģētisko drošību un efektivitāti un** nodrošinot inovācijas saglabāšanu autobūves vērtības ķēdē. Raugoties pasaules mērogā, arī ES autobūves ķēdei jābūt vadošam dalībniekam notiekošajā pārejā uz bezemisiju mobilitāti. Šie stingrākie CO₂ emisiju samazināšanas standarti ir tehnoloģiski neitrāli attiecībā uz tajos noteikto visa autoparka mērķrādītāju sasniegšanu. Lai sasniegtu nulles emisiju autoparka mērķrādītāju, ir un joprojām būs pieejamas dažādas tehnoloģijas. Bezemisiju transportlīdzekļi pašlaik ietver akumulatoru elektrotransportlīdzekļus, degvielas elementa un citus ar ūdeņradi darbināmus transportlīdzekļus, **taču** tehnoloģiskas inovācijas turpinās. Sava loma pārejas procesā arī turpmāk var būt bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļiem, kas ietver arī labi funkcionējošus no elektrotīkla uzlādējamus hibrīdelektriskus transportlīdzekļus, **kamēr vien tiek garantēti precīzi un pilnīgi dati par šāda tipa transportlīdzekļu emisiju rādītājiem.**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 14
Regulas priekšlikums
10.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10a) Tehnoloģiskā inovācija ir priekšnoteikums mobilitātes dekarbonizācijai Savienībā, tāpēc tā būtu jāatbalsta. Ņemot vērā pieaugošo starptautisko konkurenci, Savienībai un dalībvalstīm būtu jāturpina centieni pētīt un pilnveidot iniciatīvas, kas veicina sinerģiju šajā nozarē, piemēram, Eiropas Akumulatoru aliansi, un jāatbalsta publiskie un privātie ieguldījumi Eiropas pētniecībā un inovācijā autobūves jomā. Tādā veidā vajadzētu censties saglabāt Eiropas vadošo pozīcijas tehnoloģiju jomā šajā nozarē, attīstīt Savienības nākotnes tehnoloģiju rūpniecisko izcilību un nodrošināt tās rūpnieciskās bāzes ilgtspēju un konkurētspēju ilgtermiņā.

Grozījums Nr. 15
Regulas priekšlikums
10.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10b) Dažas dalībvalstis ir paziņojušas par plāniem paātrināt bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanu, nosakot pakāpeniskas attieksšanās no tādiem jaunajiem vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem datumu, kas to teritorijā laisti tirgū pirms Savienības līmenī noteiktā datuma. Komisijai būtu jāapzina iespējas, kā atvieglot dalībvalstu pāreju uz mazas noslodzes bezemisiju transportlīdzekļiem saskaņā ar šiem plāniem.

Grozījums Nr. 16
Regulas priekšlikums
10.c apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10c) Būtu jādod ražotājiem iespēja pieņemt investīciju lēmumus, pamatojoties uz skaidriem regulatīvajiem signāliem. Šādu signālu neesamība varētu radīt risku, ka Savienības autobūves nozare zaudē gan konkurētspēju un tehnoloģisko līderību, jo ātri neveic vajadzīgās investīcijas, gan savu tirgus daļu pasaules un iekšzemes tirgū.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 17
Regulas priekšlikums
10.d apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (10d) *Sociālā dialoga stiprināšanai autobūves nozarē ir izšķiroša nozīme sarunās par teritoriālajiem taisnīgas pārkārtošanās plāniem un valsts sociālajiem klimata plāniem un to pieņemšanā ražotāju, reģionālā un nozaru līmenī. Ir ļoti svarīgi nodrošināt darbaspēka pārveidi konkrētā ģeogrāfiskajā apgabalā un veidā, kas atbilst reģiona iespējām.*

Grozījums Nr. 18
Regulas priekšlikums
11. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (11) Pārskatīto CO₂ emisiju standartu mērķrādītāji būtu jāpapildina ar Eiropas stratēģiju to problēmu risināšanai, ko rada bezemisiju transportlīdzekļu ražošanas un ar tiem saistīto tehnoloģiju izvērsana, vajadzība uzlabot nozares darba ņēmēju prasmes un nodrošināt to pārkvalificēšanos, kā arī dažādot ekonomiku un pārorientēt darbības. Attiecīgā gadījumā finansiālais atbalsts būtu **jāapsver** ES un dalībvalstu līmenī, lai piesaistītu privātās investīcijas, tostarp izmantojot Eiropas Sociālo fondu Plus, Taisnīgas pārkārtošanās fondu, Inovāciju fondu, Atveseļošanas un noturības mehānismu un citus daudzgadu finanšu shēmas un Next Generation EU instrumentus saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. Pārskatītie noteikumi par valsts atbalstu vides un enerģētikas jomā ļaus dalībvalstīm atbalstīt uzņēmumus, lai tie dekarbonizētu savus ražošanas procesus un ieviestu videi draudzīgākas tehnoloģijas saistībā ar jauno industriālo stratēģiju.

- (11) Pārskatīto CO₂ emisiju standartu mērķrādītāji būtu jāpapildina ar Eiropas stratēģiju to problēmu risināšanai, ko rada bezemisiju transportlīdzekļu ražošanas un ar tiem saistīto tehnoloģiju izvērsana, **ņemot vērā katras dalībvalsts īpatnības**, vajadzība uzlabot nozares darba ņēmēju prasmes un nodrošināt to pārkvalificēšanos, kā arī dažādot ekonomiku un pārorientēt darbības, **tajā pašā laikā saglabājot nodarbinātības līmeni Savienības autobūves nozarē. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš šādas pārkārtošanās ietekmei uz mikrouzņēmumiem un MVU visā piegādes ķēdē.** Attiecīgā gadījumā finansiālais atbalsts būtu **jāpieskir** ES un dalībvalstu līmenī, lai piesaistītu privātās investīcijas, tostarp izmantojot Eiropas Sociālo fondu Plus, Taisnīgas pārkārtošanās fondu, Inovāciju fondu, **Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Kohēzijas fondu**, Atveseļošanas un noturības mehānismu un citus daudzgadu finanšu shēmas un Next Generation EU instrumentus saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem. **Turklāt Savienības līmenī būtu vajadzīgs arī īpašs finansējums autobūves nozares pārkārtošanai, lai galvenokārt novērstu negatīvo ietekmi uz nodarbinātību.** Pārskatītie noteikumi par valsts atbalstu vides un enerģētikas jomā ļaus dalībvalstīm atbalstīt uzņēmumus, lai tie dekarbonizētu savus ražošanas procesus un ieviestu videi draudzīgākas tehnoloģijas saistībā ar jauno industriālo stratēģiju.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 19
Regulas priekšlikums
12. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(12) Atjauninātajā jaunajā industriālajā stratēģijā ⁽²⁶⁾ ir paredzēts partnerībā ar nozari, publiskajām iestādēm, sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām kopīgi radīt zaļās un digitālās pārkārtošanās ceļus. Šajā kontekstā būtu jāizstrādā pārkārtošanās ceļš, lai mobilitātes ekosistēma varētu papildināt autobūves vērtību ķēdes pārkārtošanos. Šādā pārkārtošanās ceļā īpaša uzmanība būtu jāpievērš MVU autobūves piegādes ķēdē, konsultācijām ar sociālajiem partneriem, tostarp dalībvalstīm, un tam būtu jābalstās arī uz Prasmju programmu Eiropai, piemēram tās Prasmju pilnveides pakta iniciatīvu, lai mobilizētu privāto sektoru un citas ieinteresētās personas Eiropas darbaspēka prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai, ņemot vērā zaļo un digitālo pārkārtošanos. Šādā ceļā būtu jāpievēršas arī Eiropas un valstu līmenī veiktām atbilstīgām darbībām un stimuliem, lai veicinātu bezemisiju transportlīdzekļu pieejamību cenas ziņā. Progress, kas panākts šajā visaptverošajā pārkārtošanās procesā attiecībā uz mobilitātes ekosistēmu, būtu jāuzrauga, Komisijai reizi **divos gados** sniedzot progresa ziņojuma, kurā cita starpā vērtē progresu bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanā, to cenu attīstību, alternatīvo degvielu izstrādi un infrastruktūras izvēršanu, kā prasīts Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulā, inovatīvu tehnoloģiju potenciālu panākt klimatneitrālu mobilitāti, starptautisko konkurētspēju, investīcijas autobūves vērtību ķēdē, darba ņēmēju prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju un darbību pārkārtošanu. Progresa ziņojuma pamatā būs arī **divu gadu** progresa ziņojumi, ko dalībvalstis iesniedz saskaņā ar Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulu. Sagatavojot progresa ziņojumu, Komisijai būtu jāapspriežas ar sociālajiem partneriem, tostarp jāņem vērā sociālā dialoga rezultāti. Inovācijas autobūves piegādes ķēdē turpinās. Ja tiks turpināta inovatīvu tehnoloģiju, piemēram, elektrodegvielas ražošana ar gaisa uztveršanu, izstrāde, tas varētu sniegt klimatneitrālas mobilitātes iespējas par pieņemamu cenu. Tādēļ Komisijai savā progresa ziņojumā būtu jāseko līdzi tam, kā nozarē notiek inovācijas.

(12) Atjauninātajā jaunajā industriālajā stratēģijā ⁽²⁶⁾ ir paredzēts partnerībā ar nozari, publiskajām iestādēm, sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām kopīgi radīt zaļās un digitālās pārkārtošanās ceļus. Šajā kontekstā būtu jāizstrādā pārkārtošanās ceļš, lai mobilitātes ekosistēma varētu papildināt autobūves vērtību ķēdes pārkārtošanos, **pilnīgi pārredzami un konsultējoties ar visām iesaistītajām pusēm, kā arī apsverot īpaša foruma izveidi, lai īstenotu sociālo dialogu autobūves nozarē.** Šādā pārkārtošanās ceļā īpaša uzmanība būtu jāpievērš MVU, **tostarp mikrouzņēmumiem**, autobūves piegādes ķēdē, konsultācijām ar sociālajiem partneriem, tostarp dalībvalstīm, un tam būtu jābalstās arī **uz Padomes ieteikumu par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, un** uz Prasmju programmu Eiropai, piemēram tās Prasmju pilnveides pakta iniciatīvu, lai mobilizētu privāto sektoru un citas ieinteresētās personas Eiropas darbaspēka prasmju pilnveidei un pārkvalifikācijai, ņemot vērā zaļo un digitālo pārkārtošanos. Šādā ceļā būtu jāpievēršas arī Eiropas un valstu līmenī veiktām atbilstīgām darbībām un stimuliem, lai veicinātu bezemisiju transportlīdzekļu pieejamību cenas ziņā **un ilgtspēju. Tāpat būtu jāpievēršas nozīmei, kas šādā pārkārtošanās ceļā var būt publiskajam iepirkumam, tādēļ Komisijai būtu jāapsver iespēja pārskatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1161 ^(26a), lai nodrošinātu tās saskaņošanu ar Regulas (ES) 2019/631 mērķiem.** Progress, kas panākts šajā visaptverošajā pārkārtošanās procesā attiecībā uz mobilitātes ekosistēmu, būtu jāuzrauga, Komisijai reizi **gadā** sniedzot progresa ziņojuma, kurā cita starpā vērtē progresu bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanā, to cenu attīstību **un energopatēriņu, ietekmi uz patērētājiem**, alternatīvo degvielu izstrādi un infrastruktūras izvēršanu, kā prasīts Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulā, **atjaunīgās enerģijas daļas paplašināšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 ^(26b), kā noteikts Atjaunojamo energoresursu direktīvā,** inovatīvu tehnoloģiju potenciālu

⁽²⁶⁾ Komisijas Paziņojums — 2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai, COM(2021)0350, 2021. gada 5. maijs.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

panākt klimatneitrālu mobilitāti, starptautiskokonkurēt-spēju, investīcijas autobūves vērtību ķēdē, darba ņēmēju prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju un darbību pārkārtošanu, **īpaši reģionos, kuros ir augsts to darbvietu īpatsvars, kas saistītas ar autotransporta nozares vērtību ķēdi, un emisijas, kas saistītas ar vieglo transportlīdzekļu vecumu, vienlaikus apsverot darbības, kas vērstas uz vienlaicīgu, sociāli taisnīgu un vidi saudzējošu atteikšanos no vecu transportlīdzekļu izmantošanas.** Progresā ziņojuma pamatā būs arī progresā ziņojumi, ko dalībvalstis iesniedz saskaņā ar Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulu. Sagatavojot progresā ziņojumu, Komisijai būtu jāapspriežas ar sociālajiem partneriem, tostarp jāņem vērā sociālā dialoga rezultāti. **Komisijai būtu jāapspriežas arī ar plašu neatkarīgu ekspertu, ieinteresēto personu un valsts un reģionālo pārvaldes iestāžu loku, lai nodrošinātu visaptverošu zināšanu bāzi.** Inovācijas autobūves piegādes ķēdē turpinās. Ja tiks turpināta inovatīvu tehnoloģiju, piemēram, elektrodegvielas ražošana ar gaisa uztveršanu **un ūdeņraža automobiļi ar ūdeņraža uzglabāšanas automobiļi sistēmas tehnoloģiju,** izstrāde, tas varētu sniegt klimatneitrālas mobilitātes iespējas par pieņemamu cenu. Tādēļ Komisijai savā progresā ziņojumā būtu jāseko līdzi tam, kā nozarē notiek inovācijas.

⁽²⁶⁾ Komisijas Paziņojums — 2020. gada Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana: veidojot spēcīgāku vienoto tirgu Eiropas atveseļošanai, COM(2021)0350, 2021. gada 5. maijs.

^(26a) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1161 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2009/33/EK par "tīro" un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu (OV L 188, 12.7.2019., 116. lpp.).

^(26b) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 20
Regulas priekšlikums
12.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (12a) *Lai gan šī regula attiecas tikai uz jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem, ir svarīgi to iekļaut visaptverošākā Savienības rīcības plānā pašreizējā autoparka dekarbonizācijai, lai saudzētu vidi un iedzīvotāju veselību visās dalībvalstīs. Pašreizējais autoparks vēl ilgi būs vides mērķrādītājus pasliktinošs faktors, jo autoparka atjaunošana norit lēni. Turklāt pašreizējais lietotu piesārņojošo transportlīdzekļu tirgus Centrāleiropā un Austrumeiropā rada risku, ka piesārņojums var tikt novirzīts uz Savienības ekonomiski mazāk attīstītajiem reģioniem. Vērienīgo klimata mērķu sasniegšanai līdz 2050. gadam ir vienlīdz svarīga nozīme kā visu Savienības iedzīvotāju tiesībām uz tīrāku gaisu. Lai ātrāk samazinātu pašreizējā autoparka radītās emisijas, ir ārkārtīgi svarīgi, ka Komisija bez kavēšanās ierosina likumdošanas pasākumus, ar kuriem izveido modernizēšanai labvēlīgu sistēmu un veicina pašreiz pieejamo CO₂ emisijas mazinošo tehnoloģiju, piemēram, mazoglekļa degvielu vai energotaupīgāka apgaismojuma, izmantošanu, paātrina kravu un pasažieru pārvadājumu pārvirzīšanu uz citiem transporta veidiem un veicina vidi saudzējošākus mobilitātes ieradumus, piemēram, automobiļu koplietošanu, videi nekaitīgu mobilitāti un sabiedrisko transportu pilsētās, kā arī novērš iespējamās autobūves nozares oglekļa emisiju pārvirzes riskus Savienībā.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 21
Regulas priekšlikums
12.b apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(12b) *Lai nodrošinātu saskaņotību ar jauno Savienības klimata mērķrādītāju 2030. gadam, kā arī ar pastiprinātajiem CO₂ standartiem, būtu jāierosina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/33/EK^(26a) atjaunināšana, tostarp jāparedz iespēja paplašināt direktīvas darbības jomu, iekļaujot tajā transportlīdzekļus, kas pieder privātam uzņēmumam ar noteikta lieluma autoparku vai ko tas nomā, ar mērķi veicināt pieprasījuma pēc bezemisiju transportlīdzekļiem palielināšanos. Tā kā uzņēmumu autoparku transportlīdzekļi ātrāk nonāk privātajā tirgū, tas ļautu ātrāk izveidot lietotu bezemisiju transportlīdzekļu tirgu, kas būs īpaši svarīgi reģioniem, kuros pārkārtošanos būs grūtāk īstenot, kā arī palīdzētu ātrāk sasniegt cenu paritāti ar parastajiem transportlīdzekļiem visā Savienībā.*

^(26a) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par tīru autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu mazemisiju mobilitātes atbalstam (OV L 120, 15.5.2009., 5. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 22
Regulas priekšlikums
13. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(13) Minētie ES autoparka mērķrādītāji **ir** jāpapildina ar nepieciešamo uzlādes un uzpildes infrastruktūras izvēšanu, **kā noteikts** Eiropas Parlamenta un Padomes **Direktīvā** 2014/94/ES ⁽²⁷⁾.

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.).

Grozījums

(13) Minētie ES autoparka mērķrādītāji **būtu** jāpapildina ar nepieciešamo uzlādes un uzpildes infrastruktūras izvēšanu, **kas ir svarīgi pastiprināto mērķrādītāju izpildei. Minētā iemesla dēļ un ņemot vērā** Eiropas Parlamenta un Padomes **Direktīvas** 2014/94/ES ⁽²⁷⁾ **vājo un lēno īstenošanu, papildus pastiprinātajiem CO₂ emisiju samazināšanas mērķrādītājiem vajadzētu pieņemt arī vērienīgu Regulu par alternatīvu degvielu infrastruktūras izvēšanu, kurā nosaka obligātus mērķrādītājus alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanai 27 dalībvalstīs. Papildus minētajiem mērķrādītājiem arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES ^(27a) būtu jāparedz vērienīgi mērķrādītāji attiecībā uz privātu uzlādes punktu ierīkošanu ēkās. Šajā kontekstā ir īpaši svarīgi turpināt un pastiprināt investīcijas vajadzīgās infrastruktūras izvēšanai.**

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.).

^(27a) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

Grozījums Nr. 23
Regulas priekšlikums
13.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

(13a) **Tā kā pasaulē ir vairāk nekā viens miljards ar fosilo kurināmo darbināmu transportlīdzekļu, kas rada vairāk nekā 30 % CO₂ emisiju pasaulē, termisko transportlīdzekļu pārveidošana par elektriskajiem ir vēl viens risinājums papildus tradicionālo ražotāju piedāvājumam, kas ļauj paātrināt zaļo pārkārtošanos, vienlaikus paļaujoties uz aprites ekonomiku;**

Grozījums

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 24
Regulas priekšlikums
14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (14) Būtu jānodrošina pietiekama elastība ražotājiem attiecībā uz to autoparku pakāpenisku pielāgošanu, lai izmaksu ziņā efektīvi īstenotu pārkārtošanos uz bezemisiju transportlīdzekļiem, **tāpēc ir lietderīgi saglabāt pieeju mērķrādītāju līmeņus samazināt piecu gadu posmos.**

Grozījums

- (14) Būtu jānodrošina pietiekama elastība ražotājiem attiecībā uz to autoparku pakāpenisku pielāgošanu, lai izmaksu ziņā efektīvi īstenotu **tādu** pārkārtošanos uz bezemisiju transportlīdzekļiem, **kas atbalsta to konkurētspēju un gatavību turpmākai inovācijai uz vietas, vienlaikus apsverot nepieciešamību paredzēt skaidru šo transportlīdzekļu ieviešanas trajektoriju, lai nodrošinātu autotransporta nozares ieguldījumu Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanā.**

Grozījums Nr. 25
Regulas priekšlikums
15. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

- (15) Tā kā **no 2030. gada** ES autoparka mērķrādītāji kļūs stingrāki, ražotājiem Savienības tirgū būs jālaiž ievērojami vairāk bezemisiju transportlīdzekļu. Šādā kontekstā stimulu mehānisms attiecībā uz bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļiem (ZLEV) vairs neatbilstu savam sākotnējam mērķim un apdraudētu Regulas (ES) 2019/631 efektivitāti. Tāpēc ZLEV stimulu mehānisms **no 2030. gada** būtu jāatceļ. **Līdz minētajam gadam un līdz ar to visā šajā desmitgadē ZLEV stimulu mehānisms turpinās atbalstīt tādu transportlīdzekļu ieviešanu, kuru emisijas ir no nulles līdz 50 g CO₂/km, tostarp akumulatoru elektrotransportlīdzekļu, degvielas elementa elektrotransportlīdzekļu, kuros izmanto ūdeņradi, un labi funkcionējošu no elektrotīkla uzlādējamu hibrīdelektrisko transportlīdzekļu ieviešanu. Sākot ar minēto gadu,** no elektrotīkla uzlādējamie hibrīdelektriskie transportlīdzekļi vairs nedos ieguldījumu autoparka mērķrādītājos, kas transportlīdzekļu ražotājiem ir jāsasniedz.

Grozījums

- (15) Tā kā ES autoparka mērķrādītāji kļūs stingrāki, ražotājiem Savienības tirgū būs jālaiž ievērojami vairāk bezemisiju transportlīdzekļu. Šādā kontekstā stimulu mehānisms attiecībā uz bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļiem (ZLEV) vairs neatbilstu savam sākotnējam mērķim un apdraudētu Regulas (ES) 2019/631 efektivitāti. Tāpēc ZLEV stimulu mehānisms būtu jāatceļ. No elektrotīkla uzlādējamie hibrīdelektriskie transportlīdzekļi vairs nedos ieguldījumu autoparka mērķrādītājos, kas transportlīdzekļu ražotājiem ir jāsasniedz.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 26
Regulas priekšlikums
15.a apsvērumus (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (15a) *Saskaņā ar Regulu (ES) 2019/631 ar inovācijām sasniegtos emisiju samazinājumus, ko neņem vērā tipa apstiprinājuma testā, pašreiz atspoguļo ekoinovāciju kredītpunktus, ko var ņemt vērā ražotāja samazinājuma mērķrādītājā. Norādāmā emisiju samazinājuma maksimālā vērtība pašreiz ir 7 g/km uz ražotāju. Šī maksimālā vērtība būtu jāsamazina atbilstoši stingrākiem mērķrādītājiem, lai nodrošinātu, ka šī sistēma arī turpmāk attiecas tikai un vienīgi uz patiesām inovācijām un nestimulē mazāk vērienīgus nulles emisiju transportlīdzekļu pārdošanas mērķus.*

Grozījums Nr. 27
Regulas priekšlikums
15.b apsvērumus (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (15b) *Atbalsts gan tehnoloģiskajai, gan sociālajai inovācijai ir svarīgs elements, veicinot ātrāku pārkārtošanos uz bezemisiju mobilitāti. Inovācijām mobilitātes ekosistēmā jau ir pieejams būtisks finansējums no dažādiem Savienības finansēšanas instrumentiem, jo īpaši pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa", fonda InvestEU, Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda, Inovācijas fonda un Atveseļošanas un noturības mehānisma. Lai gan paredzams, ka vērienīgie ikgadējie CO₂ emisiju samazināšanas mērķrādītāji būtiski veicinās inovāciju autobūves piegādes ķēdē, šīs regulas galvenais mērķis ir nodrošināt reālu, efektīvu un pārbaudāmu CO₂ emisiju samazinājumu.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 28
Regulas priekšlikums
16.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(16a) *Regulā (ES) 2019/631(ES) noteiktie mērķrādītāji daļēji ir sasniegti, pateicoties hibrīdelektrisku transportlīdzekļu ar ārēju uzlādi (OVC-HEV) tirdzniecībai. Šo transportlīdzekļu emisijas patlaban uzskaita, piemērojot lietderības koeficientu, kas noteikts Komisijas Regulā (ES) 2017/1151^(1a) un kas atspoguļo nobrauktā attāluma daļu, kura veikta, izmantojot akumulatoru, salīdzinājumā ar attālumu, kas veikts, izmantojot iekšdedzes dzinēju. Tomēr šis lietderības koeficients nebalstās uz reprezentatīviem reālos apstākļos iegūtiem datiem, bet gan uz aplēsēm. Kopš 2021. gada 1. janvāra Komisija ir apkopojusi reālos apstākļos iegūtus degvielas patēriņa datus, izmantojot vieglajos pasažieru automobiļos iebūvētus degvielas patēriņa skaitītājus, kas ir saskaņā ar Regulas (ES) 2019/631 12. panta 2. punktu. OVC-HEV lietderības koeficients būtu nekavējoties jāpārskata, izmantojot minētos datus, lai nodrošinātu, ka tas atspoguļo reālos braukšanas apstākļos novērtētas emisijas. Atjauninātais lietderības koeficients būtu jāpiemēro vēlākais no 2025. gada, un būtu jāturpina to pārskatīt, lai nodrošinātu, ka tas joprojām reprezentatīvi atspoguļo reālās emisijas.*

^(1a) *Komisijas Regula (ES) 2017/1151 (2017. gada 1. jūnijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2007 par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 5 un Euro 6) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/46/EK, Komisijas Regulu (EK) Nr. 692/2008 un Komisijas Regulu (ES) Nr. 1230/2012 un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 692/2008 (OV L 175, 7.7.2017., 1. lpp.).*

Grozījums Nr. 30
Regulas priekšlikums
18. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(18) *Lai nodrošinātu samazināšanas centienu taisnīgu sadalījumu, abas robežvērtību līknes, proti, vieglākiem un smagākiem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem būtu jāpielāgo, lai atspoguļotu pastiprinātos CO₂ samazināšanas mērķus.*

svītrots

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 121
Regulas priekšlikums
21. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (21) Ņemot vērā ambiciozākos kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķus un lai izvairītos no iespējamās tirgu kropļojošas ietekmes, samazināšanas prasības visiem ražotājiem, kas darbojas Savienības tirgū, būtu jāsaskaņo, izņemot tos ražotājus, kuri ir atbildīgi par mazāk nekā 1 000 kalendārajā gadā reģistrētiem jauniem transportlīdzekļiem. Tāpēc no **2030.** gada būtu jālikvidē iespēja ražotājiem, kas ir atbildīgi par kalendārajā gadā jaunreģistrētiem 1 000–10 000 vieglajiem pasažieru automobiļiem vai 1 000 līdz 22 000 vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem, pieteikties uz atkāpi no to īpatnējo emisiju mērķrādītājiem.

Grozījums

- (21) Ņemot vērā ambiciozākos kopējo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķus un lai izvairītos no iespējamās tirgu kropļojošas ietekmes, samazināšanas prasības visiem ražotājiem, kas darbojas Savienības tirgū, būtu jāsaskaņo, izņemot tos ražotājus, kuri ir atbildīgi par mazāk nekā 1 000 kalendārajā gadā reģistrētiem jauniem transportlīdzekļiem. Tāpēc no **2036.** gada būtu jālikvidē iespēja ražotājiem, kas ir atbildīgi par kalendārajā gadā jaunreģistrētiem 1 000–10 000 vieglajiem pasažieru automobiļiem vai 1 000 līdz 22 000 vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem, pieteikties uz atkāpi no to īpatnējo emisiju mērķrādītājiem.

Grozījums Nr. 31
Regulas priekšlikums
23. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

- (23) Saskaņā ar Regulu (ES) 2019/631 panāktais progress virzībā uz 2030. gadam un pēc tam noteikto samazināšanas mērķu sasniegšanu būtu jāpārskata **2026.** gadā. Šajā pārskatē būtu jāņem vērā visi aspekti, ko ņem vērā **divu gadu** ziņojumos.

Grozījums

- (23) Saskaņā ar Regulu (ES) 2019/631 panāktais progress virzībā uz 2030. gadam un pēc tam noteikto samazināšanas mērķu sasniegšanu būtu jāpārskata **2027.** gadā. Šajā pārskatē būtu jāņem vērā visi aspekti, ko ņem vērā **gada** ziņojumos.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 32
Regulas priekšlikums
23.a apsvēruma (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (23a) *Ir svarīgi Savienības līmenī novērtēt mazas noslodzes transportlīdzekļu pilna aprites cikla emisijas. Šajā nolūkā Komisijai ne vēlāk kā līdz 2023. gada 31. decembrim būtu jāizstrādā vienota Savienības metodika Savienības tirgū laisto mazas noslodzes transportlīdzekļu pilna aprites cikla CO₂ emisiju novērtēšanai un saskaņotai datu ziņošanai, lai iegūtu vispārēju priekšstatu par šādu transportlīdzekļu ietekmi uz vidi. Komisijai būtu jāpieņem turpmāki pasākumi, tostarp attiecīgā gadījumā tiesību aktu priekšlikumi, lai atbalstītu Savienības progresu virzībā uz tās klimata mērķu sasniegšanu. Turklāt ir svarīgi izstrādāt metodi, ar kuru novērtē transportlīdzekļu vispārējo ekoloģisko sniegumu, ko aprēķina ne tikai CO₂ emisiju izteiksmē, bet arī kopējo vidisko pēdu kontekstā.*

Grozījums Nr. 33
Regulas priekšlikums
24. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (24) *Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/631 15. panta 5. punktu ir izvērtēta iespēja ieņēmus no maksas par pārsniegtajām emisijām piešķirt konkrētam fondam vai attiecīgai programmai, secinot, ka tas būtiski palielinātu administratīvo slogu, vienlaikus nedodot tiešu labumu autobūves nozarei pārkārtošanās posmā. Tāpēc ieņēmumi no maksas par pārsniegtajām emisijām joprojām jāuzskata par Savienības vispārējā budžeta ieņēmumiem saskaņā ar Regulas (ES) 2019/631 8. panta 4. punktu.*
- (24) *Ieņēmumus no maksas par pārsniegtajām emisijām vajadzētu piešķirt taisnīgas pārkārtošanās uz klimatneitrālu ekonomiku atbalstam un galvenokārt tam, lai mazinātu pārkārtošanās negatīvo ietekmi uz nodarbinātību autobūves nozarē. Komisijai vajadzības gadījumā būtu jāiesniedz priekšlikums par šāda finansēšanas instrumenta izveidi. Šajā jomā būtu jāņem vērā īpaši skartie reģioni un kopienas, kuras varētu būt mazāk aizsargātas intensīvas autobūves rūpniecības klātbūtnes dēļ vai šādu reģionu specifisko iezīmju dēļ, kas apgrūtina pārkārtošanos uz bezemisiju autotransportu, piemēram, attālākajos reģionos.*

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 74**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – - 1. punkts – -a apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

1. pants – 4.a punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(a) attiecībā uz jaunu vieglo pasažieru automobiļu autoparka vidējām emisijām ES autoparka mērķrādītājs ir mērķrādītāja 2021. gadam samazinājums par 15 %, to nosakot saskaņā ar I pielikuma A daļas 6.1.1. punktu;

(-a) regulas 1. panta 4. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“(a) attiecībā uz jaunu vieglo pasažieru automobiļu autoparka vidējām emisijām ES autoparka mērķrādītājs ir mērķrādītāja 2021. gadam samazinājums par 15 %, to nosakot saskaņā ar I pielikuma A daļas 6.1.1. punktu, kā noteikts Regulā (ES) 2019/631, lai ņemtu vērā ražošanas ciklus;”

Grozījums Nr. 35**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 1. punkts – -aa apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

1. pants – 4. punkts – b apakšpunkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(b) attiecībā uz jaunu vieglo komerciālo transportlīdzekļu autoparka vidējām emisijām ES autoparka mērķrādītājs ir mērķrādītāja 2021. gadam samazinājums par 15 %, to nosakot saskaņā ar I pielikuma B daļas 6.1.1. punktu;

(-aa) panta 4. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“(b) attiecībā uz jaunu vieglo komerciālo transportlīdzekļu autoparka vidējām emisijām ES autoparka mērķrādītājs ir mērķrādītāja 2021. gadam samazinājums par 15 %, to nosakot saskaņā ar I pielikuma B daļas 6.1.1. punktu, kā noteikts Regulā (ES) 2019/631.”;

Grozījums Nr. 36**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 1. punkts – c apakšpunkts**

Regula (ES) 2019/631

1. pants – 6. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(c) panta 6. punktā tekstu “No 2025. gada 1. janvāra” aizstāj ar tekstu “No 2025. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim”;

(c) panta 6. punktu svītrot;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 37

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – aa apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

3. pants – 1. punkts – -aa apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) iekļauj šādu punktu:

“(aa) “uzlādējams hibrīdautomobilis” jeb “PHEV” ir transportlīdzeklis, kura darbināšanai kombinēti izmanto elektromotoru ar uzlādējamu akumulatoru un iekšdedzes dzinēju, kas var darboties kopā vai atsevišķi;”

Grozījums Nr. 38

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 3. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

3. pants – 1. punkts – ba apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ba) iekļauj šādu punktu:

“(ba) “korporatīvs transportlīdzeklis” ir transportlīdzeklis, kas pieder privātam uzņēmumam vai ko tas nomā, kā definēts Padomes Regulā (EK) Nr. 2157/2001^(1a), un ko izmanto saimnieciskās darbības vajadzībām;

^(1a) Padomes Regula (EK) Nr. 2157/2001 (2001. gada 8. oktobris) par Eiropas uzņēmējdarbības (SE) statūtiem (OV L 294, 10.11.2001., 1. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 41**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 5. punkts – aa apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

7. pants – 10. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(aa) panta 10. punktu aizstāj ar šādu:

10. Komisija ne vēlāk kā 2023. gadā **novērtē iespēju izstrādāt** vienotu Savienības metodiku Savienības tirgū laisto vieglo pasažieru automobiļu un komerciālo transportlīdzekļu pilna aprites cikla CO₂ emisiju novērtēšanai un saskaņotai datu paziņošanai. Komisija nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei minēto **novērtējumu**, tostarp attiecīgā gadījumā priekšlikumus par turpmākiem pasākumiem, piemēram, tiesību aktu priekšlikumus.

“10. Komisija ne vēlāk kā 2023. gadā **publicē ziņojumu, kurā izklāsta** vienotu Savienības metodiku Savienības tirgū laisto vieglo pasažieru automobiļu un komerciālo transportlīdzekļu pilna aprites cikla CO₂ emisiju novērtēšanai un saskaņotai datu paziņošanai, **kā arī metodiku degvielas un enerģijas pilna aprites cikla CO₂ emisiju, ko patērē šādi transportlīdzekļi, novērtēšanai**. Komisija nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei minēto **ziņojumu**, tostarp attiecīgā gadījumā priekšlikumus par turpmākiem pasākumiem, piemēram, tiesību aktu priekšlikumus.”

Grozījums Nr. 42**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 5. punkts – ab apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

7. pants – 10.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(ab) iekļauj šādu 10.a punktu:

“10.a No 2024. gada 1. janvāra ražotāji var brīvprātīgi nosūtīt aprites cikla CO₂ emisiju datus par vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem, kas sastopami Savienības tirgū, kā minēts šī panta 10. punktā, kompetentajām iestādēm, kas minētas šī panta 6. punktā, un dalībvalstīm, kuras pēc tam tos paziņo Komisijai saskaņā ar 2. punktu. No 2028. gada 1. janvāra šos datus iekļauj informācijā, kas minēta II un III pielikuma A daļā.”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 43

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa– 5.a punkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

8. pants – 4. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

4. Maksas par pārsniegtajām emisijām uzskata par Savienības vispārējā budžeta ieņēmumiem.

(5a) **regulas 8. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:**

4. Maksas par pārsniegtajām emisijām uzskata par Savienības vispārējā budžeta ieņēmumiem.

Līdz 2023. gada 31. decembrim Komisija iesniedz ziņojumu, kurā tā sīki izklāsta vajadzību pēc mērķtiecīga finansējuma, lai nodrošinātu taisnīgu pārkārtošanos autobūves nozarē ar mērķi mazināt tās negatīvo ietekmi uz nodarbinātību un citu ekonomisko ietekmi visās skartajās dalībvalstīs, jo īpaši reģionos un kopienās, ko pārkārtošanās skar visvairāk. Attiecīgā gadījumā ziņojumam pievieno tiesību akta priekšlikumu par Savienības finansēšanas instrumenta izveidi, lai reaģētu uz šādu vajadzību un jo īpaši koordinētu un finansētu preventīvus un atbildes pasākumus, ar kuriem risina pārstrukturēšanas jautājumus vietējā un reģionālajā līmenī, un finansētu autobūves nozarē strādājošo, tostarp automobiļu ražotāju, to detaļu piegādātāju un apkopes un remonta palīgpakalpojumu sniedzēju, apmācību, pārkvalifikāciju un kvalifikācijas celšanu, to īpaši attiecinot uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Kā finansēšanas instrumentu var izmantot īpašu finansēšanas instrumentu, vai arī tādu, kas iekļauts Sociālajā klimata fondā vai pārskatītajā Taisnīgas pārkārtošanās fondā. Visus ieņēmumus no maksas par pārsniegtajām emisijām iedala minētajam nolūkam.

Grozījums Nr. 122

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 6. punkts

Regula (ES) 2019/631

10. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

“Atkāpi, ko piemēro saskaņā ar 1. punktu, drīkst piemērot īpatnējo emisiju mērķrādītājiem, kas ir spēkā līdz **2029.** kalendārā gada beigām.”;

“Atkāpi, ko piemēro saskaņā ar 1. punktu, drīkst piemērot īpatnējo emisiju mērķrādītājiem, kas ir spēkā līdz **2035.** kalendārā gada beigām.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 44**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa– 6.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

10. pants – 4. punkts – 1. daļa

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(6a) regulas 10. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

4. Pieteikumu par atkāpes piemērošanu no īpatnējo emisiju mērķrādītāja, kas aprēķināts saskaņā ar I pielikuma A daļas 1.–4. punktu un 6.3. punktu, drīkst iesniegt ražotājs, kurš kopā ar visiem saistītajiem uzņēmumiem ir atbildīgs par 10 000 līdz 300 000 jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem, kas kalendārājā gadā reģistrēti Savienībā.

“4. Pieteikumu par atkāpes piemērošanu no īpatnējo emisiju mērķrādītāja, kas aprēķināts saskaņā ar I pielikuma A daļas 1.–4. punktu un 6.3. punktu, **līdz 2028. gadam ieskaitot** drīkst iesniegt ražotājs, kurš kopā ar visiem saistītajiem uzņēmumiem ir atbildīgs par 10 000 līdz 300 000 jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem, kas kalendārājā gadā reģistrēti Savienībā.”;

Grozījums Nr. 45**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 6.b punkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

11. pants – 1. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(6b) regulas 11. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

1. Saņemot pieteikumu no piegādātāja vai ražotāja, ņem vērā CO₂ emisiju aiztaupījumu, ko panāk, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas vai inovatīvu tehnoloģiju kombināciju (“inovatīvu tehnoloģiju kopums”).

1. Saņemot pieteikumu no piegādātāja vai ražotāja, ņem vērā CO₂ emisiju aiztaupījumu, ko panāk, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas vai inovatīvu tehnoloģiju kombināciju (“inovatīvu tehnoloģiju kopums”).

Šādas tehnoloģijas ņem vērā tikai tad, ja to vērtēšanā izmantotā metodika var sniegt pārbaudāmus, atkārtojamus un salīdzināmus rezultātus.

Šādas tehnoloģijas ņem vērā tikai tad, ja to vērtēšanā izmantotā metodika var sniegt pārbaudāmus, atkārtojamus un salīdzināmus rezultātus.

Šo tehnoloģiju kopējais ieguldījums ražotāja vidējo īpatnējo CO₂ emisiju samazināšanā drīkst būt līdz 7 g CO₂/km.

Šo tehnoloģiju kopējais ieguldījums ražotāja vidējo īpatnējo CO₂ emisiju samazināšanā drīkst būt līdz 7 g CO₂/km **līdz 2024. gadam;**

— 5 g CO₂/km no 2025. gada;

— 4 g CO₂/km no 2027. gada;

— 2 g CO₂/km no 2030. gada līdz 2034. gadam ieskaitot.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Spēkā esošais teksts

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 17. pantu, lai grozītu šo regulu, **pielāgojot** šā panta trešajā daļā minēto maksimālo vērtību no 2025. gada, lai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību, vienlaikus nodrošinot šīs maksimālās vērtības līdzsvarotu proporcionālo daļu attiecībā pret ražotāju vidējām īpatnējām CO₂ emisijām.

Grozījums

Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 17. pantu, lai grozītu šo regulu, **samazinot** šā panta trešajā daļā minēto maksimālo vērtību no 2025. gada, lai ņemtu vērā tehnoloģiju attīstību, vienlaikus nodrošinot šīs maksimālās vērtības līdzsvarotu proporcionālo daļu attiecībā pret ražotāju vidējām īpatnējām CO₂ emisijām.

Grozījums Nr. 46

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 6.c punkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

11.a pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6c) **iekļauj šādu pantu:**

“11.a pants

Ekodizains

Lai nodrošinātu, ka pāreja uz bezemisiju mobilitāti sekmē Savienības energoefektivitātes un aprites ekonomikas mērķu pilnīgu sasniegšanu, Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim attiecīgi izstrādā priekšlikumus par minimālo ekodizaina prasību noteikšanu visiem jauniem vieglajiem pasažieru automobiļiem un jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā par energoefektivitātes, ilgzinības un remontējamības prasībām galvenajām detaļām, piemēram, lukturim, elektroniskajām detaļām un akumulatoriem, minimālajām prasībām attiecībā uz metālu, plastmasas un svarīgāko izejvielu reģenerāciju, ņemot vērā principus, ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK piemēro citiem ar enerģiju saistītiem ražojumiem ^(1a).

^(1a) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).”

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 47

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 6.d punkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

12. pants – 3. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(6d) regulas 12. panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

3. Lai nepieļautu neatbilstības reālajām emisijām palielināšanos, Komisija ne vēlāk kā 2023. gada 1. jūnijā izvērtē to, kā degvielas un enerģijas patēriņa **dati** var **tikt izmantoti**, lai nodrošinātu, ka transportlīdzekļu CO₂ emisijas un degvielas vai enerģijas patēriņa vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2007, laika gaitā joprojām atbilst emisijām reālos apstākļos attiecībā uz visiem ražotājiem.

Komisija uzrauga un katru gadu ziņo, **kādas ir izmaiņas attiecībā uz pirmajā daļā minēto neatbilstību laikposmā no 2021. gada līdz 2026. gadam, un nolūkā nepieļaut minētās neatbilstības palielināšanos 2027. gadā izvērtē iespēju ieviest mehānismu, ar ko no 2030. gada pielāgo** ražotāja vidējās īpatnējās CO₂ emisijas, un **attiecīgā gadījumā iesniedz tiesību akta priekšlikumu šāda mehānisma ieviešanai.**

3. Lai nepieļautu neatbilstības reālajām emisijām palielināšanos, Komisija ne vēlāk kā 2023. gada 1. jūnijā izvērtē to, kā **saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2021/392^(1a) savāktos reālos** degvielas un enerģijas patēriņa **datus** var **izmantot**, lai nodrošinātu, ka transportlīdzekļu CO₂ emisijas un degvielas vai enerģijas patēriņa vērtības, kas noteiktas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 715/2007, laika gaitā joprojām atbilst emisijām reālos **braukšanas** apstākļos attiecībā uz visiem ražotājiem.

Komisija uzrauga un katru gadu **no 2021. gada** ziņo **par to, kā mainās pirmajā daļā minētā atšķirība, un attiecīgi tiklīdz ir pieejami pietiekoši dati un ne vēlāk kā 2026. gada 31. decembrī iesniedz likumdošanas priekšlikumu, lai novērstu šo atšķirību, koriģējot** ražotāja vidējās īpatnējās CO₂ emisijas un **tam izmantojot reālos datus, kas savākti saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2021/392.**

Turklāt Komisija jo īpaši novērtē šī panta 1. punktā minēto degvielas un enerģijas patēriņa datu izmantošanu hibrīdelektriskiem transportlīdzekļiem ar ārēju uzlādi (OVC-HEV). Pamatojoties uz šiem datiem, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 17. pantu, lai pielāgotu OVC-HEV izmantotos lietderības koeficientus un nodrošinātu, ka no 2025. gada un turpmāk to emisijas reprezentatīvi atspoguļo reālos braukšanas apstākļus.

^(1a) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/392 (2021. gada 4. marts) par vieglo pasažieru automobiļu un vieglo komerciālo transportlīdzekļu CO₂ emisiju datu monitoringu un paziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/631 un ar ko atceļ Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1014/2010, (ES) Nr. 293/2012, (ES) 2017/1152 un (ES) 2017/1153 (OV L 77, 5.3.2021., 8. lpp.).

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 48

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa– 6.e punkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

12. pants – 4.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(6e) regulas 12. pantam pievieno šādu punktu:

“4.a Komisija līdz 2023. gada 31. decembrim pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 17. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot metodiku bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu efektivitātes mērīšanai un salīdzināšanai, balstoties uz elektroenerģijas apjomu, kas tiem vajadzīgs, lai nobrauktu simts kilometrus. Minētajā metodikā jo īpaši ņem vērā izmantotās elektroenerģijas ietekmi uz resursu daudzumu, kas nepieciešams šādu transportlīdzekļu enerģijas uzkrāšanas akumulatoriem.

Komisija vēlākais līdz 2024. gada 31. decembrim iesniedz tiesību akta priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei, lai noteiktu minimālās energoefektivitātes robežvērtības Savienības tirgū laistiem jauniem bezemisiju vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem.”;

Grozījums Nr. 50

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9. punkts

Regula (ES) 2019/631

14.a pants

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

14.a pants

14.a pants

Progresā ziņojums

Progresā ziņojums

Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc tam **reizi divos gados** ziņo par progresu virzībā uz autotransporta bezemisiju mobilitāti. Ziņojumā jo īpaši uzrauga un novērtē vajadzību pēc iespējamiem papildu pasākumiem pārejas atvieglošanai, tostarp izmantojot finanšu līdzekļus.

Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc tam **katru gadu** ziņo par progresu virzībā uz autotransporta bezemisiju mobilitāti. Ziņojumā jo īpaši uzrauga un novērtē vajadzību pēc iespējamiem papildu pasākumiem **taisnīgas** pārejas atvieglošanai, tostarp izmantojot finanšu līdzekļus.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ziņojumā Komisija ņem vērā visus faktorus, kas veicina izmaksu ziņā efektīvu virzību uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Tas ietver **bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu ieviešanu, progresu uzlādes un uzpildes infrastruktūras izvēršanas mērķrādītāju sasniegšanā, kā prasīts Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulā, inovācijas tehnoloģiju un ilgtspējīgu alternatīvo degvielu potenciālo ieguldījumu klimatneitrālas mobilitātes sasniegšanā, ietekmi uz patērētājiem, progresu sociālajā dialogā, kā arī aspektus, kas vēl vairāk veicina ekonomiski dzīvotspējīgu un sociāli taisnīgu pāreju uz autotransporta bezemisiju mobilitāti.**

Ziņojumā Komisija ņem vērā visus faktorus, kas veicina izmaksu ziņā efektīvu virzību uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam. Tas ietver:

- (a) **progresu, kas panākts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu ieviešanā, kā arī to pieejamības cenas ziņā un energoefektivitātes jomā;**
- (b) **ietekmi uz patērētājiem, jo īpaši patērētājiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem, un bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu ieviešanas tempu minētajos patērētāju segmentos, kā arī pasākumu pieejamību un tvērumu Savienības, dalībvalstu un vietējā līmenī šādas ieviešanas atbalstam;**
- (c) **lietotu transportlīdzekļu tirgu;**
- (d) **progresu, kas panākts publiskās un privātās uzlādes un uzpildes infrastruktūras pietiekamas izvēršanas sasniegšanā, tostarp, bet ne tikai, progresu mērķrādītāju sasniegšanā, kā prasīts Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/31/ES ^(1a);**
- (e) **progresu, kas panākts atjaunīgās enerģijas apjoma palielināšanā Savienībā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001;**
- (f) **inovācijas tehnoloģiju un ilgtspējīgu alternatīvo degvielu, tai skaitā sintētisko degvielu, potenciālo ieguldījumu, lai panāktu klimatneitralitāti transporta nozarē;**
- (g) **tirgū laistu jaunu vieglo pasažieru automobiļu un jaunu vieglo komerciālo transportlīdzekļu aprites cikla emisijas, izmantojot metodiku, kas pieņemta saskaņā ar 7. panta 10. punktu;**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

- (h) progresu sociālajā dialogā, kā arī aspektus, kas turpmāk veicinās ekonomiski dzīvotspējīgu un sociāli taisnīgu pārkārtošanos, ņemot vērā nodarbinātību un konkurētspēju, uz bezemisiju autotransporta mobilitāti.
- (i) ietekmi uz nodarbinātību, kas jānovērtē, detalizēti apzinot darbvietu attīstību autobūves nozarē, un ietekmi uz reģioniem, kuros šīs nozares atrodas, kā arī pasākumus, tostarp finanšu pasākumus, Savienības, dalībvalstu vai vietējā līmenī, ar kuriem mazināt sociālekonomisko ietekmi minētajos reģionos, tostarp kvalifikācijas celšanas un pārkvalifikācijas programmas;
- (k) iespējamo labumu, ko dod valstu un Savienības papildu pasākumi ar mērķi samazināt vieglo transportlīdzekļu vidējo vecumu un līdz ar to arī emisijas, piemēram, pasākumi, ar kuriem sociāli taisnīgā un vidi saudzējošā veidā atbalsta pakāpenisku atteikšanos no vecāku transportlīdzekļu izmantošanas;
- (^{1a}) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

Grozījums Nr. 51**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9. punkts**

Regula (ES) 2019/631

14.a pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Saskaņā ar Padomes Ieteikumu EU) .../... [Padomes ieteikums par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti], dalībvalstis tiek aicinātas ciešā dialogā ar sociālajiem partneriem sagatavot teritoriālus savas autobūves nozares taisnīgas pārkārtošanās plānus, lai virzītu strukturālās pārmaiņas sociāli pieņemamā veidā un izvairītos no sociāliem traucējumiem.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 80**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9.a punkts**

Regula (ES) 2019/631

14.aa pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9a) regulā iekļauj šādu pantu:**“14. aa pants**

Papildu pasākumi, ar kuriem atbalstīt pieprasījumu pēc bezemisiju vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem Savienības tirgū

Komisija līdz 2023. gada 28. februārim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei tiesību akta priekšlikumu, lai palielinātu bezemisiju transportlīdzekļu īpatsvaru sabiedrisko un korporatīvo mazas noslodzes transportlīdzekļu parkos. Priekšlikumos iekļauj saistošus bezemisiju pilnvarojumus korporatīvā un publiskā autoparka īpašniekiem un operatoriem, vienlaikus ņemot vērā reģionālās atšķirības.”

Grozījums Nr. 53**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 9.a punkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

14.b pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9a) regulā iekļauj šādu 14.b pantu:**“14.b pants**

Saskaņā ar Direktīvas (ES) .../... [Energoefektivitātes direktīvas pārstrādāta redakcija] 3. panta 1. punkta b) apakšpunktu dalībvalstis, pieņemot politiskus, plānošanas un investīciju lēmumus, kas saistīti ar uzlādes un alternatīvo degvielu uzpildes infrastruktūras ieviešanu, tostarp attiecībā uz dažādu bezemisiju tehnoloģiju energoefektivitāti no ieguves līdz patēriņam, ņem vērā principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 54

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 9.b punkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

14.ab pants (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(9b) **iekļauj šādu 14.ab pantu:**

“14.ab pants

Papildu pasākumi, ar kuriem atbalstīt pāreju uz bezemisiju vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem Savienības tirgū

Līdz ... [seši mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā dienas] Komisija pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 17. pantu, lai saskaņotu tipa apstiprināšanas noteikumus transportlīdzekļiem ar iekšdedzes dzinēju, kas pārveidoti par transportlīdzekļiem ar akumulatora vai degvielas elementa elektrisku piedziņu, lai varētu veikt sērijveida apstiprināšanu. Komisija arī izvērtē, vai šīs regulas piemērošanas kontekstā būtu jāievieš noteikums par CO₂ ekvivalentu aprēķināšanu transportlīdzekļiem ar iekšdedzes dzinēju, kas pārveidoti par transportlīdzekļiem ar akumulatora vai degvielas elementa elektrisku piedziņu.”;

Grozījums Nr. 55

Regulas priekšlikums

1. pants – 1. daļa – 10. punkts – a apakšpunkts

Regula (ES) 2019/631

15. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. Komisija **2028. gadā** pārskata šīs regulas efektivitāti un ietekmi, pamatojoties uz **divu gadu** ziņojumiem, un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs **pārskates** rezultātiem.

1. Komisija **līdz 2027. gadam rūpīgi** pārskata šīs regulas efektivitāti un ietekmi, pamatojoties uz **gada** ziņojumiem, un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs **pārskatīšanas** rezultātiem.

Ziņojumam, ja nepieciešams, pievieno priekšlikumu par šīs regulas grozīšanu.

Ziņojumam, ja nepieciešams, pievieno priekšlikumu par šīs regulas grozīšanu.

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 56**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 10. punkts – aa apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

15. pants – 1.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(aa) regulas 15. pantā iekļauj šādu punktu:

“1.a Šā panta 1. punktā minētajā pārskatīšanā Komisija, pamatojoties uz 7. panta 10. punktā izklāstīto metodiku, ziņo arī par jaunu vieglo pasažieru automobiļu un jaunu vieglo komerciālo transportlīdzekļu aprites cikla CO₂ emisijām. Ziņojumam attiecīgā gadījumā pievieno tiesību akta priekšlikumu par šīs regulas papildināšanu attiecībā uz minētajām emisijām.”

Grozījums Nr. 57**Regulas priekšlikums****1. pants – 1. daļa – 10. punkts – ba apakšpunkts (jauns)**

Regula (ES) 2019/631

15. pants – 6. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

(ba) panta 6. punktu aizstāj ar šādu:

6. Komisija līdz **2020. gada 31. decembrim** pārskata Direktīvu 1999/94/EK, apsverot nepieciešamību nodrošināt patērētājiem precīzu, ticamu un salīdzināmu informāciju par tirgū laisto jauno vieglo pasažieru automobiļu degvielas patēriņu, CO₂ emisijām un gaisu piesārņojošo vielu emisijām, kā arī novērtē iespējas ieviest degvielas ekonomijas un CO₂ emisiju marķējumu jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem. **Attiecīgā gadījumā pārskatīšanas rezultātiem pievieno tiesību akta priekšlikumu.**

“6. Komisija līdz ... [6 mēneši pēc šīs regulas stāšanās spēkā dienās] pārskata Direktīvu 1999/94/EK, apsverot nepieciešamību nodrošināt patērētājiem precīzu, ticamu un salīdzināmu informāciju par tirgū laisto jauno vieglo pasažieru automobiļu degvielas patēriņu, CO₂ emisijām un gaisu piesārņojošo vielu emisijām un **energoefektivitāti reālos apstākļos, kā arī novērtē iespējas ieviest degvielas ekonomijas un CO₂ emisiju marķējumu jauniem vieglajiem komerciālajiem transportlīdzekļiem.”;**

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 60

Regulas priekšlikums

Pielikums – 1. daļa – 1. punkts – f apakšpunkts

Regula (ES) 2019/631

I pielikums – A daļa – 6.3.1. punkts – 1. – 2. daļa

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Īpatnējo emisiju mērķrādītājs = īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs **ZLEV koeficients**

Īpatnējo emisiju mērķrādītājs = īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs

kur:

kur:

īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs ir CO₂ īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs, kas noteikts saskaņā ar 6.2.1. punktu;

īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs ir CO₂ īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs, kas noteikts saskaņā ar 6.2.1. punktu;

ZLEV koeficients ir (1 + y – x), izņemot, ja šī summa ir lielāka par 1,05 vai mazāka par 1,0, tādā gadījumā par ZLEV koeficientu atkarībā no konkrētā gadījuma izvēlas 1,05 vai 1,0,

kur:

y ir bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu daļa ražotāja jauno vieglo pasažieru automobiļu autoparkā, ko aprēķina, jauno bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu kopskaitu dalot ar attiecīgajā kalendārajā gadā reģistrēto jauno vieglo pasažieru automobiļu kopskaitu un katru no bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļiem uzskaitot kā ZLEV saskaņā ar šādu formulu:

$$ZLEV_{\text{īpatnējais}} = 1 - \left(\frac{\text{specific emissions of CO}_2 \cdot 0,7}{50} \right)$$

Attiecībā uz jaunajiem vieglajiem pasažieru automobiļiem, kas reģistrēti dalībvalstīs, kuru autoparkos bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu īpatsvars ir mazāks nekā 60 % no ES vidējā rādītāja 2017. gadā un kurās 2017. gadā (*) ir reģistrēts mazāk nekā 1 000 jaunu bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu, ZLEV_{īpatnējais} līdz 2029. gadam, to ieskaitot, aprēķināta saskaņā ar šādu formulu:

$$ZLEV_{\text{īpatnējais}} = \left(1 - \left(\frac{\text{specific emissions of CO}_2 \cdot 0,7}{50} \right) \right) \cdot 1,85$$

Ja dalībvalsts jauno vieglo pasažieru automobiļu, kas reģistrēti no 2025. gada līdz 2028. gadam, autoparkā bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu īpatsvars pārsniedz 5 %, attiecīgā dalībvalsts nav tiesīga piemērot reizinātāju 1,85 turpmākajos gados;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

x ir 15 % laikposmam no 2025. līdz 2029. gadam.

(*) *Bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu īpatsvaru dalībvalsts jaunu vieglo pasažieru automobiļu autoparkā 2017. gadā aprēķina visu 2017. gadā reģistrēto jauno bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu skaitu dalot ar tajā pašā gadā reģistrēto jauno vieglo pasažieru automobiļu kopskaitu.”;*

Grozījums Nr. 78

Regulas priekšlikums

I pielikums – 1. daļa – 2. punkts – d apakšpunkts

Regula (ES) 2019/631

I pielikums – B daļa – 6.2.2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(d) 6.2.2. punktu aizstāj ar šādu:

“6.2.2. Īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītāji no 2030. līdz 2034. gadam

Īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs = ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₀ + α · (TM-TM₀)

kur:

ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₀ tiek noteikts saskaņā ar 6.1.3. punktu;

α ir $a_{2030,H}$, ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir vienāda ar vai zemāka par TM₀, un $a_{2030,L}$, ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir lielāka par TM₀;

kur:

$a_{2030,L}$ ir $\frac{a_{2021} \cdot \text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2030}}{\text{Vidējās emisijas}_{2021}}$

$a_{2030,H}$ ir $\frac{a_{2021} \cdot \text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2030}}{\text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2025}}$

vidējās emisijas₂₀₂₁ kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM₀ kā noteikts 6.2.1. punktā.”;

(d) 6.2.2. punktu aizstāj ar šādu:

“6.2.2. Īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītāji no 2030. līdz 2034. gadam

Īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs = ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₀ + α · (TM-TM₀)

kur:

ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₀ tiek noteikts saskaņā ar 6.1.2. punktu;

α ir a_{2030} , ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir vienāda ar vai zemāka par TM₀, un a_{2021} , ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir lielāka par TM₀;

kur:

a_{2030} ir $\frac{a_{2021} \cdot \text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2030}}{\text{Vidējās emisijas}_{2021}}$

a_{2021} kā noteikts 6.2.1. punktā

vidējās emisijas₂₀₂₁ kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM₀ kā noteikts 6.2.1. punktā.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 79**Regulas priekšlikums****I pielikums – 1. daļa – 2. punkts – e apakšpunkts**

Regula (ES) 2019/631

I pielikums – B daļa – 6.2.3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(e) pievieno šādu 6.2.3. punktu:

“6.2.3. Īpatnējo emisiju atsaucēs mērķrādītāji no 2035. **gada****Īpatnējo** emisiju atsaucēs mērķrādītājs = ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₅ + $\alpha \cdot (TM - TM_0)$

kur:

ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₅ tiek noteikts saskaņā ar 6.1.3. punktu; α ir $a_{2035,H}$, ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir vienāda ar vai zemāka par TM_0 , un $a_{2035,H}$, ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir lielāka par TM_0 ;

kur:

 $a_{2035,L}$ ir $\frac{a_{2021} \cdot \text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2035}}{\text{Vidējās emisijas}_{2021}}$ $a_{2035,H}$ ir $\frac{a_{2021} \cdot \text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2035}}{\text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2025}}$ **vidējās** emisijas₂₀₂₁ kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM₀ kā noteikts 6.2.1. punktā.”;

(e) pievieno šādu 6.2.3. punktu:

“6.2.3. Īpatnējo emisiju atsaucēs mērķrādītāji no 2035. **gada****Īpatnējo** emisiju atsaucēs mērķrādītājs = ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₅ + $\alpha \cdot (TM - TM_0)$

kur:

ES autoparka mērķrādītājs₂₀₃₅ tiek noteikts saskaņā ar 6.1.3. punktu; α ir a_{2035} , ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir vienāda ar vai zemāka par TM_0 , un a_{2021} , ja ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu vidējā testa masa ir lielāka par TM_0 ;

kur:

 a_{2035} ir $\frac{a_{2021} \cdot \text{ES autoparka mērķrādītājs}_{2035}}{\text{Vidējās emisijas}_{2021}}$ a_{2021} kā noteikts 6.2.1. punktā;**vidējās** emisijas₂₀₂₁ kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM kā noteikts 6.2.1. punktā;

TM₀ kā noteikts 6.2.1. punktā.”;

Trešdiena, 2022. gada 8. jūnijs

Grozījums Nr. 69

Regulas priekšlikums

Pielikums – 1. daļa – 2. punkts – ea apakšpunkts (jauns)

Regula (ES) 2019/631

I pielikums – B daļa – 6.3.1. punkts

Spēkā esošais teksts

Grozījums

Īpatnējo emisiju mērķrādītājs = (īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs – ($\emptyset_{\text{mērķrādītāji}}$ – ES autoparka mērķrādītājs₂₀₂₅))
ZLEV_{koeficients}*

kur:

īpatnējo emisiju mērķrādītājs ir ražotāja īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs, ko nosaka saskaņā ar 6.2.1. punktu;

$\emptyset_{\text{mērķrādītāji}}$ ir vidējais rādītājs, izsverot pēc katra individuālā ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu skaita, visiem īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājiem, ko nosaka saskaņā ar 6.2.1. punktu;

ZLEV koeficients ir $(1 + y - x)$, izņemot, ja šī summa ir lielāka par 1,05 vai mazāka par 1,0, tādā gadījumā par ZLEV koeficientu atkarībā no konkrētā gadījuma izvēlas 1,05 vai 1,0,

kur:

y ir bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu daļa ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu autoparkā, ko aprēķina, jauno bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu kopskaitu dalot ar attiecīgajā kalendārajā gadā reģistrēto jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu kopskaitu un katru no bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļiem uzskaitot kā ZLEV_{īpatnējais} saskaņā ar šādu formulu: [VIENĀDOJUMS]

x ir 15 %.

(ea) **regulas 6.3.1 punkta 1. un 2. daļu aizstāj ar šādu tekstu:**

Īpatnējo emisiju mērķrādītājs = (īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs – ($\emptyset_{\text{mērķrādītāji}}$ – ES autoparka mērķrādītājs₂₀₂₅)),

kur:

īpatnējo emisiju mērķrādītājs ir ražotāja īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājs, ko nosaka saskaņā ar 6.2.1. punktu;

$\emptyset_{\text{mērķrādītāji}}$ ir vidējais rādītājs, izsverot pēc katra individuālā ražotāja jauno vieglo komerciālo transportlīdzekļu skaita, visiem īpatnējo emisiju atsaucis mērķrādītājiem, ko nosaka saskaņā ar 6.2.1. punktu;

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

P9_TA(2022)0241

Starptautiskā iepirkuma akts ***I

Eiropas Parlamenta 2022. gada 9. jūnija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par trešo valstu preču un pakalpojumu piekļuvi Eiropas Savienības publiskā iepirkuma iekšējam tirgum un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma tirgiem (COM(2016)0034 – C9-0018/2016 – 2012/0060(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

(2022/C 493/26)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2012)0124) un grozīto priekšlikumu (COM(2016)0034),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 207. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0018/2016),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
  - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2016. gada 27. aprīļa atzinumu ⁽¹⁾,
  - pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,
  - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2022. gada 30. marta vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
  - ņemot vērā Reglamenta 59. un 60. pantu,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu (A7-0454/2013),
  - ņemot vērā Priekšsēdētāju konferences 2019. gada 16. oktobra lēmumu par 8. sasaukuma laikā neizskatītajiem jautājumiem,
  - ņemot vērā Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumu,
  - ņemot vērā Juridiskās komitejas vēstuli,
  - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas otro ziņojumu (A9-0337/2021),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju ⁽²⁾;
  2. apstiprina Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* L sērijā kopā ar galīgo tiesību aktu;
  3. pieņem zināšanai Komisijas paziņojumus, kas pievienoti šai rezolūcijai, — vienu par Starptautiskā iepirkuma akta regulas pārskatīšanu, kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* L sērijā kopā ar galīgo tiesību aktu, un vienu par ekskluzīvo kompetenci, kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā;

⁽¹⁾ OV C 264, 20.7.2016., 110. lpp.

⁽²⁾ Ar šo nostāju aizstāj 2021. gada 14. decembrī pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti P9_TA(2021)0497).

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

4. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
5. uzdod priekšsēdētājam Parlamentam nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

P9_TC1-COD(2012)0060

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2022. gada 9. jūnijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/... par trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi Savienības publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem (Starptautiskā iepirkuma akts – IPI)

(Tā kā starp Parlamentu un Padomi tika panākta vienošanās, Parlamenta nostāja atbilst galīgajam tiesību aktam Regulai (ES) 2022/1031.)

Ceturtdiena, 2022. gada 9. jūnijs

NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PIELIKUMS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES KOPĪGAIS PAZIŅOJUMS ATTIECĪBĀ UZ REGULU (ES) 2022/1031 ⁽¹⁾

Eiropas Parlaments un Padome atzīst, ka komitoloģijas noteikumi, par kuriem panākta vienošanās šajā instrumentā, neskar citu notiekošo vai turpmāko likumdošanas sarunu iznākumu un nav jāuzskata par precedentu attiecībā uz citiem likumdošanas dokumentiem.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS ATTIECĪBĀ UZ STARPTAUTISKĀ IEPIRKUMA AKTA REGULU (REGULA (ES) 2022/1031)

Pārskatot Regulas (ES) 2022/1031 darbības jomu, darbību un efektivitāti saskaņā ar tās 14. pantu, Komisija izvērtēs arī nepieciešamību atbrīvot no tās piemērošanas jebkuru no jaunattīstības valstīm, kas ir Regulas (ES) Nr. 978/2012 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā minētā vispārējā režīma saņēmējvalstis un jo īpaši Regulas (ES) Nr. 978/2012 9. pantā definētā īpašā veicināšanas režīma ilgtspējīgai attīstībai un labai pārvaldībai saņēmējvalstis. Pārskatīšanā Komisija īpašu uzmanību pievērsīs nozarēm, kas ES publiskā iepirkuma sakarā tiek uzskatītas par stratēģiskām.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PAR EKSKLUZĪVO KOMPETENCI ATTIECĪBĀ UZ REGULU (ES) 2022/1031

Tiesas Atzinumā 2/15 apstiprināts, ka trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu dalība Savienības iepirkuma procedūrās ietilpst kopējās tirdzniecības politikas jomā, kurā, kā skaidri noteikts LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktā, Savienībai ir ekskluzīva kompetence. Tāpēc dalībvalstis, to līgumslēdzējas iestādes un līgumslēdzēji subjekti nepieņem un nesaglabā nekādus leģislatīvos vai citus vispārēji piemērojamos pasākumus, kas reglamentē trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi, izņemot tos, kurus piemēro saskaņā ar šo regulu un citiem Savienības tiesību aktiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1031 (2022. gada 23. jūnijs) par trešo valstu ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi Savienības publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem un par procedūrām, kas atbalsta sarunas par Savienības ekonomikas dalībnieku, preču un pakalpojumu piekļuvi trešo valstu publiskā iepirkuma un koncesiju tirgiem (Starptautiskā iepirkuma akts – IPI) (OV L 173, 30.6.2022., 1. lpp.).

ISSN 1977-0952 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5201 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs
L-2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV